THE CONDENSED GUJARATI-ENGLISH DICTIONARY

(With Gujarati meaning & English equivalents.)

By

VITHALRAI G. Vyas,

&

SHANKERBHAI G. Patel

(Authors of the Standard English-Gujarati, The students standard English-Gujarati, The Condensed English-Gujarati, The Pocket English-Gujarati, Dictonaries.)

A. D. 1940

Copies : 1100 Price Rs. 1-8-0

THE

CONDENSED.

GUJARATI-ENGLISH.

DICTIONARY

(With Gujarati meaning and English equivalents.)

By

VITHALRAI C. Vyas,

&

SHANKERBHAI G. Patel.

(Authors of the Standard English-Gujarati, The students. standard English-Gujarati, The Condensed English-Gujarati, The Pocket English-Gujarati. Dictonaries.)

A. D. 1940.

Copies 1100. **Price Rs. 1-8-0.**

Printed at The Nav Yug Mudranalaya, Nagoriwad, Shahpur,
Ahmedabad, by Bhudharbhai Hakabhai Bhramabhat.

PREFACE.

It is almost a general rule that a publisher should compulsorily write a pro-word for his publication and we should not be an exception to it. However there is very little to say. The general public very well knows that Vyas & Patels' English-Gujarati Dictionaries are a by-word in the literary market. A generous welcome was accorded to all our publications and they were very well patronised. Although we were told by our friends, eminent Educationists and our patrons to compile and publish an authentic, big and comprehensive Gujarati-English Dictionary on the same lines as our The Standard English-Gujarati Dictionary, but we, expressing our hearty thanks for there sympathy towards us, politely refused to take up their advice on the plea that that market should be kept free for others, as we were content with our the then current publications. We had learnt in the High-Schools 'do unto others as you will wish others to do unto you' and we wanted to act upto it. But the world is not all alike. Although there was no monopoly for any person in this field we enjoyed it for a number of years. Attempts have been made, and such are multiplying, to totally oust us from the same. Well-established experienced Booksellers, who always patronised us, blandly told us that unless we fall in line with the present trend of putting in the market a combined dictionary, our publications will be out of it. This definite advice was also unheeded by us for a long-long time, but circumstances have actually compelled us to act up to their well-meant suggestion. The result is the out-come of this minor edition of The Condensed Gujarati-English Dictionary.

This is not a comprehensive Guj. Eng. Dictionary, but it is intended to form a part of The Combined Eng. Guj.& Gujarati -English Dictionary. It is intended for those for whom the Condensed Eng.-Guj. Dictionary is in the market and who require a like Guj.-English Dictionary. A limited separate copies are taken out & we fear the general public will hardly get a separate copy of this. We know there are defects, drawbacks, errors of ommissions, Commissions & judgment, as well as typographical

mistakes in this edition. But all these will be completely remedied and full meanings & equinatents will be given in our next edition, equal justice being done to both the sections.

The general referee will note that we have given Gujarati meanings in this & thus make it serve the purpose of a Gujarati કોષ as well and we hope that this addition will be appreciated.

In preparing matter for the press, we had followed, for want of space, the system adopted in the synonym appendix of our The Condensed, Eng.--Guj. Dictionary, of dispensing with of 'To' before verbs and articles before nouns. When some forms were ready, some of our friends were of opinion that at least the verb should be designated by 'To', We have therefore tried to correct the manuscript accordingly. But whereever it remains uncorrected, the reader will know by *vi* or *vt* after the Gujarati main word, that 'To' before the English equivalent is understood. As for articles before nouns, they are generally omitted and in making use of it one has to follow English orthography.

While referriug to Dictionary, one has to take into consideration the **Old** and **New** Gujarati orthography. If a particular word in a particular letter is a referance, the reader is requested to consult the **short** as well as the **long** one of the same. Fo intance if he want to know the English rendering of છુટકારો or ચિંક, he has to see છુટકારો as well as છૂટકારો, and ચિંક as well as છીંક and he is sure to find what he wants.

We hope this publication with its condensed matter will suit the public and fulfil the want of present requirement.

Lala Vasas Pole, Sankedi Sheri, AHMEDABAD. 1-5-40	**Vithalrai G. Vyas.** & **Shankerbhai G. Patel.** (lately deceased)

Abreviations used in the Book.

n. Noun નામ.
a. Adjective વિશેષણ.
ad. Adverb. ક્રિયાવિશેષણ.
Pro. Pronouu. સર્વનામ.
vt. Verb transitive. સકર્મક ક્રિયાપદ.
vi. Verb Intransitive. અકર્મક ક્રિયાપદ.
conj. Conjunction. ઉભયાન્વયી અવ્યય.
Interj. Interjection. કેવળ પ્રયોગી અવ્યય.
Prep. Preposition. શબ્દયોગી અવ્યય.
Ex. Mark of Exclamation. ઉદ્‌ગારવાચક અવ્યય.

The Condensed
GUJARATI-ENGLISH
DICTIONARY.

'अ'

અ, The First vowel letter of the Gujarati Alphabet.
અ, નકાર Negative prefix.
અકડાઅકડી, *n.* ચડસાઇ; હોંસાતોસી. Rivalry.
અકડાઇ *n.* મગરૂરી, ઍંડસાઇ. Vanity.
અકડાવું, *vt.* સાંધાનું ઝલાઇ જવું. Paralyse.
અકતો, *n.* રજાનો દિવસ. Holiday.
અકથ્ય, *a.* અવર્ણનીય. Indescribable.
અકબર, *a.* મહાન. Great.
અકબંધ, *a.* આખું; જેમનું તેમ. Intact.
અકરણીય, *a.* નિષિદ્ધ. Prohibited.
અકરામ, *n.* માન. Honour.
અકરાળ, *a.* ભયાનક. Horrible.
અકરાંતિયું, *a.* ખાઉધર. Gluttonous.
અકર્ણ, *n.* સાપ. Serpent. *a.* બહેરું. Deaf.
અકર્મ, *n.* દુરાચરણ. Wrong deed.
અકર્મક, *a.* જેને કર્મ ન હોય તેવું. Intransitive.
અકર્મણ્, *a.* અભાગણી; કુલટા. Unlucky.
અકર્મી, *a.* અભાગિયું; દુરાચારી. Wretched.
અકળ, *a.* ગૂઢ; ગહન. Unconceivable.
અકળકળા, *n.* માયા; અગમ્ય લીલા. Illusion.
અકલંક, *a.* નિષ્કલંક; દોષરહિત. Innocent.
અકલી, *a.* અક્કલવાળું; કસબી. Clever.
અકલ્પિત, *a.* કલ્પિત નહિ તેવું. Real;Unimaginary.
અકલ્યાણ, *n.* અશુભ; બુરૂ; ભુંડું. Ill-omen.
અકસખોર, *a.* ખારીલું. Spiteful.
અકસર, *ad.* ઘણુંખરૂં. Mostly.
અકસીર, *a.* આબાદ. Effective. *n.* ઔષધ. Elixir.
અકસ્માત્, *ad.* અકાએક. Suddenly.
અકળ, *n.* અકલ્પનીય. Inconceivable.
અકળવિકળ, *a.* બાવરૂં; Uneasy; Confused.
અકળકળા, *n.* ભેદ; રહસ્ય. Mystery.
અકળામણ, *n.* અમૂઝણ. Perplexity.
અકળાવું, *vt.* ગભરાવું. Feel uneasy. ૨. કંટાળવું. To be disgusted.
અકળિત, *a.* ગુહ્ય. Mysterious.
અકાજ, *a.* નકામું. Useless.
અકાતર, *a.* હિમ્મતવાન. Daring;Bold.
અકારણ, *a.* ઉદ્દેશ વગર; વિના કારણ. Unnecessary.
અકારૂં, *a.* અપ્રિય; અળખામણું. Unpleasant.
અકાળ, *a.* & *n.* કવખતનું. Premature Untimely.
અકાલી, *n.* નાનક સંપ્રદાયોના અનુયાયી. Akali.
અકાર્ય, *n.* અયોગ્ય કામ. Unworthy deed.
અકાલીન, *a.* કવખતનું. Untimely.
અકાલીનતા, *n.* કાલવિપર્યાસ. Anachronism.
અકિંચન, *a.* ગરીબ. Poor; destitute.
અકીક, *n.* ગોમેદ. Agate.
અકીર્તિ, *n.* અપયશ; નામોશી. Infamy; ill-fame.
અકુટિલ, *a.* નિખાલસ. Straightforward.
અકુલીન, *a.* નીચા કુળનું. Of low breed.
અકુશળ, *a.* કુશળ નહિ તેવું. Unwell.
અકુંઠિત, *a.* અબાધિત. Unimpeded.
અકૃત્ય, *n.* અપકૃત્ય. Bad deed.
અકૃત્રિમ, *a.* કુદરતી. Unartificial.
અકૃપણ, *a.* ઉદાર. Liberal.
અકેક, *ad.* એકપછી એક.One by one *a.*પ્રત્યેક.Each.
અકોટ, *n.* સોપારી; તેનું ઝાડ. Beetlenut.
અકૌશલ્ય, *n.* અણઆવડત. Unskill.
અક્કડ, *a.* ટટાર. Stiff. *n.* વરણાગીઓ. Fop.
અક્કરચક્કર, *prep.* ગમેતેમ કરીને. Anyhow.
અક્કલ, *n.* બુદ્ધિ. Sense. Wit. Wisdom.
અક્કલબાજ, *a.* બુદ્ધિશાળી. Inteligent.
અક્કલમંદ, *a.* બુદ્ધિશાળી. Sensible. Astute.
અક્કલહોંશીયારી, *n.* બુદ્ધિકૌશલ્ય. Intelligence.
અક્રમ, *a.* અનિયમિત. Irregular.
અક્રિય, *a.* સુસ્ત; નિષ્ક્રિય. Dull.
અક્રોધી, *a.* શાંત. Calm.
અક્ષ, *n.* ધરી. Axle. ૨. આંખ. Eye.
અક્ષણિક, *a.* સ્થિર; કાયમી. Permanent.
અક્ષત, *a.* અખંડ. Complete. *n.* ચોખા. Rice.
અક્ષતયોનિ, *a.* & *n.* જેનું કૌમાર્ય ખંડિત નથી થયું એવી. Sexually pure.
અક્ષમ, *a.* અસમર્થ. Unable.
અક્ષમા, *n.* ઇર્ષા. Jealousy. ૨. ક્રોધ. Anger.
અક્ષમાલા, *n.* રૂદ્રાક્ષની માળા Garland of beads.
અક્ષમ્ય, *a.* માફ ન કરી શકાય એવું. Unforgivable.
અક્ષય, *a.* જેનો નાશ નથી તેવું. Imperishable.
અક્ષયપદ, *n.* મોક્ષ. Salvation.
અક્ષયપાત્ર *n.* જેમાંથી વસ્તુ ખૂટેજ નહિ તેવું વાસણ. Vessel that never becomes emply.
અક્ષયવાણી, *n.* સરસ્વતી. Learing.
અક્ષર, *n.* વર્ણ. Letter.

અક્ષરગણિત, *n.* બીજગણિત. Algebra.
અક્ષરજ્ઞાન, *n.* કેળવણી. Education.
અક્ષરદેહ, *n.* નાશ ન પામે તેવું શરીર. Immortal body. ૨. કીર્તિ. Fame. ૩. સાહિત્યકૃતિ. Classic.
અક્ષરમાલા, *n.* વર્ણમાલા. Alphabet.
અક્ષરમેળ, અક્ષર માપનો (છંદ). Rhymatic.
અક્ષરશત્રુ, *a.* અભણ; મૂર્ખ. Illiterate.
અક્ષરશઃ, *a.* અક્ષરે અક્ષર. Letter to letter.
અક્ષવિદ્યા, *n.* જુગાર. Gamble.
અક્ષંતવ્ય, *a.* અક્ષમ્ય. Unforgivable.
અક્ષાંશ, *n.* વિષુવવૃત્તની સમાંતર રેખાઓ. Parallels of latitude.
અક્ષિ, *n.* આંખ. Eye.
અક્ષુબ્ધ, *a.* સ્વસ્થ. Calm. Quiet.
અક્ષોભ, *n.* સ્વસ્થતા. Calmness.
અખડાવું, *vt.* અફળાવું. Collide.
અખતરો, *n.* પ્રયોગ. Experiment.
અખત્યાર, *n.* અધિકાર. Right. Authority.
અખબાર, *n.* વર્તમાનપત્ર; છાપું. Newspaper.
અખબારનવીસ, *n.* ખબરપત્રી. Correspondent.
અખમ *a.* નાજુક. Delicate.
અખરોટ, *n.* સુકો મેવો. Walnut.
અખંડ, *a.* સંપૂર્ણ; આખું, Complete; whole.
અખંડિત, *a.* ખંડિત નહિ એવું. Unbroken.
અખાદ્ય, *a.* &.*n.* ન ખાવા યોગ્ય. Uneatable.
અખાડા કરવા, *vt.* આંખ આડા કાન કરવા; ન ગણકારવું. Show deaf ears.
અખાડો, *n.* કસરતશાળા. Gymnasium.
અખાત, *n.* જમિનની અંદર ગયેલો સમુદ્રનો ફાંટો.Gulf.
અખિયાતું, *a.* સહિસલામત; તંદુરસ્ત. Safe. Hale.
અખિલ *a.* આખું; સમસ્ત. Whole. All.
અખૂટ, *a.* ખૂટે નહિ એવું. Inexhaustible.
અગ, *n.* સૂર્ય; સાપ, ઝાડ,પર્વત.The Sun;Serpent. Tree; Mountain.
અગડબંબ, *a.* ગોળમટોળ. Bulky.Robust.
અગડંબગડં, *a.* અસ્પષ્ટ. Vague.
અગણિત, *a.* અસંખ્ય, Innumerable.
અગણ્ય, *a.* ગણી ન શકાય એવું. Countless.
અગત્ય, *n.* જરૂરીઆત. Necessity. ૨.મહત્વ.Importance.
અગદ, *n.* દવા. Medicine.
અગન, *n.* અગ્નિ. Fire.
અગમ, *a.* અગમ્ય. Incomprehensible. ૨. ભવિષ્ય. Future.
અગમચેતી *n.* દૂરઅંદેશી. Foresight.
અગમનિગમ, *n.* ભૂત અને ભવિષ્ય. Past and future. ૨. વેદશાસ્ત્ર. Scriptures.
અગમપંથ, *n.* અજાણ્યો માર્ગ. Unknown passage.
અગમબુદ્ધિ, *n.* & *a.* દૂરઅંદેશી. Foresight.
અગમો, *n.* અણગમો. Dislike;; aversion.
અગમ્ય,*a.*ગૂઢ.Mysterious.૨. નિષિદ્ધ. Prohibited.
અગર, *n.* મીઠું પકવવાની જમિન. Salt-pan. *conj.* [જો. If.
અગરજો, જો કે. Although.
અગરબત્તિ, *n.* ધૂપસળી. Incense-stick.
અગરિયો, *n.* મીઠું પકવનારો. Person manufacturing salt.
અગરૂ, *n.* ચંદન. Sandlewood.
અગવડ *n.* મુસીબત.Inconvenience.
અગવો, *n.* ભોમિયો. Guide. ૨. નેતા, Leader.
અગાઉથી, *ad.* પહેલાંથી. Beforehand.
અગાઉ, *prep.* પૂર્વે, Ago.
અગાડી, *prep.* આગળ. Beyond.
અગાધ, *a.* અતિ ઉંડું;અથાક;ગહન. Unfathomable.
અગાશી, *n.* ગચ્છી; ઘરના ઉપલા ભાગમાં કરેલી ખુલ્લી [છાબંધ જગ્યા. Terrace.
અગાસું, *a.* ખુલ્લું. Open.
અગિઆરી,*n.* પારસી લોકોનું મંદિર. Parsee church.
અગિઆરા ગણવા, *vt.* નાસી જવું. To Abscond.
અગોચર, *a.* અગમ્ય. Incomprehensible.
અગ્નિ, *n.* દેવતા. Fire.
અગ્નિકણ, *n.* તણખો, Spark.
અગ્નિકાષ્ટ, *n.* બાળવાનાં લાકડાં. Firewood.
અગ્નિકુંડ, *n.* વેદી. Altar.
અગ્નિકોણ, *n.* દક્ષિણ અને પૂર્વ વચ્ચેનો ખૂણો. South-east.
અગ્નિક્રિયા,*n.*મડદાંને બાળવાની ક્રિયા. Funeral ceremony.
અગ્નિક્રીડા, *n.* આતશબાજી. Fireworks.
અગ્નિદાહ, *n.* મુડદાંને બાળવું તે. Act of burning the dead.
અગ્નિનૌકા, *n.* આગબોટ. Steamboat.
અગ્નિરથ, *n.* રેલ્વે ટ્રેન. Steam-train.
અગ્નિશિખા, *n.* અગ્નિજ્વાળા. Flame.
અગ્નિ-સંસ્કાર, Same as. અગ્નિક્રિયા.
અગ્ર, *a.* મુખ્ય. Chief. ૨. ટોચ. End.
અગ્રગણ્ય, *a.* મુખ્ય. Chief.
અગ્રગામી, *a.* આગેવાન. Leading.
અગ્રજ, *a.* & *n.* પહેલું જન્મેલું; પાટવી. First-born.
અગ્રણી, *n.* નેતા. Leader.
અગ્રલેખ. *n.* તંત્રીનો લેખ. Editorial.
અગ્રસ્થાન, *n.* મુખ્ય સ્થાન. Leading place.
અગ્રાહ્ય, *a.* ગ્રહણ ન કરવા યોગ્ય; અસ્વીકાર્ય.Unacceptable.
અગ્રેસર, *n.* નેતા; આગેવાન, Leader.
અઘ, *n.* પાપ. Sin.
અઘટતું, *a.* અણછાજતું. Unbecoming.
અઘટ, અણઘડ, *a.* મૂર્ખ. Silly.
અઘરણી, *n.* પહેલવહેલો ગર્ભ રહેવો તે, તેને લગતી ક્રિયા. First pregnancy.
અઘરૂં, *a.* મુશ્કેલ. Difficult.
અઘવું, *vt.* મળત્યાગ કરવો. Discharge stool.
અઘાટ, *a.* બીનશરતી. Unconditional.
અઘાર, *n.* પક્ષીઓના મળ. Refuse of birds.
અઘોર, *a.* અતિ ભયાનક. Horrible.
અઘોરવિદ્યા, *n.* મેલી વિદ્યા; જાદૂ. Black magic.
અઘોરી, *a.* એદી. Idle. ૨. Dirty.
અઘોષ, *a.* અવાજ વગરનું. Silent.
અચકમચક, *a.* એચિંતું. Sudden.
અચકવું, અચકાવું, *vt.* ખમચાવું. Hesitate.

અચકામણ, *n.* નડતર. Hindrance.
અચકોમચકો, *n.* લહેકો. (સ્ત્રીઓનો) Coquetry.
અચણુચ, *ad.* ઓચિંતું. Unexpectedly.
અચરજ, *n.* નવાઇ. Surprise.
અચલ, *a.* અડગ, અચળ. Firm. ૨. પર્વત. Mountain.
અચલપદ, *n.* મોક્ષ. Salvation.
અચલા, *n.* પૃથ્વી. Earth.
અચલિત, *a.* ચલિત નહિ એવું; સ્થિર. Fixed.
અચંબો, *n.* નવાઇ. Surprise.
અચાનક, *ad.* એકાએક. Suddenly.
અચાર, *n.* અથાણું. Pickle.
અચૂક, *ad.* ચૂકે નહિ એવું. Without fail.
અચેતન, *a.* બેભાન; જડ. Unconscious.
અચેતના, *n.* મૂર્છા. Unconsciousness.
અચેષ્ટ, નિશ્ચેષ્ટ. *a.* Unconscious.
અચો, *n.* ભીડ. Crowd ૨. રજા. Holiday.
અચ્છિન્ન, *a.* સંપૂર્ણ; અખંડ. Whole.
અચ્છિન્નધારા, *n.* સતત વહેતું ઝરણું-ધારા. Continuous flow.
અચ્છું, *a.* સારૂં. Well.
અચ્છેર, *a.* & *n.* અડધો શેર. Half a seer.
અચ્યુત, *a.* & *n.* નિશ્ચલ. Stable.
અચ્યુતાનંદ, *n.* ઇશ્વર-જે અખંડ આનંદ ભોગવે છે તે. God.
અછત, *n.* તંગી, Want.
અછતું, *a.* ગુપ્ત. Secret.
અછબડા, *n.* Chicken-pox.
અછવાવું, *vt.* કરમાવું. Wither.
અછીપ, *a.* છીપે નહિ તેવું.. Unquenchable.
અછૂત, *n.* અસ્પૃશ્ય. Untouchable.
અછોઅછો કરવું, *vt.* લાડ લડાવવાં. Fondle.
અછોડો, *n.* સાંકળી (ઘડીઆળની) Chain.
અજ, *a.* નહિ જન્મેલું. Unborn. ૨. બકરો. Goat. ૩. કામદેવ. Cupid. ૪. ચંદ્રમા. Moon.
અજગર, *n.* એક જાતનો મોટો સાપ. A boa-constrictor.
અજબ, *a.* આશ્ચર્યકારક. Surprising.
અજમાયશ, *n.* પરીક્ષા; અજમાવી જોવું તે. Test.
અજમાવવું, *vt.* તપાસી જોવું. To Test.
અજય, *a.* ન જિતાય એવું. Unconquerable.
અજરામર, *a.* જન્મ મરણ વિનાનું. Immortal.
અજલ, *n.* અંત. End. ૨. મોત. Death.
અજવાળવું, *vt.* માંજવું. Cleanse. ૨. અજવાળું કરવું. Lighten.
અજવાળું, *n.* પ્રકાશ. Light.
અજંપો, *n.* અશાંતિ. Discomfort.
અજાણ, *a.* બીનમાહિતગાર. Ignorant.
અજાણતાં, *ad.* બેસમજથી. Unconsciously.
અજાણ્યું, *a.* & *n.* અપરિચિત. Stranger.
અજાયબ, *a.* આશ્ચર્યકારક. Surprising.
અજિત, અજેય, *a.* ન જિતાય એવું. Unconquerable.
અજીઠું, *a.* એઠું. Polluted.
અજીરણ, *n.* અપચો. Indigestion.
અજુગતું, *a.* અઘટિત. Unworthy.
અજોડ, *a.* અદ્વિતીય. Unparallel.
અજ્ઞાત, *a.* ગુપ્ત. Secret. Unknown.
અજ્ઞાન, *n.* જ્ઞાનનો અભાવ. Ignorance.
અજ્ઞાની, *a.* મૂર્ખ. Silly.
અટક, *n.* અડક. Sirname. ૨. કાચી કેદ. Custody.
અટકચાળું, *a.* & *n.* અડપલું. Jokular; Joke.
અટકણ, *n.* ટેકો. Support
અટકવું, *n.* થોભવું. Stop.
અટકળ, *n.* ધારણા. Presumption.
અટકાવવું, *vt.* રોકવું. To Stop.
અટપટું, *a.* ગુંચવણભર્યું. Perplexing.
અટવાવું, *vt.* ગુંચવાવું. To be entangled.
અટાણે, *ad.* હમણાં. Just now.
અટાપટા, *n.* સીધા લીટા. Stripes.
અટારી, *n.* ઝરૂખો; છજું. Balcony.
અટ્ટલ, *a.* પ્રવીણ. Expert.
અટ્ટહાસ્ય, *n.* ખડખડાટ હસવું તે. Hearty laugh.
અઠવાડિક, *n.* સાપ્તાહિક. Weekly.
અઠવાડિયું, *n.* સપ્તાહ. Week.
અઠંગ, *a.* & *n.* ઉસ્તાદ. Master.
અઢિંગણ, *n.* ટેકો; તકીઓ. Support.
અઠીક, *a.* અસ્વસ્થ. Unwell.
અઠ્ઠાણુ, *a.* ૯૮. Ninety eight.
અડક, *n.* અટક. Sirname.
અડકવું, *vt.* સ્પર્શ કરવો. Touch.
અડકાવું, *vt.* છેટે બેસવું. To be in menses.
અડકોદડકો, *n.* રમત. Game.
અડગ, *a.* દૃઢ. Firm.
અડચણ, *n.* હરકત; વાંધો. Hindrance.
અડધ, અડધું, *a.* અર્ધું. Half.
અડધુંપડધું, *a.* થોડુંઘણું. Somewhat.
અડીનું, *a.* નજીકનું. of Near.
અડપલું, *n.* તોફાન. Mischief.
અડફેટ, *n.* અડફટ; અથડામણ. Collision.
અડબડિયું, *n.* લથડીયું. Fall.
અડબંગ, *n.* મૂર્ખ. Fool.
અડબોથ, *n.* ધોલ. Slap.
અડવાળવું, *vt.* મિશ્રણ કરવું. To Mix.
અડવું, *a.* બેહુદું. Awkward. *vt.* સ્પર્શ કરવો. To touch.
અડસટ્ટો, *n.* અંદાજ. Estimate.
અડાવવું, *vt.* ધમકાવવું. To Scold.
અડાળી, *n.* છુટી ઓસરી. Open space.
અડિઅલ, *a.* હઠિલું. Obstinate.
અડોશીપડોશી, *n.* પાડોશી. Neighbour.
અડ્ડો, *n.* એકઠા થવાની જગ્યા. Meeting place.
અઢળક, *a.* પુષ્કળ. Plenty.
અઢેલવું, *vt.* ટેકો દેવો. Lean on.
અણ, નકારવાચક ઉપસર્ગ. Negative prefix.
અણગમતું, *a.* અપ્રિય. Unpleasing.
અણગમો, *n.* કંટાળો. Disgust.

અણુઘડ, *a.* કેળવ્યા વિનાનું. Raw.
અણુચિંતવ્યું, *ad.* ઓચિંતું. Suddenly.
અણુછુટકે, *ad.* પરાણે. Perforce.
અણુદીઠ, *a.* દીઠેલું નહિ તેવું. Unseen.
અણુબનાવ, *n.* કજીઓ. Quarrel.
અણુમાનીતું, *a.* માનીતું નહિ એવું. અળખામણું. Unfavourite.
અણુમુલ, *a.* અમૂલ્ય. Priceless.
અણુવર, *n.* વરનો સોબતી. Best man.
અણુવાકેફ, *n.* વાકેફ નહિ એવું; અજાણ. Uninformed.
અણુવિચાર્યું, *a.* વગર વિચાર્યું. Thoughtless.
અણુવિશ્વાસ, *n.* અવિશ્વાસ. Want of faith.
અણુસમજ, *n.* ગેરસમજ. Misunderstanding.
અણુસાર, *a.* મળતાપણાનો અંશ. Similarity.
અણુસારો, *n.* ઇશારો. Sign.
અણુસૂંઘ્યું, *a.* તાજું. Fresh.
અણિદાર, અણિવાળું, *n.* અણિયાળું. Pointed.
અણિશુદ્ધ, *a.* સંપૂર્ણ. Whole.
અણુ, *n.* રજ. Atom.
અણુજો, *n.* રજાનો દિવસ. Holiday.
અતડું, *a.* ભળી ન જાય એવું. Reserved.
અતર્ક્ય, *a.* જે તર્કમાં પણ ન આવે તેવું. Unimaginable.
અતલ, *a.* તળીઆ વિનાનું. Fathomless.
અતઃ, *prep.* તેથી; હવેથી. Hence.
અતાગ, *a.* બહુજ ઉંડું. Bottomless.
અતિ, *a.* ઘણું. Very much.
અતિથિ, *n.* મહેમાન. Guest.
અતિરેક, *n.* અતિશયતા. Excess.
અતિશય, *ad.* ઘણુંજ. Too much.
અતિશયોક્તિ, *n.* વધારીને બોલવું તે. Exaggeration.
અતિસાર, *n.* સંગ્રહણી. Diarrhœa.
અતીત, *n.* વેરાગી. Ascetic.
અતુલ, અતોલ, *a.* અનુપમ. Unsurpassing.
અતૂટ, *a.* સળંગ Complete.
અતૃપ્ત, *a.* ભૂખ્યું. Hungry.
અત્તર, *n.* સુગંધિદાર પદાર્થનો અર્ક. Scent.
અત્યંત, *a.* ઘણુંજ. Too much.
અત્યાચાર, *n.* બળાત્કાર. Wickedness.
અત્યારે, *ad.* હમણાં. Now.
અત્યુત્તમ, *a.* શ્રેષ્ઠ. Excellent.
અત્ર, *ad.* અહિં. Here.
અથડામણ, *n.* તકરાર. Quarrel.
અથડાવું, *vt.* ટીચાવું. To Collide. ૨. રખડવું. To saunter.
અથવા, *prep.* કિંવા. Or.
અથાગ, *a.* પારવિનાનું. Limitless.
અથાણું, *n.* મીઠા કે મસાલામાં આથી રાખેલાં ફળ, મૂળ, ઇ. Pickle.
અદકું, *a.* વધારે. More.
અદક્ષ, *a.* અકુશળ. Unworthy.
અદત્તા, *n.* કુંવારી કન્યા. Maiden.
અદના, *a.* રંક. Poor.
અદબ, *n.* વિવેક. Modesty.

અદરાવું, *vt.* સગાઇ કરવી. Betrothe.
અદલ, *a.* ખરું, Just.
અદલાબદલી, *n.* ફેરબદલી. Exchange.
અદાવત, *n.* વેર. Revenge.
અદાલત, *n.* કચેરી. Court.
અદેખાઇ, *n.* ઇર્ષા. Jealousy.
અદેખુ, *a.* Jealous.
અદ્ભુત, *a.* આશ્ચર્યકારક. Wonderful.
અદ્યાપિ, *prep.* હજી પણ. Even now.
અદ્વિતીય, *a.* અજોડ. Unparallel.
અદ્વૈત, *n.* એકતા. Oneness, unity.
અધખોલું, *a.* અરધું ઉઘાડું. Half open.
અધધધ, આશ્ચર્ય દર્શાવનાર ઉદ્ગાર. Expression of surprise.
અધમ, *a.* નીચ. Mean
અધમતા, *n.* નીચતા. Meanness.
અધર, *n.* નીચલો હોઠ. Lower lip. *a.* નીચેનું. Lower.
અદ્ધર, *a.* લટકતું. Hanging.
અધરાત, *n.* મધરાત. Midnight.
અધર્મ, *n.* પાપ. Sin.
અધવચ, *prep.* વચમાં. In the middle.
અધવારવું, *vt.* અરધું કરવું. To do into halves.
અધઃપાત, *n.* અધોગતિ. Downfall.
અધાર્મિક, *a.* ધાર્મિક નહિ તેવું. Unreligious.
અધિ, ઉપરીપણું બતાવતો ઉપસર્ગ. Prefix showing superiority
અધિક, *a.* વધારે. More.
અધિકમાસ, *n.* પુરુષોત્તમ માસ. Additional month.
અધિકાર, *n.* સત્તા; પદવી; હક. Authority; Status; Right.
અધિકારી, *n.* અમલદાર. Officer. *a.* હકદાર. Rightful.
અધિપતિ, *n.* તંત્રી. Editor.
અધિષ્ઠાતા, *n.* નિયામક. A leader.
અધીન, *a.* તાબેદાર. Subordinate.
અધીરાઇ, *n.* અધીરાપણું. Impatience.
અધૂકડું, *n.* અસ્થિર. Unstable.
અધૂરૂં, *a.* અપૂર્ણ. Incomplete.
અધો, *prep.* નીચે. Down.
અધોગતિ, *n.* અવનતિ. Downfall.
અધોદ્વાર, *n.* ગુદા; મળદ્વાર. Anus.
અધોળ, *n.* અઢી રૂપીઆભાર. Ounce.
અદ્ધર, *a.* આધાર વગરનું. Unsupported.
અધ્યક્ષ, *n.* પ્રમુખ. President.
અધ્યયન, *n.* ભણવું તે. Study.
અધ્યાપક, *n.* શિક્ષક. Professor.
અધ્યાત્મિક, *a.* અધ્યાત્મને લગતું. Spiritual.
અધ્યાપિકા, *n.* શિક્ષિકા. Female teacher.
અધ્યાય, *n.* પ્રકરણ. Chapter.
અધ્યારુ, *n.* ધર્મગુરૂ. Priest.
અન્, નિષેધવાચક ઉપસર્ગ. Negative prefix.
અનક્ષર, *a.* અભણ. Uneducated.
અનધિકારી, *a.* અપાત્ર. Unworthy.

અનનાસ, *a*. એક પ્રકારનું ફળ. Pine-apple.
અનન્ય, *a*. અજોડ. Singular.
અનમ્ર, *a*. ઉદ્ધત. Rash.
અનર્થ, *n*. જુલમ. Oppression.
અનલ, *n*. અગ્નિ. Fire. ૨. ગુસ્સો. Anger.
અનશન, *n*. ઉપવાસ. Fast.
અનશ્વર, *a*. અમર; નિત્ય. Immortal.
અનહદ, *a*. બેહદ. Limitless.
અનંગ, *n*. કામદેવ. Cupid.
અનંત, *a*. અપાર. Indefinite.
અનંતકોટિ, *a*. અસંખ્ય. Innumerable.
અનાકાર, *a*. આકારવિનાનું. Shapeless.
અનાચાર, *n*. દુરાચાર; અધર્મ. Misdeed.
અનાજ, *n*. ધાન; દાણા. Corn.
અનાડી, *a*. ગમાર; મૂર્ખ. Rustic.
અનાથ, *a*. નિરાધાર. Orphan.
અનાથાશ્રમ, *n*. અનાથોને પાળી પોષી કેળવનાર સંસ્થા. [Orphanage.
અનાદર, *n*. અપમાન. Insult.
અનાદિ, *a*. Eternal; without beginning..
અનામત, *n*. થાપણ. Deposit.
અનાયાસે, *ad*. સહેજે. Easily.
અનાર, *n*. દાડમ. Pomegranate.
અનારોગ્ય, *n*. માંદગી. Sickness.
અનાર્ય, *a*. અસભ્ય. Mannerless.
અનાવૃષ્ટિ, *n*. દુકાળ. Famine.
અનાહાર, *n*. ઉપવાસ. Fast.
અનિચ્છા, *n*. ઇચ્છાનો અભાવ. Want of desire.
અનિત્ય, *a*. વિકારી. Variable.
અનિદ્રા, *n*. ઊંઘનો અભાવ. Sleeplessness.
અનિમેષ, *a*. પલકારા વિનાનું. Wide awake.
અનિયમ, *n*. અવ્યવસ્થા. Disorder.
અનિયંત્રિત, *a*. નિરંકુશ. Uncontrolled.
અનિલ, *n*. પવન. Wind.
અનિવાર્ય, *a*. નિવારી ન શકાય તેવું. Unavoidable.
અનિશ્ચિત, *a*. Indefinite; Uncertain.
અનિષ્ટ, *a*. ખુરૂં. Ill.
અનીતિ, *n*. દુરાચરણ. Immorality.
અનીતિમાન, *a*. દુરાચરણી. Immoral.
અનીશ્વર, *a*. ઇશ્વર વિનાનું. Godless.
અનીશ્વરવાદ, *n*. ઇશ્વર નથી એવો વાદ. Atheism.
અનુ, *prep*. ઉપસર્ગ. Prefix showing behind.
અનુકરણ, *n*. નકલ. Imitation.
અનુકરણીય, *a*. અનુકરણ કરવાયોગ્ય. Worth imitation.
અનુકંપા, *n*. સહાનુભૂતિ. Sympathy.
અનુકૂળ, *a*. રૂચતું. Convenient.
અનુકૂળતા, *n*. અનુકૂળપણું. Convenience.
અનુકૃતિ, *n*. નકલ. Copy.
અનુક્રમ, *n*. શ્રેણી. order *n*. પદ્ધતિ. System.
અનુક્રમણિકા, *n*. સાંકળિયું. Index.
અનુગામી, *n*. અનુગમન કરનાર. Follower.
અનુગ્રહ, *n*. ઉપકાર. Obligation.
અનુચર, *n*. નોકર. Servant.
અનુચરી, *n*. નોકરડી. Female servant.
અનુચિત, *a*. અયોગ્ય. Unworthy.
અનુજ, *n*. નાનો ભાઇ. Young brother.
અનુજા, *n*. નાની બેન. Younger sister.
અનુજ્ઞા, *n*. પરવાનગી. Permission.
અનુતાપ, *n*. પશ્ચાત્તાપ. Repentance.
અનુત્પાદક, *a*. વાંઝિયું. Barren
અનુત્સાહ, *n*. નાઉમેદી. Disappointment.
અનુદાર *a*. સાંકડા મનનું. Narrow-minded.
અનુધ્વનિ, *n*. પડઘો. Echo.
અનુનાસિક, *a*. નાકમાંથી ઉચ્ચારાતું. Nasal.
અનુપમ, *a*. સર્વોત્તમ. Superior.
અનુપયોગી, *a*. નકામું. Useless.
અનુપાન, *n*. ઔષધની સાથે લેવાતી તેને મદદરૂપ વસ્તુ. [Diet.
અનુપૂર્તિ, *n*. ઉમેરો. Addition.
અનુપ્રાસ, *a*. ઝડઝમક; Alliteration.
અનુબંધ, *n*. પરસ્પર સંબંધ. Mutual relation.
અનુભવ, *n*. પ્રત્યક્ષ જ્ઞાન. Experience.
અનુભવવું, *vt*. અનુભવ કરવો. To Experience.
અનુમતિ, *n*. સંમતિ. Consent.
અનુમાન, *n*. અટકળ. Presumption.
અનુમોદન, *n*. ટેકો. Support.
અનુયાયી, *n*. અનુસરનાર વ્યક્તિ. Follower.
અનુરક્ત, *a*. આસક્ત. Immersed.
અનુરંજક, *a*. ખુશ કરનારૂં. Pleasing.
અનુરાગ, *n*. આસક્તિ. Attraction.
અનુરૂપ, *a*. ના જેવું. Like.
અનુલેખન, *n*. ઉતારો કરવો તે. Dictation.
અનુલ્લઘંન, *n*. પાલન. Obedience.
અનુવાદ, *n*. ભાષાંતર. Translation.
અનુવાદક, *n*. અનુવાદ કરનાર. Translator.
અનુશાસન, *n*. નિયમ. Rule.
અનુશીલન, *n*. ઊંડો અભ્યાસ. Deep study.
અનુષ્ટુપ, *n*. એક છંદ. A meter.
અનુસરવું, *vt*. પાછળ પાછળ જવું. Follow.
અનુસંધાન, *n*. આગલની વસ્તુ સાથે સંધાન કરવું તે. Continuation.
અનુસાર, *prep*. પ્રમાણે. According to.
અનૂઢા *n*. કુંવારી કન્યા. Maiden.
અને, *prep*. ને; તથા. And.
અનેક, *a*. બહુ, Many.
અનેકધા, *prep*. અનેક રીતે. Manifold.
અનેકપત્નિત્વ, *n*. અનેકપત્નિઓ હોવી તે. Polygamy.
અનેરૂં, *a*. નોખું; વિચિત્ર. Different; Exraordinary.
અનોખું, *a*. અનેરૂં. Different.
અન્ન, *n*. રાંધેલો ખોરાક. Food.
અન્નદાતા, *a*. Giving shelter.
અન્નવસ્ત્ર, *n*. ખોરાકી પોશાકી. Maintenance,

અનાશય. *n.* જઠર; પેટ. Belly.
અન્ય, *a.* બીજું. Another.
અન્યત્ર, *a.* બીજે ઠેકાણે. Elsewhere.
અન્યદેશી, *a.* પરદેશી. Foreign.
અન્યથા, *a.* ઉલટું. Contrary.
અન્યમનસ્ક, *a.* ધ્યાનરહિત. Unmindful.
અન્યાય, *n.* ગેરઇન્સાફ. Injustice.
અન્યાશ્રિત, *a.* પરાશ્રિત. Dependent.
અન્યોક્તિ, *n.* એક અર્થાલંકાર; કટાક્ષ. Irony.
અન્યોઅન્ય, *a.* પરસ્પર. Mutual.
અન્વય, *n.* સંબંધ. Relation.
અપ, વિકૃતિ બતાવતો ઉપસર્ગ. A prefix.
અપકર્મ, *n.* અપકૃત્ય. Misdeed.
અપકર્ષ, *n.* પડતી. Ruin.
અપકાર, *n.* હાનિ; સારાને બદલે નરસું કરવું તે. Injury.
અપકીર્તિ, *n.* બદનામી. Defamation.
અપકૃત્ય, *n.* દુરાચરણ. Misdeed.
અપક્વ, *a.* કાચું. Raw
અપક્ષપાત, *n.* નિષ્પક્ષપાત, Impartiality.
અપચો, *n.* અજીર્ણ. Indigestion.
અપજશ, *n.* બદનામી. Defamation.
અપ્પટ, *ad.* રોજ. Daily.
અપતિવ્રતા, *a.* & *n.* પતિવ્રત નહિ તેવી. Unchaste.
અપતિજ, *n.* અવિશ્વાસ. Want of confidence.
અપત્ય, *n.* સંતાન. Child.
અપદ્વાર, *n.* પાછલું બારણું. Backdoor. ૨. ગુદા. Anus.
અપનાવવું, *vt.* પોતાનું કરવું. To Own.
અપભ્રંશ, *a.* & *n.* વિકૃત થયેલું. Degraded.
અપમાન, *n.* અનાદર. Insult.
અપરમાતા, *n.* સાવકી માતા. Step mother.
અપરંપાર, *a.* અપાર. Limitless,
અપરાજિત, *a.* પરાજિત નહિ એવું. Unconquered.
અપરાધ, *n.* દોષ. Fault. ૨. ગુન્હો. Crime.
અપરાધી, *a.* & *n.* ગુન્હેગાર. Criminal.
અપરાધીન, *a.* સ્વતંત્ર. Free.
અપરિચિત, *a.* અજાણ્યું. Unknown.
અપરોક્ષ, *a.* પ્રત્યક્ષ. Open.
અપલક્ષણ, *n.* એબ. Bad character.
અપવાદ, *n.* સામાન્ય નિયમમાં બાધ. Exception. ૨. આળ. Allegation.
અપવિત્ર, *a.* નાપાક; અશુદ્ધ. Unholy.
અપશબ્દ, *n.* ગાળ. Abuse.
અપશુકન, *n.* અશુભ ચિન્હ. Ill-omen.
અપશુકનિયાળ *a.* અમંગળ. Ill-omenous.
અપસવ્ય, *a.* જમણું. Right.
અપસ્માર, *n.* વાઇ. Epilepsy.
અપહરણ, *n.* ઉપાડી જવું તે. Act of kidnapping.
અપંગ, *a.* & *n.* પાંગળું. Lame.
અપાત્ર, *a.* અયોગ્ય. Unworthy.
અપાપી, *a.* નિર્દોષ. Innocent.

અપાર, *a.* પાર વગરનું. Limitless.
અપારદર્શક, *a.* આરપાર જોઇ ન શકાય તેવું. Untransparent.
અપાસરો, *n.* Monastery for Jain monks.
અપીલ, *n.* આગ્રહભરી વિનંતિ. Appeal.
અપૂજ, *a.* ન પૂજાતું. Unworshipped.
અપૂપ, *n.* મધપુડો. Honeycomb.
અપૂર્ણ, *a.* અધુરૂં. Incomplete.
અપૂર્ણાંક, *n.* અપૂર્ણ આંકડો. Arithmetical fraction.
અપૂર્વ, *a.* અસાધારણ. Extraordinary.
અપેક્ષણીય, *a.* ઇચ્છવાયોગ્ય. Desirable.
અપેક્ષા, *n.* ઇચ્છા. Desire.
અપેય, *n.* ન પીવાય એવું. Undrinkable.
અપ્રકટ, અપ્રગટ, *a.* બહાર નહિ પડેલું. Unpublished.
અપ્રતિગ્રહ *n.* અસ્વીકાર. Unacceptance.
અપ્રતિબંધ, *a.* & *n.* અટકાયત વિનાનું. Unprohibited.
અપ્રતિમ, *a.* શ્રેષ્ઠ. Excellent.
અપ્રતિષ્ઠા, *n.* ફજેતી. Scandal.
અપ્રધાન, *a.* ગૌણ. Minor.
અપ્રમાણ, *a.* અવિશ્વનીય. Unreliable.
અપ્રમાણિક, *a.* પ્રમાણિક ન હોવું તે. Dishonest.
અપ્રમાણિકતા, *n.* અપ્રમાણિકપણું. Dishonesty.
અપ્રવાહી, *a.* & *n.* ઘન. Not liquid.
અપ્રશસ્ત, *a.* નિંદ્ય. Base.
અપ્રસન્ન, *a.* નાખુશ, Displeased.
અપ્રસંગ, *n.* કવખત, Ill-moment.
અપ્રસિદ્ધ, *a.* પ્રસિદ્ધ નહિ તેવું. Unpublished.
અપ્રિય, *a.* & *n.* અનિષ્ટ. Unpleasing.
અપ્સરા, *n.* સ્વર્ગની વારાંગના; પરી. Fairy.
અફલાતુન, *n.* ગ્રીસનો મહાન તત્વજ્ઞ પ્લેટો. Plato. ૨. સુંદર. Beautiful.
અફલિત, *a.* નિષ્ફળ. Vain.
અફવા, *n.* ઉડતી ખબર. Rumour.
અફસોસ, *n.* પશ્ચાત્તાપ. Repentance. *prep.* અરેરે ! Expression of sorrow.
અફળ, *a.* વાંઝિયું; નિષ્ફળ. Barren.
અફળાવું, અફાળવું, *vt.* પછડાવું; પછાડવું. Fall.
અફાટ, *a.* અતિ વિસ્તૃત. Vast.
અફીણ, *n.* Opium.
અબખો, *n.* અણગમો. Dislike.
અબઘડી, *ad.* હમણાંજ. Immediately.
અબજ, *a.* & *n.* સો કરોડ. One thousand millions.
અબધૂત, *n.* વેરાગી. Ascetic.
અબનુસ *n.* ઉંચી જાતનું કાળું લાકડું. Oakwood.
અબરખ. *n.* ચળકતી પતરીદાર ખનીજ ધાતુ. Mica.
અબળા, *n.* સ્ત્રી. Woman.
અબાધિત, *a.* બાધિત નહિ તેવું. Unrestricted.
અબી, *ad,* હમણાં જ. Now.
અબુધ, અબુઝ, મૂર્ખ. *a.* Fool.
અબુદ્ધિ, *n.* મૂર્ખતા. Foolishness.
અબ્ધિ, *n.* સમુદ્ર. Sea.

અભક્ષ્ય, *a.* ન ખાવા જેવું. Uneatable.
અભડાયેલી, *a.* & *n.* રજસ્વલા. In menses.
અભડાયેલું, *a.* અપવિત્ર. Unholy.
અભડાવું, *vt.* છેટે બેસવું. Mensurate.
અભણ, *a.* & *n.* નિરક્ષર. Uneducated.
અભદ્ર *a.* અશુભ. Ill-omenous.
અભય, *a.* નિડર. Daring; Bold.
અભયદાન, *n.* રક્ષણ. Protection.
અભયપદ, *n.* મોક્ષ. Salvation.
અભર, *a.* ખાલી. Empty.
અભરાઇ, *n.* છાજલી. Shelf.
અભર્તૃકા, *n.* વિધવા. Widow.
અભંગ, *a.* આખું; સલંગ. Unbroken.
અભાગી, *a.* કમનસીબ. Unfortunate.
અભાવ, *a.* અણગમો Disgust.
અભિ, *prep.* -ની તરફ દર્શાવતો ઉપસર્ગ. Prefix.
અભિજાત, *a.* ખાનદાન. High breed. ૨. શિષ્ટ. Classical.
અભિજ્ઞ, *a.* અનુભવી. Experienced.
અભિધાન, *n.* નામ Name. ૨. Sirname.
અભિનય, *n.* વેશ ભજવવો તે. Acting; Gesture.
અભિનવ, *a.* નવું. New. ૨. શિખાઉ. Amateur.
અભિનંદન, *n.* ધન્યવાદ, Congratulations.
અભિન્ન, *a.* અખંડ. Unseparable.
અભિપ્રાય, *n.* મત. Opinion.
અભિમાન, *n.* અહંકાર. Pride.
અભિમાની, *a.* અહંકારવાળું. Proud.
અભિમુખ, *a.* સામેનું. Opposite.
અભિયોગ, *n.* ફરિયાદ. Complaint.
અભિરામ *a.* મનોહર. Pleasing.
અભિરૂચિ, *n.* શોખ; રૂચિ. Taste.
અભિવંદન, *n.* નમસ્કાર. Salutation.
અભિવૃદ્ધિ, *n.* ઉન્નતિ. Prosperity.
અભિલાષ, *n.* ઇચ્છા. Desire.
અભિલાષા, *n.* ઇચ્છા. Ambition.
અભિશાપ, *n.* શાપ. Curse.
અભિસારિકા, *n.* પ્રિયતમા..Beloved.
અભુક્ત, *a.* અણભોગવ્યું. Unenjoyed.
અભૂતપૂર્વ, *a.* અપૂર્વ. Unparalleled.
અભેદભાવ, *n.* એકતાની લાગણી. Unity.
અભેદ્ય, *a.* ભેદી ન શકાય તેવું. Unpenetrable.
અભ્યર્થના, *n.* પ્રાર્થના. Prayer.
અભ્યંતર, *a.* & *n.* અંદરનું. Inner.
અભ્યાગત, *n.* અતિથિ. Guest.
અભ્યાસ, *n.* અધ્યયન. Study.
અભ્યાસી, *n.* વિદ્યાર્થી; પંડિત. Scholar.
અભ્યુદય, *n.* ઉન્નતિ. Prosperity.
અભ્ર, *n.* વાદળું. Cloud.
અમ, *pro.* અમે. We. ૨. અમારૂં. Our.
અમથું, *a.* નકામું. Useless.
અમનચમન, *n.* મોજમજા. Merry-making.
અમનસ્ક, *a.* બેધ્યાન. Unmindful.
અમર, *a.* મરે નહિ તેવું. Immortal. *n.* દેવ. God.
અમરલોક, *n.* સ્વર્ગ. Paradise.
અમરાઇ, *n.* આંબાવાડિયું. Mango garden.
અમરાપુરી, અમરાવતી, *n.* સ્વર્ગ; ઇદ્રની રાજધાની. Heaven.
અમરાંગના, *n.* અપ્સરા. Fairy.
અમર્યાદ, *a.* નિરંકુશ. Rash. Indecent.
અમર્યાદા, *n.* નિરંકુશતા. Rashness. Disrespect.
અમલ, *n.* સત્તા. Power. ૨. સમયનો સુમાર. Period. ૩. અફીણ. Opium.
અમલદાર, *n.* અધિકારી. Official
અમલિન, *a.* શુદ્ધ. Pure.
અમળાટ, *n.* વળ. Coil. ૨. મિજાજ. Temper.
અમળાવું, *vi.* ચૂંકાવું. To gripe.
અમંગળ, *a.* અશુભ. Ill-omenous.
અમાત્ય, *n.* પ્રધાન. Minister.
અમાનત, *n.* અનામત. Deposit.
અમાની, *a.* સરળ. Simple.
અમાનુષી, *a.* ક્રુર. Cruel.
અમાન્ય, *a.* નામંજુર. Rejected.
અમાપ, *a.* બેહદ. Limitless.
અમારૂં, *pro.* અમેની છઠ્ઠી વિભક્તિ. Our.
અમાવાસ્યા, અમાસ, *n.* હિંદુ માસનો છેલ્લો દિવસ. Day before new moon.
અમિ, *n.* અમૃત. Nectar. ૨. મિઠાશ. Sweetness. ૩. થુંક. Saliva.
અમિદષ્ટિ, *n.* મહેરબાની. Favour.
અમીન, *a.* વિશ્વાસુ, Trustworthy. ૨. વાલી. Trustee. ૩. ગામનો મોટો અધિકારી. Village official.
અમીર, *n.* A nobleman.
અમીનજર, *n.* મીઠીનજર. Sweet look.
અમૃત, *n.* અમર કરે તેવો રસ. ૨. Nectar *a.* અવિનાશી. Immortal.
અમે, *pro.* હુંની પહેલી વિભક્તિનું બહુવચન. We.
અમેય, *a.* અમાપ. Limitless.
અમોઘ, *a.* અચુક; રામબાણ. Specific.
અમ્મા, *n.* મા. Mother.
અમ્લ, *a.* & *n.* ખાટું. Acid.
અમ્લતા, *n.* ખટાશ. Acidity.
અમ્લાન, *a.* નહિ કરમાયેલું. Unwithered.
અયન, *n.* ગતિ. Movement.
અયુક્ત, *a.* નહિ જોડાયેલું. Unjoined. ૨. અયોગ્ય. Unworthy.
અયોગ્ય, *a.* અઘટિત. Unworthy.
અરક, *n.* અર્ક; સત્વ. Essence.
અરક્ષિત, *a.* રક્ષિત નહિ એવું. Unprotected.
અરજ, અરજી, *n.* કોઇપણ કામ સારૂ નમ્રતાથી કરેલી વિનંતિ. Petition. Request.
અરજદાર, *n.* અરજ કરનાર. Petitioner.
અરણ્ય, *n.* જંગલ. Jungle.
અરણ્યરૂદન, *n.* વ્યર્થ પોકાર. Cry in wilderness.
અરધું, *a.* અડધું Half.
અરમાર, *n.* દરિયાઇ કાફલો. Navy,
અરવિંદ, *n.* કમળ. Lily.

અરસપરસ, *a.* પરસ્પર. Mutual.
અરસિક, *a.* શુષ્ક. Uninteresting; dull.
અરસો, *n.* મુદત. Period. Interval.
અરાગ, *n.* અણબનાવ. Disunity.
અરાજકતા, *n.* અંધાધુંધી. Disorder. Anarchy.
અરિ, *n.* દુશ્મન. Enemy.
અરિષ્ટ, *n.* મોતની નિશાની. Sign of death.
અરિસો, *n.* દર્પણ. Mirror.
અરૂચિ, *n.* અણગમો. Dislike.
અરૂણ, *n.* પરોઢ. Dawn.
અરૂણોદય, *n.* પ્રભાત. Dawn.
અરે, અરેરે, *prep.* દુઃખસુચક ઉદ્ગાર. Expression of sorrow.
અરેરાટ, *n.* ચિંતા. Anxiety.
અર્ક, *n.* સત્વ. Essence. ૨. અરક. Spirit.
અર્ઘ્ય, *n.* સન્માન. Reception.
અર્ચના, *n.* પૂજા. Worship..
અર્ચવું, *vt.* પૂજા કરવી. To Worship.
અર્ણવ, *n.* સમુદ્ર. Sea.
અર્થ, *n.* સમજુતી. Meaning. ૨. હેતુ. Intention.
અર્થદાસ, *n.* પૈસાનો ગુલામ. Slave of riches.
અર્થપ્રાપ્તિ, *n.* લાભ. Gain.
અર્થશાસ્ત્ર, *n.* સંપત્તિશાસ્ત્ર. Economics.
અર્થશાસ્ત્રી, *n.* સંપત્તિશાસ્ત્રજ્ઞ. Economist.
અર્થસંગ્રહ, *n.* ધન-પૈસાનો સંઘરો. Accumulation of riches.
અર્થાત્, *prep.* એટલે કે. That means.
અર્થાર્થી, *a.* ધનલોભી. Greedy,
અર્થી, *a.* ગરજાઉ. Needy.
અર્થોપાર્જન, *n.* પૈસા કમાવા તે. Earning of money.
અર્ધ, અર્ધું, *a.* અડધું, Half.
અર્ધગોળ, અર્ધવર્તુળ, *a.* & *n.* પૃથ્વીના ગોળાનો અડધો ભાગ. Hemisphere. *n.* & *n.* ગોળ આકૃતિનો અડધો ભાગ. Semicircle.
અર્ધચંદ્ર, *n.* અર્ધો ચંદ્ર. Half moon.
અર્ધવિરામ, *n.* ; આવી સંજ્ઞા. Semicolon.
અર્ધાંગના, *n.* ધર્મપત્નિ. Wife.
અર્પણ, *n.* આપવું તે. Dedication.
અર્પવું, *vt.* આપવું; ભેટ કરવું. Dedicate.
અર્વાચીન, *a.* આધુનિક. Modern
અર્શ. *n.* હરસ; મસા. Piles.
અલક્ષ્મી, *n.* ગરીબાઇ. Poverty.
અલગ, *a.* જુદું. Separate.
અલગાર, *n.* હાર. Row.
અલફાઉ, *n.* ફાલતુ. Supernumerary.
અલબત્ત, *prep.* બેશક. Of course.
અલબેલું, *a.* ઇશ્કી; ફાંકડું. Pompous.
અલભ્ય, *a.* અપ્રાપ્ય. Unprocurable.
અલમસ્ત. *a.* મલ્લ જેવું. Sando-like.
અલમારી *n.* કબાટ. Almirrah. ૨. છાજલી. Shelf.
અલંકાર, *n.* ઘરેણું; શણગાર. Ornament.
અલંકારશાસ્ત્ર, *n.* કાવ્યશાસ્ત્ર. Prosody.
અલંકૃત, *a.* શણગારેલું. Ornamented.
અલાબલા, *n.* ઉપાધિ. Calamity.
અલાભ. *n.* નુકશાન. Loss.
અલિખિત. *a.* લિખિત નહિ એવું. Unwritten.
અલિંગ,-ગી. *a.* જાતિચિન્હ રહિત. Sexless.
અલૂણું, *a.* મીઠા વિનાનું. Saltless.
અલેખે, *prep.* નિષ્ફળ. In vain.
અલેણું, *n.* લેણદેણી ન હોવી તે. Disunity.
અલેલું, *a.* છોકરવાદ. Childish.
અલોપ, *a.* અદ્રશ્ય. Unperceptible.
અલૌકિક, *a.* અસામાન્ય. Extra-ordinary
અલ્પ, *a.* થોડું. Small.
અલ્પજીવી, *a.* થોડો વખત જીવનારૂં. Short-lived.
અલ્પબુદ્ધિ, અલ્પમતિ, *a.* & *n.* મૂર્ખ. Silly.
અલ્પમૂલ્ય, *a.* થોડી કિંમતનું. Cheap.
અલ્પવિરામ, *n.* , આવું ચિન્હ. Comma.
અલ્લડ, *a.* ઉચ્છૃંખલ. Rash.
અલ્લા, *n.* ઇશ્વર, ખુદા. God.
અવકળા. *n.* અવક્રિયા. Injury. Harm.
અવકાશ. *n.* ફુરસદ. Leisure. ૨. ક્ષેત્ર; Space.
અવકૃપા, *n.* ઇતરાજી. Disfavour.
અવગણના *n.* ઉપેક્ષા. Disregard.
અવગણવું, *vt.* ઉપેક્ષા કરવી. To disregard.
અવગતિ, *n.* ખરાબ દશા. Downfall.
અવગુણ, *n.* દોષ; એબ. Defect.
અવગુણી, *a.* કૃતઘ્ન. Ungrateful.
અવજોગ, *n.* અશુભ મુહૂર્ત. Evil conjunction.
અવજ્ઞા, *n.* અવગણના. Disobedience.
અવડ, *a.* અવાવરૂં. Unused.
અવતરણ, *n.* ઉતારો. Quotation.
અવતરવું, *vi.* જન્મવું. To be born.
અવતાર, *n.* પૃથ્વીપર દેહ ધર્યો હોય તે દેવ કે ઇશ્વર. Incarnation. ૨. જન્મ. Birth.
અવતારી, *a.* ઇશ્વરી. Incarnate.
અવદશા, *n.* દુર્દશા; પડતિ. *n.* કુયોગ. Evil destiny.
અવધ, *n.* અવધિ; હદ. Limit.
અવધાન, *n.* લક્ષ. Attention.
અવધિ, *n.* અંત. હદ. End. ૨. પરાકાષ્ઠા. Zenith.
અવધૂત, *n.* વેરાગી. Ascetic.
અવનત, *a.* પડેલું. Fallen.
અવનતિ, *n.* પડતી. Downfall.
અવનવું, *a.* નવતર. Novel. New.
અવનિ-અવની, *n.* પૃથ્વી. Earth.
અવમાન, *n.* અપમાન. Insult.
અવયવ, *n.* શરીરનો ભાગ. Part of the body.
અવયોગ, અવજોગ. Evil conjunction.
અવર, *a.* ઇતર; અન્ય. Another.
અવરજવર, *n.* આવજા. Frequenting.
અવરોધ, *n.* અટકાયત. Obstruction.
અવરોહ, *n.* ઉતરવું તે. Descending.

અવર્ણું, *a.* રંગહીન. Colourless.
અવર્ણ્ય, *a.* ન વર્ણવી શકાય એવું. Undescribable.
અવલ, *a.* પહેલું. First. ૨. ઉત્તમ. Best.
અવલમંજલ, *n.* પાયદસ્ત. Last journey.
અવલંબન, *n.* ટેકો. Support.
અવલેપ, *n.* લેપ. Besmearing.
અવલોકન, *n.* નિરીક્ષણ. Observation. ૨ તપાસ. Review.
અવલોકવું, *vt.* નિરીક્ષણ કરવું. Observe.
અવશેષ, *n* બાકી રહેલો ભાગ; ખંડેર. Remnant.
અવશ્ય, *ad.* ખચિત. Positively.
અવસર, *n.* તક. Opportunity.
અવસાન, *n* અંત; મૃત્યુ. End.
અવસ્તા, *n.* પારસીઓનું ધર્મપુસ્તક. The Avesta.
અવસ્થા, *n.* દશા. State. ૨. ઘડપણ. Old age.
અવહેલના, *n.* અનાદર. Insult.
અવળચંડું, *a.* કહે તેથી ઉલટું કરનાર. Perverse.
અવળસવળ, *prep.* ઉલટસુલટ. Crosswise.
અવળાઇ, *n.* હઠીલાઇ. Obstinacy.
અવળું, *a.* ઉલટું. Contrary; Reverse.
અવાક, *a.* મૂક. Speechless.
અવાચક, *a.* મુંગું. Dumb.
અવાચ્ય, *a.* અકથ્ય. Unspeakable.
અવાજ, *n.* ધ્વનિ. Sound.
અવારનવાર, *ad.* પ્રસંગોપાત. Alternately.
અવાવરૂં, *a.* અવડ; વપરાયા વિનાનું. Unused.
અવાસ્તવિક, *a.* યોગ્ય નહિ તેવું. Improper.
અવાળું, *n.* દાંતનાં પીઢીયાં. Gums.
અવિકારી, *a.* વિકાર રહિત. Immutable.
અવિચળ,-લ, *a.* સ્થિર. Immovable.
અવિચાર, *n.* વિચારનો અભાવ. Imprudence.
અવિચારી, *a.* ઉતાવળીયું. Rash.
અવિચ્છિન્ન, *a.* અખંડ. Undivided.
અવિદિત, *a.* વિદિત નહિ એવું. Untold.
અવિદ્યમાન, *a.* વિદ્યમાન નહિ એવું; સદ્ગત. Not existing.
અવિદ્યા. *n.* જ્ઞાનનો અભાવ. Ignorance.
અવિનય, *n.* અસભ્યતા Rudeness.
અવિનયી, *a.* અસભ્ય, Rude.
અવિનાશ,-શી, *a.* અમર; અક્ષય. Indestructible.
અવિભક્ત, *a.* મઝીઆરૂં; સંયુક્ત. Joint.
અવિભાજ્ય, *a.* ભાગ ન પાડી શકાય એવું. Indivisible.
અવિરત, *a.* નિરંતર. Constant.
અવિરલ, *a.* સાધારણ. Common.
અવિરામ, *a,* સતત. Continuous.
અવિવાહિત, *a.* કુંવારૂં. Unmarried.
અવિવાહિતા, *n.* કુંવારી કન્યા. Virgin.
અવિવેક, *n.* અવિનય. Insolence.
અવિવેકી, *a.* અવિનયી. Insolent.
અવિશ્વાસ, *n.* વિશ્વાસનો અભાવ. Distrust.
અવેજ, *n.* સાટા જેટલી કિંમતનો માલ. Barter.
અવેજી, *a.* હંગામી. Acting.
અવ્યગ્ર, *a.* સ્થિર. Steady.
અવ્યય, *n.* Preposition. *a.* અવિનાશી. Indestructible,
અવ્યવસાયી, *a.* બેકાર. Unengaged.
અવ્યવસ્થા, *n.* ગેરવ્યવસ્થા. Disorder.
અવ્યવસ્થિત, *a.* નિયમસર નહિ તેવું. Unregulated.
અશક્ત, *a.* નબળું. Weak.
અશક્તિ, *n.* નિર્બળતા. Weakness.
અશક્તિમાન, *a.* અસમર્થ. Powerless.
અશક્ય, *a.* અસંભવિત. Impossible.
અશરણ, *a.* નિરાધાર. Helpless.
અશરફી, *n.* ગીની. Gold coin.
અશરાફ, *a.* ખાનદાન. Noble.
અશાશ્વત, *a.* ક્ષણિક. Transitory
અશાંત, *a.* ઉદ્વિગ્ન. Unhappy.
અશાંતિ, *n.* ઉદ્વેગ. Unhappiness.
અશિક્ષિત, *a.* અભણ. Uneducated.
અશુચિ *a.* અપવિત્ર. Impure.
અશુદ્ધ, *a.* અપવિત્ર. Polluted.
અશુદ્ધિ, *n.* અશુદ્ધ હોય તેવું. Impurity.
અશુભ, *a.* & *n.* અમંગલ. Inauspicious.
અશ્રદ્ધા. *n.* અનાસ્થા. Disbelief.
અશ્રાંત, *a.* સતત. Constant.
અશ્રુ, *n.* આંસુ. Tear.
અશ્રુત, *a.* નહિ સાંભળેલું. Unheard.
અશ્રુધારા, *n.* આંસુની ધારા. Flow of tears.
અશ્લીલ, *a.* બિભત્સ. Obscene.
અશ્લીલતા, *n.* બિભત્સતા. Obscenity.
અશ્વ. *n.* ઘોડો. Horse.
અશ્વપાલ, *n.* ખાસદાર. Groom.
અશ્વમેધ, *n.* ઘોડાનો હોમ યજ્ઞ. Horse-sacrifice.
અશ્વશાળા, *n.* તબેલો. Stable.
અષ્ટ, *a.* આઠ. Eight.
અષ્ટકોણ, *a.* & *n.* આઠ ખુણાની આકૃતિ. Octagon.
અષ્ટપદ *n.* કરોળીઓ. Spider.
અષ્ટમપષ્ટમ, *ad.* આડુંઅવળું; ખરૂંખોટું. Indiscriminately.
અષ્ટાદશ, *a.* અઢાર. Eighteen.
અસજ્જ, *a.* સજ્જ નહિ એવું. Unarmed.
અસત્, *a.* ખોટું. False.
અસત્કાર, *n.* અપમાન. Insult.
અસત્ય, *n.* જુઠાણું. Falsehood. *a,* ખોટું. Untrue.
અસત્યવાદી, *n.* જુઠો. Liar.
અસદાચાર, *n.* અનીતિ. Immorality.
અસદ્ગતિ. *n.* અવગતિ. Unhappy state.
અસભ્ય, *a.* અવિનયી. Rude.
અસભ્યતા, *n.* અવિનય. Rudeness.
અસમ, *a.* સરખું નહિ એવું. Unequal.
અસમર્થ, *a.* નબળું. Unable.
અસમાન, *a.* સમાન નહિ તેવું. Unequal.
અસમાનતા, *n.* અસમતા. Unequality.
અસર, *n.* પરિણામ. Effect.

અસરકારક, *a.* અસર કરે તેવું. Effective.
અસલ, *a.* મૂળ. Original. *a.* પ્રાચીન. Ancient.
અસવાર, *n.* ઘોડેસ્વાર. Horseman.
અસહ્ય, અસહનીય, *a.* સહન ન થઇ શકે તેવું. Intolerable.
અસહકાર, *n.* સંબંધ ન રાખવો તે. Non-co-operation.
અસહાય, *a.* નિરાધાર. Helpless.
અસંખ્ય, *a.* બેસુમાર. Innumerable.
અસંગત, *a.* મેળ ન ખાય તેવું. Inconsistent.
અસંતુષ્ટ, *a.* બેદિલ. Discontented.
અસંતોષ, *n.* સંતોષ ન થવો તે. Discontent.
અસંબદ્ધ, *a.* અર્થશૂન્ય. Meaningless.
અસંભવ, *n.* અશક્યતા. Impossibility.
અસંમત, *a.* સંમત નહિ એવું. Disagreeing.
અસંમતિ, *n.* સંમતિનો અભાવ. Disagreemeut.
અસંસ્કૃત, *a.* સંસ્કાર રહિત. Uncultured.
અસાધારણ, *a.* અસામાન્ય. Uncommon.
અસાધ્ય, *a.* જેનો ઇલાજ નથી તેવું. Incurable.
અસામર્થ્ય, *n.* અશક્તિ. Weakness.
અસામાન્ય, *a.* અસાધારણ. Uncommon.
અસાર, *a.* નિઃસત્વ; નકામું. Worthless.
અસાવધ, *a.* ગાફેલ. Careless.
અસિ, *n.* તલવાર. Sword.
અસીમ, *a.* હદ વિનાનું. Limitless.
અસીલ, *n.* વકીલનું કુળ. Client. *a.* અશરાફ. Noble.
અસુખ, *n.* બેચેની. Uneasiness.
અસુખી, *a.* દુઃખી. Unhappy.
અસુખાકારી, *n.* માંદગી. Illness.
અસુર, *a.* દૈત્ય; રાક્ષસ. Demon.
અસૂરે, *ad.* મોડું. Late.
અસૌમ્ય, *a.* કઠોર. Harsh.
અસ્ખલિત, *a.* અખંડ. Without a break.
અસ્ત, *n.* આથમવું તે. Setting.
અસ્તર. *n.* અંદરનું પડ. Lining.
અસ્તવ્યસ્ત, *a.* રફેદફે. Deranged.
અસ્તિત્વ, *n.* હોવાપણું; હયાતિ. Existeuce.
અસ્તુ, *prep.* ભલે; ખેર. All right.
અસ્તોદય. *n.* ચડતી પડતી. Rise and fall.
અસ્ત્ર, *n.* હથિયાર. Missile.
અસ્ત્રો. *n.* અસ્તરો. Razor.
અસ્થાયી, *a.* ચંચળ. Variable.
અસ્થિ, *n.* હાડકું. Bone.
અસ્થિર, *a.* ચંચલ; ઢચુપચુ. Unsteady.
અસ્પષ્ટ, *a.* સ્પષ્ટ નહિ એવું. Indistinct.
અસ્પૃશ્ય, *a.* ન અડકાય એવું. Untouchable.
અસ્પૃશ્યતા. *n.* ન અડકાય તેવી સ્થિતિ. Untouchability.
અસ્પૃહ, *v.* ઉદાસીન. Indifferent.
અસ્ફુટ, *a.* સંદિગ્ધ. Not clear.
અસ્મિતા, *n.* પોતાપણાનું ભાન. Egoism.
અસ્વચ્છ, *a.* ગંદુ. Unclean.
અસ્વસ્થ, *a.* બેચેન. Uneasy.
અસ્વાભાવિક, *a.* કૃત્રિમ. Artificial.
અસ્વીકાર, *n.* સ્વીકારનો અભાવ. Unacceptance.
અસ્વીકાર્ય, *a.* સ્વીકારી ન શકાય એવું. Uuacceptable.
અહમેવ, *n.* અહંકાર. Pride.
અહર્નિશ, *ad.* દિનરાત. Always.
અહં, *n.* હુંપદ. Ego.
અહંકાર. *n.* ગર્વ. Pride.
અહંકારી, *a.* ગર્વિષ્ઠ. Proud.
અહંસત્તાવાદ, *n.* 'સર્વસત્તા સ્વાધીન' એવો વાદ. Autocracy.
અહા. *prep.* દિલગિરી વિ. દર્શાવતો ઉદ્ગાર. Expression of sorrow.
અહિત, *n.* અકલ્યાણ. Injury.
અહિતકર, *n.* અકલ્યાણકારક. Injurious.
અહિંસા, *n.* હિંસા ન કરવી તે. Not killing.
અહીં, અહીંયાં, *ad.* અત્ર; આ સ્થળે. Here.
અહીંતહીં, *ad.* અત્ર અને તત્ર. Here and there.
અહુણા, *ad.* હમણાં. Now.
અહેવાલ. *n.* વૃત્તાંત. Report.
અહેસાન, *n.* ઉપકાર. Obligation.
અહો, અહોહો, *int.* આશ્ચર્ય વિ. સૂચવતો ઉદ્ગાર. Expression of surprise.
અહોનિશ, *ad.* દિનરાત. Day and night.
અળખામણું, *a.* અપ્રિય. Unfavourable.
અળગું, *a.* દૂર. Distant.
અળતો, *n.* ઉકાળેલી લાખમાંથી બનાવેલો લાલ રંગ. Lac-die.
અળવીતરું, *a.* અટકચાળું. Mischievous.
અળસી, *n.* એક તેલી બી. Linseed.
અળસાવવું, *vt.* બંધ પાડવું . To Stop.
અળસિયું, *n.* જમિનમાં રહેતો એક કીડો. Earth worm.
અળાઈ, *n.* ઉનાળામાં શરીરે થતી ઝીણી ફોલ્લી. Prickly heat.
અંક, *n.* ચિન્હ. Sign. *n.* નાટકનો વિભાગ Act.
અંકગણિત, *n.* Arithmetic.
અંકલિપિ, *n.* Numerology.
અંકિત, *a.* નિશાનીવાળું. Marked.
અંકુર, *n.* Sprout. ફણગો.
અંકુશ, *n.* Check; Restraint.
અંકોડો, *n.* સાંકળનો આંકડો. Link.
અંગ, *n.* શરીર. Body. ૨. અવયવ; ભાગ. Part.
અંગકસરત, *n.* વ્યાયામ. Fxercise.
અંગજ, *n.* પુત્ર. Son.
અંગજા, *n.* પુત્રી. Daughter.
અંગત. *a.* જાતને લગતું. Personal. ૨. ખાનગી. Private.
અંગના, *n.* સ્ત્રી. Woman.
અંગબળ, *n.* શરીરબળ. Bodily strength.
અંગરક્ષક, *n.* રક્ષક માટે રાખવામાં આવતો સૈનિક. Aid-de-camp.
અંગરખું, *n.* ડગલો. Coat.
અંગવસ્ત્ર, *n.* ખેસ. Scarf.
અંગાર, *n.* અગ્નિ. Fire.
અંગારી, *n.* ચિનગારી. Spark.
અંગીકાર, *n.* સ્વીકાર. **Acceptance.**

અંગીકૃત, *a.* સ્વીકારેલું. Accepted.
અંગુલી, *n.* આંગળી. Finger.
અંગુછો, *n.* ટુવાલ. Towel.
અંગુઠી, *n.* વીંટી. Ring.
અંગુઠો, *n.* હાથ તથા પગનું પહેલું જાડામાં જાડું આંગળું. [Thumb.
અંગે, *ad.* માટે; ની બાબતમાં. Regarding.
અંગ્રેજ, *n.* ઇંગ્લાંડનો વતની. Englishman.
અંગ્રેજી, *a.* & *n.* અંગ્રેજને લગતું યા તેમની ભાષા. [English.
અંઘોળ, *n.* સ્નાન. Ablution.
અંઘોળવું. *vt.* નાહવું. Bathe
અંચઈ, *n.* જુઠાણું. Lie.
અંજન, *n.* કાજળ. Black pigment.
અંજળ, *n.* અન્ન અને પાણી. Food and water.
અંજાવું. *vt.* દબાઇ જવું. Be awed.
અંજીર, *n.* એક પ્રકારનો મેવો. Fig.
અંજુમન, *n.* મંડળ. Association.
અંટસ, *n.* વેર. Enmity.
અંટવાવું, *vt.* ગોથાં ખાવાં. Stumble.
અંડ, *n.* ઇંડું. Egg. *n.* વૃષણ. Testicles.
અંડકોષ, *n.* વૃષણની કોથળી. Testicles.
અંડાકાર, *a.* લંબગોળ. Egg-shaped.
અંત, *n.* છેડો. End.
અંતકાળ, *n.* મૃત્યુની વેળા. Time of death.
અંતર, *n.* છેટું. Distance. ૨. તફાવત. Difference. *a.* અંદરનું. Inner.
અંતરપટ, *n.* પડદો. Curtain.
અંતરાત્મા, *n.* અંતઃકરણ. Inward soul.
અંતરાય, *n.* વિઘ્ન. Hindrance.
અંતરાવું. *vt.* સપડાઇ જવું. To be caught.
અંતરીક્ષ, *n.* આકાશ. Sky. *a.* આકાશીય. Aerial.
અંતરીયાળ, *a.* અધવચ. Unsupported.
અંતર્ગોળ, *n.* & *n.* વર્તુલાકાર ખાડો. Concave.
અંતર્યામી, *n.* ઇશ્વર. God.
અંતર્જ્ઞાન, *n.* ગૂઢ જ્ઞાન. Inward knowledge.
અંતર્દાહ, *n.* શોક. Grief.
અંતર્ધાન, *n.* અદ્દશ્ય થઈ જવું તે. Disappearance.
અંતર્ભૂત, *a.* અંદર રહેલું. Included.
અંતર્હિત, *a.* ગુપ્ત. Secret.
અંતવેળા, *n.* છેલ્લી ઘડી. Last moment.
અંતસ્થ, *a.* અંદર રહેલું. Internal.
અંતઃકરણ, *n.* હ્રદય. Conscience.
અંતઃપુર, *n.* રણવાસ. Harem.
અંતિમ, *a.* & *n.* છેવટનું Final.
અંતે, અંત્ય, *ad.* છેવટે. Lastly.
અંત્યજ, *n.* અસ્પૃશ્ય. Untouchable.
અંત્ર, *n.* આંતરડું. Entrails.
અંદર, *n.* માં; મહિં. In.
અંદરખાને, *ad.* છૂપી રીતે. Secretly.
અંદાજ, *n.* અડસટ્ટો. Estimate.
અંદાજપત્ર, *n.* બજેટ. Budget.
અંદેશો. *n.* વહેમ. Doubt.
અંધ, *a.* આંધળું. Blind.
અંધકાર, અંધારું, *n.* તિમિર. Darkness.
અંધાધૂની, અંધાધૂંધી, *n.* અરાજકતા. Chaos.
અંધાપો, *n.* આંધળાપણું Blindness.
અંધારાં, *n.* તમ્મર. Gidiness.
અંધેર, *n.* અરાજકતા. Chaos.
અંબ. અંબુ, *n.* પાણી. Water.
અંબટ, *a.* ખાટું. Sour.
અંબર, *n.* આકાશ. Sky.
અંબાડી, *n.* હાથી ઉપરની બેઠક. Howdah.
અંબાર, *n.* ઢગલો. Heap.
અંબુજ, *n.* કમળ. Lotus.
અંબુધિ *n.* સમુદ્ર. Sea.
અંબોડો, *n.* Flock cf hair plaited.
અંશ, *n.* ભાગ. Part.
અંશુ, *n.* કિરણ. Ray.
અંશુમાન, *n.* સૂર્ય. Sun.

' आ '

આ, The second letter of the vowel Alphabet.
આ, *pro.* નજીકનું એવા અર્થનું દર્શક સર્વનામ. This.
આઇ, *n.* મા, Mother.
આઈન, *n.* કાયદો. Law.
આઇનો, *n.* દર્પણ. Mirror.
આકડો, *n.* એક વનસ્પતિ છોડ. Plant.
આકરૂં, *a.* મુશ્કેલ; કઠણ. Difficult.
આકર્ષક, *a.* મોહક. Attractive.
આકર્ષણ, *n.* ખેંચાણ. Attractiveness.
આકર્ષવું, *vt.* ખેંચવું. Attract.
આકસ્મિક, *a.* & *ad.* ઓચિંતું. Sudden.
આકળવિકળ, *a.* ગભરાયલું. Perplexed.
આકળું, *a.* અધીરૂં. Impatient.
આકા, *n.* શેઠ. Master.
આકાર, *n.* આકૃતિ; ઘાટ. Shape. ૨. વિઘોટી. [Assesment.
આકારણી, *n.* આંકણી. Rate of Taxation.
આકારવું, *vt.* દર ઠેરવવો. Assess.
આકાશ. *n.* આસમાન. Sky.
આકાશગંગા, *n.* ચાંદરડીઓનો સફેદ લીસોટો. Milky [way.

આકાશમંડળ, *n.* ખગોળ; ગગન. Sky.
આકાશવાણી, *n.* દેવવાણી. Revealation.
આકાંક્ષા. *n.* ઇચ્છા. Desire.
આકીન, *n.* શ્રદ્ધા. Faith.
આકૃતિ.*n.*આકાર. Shape. ૨. મૂર્તિ.Figure.
આક્રમણ, *n.* ચઢાઇ; હુમલો. Assault.
આક્રંદ. *n.* વિલાપ. Lamentation.
આક્ષેપ, *n.* આરોપ. Allegation.
આખડવું. *vt.* રખળવું. To wander.
આખડી, *n.* બાધા. Vow.
આખર, *n.* અંત. End. *ad.* & *a.* અંતે. Finally.
આખરે, *ad.* અંતે. Ultimately.
આખલો, *n.* સાંઢ. Uncastrated bull.
આખું. *a.* બધું. Entire.
આખોઘડી. *ad.* વારંવાર. Often.
આખ્યાન, *n.* કથા. Tale.
આખ્યાયિકા, *n.* વાર્તા. Tradition.
આગ. *n.* દેવતા. Fire.
આગગાડી, *n.* રેલગાડી. Railway train.
આગતાસ્વાગતા, *n.* આદરસત્કાર. Reception.
આગબોટ. *n.* સ્ટીમર. Steamship.
આગમ, *n.* ધર્મશાસ્ત્ર. Sacred writ. ૨. આગમન. [Arrival.
આગમચ, *ad.* આગળથી. Already.
આગમન, *n.* આવવું તે. Coming.
આગલું, *a.* પહેલાંનું. Previous.૨. આગળનું. Front.
આગવું, *a.* ઇલાયદું;પોતીકું.Exclusive. [પાસે.Near.
આગળ. *ad.* પહેલાં. Before.૨.પૂર્વે. Formerly. ૩.
આગળપાછળ, *ad.* ચારેપાસે. Round about.
આગળો. *n.* ઉલાળો.Wooden bar.
આગા, *n.* શેઠ. Lord.
આગામી, *a.* આવનારૂં. Coming.
આગાહી, *n.* ભવિષ્યનું સૂચન. Prophecy.
આગિયો, *n.* ખદ્યોત. Glowworm.
આગેવાન, *n.* નેતા. Leader.
આગેવાની. *n.* નેતાપણું. Leadership.
આગ્રહ. *n.* મમત. Pressure.
આગ્રહી, *a.* આગ્રહવાળું. Importunate.
આઘાત, *n.* ફટકો; પ્રહાર. Blow.
આઘું, આઘે, *ad.* દૂર; છેટે. Far.
આચમન. *n.* જમણી હથેળીમાં થોડું પાણી લઈ પી જવું. [Sipping.
આચરણ, *n.* વર્તન. Conduct.
આચરવું, *vt.* વર્તનમાં મુકવું. Practice.
આચાર, *n.* નિયમ. Rule. [customs.
આચારવિચાર, *n.* વર્તન અને વ્યવહાર.Manners and
આચાર્ય,આચારજ,*n.*ધર્માધ્યક્ષ. Preceptor.
આચ્છાદન, *n.* ઢાંકણ. Covering.
આછકલું, *a.* છીછરા મનનું. Unthoghtful.
આછું, *a.* ઓછું; ઝાંખું. Dim.
આજ, આજે, *ad.* આજે ચાલુ દિવસે. Today.
આજકાલ, *ad.* હાલમાં. At present.

આજમ, *a.* મોટું; માનસૂચક શબ્દ. High.
આજાર. *n.* દરદ. Disease. Illness.
આજારી, *a.* દરદી. Sickly. Ill.
આજીજી, *n.* કાલાવાલા. Supplication. Request.
આજીવન, *a.* જીવનપર્યંતનું. Lifelong.
આજીવિકા, *n.* ગુજરાન.Livelihood;maintenance.
આજુબાજુ, *ad.* Roundabout.
આજ્ઞા, *n.* હુકમ. Command. Order.
આજ્ઞાકારી,-ધીન. *a.* આજ્ઞાંકિત.Obedient.Dutiful.
આજ્ઞાપત્રિકા, *n.* સરકારી હુકમોનું પત્ર. Gazette.
આજ્ઞાપાલક, આજ્ઞાંકિત, *a.* આજ્ઞા પ્રમાણે વર્તનારૂં.
આઝાદ, *a.* સ્વતંત્ર. Liberated. Free.[Obedient.
આઝાદી, *n.* સ્વતંત્રતા. Liberty; Freedom.
આટલું, *ad.* અમુક દેખાડેલા પ્રમાણ જેટલું.This much.
આટો, *n.* લોટ. Flour. [Finish.
આટોપવું, *vt.* સંકેલવું. To wind up. ૨. પુરૂં કરવું.
આડ. *n.* પ્રતિબંધ. Obstruction. ૨. obstinacy.
આડકતરૂં, *a.* સીધું નહિ એવું. Indirect.
આડખીલી, *n.* વિઘ્ન. Obstruction.
આડગીરો, *a.* & *n.* Second Mortgage.
આડણી, *n.* રોટલી વણવાની લાકડાની ત્રિપાઇ. Wooden stool. [કરવું તે. Agency.
આડત, *n.* દલાલી. Brokerage. ૨. માલીકના વતી કામ
આડતીયો, *n.* દલાલ. Broker. ૨.પ્રતિનિધિ. Agent.
આડત્રાંસુ, *a.* આડું અને ત્રાંસુ. Slanting.Sidelong.
આડપડદો. *n.* લાજ. Cover.
આડમાર્ગ, *n.* આડ રસ્તો. Bye-way.
આડંબર, *n.* ડોળ. Pomp; ostantation.
આડાઈ, *n.* દુરાગ્રહ. Obstinacy; waywardness.
આડિયું. કરવત. Saw.
આડું, *a.* સીધું નહિ તેવું. Cross. ૨.વાંકું.Indirect.
આડુંઅવળું. *a.* ખોટું. False; cross; indirect.
આડે. *ad.* વચમાં. Accross. [hood.
આડોશપાડોસ, *n.* આસપાસનું રહેઠાણ. Neighbour-
આણ, *n.* દુવાઇ. Oath.૨. હુકમ. Command; order.
આણવું, *vt.* જઇને લાવવું. To Fetch; To bring.
આણીકોર, આણીગમ, *ad.* આ બાજુ. This side.
આતશ, *n.* અગ્નિ; તાપ. Fire. Heat.
આતશબાજી, *n.* દારૂખાનું. Fireworks.
આતશબહેરામ, *n.* અગિયારી. Fire temple.
આતશી, *a.* ગરમ; જલદ. Hot.
આતંક, *n.* રોગ. Disease. Malady.
આતિથ્ય, *n.* પરોણાગત. Hospitality.
આતુર. *a.* ઉત્સુક. Eager. Zealous.
આતુરતા, *n.* ઉત્સુકતા. Eagerness; zeal; anxiety.
આત્મ, *a.* & *n.* પોતાનું. Self. [graphy
આત્મકથા,-ચરિત, *n.* પોતાની જીવનકથા. Autobio-
આત્મઘાત, *n.* આપઘાત. Suicide. Self-murder.
આત્મજ. *n.* પુત્ર. Son.
આત્મજા, *n.* પુત્રી. Daughter.

આત્મજ્ઞાન, n. અધ્યાત્મજ્ઞાન. Metaphysics; Self-knowledge.
આત્મનિંદા, n. પોતાની જાતને નિંદવી તે. Self-reproach.
આત્મપ્રશંસા. n. પોતાની જાતનાં વખાણ.Self-praise. Salf-flattery.
આત્મભોગ, n. આપભોગ. Self-sacrifice.
આત્મશ્લાઘા, n. પોતાનાં વખાણ. Self-praise.
આત્મસંયમ, n. પોતાની જાતનો નિગ્રહ. Self-restraint.
આત્મસિદ્ધિ, n. મોક્ષ. Salvation.
આત્મહત્યા. n. આપઘાત, Suicide. Self-murder.
આત્મા. n. જીવ. Soul. ૨. પોતાની જાત. Self.
આત્માનુભવ, n. આત્મસાક્ષાત્કાર.Self-revelation.
આત્માભિમાન. n. હુંપદ. Ego. Self-Love.
આત્મીય, n. સગું. Relative. a. પોતાનું. Self.
આથડવું, vt. રખડવું. To roam. To wander.
આથમણું, a. પશ્ચિમનું. Western.
આથમવું, vi અસ્ત પામવું. To set.
આથવું, vt. મસાલો ચઢાવવો.To pickle.To leaven.
આર્થિક, a. નાણાસબંધી. Financial; monitory.
આદત, n. ટેવ. Habit; practice.
આદમ, a. આદિ પુરુષ. Adam. ૨. માનવી. Human being.
આદમજાત. n. માનવજાત Humanity.
આદમી, n. માણસ. Human being; man.
આદર, n. સન્માન. Respect; steem; honour.
આદરભાવ, a. માનની લાગણી. Feeling of respect.
આદરમાન, n. આદરસત્કાર. Reception.
આદરવું, vt. શરૂ કરવું. To commence. To begin.
આદરસત્કાર, n. આદરમાન. Reception.
આદર્શ, n. ધ્યેય. Ideal.
આદવેર, n. હાડવેર. Bitter enmity.
આદાશીશી, n. માથાનો એક રોગ. Megrim; Lemicrania.
આદિ, n. મૂળ. Source. Beginning a.પહેલું.First. [a.મુખ્ય.Chief.
આદિક, a. વગેરે; ઇત્યાદિ. Et cetra.
આદિકારણ, n. Primary cause.
આદિત્ય, n. સૂર્ય. The sun.
આદુ, n. કંદ સુકવવાથી સુંઠ બને છે તે. Ginger.
આદેશ, n. ફરમાન. Command; order.
આદ્ય, a. મૂળ. First. Prior.
આદ્યંત, n. આદિથી અંતસુધી. Beginning to end.
આધરણ. n. અનાજ ચઢવા ઉકાળેલું પાણી. Ebulition.
આધાર. n. ટેકો. Support. n. પુરાવો. Evidence.
આધિ, n. માનસિક પીડા. Mental distress.
આધિપત્ય, n. ઉપરીપણું. Mastery; sovereignty.
આધિભૌતિક, a. શારીરિક. Physical.
આધીન, a. અધીન; વશ. Dependent;obedient.
આધીનતા, n. અધીનતા. Dependence; obedience.
આધુનિક, a. અર્વાચીન. Modern. Recent new.
આધેડ, a, પ્રૌઢ. Middle-Aged.
આધ્યાત્મિક, a. આત્મતત્વ વિષયક. Spiritual.
આનંદ, a. પ્રસન્નતા. Joy, Felicity; Pleasure.
આનંદકારી,-મય, a. આનંદ આપતું.Joyful. Pleasant.
આનંદિત, a. ખુશ. Delighted.
આનંદી, a. મોજી. Gay; merry; Cheerful.
આનાકાની n. હા ના કરવી તે. Hesitation.
આનાવારી, n. ઉત્પન્નનો અડસટ્ટો. Estimate of produce.
આની, આનો n. રૂપિયાના સોળમા ભાગનું નાણું Anna.
આપ, pro. પોતે. Self.
આપઅખત્યાર, a. & n. આપખુદ. Autocrat.
આપકરમી, a. સ્વાશ્રયી. Self-reliant.
આપખુદ, a. સર્વ સત્તાધીશ.High-handed. Arbitrary.
આપઘાત, n, આત્મહત્યા. Suicide.
આપણે. pro. તમે તથા અમે. We.
આપત, આપત્તિ, n. આફત Calamity; misfortune
આપદા, n. આપત. Calamity.
આપમતલબી. a. સ્વાર્થી. Selfish.
આપમતીલું, a. દુરાગ્રહી. Obstinate; self-willed.
આપમુખત્યારી, n. પોતાની મરજી પ્રમાણે કરવાનો અધિકાર. Autocracy.
આપવું, vt. દેવું. To give. To bestow.
આપો, n. પિતા. Father,
આપોઆપ, ad. પોતાની મેળે. Spontaneou-sly. ૨. જાતે. Personally.
આપ્તજન, n. સગું. Relative.
આફત, n. આપત્તિ. Calamity; misfortune.
આફતાબ, n. સૂર્ય. The sun.
આફરીન, n. કુરબાન. Praises. Thanks.
આફરો,n. પેટ ચઢવું તે. Costiveness; constipation.
આબ, n. જળ. Water; Lustre.
આબકારી, a. કેફી ચીજોને લગતું. Excise.
આબરૂ, a. પ્રતિષ્ઠા. Reputation; credit.
આબરૂદાર,a.પ્રતિષ્ઠાવાળું.Resppectable;creditable
આબાદ. a. સમૃદ્ધ. Thriving. Flourishing.
આબાદી, n. આબાદ હોવું તે. Prosperity.
આબેહુબ, a. અસલના જેવું. Exact. Vivid.
આબોહવા, a. હવાપાણી. Climate.
આભ. n. આકાશ. Sky. The clouds.
આભડછેટ, n. અભડાવું તે. Pollution. Menses.
આભડવું, vi. To be in mense.
આભરણ, n. શણગાર. Decoration. Ornament.
આભાર, n. ઉપકાર. Gratitude. Obligation.
આભારી, a. ઉપકારવશ. Indebted. Grateful.
આભાસ,n.ભ્રમ.દેખાવ.Resemblance.Appearance.
આભું, a. દિંગ. Surprised.
આભૂષણ, n. ઘરેણું. Ornament. Decoration.
આમ, n. જળસ. Diarrpœa with mucous.
આમ, a. સામાન્ય. Common. ૨. લોક. People
આમ, ad. આ પ્રમાણે. Thus. [n. કેરી. Mango.
આમટ, a. ખાટું. Sour. Acid.
આમતેમ, ad. અવ્યવસ્થિત રીતે. Disorderly.
આમદ, આમદાની, n. આવક. Income, Revenue,

આમનસામન, *a.* પરસ્પર. **Mutual. Reciprocal.**
આમન્યા. *n.* આજ્ઞાપાલન. Obedience.
આમલી પીપળી, *n.* એક રમત. Game.
આમવર્ગ, *n.* સામાન્ય લોકોનો સમુહ. Commoners.
આમસભા, *a.* House of Commons.
આમળવું, *vt.* વળ દેવો. To twist. To wring.
આમળો, *n.*વળ.Twisting.A twist.૨.ખાર.Grudge.
આમંત્રણ, *n.* નોતરૂં. Invitation. A call.
આમંત્રવું, *vt.* નોતરવું. To invite. To call.
આમાતિસાર, *n.* સંગ્રહણી. Dysentery.
આમિષ, *n.* માંસ. Flesh.
આમિન, *a.* તથાસ્તુ. Amen. Be it so.
આમુખ, *n.* પ્રસ્તાવના. Preface.
આમોદ, *n.* આનંદ. Joy. Delight. Pleasure.
આમ્ર, *n.* આંબો. Mango-tree.
આય, *n.* હિંમત. Courage; strength.
આયખું, *n.* આયુષ્ય. Life.
આયનો, *n.* દર્પણ. Mirror. A looking glass.
આયપત. *n.* આવક; ઉપજ. Income. Gain.
આયપતવેરો, *n.*આવક ઉપર લેવાતો કર.Income-tax.
આયંદે *ad.* હવે પછી. Hereafter.
આયા, *n.* ધાવ. Nurse. A waiting maid.
આયાત. *n.* બહારગામના માલનો આવરો. Import.
આયાસ, *n.* મહેનત; કષ્ટ. Labour.
આયુ,-ષ્ય, *n.* આવરદા. Life.
આયુધ, *n.* હથીઆર. Weapon. Arms.
આર, *n.* પરોણીની અણી. Pointed iron spike. ૨. ખેળ. Sizing.
આરક્ત, *a.* રતાશ પડતું. Reddish.
આરજુ, *n.* ઈચ્છા. Desire. Hope.
આરડવું. *vt.* બરાડા પાડવા. To bawl. To cry out.
આરણકારણ. *n.* બહાનું. Pretext. *a.*અનિશ્ચિત.Uncertain.
આરત, *n.* ગરજ. Necessity. Want.
આરપાર, *ad.* સોંસરૂં. Across.
આરસપહાણ, *n.* સંગેમરમર. Marble-stone.
આરસી, *n.* નાનું દર્પણ. Small-mirror.
આરસો, *n.* દર્પણ. Mirror. Looking glass.
આરંભ, *n.* શરૂઆત. Beginning.
આરંભવું, *vt.* શરૂ કરવું. To begin.To commence.
આરાધના. *n.* પૂજા. Worship. Adoration.
આરાધવું, *vt.* પૂજવું. To worship. To adore.
આરામ, *n.* વિરામ. Rest.
આરામખુરશી, *n.* આરામ કરવા માટેની ખુરશી.Easy-chair.
આરીયું, *n.* ચીભડું. Cucumber.
આરી, *n.* નાનું કરવત. Small saw.
આરો, *a.* કિનારો. Bank. An embankment
આરોગવું, *vt.* જમવું. To Eat. To dine.
આરોગ્ય, *n.* તંદુરસ્તી. Health.
આરોગ્યાલય, *n.* Sanitarium.
આરોપ. *n.* તહોમત, Charge. Accusation.
આરોપણ, *vt.* આરોપવું તે. Act of accusation.
આરોપવું,*vt.*આરોપ મુકવો.To accuse. To ascribe.
આરોપી, *n.* તહોમતદાર. Accused.
આરોહ,-આરોહણ, *n.* ચઢવું તે. Ascent.
આર્જવ, *n.* સરળતા. Straightforwardness.
આર્ત, *a.* દુઃખી, Distressed; miserable.
આર્તનાદ, *n.* દુઃખનો પોકાર, Call in distress.
આર્થિક. *a.* નાણાં સંબંધી.Financial.Monetary.
આર્દ્ર, *a.* ભીનું. Wet.
આર્દ્રવાયુ. *n.* Hydrogen.
આર્ય, *a.* સંસ્કારી. Cultured. Noble.
આર્યા. *n.* કુલીન સ્ત્રી. Respectable woman.
આર્યાવર્ત, *n.* હિંદુસ્થાન. India.
આલક્ષિત. *a.* ચિન્હવડે દેખાડેલું. Marked.
આલપાકો. *n.* એક પ્રકારનું ઉનનું કાપડ. Alpaca.
આલમ, *n.* જગત. World.
આલમગીર. *a.* જગતને જીતનાર.Conqueror of the world.
આલવું. *vt.* આપવું, To Give. To hand over.
આલસ્ય, *n.* આળસ. Idleness. Indolence.
આલંબ,-આલંબન, *n.* ટેકો, Support.
આલા. *a.* ઉત્તમ. Best.
આલાપ. *n.* ગુંજન. Humming a tune.
આલાપવું, *vt.* ગુંજન કરવું. To Hum. To sing.
આલિશાન, *a.* વિશાળ, Very big. Grand.
આલિંગન; *n.* છાતી સરસું ચાંપવું તે. Embrace.
આલુ, *n.* બટાટો. Potato.
આલેખન, *n.* ચિત્રકામ. Drawing.
આલેખવું, *vt.* ચિતરવું. To Draw. To paint
આલોકવું, *vt.* અવલોકન. કરવું.To observe.To see.
આલોપાલો, *n.* શાકભાજી. Foliage. Vegetation.
આવક, *n.* આમદાની. Income. Earnings.
આવકાર, *n.* આદરમાન. Reception.
આવજાવ, *n.* આવવું અને જવું તે. Frequency.
આવડ,-ત, *n.* કુશળતા. Tact; skill.
આવડવું, *vt.* જાણવું, To know. To be familiar with.
આવડું, *n.* એટલું. So much.
આવરણ, *n.* પડદો. Covering. A screen.
આવરદા, *n.* આયુષ્ય. Life.
આવર્તન, *u.* ફરીફરી કરવું તે. Repetition.
આવવું, *vt.* આગમન થવું. To come.
આવશ્યક, *a.* જરૂરી, Compulsory.
આવશ્યકતા, *n.* અગત્યતા. Necessity.
આવળ, *n.* એક વનસ્પતિ છોડ. Shrub.
આવાગમન, *n.* આવવું ને જવું તે. Arrival and departure.
આવાર, *ad.* આ વખતે. This time.
આવાસ, *u.* નિવાસસ્થાન. Residence. Abode.
આવાહન. *u.* આમંત્રણ. Invitation.
આવિર્ભાવ, *n.* પ્રાકટ્ય. Manifestation.
આવિર્ભૂત, *a.* પ્રકટ. Manifested. Unfolded.
આવું, *a.* આના જેવું. Such.
આવૃત્ત, *a.* ઢાંકેલું. Covered.

આવૃત્તિ. *n.* પ્રકાશન, Edition. Repitition.
આવેગ, *n.* જોસ. Vigour. Force. Haste.
આવેશ, *n.* જુસ્સો. Ardour. Zeal.
આશ, *n.* આશા. Hope. Desire; wish.
આશક, *n.* પ્રેમી, Lover. *a.* પ્રેમવશ. Enamoured.
આશય, *n.* ધારણા. Intention. ૨. સ્થાન. Place.
આશરે. *ad.* લગભગ. About.
આશરો. *n.* અંદાજ.Estimate.
આશંક, *n.* આંચકો. Hesitation.
આશંકા. *n.* વહેમ. Doubt. Fear.
આશા, *n.* ઉમેદ. Hope. Expectation.
આશાબંધ,-ભર્યું.-વંત. *a.* &*n.*આશાવાળું.Hopeful.
આશાભંગ,-હીન, *a.* નિરાશ. Disappointed.
આશાવાદ, *n.* Optimism.
આશીષ, *n.* દુવા;આશીર્વાદ.Benidiction.Blessing.
આશીર્વાદ. *n.* દુવા. Blessing.
આશ્ચર્ય, *n.* નવાઇ. Wonder. Surprise.
આશ્ચર્યકારક,-જનક. *a.*નવાઈ પમાડે તેવું.Wonderful.
આશ્રમ, *n.* સાધુનો નિવાસ. Hermitage. Shelter.
આશ્રય, *n.* શરણું; આશરો. Refuge. Asylum.
આશ્રિત, *a.* આશ્રયે રહેલું. Dependent.
આશ્વાસન,-ના, *n.* દિલાસો. Consolation.
આસક્ત. *a.* મોહિત, Enamoured. Attached.
આસક્તિ, *n.* અનુરાગ. Attachment.
આસન, *n.* બેઠક. Seat. Posture.
આસન્નકાળ, *n.* મરણકાળ. Death-time.
આસપાસ, *ad.* આજુબાજુ. All around.
આસમાન, *n.* ગગન. Sky. The atmosphere.
આસમાની, *a.* નીલરંગી. Bluish. Azure.
આસવ, *n.* સત્વ. Extract.
આસાએસ, *n.* આરામ. Rest. Recreation.
આસાન, *a.* સ્હેલું. Easy. Simple.
આસાનકેદ, *a.* સાદી કેદ. Simple imprisonment.
આસામી, *n.* માનવી. Person.
આસુર,-રી, *a.* રાક્ષસી. Inhuman.
આસોપાલવ, *n.* એક ઝાડ, Tree.
આસ્તર, *n.* ગાલીચો. Carpet.
આસ્તિક, *a.* & *n.* શ્રદ્ધાળુ. Theist.
આસ્તિકતા, *n.* શ્રદ્ધા. Faith.
આસ્તે, *ad.* ધીમેથી. Slowly. Gently.
આસ્થા, *n.* શ્રદ્ધા. Faith; Reliance.
આસ્પદ. *n.* સ્થાન. Place; abode.
આસ્વાદ, *n.* સ્વાદ. Taste. Relish.
આસ્વાદવું, *vt.* સ્વાદ લેવો. To taste. To relish.
આહ, *int.* અરે Oh. *n.* બદ દુવા. Curse.
આહવન. *n.* યજ્ઞ. Sacrifice.
આહા-હા, *int.* આશ્ચર્ય,દુઃખ આદિ સુચવવાર ઉદ્‌ગાર. Expression showing pain, surprise etc.
આહાર, *a.* ખોરાક. Food; Meal.
આહારી, *a.* અકરાંતિયું. Gluttonous.

આહીર, *n.* ભરવાડ. Shepherd.
આહુતિ, *n.* હોમવું તે.Sacrificial offering.*n.* બલિદાન. Sacrifice.
આહ્નિક, *n.* દૈનિક ક્રિયા. Daily work.
આહ્લાદ, *n.* આનંદ. Joy. Rapture.
આહ્લાદક *a.* આનંદ કરાવે તેવું.Joyful.Rapturous.
આળ, *n.* ખોટો આરોપ.False charge or imputation.
આળવીતરૂં, *a.* તોફાની. Mischievous.
આળસ, *a.* એદીપણું. Idleness. Indolence.
આળસુ, *a.* એદી. Idle. Indolent.
આળું, *a.* ભીનું. Moist.
આળોટવું, *vt.* લોટવું. To wallow.
આંક, *n.* સંખ્યા. Figure. ૨. હદ.Limit.૩. નિશાની, Mark.
આંકડી, *n.* કડી. A hook.૨.ચૂંક. Pain in belly.૩. તાણ. Convulsion.[Statement of accounts.
આંકડો, *n.* સંખ્યા. Figure. ૨. લેણદેણનો હિસાબ.
આંકણી, *n.* આંકવાનું સાધન. Ruler.
આંકવું, *vt.* દોરવું. To rule. ૨. અટસટ્ટો કાઢવો. To Estimate.
આંખ, *n.* નેત્ર. Eye.
આંખમીચામણાં, *n.* જોયુંન જોયું કરવું તે. Overlook.
આંગણું, *n.* ઘરના મુખ્યદ્વાર સામેની ખુલ્લી જગ્યા.Courtyard.
આંગળ, *n.* આંગળી જેટલું માપ. Measure.
આંગળી, આંગળું, *n.* હાથ પગના પંજા આગળના પાંચ અવયવોમાંનો દરેક અવયવ. Finger.
આંગ્લદેશ, *n.* અંગ્રેજોનો દેશ. England.
આંચ. *n.* ઝાળ; ભભૂકો. Blaze. ૨. ઇજા. Injury.
આંચકવું, *vt.* બળ કરીને ખુંચવવું. To pull. To snatch.
આંચકી, *n.* તાણ. Fit.
આંચકો, *n.* જોર કરીને ખેંચવું તે. Push.
આંચળ, *n.* પશુ માદાના આઉનો અગ્રભાગ. Udder.
આંજણ, *n.* અંજન; કાજળ. Collirium.
આંજણી, *n.* પાંપણના મૂળ આગળ થતી ફોલ્લી. Sty on the eyelid.
આંજવું, *n.* લગાડવું. To paint. ૨. છેતરવું. To deceive.
આંટ. *n.* ગુંચ. Knot. ૨. કિનો. Grudge. ૩. આબરૂ. Prestige. ૪. હોશીઆરી. Skill.
આંટણ, *n.* ઘસારાનું ચિન્હ. Corns.
આંટવું, *vt.* ટપી જવું. To surpass. To excel.
આંટી, *n.* ગુંચ. Knot.૨.સુતરની ગડી.Skein.૩.કોયડો. Puzzle.
આંટીઘુંટી, *n.* છળકપટ. Intricacy.
આંટો, *n.* ફેરો. Turn.
આંતરડી, *n.* હૃદય. Heart.
આંતરડું, *n.* પેટના નળ. Entrails.
આંતરરાષ્ટ્રિય. *a.* International.
આંતરવિગ્રહ, *n.* અંદર અંદરનો વિગ્રહ. Civil war.
આંતરવું, *vt.* ઘેરવું. To encompass. ૨. અટકાવવું. To stop.
આંતરિક, *a.* અંદરનું. Inner.
આંતરો, *n.* અંતર; ગાળો. Division.
આંદોલન, *n.* હિલચાલ. Movement.
આંધળિયું, *n.* અવિચારી કૃત્ય. Thoughtlessness.
આંધળું, *a.* ન દેખતું; અંધ. Blind.

આંધી, *n.* વાવાઝોડું. Storm.
આંમલી, *n.* આમલી. Tamarind tree.
આંબાગાળો, *n.* કેરીની મોસમ. Mango-season.
આંબામોર, *n.* Mango-blossom..
આંબાવાડીયું. *n.* અમરાઇ. Mango-grove,
આંબો, *n.* આમ્રવૃક્ષ. Mango tree.
આંબોઇ, *n.* ડુંટીની નીચેની રગોની ગાંઠ.Navel string.
આંસુ, *n*, અશ્રુ. Tear.
આંહાતસ, *n.* ગડભાંજ. Hesjtation.
આંહી, *ad.* અહિંઆ. Here.

' इ '

ઇ, *n.* The third letter of the Alphabet.
ઇકબાલ. *n.* કિસ્મત. Fortune.Destiny.૨.આબાદી. Prosperity.
ઇકરાર, *n.* કેફીઅત. Declaration. Statement.
ઇકરારનામું. *n.* પ્રતિજ્ઞા પૂર્વકની કબુલાતનો લેખ. Affidavit,
ઇક્ષુ, *n.* શેરડી. Sugar-cane,
ઇખલાસ, *n.* ઘરોબો. Intimacy.
ઇખ્તેસાર, *a.* ટુંકું. Brief. Short.
ઈચ્છવું, *vt.* ઇચ્છા કરવી. To wish. To desire.
ઇચ્છા, *n.* મરજી; કામના. Desire. Wish; will.
ઇચ્છિત, *a.* ઇચ્છેલું. Desired. Wished.
ઇચ્છુક, *n.* ઈચ્છાવાળો. One who desires.
ઇજન, *n.* નોતરૂં, Invitation. A call.
ઇજનેર, *n.* બાંધકામની યોજના જાણનાર માણસ.Engineer.
ઇજાર, *n.* સુરવાલ. Trousers. Breeches.
ઈજારદાર, *n.* ઇજારો ધરાવનાર. Monopoly-holder.
ઇજારો, *n.* Monopoly. ૨. ઠેકો. Contract.
ઇજ્જત, *n.* આબરૂ.Prestige.Reputation;honor.
ઇજ્જતદાર, *a.* ઇજ્જતવાળું;પ્રતિષ્ઠિત.Reputed.Respectable.
ઇતબાર,*n.*વિશ્વાસ. Trust. Confidence.
ઇતર. *a.* અન્ય. Another. Different.
ઇતરાઈ, *n.* ખોટો ડોળ. Pomp. Self-praise.
ઇતરાજી, *n.* નાખુશી. Displeasure. Disfavor.
ઇતિ, *ad.* આ પ્રમાણે. Thus.
ઇતિશ્રી, *n.* સમાપ્તિ. End. Finis. Conclusion.
ઇતિહાસ, *n*, તવારીખ. History. Narration.
ઇતિહાસકાર. *n*, તવારીખ લખનાર. Historian. Narrator.
ઇતિહાસિક, *a.* Historical,
ઇત્યાદિ, *ad.* વગેરે. Et cetra.
ઇનકાર, *n.* નિષેધ; મના. Denial. Refusal.
ઇનામ, *n.* બક્ષિસ. Gift. Present. Reward.
ઇનાયત, *n.* ભેટ. Favour. Gift.
ઇન્સાન, *n.* માનવી. Human being. Mankind.
ઇન્સાનિયત, *n.* સજ્જનતા. Civility. Goodness. Humanity.
ઇન્સાફ, *n.*ન્યાય. Justice. Equity.
ઇન્સાફી, *a.* ન્યાયી. Just. Equitable.
ઇબારત, *n.* શૈલી. Style. Construction.
ઇમાન, *n.* વિશ્વાસ; પ્રમાણિકતા, Honesty; Faith.
ઇમાનદાર, *n.* પ્રમાણિક. Honest. Faithful.
ઇમારત, *n.* મોટું મકાન, Building. A house; a mansion.
ઇયળ, *n.* એક કીડો. Worm.
ઇરાદો, *n.* ધારણા; આશય. Intention.
ઇલ્કાબ, *n.* ખિતાબ. Title. Surname.
ઇલમ, *n.* કળા. Art. ૨. શાસ્ત્ર. Science.
ઇલમી, *a.* હોંશિયાર. Artfful. Clever.Intelligent.
ઇલા, *n.* પૃથ્વી. Earth.
ઇલાકો, *n.* પ્રાંત. Presidency.
ઇલાજ, *n.* ઉપાય. Remedy. Cure. Contrivance.
ઇલાયચી, *n.* એક તેજાનો. Cardamom.
ઈયાયદું, *a.* જુદું. Separate.
ઇસારો, *n.* સૂચના. સાન. સંકેત. A nod; a hint.
ઇશારત. *n.* સાન; સંકેત. Sign.
ઇશ્ક, *n.* પ્રેમ. Love. Enjoyment.
ઇશ્કબાજ, *a.* પ્રેમમાં મગ્ન. Lewd.
ઇશ્કી, *a.* & *n.* પ્રેમી. Amorous. Voluptuous.
ઇષ્ટ, *a.* મનગમતું. Favourite. Desired.
ઇષ્ટદેવ, *n.* કુળદેવ. Family deity.
ઇષ્ટમિત્ર, *n.* પ્રિય મિત્ર. Dear friend.
ઇસમ, *n.* વ્યક્તિ. Person. Individual.
ઇસ્કામત, *n.* મિલ્કત. Property. Estate.
ઇસ્કોતરો. *n.* નાની પેટી. Small box.
ઇસ્તરી, *n.* અસ્ત્રી. Smoothing iron.
ઇસ્પિતાલ, *n.* દવાખાનું. Hospital.
ઇસ્લામ, *n.* મુસલમાન ધર્મ. Mohcmedanism.
ઇહ, *ad.* અહીં. Here.
ઇહલોક, *n.* પૃથ્વી. Earth.
ઇહાં. *ad.* અહીં. Here.
ઇંચ, *n.* તસુ. Inch.
ઇંતેખાબ, *n.* ચુંટણી. Selection.
ઇંતેજાર, *a.* આતુર, Anxious; Eager.
ઇંદુ, *n.* ચંદ્ર. Moon.
ઇંદ્રગોપ, *n.* ગોકળગાય. Snail.
ઇંદ્રચાપ, *n.* મેઘ ધનુષ્ય. Rainbow.
ઇંદ્રજાળ, *n.* હાથચાલાકી. Sorcery. Black Magic.
ઇંદ્રિય, ૯. લિંગ; અવયવ. Organ. The senses.
ઇંધન. *n.* બાળવાનું લાકડું. Wood. Fuel.

'ई'

ઈ, The furth letter of the Alphabet.
ઈક્ષણ, *n.* જોવું તે. Act of seeing.
ઈક્ષિત, *a.* જોયેલું. Seen. Beholden.
ઈજા, *n.* પીડા. Injury. Molestation.
ઈદ, *n.* ઈસ્લામી તહેવાર Muslim festival.
ઈપ્સિત, *a.* ઈચ્છેલું. Desired. Wfshed for.
ઈમાન, *a.* આસ્થા. Faith. Honesty.
ઈમાનદાર. *a.* પ્રમાણિક. Honest. Faithful.
ઈમાનદારી, *n.* પ્રમાણિકતા. Honesty. Faith-fulness.
ઈર્ષા, ઈર્ખા, *n.* અદેખાઈ. Jealousy. Spite; envy.
ઈર્ષાખોર. ઈર્ષાળુ, *a.* અદેખું. Jealous. Envious.
ઈવ, *n.* આદ્ય સ્ત્રી; આદમની જોડીઅણ. Eve.
ઈશ, *n.* ઇશ્વર. God.
ઈશાન, *n.* ઉત્તર અને પૂર્વ દિશા વચ્ચેનો ખુણો. Northeast.
ઈશુખ્રિસ્ત, *n.* ખ્રિસ્તી ધર્મના સંસ્થાપક. Jesus Christ
ઈશ્વર, *n.* પ્રભુ. God.
ઈશ્વરકૃપા, *n.* ઇશ્વરની કૃપા. Grace of God.
ઈષણા, *n.* વાસના, Lust; strong wish.
ઈષત, *a.* થોડું. Little.
ઈસ, *n.* ખાટલાની બાજુનું લાકડું. Side piece of a bedstead.
ઈસવીસન, *n.* ખ્રિસ્તી સંવત્. Christian era.
ઈસાઈ, *n.* & *a.* ખ્રિસ્તી. Christian.
ઈંટ, *n.* ઘર ઈ. ચણવામાં વપરાતું માટીનું ચોસલું. Brick.
ઈંટાળો, *n.* ઈંટનો ટુકડો. Brick-piece.
ઈંડું, *n.* એટું. Egg.

'उ'

ઉ, The fifth letter of the Alphabet.
ઉકરડો, ઉકેરો, *n.* છાણ પૂંજાનો ઢગલો. Dung-hill.
ઉકરાંટો, *n.* ટાઢની ધ્રુજારી. Shivering.
ઉકળાટ, *n.* ધામ; તાપ. Heat. Agitation.
ઉકાળવું, *vt.* ખદખદાવવું. To boil.
ઉકાળો, *n.* કાઢો. Decoction.
ઉકેલ, *n.* નિકાલ. Way out. Disentanglement.
ઉકેલવું. *vt.* ગુંચ કાઢવી. To disentangle. ૨. વાંચવું. To read.
ઉક્ત, *a.* કહેલું. Spoken. Uttered; said.
ઉક્તિ, *n.* કથન, Speech. Utterance, કહેવત. Maxim.
ઉખાડવું, *vt.* ચોંટેલું જુદું કરવું. To eradicate. To detach.
ઉખાણું, *n.* સમસ્યા; કોયડો. Riddle. A puzzle. ૨.
ઉખેડવું, Same as. ઉખાડવું.
ઉગમણું, *a.* પૂર્વ દિશાનું. Eastern.
ઉગવું, *vi.* બહાર નિકળવું. To rise; te grow.
ઉગાડવું, *vt.* ઉગે એમ કરવું. To make To grow.
ઉગામવું, *vt.* મારવા ઉપાડવું. To raise.
ઉગારો, *n.* બચત Saving; surplus. ૨. બચાવ. Deliverance.
ઉગારવું, *vt.* બચાવવું. To save. ૨. રક્ષણ કરવું. To protect.
ઉગ્ર, *a.* જલદ. Sharp; severe. ૨. ક્રોધી. Hot.
ઉઘરાણી, *n.* તકાદો. Urgent demand. ૨. લેણાની વસુલાત. Collection of debts.
ઉઘડવું. *vt.* ખુલ્લું થવું. To open; to reveal.
ઉઘરાણું, *n.* ફાળો. Subsciption. Contribution.
ઉઘરાવવું, *vt.* એકઠું કરવું. To collect.
ઉઘલાવો, *n.* વરઘોડો. Procession.
ઉઘાડ, *n.* આકાશ વાદળાં વિનાનું થઈ તડકો નીકળે તે. Fair weather.
ઉઘાડવું, *vt.* ખુલ્લું કરવું. To open. To unlock.
ઉઘાડું, *a.* નહિ ઢાંકેલું. Uncovered. Open.
ઉચક,-ઉચ્ચક, *ad.* સામટું; ઉધડું. In the lump.
ઉચાટ, *n.* ચિંતા; અધિરાઇ. Anxiety. Impatience.
ઉચાપત, *n.* ઓળવવું તે. Missappropriation.
ઉચિત, *a.* યોગ્ય. Fit. Proper; suitable.
ઉચ્ચ, *a.* ઉંચું. High. Lofty.
ઉચ્ચઆદર્શ, *n.* ઉચ્ચ આદર્શ. Highideal.
ઉચ્ચવર્ણ, *n.* ઉંચી જાત. High caste.
ઉચ્ચાર. *n.* બોલવાની ઢબ. Pronunciation. Utterance.
ઉચ્ચારવું, *vt.* બોલવું. To pronounce. To speak.
ઉચ્ચાલન, *n.* તુલા યંત્ર. Lever.
ઉચ્છિષ્ટ. *a.* એંઠું; બોટેલું. Polluted.
ઉચ્છૃંખલ, *a.* ઉદ્ધત. Rash. Mischievons.
ઉચ્છૃંખલતા, *n.* ઉદ્ધતાઈ. Rashness. Mischief.
ઉચ્છેદ, *n.* નાશ. Destruction. Annihilation.
ઉચ્છેદન, *n.* નાશ કરવો તે. Act of destruction. Exterpation.
ઉચ્છેદવું, *vt.* નાશ કરવો. To destruct. To destroy.
ઉચ્છ્વાસ, *n.* શ્વાસ લેવો મુકવો તે. Breathing. Respiration, ૨. પ્રકરણ. Chapter.
ઉછરવું, *vi.* મોટા થવું. વધવું. To be bred.
ઉછરંગ, *n.* આનંદ. Joy. Merriment. Pleasure.
ઉછરંગી, *a.* આનંદી. Merry. Joyful.
ઉછળામણી. *n.* લિલામ. Auction. Bidding.

ઉછાળવું, *vt.* ઉંચે ફેંકવું. To toss up. To throw up.
ઉછાળો, *n.* કુદકો. Jump. Leap. ૨. એકાએક વધારો. Sudden rise.
ઉછાંછળું. *a.* અવિચારી; તોફાની. Childish. Thoughtless.
ઉછીતું, *a.* થોડા દિવસ માટે આપેલું-લીધેલું. Borrowed. Lent.
ઉછેરવું, *vt.* મોટું કરવું, To breed. To rear.
ઉજવણી. *n.* ઉજવવું તે; ઉજાણી, Celebration. Feast.
ઉજાગરો. *n.* જાગરણ. Waking. ૨. ચિંતા, Anxiety.
ઉજાણી, *n.* જ્યાફત; મિજબાની. Festival. Feast.
ઉજાશ, ઉજેશ, *n.* અજવાળું. Light. ૨. તેજ. Brilliance.
ઉજ્જડ. *a.* વેરાન. Barren. Desolate; waste.
ઉજ્જવળ, *a.* દેદિપ્યમાન. Brilliant. Lustrous.
ઉઝરડવું, *vt.* નખ કે ધારવાળા હથીઆરથી ઘસરડીને ઉખાડવું. To bruise. To scratch.
ઉઝરડો, *n.* કાંટા વિ. ના ઘસારાથી પડેલો લીસોટો. Bruise. A scratch.
ઉટકવું, *vt.* માંજવું. To cleanse. To make clear.
ઉંટાટિયું. *n.* એક રોગ. Whooping cough.
ઉઠાઉગીર, *n.* ચોર. Pickpocket. A rogue.
ઉઠાડવું, *vt.* ઉઠે એમ કરવું. To arouse. To awaken.
ઉઠાવ, *n.* ઉપાડ; ખપત. Demand. Sale. ૨. દેખાવ. Appearance. [માથે લેવું. To undertake.
ઉઠાવવું, *vt.* ઉચકવું. To raise. ૨. ચોરવું. To steal. ૩.
ઉડાઉ, *a.* & *n.* અતિખર્ચાળ. Spendthrift.
ઉડાવવું. ઉડાડવું, *vt.* ઉડે એમ કરવું. To Cause to fly. ૨. વાપરી નાખવું. To spend. ૩. હાંસીકરવી. To ridicule.
ઉડુગણ, *n.* તારાઓનો સમૂહ. Constellation.
ઉડ્ડયન, *n.* ઉડવું તે. Flight; soaring.
ઉતરવું, *vt.* નીચે આવવું. To descend.
ઉતરાણ, ઉત્તરાયણ, *n.* મકરસંક્રાંતિ. The suns northward passage to the tropic of capricorn.
ઉતરાદું, *a.* ઉત્તર તરફનું; ઓતરાતું. Northern.
ઉતરાવવું. *vt.* લખાવવું. To dictate; To get down.
ઉતાપ,-પો. *n.* સંતાપ. Excitement. Heat.
ઉતાર, *n.* વારણ. Antidote. ૨. ઓટ. Ebb. ૩. A ford
ઉતારવું, *vt.* ઉપરથી નીચે મુકવું. To bring down. ૨. નકલ કરવી. To copy. ૩. હલકી પથારી પર મુકવું. To Degrade.
ઉતારૂ, *n.* મુસાફર. Passenger.
ઉતારો, *n.* રહેઠાણ. Lodging. ૨. ટાંચણ. Extract. A copy.
ઉતાવળ, *n.* ત્વરા. Haste; hurry. ૨. ઝડપ. Speed.
ઉતાવળિયું. *a.* અધીરૂં. Rash. Hasty.
ઉત્કટ. *a.* જબર. Powerful.
ઉત્કર્ષ, *n.* ઉન્નતિ, વૃદ્ધિ. Prosperity.
ઉત્કૃષ્ટ, *a.* ઉત્તમ. Best. Excellent.
ઉત્કૃષ્ટતા, *n.* શ્રેષ્ઠતા. Excellence.
ઉત્કંઠ, *a.* આતુર. Eager. Anxious; zealous.
ઉત્કંઠા, *n.* આતુરતા. Eagerness.
ઉત્ક્રમ, *n,* ઉલટો ક્રમ. Transgression. Irregularity. ૨. ઉંચો ક્રમ. Progressive increase.
ઉત્ક્રાંતિ, *n.* વિકાસ. Evolution. Development.
ઉત્ક્ષેપ, *n.* ઉપર ફેંકવું તે. Tossing.
ઉત્તમ, *a.* સૌથી વધારે સારૂં. Best.
ઉત્તમોત્તમ, *a.* ઉત્તમમાં પણ ઉત્તમ. Very best.
ઉત્તર, *n.* ઉત્તર દિશા. North. ૨. જવાબ. Answer. *a.* ડાબું. Left.
ઉત્તરક્રિયા, *n.* અંતિમ ક્રિયા. Funeral rites.
ઉત્તરકાળ, *n.* ઘડપણ. વૃદ્ધાવસ્થા. Old age.
ઉત્તરધ્રુવ, *n.* પૃથ્વીની ધરીનો ઉત્તર તરફનો છેડો. North Pole.
ઉત્તરલોક, *n.* સ્વર્ગલોક. Heaven.
ઉત્તરાધિકાર, *n.* વારસાનો અધિકાર. Heirship.
ઉત્તરાર્ધ, *n.* બાકીનો અર્ધો ભાગ. Last half part.
ઉત્તરાવસ્થા, *n.* ઘડપણ. Old age.
ઉત્તરોત્તર, *ad.* ક્રમશઃ. Successively. Gradually.
ઉત્તીર્ણ, *a.* પાસ થએલું. Successful.
ઉત્તુંગ, *n.* ઉંચું. Lofty. High.
ઉત્તેજક, *a.* & *n.* જબર; ઉત્તેજન આપે તેવું. Stimulating. Stimulant.
ઉત્તેજન, *n.* પ્રોત્સાહન. Encouragement.
ઉત્તેજીત, *a.* ઉશ્કેરાયલું. Incited. Encouraged.
ઉત્થાપવું, *vt.* દૂર કરવું. To set aside. To remove.
ઉત્પત્તિ, *n.* મૂળ. Origin. ૨. જન્મ. Birth. ૩. Produce.
ઉત્પન્ન. *n.* નીપજ. Produce; outcome.
ઉત્પાત, *n.* આપત્તિ. Catastrophe.
ઉત્પાતિયું, *a.* તોફાની. Mischievous. Troublesome.
ઉત્પાદક, *n.* ઉત્પન્ન કરનાર. Producer.
ઉત્પાદન, *n.* નિપજ. Produce.
ઉત્પ્રેક્ષા, *n.* અલંકાર. Metaphor. A simile. ૨. ધારણા. Imagination.
ઉત્સવ, *n.* તહેવાર. Festival. Festivity.
ઉત્સાહ, *n.* હોંશ; ઉમંગ. Zeal. Energy. Alacrity.
ઉત્સાહી, *a.* ઉમંગી. Zealous.
ઉત્સુક, *a.* આતુર. Eager. Zealous; Desirous.
ઉત્સુકતા, *n.* આતુરતા. Eagerness. [reverse.
ઉથલાવવું, *vt.* ફેરવવું. To turn ૨. ઉંધુચતું કરવું. To
ઉથાપવું, *vt.* દૂર કરવું. To remove. ૨. અનાદર કરવો. To disobey.
ઉથામવું. *vt.* ઉથલાવવું. To turn over.
ઉદક, *n.* પાણી, જળ. Water.
ઉદકોદર, *n.* જલોદર. Dropsy.
ઉદગ્ર, *a.* ઉંચું. High. Lofty. ૨. પ્રસિદ્ધ. Conspicuous.
ઉદધિ, *n.* સમુદ્ર. Sea. Ocean.
ઉદધિમેખલા, *n.* પૃથ્વી. Earth.
ઉદમાત-ધમાત, *n.* તોફાન. Mischief. Botheration.
ઉદમાતિયું, *a,* તોફાની. Mischievous.
ઉદય, *n,* ઉગવું તે; ઉન્નતિ. Rise. Prosperity.
ઉદયકાળ, *n.* ઉગવાનો સમય; ઉન્નતિનો વખત. Rising time. Prosperity.
ઉદર, *n.* પેટ. Stomach. Belly. ૨. ગર્ભાશય. Womb.

ઉદરનિર્વાહ-પોષણ, *n.* આજીવિકા. Maintenance. Livelihood. [interest.
ઉદરંભરી, *a.* સ્વાર્થી. Selfish. Actuated by self
ઉદાત્ત, *a.* ઉદાર;દાતાર.Generous,Noble. [Liberal.
ઉદાર, *a.* સખી; દાનશીલ. Generous. ૨.મુક્ત દિલનું.
ઉદારચરિત *a.* ઉદાર ચરિત્રવાળું. Magnanimous.
ઉદારતા, *n.* દાનશીલતા. Generosity.
ઉદાસ-સીન, *a.* ગમગીન; ખિન્ન. Sad. Sorrowful.
ઉદાસી, *n.* ગમગીની. Sadness. Sorrow.
ઉદાહરણ, *n.* દાખલો. Example. Illustration.
ઉદિત, *a.* ઉગેલું. Arisen. Risen.
ઉદ્, *a.* નીલવર્ણું. Bluish, Light-blue.
ઉદ્ગાર. *n.* ઉચ્ચાર. Utterance.
ઉદ્ઘોષ-ષણા, *n.* ઢંઢેરો. Proclamation.
ઉદ્દંડ, *a.* ભયંકર. Horrible.
ઉદ્દામ, *a.* સ્વચ્છંદી. Forward. ૨.જહાલ. Radical.
ઉદ્દિષ્ટ, *a.* સંબોધાયલું. Directed. Mentiond.
ઉદ્દીપક, *a.*ઉત્તેજીત કરનારૂં.Stimulating. Exciting.
ઉદ્દીપ્ત, *a.* ઉશ્કેરાયલું. Stimulated. Excited.
ઉદ્દેશ, *n.* ધારણા; ઇરાદો. Intention; wish. ૨. હેતુ. Motive.
ઉદ્દેશવું, *vt.* સંબોધવું. To address.To speak of.
ઉદ્દેશ્ય, *n.* હેતુ; પ્રયોજન. Purpose.
ઉદ્ધત, *a.* અસભ્ય. Rude. Impudent.
ઉદ્ધતાઇ, *n.* અસભ્યતા. Rudeness. Insolence.
ઉદ્ધરવું, *vt.* મુક્તિ પામવી. To absolve.
ઉદ્ધાર, *n.* છુટકારો. Deliverance. Salvation.
ઉદ્ધારક, *n.* ઉદ્ધાર કરનાર. Savior.
ઉદ્બોધન, *n.* જાગૃતિ. Awakening. Revival.
ઉદ્ભવ *n.* પેદાશ; જન્મ. Origin. Birth.
ઉદ્ભવવું, *vt.* ઉત્પન્ન થવું. To originate.
ઉદ્ભિજ્જ, *n.* વનસ્પતિ.Vegetation.
ઉદ્ભિજ્જ વિદ્યા, *n.* વનસ્પતિશાસ્ત્ર. Botany.
ઉદ્ભ્રાંત. *a.* વ્યાકુળ. Agitated. Perturbed.
ઉદ્યત, *a,* કૃતનિશ્ચય. Resolved. Determined.
ઉદ્યમ, *n.* કામ. Work. Occupatin. *a.* ૨. ઉદ્યોગ. Industry.
ઉદ્યમી, *a.* મહેનતુ. Diligent. Industrious.
ઉદ્યાન, *n.* બગીચો. Garden. Park.
ઉદ્યાપન, *n.* સમાપ્તિની ક્રિયા. Ceremony.
ઉદ્યુક્ત *a.* કામમાં પરોવાયલું. Engaged.
ઉદ્યોગ, *a.* ધંધો; રોજગાર. Activity. Occupation.
ઉદ્યોગશાળા, *n.* કલાભવન. Technical school.
ઉદ્યોગી, *a.* મહેનતુ. Industrious. Active.
ઉદ્યોત, *n.* તેજ; પ્રકાશ. Lustre.
ઉદ્વાહ, *n.* લગ્ન. Wedding.
ઉદ્વિગ્ન, *a,* વ્યાકુળ; દુઃખી. Grieved. Dejected.
ઉદ્વેગ, *n.* ચિંતા; દુઃખ. Anxiety. Care.
ઉધરસ. *n.* ઠાંસો; ખાંસી. Cough.
ઉધરાવવું, *vt.* નામે લખાવવું. To get debited.
ઉધરાણો, *n.* ચિંતા. Concern. Anxety.
ઉધાન. *n,*ભરતી.Spring tide.૨.દમ.Care.Asthma.
ઉધામો, *n.* પ્રયત્ન. Attempt.
ઉધાર, *a.* પૈસા આપ્યા વિના નામે લખાવી લીધેલું. On credit.
ઉધારવું *vt.* નામે લખવું. To debit. [credit.
ઉધારપાસું, *n.* ઉધાર બાજુ. Debit side.
ઉધારો, *n.* વાયદો. Promise. ૨. વિલંબ. Delay. ૩. [ખોટ. Want.
ઉધેઇ, *n.* ઉધઇ. White ant.
ઉનાળો, *n.* ગરમીનો સમય. Summer.
ઉન્નત. *a.* ઉંચું. High. Lofty; Exalted.
ઉન્નતાંશ, *n.* ઉંચાઇ, Altitude.
ઉન્નતિ, *n.* ચડતી;આબાદી. Prosperity. Rise.
ઉન્મત્ત *a.* અહંકારી. Haughty; proud. ૨. છાકટું. Intoxicated.
ઉન્માદ *n.* ઘેલછા. Madness. Delirium.
ઉન્માર્ગ, *n.* ખોટો માર્ગ. Evil course.
ઉન્મીલન, *n.* જાગ્રત થવું તે. Awakening.
ઉન્મેષ, *n.* પલકારો. Flash.
ઉપકથા, *n.* આડકથા. Sub-story.
ઉપકરણ, *n.* સાધન. Material. Implements.
ઉપકાર, *n.* પાડ; સહાય. Obligation. Favour.
ઉપકારી. *a.* ઉપકાર કરનારૂં. Obliging. Helping
ઉપકૃત, *a.* આભારી. Obliged. Assisted.
ઉપકૃતિ. *n.* આભાર. Obligation. Help.
ઉપક્રમ, *a.* પ્રારંભ. Commencement.
ઉપગુરુ, *n.* મદદનીશ શિક્ષક. Assistant teacher
ઉપગ્રહ. *n.*મુખ્ય ગ્રહની આસપાસ નાનો ગ્રહ.Satellite.
ઉપઘાત, *n.* હાનિ. Injury. Harm. [sperity.
ઉપચય, *n.*સંચય. Accumulation.૨. આબાદી. pro-
ઉપચાર, *n.* ઉપાય.Treatment.Remedy; means.
ઉપચારિકા, *n.* સેવિકા. Nurse.
ઉપચ્છાયા, *n.* ઝાંખો ઓળો. Penumbra.
ઉપજ, *n.* નિપજ; ઉત્પન્ન. Income; Produce.
ઉપજાઉ, *a.* ઉત્પાદક. રસાળ. Fertile.
ઉપજાવવું, *vt.* પેદા કરવું. To produce.
ઉપજીવક, *a.* & *n.* આશ્રિત. Dependent.
ઉપજીવન. *n.* આજીવિકા.Livelihood.Maintenance.
ઉપજ્ઞાન. *n.* ગૌણજ્ઞાન. Inferior knowledge.
ઉપડામણ, *n.* ઉપાડવાનું મહેનતાણું. Wages.Recompense.
ઉપડાવવું, *vt.* ઉચકાવવું. To cause to lift.
ઉપણાવવું, *vt.* ઉપણવામાં મદદ કરવી.To get winnowed.
ઉપતાપ, *n.* પીડા. Pain.
ઉપતંત્રી, *n.* મદદનીશ તંત્રી. Sub-editor.
ઉપત્યકા, *n.* નીચાણની જમિન. Low-land.
ઉપદંશ, *n.* ડંખ. Sting. ૨. ચાંદીનો રોગ.Syphillis.
ઉપદેવ, *n.* ગૌણ દેવ. Minor diety.
ઉપદેશ, *n.* બોધ;સલાહ.Admonition.Instruction.
ઉપદેશક, *n.* ઉપદેશ કરનાર. Preacher. A teacher.
ઉપદ્રવ, *n.* પજવણી. Molestation. Annoyance, ૨. પીડા. Harm. ૩. સંકટ. Calamity.

ઉપદ્રવી, *a.* ઉપદ્રવ કરતું. Troublesome. Harmful.
ઉપધાતુ, *n.* હલકી ધાતુ, Inferior metal.
ઉપધારણા, *n.* ચિત્તને એકાગ્ર કરવું તે. Concentration.
ઉપનગર, *n.* પરૂ. Suburb. Colony.
ઉપનયન, *n.* જનોઈ દેવી તે. Sacred thread ceremony.
ઉપનામ, *n.* અડક. Surname. Nickname.
ઉપનિધિ, *n* થાપણ. Deposit.
ઉપનિયમ, *n.* પેટા નિયમ. Bye-law.
ઉપનિવેશ, *n.* વસાહત; સંસ્થાન. Colony.
ઉપનેત્ર, *n.* ચશ્મું. Eye-glass; spectacle.
ઉપપતિ, *n.* યાર. Paramour. Lover.
ઉપપત્તિ, *n.* દલીલ. Argument. Demonstration. ૨. સાબીતી. Proof.
ઉપપત્ની, *n.* રખાત. Concubine. Mistress.
ઉપપદ, *n.* ઉપાધિ. Degree.
ઉપપ્રમુખ, *n.* મદદનીશ પ્રમુખ. Vice-president.
ઉપપ્રશ્ન, *n.* પ્રશ્ન પરથી નિકળતો પ્રશ્ન. Side-question.
ઉપપ્લવ, *n.* સંકટ. Calamity.
ઉપભોક્તા, *n.* ઉપભોગ કરનાર. Lord. Possessor.
ઉપભોગ, *n.* ઉપયોગ. Use. Enjoyment.
ઉપમંત્રી, *n.* મદદનીશ મંત્રી. Assistant secretary.
ઉપમા. *n.* અર્થાલંકાર, Simile. ૨. સરખામણી. Comparison.
ઉપમાતા, *n.* ધાત્ર. Wet-nurse. ૨. સાવકી મા. Step-mother.
ઉપયુક્ત, *a.* યોગ્ય. Proper. Fit.
ઉપયોગ, *n.* વપરાશ. Use. Benefit.
ઉપયોગિતા, *n.* ઉપયોગીપણું. Usefulness.
ઉપર. *prep.* ઉંચે; આગળ. Above. *ad.* અગાઉ. Ago.
ઉપરચોટિયું, *a.* ઉપલકિયું; છીછરૂં. Superficial.
ઉપરવટ, *n.* ઉલંઘન. Violation.
ઉપરવાસ, *n.* મેડાનો વાસ. Residence; upstairs.
ઉપરણી,-ણો.-ણું, *n.* ખેસ; પિછોડી. Scarf.
ઉપરાઉપર, *ad.* એક પછી એક; લાગલાગટ. One after the other.
ઉપરાજ્ય, *n.* સંસ્થાન. Dominion.
ઉપરાણું, *n.* ટેકો. Support. Help.
ઉપરાંત. *prep.* વિશેષમાં; સિવાય. Besides.
ઉપરી, *n.* ઉપરનો અધિકારી. Superior.
ઉપરીપણું, *n.* અધિકારીપણું. Superiority.
ઉપર્યુક્ત, *a.* ઉપર જણાવેલું. Abovementioned.
ઉપરોધ,-ન, *n.* રોકાણ; પ્રતિબંધ. Obstruction.
ઉપલક, *a.* ફાલતું; વધારાનું. Supernumerary.
ઉપલક્ષણ, *n.* ચિન્હ. Mark. An indication.
ઉપલબ્ધ, *a.* મળેલું; મેળવેલું. Obtained.
ઉપલબ્ધિ, *n.* પ્રાપ્તિ. Gain. Attainment.
ઉપલાણુ, *a.* ઉપરનું. Upper.
ઉપલું, *n.* ઉપરનું. That which is above.
ઉપલેપ *n.* લીંપણ. Smeering.
ઉપવન, *n.* બાગ. Orchard. Garden.
ઉપવસ્ત્ર, *n.* ઉપરણી. Scarf.
ઉપવાસ, *n.* અનશન; ન ખાવું તે, Fast.
ઉપવાસી, *a.* ઉપવાસ કરનાર. Fasting.
ઉપવિષ, *n.* ઘેનનું ઓસડ. Narcotic.
ઉપવીત. *n.* જનોઇ. Sacred thread.
ઉપશમન, *n.* શાંતિ. Tranquillity. Calmness.
ઉપશિક્ષક, *n.* મદદનીશ શિક્ષક. Assistant teacher.
ઉપસર્ગ, *n.* ધાતુ પરથી બનેલા શબ્દની પૂર્વે જોડાતો શબ્દ. Prefix.
ઉપસંહાર, *n.* સારાંશ. Summing up. Conclusion.
ઉપસાગર, *n.* પહોળા મુખનો અખાત. Bay.
ઉપસાવવું. *vt.* ફુલાવવું; પહોળું કરવું. To expand.
ઉપસ્ત્રી, *n.* રખાત. Concubine. Mistress.
ઉપસ્થ, *d.* જનનેંદ્રિય. Generative organ.
ઉપસ્થિત, *a.* હાજર. Arrived.
ઉપહસનીય, *a.* ઉપહાસને પાત્ર. Ridiculous,
ઉપહાર, *n.* ભેટ; બક્ષિસ. Gift. A present.
ઉપહાસ, *n.* મશ્કરી. Ridicule. Jest.
ઉપાડ,-ડો, *n.* સોજો. Swelling. ૨. પ્રયત્ન. Effort. ૩. ઉઠાવ; ખપત. Demand. ૪. પૈસા લઇ લેવા તે. Withdrawl of money.
ઉપાડવું, *vt.* ઉચકવું. To lift up. To raise. ૨. માથે લેવું. To undertake.
ઉપાધિ, *n.* પીડા. Affliction. Annoyance, ૨. પદવી, Degree, ૩. ખીતાબ. Title.
ઉપાધ્યાય, *n.* પુરોહિત; ગોર. Preceptor.
ઉપાન, *n,* પગરખું; જોડો. Shoe. Slippers.
ઉપાય, *n.* ઈલાજ. Remedy. An expedient
ઉપાર્જન, *n,* મેળવવું તે. Acquistion. Gain,
ઉપાર્જિત, *a.* મેળવેલું. Acquired; obtained.
ઉપાલંભ, *n.* ઠપકો. Taunt. Rebuke; reproach.
ઉપાશ્રય, *n.* અપાસરો. Monastery.
ઉપાશ્રિત, *a.* આશ્રિત. Dependent.
ઉપાસક, *n.* ભક્ત. Worshipper. Devote.
ઉપાસના, *n.* ભક્તિ; સેવા. Worship. Service.
ઉપાસિકા. *n.* સ્ત્રી ભક્ત. Female worshipper.
ઉપહાર, *n.* નાસ્તો. Light refreshment.
ઉપહારગૃહ, *n.* હોટેલ. Hotel.
ઉપેક્ષક, *a.* ઉપેક્ષા કરનારૂં. Negligent. Indifferent.
ઉપેક્ષા, *n.* તિરસ્કાર. Contempt. ૨. બેદરકારી. Neglect. Disregard.
ઉપેન્દ્ર, *n.* વિષ્ણુ ભગવાન. Lord Vishnu.
ઉપોદ્‌ઘાત, *n.* પ્રસ્તાવના. Preface. Introduction.
ઉપોષણ, *n.* અપવાસ. Religious fast.
ઉબળક, *a.* ઉપલક. Superficial. On account.
ઉબાવું. *vt.* ઉબા લાગવો. કોવાવું. To be decomposed.
ઉબાળો, *n.* કોલાહોલ. Excitement. ૨. હોહા. Uproar.
ઉબેળવું, *vt.* વળ ઉકેલવા. To. untwist.
ઉભડક. *ad.* ઉભાઉભા. Standing. Instantly.
ઉભડિઓ. *n.* દાડીઓ. Labourer; day-worker.
ઉભય. *pro.* & *a.* બન્ને. Both.
ઉભયસંભવ, *n.* ધર્મસંકટ. Dilemma.

ઉમરાવ, *n.* અમીર. Peer. Nobleman.
ઉમરો,*n.*ઘરનોઉંબરો.Threshold.[Excess of love.
ઉમળકો, *n.* વ્હાલ,હેતનો ઉભરો. Ardent. Feeling.
ઉમંગ, *n.* ઉત્સાહ. Zeal. ૨. હર્ષ. Joy.
ઉમંગી, *a.* ઉત્સાહી. Zealous.
ઉમા, **ઉમિયા**, *n.* શંકરની પત્નિ. Parvati. *n.* રાત્રિ.
ઉમેદ, *a.* આશા. Hope. Desire. [Night.
ઉમેદવાર, *n.* નોકરી માટે અરજદાર. Candidate.
ઉમેદવારી, *n*, ઉમેદવારપણું. Candidature.
ઉમેરવું, *vt.* વધારો કરવો. To add. To augment.
ઉમેરણ, **ઉમેરો**, *n.* વધારો. Addition. Increase.
ઉર, *n.* હૃદય. Heart. ૨. છાતી Chest. ૩. લક્ષ. Attention.
ઉરમાળ, *n.* હાર. Garland.
ઉરગ, *n.* સાપ. Reptile. A snake.
ઉરજ, **ઉરોજ**, *n.* કામદેવ. Cupid.
ઉરફે, **ઉર્ફે**, *prep.* અથવા; કિંવા. Or.
ઉરસ, **ઉર્સ**, *n.* ઉત્સવ. Festival. Oblations.
ઉરત્ર, *n.* છાતીનું બખ્તર. Chest armour.
ઉરાડવું, *vt.* ઉડાડવું. To fly. To toss in the air.
ઉરાંગઉટાગ, *n.* એક પ્રકારનો વાંદરો. Ape.
ઉરોગામી, *a.* & *n.* પેટે ચાલવું. Creeping.
ઉર્દુ, *n.* ઉર્દુ ભાષા. Urdu.
ઉલગુલાટ, *n.* અવળી ગુલાટ. Somersault.
ઉલમા, **ઉલેમા**, *n.* ઇસ્લામી પંડિત. Moulvi.
ઉલ્લંઘવું, *vt.* ઓળંગવું. To Cross. ૨. અનાદર કરવો. To disregard.
ઉલાળવું, *vt.* ઉછાળવું. To toss up. To raise up.
ઉલાળો, *n.* ઉભો આગળો. Latch. A bolt.
ઉલુક, *n.* ઘુવડ. Owl.
ઉલેચો, *n.* ચંદરવો; છત. Canopy.
ઉલેર, *a.* ઉંચું; ટટાર. Upright. Tall.
ઉલ્કા, *n.* ખરતો તારો. Meteor.
ઉલ્કાપાત, *n.* મહા અનર્થ.Catastrophe.Calamity.
ઉલ્લાસિત. *a.* હર્ષથી પ્રફુલ્લિત Joyful. Delightful.
ઉલ્લંઘન *vt.* અનાદર. Violation. Disobeying.

ઉલ્લાસ, **ઉલ્હાસ**, *n.* આનંદ. Joy. Delight.
ઉલ્લાસી, *a.* આનંદિત. Joyous. Delightful.
ઉલ્લુ, *a.* મૂર્ખ. Foolish. Dull-headed.
ઉલ્લેખ *n.* નિર્દેશ. Mention. Desription.
ઉલ્લેખવું, *vt.* નિર્દેશ કરવો. To mention. To describe.
ઉવારો, *n.* ઓવારો. Quay.
ઉવેખ, *n.* અનાદર. Derision. Dispraise.
ઉવેખવું, *vt.* તિરસ્કારવું. To Deride. To censure.
ઉશીકું, તકીઓ. Pillow.
ઉશ્કેરવું, *vt.* ઉત્તેજીત કરવું. To excite.To instigate.
ઉશ્કેરણી. *n.* ઉશ્કેરવું તે. Instigation. Persuation.
ઉશ્કેરાટ, *n.* આવેશ. Excitement. [thing.
ઉશ્વાસ, *n.* ઉંડો શ્વાસ. Deep breath. Deep brea-
ઉષ:કાલ, *n.* સ્હવારનો સમય. Morning time. The dawn.
ઉષા, *n.* પરોઢ. Dawn.
ઉષ્ટ્ર, *n.* ઉંટ. Camel.
ઉષ્ણ, *a.* ગરમ. Hot. Warm.
ઉષ્ણકટિબંધ, *n.* Torid zone.
ઉષ્ણતા,*n.* ગરમી. Heat. Warmth.
ઉષ્ણમાન, *n.* ગરમીનું માપ. Temperature.
ઉષ્ણતામાપક, *n.* ઉષ્ણતા માપવાનું યંત્ર. Thermometer.
ઉષ્ણાંશુ, *n.* સૂર્ય. The sun.
ઉષ્ણોદક,*n.*ગરમ પાણી. Hot water.Warm water;
ઉષ્મા, *n.* ગરમી. Heat. Warmth.
ઉષ્મામાપકયંત્ર. *n.*ઉષ્મા માપનારૂં યંત્ર. Calorimeter.
ઉસ, *n.* મીઠાનો ખાર. Salt.
ઉસરડવું, *vt.* એકઠું કરવું. To collect.
ઉસારવું, *vt.* દૂર કરવું. To Remove.
ઉસેટવું, *vt.* ફેંકી દેવું. To throw away.
ઉસ્તાદ, *n.* ગુરૂ. Teacher. *a.* કાબેલ. Clever.
ઉસ્તાદી, *n.* કાબેલિયત. Cleverness. Mastery.
ઉહલાવવું, *vt.* લાડ લડાવવાં. To fondle.
ઉંદર, *n.* ઊંદર. Rat. A mouse.
ઉંદરિયું, *n.* ઉંદરો પકડવા માટેનું પિંજરૂં.Trap to catch rats.
ઉંબરો *n.* ઘરનો ઉમરો. Threshold.

‘ऊ’

ઊ, The sixth vowel of the Alphabet.
ઊકડો, *n.* વર્ષાસન; વરસુંદ. Annuity.
ઊકલવું, *vt.* ગૂંચનું ખુલવું, સુઝવું. To be untied.
ઊખડવું, *vt.* છુટા પડવું. To be eradicated.
ઊખડેલ, *a.* વંઠી ગયેલું. Wayward.
ઊખર, *n.* ખારોપાટ. Saltish ground.
ઊખળો, *n.* ખાંડણીઓ. Mortar. [તે. Rising.
ઊગમ, *n.* મૂળ. Source. ૨. પૂર્વ. East. ૩. ઊગવું

ઊગર,*n.*વધારો.Surplus.Balance.૨.બચાવ. Rescue.
ઊગરવું, *vt.* બચવું.To be rescued. ૨. બચવું. To Remain over.
ઊગવું,*vt.*ઉત્પન્ન થવું;ફુટવું.To grow.
ઊઘડવું, *vt.* ખૂલવું; ઉઘાડું થવું. To open.
ઊઘાડું, *a.*ખૂલ્લું. Open. Naked.
ઊઘલવું, *vt.* છલકાવું; પરણવા નિકળવું.To overflow. To start for marriage. [undertake.
ઊચકવું, *vt.* ઊંચું કરવું. To raise. ૨. માથે લેવું. To

ઊચકાવવું, *vt.* ઊચું થાય તેમ કરવું. To get raised.
ઊચકી, *n.* હેડકી; ચાધણી. Belching.
ઊચક્કો, *n.* બદમાશ. Rogue. A knave.
ઊચમૂચ, *ad.* ઓચિંતા. Suddenly.
ઊચરવું, *vt.* બોલવું. To utter. To speak
ઊચલવું, *vt.* ઉપાડવું. To shift. To draw out.
ઊચી જવું, *vt.* વસુકવું. To dry up.
ઊછરવું. *vt.* વૃદ્ધિ પામવી; મોટા થવું. To grow.
ઊછળવું, *vt.* કૂદવું. To leap. To jump.
ઊજમ, *n.* હોંશ. Zeal. Ardour.
ઊજવવું, *vt.* ઉત્સવ કરવો. To make a festival.
ઊજવું. *vt.* દોડવું. To run.
ઊજળું, *a.* સફેદ. White. ૨. નિષ્કલંક. Stainless.
ઊજળાશ, *n.* સફેદી. Whiteness. Brightness.
ઊઠવું, *vt.* ઊભા થવું. To get up; to stand up.
ઊઠવેઠ, *n.* વેઠરૂપ શ્રમ. Unprofitable labour.
ઊડ. *n.* ઊડવાની શક્તિ. Power of flying.
ઊટકવું, ઊટકવું, *vt.* માંજવું. To cleanse.
ઊડણ, *a.* ઉડે એવું. Flying.
ઊટઝુડ, *ad.* વિવેક વિચાર વિના. Rashly.
ઊટમૂડ, *ad.* એકાએક. Suddenly.
ઊડસૂડ, *ad.* ભાન રાખ્યા વિના. Carelessly.
ઊડવું, *vt.* હવામાં અધ્ધર જવું.To fly. ૨.નાસી જવું. To run away.
ઉડેલ. *a.* ફાટેલું. Rash.
ઊણપ, *n.* ઓછપ. Want. Lack; need.
ઊણું, *a.*અધુરૂં. Incomplete. Wanting.
ઊતડવું, *vt.* દોરા છુટા કરવા. To unsew.
ઊતરવું. *vt.* નીચે આવવું. To descend.
ઊથલપાથલ. *n.* મહાન ફેરફાર, Great change.
ઊથલાવું. *vt.* ઉપરતળેથવું. To be reversed.
ઊથલો, *n.* ગયેલો મંદવાડ પાછો આવે તે. Relapse.
ઊદું. *a.* ભુરૂં. Gray.
ઊધઈ. *n.* ઉધઈ. White ant.
ઉધડ,-ડું, *ad.* & *a.* સામટું. By wholesale.
ઊન, *n.* ઘેટાંના વાળ. Wool.
ઊનડ. *a.* રખડતું. Wandering.
ઊનવા, *n.* મૂત્રરોગ. Urinary disease.
ઊનું, *a.* ગરમ. Hot ૨. તાવવાળું. Feverish.
ઊપજ, *n.* આવક. Income. Gain.
ઊપજવેરો, *n.* આવકવેરો. Income tax.
ઊપજવું. *vt.* ઉત્પન્ન થવું. To be produced
ઊપટવું. *vt.* ઝાંખું પડી જવું. To fade.
ઊપડવું, *vt.* ચાલતા થવું. To start.
ઊપણવું, *vt.* પવનદ્વારા ચોકખું કરવું. To winnow.
ઊપસવું, *vt.* ફુલવું. To swell.
ઊબ, *n.* ફુગ. Mould.
ઊબકો, *n.* બકારી. Belching.
ઊબટ, *a.* ખોરૂં; બગડી ગયેલું. Stale,

ઊબળવું, ઊભળવું, *vt.* ઉકેલી જવું.To be unfolded.
ઊભટ, ઊભડું, *a.* સીધું; ઉભું. Upright.
ઊભડ, *n.* દાંડીઓ. Day labourer.
ઊભરાવું, *vt.* ગરમીથી જોરે ચઢવું. To effervesce.
ઊભરો. *n.* ઉછાળો. Effervescence.
ઊભવું, *vi.* ઉભા રહેવું. To stand.
ઊભું, *a.* ઊભેલું. Standing. ૨. ટટાર; સિધું.Straight. [Erect.
ઊરવા;*n.* બદનામી. Infamy. Ill-fame.
ઊરૂ. *n.* જાંગ. Thigh.
ઊર્જિતતા, *n.* બળ. Strength. Force; Power.
ઊર્જિત, *a.* બળવાન. Strong. Powerful.
ઊર્ધ્વ, *a.* ઉચું. High. Upward.
ઊર્ધ્વલોક, *n.* સ્વર્ગ. Heaven.
ઊર્ધ્વવાયુ, *n.* ઓડકાર. Eructation. Belching.
ઊર્ધ્વાકાંક્ષી, *a.* ઉચ્ચ આકાંક્ષાવાળું. Ambitious.
ઊર્મિ, *n.* તરંગ; મોજું. Wave.૨.લાગણી.Feeling.
ઊર્મિકાવ્ય, *n.* ઊર્મિથી ભરેલું ગીત કે કાવ્ય. Lyric.
ઊર્મિલ, *a.* લાગણીપ્રધાન. Sensitive.
ઊલ, *n.* જીભ ઉપરનો મેલ. Dry saliva.
ઊલક, *n.* ઊલટી. Vomit.
ઊલટ -પાલટ, *a.* ઊલટું. Cross. *n.* ઉમંગ. Zeal.
ઊલટભેર, *ad.* ઊમંગથી. Zealously.
ઊલટવું, *vt.* ધસી આવવું. To rush towards. ૨.ફરી થવું.To relapse.
ઊલટી, *n.* ઓકવું તે;વમન.Vomit.
ઊલટું, *v.* ઊંધું, Cross. Reverse.*ad.* સામું. On the contrary.
ઊલવું, *vt.* માસમનું પુરૂં થવું, To expire.
ઊલળવું, *vt.* ઊળી પડવું; ઉલટાઇ પડવું. To be overturned.
ઊવટ, *n.* અડચણ, Hindrance. Stop.
ઊસરપાટો, *n.* વિનાશ. Destruction.
ઊસરવું, *vt.* ઓસરવું; ઓછું થવું. To decrease.
ઊહકારો, *n.* નિશ્વાસ. Sigh.
ઊહાપોહ, *n.* Discussion. Debate.
ઊકરાંટો, *n.* ધ્રૂજારી. Shivering. Trembling.
ઊંઘ, *n.* નિદ્રા. Sleep.
ઊંઘરેટું, *a.* ઊંઘમાં ભરાયેલું. Sleepy.
ઊંઘણશી, ઉંઘાળ, *a.* એદી. Idle.
ઊંઘવું, *vt.* નિદ્રા લેવી. To take sleep.
ઊંચ, *a.* ચડિયાતું. Superior.
ઊંચું, *a.* ઉમદા. Noble. High. Elevated.
ઊંચાઈ,-ણ, *n.* ઊંચાપણું. Height.
ઊંચકાનું, *a.* બહેરૂં. Deaf. ૨. બેદરકાર. Careless.
ઊંચકામણ, *n.* મહેનતાણું. Wages.
ઊંજવું, *vt.* તેલ પુરવું. To oil.
ઊંટ, *n.* એક પ્રાણી. Camel.
ઊંટડી, *n.* સાંઢણી. Female Camel.
ઊંટવૈદ, *n.* લેભાગુ વૈદ્ય. Quack.
ઊંડું, *a.* સપાટીથી નીચે ઉતરતું. Deep. ૨. ગહન; ગંભીર. Profound,
ઊંડાઈ, *n.* ઊંડાપણું; ગહનતા. Depth.
ઊંધું, *a.* ઉલટું. Cross. Reverse,

'ऋ'

ઋ, The seventh letter of the vowel alphabet.
ઋક્,-ચ્, *a.* ઋગ્વેદ-તેનો મંત્ર. Rig-veda.
ઋગ્વેદ, *n.* ચાર વેદોમાં સૌથી જુનો વેદ. Oldest of four Vedas.
ઋજુ, *a.* સિધું; સરળ. Straightforward.
ઋજુતા, *n.* સરળતા. Uprightness.
ઋણ, *n.* દેવું. Debt.
ઋણમુક્ત, *a.* દેવામાંથી છુટું થયેલું. Free from debt.
ઋણી,-ણિયું, *n.* દેવાદાર. Indebted. A debtor.
ઋત, *n.* સત્ય. Truth. ૨. પાણી. Water. ૩. નિયમ. Rule.
ઋતુ, *n.* મોસમ. Season. ૨. અટકાવ. Menstrual flux. ૩. હવાપાણી. Weather.
ઋતુકાલ, *n.* અટકાવનો સમય. Mensuration period.
ઋતુદાન, *n.* ગર્ભાધાન. Conception.
ઋતુપતિ,-રાજ, *n.* વસંત. Spring.
ઋતુમતી, *a.* રજસ્વલા. In menses.
ઋતે, *ad.* સિવાય. Except.
ઋત્વિજ, *n.* પુરોહિત. Preceptor.
ઋદ્ધિ, *n.* આબાદી, Prosperity. Riches.
ઋષભ, *n.* બળદ; આખલો. Bull.
ઋષિ, *n.* મુનિ; સાધુ. Sage.
ઋષિકુલ, *n.* ઋષિઓનો સમુહ. Assemblage.

'ए'

એ, The eighth letter of the vowel alphabet.
એ, *pro.* પેલું. That. *int.* અરે, હો. Oh.
એક, *a.* One. ૨. અમુક. Certain. ૩. સરખું. Same.
એકચક્રે, *ad.* એકચક્રે. Absolutely.
એકચક્ર, *a.* ચક્રવર્તી. Paramount. Absolute.
એકચિત્ત,-તાન,-ધ્યાન, *a.* તલ્લીન; ધ્યાનસ્થ. Attentive. Absorbed.
એકજથે, *ad.* એક સાથે-ઠેકાણે. Collectively.
એકજાતીય, *a.* એકજ જાતિનું. Unisexual.
એકઠું, *a.* ભેગું. Joint.
એકડો, *n.* એકનો આંક. Figure one. ૨. સહી. Signature. ૩. જ્ઞાતિનો ગોળ. Caste circle.
એકતરફી, *a.* પક્ષપાતી. Partial. Ex parte.
એકતા, *n.* સંપ; ઐક્ય. Unanimity.
એકતારો, એક તારવાળો તંબુરો. Musical instrument.
એકતાલ. *n.* ઐક્ય. Harmony.
એકત્ર, *ad.* સાથે. Together. Unitedly.
એકત્રતા, *n.* એકતા. Unity. Oneness.
એકત્વ. *n.* એક હોવાપણું. Oneness.
એકદમ, *ad.* તાબડતોબ. Immediately. At once.
એકદા, *ad.* એક સમયે. Once. ૨. પહેલાં. Formerly.
એકદિલ, *a.* એકજીવ. Unanimous.
એકધા, *ad.* એક રીતે. In one way. ૨. એકદમ. At once. ૩. એકદા, Once.
એકનિશ્ચયી, *a.* અડગ. Firm. Resolute.
એકનિષ્ટ, *a.* વફાદાર; એકનિષ્ઠાવાળું. Faithful.
એકનિષ્ઠા, *n.* વફાદારી. Fidelity. Devotion.
એકપક્ષી, *a.* એકતરફી. Exparte.
એકપગે, *ad.* તલપાપડ; અધીરૂં. Eagerly.
એકપુષ્પી, *a.* એક બીજકોશવાળું. Unilocular.
એકમ, *n.* અંક; એકડો. Unit. ૨. પડવો. First day of a fortnight.
એકમગ,-ગા, *ad.* એક બાજુ. Aside.
એકમજલી, *a.* એક માળવાળું. One-storied.
એકમત. *a.* સર્વાનુમત. Unanimous.
એકમતિયું, *a.* જીદ્દી. Obstinate. Stubborn.
એકમાર્ગી, *a.* Adhering to one way.
એકમેક, *a.* પરસ્પર. Reciprocal. Mutual.
એકમેકતા, *n.* સંપ. Unity. Harmony.
એકમેર, *ad.* એક બાજુ. On One side. Aside.
એકર, *n.* પોણાબે વિઘાં જેટલી જમિન. Acre.
એકરસ, *a.* ગુલ્તાન. Engrossed. Assimilated.
એકરાગ, *n.* એકમત. Harmony. Unity.
એકરાર, *n.* Same as. ઈકરાર.
એકરાશ, *a.* સમાન ગુણવાળું. Common.
એકલ, *a.* એકલું. Single. Lonely.
એકલદોકલ. *a.* એકલું. Alone.
એકલપેટું, *a.* સ્વાર્થી. Selfish.
એકલવાયું, *a.* નિરાધાર. Helpless.
એકલિયું, *n.* એકને સુવાના માપનું ગાદલું. Single bed.
એકલું, *a.* એકાકી. Alone. ૨. સોબતી વિનાનું. Solitary.
એકવચની, *a.* બોલ્યું પાળે એવું. Sincere. Faithful.
એકવડિયું, *a.* નબળું; નબળા બાંધાવાળું. Weak. Thin.
એકવાર, *ad.* એક સમયે. Once.
એકસટ, *a.* એક જથામાંનું. Of one set.
એકસરખું, *a.* સમાન. Uniform. Similar.
એકસંપ, *n.* એકપતા. Union. Harmony

એકહથ્થું, *a.* એકજ હાથમાં હોય એવું.Monopolised.
એકંદર, *ad.* કુલ. In all.
એકાએક, *a.* અચિંતું. Sudden. All of a sudden.
એકાકાર, *a.* સેળભેળ, Jumbled.
એકાકી, *a.* એકલું. Solitary.
એકાક્ષ,-ક્ષી, *a.* કાણું. One-eyed. *n.* કાગડો. Crow.
એકાક્ષરી, *a.* એક અક્ષરવાળું. Monosyllabic.
એકાદ,-દું. *a.* અમુક. Certain. ૨.ભાગ્યે એક.Rarely one
એકાદેક, *ad.* ભાગ્યેજ એક. Hardly one.
એકાર્થ,-ર્થી, *a.* એકસરખા અર્થવાળું. Of uniform meaning.
એકાંગ, *a.* લંગડું; ખોડું. Lame.
એકાંત, *n.* જ્યાં કોઈ ન હોય તેવી જગા. Solitude. ૨. ખાનગી. Private.
એકાંતવાસ, *n.* એકાંતમાં રહેવું તે. Retirement. Solitude.
એકાંતર,-રિયો, એકાંત્રુ,*a.* ત્રીજે દિવસે આવતું.Intermittent.
એકી, *n.* એકી સંખ્યા. Odd number.
એકીએકી, *n.* રમત. Game.
એકીન, *n.* શ્રદ્ધા. વિશ્વાસ. Faith; confidence.
એકીભવન, *n.* અનેકનું એક રૂપ થવું તે.Combination.
એકેકું, *a.* એક. એક. Each one.
એકેએક, *ad.* Every one.
એકેક, *ad.* એકી વખતે એક એમ. Singly. One by one.
એકોદર, *a.* એક પેટનું; સહોદર.Uterine.
એક્કો, *ad.* શ્રેષ્ઠ. Expert. Ace.
એખલાસ, *n.* દોસ્તી. Friendship. Intimacy.
એજન, *a.* ઉપર પ્રમાણે. Ditto. The same.
એટલું, *ad.* જણાવેલા માપ કે સંખ્યાનું. So much.
એટલામાં, *ad.* એટલા વખતમાં. Meanwhile.
એટલે, *ad.* તેથી. Therefore.
એંઠ, *a.* & *n.* એઠું. Impure. Offal.
એંઠવાડ,-ડો, *n.* છાંડણ વિ૰ Refuse. Offal.
એડકી, *n.* હેડકી. Frequent belching.

એડી, *n.* પાનીનો છેડો. Heel. Sole.
એણી, *pron.* પેલી. That.
એણીપેર,-રે, *ad.* એ રીતે. In that way.
એથી, *ad.* એટલે. Therefore.
એદી, *a.* આળસુ. Idle. Lazy; Sluggish.
એધાણ,-ણી, *n.* નિશાની. Sign. Mark.
એન, *n.* અણીવેળા. Climax. Critical time. *a.* ખરૂં. True
એનકરજ, *n.* મૂળ દેવું. Capital debt.
એબ, *n.* ખોડ. Defect. Blemish; fault.
એમ. *ad.* એ રીતે. So.
એરણ, *n.* લુહાર જેના પર ઘડે છે તે. Anvil.
એરંડિયું, *n.* દિવેલ. Caster-oil.
એરીંગ, *n.* કાનનું ઘરેણું. Earring.
એરૂ, *n.* સાપ. Snake. Serpent.
એરૂઝાંઝર, *n.* સાપ વિ૰ ઝેરી પ્રાણીઓ. Venomous reptiles.
એલચી, *n.* ઇલાયચી.Cardamom.૨.રાજ્યનો પ્રતિનિધિ. Ambassador
એલ્તેમાસ, *n.* વિનંતિ. Request. Desire.
એલફેલ, *n.* આડુંઅવળું તોફાન. Pranks. Frolics.
એવડું, *a.* એટલા કદનું. So large.
એવામાં, *ad.* તે દરમ્યાન. Meanwhile.
એવું, *a.* એ રીતનું. Such.
એશ, *n.* મોજમજા. Pleasure; Ease.
એશઆરામ. *n.* સુખચેન. Enjoyment. Luxury.
એષણ,-ણા, *n.* વાસના. Desire.
એહ, *a.* પેલું. That.
એહસાન, *n.* કૃપા; ઉપકાર. Kindness; Favor.
એળિઓ, *n.* કુંવારના પાઠાનો સુકવેલો ગર્ભ. Aloes.
એળે, *ad.* ફોગટ. In vain.
એંટ, *n.* શાખ. Prestige. Credit. *n.* જીદ. Obstinacy.
એંટી, *a.* જક્કી. Obstinate.
એંધાણ, *n.* Same as. એધાણ.

‘ઐ’

ઐ, The ninth letter of the vowel alphabet.
ઐકાંતિક, *a.* નિરાળું. Exclusive.
ઐક્ય, *n.* સંપ. Union. Unity; oneness.
ઐચ્છિક, *a.* પોતાની ઇચ્છાનું. Optional.
ઐડ, *a.* જીદ્દી. Obstinate.
ઐતિહાસિક, *a.* ઇતિહાસને લગતું. Historical.
ઐરાવત, *n.* ઇંદ્રનો હાથી. Elephant of Indra.
ઐશ્વર્ય, *n.* સાહેબી. Grandeur. Divinity.
ઐહલૌકિક. *a.* આ લોક સંબંધી. Of this world.
ઐહિક, *a.* સાંસારિક. Temporal; of this world.
ઐંદ્ર, *a*, ઇંદ્રનું-ઇંદ્રને લગતું. Of Indra.
ઐંદ્રજાલિક,*a.* માયાવી. Illusive.
ઐંદ્રિય, *a.* ઇંદ્રિયોને લગતું. Sensual.

‘ ओ ’

ઓ, The tenth letter of the vowel Alphabet.
ઓ, *int.* અરેરે ! ઓરે. Oh. *pro.* પેલું. That.
ઓઈયાં, *n.* ઓડકારનો અવાજ. Eructation sound. ૨. પચાવી પડવું તે. Swallowing.
ઓકવું. *vt.* ઉલટી કરવી. To vomit. ૨. પાછું સોંપવુ. To surrender. To give back.
ઓકળી, *n.* લહરી; લીંપણની ભાત. Ripple.
ઓકારી, *n.* બકારી. Belching. Vomit.
ઓખર, *n.* ગંદવાડ; ઉકરડો. Rubbish.
ઓખરવું, *vt.* ગંદવાડ ખાવો. To eat rubbish.
ઓખાણું, *n.* ઉખાણું, Puzzle. A riddle.
ઓખાત,-દ, *n.* શક્તિ; તાકાત. Power.
ઓગટ,-સ,-ગાટ, *n.* ઢોરનું છાંડયું ઘાસ. Residue of cattle forage.
ઓગળવું, *vi.* પીગળવું. To melt. ૨. પ્રવાહીથવું. To liquify.
ઓગાળવું, *vt.* Dissolve. To melt.
ઓઘ, *n.* પૂરનું પાણી. Stream. Flow. Current. ૨. ઢગલો. Heap.
ઓઘરાળું. *a.* ડાઘાવાળું. Soiled.
ઓઘરાળો, *n.* ડાઘો. Soil. ૨. મોટો ચમચો. Large spoon.
ઓઘો, *n.* ઘાસની ગંજી. Heap of grass.
ઓચરવું, *vt.* બોલવું. To utter. To speak.
ઓચરિયું, *n.* આધારરૂપ હિસાબી કાગળ; બીલ. Voucher.
ઓચિંતુ, *a.* અણધાર્યું. Suddenly. Unexpectedly.
ઓચ્છવ, *n.* ઉત્સવ. Festival. Festivity.
ઓછપ. *n.* તંગી; ઉણપ. Want. Deficiency.
ઓછંગ, *n.* ખોળો. Lap. The bosom.
ઓછાડ, *n.* ચાદર. Bed-sheet.
ઓછાડવું. *vt.* ઢાંકવું; ચાદર પાથરવી. To Cover.
ઓછાયો, *n.* પડછાયો; ઓળો. Shadow.
ઓછું, *a.* કમી. Less. Deficient.
ઓછુંવત્તું, *a.* ઓછું કે વધારે. More or less.
ઓછાબોલું, *a.* થોડાબોલું. Reserved.
ઓજ,-સ, *n.* પ્રકાશ. Lustre. ૨. બળ. Strength.
ઓજસ્વિતા, *n.* બળ. Strength. Lustre.
ઓજાર. *n.* હથિયાર. Tool. Implement.
ઓઝલ. *n.* પડદો; બુરખો. Veil. Curtatn.
ઓઝા, *n.* કુંભાર. Potter.
ઓટ, *n.* ભરતીનું ઉતરી જવું તે. Ebb. ૨. પડતી. Fall.
ઓટણ. *n.* ઓટવું તે. Act of hemming.
ઓટલો, *n.* ઓટો. Raised seat. A verandah.
ઓટવું, બખીયો દેવો; શીવવું. To hem.
ઓઠવવું, *vt.* બદલેમુકવું. To substitute a wrong thing.
ઓઠીંગણ, *n.* તકીયો. A pillow to lean on.
ઓટી. *n.* કમરપરના વસ્ત્રનું પડ. Fold.
ઓઠ, *n.* હોઠ. Lip.
ઓઠું, *n.* બહાનું. Excuse. ૨. પુતળું. Puppet.
ઓડકાર, *n.* પેટનો વાયુ નિકળતાં થતો ડંકાર. Belching.
ઓડું. *n.* ચાડિઓ. Scar-crow.
ઓઢણ,-ણી, *n.* છોકરીઓને ઓઢવાનો નાનો સાડલો. Upper garment-
ઓઢવું, *vt.* પહેરવું; માથે લઇ લેવું. To wear. To cover.
ઓઢાડવું, *vt.* ઢાંકણ કરવું. To put a covering on.
ઓણ, *ad.* આ સાલમાં. In this year.
ઓણુંકું, *a.* આ સાલનું. Of this vear.
ઓતપ્રોત, *a.* પરોવાયલું. Engrossed; Pervading.
ઓતરાદું, *a.* ઉત્તર દિશાનું. Northern.
ઓતવું, *vt.* ઢાળવું. To cast. To form into a mould.
ઓતાડું, *a.* અપરિચિત. Remote. Out of the way.
ઓથ *n.* આશરો. Shelter. Aid; support.
ઓથાર, *n.* ભયંકર સ્વપ્ન. A nightmare.
ઓથો, *n.* છાંયો. Shade. Shelter. Protection.
ઓધ, *n.* કુળ; વંશ. Descent. Line.
ઓધરવું, *vi*, ઉછરવું. To be bred up.
ઓધવાડો, *n.* સંતતિ. Progeny. Children.
ઓધાન. *n.* ગર્ભ. Conception. Pregnancy.
ઓહ્દો. *n.* હોદ્દો; પાયરી. Post; position. Rank.
ઓપ. *vt.* ઢોળ. Gilt. Polish. Glitter.
ઓપદાર, *a.* ચળકાટવાળું. Shinning.
ઓપટી. *n.* જરૂરીઆત. Necessity. *n.* અટકાવ. Menses.
ઓપવું, *vt.* શોભાયમાન કરવું. To polish; to gild.
ઓબાળ, *n.* કાંપ. Silt.
ઓભા, *n.* આપદા. Difficulty. Anxiety.
ઓભાવું, *vt* વળખાં મારવાં. To struggle. To be in anxiety.
ઓર, *n.* ગર્ભ રક્ષણનું પડ. Placenta.
ઓરડી, *n.* કોટડી; નાનો ઓરડો. Apartment; a closet.
ઓરડો. *n.* ખંડ. Room. An apartment.
ઓરણી, *n*, ઓરવું તે. Sowing.
ઓરણું, *n.* ઓરણી કરવાની વસ્તુ. Thing to be sowed.
ઓરત, *a.* સ્ત્રી. Woman. Female.
ઓરતો,-રિયો *n.* લહાવો. Longing. Wish. Desire.
ઓરમાન,-યું, *a.* સાવકું. Having the same farher but different mother.
ઓરવું, *vt.* વાવવું. નાંખવું. ખાવું. To sow. To eat.
ઓરવો, *n.* ગોદી. Dock. Moorage.
ઓરશિયો, *n.* Flat stone for rubbing sandal.
ઓરસ, *n.* મેળો. Fair.
ઓરી, *d.* એક ચેપી રોગ. બળીઆ. Smallpox.
ઓરે, દુઃખનો ઉદગાર. Expression of pain.
ઓલવવું, *vt.* બુઝવવું. To quench
ઓલાદ, *n.* સંતતિ. Progeny. Children.
ઓલિયું,-યો, *a.* ભોળિયું. Artless. Guileless.
ઓવારણું, *n.* આશીર્વાદ. Benediction. Blessing.

ઓવારવું, *vt.* આશીર્વાદ દેવા. To bless.
ઓવારો, *n.* નદી કિનારો. Riverside. Riverbank.
ઓશરી,- સરી, *n.* માંડવી; અટાળી. Verandah.
ઓશિયાળું, *a.* પરાધીન. Dependent. Obliged.
ઓશિંગણ. *a.* આભારી. Indebted. Grateful.
ઓશિકું, -સીકું, *n.* તકીઓ. Pillow.
ઓસ, *n.* ઝાકળ. Dew. Moisture from the sky.
ઓસડ, *n.* દવા. Medicine. ૨. ઉપાય. Remedy.
ઓસરવું, *vt.* પાછા હઠવું, નરમ પડવું. To recede.
ઓહો, આશ્ચર્ય દર્શાવતો ઉદ્ગાર. Expression of sur-
ઓળ, *n.* હાર; પંકિત. Row. ૨. ગલી; શેરી. Lane [prise.
ઓળખ, *n.* પરિચય. Acquaintance ૨. નિશાની. To
oken; sign.
ઓળખવું, *vt.* પિછાનવું. To recognise.
ઓળખાણ, *n*, પરિચય. Acquaintance.
ઓળખાવવું, *vt.* પરિચય આપવો. To introduce.
ઓળખીતું, *a.* જાણીતું. Familiar, Acquainted.
ઓળગાણો, *n.* ભંગિયો. Scavanger.
ઓળવવું, *vt.* પચાવી પડવું. To misappropriate.
ઓળવું, *vt* હોળવું; વાળ ઠીક કરવા. To comb.
ઓળંગવું, *vt.* પાર જવું. To cross. ૨. ઉલ્લંઘન કરવું.
To violate.
ઓળંબો, *n.* કડીઆનું ઓજાર. Mason's plummet.
ઓળા. *n.* પોપટા. Parched green gram.
ઓળો, *n.* પડછાયો. Shadow.

‘ औ ’

ઔ, The eleventh letter of the vowel.
ઔ, *n.* પૃથ્વી. Earth. [Alphabet.
ઔચિત્ય, *n.* યોગ્યતા. Fitness.
ઔત્સુક્ય, *n.* ઉત્સુકતા. Impatience. Eagerness.
ઔદાર્ય *n.* ઉદારતા. Generosity. Liberality.
ઔદ્યોગિક, *a.* ઉદ્યોગને લગતું. Relating to an in-
ઔપચારિક, *a.* ઉપચારને લગતું. Medicinal. [dustry.
ઔરસ, *a.* પોતાની પરણેત સ્રીથી પેદા થયેલું. Legiti-
ઔષધ, *n.* દવા. Medicine. Drug. [mate.
ઔષધશાળા, *n.* દવાખાનું. Dispensary; Hospital.
૨. દવાઓનું કારખાનું. Pharmacy.

‘ क ’

ક, The first consonant.
ક, *n.* પાણી. Water.
કઅવસર, *n.* કવખત. Inopportunt time.
કઇ, *pro.* કયું. What.
કઇક *a.* Several; Many.
કકડતું, *a.* ઉકળતું; ઉગ્ર. Boiling.
કકડધ્વજ, *a.* બળવાન. Strong. Powerful.
કકડાટ. કડકડાટ, *n*, કડકડ એવો અવાજ. Thunder. A
rolling sound. *ad.* ઝપાટાબંધ. Fluently.
કકડી,-ક, *n.* નાનો કકડો. Small bit.
કકડીને, *ad.* સખત રીતે. Severely.
કકડો,-ક, *n.* ટુકડો. Piece. *a.* થોડું. Little.
કકરું, *a.* ખડબચડું. Rough. [Bewailment.
કકલાણ,-ળાટ, *n.* કલ્પાંત; ખુમરાણ. Lamentation.
કકળવું, *vt.* કલ્પાંત કરવું. To lament.
કક્કો, *n.* પ્રાથમિક જ્ઞાન. Elementary knowledge.
કક્ષ. *n.* બગલ; પક્ષ. Armpit; Help.
કક્ષા, *n.* ગ્રહનો આકાશમાં ફરવાનો માર્ગ. Orbit. ૨.
શ્રેણી. Grade. [plore. To crave.
કગરવું, *vt.* અત્યંત હીનતાપૂર્વક આજીજી કરવી. To im-
કચ, *n.* કેશ; ચોટલો. Hair. ૨. કચકચ. Babble.
કચકચ, *n.* ટકટક. Idle talk; Prattle.
કચકડો, *n.* કાચબાનું ભીંગડું. Tortoise shell.
કચડવું,-રવું, *vt.* ચગદવું; છુંદવું, To crush. To trample.
કચરાકચરી, *n.* સખ્ત ભીડ. Pressure.
કચરો, *n.* નકામી ફેંકી દેવાની વસ્તુ. Refuse; rubbish.
કચરાપેટી, *n.* કચરો એકઠો કરવાની પેટી. Dust-bin.
કચવાટ, *n.* અસંતોષ. Dissatisfaction.
કચવાવું, *vi.* અસંતોષ અનુભવવો. To be dissatisfied.
કચુંબર,-મર, *n.* ઝીણી કકડીઓ-છુંદો. Peelings.
કચૂકો, *n.* આંબલીનો ઠળીઓ. Tamarind seed.
કચુડો, *n.* હિંચકો; ઝુલો. Swing.
કચેરી, *n.* અદાલત. Court. ૨. કાર્યાલય. Office.
કચોરી, *n.* એક જાતની ખાવાની બનાવટ. Cake.

કચોળું, *n.* ચલાણું; કંકાવટી. Cup. A bowl.
કચ્ચર, *a.* કણ; ભુંદો. Particle.
કચ્ચરઘાણ, *n.* સર્વનાશ. Complete ruin. Desolu- [tion.
કચ્ચાંબચ્ચાં, *n.* બાળબચ્ચાં.Children.
કચ્છ, *n.* કછોટો; લંગોટ. Suspender. ૨. કાચબો. Tortoise. ૩.કિનારો.Shore. [or saree
કછોટો, કચ્છોટો, *n.* કચ્છ. The tuck of a dhotar
કછોટીબંધ, *a.&n.* બ્રહ્મચારી. Celibate. Continent.
કછોરૂં, *n.* ખરાબ છોકરૂં. A bad child.
કજલી, કજ્જલી, *n.* ગંધકને પારાનું મિશ્રણ. Sulphuret of mercury. [ashes.
કજળવું, *vt.* રાખથી ઢંકાવું. To be cevered with
કજા, *n.* કિસ્મત. Fate. Destiny. ૨. તદબીર.Trick.
કજાત, *a.* હલકું; નીચ. Mean. Base.
કજિયો, *n.* તકરાર. Quarrel. Dispute.
કજિયાખોર, *a.* તકરારી. Quarrelsome.
કજોડ, *a.* અણુસરખું. Dissimilar. Unlike.
કજોડું, *n.* અયોગ્ય જોડું. Mismatch.
કટક, *n.* સૈન્ય. Army.
કટકટ,-ટારો, *n.* ટકટક. Fault-finding.
કટાક્ષ, *n.* વક્રોક્તિ; વાંકી નજર. Leer. A glance.
કટાણું, *a.* કાટવાળું. Rusty.૨.અણગમાભર્યું.Dejected.
કટાર,-રી. *n.*એક શસ્ત્ર.Dagger.૨. વર્તમાનપત્રનું કોલમ.
કટાવું, *vt*, કાટ ચઢવો. To be rusty. [Column.
કટોરો, *n.* A bowl; a cup.
કટિ, કટી, *n.* કેડ. Hip.
કટિત્રાણ,-બંધ, *n.* કમરપટો. Waist-band.
કટુ, કટુક, *a.* કડવું; તીખું. Bitter. Pungent.
કટોકટી, *n.* અણીનો સમય. Critical time.
કટોરી, *n* વાડકી-કો. Bowl.
કટ્ટર, *a.* જીવલેણ. Mortal. Bitter.
કઠ. *n.* બફારો. Sultriness.
કઠણ. *a.* સખત. Hard. Severe.
કઠલો, *n.* ઘરવખરી. Household furniture.
કઠવું, *vt.* ધામ થવો. To be sultry; to be hot.
કઠારો, *n.* ધામ; બફારો. Sultriness.
કઠિન, *a.* મુશ્કેલ. Difficult. Hard.
કઠિઆરો,*n.* લાકડાં કાપી વેચવાનો ધંધો કરનાર.Wood-cutter. [Railing. A belustrade.
કઠેડો,-રો, *n.* બારીએ પડી ન જવાય તે માટે કરેલી આડ.
કઠોદર, *n.* પેટનો એક રોગ. Dropsy.
કઠોર, *a.* કર્કશ. Harsh. ૨. નિર્દય. Cruel.
કઠોરતા, *n.* નિર્દયપણું. Cruelty. Harshness.
કઠોળ, *n.* દાળ પડે એવું અનાજ. Pulse.
કડક, *a.* આકરૂં. Severe. ૨. કાચું. Raw.
કડકડતું, *a.* કડકડ અવાજ કરતું. Crackling.
કડકડાટ, *ad.* ઝપાટાબંધ. Fluently.
કડકાઇ, *n.* ગરીબાઈ. Poverty.
કડકો, *n.* કકડો. Piece. A bit. [spoon.
કડછી. *n.* છેડે વાડકીવાળું લાંબા દાંડાનું એક સાધન.Small
કડછો, *n.* મોટી કડછી. Large spoon.
કડદો, *n.* મુકાવેલી છુટછાટ. Abatement;deduction.
કડલી, *n.* હાથનું ઘરેણું. Armlet.
કડલું, *n.* પગનું ઘરેણું. Ornament for leg.
કડવું, *a*,કરિયાતાના સ્વાદ જેવું, Bitter.૨.અપ્રિય. Dis- [tasteful.
કડવાટ,-શ, *n.* કડવો સ્વાદ. Bitterness.
કડાકડી, *n.* ચડસાચડસી. Rivalry. Competition.
કડાકૂટ, *n.* માથાફોડ. Bother. Trouble.
કડાકો *n.* કડાક એવો મોટો અવાજ. Thunder-clip. ૨. લાંઘણ. Rigid fast.
કડીયાળી, *a.* કડીવાળી. Full of rings.
કડીયાકામ, *n.* છોવા ચણવાનું કામ. Masonry; work.
કડિયો *n.* છોવા ચણવાનું કામ કરનાર કારીગર. Mason.
કડી, *n.* વાળી. Ring. ૨. આંકડી. Hook. ૩. કવિતાનું [પદ. Couplet.
કડું, *n.* હાથનું ઘરેણું. Bracelet.
કડૂચું, *a.* કડવા સ્વાદવાળું.Somewhat bitter.
કડેધડે. *ad.*ધમધોકાર.Vigourously. In full power.
કઢંગ. *a.* કદરૂપું. Ugly. Ill-shaped.
કઢંગું, *a.* બેડોળ.Awkward. Ugly; Rude.
કઢાઇ, *n.* તળવાનું વાસણ. Frying-pan.
કઢાપો, *n.* પરિતાપ; કલેશ. Grief. Sorrow.
કઢાયું, *n.* મોટી કઢાઇ. Big pan.
કઢાવવું, *vt.* બળજબરીથી મેળવવું. To extract.
કઢી. *n.* એક વાનગી. Indian soup.
કણ, *n.* પરમાણું. Particle. ૨. દાણા. Grain.
કણક, *n.* બાંધેલો લોટ. Dough.
કણકણવું, *vt.* ઝીણું રોવું. To wail.
કણકી, *n.* ચોખાના ભંગાર. Broken grains of rice.
કણપીઠ, *n.* દાણાપીઠ. Grain depot.
કણબી, *n.* ખેડુત. Farmer. A cultivator.
કણસલું, *n.* ડૂંડું. Ear of corn.
કણસાવું,*vt.*દુ:ખને લીધે ઉંહકાર કરવો.To suffer agony.
કણસાઇ, *n.* એક જાતની મિઠાઇ. Sweetmeat.
કણિયો,*n.*ફડીઓ.Grain-dealer.A corn merchant.
કણી, *n.* કણ. Particle.
કણો, *n.* તરતનો જન્મેલો સાપ. Small snake.
કતરઝોટ, *a.* જીદ્દી. Obstinate. *n.* A man void of [reason
કતરણી, *n.* A pair of scissors.
કતરાતું,-યું, *a.* આડું. Cross. ૨. વાંકું. Slanting.
કતરાવું. *vt.* ખીજાવું, To look wryly.
કતલ. *n.* કાપાકાપી. Massacre. A slaughtar.
કતલખાનું, *n.* કસાઈખાનું. Slaughter-house.
કતલેઆમ, *n.* ભારે કાપાકાપી. General massacre.
કતાર, *a.* હાર. Row. A line.
કથન, *n.* વર્ણન. Narration. Description.
કથની, *n.* વૃતાંત. Story.
કથનીય, *a.* કહેવા જેવું. Worth telling.
કથવું, *vt.* વર્ણવવું. To narrate. To relate.
કથરોટ, *n.* મોટો થાળ. Big dish.
કથળવું, *vt.*બગડવું.To be spoiled.To be damaged,

કથા, *n.* વાર્તા; કહાણી. Tale. A story. ૨. Religious
કથાકાર, *n.* વાર્તા કહેનાર. Story-teller. [legend.
કથાનક, *n.* ઉપકથા. Sub-story. An incident.
કથાનાયક, *n.* વાર્તાનો નાયક. Hero.
કથિત, *a.* કહેલું. Told. Mentioned.
કથિતપાઠ, *n.* બોધપાઠ. Object-lesson.
કથીર, *n.* જસત. Zinc. Pewter. *a.* નકામું. Useless.
કથ્ય, *a.* કહેવા યોગ્ય. Worth relating.
કદ, *n.* પ્રમાણ. Size. Bulk. Form.
કદમ, *n.* પગલું. Step. A space.
કદમનિબાજ, *a.* મહેરબાન. Most gracious.
કદમબોસ, *n.* નોકર. Servant.
કદર, *n.* બૂજ. Appreciation.
કદરજ, *a.* કંજુસ. Stingy. Parsimonious.
કદરદાન, *a.* ગુણજ્ઞ. Appreciating.
કદરૂપું, *a.* બેડોળ. Ugly.
કદલી,-ળી, *n.* કેળનું ઝાડ. Plaintain-tree.
કદળીફળ, *n.* કેળું. Plaintain.
કદા, *ad.* ક્યારે. When. ૨. ક્યારેક. Sometimes.
કદાચ,-ચિત્,-પિ, *ad.* દૈવયોગે. Perhaps.
કદાવર, *a.* મજબુત. Stout. Strong; huge.
કદી,-ક, *ad.* ક્યારેક. Sometimes.
કદીમ,-મી, *a.* પ્રાચીન. Ancient.
કદ્રુપ, *a.* કદરૂપું. Ugly. Repulsive.
કધોણ,-વણ, *a.* & *n.* ખુબ મેલું. Dirty.
કનક, *n.* સોનું. Gold.
કનકવર્ણું, *a.* સોનેરી. Golden.
કનકવો, *n.* પતંગ. Kite.
કનડવું, *vt.* પજવવું. To harass. To torment.
કનડગત, *n.* પજવણી. Harassment. Torment.
કનિષ્ઠ, *a.* સાવ હલકું. Worst. ૨. સૌથી નાનું. Youn-
કનિષ્ઠિકા. *n.* ટચલી આંગળી. Little finger. [gest.
કનીનિકા, *n.* આંખની કીકી. Iris.
કને, *ad.* પાસે. Near.
કન્યા, *n.* કુંવારી છોકરી. Maiden ૨. પુત્રી. Daughter.
કન્યાકુમારી, *n.* હિંદના દક્ષિણ છેડાની ભૂશિર. Cape Comorin. [Virgo.
કન્યારાશિ, *a.* બાયલું. Womanish. *n.* એક રાશિ. Sign
કન્યાવિક્રય, *n.* કન્યા દેવા બદલ પૈસા લેવા તે. Selling a
કન્યાશાળા, *n.* છોકરીઓની નિશાળ. Girls school. [girl.
કપ, *n.* પ્યાલો. Cup. Bowl.
કપચી, *n.* પથ્થરનો ભૂકો. Thin crust.
કપટ, *n.* પ્રપંચ. Fraud. Deceit; trick.
કપટી, *a.* પ્રપંચી. Deceitful; wily.
કપડાંલત્તાં, *n.* લુગડાંલત્તાં. Clothes.
કપડું, *n.* કાપડ; લૂગડું. Cloth. Fabric.
કપરૂં, *a.* મુશ્કેલ. Difficult; hard.
કપાતર *a.* નાલાયક. Unworthy. Mean.
કપાળ,-લ, *n.* લલાટ. Forehead. The skull.
કપાવવું, *vt.* કાપે તેમ કરવું. To cause to cut.

કપાસ, *n.* બી સાથેનું રૂ. Cotton.
કપાસિયો, *n.* રૂનું બી. Cotton-seed.
કપાસી, *n.* આંટણ. Corn.
કપિલ,-લા, *a.* ઘેરા બદામી રંગનું. Tawny.
કપૂત, *n.* નાલાયક પુત્ર. Unworthy son.
કપૂર, *n.* એક સુગંધી પદાર્થ. Camphor.
કપોટી, *n.* પોપડી. Upper film.
કપોત, *n.* કબુતર. Dove.
કપોલકલ્પિત, *n.* બનાવટી. Fictitious; invented.
કફ, *n.* શ્લેષ્મ; ઉધરસ; ગળફો. Cough. Phlegm.
કફન, *n.* શબ મુકવાની પેટી; શબને ઓઢાડવાનું કપડું.
કફની, *n.* ડુંકી બાંયનું લાંબુ પહેરણ. Cloak. [Coffin.
કફા, *a.* નારાજ. Angry; dis-pleased.
કફોડું, *a.* વિષમ. Unsuited. Troublesome.
કબજ, *a.* કબજામાં હોય એવું. Not free.
કબજાગીરો, *n.* કબજા સાથે ગીરો મુકવું તે. Mortgage with possession.
કબજીયત, *n.* બંધકોશ. Constipation. Constiveness.
કબજેદાર. *n.* કબજો ધરાવનાર. Possessor. [Waistcoat.
કબજો, *n.* તાબો; હવાલો. Possession. ૨. ચોળી; બંડી;
કબર, *n.* સમાધિ; ઘોર. Grave. A tomb. [rial place.
કબરસ્તાન, *n.* મડદાં દાટવાની જગા. Cemetry. A bu-
કબાટ, *n.* વસ્તુ મુકવાની ખાનાવાળી બનાવટ. Cupboard.
કબાડ, *a.* કદરૂપું. Ugly. [A book-case
કબાબ, *n.* માંસનું મુઠિયું. Roasted-meat.
કબાલો, *n.* સાટું. Contract. Agreement.
કબીલો, *n.* કુટુંબ. Family.
કબુતર, *n.* કપોત પક્ષી. Pigeon.
કબૂલ, *a.* મંજુર; માન્ય. Accepted. Agreed.
કબૂલત,-ણી,-લાત, *n.* મંજુરી. Acceptance. Admission. Covenant.
કબૂલવું, *vt.* મંજુર રાખવું. To accept.
કબૂલાવવું, *vt.* મંજુર કરાવવું. To cause to accept.
કભારજા, *n.* વઢકણી સ્ત્રી. Quarrelsome woman.
કભાવ,-વો, *n.* કંટાળો; અપ્રીતિ. Disgust.
કમ, *a.* ઓછું. Less. ૨. હલકું. Mean.
કમઅક્કલ, *a.* મૂર્ખ. Stupid.
કમઆવડત, *n.* ઓછી આવડત. Inefficiency.
કમકમવું, *vt.* ધ્રુજારી ખાવી. To tremble. To quiver.
કમકમાટ,-ટી, *n.* ધ્રુજારી. Shudder. Disgust.
કમકમી, *n.* કંપારી. Tremor. Trembling.
કમકૌવત,-જોર,-તાકાત, *a.* નબળું. Feeble. Weak.
કમકૌવતી,-જોરી,-તાકાતી, *n.* અશક્તિ. Weakness.
કમખો, *n.* કાંચળી. Bodice.
કમજાત, *a.* નાલાયક. Unworthy.
કમનસીબ, *a.* દુર્ભાગી. Unlucky. Misfortune.
કમનસીબી, *n.* દુર્ભાગ્ય. Ill-luck. Misfortune.
કમબખ્ત, *a.* દુર્ભાગી. Unlucky. *n.* બદમાશ. Rascal.
કમજરે, *ad.* એળે; નકામું. Uselessly.
કમન, *n.* અભાવ. Unwillingness.

કમનીય, *a.* સુંદર. Charming. Pleasing.
કમર, કમ્મર, *n.* કેડ. Waist. The loins.
કમરપટી,-પટો, *n.* કમરે બાંધવાનો પટો.Belt. A girdle.
કમરબંધ, *n.* કમરનો પટો. Girdle. Belt. *a.* સાવધ.
કમલજા, *n.* લક્ષ્મી. Laxmi. [Alert.
કમલિની, *n.* કમળની વેલ. Lotus plant.
કમળ,-લ, *n.* એક ફૂલ. Lotus. ૨.ગર્ભસ્થાન.Womb.
કમળી,-ળો, *n.* એક રોગ. Jaundice.Yellow-fever.
કમાઈ,-ણી, *n.* રળતર. Earning. Gains. Income.
કમાઉ, *a.* રળતુ. Earning. Gaining.
કમાડ, *n.* બારણું. Door. Shutters.
કમાન, *n.* ધનુષ. Bow. ૨. મહેરાબ. Arch. ૩.સ્થિતિ-
સ્થાપક ગુણવાળું ગુંચળું. Spring.
કમાનદાર, *a.* અર્ધગોળાકાર. Arched.
કમાલ, *a.* સુંદર. Excellent. Perfect.
કમાલિયો, *n.* હિજડો. Eunuch.
કમાવવું, *vt.* સાફ અને સુંવાળું કરવું. To tan.
કમાવું, *vt.* પેદા કરવું.To earn. To gain;to acquire.
કમી, કમીન, *a.* ઓછું. Less.
કમીના, *n.* ઓછપ. Want.
કમુરત, *n.* અયોગ્ય સમય. Inauspicious time.
કમોત, *n.* અસ્વાભાવિક મોત.Unnatural or premat-
કમોદ, *n.* એક જાતની ડાંગર. Kind of rice. [ure death.
કયું, *a.* & *pro.* કોણ ? Which. ૨. શું ? What.
કર, *n.* જકાત; મહેસુલ. Tax. ૨.હાથ. Hand.૩.કિરણ.
કરકટી, *n.* ઠાઠડી. Wooden bier. [Ray.
કરકરૂં, *a.* કકરૂં. Rough. Sharp.
કરકશા, *n.* ખરાબ સ્ત્રી. A vixen.
કરકસર, *n.*જરૂરી ખર્ચ કરવું તે.Frugality.Economy.
કરગરવું, *vt.* કાલાવાલા કરવા. To beseech. To im-
કરચ, *n.* નાની કકડી. Fragment. A scrap.[plore.
કરચલી,-ચોળી, *n.* સંકોચાવાથી કે વાળવાથી પડતી રેખા.
કરચલું,-લો, *n.* એક જળચર.Crab.[Wrinkle.A fold.
કરજ, *n.* દેવું. Debt. Liability.
કરજદાર, *n.* દેવાદાર. Debtor.
કરડકણું, *a.* કરડવાની ટેવવાળું. Addicted to biting.
કરડવું, *vt.* બચકું ભરવું. To bite. To gnaw.
કરડાકી,-ગી, *n.* કટાક્ષ. Taunt.
કરડું, *a.* આકરૂં; સખત. Severe. Hard.
કરણી; *n.* આચરણ. Deed. An act; action.
કરતલ,-લી,-ળિયું, *n.* હથેળી. Palm.
કરતાં, *conj.* થી; થકી. Than.
કરતાલ,-ળ, *n.*ઝાંઝ;કાંસીજોડાં.Musical instrument.
કરતૂક, *n.* કર્તવ્ય. Bad action.
કરપ,-બ, *n.* દાબ; અંકુશ. Dread. Awe.
કરપવું, *vt.* થોડું થોડું કરડવું. To shear off.
કરપી, *n.* રાંપડી. Weeding tool.
કરપીણ, *a.* નિર્દય. Cruel. ૨. કૃપણ. Miserly.
કરભાગ, *n.* સલામી; ખંડણી. Tribute.
કરમ, *n.* કર્મ; કર્તવ્ય.Deed.Action.૨.કૃમિ; Worm.
૩. નસીબ. Destiny. [misfortunes.
કરમકથા,-કહાણી, *n.* વિતક કથા. History of one's
કરમાવું, *vt.* ચિમળાવું. To wither. To fade.
કરમી, *a.* નસીબવંતું. Lucky. Fortunate.
કરમોડ, *n.* લચક. Sprain.
કરમોડવું, *vt.* મરડવું. To twist.
કરવડી, *n.* ઝારી. Small pot with tube.
કરવત,-તી, *n.* લાકડાં વહેરવાનું ઓજાર. A saw.
કરવાલ, *n.* તલવાર. Sword.
કરવું,*vt.*આચરવું;યોજવું.To do. ૨.બનાવવું. To make.
કરંજો, *n.* ફુવારો. Fountain.
કરંડિયા, *n.* કંડિયો. Basket.
કરંદું, *a.* ચપળ; ઉદ્યોગી. Active. Quick.
કરા, *n.* આકાશમાંથી પડતા કુદરતી બરફના ટુકડા.Hail-
કરાડ, *n.* ભેખડ; ખડક. Precipice.A rock.[stones.
કરાજી, *n.* નાખુશી. Unwillingness.
કરાબીન, *n.* બંદૂક. Gun.
કરામત, *n.* ચાતુરી; ખૂબી. Skill. Cleverness. Art.
કરામતી, *a.* ખૂબીવાળું. Skillful; artful; clever.
કરાર, *n.* ઠરાવ; કબુલાત. Agreement. Promise.
કરારદાદ, *n.* કબુલાતનો કાગળ.Deed of compromise.
કરારનામું, *n.* દસ્તાવેજ. Bond.
કરાલ,-ળ, *a.* બિહામણું. Dreadful. ૨. ઉંચ. High.
કરાવવું, *vt.* કરે એમ કરવું. To get done.
કરિયાણું, *n.* ગાંધીઆણું. Grocery.
કરિયાતું, *n.* એક ઔષધ. Chiretta.
કરિયાવર, *n.* પહેરામણી-તેની રીત. Dowry.
કરિ, *n.* હાથી. Elephant. ૨. પરહેજી. Diet.
કરીને, કરી, *prep.*-ની લીધે;-ને કારણે. By means of.
કરુણ, *a.* દયાજનક. Pitiable.
કરુણા, *n.* દયા. Pity. Mercy. Kindness.
કરુણાપાત્ર, *a.* દયાને યોગ્ય. Fit for pity.
કરુણાર્દ્ર, *a.* દયાથી ગદ્ગદ્. Tender-hearted.
કરુણાંત, *a.* કરુણ અંતવાળું. Tragic. *n.* કરુણાંત નાટક
કે અન્ય કોઈ વસ્તુ. Tragedy.
કરૂપ,-પું, *a.* બદસુરત. Ugly. Deformed.
કરુણાળુ, *a.* દયા કરનારું, Merciful; kind.
કરો, *n.* ઘરની બાજુની દિવાલ. Side wall.
કરોઠી, *n.* બાધા; વ્રત. Vow.
કરોઠું, *n.* રિવાજ; ચાલ. Usage. Custom.
કરોડ, *n.* સો લાખ. Ten millions. ૨. બરડો. Back-
કરોડપતિ, *n.* સો લાખનો ધણી. Millionaire. [bone.
કરોળિયો, *n.* એક જીવડું. Spider. A cob-web. ૨.
ચામડીનો એક રોગ. Psoriasis.
કર્ક,-કર્કટ, *n.* કરચલો. Crab. ૨. કર્કરાશિ. The sign
કર્કટી, *n.* ઠાઠડી. Bier. [of cancer.
કર્કશ, *a.* કઠોર. Hard. *a.* ઘાતકી. Merciless.
કર્કશા, *n.* કંકાસિયણ. A vixen; a virago. Quarr-
elsome woman.

કર્ણ, *n.* કાન. Ear. ૨.સુકાન. Helm. ૩.કાટખૂણ ત્રિકો-
કોણમાં કાટખૂણાની સામેની બાજુ. Hypotenuse of
કર્ણગોચર. *a.* સંભળાય એવું. Audible. [૨ triangle.
કર્ણધાર; *n.* સુકાની. Pilot.
કર્ણફુલ, *n.* કાનનું ઘરેણું. Ear-ornament.
કર્ણસ્ત્રાવ, *n.* કાનમાંથી પરૂ ઝરવું તે. Otorrhæa.
કર્ણિકા, *n.* કળી. Bud. ૨. લેખણ. Pen.
કર્ણેંદ્રિય, *n.* કાન. Ear. The organ of hearing.
કર્તરિ-પ્રયોગ, *n.* જેમાં કર્તા પ્રમાણે જાતિ અને વચન લેતું
હોય તેવો ક્રિયાપદનો પ્રયોગ. Active voice.
કર્તવ્ય, *n.* કાર્ય. Action. Deed. ૨. ફરજ. Duty.
કર્તવ્યનિષ્ઠ,-પરાયણ, *a.* પોતાના કાર્યમાં મંડયું રહેનાર.
Dutiful. [master. The sunject of the verb.
કર્તા, *n.* બનાવનાર; રચયિતા. Maker. A doer. A
કર્તાહર્તા, *n.* ઈશ્વર. God. ૨. સર્વોપરી સત્તા ધરાવનાર
કર્તાર, *n.* સૃષ્ટા. Creator. [માનવી. Sole manager.
કર્તૃ, *n.* કરનાર. Doer.
કર્દમ, *n.* કાદવ. Mud. Dirt.
કર્પાસ, *n.* કપાસ. Cotton.
કર્મ, *n.* ક્રિયા; કામ. Action. ૨. આચરણ. Conduct.
૨. નસીબ. Destiny. ૪. જેના પર ક્રિયા થતી હોય તે.
કર્મકર, *n.* મજુર. Labourer. [Object.
કર્મગતિ, *n.* નસીબ. Fate. Destiny.
કર્મનિષ્ઠ, *a.* કર્તવ્યપરાયણ. Dutiful. Devoted to
કર્મરેખા, *n.* નસીબ. Destiny. Fate. [duty.
કર્મવાદ, *n.* પ્રારબ્ધવાદ. Fatalism.
કર્મવાદી, *n.* પ્રારબ્ધવાદી. Fatalist.
કર્મવીર, *a.* & *n.* બહાદુર. Heroic.
કર્મસિદ્ધિ, *n.* સફળતા. Success.
કર્મહીણ,-ણું, *a.* અભાગિયું. Unlucky.
કર્માધીન, *n.* કર્મને આધીન, Dependant on fate.
કર્માંતર, *n.* વિધિ. Rites and ceremonies.
કર્મણિપ્રયોગ, *n.* જેમાં કર્મ પ્રમાણે ક્રિયાપદ જાતિ અને
વચન લેતું હોય તેવો પ્રયોગ. Passive voice.
કર્મિષ્ઠ, *a.* કાર્યકુશળ. Skilled. Exact.
કર્મી. *a.* નસીબદાર, Fortunate. Lucky.
કલકલ, *n.* ગુંજારવ. Chatter. Buzz; Hubbub.
કલકલાટ, *n.* ઘોંઘાટ. Uproar. Loud noise.
કલગી, *n.* ફૂલનો ગોટો; મંજરી. Nosegay. Crest.
કલજુગ, *n.* કલિકાળ. The iron-age.
કલણ,-ળણ, *n.* પોચી જગા. Swamp. A morass. a
કલત્ર, *n.* વહુ. Wife. [marsh.
કલદાર, *a.* અંગ્રેજી ચલણનું. Of British currency.
કલપ,-ફ, *n.* વાળ રંગવાની બનાવટ. Hair-dye. Ha-
કલપવું, *vt.* ઝુરવું. To grieve. [ir-paste.
કલ્પના કરવી. To imagine.
કલબલ, *n.* શોરબકોર. Uproar. Noise; Confusion.
કલમ, *n.* લેખણ. Pen. [Agreement.
કલમબંદી, *n.* જપ્તિ. Attachment. ૨. કોલકરાર.
કલમબાજ, *n.* કુશળ લેખક. Expert in using pen.
કલમવાર, *ad.* દરેક ફકરા પ્રમાણે. Clause by clause.
કલમી, *a.* કલમ કરી ઉગાડેલું. Grafted.
કલમેશરીફ, *n.* કુરાન. Quran.
કલરવ,-શોર, *n.* મધુર ધ્વનિ. Sweet sound.
કલવો, *n.* કોળિયો. Morsel.
કલશ, *n.* કળશ;લોટો. Water-pot. A jar. ૨.દહેરાંપર
મુકાતું ઘડાના આકારનું શિખર. Dome. A spire.
કલહ, *n.* કજિયો. Quarrel. Brawl.
કલંક *n.* ડાઘ; લાંછન. Blot. A blemish.
કલંદર, *a.* હલકું. Low-breed. Mischievous.
કલા,-ળા, *n.* ભાગ. Part. ૨. મીનીટ. Minute. ૩.
યુક્તિ;હિકમત. Device. ૪.સૌંદર્યયુક્ત રચના; કસબ.
કલાઈ, *n.* એક ધાતુ. Tin. [Art.
કલાક, *n.* ૬૦ મીનીટ જેટલો સમય. Hour.
કલાકૌશલ્ય, *n.* આવડત. Ability.
કલાધર, *n.* કલાકાર. Artist. ૨. મોર. Peacook ૩.
કલાનાથ, *n.* ચંદ્ર. Moon. [ચંદ્ર. Moon.
કલાભવન, *n.* હુન્નર ઉદ્યોગની શાળા. Technical
કલાભંડાર, *n.* સંગ્રહસ્થાન. Musuem. [school.
કલાપ, *n.* સમૂહ. Group. ૨. મોરનાં પીંછાંના સમૂહ.
Feathers of a peacock. ૩, ચંદ્ર. Moon.
કલાપી, *n.* મોર. Peacock.
કલાલ, *n.* દારૂનો દુકાનદાર. Liquor vender.
કલાલખાનું, *n.* દારૂનું પીઠું. Liquor-shop.
કલાવંતી, *n.* નૃત્યાદિ જાણનારી સ્ત્રી. Dancing girl.
કલાવવું *vt.* કળથીસમજાવવું. To induce. To persuade.
કલાંઠ, *a.* લુચ્ચું. Cunning. Rogue.
કલિ, કળિ, *n.* કલિયુગ. Iron age. ૨, વણખિલ્યું ફુલ.
કલિકા, *n.* વણખિલ્યું ફુલ. Bud. [Bud.
કલિંગડું, *n.* તડબુચ. Water-melon.
કલુષ, *n.* મેલ. Dirt. ૨. પાપ. Crime; sin.
કલુષિત, *a.* પાપી. Wicked. ૨. ગંદુ; મલિન. Dirty.
કલેજું, *n.* કાળજું; હૃદય. Lever. The heart.
કલેડી,-ડું, *n.* રોટલા શેકવાનું ઠીકરૂં. Earthen-pan.
કલેવર, *n.* શરીર. Body. ૨. મડદું. A dead body.
કલોલ, *n.* આનંદથી ઉભરાવું તે. Merriment. Joy.
કલ્કિ, *n.* વિષ્ણુનો છેલ્લો અને દશમો અવતાર. The
tenth and last incarnation of Vishnu.
કલ્પ, *n.* બ્રહ્માનો એક દિવસ. One day of Brahma.
કલ્પક, *n.* શોધક. Inventor.
કલ્પના, *n.* ધારણા. Imagination. Idea ૨. યોજના.
Device. A scheme. [ginable.
કલ્પનીય, *a.* કલ્પી શકાય એવું. Conceivable. Ima-
કલ્પવું, *vt.* કલ્પનાકરવી. To imagine. To conjecture.
કલ્પાંત, *n.* રડારોળ. Bewailment. Sorrow.
કલ્પિત, *a.* જોડી કાઢેલું; ખોટું. Fictitious. Imagi-
કલ્મષ, *n.* ડાઘ; મેલ. Stain. Dirt. [nary.
કલ્મેશરીફ, *n.* પવિત્ર કુરાન The Quran.
કલ્યાણ, *n.* શ્રેય; કુશળતા. Welfare. Happiness.
કલ્યાણકર્તા, *n.* કલ્યાણ કરનાર પુરૂષ. Benefactor.

કલ્યાણકારી, *a.* કલ્યાણ કરનારૂં. Propitious. Beneficial.
કલ્લી, કલ્લું, *n.* હાથનું ઘરેણું. Amlet.
કલ્લોલ, *n.* આનંદથી ઉભરાવું તે. Merriment. Joy.
કવખત, *n.* અશુભ સમય. Wrong time.
કવખતું, *ad.* કથોલું; સમય વગરનું. Untimely.
કવચ, *n.* બખ્તર. Armour. A mail.
કવણ, *pro.* કોણ; કયું. Who; which.
કવન, *n.* કવિતા. Poem.
કવયિત્રિ, *n.* સ્ત્રી કવિ. Poetess.
કવરાવવું, *vt.* હેરાન કરવું. To harass. To vex.
કવર્ણ, *a.* હલકા વર્ણનું. Low caste.
કવલ,-ળ, *n.* કોળિઓ. Morsel.
કવશ. *a.* પરાધીન. Dependant.
કવા, કવાયુ, *n.* પ્રતિકૂળ પવન. Unfavourable wind.
કવાગુ, *n.* ખોડ. Defect.
કવાબ *n.* કબાબ. Roasted meat.
કવાયત. *n.* લશ્કરી તાલીમ. Parade. Military discipline.
કવાયતી, *a.* તાલીમ પામેલું. Disciplined.
કવાલ, કવ્વાલ, *n.* ગવૈયો. Songster.
કવાલી, *n.* ગઝલ. Tune.
કવિ, *n.* કવિતા કરનાર. Poet.
કવિજન, *n.* કવિઓ. Poets.
કવિત, *n.* A ballad; a verse.
કવિતા, *n.* કાવ્ય; પદબંધ. Poem. Poetry.
કવિત્વ,-શક્તિ, *n.* કાવ્ય રચવાની શક્તિ. Poetical genius.
કવિયણ, *n.* સ્ત્રી કવિ. Poetess.
કવિદ્યા, *n.* ખોટી વિદ્યા. Bad learning. ૨. લુચ્ચાઈ. Roguery.
કવેળા, *n.* કવખત. Ill-time. Improper time.
કશ, કસ, *n.* દોર. Rope. ૨. દોરી. String.
કશાણું, કસાણું, *n.* ડુંડું. Ear of corn.
કશલી, *n.* ટોયલી. Small water pot.
કશું, *n.* કોઈ; કંઇ. Any.
કશ્યપ, *n.* કાચબો Tortoise.
કષાયિત, *a.* રંગેલું. Dyed.
કષ્ટ, *n.* દુઃખ. Pain. suffering.
કષ્ટકારક,-દાયક,-પ્રદ, *a.* કષ્ટ કરે એવું. Trublesome.
કષ્ટાવું, *vt.* પીડાવું. To suffer. To travail; to labour.
કષ્ટિત, *a.* દુઃખી. Afflicted. Distressed.
કસ, *n.* સાર; સત્વ. Essence. ૨. બળ. Strength. ૩. કસોટીથી નક્કી કરેલો સોના રૂપાના આંક. Test.
કસકસતું, *a.* ખુબ ખેંચીને. Tightly.
કસટિયો, *n.* માલ ઘરાણે લઈ પૈસા ધીરનાર માનવી. Pawn-broker.
કસણવું, *vi.* ગૂંદવું. To mix by rubbing.
કસતું, *a.* પરાણે થતું. Tight. ૨. ઓછું. Less.
કસદાર,-વાળું, *a.* સત્વવાળું; રસાળ. Nutritive. Substantial.
કસબ, *n.* ધંધો. Occupation. ૨. રેશમ સાથે વણાતો સોના રૂપાનો તાર. Gold or silver thread used in embroidery. ૩. હુન્નર. Device. ૪. કુશળતા. Proficiency.
કસબણ, *n.* વેશ્યા. A prostitute.
કસબાતી, *n.* કસબામાં રહેનાર. Townsman.
કસબી, *a.* Made of brocade.
કસબવાન, *n.* હુન્નરબાજ. Artist.
કસબો, *n.* મોટું ગામ. Town.
કસમ, *n.* સોગંદ. Oath. Swearing.
કસમનામું, *n.* સોગંદનામું. Affidavit.
કસમોડાવું, *vt.* ઉકાંટા આવવા. To feel uneasiness.
કસર, *n.* ખોટ; ઉણપ. Deficiency. ૨. કરકસર. Thriftiness.
કસરત, *n.* વ્યાયામ. Excercise. ૨. મહાવરો. Practice.
કસરતી, *a.* કસરત કરનારૂં. Athletic.
કસરતશાળા, *n.* વ્યાયામશાળા. Gymnesium.
કસવું, *vt.* કસોટી કરવી. To test. ૨. પીડવું. To harass. ૩. સખ્ત બાંધવું. To bind tightly.
કસાઈ, *n.* ખાટકી. Butcher.
કસાઈખાનું, વાડો, *n.* ખાટકીકર્મ કરવાનું સ્થાન. Slaughter house.
કસાકસી, *n.* ચડસાચડસી. Competition. Rivalry.
કસાણું, *a.* બેસ્વાદ. Tastless. Rusty.
કસાયેલું, *a.* અનુભવી. Experienced.
કસુવાવડ, *n.* ગર્ભપાત. Miscarriage.
કસુંબી, *a.* રાતું. Red.
કસુંબો, *n.* કેસરિયો રંગ. Saffron colour.
કસૂર. *n.* ભૂલ. Mistake. Error. ૨. દોષ. Fault.
કસોજ,-જું, *a.* બગડી ગયેલું. Impure. Dirty; dusty.
કસોટી, *n.* પરીક્ષા. Test. A criterion. ૨. સોનાના કસ જોવાની પથરી. Touchstone.
કસ્તર, *n.* તણખલું; રજ. Rubbish; dust.
કસ્તી, *n.* પારસીઓની જનોઈ. Sacred thread of Parsis.
કસ્તુરી,-રિકા, *n.* મૃગમદ. Musk.
કસ્તુરીમૃગ, *n.* જેની ડુંટીમાંથી કસ્તુરી નીકળે છે તેવું હરણ. Musk deer.
કહાણી, *n.* દંતકથા. Anecdote. ૨. કહેવત. Proverb.
કહાવવું, *vt.* સંદેશો મોકલવો. To inform.
કહીં, *ad.* ક્યાં. Where.
કહીંકહીં, *ad.* ક્યાંક ક્યાંક. At some places.
કહેણ, *n.* સંદેશો Message. ૨. નોતરું. Invitation.
કહેણી,-ની, *n.* કહેવત. Maxim. ૨. લોકાપવાદ. Public scandal.
કહેવત, *n.* લોકોક્તિ. Proverb.
કહેવું, *vt.* જણાવવું. To tell; to say.
કહ્યાગરૂં, *a.* આજ્ઞાંકિત. Obedient.
કળ, *n.* મૂર્છા; તમ્મર. Swoon. ૨. હિકમત. Device. ૩. કાદવ. Mud. ૪. જ્ઞાન; સમજ. Knowledge ૫. નિરાંત. Ease.
કળકળવું, *vt.* વિલાપ કરવો. To moan. To grumble.
કળકળાટ, *n.* વિલાપ. Moaning. Grumbling.
કળણ, *n.* કાદવવાળી જમિન. Swamp. A morass.
કળતર. *n.* શરીરની વેદના. Muscular pain.
કળપી, *n.* રાંપડી. Harrow.
કળવકળ,-વિકળ, *n.* યુક્તાયુક્ત વિચાર. Tact.

કળવળ, *n.* યુક્તિ; દાવપેચ. Artifice.
કળવું *vt.* સમજવું. To understand. ૨. કળતર થવી. To have pain.
કળશ, *n.* લોટો. Water-pot. ૨. ઘુમટની ટોચ. Capola.
કળશિયો, કળશો. *n.* લોટો Water-pot.
કળશી, *n.* સોળ મણનું માપ. Measure of 16 maunds.
કળા, *n.* કલા. An art; skill.
કળાકૌશલ્ય, *n.* Genius, art & skill.
કળાવાન, *a.* Skillful.
કળી, *n.* અણુખિલ્યું ફુલ. Bud.
કળીચૂનો, *n.* વિશુદ્ધ કરેલો ચૂનો. Quicklime.
કળેકળે,-વળે, *ad.* યુક્તિપ્રયુક્તિથી. Skilfully.
કંઇ, *ad.* કયાં. Where. *a.* અચુક. Certain. *a.* અનેક. Many.
કંઇક, *ad.* કયાંક. Somewhere. *pro.* કશુંક. Something. *a.* થોડુંક. Little.
કંકણ, *n.* કારીગરીવાળી ચુડી. Bracelet.
કંકણાકાર, *a.* કંકણના આકારનું. Annular.
કંકર, *n.* કાંકરો. Pebble.
કંકાવટી, *n.* કંકુ રાખવાની પ્યાલી. Red-turmeric-holder.
કંકાસ, *n.* કજિયો. Domestic quarrel.
કંકાસિયું, *a.* કજિયાખોર. Quarrelsome.
કંકુ, *n.* કુંકુમ Red turmeric powder.
કંકોતરી,-ત્રી, *n.* લગ્નાદિશુભપ્રસંગની આમંત્રણપત્રિકા. An invitation on an auspicious occasion.
કંગણ,-ન, *n.* કંકણ. Bracelet.
કંગની, *n.* કાંસકી Comb.
કંગાલ,-ળ, *a.* દીન; ગરીબ. Poor. Pauper.
કંગાલિયત, *n.* દીનતા. Povery. Wretchedness.
કંચન, *n.* સોનું. Gold.
કંચની, *n.* ગણિકા. Courtezan. *a.* સોનાનું. Golden.
કંચવો, કંચુકી, *n.* કાંચળી. Bodice.
કંચુક, *n.* ચોબદાર. Door-keeper.
કંજૂસ, *a.* & *n.* કૃપણ. Miser; stingy.
કંજૂસાઈ, *n.* કંજૂસપણું. Stinginess.
કંટક. *n.* કાંટો. Thorn. ૨. વિઘ્ન. Obstacle. A pest
કંટલ, કંટાળું,-ળી, *a.* કાંટાવાળું. Thorny.
કંટાળવું, *a.* કંટાળો આવવો. To be disgusted.
કંટાળો, *n.* અણગમો. Dislike.
કંટું, *a,* ઉગ્ર; કટક. Irritable. Hot-tempered.
કંટેસરી, *n.* ગળાનું ઘરેણું. Necklace.
કંઠ, *n.* ડોક. Neck. ૨. ગળું. Throat. ૩. અવાજ; સૂર. Voice. ૪. કિનારો. Bank.
કંઠગ્રંથિ, *n.* કંઠમાં આવેલી એક ગ્રંથિ. Thyroid gland.
કંઠનાળ, *n.* ગળાની નળી. Wind-pipe.
કંઠદ્વાર, *n.* કંઠનું બારણું. Glottis.
કંઠપાશ, *n.* ફાંસો. Noose.
કંઠમાળ, *n.* ગળાનો રોગ. Scrofula.
કંઠસ્થ, કંઠ્ય, *a.* કંઠસ્થાની. Gluttural. ૨. મોઢેનું. Oral.
કંઠાગ્ર, *ad.* મોઢે. By heart.
કંઠાવરોધી, *a,* કંઠ રૂંધે એવું. Suffocating.
કંઠિયું, *a.* લૂખું. Bitter.
કંઠી, *n.* હાર. Necklace.
કંડિકા, *n.* ફકરો. Paragraph.
કંડિયો. *n.* કરંડિયો. Basket.
કંડિલ, *n.* દિવો. Lamp. ૨. હાંડી. Chandelier.
કંડૂ, *n.* ખસ; ખજવાળ. The itches.
કંતાઈ, કંતામણ,-ણી, *n.* કાંતવાનું મહેનતાણું. Wages for spinning.
કંતાન, *n.* શણનું કપડું; ગૂણપાટ, Flaxen cloth.
કંથ. *n.* વર; પતિ. Husband. The lover.
કંથા, *n.* ચિંથરા જેવું વસ્ત્ર. Patched garment.
કંથાધારી *n.* સાધુ; વેરાગી. Ascetic.
કંદ, *n.* જેમાં ખાવાનો ગર હોય તેવું મૂળ. Tuberous root.
કંદરા, *n.* ગુફા; બખોલ. Cave.
કંદર્પ, *n.* કામદેવ. God of love; Cupid.
કંદુક, *n.* દડો, Ball.
કંદોઈ, *n.* સુખડીઓ. Confectioner.
કંદોરો, *n.* કમરે પહેરવાનું ઘરેણું. Waist-band. Belt.
કંધ, કંધોલું, *n,* ખભો. Shoulder.
કંપ, કંપારી, *n.* ધ્રુજારી. Shivering. Tremors.
કંપવું, *vt.* ધ્રુજવું. To tremble. To shake.
કંપાણ, *n.* વજન તોળવાનો કાંટો. Balance.
કંપાસ, *n.* વર્તુળ દોરવાનું યંત્ર. હોકાયંત્ર. Compass.
કંબલ, *n.* કામળો. Blanket.
કંબુ, કંબોજ, *n.* શંખ. Shell.
કંસારી, *n.* એક જીવડું. Crocket.
કંસારો, *n.* ધાતુનાં વાસણ ઘડનારો માણસ. Copper-smith.
કાઈ, *n.* પાતળું પડ. Thin layer. ૨. શરીર. Body.
કાક, *n.* કાગડો. Crow.
કાકડી, *n.* આરિયું, Cucumber. [ચિરિયા. Tonsil.
કાકડો, *n.* ચિંથરાની મોટી કાકડી, Thick torch. ૨.
કાકતાલિય, *a.* &*n.* અણચિંતવ્યું, Sudden. Accidental.
કાકદ્રષ્ટિ, *n.* છિદ્રાન્વેષી દ્રષ્ટિ. Fault-finding.
કાકલૂદી, *n.* કાલાવાલા. Beseeching.
કાકા, *n.* બાપના ભાઈ. Uncle.
કાકાજી, *n.* કાકોસસરો. Uncle-in-law.
કાકાકૌઆ, *n.* એક પ્રકારનો પોપટ. Cockatoo.
કાકાપુરી, *a.* નકામું; તકલાદી. Worthless. *n.* A bastard; a slave.
કાકી, *n.* બાપના ભાઈની પત્ની. Aunt.
કાકીડો, *n.* કાચંડો. Chameleon.
કાખ, કાખલી, *n.* બગલ. Arm-pit.
કાખબલાઈ, કાખબિલાડી, *n.* બામલી. Abcess in armpit.
કાગ, કાગડો, *n.* કાગડો. Crow. A jackdaw; a rook.
કાગજ, *n.* કાગળ. Paper. ૨. પત્ર, Letter.
કાગદી, *n,* કાગળ બનાવનારો કારીગર. Paper manufacturer. *a.* તકલાદી. Flimsy.
કાગળ, *n.* લખવાના કામ માટેની એક બનાવટ. Paper.
કાગારોળ, *n.* રોકકળ. Bewailment.

કાચ, *n.* રેતી અને ખારવાળી માટી આગાળીને બનાવાતો એક પદાર્થ. Glass.
કાચબી, *n.* કાચબાની માદા. Female tortoise.
કાચબો, *n.* એક જળચર પ્રાણી. Tortoise. A crab.
કાચમણિ, *n.* હલકા પ્રકારનો મણિ.Quartz.
કાચલી, લું,*n.* નાળિએરનું ભાંગેલું કોટલું.Cocoanut-shell.
કાચંડો, કાચિંડો, Same as. કાકીડો.
કાચું, *a.* અપરિપકવ, અધુરૂં. Unripe. Raw. ૨. Incomplete. ૩. બીન અનુભવી. Inexperienced.
કાછડો, *n.* સાલ્લો ઉંચો લઇ બે પગ વચ્ચેથી ખોસવો તે.
કાછડીછુટો, *a.* વ્યભિચારી. Lewd. [Tuck of saree,
કાછીઓ, *n.* શાકભાજી વેચવાનો ધંધો કરનાર માણસ.
કાજ, *n.* કામ. Work. [Vegetable seller.
કાજળ, ળી. *n.* મેશ. Lamp-black.
કાજી, કાઝી. *n.* ઇસ્લામી ન્યાયાધીશ. Mohemadden
કાજુ, *n.* એક સુકો મેવો. Cashew-nut. [judge.
કાજે, *prep,* માટે; વાસ્તે. *ad.* ના કામે. For, On
કાઝગી, *n.* લગામ. Rein. [business.
કાટ, *n.* ધાતુ પર લાગતો મેલ.Rust.૨.બાંધકામનો માલ.
કાટકો, *n.* મોટી ગર્જના; કડાકે..Thunder. [Timber.
કાટખુણ, ખુણો. *n.* નેવું અંશનો ખુણો. Right angle.
કાટખુણ ત્રિકોણ. *n.* કાટખુણાવાળો ત્રિકોણ Right-angled triangle.
કાટમાળ, *n.* બાંધકામના સામાન. Timber.
કાટપીટિયો, *n.*ઇમારતી લાકડાનો વેપારી.Timber mer-
કાટલું, *n.* વજન તોળવાનું સાધન. Weight. [chant.
કાઠ, *a.* ધૂર્ત. Cunning. *n.* કાષ્ટ. Timber.
કાઠડી, *n.* Wooden saddle.
કાઠિન્ય, *n.* કઠિનતા. Hardness. Solidity.
કાઠી, *n.* બાળવાનું લાકડું. Fire-wood.
કાઠું, *a.* કઠણ.Hard. Severe. *n.* કલેવર. Frame.
કાઢવું, *vt.* બહાર ખેંચવું. To take out.
કાઢો, *n.* ઉકાળો. Decoction. [Hole.
કાણું, *a.n.*છેદવાળું; છિદ્ર; બાડું. Porous; one-eyed.
કાતર, *a.* નામર્દ; બીકણ. Coward. *n.* કાતરવ નું ઓજાર.
કાતરવું. *vt.* કાતરથી કાપવું. To shear. [Scissors.
કાતરિયું, *n.* છાપરાને લગતો ઉપરનો ભાગ. A garret.
કાતળી, *n.* ચપટી પાતળી કકડી. Thin slice. [An attic.
કાતિલ, *a,* ઘાતક. Deadly. Destructive.
કાત્યાયન, *n.* સર્વનાશ. Destruction.
કાથાકબલા, *n.* નકામી તકરાર. Petty quarrels.
કાથાદોરી, *n.* કાથાની દોરી. Coir yarn.
કાથી, *n.* નાળિએરના છોડાં-તેની દોરી. Cocoa-nut
કાથો, *n.* ખેરની છાલનું સત્વ. Catachu. [fibre rope.
કાદવ, *n.* ગારો, Mud. Mire; dirt.
કાદંબરી. *n.* નવલકથા. Novel.
કાન, *n,* સાંભળવાની ઇંદ્રિય. Ear.
કાનખજુરો, *n.* ઘણા પગવાળો એક જીવડો. Centipede.
કાનટોપી, *n,* કાન ઢંકાય એવી ટોપી. Monkey-cap.
કાનન, *n.* વન. Jungle. Forest.

કાનસ, *n.* એક ઓજાર. File. A saw.
કાનુન, *n.* કાયદો, Rule. Law. ૨. રિવાજ. Custo
કાપ, *n.* કાપો; વાઢ. Cut; a wound. [Usa
કાપકુપ,*n.*કરકસર;ઘટાડો. Retrenchment. Ded
કાપટ્ય, *n.* કપટ. Deceit. Fraud. [ti
કાપડ, *n.* કોરૂં કાપડ. Piece-goods. Cloth.
કાપડિયો, *n.* કાપડનો ધંધો કરનાર. Cloth-mercha
કાપડું, *n.* કાંચળી. Bodice.
કાપણી, *n.* લણણી. Reaping. Harvest.
કાપલી, *n.* નાની કકડી. Strip. Clipping.
કાપવું, *vt,* વાઢવું, Cut. ૨. ઘટાડવું. Reduce.
કાપાકુપ, કાપાકાપી. *n,* કતલ; ખુનરેજી. Massacre
કાપુરૂષ, *n.* બાયલો. Coward person. [Slaught
કાપો. *n.* કાપ. Cut. ૨. આંકો. A mark. Line.
કાફર, *n.* અધર્મી. Infidel. ૨. હરામખોર. A Rog
કાફલો, *n.* સંઘ.Caravan ૨. લઢાયક વહાણોના સ
કાફી, *a.* પુરતું. Sufficient. Useful. [Fle
કાબર, *n.* એક પંખી. Bird.
કાબરચીતરૂં, *a.* ચિત્રવિચિત્ર, Variegated. Spott
કાબા, *n.* ઇસ્લામી યાત્રાનું એક સ્થાન. Place of Is
કાબુલી, *n.* & *a.* અફઘાન,Afghan. [mic pilgrima
કાબુ, *n.*અંકુશ;સત્તા.Control. A Power. Aut
કાબેલ, *a.*હોંશિયાર; પ્રવીણ.Adept. Clever. [ri
કાબેલિયત, *n.*હોંશિયારી. Proficiency. Adeptne
કાબો, *n.* ચાંચિયો. Pirate.
કામ, *n.* કાજ; કર્તવ્ય. Act. ૨. ધંધો. Occupati ૩. વાસના. Passion. ૪. રતિપતિ. Cupid.
કામકાજ, *n.* વ્યવસાય. Transactions. Work.
કામગરી,-ગીરી, *n.* ચાકરી. Service.
કામગરૂ, *a.* ઉદ્યોગી. Diligent.
કામચલાઉ, *a.* હંગામી, Acting. Temporary.
કામજ્વર, *n.* તીવ્ર વિષયવાસના. Love-fever.
કામઠિયો, *n.* તિરંદાજ. Bow-man.
કામઠી,-ઠું. *n.* ધનુષ્ય. Bow.
કામણ, *n.* વશીકરણ. Fascination. Witchery.
કામણગારૂં, *a.* મોહક. Fascinating. Enchantin
કામણટુમણ, *n.* જંતરમંતર. Sorcery. Magic.
કામદાર, *n.* રાજકર્મચારી. Minister. ૨. શ્રમજી
કામદુધા,-દુગ્ધા, *n.* કામધેનું. Name of [Labour a cow belonging to Indra that gra everything requested to her.
કામદેવ, *n.* મદન. Cupid. The God of Love.
કામધંધો, *n.* વ્યવસાય. Business. Occupation.
કામના, *n.* ઇચ્છા; વાસના. Desire. Wish.
કામની, કામિની. *n.* સુંદરી. Beautiful woman.
કામબાણ, *n.* કામનું બાણ; નેત્રકટાક્ષ. Arrow of lo
કામરૂપ, *a.* મોહક. Charming. Lovely.
કામવતી,-વશ, *a.* કામી. Sensuous.
કામવાસના, *n.* વિષયવાસના, Sensual desire.
કામવિકાર, *n.* મનોવિકાર. Passion; lust.

કામસર, *ad.* કામને અંગે. On business.
કામસાધુ, *a.* સ્વાર્થી. Selfish.
કામહીણુ, *a.* નપુંસક. Impotent. Effeminate.
કામળ,-ળા, *n.* ઉનની ધાબળી. Blanket.
કામા, કામુકા, *n.* વિષયી આંખોવાળી સુંદર સ્ત્રી. Lovely woman having lustful eyes.
કામાક્ષી, *n.* એક દેવી. Goddess.
કામાતુર,-ર્ત, સક્ત,-માંધ, *a.* કામવાસનાથી આતુર. Love-sick; lustful. [Lustful.
કામી, કામેચ્છુ, *a.* વિષયની ઈચ્છાવાળું. Amourous.
કામુક. *a.* વિષયી. Lustful. *n.* યાર. Paramour.
કામેશ્વર, *n.* શિવ. The God shiva
કામ્ય, *a.* સુંદર. Charming. Beautiful.
કાય, કાયા, *n.* શરીર. Body.
કાયદાસર,-દેસર, *a.* કાયદા પ્રમાણે. Legal. Lawful.
કાયદો. *n.* સરકારી ધારો. Law. A Regulation.
કાયમ, *a.* હંમેશ માટેનું. Permanent. Fixed.
કાયર, *n.* નાહિંમત. Timid. Disgusted. Lazy.
કાયરી, *a.* આજારી. Sick. Ill. Indisposed.
કાયાપલટો, *n.* ફેરબદલી. Transformation.
કાયિક, *a.* શારીરિક. Corporeal. Bodily.
કારકીર્દિ, *n.* વહીવટ; કારભાર. Career. Reign.
કારકુન, *n.* ગુમાસ્તો. Clerk. A writer.
કારખાનું. *n.* હુન્નર ઉદ્યોગનું કામ થતું હોય તે સ્થાન. A Factory.
કારગત, *n.* શક્તિ. Power.
કારજ, *n.* મૃત્યુ સંબંધી વરો. Funeral ceremony.
કારણ, *n.* સબબ; હેતુ. Cause. Motive.
કારણકે, *conj.* કેમકે; સબબકે. Because.
કારણભૂત,-રૂપ. *a.* સાધનરૂપ બનેલું. Instrumental.
કારણસર, *a.* તે લીધે; તે કારણથી. On account.
કારતુસ. *n.* બંદુકમાંથી ફોડવાની ટોટી. Cartridge.
કારભાર.-રૂ, *n.* વહિવટ; કારોબાર. Administration.
કારભારી, *n.* પ્રધાન; વ્યવસ્થાપક. Administrator. Manager. Minister.
કારમું, *a.* ભયંકર; અદ્ભુત. Horrible. Strange.
કારવ્યવહાર, *n.* સામાજીક વહિવટ અને વ્યવહાર Social course.
કારસ્તાન, *n.* પ્રપંચ. A fraud; a trick. Plot.
કારંજ, *n.* ફુવારો, Fountain.
કારાગાર,-ગૃહ,-વાસ, *n.* જેલખાનું. Prison. Jail.
કારી. *a.* કારમું; ઊંડું. Horrible. Deep.
કારીગર, *n.* યંત્રાદિ ચલાવી જાણનાર. Artisan. A mechanic.
કારીગરી,-ગીરી, *n.* કળાકૌશલ્ય. Workmanship. Skill.
કારુણિક, *a.* કરૂણાજનક. Merciful. Pitiable.
કારુણ્ય, *n.* કરૂણા. Mercy. Grace; Pity.
કારોબાર, *n.* કારભાર. Management.
કારોબારી, *a.* કારોબારને લગતું. Executive.
કાર્તાંતિક, *n.* જ્યોતિષિ. Astrologer.
કાર્પણ્ય, *n.* કૃપણતા. Miserliness. Stinginess.
કાર્ય, *n.* કરવાનું હોય તે. That with is to be done. ૨. કામ. Work. ૩. હેતુ. Motive.

કાર્યકર્તા, *n.* વ્યવસ્થાપક; સંચાલક. Manager.
કાર્યક્રમ, *n.* કામની યાદિ. A programme of work.
કાર્યકુશળ.-નિપુણ,-દક્ષ,-પ્રવીણ. *a.* પાવરધું. Efficient. Able.
કાર્યશક્તિ, *n.* કાર્ય કરવાની શક્તિ. Energy.
કાર્યવાહક, *a.* કારોબારી. Executive. *n.* કારભારી. Administrator.
કાર્યવાહી, *n.* કાર્યક્રમ. Procedure; programme.
કાર્યસૂચિ, કાર્યાવલિ, *n.* કામની સૂચિ. Programme.
કાર્યસ્થાન, કાર્યાલય, *n.* કામ કરવાની જગા. Office. Working place.
કાલ, *n.* સમય. Time. ૨. મૃત્યુ. Death. ૩. આવતો દિવસ. To-morrow. ૪, ગયો દિવસ. Yesterday. ૫. મોસમ. Season.
કાલકૂટ, *n.* હલાહલ ઝેર. Deadly poison.
કાલક્ષેપ, *n.* વખત ગુમાવવો તે. Delay.
કાલચક્ર, *n.* કાળનું ચક્ર. Wheel of time. ૨. મોટી આફત. Great calamity.
કાલજ્ઞ *n.* જોશી. Astrologer.
કાલબૂત, *n.* જોડાની અંદર ઠોકવાનું લાકડાનું પગનું બીબું. Shoe-last.
કાલવવું, *vt.* મિશ્ર કરવું. To mix up.
કાલાવાલા, *n.* આજીજી. Entreaties. Prayers.
કાલિક, *n.* રૂતુમાં મળતું. Seasonal.
કાલિમા, *n.* કાળપ; કાળાશ. Blackness.
કાલિંગડું, *n.* તડબુચ. Water-melon.
કાલિંગડો, મલ્હારો, *n* એક રાગ. Tune.
કાલી, *n.* એક દેવી. Goddess.
કાલુ, *n.* કાલુ માછલી. Oyster.
કાલું. *a.* બાલિશ; તોતડું. Childish; Lisping. *n.* કપાસનું જીંડવું. Cotton pod.
કાલ્પનિક, *a.* કલ્પિત. Imaginary. Unreal
કાવટ,-ડી, *n.* ખાંધે બોજો ઉપાડવાની તુલા. Water-litter.
કાવડિયું, *n.* પૈસો. Pice.
કાવતરાંખોર,-બાજ. *a.* કાવતરૂં કરનારૂં. Crafty.
કાવતરૂં, *n.* કપટ. Fraud. Trick; knavery.
કાવલું, *a.* તકલાદી. Delicate; brittle.
કાવાદાની, *n.* કીટલી. Kettle.
કાવાદાવા, *n.* છળકપટ. Intrigue. Treachery.
કાવો, *n.* ઉકાળો. Coffee. ૨. બુંદદાણાનો ઉકાળો. છળ. Fraud
કાવ્ય, *n.* પદ્ય; કવિતા. Poetry. Poem.
કાવ્યકાર, *n.* કવિ. Poet.
કાવ્યચોરી, *n.* કાવ્યની ચોરી. Plagiarism.
કાવ્યશક્તિ, *n.* કાવ્ય કરવાની શક્તિ. Poetic genius.
કાવ્યશાસ્ત્ર, *n.* કવિતા શાસ્ત્ર. The scienc and art of poetry.
કાશી, *n.* વારાણસી. Benares.
કાષાય, *a.* રાતું; ભગવું વસ્ત્ર. Red.
કાષ્ઠ, *n.* લાકડું. Wood. Timber.
કાષ્ઠમય,-વત્, *a.* લાકડાનું; લાકડા જેવું. Wooden.
કાસદ, *n.* એલચી. Messenger. A courier.
કાસળ, *n.* આડખીલી. Hindrance.
કાસાર, *n.* તળાવ. Pond. Lake.

કાહિલી, *a.* આળસુ. Idle. ૨. આજારી. Sick.
કાહ્યું, *a.* ચિડાયલું. Vexed. Tired; Teased.
કાળ, *n.* સમય. Time. ૨. ઋતુ. Season. ૩. દુકાળ. Famine. ૪. ક્રોધ. Anger.
કાળકા, *n.* કાલી, The Goddess Kali.
કાળચોઘડિયું, *n.* નુકશાનકારક ચોઘડિયું. Unlucky time.
કાળજ,-જું, *n.* હૃદય. Heart. ૨. યકૃત. Liver.
કાળજી, *n.* ચિંતા; ચિવટ. Concern. Care.
કાળજૂનું, *a.* પુરાણું. Ancient. old.
કાળપ, કાળાટ, કાળાશ, *n.* કાળાપણું. Blackness.
કાળમીંઢ, *a.* કઠોર. Hard-hearted.
કાળાંધોળાં, *n.* કારસ્તાન. Frauds. Tricks; deception.
કાળિઆર, *n.* હરણનાં ટોળાનો મુખી—કાળો નર. Black buck.
કાળિયું, *a.* શ્યામ. Black. *n.* અફીણ. Opium.
કાળિટીલી, *n.* કલંક. Stigma. Disgrace; stain.
કાળું, *a.* શ્યામ. Black. ૨. અધમ. Mean.
કાળોતરી, *n.* મરણના સમાચારની ચિઠ્ઠી. Death-news.
કાળોતરો. *n.* કાળો નાગ. Poisonous cobra.
કાંકરી, *n.* રેતી. Sand.
કાંકરો, *n.* ઝીણો પથ્થર. Pebble.
કાંક્ષા, *n.* ઇચ્છા; આકાંક્ષા. Desire. Longing. Wish.
કાંગરી, *n.* ધાર; કોર. Border. Edge.
કાંગું, કાંગલું, *a.* નિર્માલ્ય. Weak. Feeble; frail.
કાંચન, *n.* સોનું. Gold.
કાંચળી,-લડી, *n.* કાપડું; કમખો. Bodice. ૨. સાપે ઉતારી નાખેલી કાંચળી. Slough.
કાંચિ, કાંચી, *n.* કંદોરો. Girdle. Belt; band.
કાંજી, *n.* રાબ; લાહી. Gruel. ૨. ખેળ. Starch.
કાંટાળું, *a.* કાંટાવાળું. Thorny. Prickly.
કાંટો, *n.* શૂળ. Thorn. ૨. ત્રાજવું. Balance; ૩. ઘડિયાળના હાથ. Hand of a clock. ૪. ડંખ. Sting. ૫. એક ઘરેણું. Ornament.
કાંઠલો, *n.* વણકરનું ઓજાર. Shuttle. ૨. પોપટને કંઠે કાળું વર્તુળ હોય છે તે. Black circle round the throat of a parrot.
કાંઠો, *n.* કિનારો; તટ. Bank. Shore. ૨. હદ. Limit.
કાંડી, *n.* દિવાસળી. Match.
કાંડું, *n.* હાથના પંજા સાથે જોડાયલો ભાગ. Wrist.
કાંત, *n.* પતિ. Husband. ૨. પ્રિયતમ. Lover.
કાંતવું, *vt.* વળ દઇને તાર કાઢવો. To spin. ૨. ઘટાડવું. To curtail.
કાંતા, *n.* પત્નિ. Wife. ૨. પ્રિયતમા. Ladylove.
કાંતિ, *n.* શોભા. Beauty. Lustre.
કાંતિમાન, *a.* સુંદર. Beautiful. Graceful.
કાંતો. *conj.* અથવા; અગર તો. Either.
કાંદો, *n.* ડુંગળી. Onion. ૨. કંદ. Root. ૩. લાભ. Gain.
કાંધ, *n.* ખભો. Shoulder.
કાંધિયો, *n.* સાગરીત. Follower.
કાંધું, કાંધો, *n.* હપતો. Instalment.
કાંપ, *n.* ધ્રુજારી. Shivering. Tremor. ૨. કાળો કાદવ. Black clay.
કાંપવું, *vt.* ધ્રૂજવું To tremble, Shiver.
કાંબળ,-ળી,-ળો, *n.* કામળી. Blanket.
કાંબી, *n.* પગનું રૂપાનું ઘરેણું. Silver anklet.
કાંસ, *n.* નાની નહેર. Irrigation canal.
કાંસકી, કાંસકો, *n.* વાળ ઓળવાનું એક સાધન. Comb.
કાંસું, *n.* એક મિશ્ર ધાતુ. Bell-metal.
કિકિયારી,-રો. *n.* તીણી ચીસ. Shriek. A shrill cry.
કિચુડો, *n.* ચિચુડો. See-saw.
કિતાબ, *n.* પુસ્તક. Book. Volume.
કિતાબખાનું *n.* પુસ્તકાલય. Library.
કિત્તો, *n.* બરૂની લેખણ. Reed-pen. *prep.* એજન. Ditto.
કિનખાબ, *n.* કસબ; જરીબુટ્ટાનું કાપડ. Brocade.
કિનાર-રી,-રો, *n.* ધાર; કાંઠો. Border. Shore; bank.
કિફાયત, *n.* નફો. Gain. Profit. *a.* સસ્તું. Cheap.
કિમિયાગર, *n.* રસાયણી. An Alchemist.
કિમ્મત, *n.* મૂલ્ય; દામ. Price. Valuable. Cost.
કિમતી, *a.* મોંઘું; મૂલ્યવાન. Dear. Valuable. costly.
કિમિયો, *n.* રસસિદ્ધિ. Alchemy.
કિયું, *a.* કયું? Which.
કિરકોલ,-ળ, *a.* પરચુરણ, Miscellaneous. *ad.* છૂટક. By retail.
કિરણ, *n.* તેજની રેખા; રશ્મિ. Ray.
કિરણમય, *a.* પ્રકાશમાન. Radiant.
કિરતાર, *n.* સ્રષ્ટા; કર્તાર. Creator.
કિરમજી, *a.* ઘેરૂં; લાલ. Crimson. Scarlet.
કિરીટ, *n.* તાજ. A Crown. A diadem.
કિલકાર,-રી, *n.* કલબલાટ. Noise.
કિલકારવું, *vt.* કલબલાટ કરવો. To chirp.
કિલકિલ,-લાટ,-કાર, *n.* હર્ષધ્વનિ. Noise.
કિલ્લેબંધી, *n.* કોટબંધી. Fortification.
કિલ્લો, *n.* દુર્ગ; ગઢ. Fort. A castle; a fortress.
કિલ્લેદાર. *n.* કિલ્લાનો ઉપરી અમલદાર. One in charge of a fort.
કિશોર, *a.* સગીર. Youth. A minor; a lad.
કિશોરી, *n.* સગીર બાળા. A maiden.
કિસમ, *n.* જાત; પ્રકાર. Grade. Kind; Sort.
કિસમિસ, *n.* સુકી દ્રાક્ષ. Dried grapes.
કિસાન, *n.* ખેડુત. Cultivator.
કિસ્ત, *n.* જમિન મહેસુલ. Land tax. ૨. ખંડણી. Tribute.
કિસ્મત, *n.* નશીબ. Fate. Fortune; luck.
કિસ્સો, *n.* કહાણી. Story. A fable; A romance.
કિંકર, *n.* નોકર. A servant. A slave.
કિંકરી, *n.* ચાકરડી. Maid-servant.
કિંચિત, *a.* થોડુંક. *ad.* સહેજ. Little. Somewhat.
કિંમત, *n.* મૂલ્ય. Price. ૨. કદર. Value. Estimate.
કિંવદંતી, *n.* અફવા. Rumour.
કિંવા, *ad.* અથવા. Or.
કીકી, *n.* આંખની પુતળી. Pupil of the eye. ૨. નાની બાળકી. Small girl.
કીચડ, *n.* કાદવ. Mud. Mire. Dirt.
કીટ,-ક, *n.* કીડો. An insect; Worm.
કીટભોજી, *a*, કિડાઓ ખાતું. Insectivorous.

કીટલી, *n.* ચાદાની. Tea-pot.
કીટી, *n.* કસ્તર. Particles of dust found in cotton.
કીડ, *n.* જીવડું. Moth.
કીડિયારૂ, *n.* કીડીઓનું દર. Ant-hole.
કીટ્ટ, *n.* કચરો; મેલ. The dregs; Dirt.
કીડિયાસેર, *n.* કીડિયાંની કંઠી. Necklace of glass-beads.
કીડી, *n.* એક ઝીણું જંતુ. Ant.
કીડો, *n.* જીવડો. Worm. An insect.
કીધું, *vt.* કર્યું. 'કરવું'નું ભૂતકાળ. Said. Did; done.
કીનો, *n.* વેર. Enmity. Rancour; spite.
કીનાખોર, *a.* ડંશીલું. Malicious. Spiteful.
કીમતી, *a.* ભારે કિંમતનું. Costly. Valuable.
કીમિયો, *n.* રસવિદ્યા. Alchemy.
કીમિયાગર, *n.* કીમિયો કરી જાણનાર પુરુષ. Alchemist.
કીર, *n.* પોપટ. Parrot.
કીર્ત્તિ, *n.* ખ્યાતિ. Fame. Renown.
કીર્ત્તિમાન,-વંત, *a.* પ્રસિદ્ધ. Famous. Renowned.
કીર્તિસ્થંભ, *n.* યશધ્વજ. A monument.
કીલી, *n.* કુંચી. Key.
કીલીદાર, *n.* ત્રીજોરીનો ઉપરી. Treasurer.
કુ, *n.* ઉપસર્ગ. Prefix showing badness.
કુકર્મ, *n.* ખરાબ કામ. Evil deed. A crime.
કુકડો, *n.* મરઘો. Cock.
કુક્ષ, કુખ, *n.* કુખ. Womb. The abdomen.
કુચ, *n.* સ્ત્રીના સ્તન. Breast.
કુચાલ,-ચેષ્ટા, *n.* ખરાબ વર્તણુંક. Misbehaviour.
કુછંદ, *n.* લંપટપણું. Vicious way of life.
કુછંદી, *a.* લંપટ. Vicious.
કુજો, *n.* ભોટવો. A jug; an earthen pot.
કુજોગ, *n.* ખરાબ યોગ. Evil conjunction.
કુટિ,-ર, *n.* ઝુંપડી. Hut.
કુટિલ, *a.* વાંકું; કપટી. Crooked. Cunning.
કુટિલતા,-પણું, *n.* વાંકાઈ; કપટ. Crookedness.
કુટુંબ, *n.* એક પિતાનો પરિવાર. Family.
કુટુંબકલહ, *n.* કુટુંબમાં કંકાસ. Family feud.
કુટુંબી, *n.* સગું. Relative.
કુટેવ, *n.* ખરાબ આદત. Bad habit.
કુટ્ટણી, *n.* દલાલણ. A procuress.
કુડતું, *n.* પહેરણ. Shirt.
કુણ, *pro.* કોણ. Who.
કુતર્ક, *n.* ખરાબ વિચાર. Bad thought.
કુતુહલ, *n.* જીજ્ઞાસા. Curiosity. Wonder.
કુત્તો,-કુતરો, *n.* કુતરો. Dog.
કુત્સિત, *a.* નિંદિત; નીચ. Vile. Mean. Dirty.
કુદકારો, *n.* કુદકો. A leap.
કુદરત, *n.* નિસર્ગ. Nature.
કુદરતી, *a.* સ્વાભાવિક. Natural.
કુદ્રષ્ટિ, *n.* ખરાબ ખ્યાલથી જોવું તે. Evil look.
કુધારો,-રીતિ, *n.* ખરાબ ચાલ. Bad usage.
કુનેહ, *n.* ચતુરાઇ. Cleverness.
કુપથ, *n.* અનીતિનો માર્ગ. Immoral way.
કુપથગામી, *a.* લંપટ. Lewd.
કુપાત્ર, *a.* નાલાયક. Unworthy. Unfit.
કુપિત, *a.* કોપાયમાન. Angry.
કુપ્પી, કુપ્પો, *n.* કુલ્લું. Oil-can.
કુબજા, *n.* ખરાબ કુબડી સ્ત્રી. An ugly woman.
કુબુદ્ધિ, *n.* લુચ્ચાઇ. Evil-mindedness.
કુબેર, *n.* ધનપતિ. The God of Wealth.
કુબ્જ, *a.* ખૂંધું. Hump-backed.
કુભારજા, *n.* નઠારી સ્ત્રી. A scold. A vixen.
કુભાંડ; *n.* જૂઠું તહોમત. False accusation. A plot.
કુભાંડી, *n.* દંભી. Hypocrite.
કુમક, *n.* સહાય; મદદ. Help. Aid; Succour.
કુમકુમ, *n.* કંકુ; કુંકુમ. Red turmeric powder.
કુમતિ, *n.* નઠારી મતિ. Evil-mindedness.
કુમળું, *a.* નાજુક. Delicate. Tender. Young.
કુમાર, *n.* જુવાન; કિશોર. A boy.
કુમારિકા, *n.* જુવાન; કુંવારી કન્યા. Young unmarried girl.
કુમાર્ગ, *n.* ખરાબ માર્ગ. Bad way.
કુમાશ, *n.* નરમાશ. Fineness. Texture.
કુમુદ, *n.* સફેદ કમળ. White lotus.
કુમુદિની, *n.* પોયણી. Water-lily.
કુમેરૂ, *n.* દક્ષિણ ધ્રુવ. South pole.
કુરકુરિયું, *n.* કુતરાનું નાનું બચ્ચું. Puppy.
કુરનિસ,-નસ, કુરનિંશ, *n.* ઝુકીને સલામ કરવી તે. Salute.
કુરબાની, *n.* બલિદાન. Sacrifice.
કુરંગ, *n.* હરણ. Antelope.
કુરંગી, કુરંગણી, *n.* હરણી. Female deer.
કુરાન, *n.* મુસલમાનોનો મુખ્ય ધર્મગ્રંથ. Quran.
કુરૂપ,-પી, *a.* કદરૂપું. Ugly.
કુલ, *a.* અંદર. Total. ૨. તમામ. Whole. *n.* કુટુંબ; વંશ. Family. ૨. ખાનદાની. Noble lineage. ૩. ટોળું. Herd. ૪. વકીલનો અસીલ. Client.
કુલકુલા, *a.* કુલ સત્તા ભોગવતું. *a.* Plenipotentiary.
કુલગુરૂ, કુલગોર, *n.* કૌટુંબિક આચાર્ય. Family priest.
કુલટા, *n.* ખરાબ ચાલની સ્ત્રી. Whore.
કુલક્ષણ, *n.* અપલક્ષણ. Misconduct.
કુલફી, *n.* બરફથી ઠારેલું દુધ. Congealed milk.
કુલપતિ, *n.* વિદ્યાપીઠનો સૌથીવડોઅધિકારી. Chancellor.
કુલનાયક, *n.* કુલપતિથી ઉતરતો અધિકારી. Vice-chancellor.
કુલાલ, *n.* કુંભાર. Potter.
કુલાંગાર, *n.* કુળમાં અંગારા જેવો નિવડેલો આદમી. Bane in the family.
કુલીન, *a.* ખાનદાન. Noble.
કુલીનતા, *n.* ખાનદાની. Nobility.
કુલે,-લ્લે, *ad.* જુમલે; સરવાળે. On the whole.
કુલ્લું, કુલ્લી, *n.* ઘી તેલ ભરવાનું વાસણ. Receptacle for oils etc.
કુવચન, કુવેણ, *n.* ગાળ. Abuse. Bad words.
કુવાસના, *n.* નઠારી ઇચ્છા. Immoral desire. A bad wish.
કુવેતર, *n.* કુવાવાળી જમિન. Irrigated land.

કુવ્વત, n. કૌવત. Strength. Power.
કુશ, n. દર્ભ. Sacred grass.
કુશકા, n. ડાંગરનાં છોડાં. Chaff of rice.
કુશલ,-ળ, a. શુભ.Happy.Well.૨.પ્રવીણ. Expert.
કુશળતા, n. આરોગ્ય; હોશીયારી. Well-being. Cleverness.
કુશળક્ષેમ, a. સુખી અને આરોગ્ય.Happy and well.
કુશાગ્રબુદ્ધિ, a. તીવ્ર બુદ્ધિવાળું. Shrewd.
કુષ્ઠ, n. કોઢ. Leprosy.
કુસંગ,-ત.n.ખરાબ સોબત.Bad or evil company.
કુસંપ, n. અણબનાવ. Dissension. Disagreement.
કુસુમ, n. પુષ્પ. Flower.
કુસુમાકર, n. વસંતઋતુ. Spring.
કુસ્તી, n. બથ્થંબથ્થા. Wrestling.
કુસ્તીબાજ, n. કસરતી; ખેલાડી. Athlete.
કુહાડી,-ડો, n. લાકડાં ફાડવાનું ઓજાર. Axe.
કુહુ,-કુહુ,-કાર. કોયલનો ટહુકાર. Cry of cuckoo.
કુળ, n. જાત. Race.
કુળકર્ણી, n. તલાટી. Village accountant.
કુંકુમ, n. કંકુ. Kind of red powder.
કુંજ, n. લતામંડપ. Arbour.
કુંજર, n. હાથી. Elephant.
કુંજો, n. લોટવો;ચંબુ. Jug.
કુંઠિત, a. રૂંધાયલું; બુઠ્ઠું. Mutilated. Hampered.
કુંડ, n. વેદિ. Alter. ૨. પાણીનો ખાડો. Basin.
કુંડળ,-લ, n. કાને પહેરવાનું ઘરેણું. Ear-ring.
કુંડળી,-લી, n. નાનું કુંડાળું. Small circle. ૨ ગ્રહ વગેરેની ગણતરીનું ખાનાવાળું ચોકઠું. An astrological chart.
કુંદન, n. શુદ્ધ સોનું. Pure gold.
કુંદી,n.ધોયેલાં કપડાંને સફાઈદાર કરવાની ક્રિયા. Calendering.
કુંદીપાક, n.મારવું તે.Beating.Punishing.
કુંદો, n. ડંડો; ધોકો. Cudgel.
કુંભ, n. ઘડો. Pitcher. ૨ ગંડસ્થળ. The frontal lobe on the forehead of an elephant.
કુંભાર, n. માટીનાં વાસણ ઘડનાર. Potter.
કુંભી,n. થાંભલા નીચેની બેસણી. Base of pillar.
કુંવર, n. રાજપુત્ર; છોકરો. Prince. Lad.
કુંવરી, n. રાજપુત્રી. Princess. ૨. કુંવારી કન્યા. Virgin.
કુંવાર, n. એળીઓ.કુંવારપાઠું.Aloe-plant.
કુંવારકા, n. કુંવારી કન્યા. Virgin.
કુંવારું, a. નહિ પરણેલું. Unmarried.
કુઈ, n. નાનો કુવો. Small well.
કૂકડી, n. મરઘી. Hen.
કૂકડો, n. મરઘો. Cock.
કૂખ, n. ગર્ભસ્થાન. Womb.
કૂચ,n. રવાના થવું તે. March. ૨ સ્તન. The breast.
કૂચડી,કૂચી,n. જાડા વાળની પીંછી. Small brush.
કૂચો, n. કુચડો. A large brush.
કૂજન, n. મધુર શબ્દનાદ. Cooing.
કૂજવું, vt. મધુર ગાવું. To coo.

કૂજો, Same as. કુંજો.
કૂટ, a. ન સમજાય એવું. Ambiguous. n. કોયડો. Riddle. A puzzle.
કૂટણખાનું, n. ખાંજરૂ. A brothel.
કૂટણી, n. દલાલણ. Procuress. A bawd.
કૂટવું, vt. ઠોકવું. To beat. મૂએલાની પાછળ છાતી પીટવી. To beat the breasts in mourning.
કૂટસ્થ, n. પરમાત્મા. Supreme soul.
કૂડ,-કપટ, n. કપટ. Deceit. Treachery; guile.
કૂડું, a. ખરાબ; કપટી. Bad; deceitful.
કૂણું, a. નાજુક. Delicate. Tender.
કૂતરી, n. કુતરાની માદા. Bitch.
કૂતરો, n. શ્વાન. Dog.
કૂથલી, n. નિંદા. Slander. Malicious talk.
કૂદકો, n. ઠેકડો. Jump. Leap.
કૂદવું, vt. ઠેકડો મારવો. To jump. To leap.
કૂપ, n. કુવો. Well.
કૂબડું, a. કદરૂપું. Ugly. Hump-backed.
કૂબો, n. ઝુંપડી. Hut. A cottage.
કૂર, n. રાંધેલા ચોખા. Cooked rice.
કૂર્મ, n. કાચબો. Tortoise.
કૂલ, n. કિનારો. Bank. A shore.
કૂલો, n. ધગડો. Hip.
કૂવત, કૌવત, n. બળ; શક્તિ. Strength. Power.
કૂવો. n. કૂપ. Well.
કૂવાથંભ, n. વહાણના વચલા સઢનો થાંભલો. Mast.
કૂચી, n. ચાવી. Key. ૨. ઈલાજ. Remedy.
કૂડાળું, n. વર્તુલ; ગોળ આકૃતિ. Circle.
કૂંડ, n. નાનો ખાડો. Small pit.
કૂંપળ, n. નવું ફુટતું પાંદડું. Fresh leaf.
કૃતઘ્ન,-ઘ્ની, a. નિમકહરામ. Ungrateful. Thankless.
કૃતજ્ઞ,-જ્ઞી, a. નિમકહલાલ. Grateful. Thankful.
કૃતજ્ઞતા, n. આભાર. Gratitude. Thankfulness.
કૃતાંત, n. મૃત્યુ. Death.
કૃતિ, n. કાર્ય. Work. Action. Deed. ૨. સર્જન. Creation.
કૃત્ય, n. કાર્ય; આચરણ. Deed. ૨. ભૂમિતિમાં રચના કરવાના અંગેનો સિદ્ધાંત. Problem.
કૃત્યા, n. ડાકણ; મેલડી. Witch. A vixen.
કૃત્રિમ,-કૃતક, n. બનાવટી. Artificial. Fictitious.
કૃદંત, n. ધાતુને કાળ કે અર્થવાચક પ્રત્યય લાગવાથી બનતું અપૂર્ણ અર્થવાચક રૂપ. Participle.
કૃપણ, a. કંજુસ. Miser. Niggardly.
કૃપા, n. મહેરબાની. Favour. Kindness; pity.
કૃપાળ, a. દયાળુ. Merciful. Gracious.
કૃપાણ, n. તરવાર. Sword.
કૃમિ, n. જીવડો; કરમિઓ. Worm. An insect.
કૃશ, a. પાતળું. Lean. Emaciated.
કૃષિ, n. ખેતી. Agriculture. Cultivation.
કૃષિક,-કાર, n. ખેડૂત. Farmer. Cultivator.
કૃષ્ણ, a. શ્યામ. Black. n. ભગવાન કૃષ્ણ. Lord

કીટલી, *n.* ચાદાની. Tea-pot.
કીટી, *n.* કસ્તર. Particles of dust found in cotton.
કીડ, *n.* જીવડું. Moth.
કીડિયારૂ, *n.* કીડીઓનું દર. Ant-hole.
કીટ્ટુ, *n.* કચરો; મેલ. The dregs; Dirt.
કીડિયાસેર, *n.* કીડિયાંની કંઠી. Necklace of glass-beads.
કીડી, *n.* એક ઝીણું જંતુ. Ant.
કીડો, *n.* જીવડો. Worm. An insect.
કીધું, *vt.* કર્યું. 'કરવું'નું ભૂતકાળ. Said. Did; done.
કીનો, *n.* વેર. Enmity. Rancour; spite.
કીનાખોર, *a.* ડંશીલું. Malicious. Spiteful.
કીમતી, *a.* ભારે કિંમતનું. Costly. Valuable.
કીમિયો, *n.* રસવિદ્યા. Alchemy.
કીમિયાગર, *n.* કીમિયો કરી જાણનાર પુરુષ. Alchemist.
કીર, *n.* પોપટ. Parrot.
કીર્તિ, *n.* ખ્યાતિ. Fame. Renown.
કીર્તિમાન,-વંત, *a.* પ્રસિદ્ધ. Famous. Renowned.
કીર્તિસ્થંભ, *n.* યશધ્વજ. A monument.
કીલી, *n.* કૂંચી. Key.
કીલીદાર, *n.* ત્રીજોરીનો ઉપરી. Treasurer.
કુ, *n.* ઉપસર્ગ. Prefix showing badness.
કુકર્મ, *n.* ખરાબ કામ. Evil deed. A crime.
કુકડો, *n.* મરઘો. Cock.
કુક્ષ, કુખ, *n.* કુખ. Womb. The abdomen.
કુચ, *n.* સ્ત્રીના સ્તન. Breast.
કુચાલ,-ચાલ, *n.* ખરાબ વર્તણૂક. Misbehaviour.
કુછંદ, *n.* લંપટપણું. Vicious way of life.
કુછંદી, *a.* લંપટ. Vicious.
કુજો, *n.* ભોટવો. A jug; an earthen pot.
કુજોગ, *n.* ખરાબ યોગ. Evil conjunction.
કુટિ,-ર, *n.* ઝુંપડી. Hut.
કુટિલ, *a.* વાંકું; કપટી. Crooked. Cunning.
કુટિલતા,-પણું, *n.* વાંકાઈ; કપટ. Crookedness.
કુટુંબ, *n.* એક પિતાનો પરિવાર. Family.
કુટુંબકલહ, *n.* કુટુંબમાં કંકાસ. Family feud.
કુટુંબી, *n.* સગું. Relative.
કુટેવ, *n.* ખરાબ આદત. Bad habit.
કુટ્ટણી, *n.* દલાલણ. A procuress.
કુડતું, *n.* પહેરણ. Shirt.
કુણ, *pro.* કોણ. Who.
કુતર્ક, *n.* ખરાબ વિચાર. Bad thought.
કુતુહલ, *n.* જીજ્ઞાસા. Curiosity. Wonder.
કુત્તો,-કુતરો, *n.* કુતરો. Dog.
કુત્સિત, *a.* નિંદિત; નીચ. Vile. Mean. Dirty.
કુદકારો, *n.* કુદકો. A leap.
કુદરત, *n.* નિસર્ગ. Nature.
કુદરતી, *a.* સ્વાભાવિક. Natural.
કુદ્રષ્ટિ, *n.* ખરાબ ખ્યાલથી જોવું તે. Evil look.
કુધારો,-રીતિ, *n.* ખરાબ ચાલ. Bad usage.
કુનેહ, *n.* ચતુરાઇ, Cleverness,
કુપથ, *n.* અનીતિનો માર્ગ. Immoral way.
કુપથગામી, *a.* લંપટ. Lewd.
કુપાત્ર, *a.* નાલાયક. Unworthy. Unfit.
કુપિત, *a.* કોપાયમાન. Angry.
કુપ્પી, કુપ્પો, *n.* કુલ્લું. Oil-can.
કુબજા, *n.* ખરાબ કૂબડી સ્ત્રી. An ugly woman.
કુબુદ્ધિ, *n.* લુચ્ચાઇ. Evil-mindedness.
કુબેર, *n.* ધનપતિ. The God of Wealth.
કુબ્જ, *a.* ખૂંધું. Hump-backed.
કુભારજા, *n.* નઠારી સ્ત્રી. A scold. A vixen.
કુભાંડ; *n.* જૂઠું તહોમત. False accusation. A plot.
કુભાંડી, *n.* દંભી. Hypocrite.
કુમક, *n.* સહાય; મદદ. Help. Aid; Succour.
કુમકુમ, *n.* કંકુ; કુંકુમ. Red turmeric powder.
કુમતિ, *n.* નઠારી મતિ. Evil-mindedness.
કુમળું, *a.* નાજુક. Delicate. Tender. Young.
કુમાર. *n.* યુવાન; કિશોર. A boy.
કુમારિકા, *n.* યુવાન; કુંવારી કન્યા. Young unmarried girl.
કુમાર્ગ, *n.* ખરાબ માર્ગ. Bad way.
કુમાશ, *n.* નરમાશ. Fineness. Texture.
કુમુદ, *n.* સફેદ કમળ. White lotus.
કુમુદિની, *n.* પોયણી. Water-lily.
કુમેરૂ, *n.* દક્ષિણ ધ્રુવ. South pole.
કુરકુરિયું, *n.* કુતરાનું નાનું બચ્ચું. Puppy.
કુરનિસ.-નસ, કુરનિશ, *n.* ઝુકીને સલામ કરવી તે. Salute.
કુરબાની, *n.* બલિદાન. Sacrifice.
કુરંગ, *n.* હરણ. Antelope.
કુરંગી, કુરંગણી, *n.* હરણી. Female deer.
કુરાન, *n.* મુસલમાનોનો મુખ્ય ધર્મગ્રંથ. Quran.
કુરૂપ,-પી, *a.* કદરૂપું. Ugly.
કુલ, *a.* એકંદર. Total. ૨. તમામ. Whole. *n.* કુટુંબ; વંશ. Family. ૨. ખાનદાની. Noble lineage. ૩. ટોળું. Herd. ૪. વકીલનો અસીલ. Client.
કુલકુલા, *a.* કુલ સત્તા ભોગવતું. *a.* Plenipotentiary.
કુલગુરૂ, કુલગોર, *n.* કૌટુંબિક આચાર્ય. Family priest.
કુલટા, *n.* ખરાબ ચાલની સ્ત્રી. Whore.
કુલક્ષણ. *n.* અપલક્ષણ. Misconduct.
કુલફી, *n.* બરફથી ઠારેલું દૂધ. Congealed milk.
કુલપતિ, *n.* વિદ્યાપીઠનો સૌથીવડો અધિકારી. Chancellor.
કુલનાયક, *n.* કુલપતિથી ઉતરતો અધિકારી. Vice-chancellor.
કુલાલ, *n.* કુંભાર. Potter.
કુલાંગાર, *n.* કુળમાં અંગારા જેવો નિવડેલો આદમી. Bane in the family.
કુલીન, *a.* ખાનદાન. Noble.
કુલીનતા, *n.* ખાનદાની. Nobility.
કુલે,-લ્લે, *ad.* જુમલે; સરવાળે. On the whole.
કુલ્લું, કુલ્લી, *n.* ઘી તેલ ભરવાનું વાસણ. Receptacle for oils etc.
કુવચન, કુવેણ, *n.* ગાળ. Abuse. Bad words.
કુવાસના, *n.* નઠારી ઇચ્છા. Immoral desire. A bad wish.
કુવેતર, *n.* કુવાવાળી જમિન, Irrigated land,

કુવ્વત, *n.* કૌવત. Strength. Power.
કુશ, *n.* દર્ભ. Sacred grass.
કુશકા, *n.* ડાંગરનાં છોડાં. Chaff of rice.
કુશલ,–ળ, *a.* શુભ. Happy. Well. ૨. પ્રવીણ. Expert.
કુશળતા, *n.* આરોગ્ય; હોશીયારી. Well-being. Cleverness.
કુશળક્ષેમ, *a.* સુખી અને આરોગ્ય. Happy and well.
કુશાગ્રબુદ્ધિ, *a.* તીવ્ર બુદ્ધિવાળું. Shrewd.
કુષ્ઠ, *n.* કોઢ. Leprosy.
કુસંગ,–ત, *n.* ખરાબ સોબત. Bad or evil company.
કુસંપ, *n.* અણબનાવ. Dissension. Disagreement.
કુસુમ, *n.* પુષ્પ. Flower.
કુસુમાકર, *n.* વસંતઋતુ. Spring.
કુસ્તી, *n.* બથ્થંબથ્થા. Wrestling.
કુસ્તીબાજ, *n.* કસરતી; ખેલાડી. Athlete.
કુહાડી,–ડો, *n.* લાકડાં ફાડવાનું ઓજાર. Axe.
કુહુ,–કુહુ,–કાર, કોયલનો ટહુકાર. Cry of cuckoo.
કુળ, *n.* જાત. Race.
કુળકર્ણી, *n.* તલાટી. Village accountant.
કુંકુમ, *n.* કંકુ. Kind of red powder.
કુંજ, *n.* લતામંડપ. Arbour.
કુંજર, *n.* હાથી. Elephant.
કુંજો, *n.* લોટો; ચંબુ. Jug.
કુંઠિત, *a.* રૂંધાયલું; બુઠું. Mutilated. Hampered.
કુંડ, *n.* વેદિ. Alter. ૨. પાણીનો ખાડો. Basin.
કુંડળ,–લ, *n.* કાને પહેરવાનું ઘરેણું. Ear-ring.
કુંડળી,–લી, *n.* નાનું કુંડાળું. Small circle. ૨ ગ્રહ વગેરેની ગણતરીનું ખાનાવાળું ચોકઠું. An astrological chart.
કુંદન, *n.* શુદ્ધ સોનું. Pure gold.
કુંદી, *n.* ધોયેલાં કપડાંને સફાઈદાર કરવાની ક્રિયા. Calendering.
કુંદીપાક, *n.* મારવું તે. Beating. Punishing.
કુંદો, *n.* ડંડો; ધોકો. Cudgel.
કુંભ, *n.* ઘડો. Pitcher. ૨ ગંડસ્થળ. The frontal lobe on the forehead of an elephant.
કુંભાર, *n.* માટીનાં વાસણ ઘડનાર. Potter.
કુંભી, *n.* થાંભલા નીચેની બેસણી. Base of pillar.
કુંવર, *n.* રાજપુત્ર; છોકરો. Prince. Lad.
કુંવરી, *n.* રાજપુત્રી. Princess. ૨. કુંવારી કન્યા. Virgin.
કુંવાર, *n.* એળીઓ. કુંવારપાઠું. Aloe-plant.
કુંવારકા, *n.* કુંવારી કન્યા. Virgin.
કુંવારૂં, *a.* નહિ પરણેલું. Unmarried.
કૂઈ, *n.* નાનો કુવો. Small well.
કૂકડી, *n.* મરઘી. Hen.
કૂકડો, *n.* મરઘો. Cock.
કૂખ, *n.* ગર્ભસ્થાન. Womb.
કૂચ, *n.* રવાના થવું તે. March. ૨ સ્તન. The breast.
કૂચડી, કૂચી, *n.* જાડા વાળની પીંછી. Small brush.
કૂચો, *n.* કુચડો. A large brush.
કૂજન, *n.* મધુર શબ્દનાદ. Cooing.
કૂજવું, *vt.* મધુર ગાવું. To coo.

કૂજો, Same as. કુંજો.
કૂટ, *a.* ન સમજાય એવું. Ambiguous. *n.* કોયડો. Riddle. A puzzle.
કૂટણખાનું, *n.* ખાંજરૂ. A brothel.
કૂટણી, *n.* દલાલણ. Procuress. A bawd.
કૂટવું. *vt.* ઠોકવું. To beat. મૂએલાની પાછળ છાતી પીટવી. To beat the breasts in mourning.
કૂટસ્થ, *n.* પરમાત્મા. Supreme soul.
કૂડ,–કપટ, *n.* કપટ. Deceit. Treachery; guile.
કૂડું, *a.* ખરાબ; કપટી. Bad; deceitful.
કૂણું, *a.* નાજુક. Delicate. Tender.
કૂતરી, *n.* કુતરાની માદા. Bitch.
કૂતરો, *n.* શ્વાન. Dog.
કૂથલી, *n.* નિંદા. Slander. Malicious talk.
કૂદકો, *n.* ઠેકડો. Jump. Leap.
કૂદવું, *vt.* ઠેકડો મારવો. To jump. To leap.
કૂપ, *n.* કુવો. Well.
કૂબડું, *a.* કદરૂપું. Ugly. Hump-backed.
કૂબો, *n.* ઝુંપડી. Hut. A cottage.
કૂર, *n.* રાંધેલા ચોખા. Cooked rice.
કૂર્મ, *n.* કાચબો. Tortoise.
કૂલ, *n.* કિનારો. Bank. A shore.
કૂલો, *n.* ઘગડો. Hip.
કૂવત, કૌવત, *n.* બળ; શક્તિ. Strength. Power.
કૂવો. *n.* કૂપ. Well.
કૂવાથંભ, *n.* વહાણના વચલા સઢનો થાંભલો. Mast.
કૂંચી, *n.* ચાવી. Key. ૨. ઈલાજ. Remedy.
કૂંડાળું, *n.* વર્તુલ; ગોળ આકૃતિ. Circle.
કૂંડ, *n.* નાનો ખાડો. Small pit.
કૂંપળ, *n.* નવું ફુટતું પાંદડું. Fresh leaf.
કૃતઘ્ન,–ઘ્ની, *a.* નિમકહરામ. Ungrateful. Thankless.
કૃતજ્ઞ,–જ્ઞી, *a.* નિમકહલાલ. Grateful. Thankful.
કૃતજ્ઞતા, *n.* આભાર. Gratitude. Thankfulness.
કૃતાંત, *n.* મૃત્યુ. Death.
કૃતિ, *n.* કાર્ય. Work. Action. Deed. ૨. સર્જન. Creation.
કૃત્ય, *n.* કાર્ય; આચરણ. Deed. ૨. ભૂમિતિમાં રચના કરવાના અંગેનો સિદ્ધાંત. Problem.
કૃત્યા, *n.* ડાકણ; મેલડી. Witch. A vixen.
કૃત્રિમ,-કૃતક, *n.* બનાવટી. Artificial. Fictitious.
કૃદંત, *n.* ધાતુને કાળ કે અર્થવાચક પ્રત્યય લાગવાથી બનતું અપૂર્ણ અર્થવાચક રૂપ. Participle.
કૃપણ, *a.* કંજુસ. Miser. Niggardly.
કૃપા, *n.* મહેરબાની. Favour. Kindness; pity.
કૃપાળ, *a.* દયાળુ. Merciful. Gracious.
કૃપાણ, *n.* તરવાર. Sword.
કૃમિ, *n.* જીવડો; કરમિઓ. Worm. An insect.
કૃશ, *a.* પાતળું. Lean. Emaciated.
કૃષિ, *n.* ખેતી. Agriculture. Cultivation.
કૃષિક,–કાર, *n.* ખેડૂત. Farmer. Cultivator.
કૃષ્ણ, *a.* શ્યામ. Black. *n.* ભગવાન કૃષ્ણ. Lord

Krishna.
કૃષ્ણપક્ષ, *n.* અંધારિયું. Dark half of a month.
કૃષ્ણમંડળ, *n.* આંખની કીકીની આસપાસનો વર્તુલાકાર કાળો ભાગ. Cornea.
કૃષ્ણસાર, *n.* કાળિયાર; મૃગ. Black antelope.
કૃષ્ણાર્પણ, *n.* નિસ્વાર્થદાન. An absolute gift.
કે, *conj.* કે. That. ૨. યા; અથવા. Or.
કેકર, *a.* બાડું. Squint-eyed.
કેકા,–રવ, *n.* મોરનો અવાજ. Voice of peacock.
કેટલું, *ad.* & *a.* શા માપનુ–પ્રમાણનું ? How much? Of what size?
કેટલુંક,–લાક, *a.* અમુક પ્રમાણનું. Several.
કેડ, *n.* કમર. Waist. ૨. પૂંઠ; કેડો. Pursuit.
કેડી, *n.* પગથી. Footpath.
કેડીયું, *n.* બંડી. Jacket.
કેડે, *ad.* પુંઠે. Behind.
કેડો, *n.* રસ્તો. Track. ૨. પૂંઠ. Pursuit. ૩. અંત. End.
કેણી,–ગમ,–પા,–મગ, *ad.* કઇ તરફ ? Whither.
કેતક, કેતકી. *n.* કેવડાનું ઝાડ તથા ફુલ. A fragrant shrub.
કેતુ, *n.* એક ગ્રહ. Planet. ૨. ધજા. Flag.
કેદ, *n.* તુરંગ. Confinement. Imprisonment.
કેદખાનું, *n.* કારાગાર. Jail. A prison.
કેદી, *n.* બંદીવાન. Prisoner. A captive.
કેદારનાથ, *n.* શિવ ભગવાન. The God Shiva.
કેદારો, *n.* એક રાગ. A tune.
કેફ, *n.* ઘેન; નશો. Intoxication. Inebriation.
કેફિયત, *n.* વિગતવાળી હકીકત. Statement. Details.
કેફી, *a.* નશો ચઢે એવું. Intoxicating.
કેમ, *ad.* શા માટે ? Why. ૨. કેવી રીતે ? How.
કેર, *n.* મહાનાશ. Slaughter. Oppression.
કેરલ,–ળ, *n.* મલબાર પ્રાંત. Malbar.
કેરી, *n.* આંબાનું ફળ. Mango.
કેરીગાળો, *n.* કેરીની મોસમ. Mango-season.
કેરૂં, છઠ્ઠી વિભક્તિનો પ્રત્યય;–નું, Suffix for genitive case.
કેલિ, કેલી, *n.* રતીક્રિડા. Amorous sport.
કેવડું, *ad.* કેટલું મોટું ? How large ?
કેવડો, *n.* એક સુગંધીદાર છોડ–તેનો ડોડો. Fragrant plant.
કેવળ, *a.* શુદ્ધ. Pure. ૨. માત્ર. Mere. *ad.* ફક્ત. Only.
કેવળધામ, *n.* મુક્તિપદ. Salvation. Absolution.
કેવળપ્રયોગી અવ્યય, કેવળ ઉદ્ગાર દર્શાવતો અવ્યય. Interjection.
કેવારે, *ad.* કયારે ? At what time ?
કેવું–ક, *a.* કેવા પ્રકારનું. Of what sort.
કેશ, *n.* વાળ. Hair
કેશપાશ,–ભાર, *n.* વેણી; ચોટલો. Knot of hair.
કેશવાળી, *n.* સિંહ કે ઘોડાની ગરદન ઉપરના કેશ; વાળ. Mane.
કેશી, *n.* સિંહ. Lion. *n.* ઘોડો. Horse.
કેસર, *n.* એક સુગંધીદાર વનસ્પતિ. Saffron.
કેસરી, *n.* સિંહ. Lion. *a.* કેસરવરણું. Saffron coloured.
કેસરિયાં, *n.* મરણિયા થઇને લડવું તે. Last and desperate effort.

કેહ, *a.* કોણ ? Who ?
કેળ, *n.* જેને કેળાં આવે છે તે છોડ. Plantain tree.
કેળવણી, *n.* શિક્ષણ. Education. Learning. ૨. તાલીમ. Training.
કેળવણીખાતું *n.* શિક્ષણખાતું. Education department
કેળવવું, *vt.* શિક્ષણ આપવું. To educate. ૨. તાલીમ આપવી. To train. ૩. ચામડું પકવવું. To tan.
કેળું, *n.* કેળનું ફળ. Plantain. A banana.
કેંચી, *n.* કાતર. Scissors.
કેંદ્ર, *n.* મધ્યબિંદુ. Centre.
કેંદ્રત્યાગી, *a.* કેંદ્રમાંથી વિખરાતું. Centrifugal.
કેંદ્રિત, *a.* કેંદ્રમાં સ્થિત કરેલું. Centralised.
કૈતવ, *n.* છળકપટ. Fraud.
કૈરવી, *n.* ચંદ્રમા. Moon.
કૈલાસ, *n.* શિવનું રહેઠાણ; હિમાલયનું એક શિખર. Abode of Shiva.
કૈલાસવાસ, *n.* મૃત્યુ. Death.
કૈલાસવાસી, *a.* સદ્ગત. Deceased. Dead.
કૈવલ્ય, *n.* મુક્તિ. Salvation. Absolution.
કો, *a.* કોઈ. Some.
કોઈ, *a.* ગમે તે. Any.
કોઈક.–એક, *a.* ગમે તે એક. Someone.
કોઇસમે,–કાળે, *ad.* અમુક પ્રસંગે. Sometime.
કોક, *a.* કોઈ. Someone.
કોકડી–ડું, *n.* નાનું કોકડું; દોરડાની દડી. Hank of thread. ૨. ગુંચવણભર્યો મામલો. Intricate matter.
કોકમ, *n.* એક ખાટું ફળ. Garcina indica.
કોકરવરણું,–વાયું, *n.* જરાતરા ઉનું. Tepid.
કોકશાસ્ત્ર, *n.* કામશાસ્ત્ર. Treatise on the art of love.
કોકિલ, *n.* કોયલનો નર. Male cuckoo.
કોકિલા, *n.* કોયલ. Cuckoo.
કોગળિયું, *n.* કોલેરા; ઝાડા-ઉલ્ટીનો એક રોગ. Cholera.
કોગળો, *n.* મોં ભરાય એટલું પ્રવાહી. Mouthful of liquid.
કોચ, *n.* કાણું. Hole. ૨ સુખાસન. Sofa.
કોચલું, કોટલું, *n.* કઠણ છોડું. Shell of a nut.
કોચવું, *vt.* શારવું; કાણું પાડવું. To pierce.
કોચું, *a.* સડી ગયેલું. Rotten.
કોટ, *n.* કિલ્લો. Fort. ૨. ડગલો. Coat. ૩. ડોક. Neck.
કોટડી, *n.* ઓરડી. A small room.
કોટડું, *n.* દિવાલ. Wall.
કોટવાલ, *n.* શહેરનો બંદોબસ્ત રાખનાર અમલદાર. Police-magistrate.
કોટિ, કોટી, *a.* & *n.* કરોડ. Ten millions. ૨. આલિંગન. Embrace. ૩. પ્રકાર. Class.
કોટું, *n.* છળકપટનો પેંતરો. Intrigue. A dodge.
કોઠાર, *n.* ભંડાર; વખાર. Store-house.
કોઠારી, *n.* ભંડારી. Store-keeper.
કોઠી, *n.* માટીનો ઉંચો નળો. Earthen jar. ૨. વખાર. Godown. ૩. થાણું. Residential police station. ૪. કોઠાનું ઝાડ. Wood-apple tree.
કોઠું, *n.* કોઠ. Wood apple. ૨, પ્રપંચનો પેંતરો, Intrigue.

કોઠો, *n.* પેટ. Stomach. ૨. કોષ્ટક. Table. ૩. સુધરાઇની મુખ્ય કચેરી. Municipal Office. ૪. વખાર. Warehouse.
કોડ, *n.* અંતરની ઉમેદ. Longing. Hankering.
કોડામણું, *a.* વરણાગીયું. Foppish. ૨. કોડીલું. Ardent. ૩. રૂપાળું. Beautiful.
કોડિયું, *n.* દિવો કરવાનું માટીનું નાનું શકોરૂં. Earthen cup. [Twenty.
કોડી, *n.* શંખલી. Sea-shell. ૨. વીસની સંખ્યા.
કોઢ, *n.* ચામડીનો એક રોગ. Leprosy. ૨. ગમાણ; ઢોર બાંધવાની જગા. Stable.
કોઢિયું, *a.* કોઢવાળું. Leprous. [Corner.
કોણ, *a.* કયું ? Who ? *n.* ખૂણો. Angle. ૨. ખૂણો.
કોણી, *n.* ખભા નીચેનો હાથનો સાંધો. Elbow. *a.*
કોતર, *n.* ઉંડી બખોલ. Cave. [ખૂણાવાળું. Angular.
કોતરકામ, *n.* નકશીકામ. Engraving.
કોતરણી, કોરણી, *n.* કોતરકામ. Sculpture.
કોતરવું, *vt.* આછું આછું ખોદવું. To engrave.
કોતાઇ, *n.* અપૂર્ણતા. Insufficiency. Want.
કોથમી,-રે, *n.* ધાણાની ભાજી. Coriander plant.
કોથળી, *n.* થેલી. Purse. A bag.
કોથળો, *n.* થેલો. Bag. A sack.
કોદરા,-રી, *n.* એક ધાન્ય. Corn.
કોદાળ, *a.* મંદ બુદ્ધિનું. Dullard; Doltish.
કોદાળી, *n.* ખોદવાનું એક ઓજાર. Spade.
કોનું, *pro.* કોઈનું. Whose.
કોપ, *n.* ક્રોધ. Anger. Wrath. Rage.
કોપરૂં, *n.* ટોપરૂં. Kernel of a cocoanut.
કોપરેલ, *n.* કોપરાનું તેલ. Cocoanut oil.
કોપવું, *vi.* ગુસ્સે થવું. To be angry. To be enraged,
કોપાયમાન,-પિત, *a.* ગુસ્સે થયેલું. Angry. Wrathful.
કોબી,-જ, *n.* એક શાકભાજી. Vegetable.
કોમ, *n.* એકજ નામથી ઓળખાતો લોકસમુહ. Tribe.
કોમી, *n.* કોમનું. Tribe. Sectarian.
કોમીવાદ, *n.* સમાજહિતવાદ; Communalism.
કોમળ, *a.* કુમળું. Soft. ૨. મુલાયમ. Tender.
કોમળાંગી, *n.* નાજુક સ્ત્રી. Delicate woman.
કોયડો, *n.* ઉખાણું; શમસ્યા. A puzzle. A riddle.
કોયલ, *n.* કોકિલા. Cuckoo.
કોર, *n*, કિનાર. Border. ૨. ધાર. Edge.
કોરટ, *n.* અદાલત. Court.
કોરડું, કોરાડું. *a.* કોરૂં. Dry.
કોરડો. *a.* સાટકો. Lash. A scourge. [Brink
કોરણ, *n.* આંધી. Cyclone. ૨. બાજુ. Side. ૩. ધાર.
કોરવું, *vt.* કાણું પાડવું, વિંધવું. To bore a hole.
કોરંગ, *n.* હરણ. Deer.
કોરી, *n.* કચ્છી રૂપાનાણું. A coin.
કોરૂં, *a.* ભીનું નહિ એવું. Dry. ૨. નવું. New.
કોરૂંમોરૂં, *a.* તદ્દન નવું. Quit new.
કોરે, *ad.* બાજુએ. Aside.

કોલ, *n.* વચન; કબુલાત. Promise. ૨. શિયાળ. Fox.
કોલકરાર, *n.* સંધિપત્ર. Agreement.
કોલતાર, *n.* ડામર. Coal-tar.
કોલસો, કોયલો, *n.* એક પ્રકારનું બળતણ. Coal.
કોલાહલ, *n.* ઘોંઘાટ; ઘાંઘલ. Uproar. A bustle.
કોલું, *n.* શેરડીનો રસ કાઢવાનું યંત્ર. Sugar extracting machine. ૨. શિયાળ. Fox.
કોલેરા, *n.* કોગળિયું. Cholera.
કોવડામણ, *n.* કોવાણ. Rot. Decay.
કોવાવું, કોહવું, *vt.* સડી જવું. To rot. To decay,
કોવિદ, *n.* પંડિત. Learned person.
કોશ, કોષ, *n.* ખજાનો. Treasury, ૨. શબ્દકોશ. Dictionary. ૩. મ્યાન. Scabbard.
કોષકાર, *n.* શબ્દકોશકાર. Lexicographer.
કોશમંત્રી, કોષાગાર, કોષાધ્યક્ષ, *n.* ખજાનચી. Treasurer.
કોશિશ. *n.* પ્રયત્ન. Effort. Attempt; Endeavour.
કોશેટો, *n.* રેશમનો કિડો. Silk-worm.
કોષ્ટક, *n.* કોઠો. Table.
કોષ્ઠ, *n.* પેટ. Belly. ૨. અન્ન ભંડાર. Granary.
કોસ, *n.* અંતરનું માપ. Measure of length. ૨. પાણી ખેંચવાનો કોશ. Leather bag used in drawing water from well.
કોહિનૂર, *n.* કોહિનૂરનો હિરો. Brilliant diamond. ૨. તેજનો પર્વત. Mountain of light.
કોહેલું, કોહ્યું, *a.* સડેલું. Rotten.
કોળ, *n.* મોટો ઉંદર. Big rat.
કોળવાઈ, *n.* ઉંદરીયું. Trap for rats.
કોળિયો, *n.* મોંમાં એકવાર લેવાય એટલો ગ્રાસ. Mouthful.
કોળું, *n.* કુષ્માંડ; એક શાક. Gourd. [Curiosity.
કૌતુક, કૌતક, *n.* આશ્ચર્ય. Wonder. ૨. જીજ્ઞાસા.
કૌભાંડ, *n.* કાવતરૂં. False claim.
કૌમાર, કૌમાર્ય, *n.* કુંવારાપણું. Virginity.
કૌમુદી, *n.* ચાંદની. Moon-light.
કૌવત, *n.* શક્તિ. Strength. Vigour; Power.
કૌવો, *n.* કાગડો. Crow.
કૌશલ્ય, *n.* પ્રવીણતા. Expertness. Skilfulness.
કૌસ્તુભ, *n.* રત્ન. Diamond.
કૌંસ, *n.* લખાણમાં વપરાતું ( ) આવું ચિન્હ. Bracket.
કયમ, *ad.* કેમ. Why.
કયામત, *n.* ઈશ્વર આગળ ઈન્સાફનો દિવસ. Day of judgment. [to fill water in.
કયારડો, ક્યારો, *n.* પાળ બાંધેલું ખેતર. Plot of ground
કયારે *ad.* કયે વખતે ? When.
કયારેક, *ad.* કોઈક વખતે. Sometime.
કયાસ, *n.* અટકળ. Guess. ૨. આંકણી, Estimate,
કયાં, *ad.* કયે સ્થળે ? Where.
ક્રમ, *n.* શ્રેણી. Order.
ક્રમબદ્ધ, ક્રમવાર, ક્રમશઃ, ક્રમાનુસાર, *ad.* અનુક્રમ પ્રમાણે.
ક્રય. *n.* ખરીદી. Purchase. [In due order.
ક્રાંતિ, *n.* પરિવર્તન. Revolution.

ક્રાંતિકાર,-કારક, *a.* પરિવર્તન કરનારૂં.Revolutionary.
ક્રાંતિવૃત્ત, *n.* સૂર્યમાર્ગ. Ecliptic.
ક્રિયમાણ, *a.* વિધિ. Ceremony.[૩ અમલ. Practice.
ક્રિયા, *n.* કાર્ય; કર્મ. Deed. ૨. વિધિ. Ceremony.
ક્રિયાત્મક, *a.* પ્રયોગાત્મક,Experimental.
ક્રિયાપદ, *n.* ક્રિયા બતાવનારૂં પદ. Verb.
ક્રિયાવાચક, *a.* જેનાથી ક્રિયાનો બોધ થાય એવું. Expressing an action.
ક્રિયાવિશેષણઅવ્યય, *n.* ક્રિયાપદના વિશેષણ તરીકે વપરાતો શબ્દ. Adverb. [Power.
ક્રિયાશક્તિ, *n.* કાર્ય કરવાની શક્તિ. Energy.
ક્રીડન, ક્રીડા.*n.*ખેલન. Sport.Play. [tion ground.
ક્રીડાભૂમિ, ક્રીડાંગણ, *n.* રમતગમતનું સ્થળ. Recrea-
ક્રોધિત; ક્રુદ્ધ; *a.* ક્રોધે ભરાયલું. Angry. Wrath-
ક્રૂર, *a.* નિર્દય. Cruel. Hard-hearted. [ful.
ક્રૂરતા, *n.* નિર્દયતા. Cruelty. Harshness.
ક્રોડ, *a.* સો લાખ. Ten millions.
ક્રોડવસા, *ad.* જરૂર. Positively.
ક્રોધ, *n.* ગુસ્સો. Anger; Wrath; Ire.
ક્રોધાયમાન. *a.* ક્રોધે ભરાયલું. Angry. Wrathful.
ક્રોધિષ્ટ, ક્રોધી, *a.* તામસી. Hot-tempered.
ક્રૌંચ, *n.* એક પક્ષી; બગલું. Heron.
ક્લાંતિ, *n.* થાક. Fatigue. Weariness.
ક્લિષ્ટ, *a.* પીડિત. Afflicted. ૨. સુગમ નહિ એવું. Far-fetched.
ક્લેશ, *n.* પીડા; દુઃખ. Distress. ૨ કજીયો.Quarrel.
ક્લેશી, *a.* કંકાસિયું. Quarrelsome. Vexatious.
ક્વચિત *ad.* કદાપિ. Seldom.
ક્વાથ, *n.* ઉકાળો. Decoction.
ક્ષણ, *n.* પળ.Moment.An instant. [Temporary.
ક્ષણજીવી,-ભંગુર, ક્ષણિક, *a.* અસ્થાયી. Transient.
ક્ષણું, *n.* ક્ષણ. Moment. An instant.
ક્ષત, *a.* ઈજા પામેલું. Hurt. *n.* ઘા. Wound.
ક્ષતિ, *n.* નુકશાન, Loss. ૨. ઘા. Wound.
ક્ષત્રિ, ક્ષત્રિય, *n.* રાજપુત. Member of a military
ક્ષપાનાથ, *n.* ચંદ્રમા. Moon. [race.
ક્ષમ, *a.* સહન કરી શકે એવું.Enduring ૨. શક્તિમાન. Able. ૩. યોગ્ય. Proper. ૪. ધીર. Patient.
ક્ષમતા, *n.*ધીરજ. Patience. Forbearance.
ક્ષમા, *n.* માફી. Pardon. Forgiveness.
ક્ષમાપાત્ર, ક્ષમ્ય, *a.* ક્ષમાને યોગ્ય. Pardonable.
ક્ષમાવંત,-વાન,-શીલ, *a.* ક્ષમાવાળું. Forgiving.
ક્ષય, *n.* ઘટાડો. Waste. ૨. નાશ, Ruin. ૩. ક્ષયરોગ.
ક્ષર, *a.* નાશ પામે એવું. Destructible. [Pthisis.
ક્ષંતવ્ય, *a.* ક્ષમ્ય. Pardonable. Excusable.
ક્ષાત્ર, *a.* ક્ષત્રિયોને લગતું. Of Khatriya.
ક્ષાર, *a.* ખાર. Salt
ક્ષારગુણી, *a.* ખારના ગુણ ધરાવતું. Alkaline.
ક્ષાંતિ, *n.* ધીરજ. Patience. Forbearance.
ક્ષિતિ, *n.* પૃથ્વી. Earth.
ક્ષિતિજ. *n.* દૃષ્ટિમર્યાદા. Horizon.
ક્ષીણ, *a.*ઘસાઈ ગયેલું. Emaciated.૨. નબળું.Weak.
ક્ષીર, *n.* દૂધ. Milk. ૨. પાણી. Water.
ક્ષુદ્ર.*a.*બીનમહત્વનું;નજીવું. Unimportant.Trifling.
ક્ષુધા, *n.* ભૂખ. Hunger.
ક્ષુધાતુર, ક્ષુધાર્તિ, ક્ષુધિત, *a.* ભૂખ્યું. Hungry.
ક્ષુબ્ધ, *a.* આકુળવ્યાકુળ. Agitated.
ક્ષુભિત, *a*, ડરેલું. Afraid.
ક્ષુલ્લક, *a.* નજીવું. Trifling. Unimportant.
ક્ષેત્ર, *n.* ખેતર. Field. ૨. સ્થાન. Place. ૩. કાર્યનો અવકાશ Sphere of action.
ક્ષેત્રજ્ઞ. *n.* આત્મા. Soul.
ક્ષેત્રપાળ, *n.* ખેડુત. Farmer. ૨. રાજા. King.
ક્ષેત્રફળ, *n.* જમિનની લંબાઈ પહોળાઇનું માપ. Area.
ક્ષેત્રિય, ક્ષેત્રી, *n.* ખેડૂત. Agriculturist. ૨. આત્મા.
ક્ષેપક, *a.* ઘુસાડેલું. Interpolated. [The soul.
ક્ષેમ, *n.* કલ્યાણ; આરોગ્ય. Welfare. Well-
ક્ષોભ, *n.* મનનો ગભરાટ. Agitation. [being.
ક્ષોભિત, *a.* ક્ષોભ પામેલું. Ashamed.
ક્ષૌર,-કર્મ, *n.* હજામત. Shaving.
ક્ષ્મા, *n.* પૃથ્વી. Earth.
ક્ષ્માનાથ, *n.* રાજા. King.

'ख'

ખ, *n.* કંઠસ્થાની બીજો વ્યંજન, The second letter of the Gujarati consonants. ૨. સૂર્ય. Sun. ૩. આકાશ. Sky.
ખઈ, *n.* ક્ષયરોગ. Fthisis. ૨. ખાઈ. Ditch.
ખખ, *a.* જીર્ણ; પ્રાચીન. Ancient. Old.
ખડખડાટ, ખડંખડાટ, *n.* ખડખડ અવાજ. Rattling.
ખખડાવવું, *vt.* ધમકાવવું. To scold.
ખખરી, *n.* અવાજ ખોખરો લાગે છે તે. Hoarseness.
ખખરો, ખરખરો, *n.* દિલાસો. Condolence.
ખળખળતું, ખળખળતું, *a.* ખૂબ ઊનું. Boiling. Very Hot. [થવું. To be very weak.
ખળખળવું, ખળખળવુ, *vt.*ઉકળવું. To boil. ૨. નબળું

ખગ, *n.* પક્ષી. Bird. ૨. તારો. Star. [Swan.
ખગપતિ, ખગાધિપ, ખગેન્દ્ર, *n.* ગરૂડ Eagle. ૨. હંસ.
ખગોલ,-ળ, *n.* ગગનમંડળ. Globe.
ખગોળવિદ્યા,-શાસ્ત્ર, *n.* ગ્રહ, નક્ષત્ર ઈ. નું શાસ્ત્ર. Astronomy. [Astronomer.
ખગોળવેત્તા,-શાસ્ત્રી, *n.* ખગોળવિદ્યાનો જાણકાર.
ખગ્રાસ, *n.* પૂર્ણ ગ્રહણ. Total eclipse.
ખચકાવુ, *vt.* પાછા પડવું. To shrink back.
ખચાખચ, ખચોખચ, *ad.* ખીચોખીચ. Closely.
ખચિત, *ad.* જરૂર. Certainly. [પ્રાણી. Mule.
ખચ્ચર, *n.* ઘોડો અને ગધેડું એ બન્નેની મિશ્ર જાતિનુ
ખજવાળ, ખંજવાળ, *n.* વલૂર. Itchy sensation.
ખજવાળવું, ખંજવાળવું, *vt.* વલૂરવું. To itch.
ખજાનચી, *n.* કોષાધ્યક્ષ. Tresurer.
ખજાનો, ખજીનો, *n.* કોષ; ભંડાર. Treasure.
ખજૂર, *n.* એક ફળ. Date-fruit.
ખજૂરી, *n.* ખજૂરનું ઝાડ. Date-tree.
ખટક, ખટકો. *n.* ચાનક, Anxiety. Care.
ખટકવું, *vt.* ખૂંચવું. To be pricked. To rankle.
ખટખટ, *n.* અંતરાય, નડતર. Disturbance. [tion.
ખટખટારો, *n.* માથાઝીક. Botheration. Conten-
ખટપટ, *n.* કાવત્રુ; અણબનાવ. Intrigue. Discord.
ખટપટિયુ,-રાગી. *a.* કારસ્તાની. Diplomatic. Intri-
ખટપદ, *n.* ભમરો. Wasp. [guing.
ખટમલ, *n.* માંકડ. Bug.
ખટરાગ, *n.* અણબનાવ. Disagreement. Row.
ખટલો; *n.* રસાલો. Retinue. Train. ૨. કુટુંબ Family. ૩. મુકર્દમો. Suit. ૪. ઘરવખરી. Household furniture.
ખટવવું, *vt.* ખાટું કરવું. To make sour.
ખટાઈ, ખટાશ, *n.* ખાટાપણું. Acidity. Sourness.
ખટાખટ, ખટાપટી, *n.* કજિયો. Discord. Disagree-
ખટાટોપ, *n.* આડંબર. Vanity. Pomp. [ment.
ખટારો, *n.* ગાડું. Cart. ૨. ભાર ભરવાની મોટર. Motor lorry.
ખટાવવું, *vt.* લાભ આપવો. To benefit.
ખટાવું, *vt.* ખાટું થવું. To become sour.
ખડ, *n.* ઘાસ. Grass.
ખડક, *n.* ટેકરો. Rock.
ખડકવું, *vt.* સિંચવું. To amass. To stow.
ખડકી, *n.* ડેલી. Front part of the house.
ખડગ. *n.* તલ્વાર. Sword.
ખડવું,-તુસ, *n.* બરતરફી. Dismissal.
ખડધાયલું, *a.* ઘસાયલું. Worn out. Dirty.
ખડબચડું, *a.* ખાડાખેયાવાળું. Uneven. Rough.
ખડબું, *n.* જામી ગયેલો પદાર્થ. Congealed mass.
ખડબુચ, *n.* તરબુચ. Water-melon. [ધાંધલ. Strife.
ખડભડ-ડાટ, *n.* ખડભડ અવાજ. Rustling noise. ૨.
ખડભડવું, *vt.* તકરાર થવી. To quarrel. To rattle.
ખડમાંકડી, *n.* એક જીવડું. Grasshopper.

ખડવું. *vt.* ચોપડવું. To besmear. ૨. તહોમત મૂકવું. To accuse.
ખડસલ, *n.* પાયો-મકાનનો. Foundation.
ખડિયો, *n.* શાહી રાખવાનું પાત્ર. Inkstand.
ખડિઓખાર, *n.* ટંકણખાર. Borax.
ખડી, *n.* સફેદ માટી. Chalk.
ખડીફોજ, *n.* કાયમી લશ્કર. Standing army.
ખડું, *a.* ઉભેલું. Standing. ૨. ટટાર. Erect.
ખડેચોક, *ad.* ખુલ્લી રીતે. Openly.
ખણ,-જ, *n.* વલૂર; ખંજવાળ. Itching sensation.
ખણખણવુ, *vt.* ખણખણ અવાજ થવો. To tinkle.
ખણખણાટ, *n.* ચાલુ ખણખણ અવાજ. Tinkling noise.
ખણખોજ,-ત,-દ, *n.* ઝીણી તપાસ. Minute search.
ખણવું, *vt.* વલૂરવું, To scratch. ૨. ખોદવું. To dig.
ખણસ, *n.* હાજત. Desire.
ખત. *n.* દસ્તાવેજ. Deed. ૨. પત્ર. Letter.
ખતમ, *a* સમાપ્ત; પુરૂં. Over. Completed.
ખતવવું, *vt*, ખાતાવારનોંધ કરવી. To enter items.
ખતવણી, *n.* ખાતાવાર નોંધ કરવી તે. Act of entering items.
ખતા, ખત્તા, *n.* ભૂલ; દોષ. Mistake.
ખદખદવું, *vt.* અવાજથી ઉકળવું. To boil; to bubble.
ખદડું, *a.* ઘટ્ટ. Thick.
ખદબદવું. *vt.* સડી જઇ કીડા પડવા. To decompose.
ખદ્યોત, *n*, આગિયો. Glow-worm. ૨. તારો. Star. [૩. સૂર્ય. Sun.
ખનિજ, *n.* ધાતુ. Mineral.
ખપ, *n.* વપરાશ; માગ. Cosumption. Use. Want.
ખપત. *n.* ઉપાડ. Demand. Consumption.
ખપવું. *vt.* વેચાવું. To be sold off. To be used.
ખપાટ,-ટિયું, *n.* વાંસની ચીપ. Bamboo chip.
ખપાવવું, *vt.* ખપે એમ કરવું. To get sold.
ખપોટી, *n.* ભીંગડું, પોપડી. Crust. A scale.
ખફગી, *n.* ઈતરાજી. Displeasure. Anger.
ખફા, *a.* નારાજ. Displeased. Angry.
ખબર, *n.* સમાચાર. News. Sidings. ૨. અફવા. Rumour. ૩. જ્ઞાન. Knowledge. [Clever.
ખબરદાર, *a.* સાવધ; સાવચેત. Careful; Cautions;
ખબરદારી, *n.* હોંશિયારી. Alertness. Caution. [Care.
ખબરપત્ર, *n.* વર્તમાનપત્ર. Newspaper.
ખબરપત્રી, *n.* ખબર મોકલનાર. Correspondent.
ખબૂતર, *n.* કબૂતર. Pigeon. [Shoulder.
ખભો. *n.* ધડ ને હાથ જ્યાં જોડાય છે તે અવયવ.
ખમચવું,-ચાવું, *vt.* ખંચાવું. To hesitate. ૨. અટકવું. [To stop.
ખમણવું, *vt.* છીણવું, To scrape.
ખમણી, *n.* છીણી. Scraper. A scoop.
ખમતલ, ખમતું, *a.* સહન કરતું. Bearing. ૨. પૈસાદાર. Rich. [થોભવું. To wait.
ખમવું, *vt.* સહન કરવું. To bear. To Forbar. ૨.
ખમા, *n.* ક્ષમા. Pardon. ૨. સબુરી. Patience. ૩. બળ.
ખમીર, *n.* ખટાશ ચડાવનારૂં તત્વ. Leaven. [Strength.
ખમીસ, *n.* એક પ્રકારનું પહેરણ Shirt.

ખર, *n.* ગધેડો. Ass. A block-head.
ખરખબર *n.* ખબરઅંતર. News. [૨.કિંમત. Cost.
ખરચ, *n.* ખર્ચ; વ્યય. Expenditure. Expense.
ખરચવું, *vt.* વાપરવું. To spend. To expend.
ખરચાઉ,-ળ,-ળું, *a.* હાથનું છુટું. Liberal. Expensive.૨. મોંઘું. Costly.
ખરચી. *n.* પરચુરણ વાપરવાની રકમ. Pocket-money
ખરજવું, *n.* ચામડીનો એક રોગ. Eczema. Scurvy.
ખરડ, *n.* જાડા રગડાનો લેપ. Salve. [implicate.
ખરડવું, *vt.* બગાડવું. To soil. *vt.* સંડોવવું. To
ખરડો, *n.*કાચો મુસદ્દો. Draft.૨.યાદી.List. [scrape.
ખરપવું. *vt.* ડાંખળાં કાઢવાં. To weed. To
ખરલ. ખલ, *n.* ઘુંટવાનું વાસણ. Mortar Pestle.
ખરવાણ, *a.* ખડતલ. Forbearing. Patient.
ખરવું, *vt.* પડી જવું. To fall off. To fade.
ખરાદી. *n.* સંઘાડા ઉપર ઉતારનાર. A turner.
ખરાબ, *a.* સારું નહિ એવું. Bad. Evil.
ખરાબી, *n.* નાશ. Ruin. Detriment Misery.
ખરાબો, *n.* ખેડવા માટે લાયક ન હોય તેવી જમિન. Waste piece of land.
ખરી,*n.* ચોપગાં પ્રાણીને આખા કે ફાંટાવાળા નખ હોય છે તે. Hoof.
ખરીફ, *n.* ચોમાસુ પાક. Monsoon-crop.
ખરીદ,-દી, *n.* ખરીદવું તે. Purchase. Buying.
ખરીદવું, *vt.* વેચાતું લેવું. To purchase. To buy.
ખરૂ, *a.* સાચું. True. ૨. શેકીને પાકું કરેલું. Well baked. *ad.* વારૂ. Well. ૨. અલબત્ત. Exactly.
ખરેખર, *ad.* સાચે. Truly. Indeed.
ખંચાવું, *vt.* ખમચાવું; અટકવું. To hesitate.
ખંજર, *n.* કટાર. Dagger.
ખંજવાળ, *n.* ચૂંટ; વલૂર. Itchy sensation.
ખંજવાળવું, ખંજોળવું. *vt.* વલૂરવું. To scratch.
ખંડ, *n.* ભાગ. Portion. ૨. પ્રકરણ. Chapter. ૩. લુગડાનો રેજો. Piece of cloth. ૪. ઓરડો. Apartment. *n.* પૃથ્વીનો એક મોટો ભાગ. Continent.
ખંડણી, *n.* તાબેદાર રાજ્યે ઉપરી રાજ્યને ભરવી પડતી
ખંડન, *n.* રદીઓ. Refutation. [રકમ. Tribute.
ખંડન કરવું, *vt.* તોડી નાંખવું. To break. To refute.
ખંડવું, *vt.* સામટો ભાવ ઠરાવી સોદામાં ખરીદવું. To purchase in a lump.
ખંડાવું, *vt.* ખંડાય તેમ કરવું; પીડાવું. To be crushed.
ખંડિત, *a.* ભાંગેલું. Broken. Scattered.
ખંડિયું, *a.* તાબેદાર; ખંડણી ભરતું. Tributary.
ખંડિએર, ખંડેર, *n.* ભાગી તૂટી ઇમારત. Ruins.
ખંત, *n.* ચીવટ; કાળજી. Perseverance. Care.
ખંતિલું, *a.* ચીવટવાળું. Persevering. Careful.
ખંધ, *n.* ખભો. Shoulder.
ખંધાઇ, *n.* લુચ્ચાઇ. Roguery. Cunning.
ખંધું, લુચ્ચું. Cunning. Roguish; Knavish.
ખંભ, ખંભો, *n.* થાંભલો. Column. A pillar.
ખાઈ, *n.* ઉંડો ખાડો. Ditch. A trench. A pit.
ખાઉધર,-ધરૂ, *a.* ધરાય નહી એવું. *a.* Gluttonous.
ખાએશ, *n.* ઇચ્છા. Desire; Wish; Inclination.
ખાક, *n.*રાખ. Ashes. Coal. ૨. નાશ. Destruction. ૩. ભસ્મ. Oxide.
ખાકી,ખાખી,*a.*ઘેરા પીળા રંગનું.Ashy.
ખાખરી, ખાખરો. *n.* શેકીને કડક કરેલી રોટલી.Roasted. bread.
ખાજ, *n.* ખાદ્ય. Food. Meal. ૨. ખૂજલી. Itch.
ખાટ, *n.* હિંચકો; ખાટલો. A swing. A cot; a bed-
ખાટકી, *n.* કસાઈ. Butcher. [stead.
ખાટલી, *n.* નાનો ખાટલો. Small cot.
ખાટલો,*n.*ચારપાઇ.Bedstead. ૨.મંદવાડ. Sickness.
ખાટલાવશ, *a.* આજારી. Sick.[૩. પ્રસુતિ. Delivery.
ખાટવું, *vt.* ફાયદો મેળવવો. To gain. To profit.
ખાટું, *a.* ખટાશવાળું. Sour. Acid.
ખાડો, *n.* ખાડ. Pit. ૨. ખોટ. Loss.
ખાડી, *n.* જમિનમાં ગયેલો દરિયાનો સાંકડો પ્રવાહ. Channel. A creeck; An inlet.
ખાણ; *n.* ખનિજ પદાર્થો કાઢવા માટે ખોદેલો ખાડો. Mine. ૨. ભંડાર. Store. ૩. ઉત્પત્તિસ્થાન. Source. ૪. ભોજન: Dinner. ૫. મિજબાની. Dinner-party.
ખાતમુહૂર્ત, *n.* બાંધકામના પાયો નાખવાનું મુહૂર્ત. Ceremony of laying the foundation stone.
ખાતર,*n.*ખેતી સુધારવા ખેતરમાં નંખાતો કચરો.Manure. ૨. ચોરી. Theft. [lity.
ખાતર,-દારી,-બરદાશ, *n.*બરદાશ, સરભરા. Hospita-
ખાતરજમા,-નિશા, *n.* ખાતરી. Assurance. Satisfaction.
ખાતરવું, *vt.* ખેતરમાં ખાતર નાંખવું. To manure.
ખાતરી, *n.* ભરોંસો. Certainty. Confidence.
ખાતું. *n.* જમે ઉધારનો હિસાબ. Account. ૨. વિભાગ. Department.
ખાતાવહી.*n.*ખાતાવાર હિસાબ નોંધવાનો ચોપડો.Ledger.
ખાતુંપીતું, *a* ઠીકઠીક નિભાવ કરતું. Well-to-do.
ખાધ, *n.* ખોરાક. Food. ૨. નુકશાન. Loss.
ખાધાખોરાકી; *n.* ભરણપોષણ માટેની રકમ. Main-
ખાધેલપીધેલ, *a.* Robust. હૃષ્ટપુષ્ટ. [tenance.
ખાન, *n.* ઈસ્લામી ઉમરાવ. Nobleman.
ખાનગી, *a.* ગુપ્ત. Private. Confidential.
ખાનદાન. *a.* ઉમદા, ઉંચું. Noble. Genteel.
ખાનદાની, *n.* કુલિનતા. Gentility.
ખાનાખરાબી, *n.* સત્યાનાશ.Ruin.Bain.Destruction.
ખાનાજંગી, *n.* અંદરઅંદરનો કલહ. Civil war.
ખાનું, *n.* વિભાગ. Compartment. ૨. મેજનું ખાનું. [Drawer.
ખાપ, *n.* દર્પણ. Mirror.
ખાપરિયું, *n.* બાળકોને આપવાની દવા. Sulphate of Zinc.
ખાપરૂ, *a.* બાજુ મટકેલું. Sharp-eyed.
ખાપરોઝવેરી. *n.* હોંશિયાર માણસ. Clever man.

ખાબડું, *n.* ખાબોચિયું. Small pool.
ખાબોચિયું, *n.* પાણીથી ભરેલો નાનો ખાડો. Pool.
ખામી, *n.* ખોડ. Defect. ૨. કસર. Want.
ખામુખા, *ad.* જાણી જોઇને. Purposely.
ખામોશ,-શી, *n.* ધીરજ; સબુરી. Patience. Forbe- [arance.
ખાયકી, *n.* મળતર. Gain.
ખાર, *n.* મીઠું, ખારાશવાળો પદાર્થ. Salt. ૨. દ્વેષ. [Malice.
ખારપાટ, *n.* ખારવાળી જમિન.Salt-marsh.
ખારવો, ખલાસી; નાવિક. Sailor.
ખારીલું, *a.* રાગદ્વેષવાળું. Malicious. Spiteful.
ખારૂં, *a.* ખારાશવાળું. Saltish. Saline.
ખારેક, *n.* સુકવેલી ખજુર. Dry date.
ખારો, *n.* પાપડખાર. Carbonate of soda.
ખાલ,-ડી, *n.* ચામડી. Skin. Hide.
ખાલપો, *n.* ચામડિઓ. Tanner.
ખાલસા, *a.* પોતાનું આગવું. Of one's own. ૨. સરકારની માલકીનું. Of state-ownership.
ખાલી, *a.* ઠાલું. Empty. ૨. વસવાટ વિનાનું. Vacant. ૨. અમથું. To no purpose. *n.* ઝણઝણી. Numbness.
ખાલીપીલી, *ad.* વગર કારણે. Without any cause.
ખાવંદ, ખાવિંદ, *n.*પતિ.Husband.૨.માલિક.Master.
ખાવું, *vt.* જમવું.To eat.To take food.
ખાસ, *a.* વિશિષ્ટ. Peculiar; Special. ૨. અંગત. Personal.
ખાસડું,*n.* જોડો.Shoe. Slipper. ૨. ઠપકો. Rebuke.
ખાસદાર, *n.* હજુરીઓ. Valet. ૨. અશ્વપાલ. Syce.
ખાસિયત, *n.* ટેવ. Habit. ૨.લક્ષણ. Characteristic.
ખાસું, *a.* સારૂં. Good. ૨. સુંદર. Excellent.
ખાળ. *n.* નીક. Gutter. A urinal.
ખાળકુંડી,-કૂવો, *n.* ખાળના પાણીની કુંડી. Cesspool.
ખાળવું, *vt.* અટકાવવું. To prevent.
ખાં, *n.* ઉસ્તાદ. Master-hand. An expert. ૨. મુસ્લીમ અમીર. Mohemadden nobleman.
ખાંખત,*n.*ચીવટભરી ખંત.Anxiety. Perseverance.
ખાંગુ, *n.* જાણભેદુ. Spy.
ખાંચકો, *n.* આંચકો. Hesitation.
ખાંચખૂંચ, *n.* ઝીણવટ; ખોડખાંપણ. Intricacy.
ખાંચાખૂંચી, *n.* ગલીઓ, Alleys. Corners.
ખાંચો, *n.* ગલી. Lane. ૨. ખૂણો. Corner. ૩. વાંધો. [Objection.
ખાજરૂં, *n.* કૂટણખાનું. Brothel.
ખાંટ, *a.* ધૂર્ત; લુચ્ચું. Cunning.
ખાંડ, *n.* એક ગળ્યો પદાર્થ. Sugar.
ખાંડણિયો. ખાંડણી, *n.* ઉલુખલ. Mortar.
ખાંડવું, *vt.* કચરવું. To pound.
ખાંડી,*n.*૨૦ મણનું માપ. Measure of 20 mounds.
ખાંડીબંધ, *ad.* પુષ્કળ. In large quantity.
ખાંડું. *a.* ખંડિત. Broken. *n.* તલવાર. Sword.
ખાંત, *n,* ખંત; હોંશ, Perseverance.
ખાંધિયો, *n,* મુડદું ઉચકનારો. One who carries a bier. ૨. ખુશામતિયો. Flatterer.
ખાંપણ, *n.* કફન. A shroud. ૨. દોષ. Defect. Flaw.
ખાંપવું, *vt.* સોરવું. To pierce. To scrape.
ખાંપો. *n.* ઠુંઠું. Stump of a stalk.
ખાંભ, *n.* થાંભલો. Pillar. Post.
ખાંભી. *n.* સ્મરણસ્તંભ. Monument.
ખાંસી, *n.* ઉધરસ; ઠાંસો. Bronchitis.
ખિજવાટ, *n.* ચીઢ. Wrath. Jeering.
ખિજમત, ખિદમત, *n.* ચાકરી. Attendance.
ખિજમતગાર, *n.* ચાકર; તહેનાતી. Servant. Atten- [dant.
ખિજવવું, *vt;* ચીઢવવું. To vex.
ખિતાબ, *n.* ઈલ્કાબ. Title.
ખિન્ન,*a.*દિલગીર; ગમગીન. Sad. Afflicted. Grieved.
ખિન્નતા. *n.* દિલગીરી. Sadness. Despair. Grief.
ખિલત, ખિલ્લત, *n;* શિરપાવ. Robe of honour.
ખિલવટ, ખિલવણી, *n.* કેળવણી. Training. ૨. ખીલવવું તે. Blossoming.
ખિલાફ,*a.*વિરૂદ્ધ; ખોટું. False.
ખિસકોલી. *n.* એક પ્રાણિ. Squirrel.
ખિસિયાણું, *a.* ઝંખવાણું. Pale. Abashed.
ખિસ્સુ, *n.* ગજવું. Pocket.
ખીચડી, *n.* ખાવાની એક વાની. Hotch-potch.
ખીચડો, *n.* ગોટાળો. Medley. A farrago.
ખીચોખીચ, *ad.* ભરચક. Crowdedly.
ખીજવવું, *vt.* ગુસ્સે કરવું.To vex. To provoke.
ખીજવું, *vt.* ધમકાવવું. To take to task.
ખીણ, *n.*પર્વતના બે ઊંચા ભાગ વચ્ચેનો પ્રદેશ.Valley.
ખીર, *n.* એક સ્વાદિષ્ટ વાની. Sweet dainty.
ખીલ, *n.* મોં પર જુવાનીમાં થતી ફોલ્લી. Pimple. ૨. આંખના પોપચા પર થતી લોહીમાંસની ગડી. Granulation.
ખીલડો, *n.*વાંસની ભુંગળીમાં નાંખેલો ખીલો.Iron peg
ખીલમાંકડી, *n.* Tenon and mortor.
ખીલવવું *vt.* ખીલે એમ કરવું. To cause to blossom.
ખીલવું. *vt.* ફુલવું; વિકસવું. To blossom. ૨. ઉશ્કેરાવું. To be excited. ૩. સીવવું. To sew.
ખીલી, ખીંટી, *n.* નાનો ખીલો. Peg.
ખીલો, ખીંટો, ખૂંટો, *n.* ખૂંટો; મેખ. Nail.
ખુટવું, *vt.* ખલાસ થઈ જવું. To be exhasted. ૨. ફુટી જવું. To betray.
ખુટાડવું, *vt.* પુરૂં કરવું; ઘટે એમ કરવું. To exhaust.
ખુડદો, ખુરદો, *n.* પરચુરણ. Change.
ખુદ, *pro.* પોતે; જાતે. Self.*a.* અસલ,શુદ્ધ. Genuine.
ખુદાતાલા, *n.* ઇશ્વર, પ્રભુ. God.
ખુદાઇ, *n.* ઈશ્વરીય; કુદરતી.Divine. Holy; Godly.
ખુદાપરસ્ત, *n.* પ્રભુપરાયણ. Theist.
ખુદાવંત,-વંદ, *n* અન્નદાતા. The Almighty.
ખુનામરકી, *n.* કાપાકાપી. Massacre. Slaughter.
ખુન્નસ, *n.* વેરઝેર. Rancour. Malice. Spite.
ખુમારી,*n.* ઘેન; મસ્તી, Intoxication,૨.ગર્વ,Pride,

ખુરશી.-સી, *n.* એક પ્રકારનું બેસવા માટેનું લાકડાનું સાધન. Chair. [Purport.
ખુલાસો, *n.* સ્પષ્ટીકરણ. Explanation. Meaning;
ખુલ્લું, *a.* ઉઘાડું. Open. ૨. સ્પષ્ટ. Clear.
ખુવાર, *a.* પાયમાલ. Ruined.
ખુવારી, *n.* પાયમાલી. Ruin. Distress.
ખુશ, *a.* પ્રસન્ન. Pleased. Delighted.
ખુશકી, *n.* જમિનમાર્ગ. Overland route.
ખુશનુમા, *a.* મનોહર. Charming. Pleasing.
ખુશબખ્તી, *n.* આનંદ. Delight. Joy; Merriment.
ખુશબો, *n.* સુગંધી. Fragranec.
ખુશબોદાર, *a.* સુગંધીદાર. Fragrant. Odorous.
ખુશમિજાજી, *n.* આનંદી. Gay. Jovial.
ખુશામત,-દ, *n.* ચાપલુસી. Adulation. Flattery.
ખુશી, *n.* આનંદ. Joy. ૨. ઇચ્છા. Desire. *a.* રાજી.
ખુજલી, *n.* ખજવાળ; વલૂર. Itch. [Pleased.
ખૂટ, *n.* ખોટ; ઘટ. Deficiency.
ખૂટલ, ખૂટેલ. *a.* અપ્રમાણિક. Dishonest.
ખૂટવું. *a.* ઓછું થવું. To become less. ૨. પૂરૂં થવું.
ખૂણો, *n.* કોણ; ખાંચો. Corner. [To exhaust.
ખૂન, *n.* લોહી. Blood. ૨. જીવથી મારી નાખવું તે. Murder.
ખૂનખાર, *a.* ઘાતકી. Bloody. Murderous.
ખૂનરેજી, *n.* કાપાકાપી. Massacre. Slaughter.
ખૂની, *n.* ખૂન કરનાર. Murderer. Assassin.
ખૂનસ, ખૂન્નસ, *n.* વેરની તરસ. Rancour.
ખૂબ, *a.* સરસ. Fine. *a.* ઘણું. Much. [Pretty.
ખૂબસુરત, *a.* સુંદર. Beautiful. Handsome.
ખૂબસુરતી, *n.* સૌંદર્ય Beauty. Elegance. Grace.
ખૂબી, *n.* ખાસ ગુણ. Pecularity. Merit. ૨. ચતુરાઇ. Dexterity.
ખૂમચો, *n.* ઢળતા કાનાની છાછર; મોટો થાળ. Tray.
ખૂલવું; *vt.* ઉઘડવું. To open. To expand; To dilate. [૨. ગળું સાફ કરવું. To clear throat.
ખૂંખારવું, ખોંખારવું, *vt.* ખું ખું અવાજ કરવો. To neigh.
ખૂંખારો. *n.* ખુંખારવું તે. Hem.
ખૂંચ,-ખાંચ, *n.* ખોડ. Defect. ૨. વાંધો. Objection.
ખૂંચવું, *vt.* નડવું. To pain. ૨. ભોંકાવું. To pierce.
ખૂંટ; *n.* આખલો; સાંઢ. Bull. ૨. હદનુ નિશાન. Land-mark. *ad.* બરાબર; માપસર. Exactly.
ખૂંટવું, *vt.* ટુંપી કાઢવું; ચૂંટવું. To pluck.
ખૂંટિયો, *n.* સાંઢ. Bull. Oxen.
ખૂંટો; ખૂંટી, *n.* ખીંટી; મેખ; ઘંટીનો ખીલડો. Nail.
ખૂંદવું. *vt.* ગદડવું; કચરવું. To crush. To trample.
ખૂંધ, *n.* વાંસા પર થતો ઢેકો. Hump.
ખૂંધું, *a.* ખૂંધવાળું. Hump-backed.
ખેચર, *n.* પક્ષી. Bird. ૨. તારો. Star.
ખેડ, *n.* ખેતી. Tillage. ૨. ગામ. Village.
ખેડવું, *vt.* જમિનને હળ વડે પોચી કરવી. To till. ૨. હાંકવું. To drive. ૩. મુસાફરી કરવી. To travel.
ખેડુ, ખેડુત, *n.* ખેતી કરનાર. Farmer. [Field.
ખેતર, *n.* ખેતી માટેનો જમિનનો ટુકડો. Farm. A
ખેતરપાદર, *n.* સ્થાવર મિલ્કત. Immovable estate.
ખેતી, *n.* કૃષિ. Husbandary.
ખેદ, *n.* સંતાપ; શોક. Affliction. Grief.
ખેદયુક્ત, ખેદિત, *a.* ખેદવાળું. Sorrowful. Mournful.
ખેદાનમેદાન, *a.* પાયમાલ. Destroyed. Ruined.
ખેપ, *n.* આંટો; ફેરો. Trip. ૨. મુસાફરી. Journey. ૩. વારો.-Turn.
ખેપાની, *a.* તોફાની. Mischievous.
ખેપિયો, *n.* દૂત; કાસદ. Messenger. A courier.
ખેર, *n.* એક ઝાડ. Catechu tree.
ખેર. *int.* Well. ભલે; હશે.
ખેરખાહ, *n.* શુભેચ્છક. Well-wisher.
ખેરસાર, *n.* Catechu. કાથો.
ખેરાત, *n.* દાન. Charity. Alms.
ખેરાતી, *a.* ધર્માદાનું. Charitable.
ખેરિયત, *n.* કુશળતા. Happiness and health.
ખેલ, *n.* નાટક; રમત. Play. *n.* તમાસો. Shaw.
ખેલવું, *vt.* રમવું. To play.
ખેલાડી, *n.* રમનાર માણસ. Player. *a.* ચતુર. Clever.
ખેવના, *n.* કાળજી; ચિંતા. Anxiety.
ખેસ, *n.* દુપટો. Long piece of cloth thrown loose on shoulder.
ખેળ, *n.* આર; કાંજી. Starch; paste.
ખેંખલી, *a.* અશક્ત. Disabled.
ખેંચ, *n.* તાણ; ખેંચાણ. Dragging; Pulling.
ખેંચવું, *vt.* તાણવું. To pull. To draw.
ખો, *n.* ટેવ; આદત. Habit.
ખોઇ, ખોયું, *n.* બાળકને સુવાડવાની ઝોળી. Hammock.
ખોખરૂં, *a.* જાડો ને પોલો અવાજ નીકળે તેવું. Hoarse.
ખોખું, *n.* કલેવર. Skeleton. ૨. કાચું લખાણ. Draft.
ખોગીર, *n.* જીન. Saddle. A cushion.
ખોજ, ખોળ. *n.* તપાસ. Search. Inquiry.
ખોજો, *n.* વ્યંઢળ. Eunuch. A neuter. [Want.
ખોટ, *n.* નુકશાન. Loss. ૨. ભૂલ. An error. ૩. તંગી.
ખોટાબોલું, *a.* ખોટું બોલતું. Lying.
ખોટી, *n.* વિલંબ; ઢીલ. Delay. Waste of time.
ખોટું, *a.* જૂઠું; અસત્ય False.
ખોડ, *n.* ટેવ. Habit. *n.* ખામી; દોષ. Defect.
ખોડંગવું, ખોડંગાવું, *vt.* લંઘાવું. To limp.
ખોડીબારૂં. *n.* છીંડું. Opening in the hedge.
ખોડું, *a.* લંગડું. Lame. Cripple.
ખોડો, *n.* માથાની ચામડી પર બાઝતો મેલ. Hairwax. ૨. નાશ. Destruction.
ખોતરવું. *vt.* ખણવું; આછું ખોદવું. To scratch. To
ખોદકામ, *n.* ખોદવાનું કામ. Excavation. [scrape.
ખોદણી, *n.* બદબોઇ. Slandering. Censure.
ખોદવું, *vt.* ભોંય ઉખાડવી. To dig. To burrow.
ખોદા. *n.* પરમેશ્વર. The Almighty.
ખોપરી, *n.* જેમાં મગજ છે તે માથાની પેટી જેવું હાડકું.

ખોધ, n. ક્રોધ. Anger.
ખોયણું, n. બળતું લાકડું. Firebrand.
ખોરડું, n. ઝુંપડું. Hut. A small house.
ખોરવું. vt. ઉપરતળે કરવું. To stir up.
ખોરાક, n. ખાવાનો પદાર્થ. Food. Meal.
ખોરાકીપોશાકી, n. અન્નવસ્ત્ર. Maintenance.
ખોરૂં, a. જુનું થવાથી બેસ્વાદ. Rancid. Sour.
ખોલ, n. પડ; ખોળી. Covering. A sheath.
ખોલકી, n. ગધેડી. Female ass.
ખોલકો, n. ગધેડો. Ass. A donkey. [uncover.
ખોલવું, vt. ઉઘાડવું. To open. To unlock. To
ખોલી, n. ઓરડી. Room.2. ખોળી.Metal covering.
ખોવું, vt. ગુમાવવું. To lose. To waste.
ખોસવું, vt. ઘાલવું. To force into. To penitrate.
ખોહ, n. ગુફા. Hollow. Cove. A den.
ખોળ, n. ખોજ; તપાસ. Search. An inquiry.
ખોળ, n. તેલી બીયાંનો તેલ કાઢી લીધા બાદ રહેતો કુચો.
ખોળવું, vt. શોધ કરવી. To seek for. [Oil cake.
ખોળાધર, n. જામીન. Surety. A guarantee.
ખોળાભરણું, n. સીમંત; અઘરણી. Ceremony performsd at the time of first pregnancy.
ખોળિયું, n. ગોદડાં વગેરે ભરવાનો ઓડો. Quilt. ૨.
ખોળો, n. અંક. Lap. [શરીર; કલેવર. Body.
ખોંખારવું, vt. ખુંખારવું. To neigh.
ખ્યાતિ, n. કીર્તિ. Fame. Renown. Celebrity.
ખ્યાલ, n. વિચાર; કલ્પના; ધારણા. Thought Conjecture.
ખ્રિસ્ત, n. ઈસુ ખ્રિસ્ત. Christ [jecture,
ખ્રિસ્તી, n, ઈસુખ્રિસ્તને માનનાર. Christian.
ખ્વાબ, n. સ્વપ્ન. Dream. A vision.

'ग'

ગ, ગુજરાતી વ્યંજનનો ત્રીજો કંઠસ્થાની વ્યંજન. The third letter of the Gujarati consonant Alphabet.
ગઈ. ગયું, vt. 'જવું'નું ભૂતકાળ. Went. Past.
ગઇકાલે, prep. આજના પૂર્વના દિવસે. Yesterday.
ગગડવું, vt. ગબડી પડવું. To roll down. ૨. ગાજવું. To thunder.
ગગડાટ, n. ગાજવીજ. Thunder. A peal.
ગગણવું, ગણગણવું, vt. મનમાં બબડવું. To murmur.
ગણગણાટ, n. ગણગણવું તે. Humming.
ગગન, n. આકાશ. Sky. The heaven.
ગગનગામી, a. ઊડતું. Flying.
ગગરો,-રી, ગાગર, n. ઘડો. Metal pot.
ગગળવું,ગળગળવું,vt.ઢીલા પડી જવું.To become pale.
ગગો, ગીગા, n. પુત્ર. Son.
ગચરકો, n. ઓડકાર. Belching.
ગચિયું, n. ઢેફું. Piece of stone mixed with earth.
ગચ્ચી, ગચ્છી, n. અગાસી; ધાબું. Terrace.
ગચ્છ, n. સમુદાય; જથ્થો. Multitude.
ગચ્છંતી, n. પલાયન. Running away.
ગજ. n. હાથી. Elephant. ૨. ચોવીસ તસુનું માપ. Measure of two feet.
ગજગામા,-ગામિની,-ગામી, n. ધીમી સુંદર ચાલ વાળી સ્ત્રી. A woman of stately gait.
ગજદંત, n. હાથીદાંત. Ivory.
ગજપાળ, n. મહાવત. Keeper of an elephant.
ગજબ, n. કેર. Outrage. Oppression. n. આશ્ચર્ય.
ગજબનાક,a. કેર વર્તાવનારૂં.Outrageous [Wonder.
ગજરો, n. ફુલનો હાર. A wreath of flowers.
ગજિયાણી, n. એક પ્રકારનું રેશમી કાપડ. Kind of silken cloth.
ગજિયું, n. જાડા સુતરનું કપડું. Kind of coarse
ગજિયો, n. સળીઓ. Bar. [cotton cloth.
ગજવવું, ગજાવવું, vt. ગાઇ વગાડી કહેવું. To proclaim
ગજવું, n. ખીસું. Pocket. [loudly
ગજવાકાતરૂ, n. ખીસા કાતરૂ. Pickpocket. A
ગજવેલ, n. પોલાદ. Steel. [cutpurse.
ગજું, n. શક્તિ. Capacity. Power; Ability.
ગજ્જર, n. સુતાર. Carpenter.
ગઝલ, n. એક ફારસી રાગ. Persian tune.
ગટગટાવવું, vt. ઝટ પી જવું. To swallow.
ગટપટ, n. ખાનગી વાત. A secret familiar talk.
ગટર, n. મોરી; ખાળ. Gutter. A drain.
ગઠિયું, n. ગજવાકાતરૂ. A swindler. A pick-
ગઠ્ઠો. n. ગચિયું. A mass. [pocket.
ગડ,-ગુમડ. n. ગુમડું; ફોલ્લો. Gland. Boils.
ગડદો, n. ઠોંસો. A blow with the fist.
ગડદી. n. ભીડ. Crowd. A throng.
ગડબડ,-બડાટ,-ગરબડ, n. ધાંધલ. Uproar. Bustle.
ગડબડગોટો, n. ગોટાળો. Confusion Disorder.
ગડાકુ, n. ગોળ ભેળવેલી તમાકુ. A preparation of tobacco. [of tobacco leaves.
ગડિયું,n. તમાકુનાં પાન આમળીને વાળેલી ઝુડી. Bundle
ગઢ, n. કિલ્લો, Fort. A fortress.
ગઢ જીતવો, vt. ભારે કામ પાર પાડવું. To accomplish a great work. [fort.
ગઢપતિ, n. કિલ્લાનો માલિક. Commander of the
ગઢવી. n. ચારણ. Bard. A panegyrist.

ગણ, *n.* ટોળું; મંડળ. Multitude. 2. વર્ગ. Class.
ગણક, ગણકો, ગણિક. *n.* જ્યોતિષી. Astrologer.
ગણકારવું, *vt.* માનવું. To mind; To obey. To regard
ગણગણવું, ગુણગુણવું, *vt.* બબડવું. To murmur. ૨. ગુંજારવ કરવો. To hum.
ગણતરી, ગણત્રી, *n.* ગણવાની રીત. Calculation. ૨. માન; પ્રતિષ્ઠા. Reputation.
ગણના, *n.* માન; પ્રતિષ્ઠા. Honor. Calculation.
ગણવત,-પટો, *n.* સાંથનો કરાર. A rent-note.
ગણવું, *vt.* સંખ્યા કાઢવી; હિસાબ કરવો. To count. 2. માનવું. To regard.
ગણસારો, *n.* અણસારો. A hint; An insinuation.
ગણાવવું, *vt.* ગણત્રી કરાવવી. To enumerate.
ગણાવું, *vt.* ગણત્રીમાં આવવું. To be regarded.
ગણિકા, *n.* ગુણકા; નૃતિકા. Courtezan. A harlot.
ગણિત, સંખ્યાઓનું શાસ્ત્ર; ગણિતવિદ્યા. Mathematics.
ગણિતવિદ્યા,-શાસ્ત્ર, *n.* ગણિતનું જ્ઞાન કે શાસ્ત્ર. Mathematics.
ગણોત, *n.* સાંથ. Tenancy money.
ગણોતનામું, *n.* ગણોતપટ્ટો. A rent-note.
ગણોતિયો, *n.* ખેતર સાંથે રાખનાર. Tenant.
ગણ્યુંગાંઠ્યું, *a.* થોડુંક. Little.
ગત, *a.* ગયેલું. Past. *n.* શક્તિ; ચતુરાઈ. Power.
ગતકડું, *n.* ટોળ, મશ્કરી. Joke. [૨. રાગ. tune.
ગણેશ, *n.* ગણપતિ. The God of blessing. [houses.
ગણેશિયો, *n.* An instrument for breaking
ગતાગત, *n.* સમજણ; જ્ઞાન. Knowledge.
ગતાંક, *n.* ગયો અંક. Last number.
ગતિ, *n.* ચાલ; ઝડપ. Motion. ૨. પ્રવેશશક્તિ. Access. ૩. બળ. Power. ૪. સ્થિતિ. Condition State.
ગતિમંત, *v.* ચાલતું. ગતિમાન. Moving. [venly body.
ગતિમાર્ગ, *n.* ગ્રહોનો ગમનમાર્ગ. An orbit of a hea-
ગતિશાસ્ત્ર. *n.* ગતિ દર્શાવતું શાસ્ત્ર. Dynamics.
ગદડું, *a.* બહાનું. An excuse. Pretext.
ગદગદિત, ગદગદ, *a.* ડુસકાં લેતું. Sobbing.
ગદગદું, *n.* કોહી ગયેલું. Decomposed.
ગદડવું, ગદરવું, *vt.* પગવતી દબાવવું; To trample. ૨. હેરાન કરવું. To harass.
ગદા. *n.* લડાઇનું એક હથિયાર. Club. A mace.
ગદિયાણો, *n.* અરધા તોલાનું વજન. Weight of half
ગદેલું, *n.* ગાદલું. Quilt. A cushion. [a tola.
ગદ્ય, *n.* ગવાય નહિ એવું લખાણ. Prose.
ગધાડું, ગધેડું, ગધેડો. *n.* ખર. Ass.
ગધ્ધો, *n.* ખર. Ass. ૨. મૂર્ખ. Fool.
ગદ્ધામજુરી,-વૈતરું, *n.* લાભ વગરની મહેનત. Drudgery.
ગનસન, *n.* ખૂબ ધીમે અવાજે થતી વાત. Whispering
ગનીમત, *n.* સદ્‌ભાગ્ય. Blessing. Good fortune.
ગપ, ગપેડું, ગપ્પું, ગપાષ્ટક, ગપાટો, ગપગોળો, *n.* ઉડતી વાત; અફવા. Rumour,
ગપ્પી, ગપેડું, *n.* ખોટી અફવા ફેલાવનાર. Gossiping.
ગપ્પીદાસ. *n.* ગપ્પાં હાંકનાર. A gossip; A tell-tale.
ગફલત, *n.* બેદરકારી. Negligence. 2. ભૂલ. Mistake.
ગબરૂ, ગભરૂ, *a.* સુંદર અને હૃષ્ટપુષ્ટ. Fair and plump.
ગફુર, *a.* દયાળુ. Merciful.
ગબડવું, ગરગડવું, *vt.* આળોટવું; ગગડી જવું. To roll.
ગબાર, *n.* ખાડો. Pit.
ગબારો, *n.* નાનું બલુન, હવાઇ. Small baloon.
ગબ્બર, *a.* સંગીન. Substantial. ૨. પૈસાદાર. Wealthy. ૩. ગુફા. Cave.
ગભરાટ, ગભરામણ, *n.* અકળામણ. Confusion. Alarm.
ગભરાવું, *vt.* અકળાવું; ગુંચાવું. To be confused.
ગભરાવવું, *vt.* મૂંઝવણ કરાવવી. To alarm.
ગભાણું, *n.* ગોચર. Pasture-land.
ગમાણ, *n.* કોઢ. Manger.
ગભાર, ગભારો, *n.* ગર્ભાગાર. Inner room of the temple where images are placed.
ગમ, *n.* બાજુ. Side. ૨. જ્ઞાન. Knowledge. ૩. મનનું વલણ. Inclination. ૪. શોક. Sorrow.
ગમખાર, *a.* સહનશીલ. Forbearing.
ગમગીન, *a.* ઉદાસ; શોકાતુર. Sad. Sorrowful.
ગમગીની, *n.* ઉદાસી. Sadness. Sorrow.
ગમત, ગમ્મત, ગમંત, *n.* રમત. Sport. Play. ૨. વિનોદ. Amusement.
ગમતી,-આળ, *a.* વિનોદી. Amusing, Pleasant.
ગમતું, *a.* મનને ભાવતું. Pleasing. Agreeable.
ગમન, *n.* જવું તે. Departure. Going.
ગમવું, *vt.* પસંદ પડવું. To like. To approve of.
ગમાર, *a.* ગામડિયું; મૂર્ખ. Unmannerly. Rude.
ગમી, *n.* દિલગીરી; શોક. Sadness. Grief; Sorrow.
ગર, *n.* ગર્ભ. Pulp. A kernel.
ગરક, ગરકાવ, *a.* લીન; મગ્ન. Engrossed. Absorbed
ગરગડિયું *n.* રૂખસત. Dismissal. Discharge.
ગરગડી, ગરેડી, *n.* ફરે એવું નાનું પૈડું. Pully.
ગરજ, *n.* ખપ; જરૂર. Need. Necessity. ૨. સ્વાર્થ. [Self-interest.
ગરજના, *n.* ગર્જના. Thunder.
ગરજવાન,-વંત, ગરજુ, *a.* ગરજવાળું. Needy.
ગરજવું, ગર્જવું, *vt.* ગર્જના કરવી; ગાજવું. To thunder. ૨. તાડુકવું. To bellow.
ગરણી, *n.* ગલણી. A filter.
ગરણું, *n.* ગાળવાનું લુગડું. A filter.
ગરણીજી, *n.* જૈન સાધ્વી. Jain nun.
ગરથ, *n.* નાણું; પૈસો. Money. Wealth.
ગરદ, ગિરદ, ગર્દ, ધૂળ. Sand.
ગરદન, *n.* ડોકી; બોચી. Neck. *vt.* ગ૦ મારવું To be [head.
ગરદી, *n.* ભીડ. Throng. Crowd,
ગરનાળું, *n.* પાણી આવવા જવા માટે બાંધેલો સાંકડો માર્ગ. Culvert.
ગરબડ,-ગોટો, ગડબડ-ગોટો, *n.* ગોટાળો, Confusion,

ગરબી, ગરબો, A circular dance.
ગરમ, *a.* ઉષ્ણ. Hot. ૨. ક્રોધાયમાન. Angry.
ગરમાટો,-ચો, ગરમી. *n.* ઉષ્ણતા. Heat. Warmth.
ગરલ, *n.* ઝેર, Poison. Bain.
ગરવું, *a.* મહાન; ભવ્ય. Grand. *vt.* To drop. ખરી પડવું. [2. રજપૂત. Rajput.
ગરાશિયો,-સિયો, *n.* ગરાસ ખાનારો. Landholder.
ગરાસ, *n.* રાજ્યે કાઢી આપેલી જમિન. Land given in lieu of services rendered to state.
ગરિમા, *n.* મોટાઈ; પૌઢતા. Greatness.
ગરિષ્ઠ, *a.* સૌથી ભારે. Heaviest.
ગરીબ, *a.* નિર્ધન. Poor. 2. સાલસ; રાંક. Meak.
ગરીબગુરબાં, *n.* કંગાલ માણસો. Paupers.
ગરીબાઈ, *n.* નિર્ધનતા. Poverty. ૨. સાલસતા. Meekness.
ગરીયસી, *a.* મહાન; ગૌરવશાળી. Heavier.
ગરૂડ, *n.* એક પક્ષી. Eagle.
ગરૂરી. *a.* ગર્વ. Pride. Haughtiness.
ગરૂર, *a.* ગર્વિષ્ઠ. Proud. Haughty.
ગરોળી, *n.* એક ઝેરી જાનવર. Lizard.
ગર્જન,-ના, *n.* ગર્જવાનો અવાજ. Roar. Thunder.
ગર્ત, *n.* ખાડો, Pit. A cavity.
ગર્દભ, ગર્ધવ. *n.* ગધેડો. Ass. A donkey.
ગર્ભ, ગરભ, *n.* માતા પેટમાં રહેલું જીવનું રૂપ. Embryo. 2. ગર. Pulp.
ગર્ભકોશ.-કોષ, ગર્ભાશય, *n.* Womb. Uterus.
ગર્ભવતી, -વંતી, ગર્ભિણી, ગાભણી, *a.* & *n.* ગર્ભવાળી. Pregnant.
ગર્ભશ્રીમંત, *a.* જન્મથી શ્રીમંત. Born with a silver spoon in his mouth.
ગર્ભસ્રાવ,-પાત, *n.* ગર્ભપાત. Abortion. Miscarriage.
ગર્ભાધાન, *n.* ગર્ભધારણ કરવો તે. Conception.
ગર્ભિત, *a.* સૂચિત; છુપું. Implied. Included.
ગર્વ, *n.* અભિમાન. Arrogance. Pride.
ગર્વિત, ગર્વિષ્ઠ, *a.* ગર્વી, ગર્વીલું. Haughty. Proud.
ગર્હણીય, *a.* નિંદ્ય. Censurable.
ગલ, *n.* માછલાં પકડવાનો આંકડો. Fishhook. ૨. લાલચ. Allurement.
ગલગલી,-ગલિયાં, ગલા,-ગલી, *n.* શરીરના અમુક ભાગને સ્પર્શથી થતી સળવળાટની મજેદાર અસર. Titillation. Tickling.
ગલત, *a.* જુઠું. False. Wrong. Erroneous.
ગલતી, *n.* ભૂલ. Mistake. Error.
ગલવટો,-પટ્ટો, ગળપટો, ગલબંદ, *n.* ગળે વિંટવાનો પટો. Neck-kerchif.
ગલી, *n.* શેરી. Lane. *n.* ગલીપચી. Titilation.
ગલીકૂંચી, *n.* સાંકડી ને આડીઅવળી ગલીઓ. Narrow Lanes.
ગલીચ, *a.* ગંદું. Filthy. Dirty
ગલીચી, *n.* ગંદવાડ. Dirt; Filth; Mud.
ગલીચો, ગાલીચો, *n.* ઉનનું પાથરણું. Woolen carpet.
ગલુડિયું, *n.* ગણું નાનું કુરકુરિયું. Puppy.
ગલેફ, *n.* ગાદીતકિયાની ખોલ. Covering.
ગલોટિયું, ગોટીમડું, *n.* ગુલાંટ. Summersault.
ગલોલ, *n.* એક પ્રકારની ગોફણ. Pellet bow.
ગલ્લાંતલ્લાં, *n.* આનાકાની; બહાનાં. hesitation.
ગલ્લો, *n.* પરચુરણ નાણું રાખવાનું પાત્ર. Money box.
ગવડાવવું, ગવરાવવું. *vt.* ગાય તેમ કરવું. To make sing.
ગવન, *n.* એક જાતનો સાલ્લો. Fine chintz.
ગવલી, ગવળી, *n.* ગોવાળિયો. Sheperd. A herdsman.
ગવાવું, *vt.* નિંદા થવી. To be slandered. To be talked of.
ગવાહ, *n.* સાક્ષી. Witness.
ગવાહી, *n.* પુરાવો. Evidence. Testimony. Deposition
ગવૈયો, ગાયક, *n.* ગાનારો. Songster.
ગહન, *a.* ઊંડું. Deep. ૨. ગૂઢ. Incomprehesible. Difficult.
ગળકો, *n.* સ્વાદ; ચસકો. Taste. Relish. Liking
ગળચટું. *a.* ગળપણના સ્વાદવાળું. Sweetish.
ગળચવું, *vt.* To eat ગળા સુધી ઈચવું. To eat glutonously. To glut.
ગળચી, *n.* ગરદન; બોચી. Neck.
ગળણી,-ણું, *n.* ગળવાનું એક સાધન. Filter.
ગળપણ, *n.* ગળ્યો સ્વાદ. Sweetness.
ગળફો, *n.* બળખો. Phlegm.
ગળવું, *vt.* ગળામાં ઉતારી જવું. To Swallow. ૨. ગાળવું. To filter. ટપકવું. To leak; To ooze. ૨. પીગળી જવું. To melt.
ગળસૂણું, *n.* ગળું સૂજી આવવું તે. Mumps.
ગળામણ, *n.* ગાળવાની રીત યા ગાળવાનું મહેનતાણું. Process of or wages for melting.
ગળિયારો, *n.* કપડાં રંગનારો. Cotton dyer.
ગળિયું, *a.* જક્કી; નિર્માલ્ય. Obstinate.
ગળી, *n.* એક વનસ્પતિ. Indigo.
ગળું, *n.* શરીરનું એક અંગ. Throat. ૨. અવાજ. Voice.
ગળેપડુ, *n.* & *a.* ખોટા આરોપ મૂકનારૂં. One who lays false claims. A false accuser.
ગળ્યું, *a.* મીઠું. Sweet.
ગંગા, ગંગ, *n.* ગંગા નદી. Ganges.
ગંજ, *n.* ઢગલો. A pile. ૨. પીઠું. A market.
ગંજવું, *vt.* પીડવું. To harass. To ill-treat.
ગંજાવર, *a.* ઘણું મોટું. Vast. Big. Very large.
ગંજી, *n.* ઘાસનો ઢગલો; ઓઘો. Hay-stock.
ગંજીફો, *n.* રમવાનાં પાનાંનો જથો. Pack of cards.
ગંજેટી,-રી, *n.* ભાંગ ગાંજાનો વ્યસની. One addicted to intoxication.
ગંઠાવું. *vt.* વધતું અટકવું. To be stringed.
ગંઠો, *n.* ગળાનું એક ઘરેણું. Necklace. ૨. ગુંસિડી. Bundle.
ગંઠોડો, *n.* પીપળીમૂળ. Medicinal herb.
ગંડ *n.* ગાલ. Cheek. ૨. લમણા. Temple.
ગંડેરી, *n.* છોલેલી શેરડીના કટકા. Pieces of peeled sugarcane.
ગંદકી, -વાડ.-વાડો, *n.* અસ્વચ્છતા. Filth. Dirt.
ગંદુ, *a.* મેલું; ગંદકીવાળું. Dirty; Filthy.

ગંધ, *n.* વાસ. Smell. Scent. Odour. ૨. દુર્ગંધ. Dirty smell.
ગંધક, *n.* એક ખનિજ પદાર્થ. Sulphur. Arimstone.
ગંધર્વ, ગાંધર્વ, *n.* સ્વર્ગનો ગવૈયો. Musician. A chorister.
ગંધર્વલગ્ન,-વિવાહ, *n.* સ્નેહલગ્ન. Love-marriage.
ગંધર્વવેદ, *n.* સંગીતશાસ્ત્ર. Science of music.
ગંધાતું, *a.* ખરાબ વાસ મારતું. Stinking.
ગંધાવું, *a. vt.* ખરાબ બદબો આવવી. To stink.
ગંધીલું, *a.* વાસ મારતું. Stinking. *a.* ખારીલું. Malicious.
ગંભીર, *a.* ભારેખમ. Serious. Grave 2. ધીર. Patient.
ગંભીરતા,-તાઇ,-રાઇ, *a.* ગૌરવ. Seriousness.
ગાઉ, *n.* બે માઈલ. A distance of two miles.
ગાજ, *n.* બોરિયું ઘાલવાનું નાકું. Button-hole. ૨. ગર્જના. Thundering.
ગાજર, *n.* એક કંદમૂળ, Carrot.
ગાજવીજ, *n.* વાદળાંની ગર્જના અને વીજળી. Thunder and lightning.
ગાજવું, *vt.* ગરજવું, To thunder.
ગાડર,-રૂ, *a.* ઘેટું. Sheep.
ગાડરિયું, *a.* આંધળી રીતે અનુસરતું. Sheepish. Blindly following.
ગાડવું, *vt.* દાટવું. To bury.
ગાડવો, *n.* ઘડા જેવું વાસણ. Pot. An earthen jar.
ગાડી, ગાડું, *n.* વાહન. Carriage. A cart.
ગાડીત,-વાન,-વાળો, *n.* ગાડી હાંકનાર. Coachman.
ગાઢ, ગાઢું, *a.* ઘટ્ટ; અત્યંત. Dense. ૨. ઘસઘસાટ. Sound.
ગાણું, ગાન, *n.* ગાયન; ગીત. Song.
ગાત્ર, *n.* શરીર. Body. 2. અવયવ. Limb.
ગાથા, *n.* કથા; વાર્તા. Story.
ગાદલું, *n.* રૂ ભરેલ ગોદડું. Mattress of cotton.
ગાદી, *n.* સિંહાસન. Throne. ૨. ઊંચું આસન. Raised seat.
ગાનતાન, *n.* ગાયનવાદન. Singing with music.
ગાફેલ, ગાફલ, *a.* બેદરકાર. Careless.
ગાફેલિયત, *n.* બેદરકારી. Carelessness.
ગાબડી,-ડું, *n.* કાણું. Hole. નુકસાન. Loss.
ગાભલું, *a.* નરમ; પોચું. Soft. Tender.
ગાભો, *n.* ડૂચો. Rag. Pulp.
ગામ, *n.* માણસના વસવાટનું-સ્થળ. Village.
ગામઠી, ગામડિયું, *a.* શહેરી નહી એવું. Rustic. 2. ગ્રામ્ય. Native.
ગામડિયો, *n.* ગામડાનો વાસી. Villager.
ગામોતરૂં, *n.* એક ગામથી બીજે ગામ જવું તે. Emigration.
ગામેતી, *n.* મુખી. Headman.
ગામોટ, *n.* ગામનો ગોર. Village priest.
ગાય, ગાવડી, *n.* દૂધ દેતું એક ચોપગું જનાવર. Cow.
ગાયત્રી, *n.* એક પવિત્ર વેદકાલીન પ્રાર્થના. A sacred Vedic prayer.
ગાયન, *n.* ગીત. Song. Singing; Music.
ગારુડી, *n.* મદારી. Juggler. A conjurer.
ગારુડીવિદ્યા, *n* મદારીની વિદ્યા. Jugglery.
ગારો, ચણતર કરવા તૈયાર કરેલી માટી. Mixture of water and earth used in erecting a wall.
ગાલ, *n.* માણસના મોંની બે બાજુનો ભાગ. Cheek.
ગાલપચોળિયાં, *n.* કાકડા કે ચોળિયા. Tonsils.
ગાલાવેલું, *a.* દાધારંગું. Idiotic. Foolish.
ગાલિ, *n.* ગાળ; અપશબ્દ. Abuse.
ગાલિપ્રદાન, *n.* ગાળ આપવી તે. Abusing.
ગાલિચો, *n.* મુલાયમ શેતરંજી. A carpet.
ગાલ્લી, *n.* ગાડું. A cart.
ગાવું, *vt.* ગીત ગાવાં વિ. To sing. ૨. વખાણ કરવાં. To praise.
ગાળ, *n.* અપશબ્દ. Abusive word. કૂવાના તળીએ જામેલો કચરો. The dirt at the bottom of a well.
ગાળવું, *vt.* પીગાળવું. To filter. To melt.
ગાળો, *n.* નાકું; ફાંસો. Noose. ૨. અમુક મોસમ. Certain season. ૩. વટાવ, Discount. ૪. પ્રદેશ. Region. ૫. નફો. Margin.
ગાંગડું, *a.* ન પલળે, ન બફાય એવું. Hard.
ગાંગડો, *n.* મોટો કકડો. Large piece.
ગાંગરવું, *vt.* બરાડવું. To bellow.
ગાંજો, *n.* પીવાથી નશો ચડે એવો પદાર્થ. Hemp.
ગાંઠ. *n.* આંટીવાળો બંધ. Knot. A tie. ૨. લોહી ગંઠાઈ જઈ બાઝેલી ગોળી, Bulb. ૩. વેર. Enmity.
ગાંઠડી-ડો, ગાંસડી, *n.* પોટલું. Bundle,
ગાંઠવું. *vt.* ગૂંથવું. To knot. ૨. તાબે રહી હુકમ માનવો. To obey.
ગાંઠિયો તાવ, *n.* ગાંઠ નીકળી આવતો તાવ. Bubonic fever.
ગાંડ, *n.* ગુદા. Anus. The posterior.
ગાંડગુલામી, *n.* હલકી ખુશામદ. Abject servility.
ગાંડછા, ગાંડાઈ, ગાંડપણ, *n.* ગાંડાપણું. Folly.
ગાંડું, ગાંડિયું, *a.* મૂર્ખ. Stupid. Mad; Foolish.
ગાંડિવ, ગાંડીવ, *n.* ધનુષ્ય. Bow.
ગોંદરૂ, ગોંદરૂં, ગોંદરો, *n.* ગામની ભાગોળ. Outskirt of a village.
ગાંધી, *n.* કરિયાણું વિ. વેચનારો. Grocer. A druggist.
ગાંધીયાટું-વટું, *n.* કરિયાણું વિગેરે. Grocery.
ગાંભીર્ય, *n.* ગંભીરતા Seriousness. Gravity.
ગાંયજો, *n.* હજામ. Barber.
ગિન્નાવું, *vt.* રિસાવું. To become angry.
ગિરદી, ગરદી, *n.* ભીડ. Throng. Crowd.
ગિરવર,-ધારી, ગિરિધર-ધારી. *n.* કૃષ્ણ. Krishna.
ગિરફતાર, *a.* પકડાયેલું. Arrested. Apprehended.
ગિરફતારી, *n.* બંધન; ધરપકડ. Arrest.
ગિરિ, *n.* પર્વત. Mountain.
ગિરિજા, ગિરિતનયા, *n.* પાર્વતી. Parvati.
ગિરિજાસુત, *n.* ગણેશ; ગણપતિ. The God Ganesh.
ગિરીશ, *n.* હિમાલય પર્વત. Himalaya.
ગિલ્લાખોર, *a.* નિન્દાખોર. Slanderous. Libelous.
ગિલ્લી, *n.* મોઇ. A small game-stick.

ગીચ, ગીચોગીચ, *ad.* સંકડાઇને. Crowdedly.
ગીત, *n.* ગાયન. Song.
ગીતકાવ્ય, *n.* કાવ્યના ગુણવાળું ગીત. Lyric.
ગીધ, ગૃધ, *n.* એક મોટું માંસાહારી પક્ષી. Vulture.
ગીબત, *n.* આળ; નિંદા. Allegation. Slander.
ગીરવી, *a.* ઘરાણે મૂકેલું. Mortgaged.
ગીરો, *n.* ગીરોખત. Mortgage.
ગીરો મુકવું, *vt.* To mortgage.
ગીર્વાણભાષા, *n.* સંસ્કૃતભાષા. Sanskrit.
ગુચ્છ, ગુચ્છો, *n.* કલગી. Bouquet.
ગુજરવું, *vt.* વિતવું. To pass. 2. આવી પડવું. To befall.
ગુજરાન, ગુજારો, *n.* નિર્વાહ. Maintenance.
ગુજારવું, *vt.* સમય વિતાવવો. To spend.
ગુટિકા, ગુટી, *n.* ગોળી. Pill.
ગુણ, *n.* જાતિસ્વભાવ. Quality. ૨. સદ્ગુણ. Virtue. ૩. અસર. ફાયદો. Efficacy. ૪. ટોટો. Mark.
ગુણક, *n.* ગુણનાર અંક-સંખ્યા. Multiplier.
ગુણકર,-કારક,-કારી, *a.* ફાયદાકારક. Advantageous. Beneficial.
ગુણગાન, *n.* વખાણ. Praise. Panegyric.
ગુણજ્ઞ, *a.* કદરદાન. Appreciation
ગુણદોષ, *n.* સારાસાર. Pros and cons.
ગુણધર્મ, *n.* સ્વભાવ. Property.
ગુણપાડ, *n* આભાર; પાડ. Obligation. Favor.
ગુણવતી,-વંતી, *a.* ગુણવાળી. (સ્ત્રી). Accomplished.
ગુણવંત,-વાન, *a.* ગુણવાળું. Virtuous.
ગુણકા, ગણિકા, *n.* વેશ્યા. Harlot.
ગુણવું, *at.* To multiply. એક સંખ્યાને બીજી સંખ્યા જેટલી વાર વધારવી.
ગુણાકાર, *n.* ગુણવું તે. એથી આવતી રકમ. Multiplication.
ગુણિયલ, *a.* સદ્ગુણી. Virtuous. Accomplished.
ગુણ્ય, *n.* જેને ગુણવાનું હોય તે. Multiplicand.
ગુદસ્ત, *a.* પાછલું. The past. The late.
ગુદા, *n.* ગાંડ. વિષ્ઠાદ્વાર. Anus.
ગુનો, ગુનાહ, *n.* તકસીર, અપરાધ. Fault. Crime.
ગુનેગાર, *n.* અપરાધી. Cffender.
ગુપચુપ, *ad.* છાનુંમાનું. Silently. Secretly.
ગુપ્ત, *a.* સંતાડેલું. Hidden. 2. છાનું. Secret.
ગુપ્તચર, જાસુસ. Spy.
ગુફા, ગુહા, *n.* પહાડમાં ઊંડી બખોલ. Cave. Cavern.
ગુફતેગો, ગુફતેગો. *n.* વાતચિત. Conversation.
ગુમ, *a.* ખોવાયલું. Lost
ગુમાન, *n.* અહંકાર. Pride. Vanity. Conceit
ગુમાની, *a.* અભિમાની. Proud. Vain.
ગુમાવવું, *vt.* ખોવું. To lose. ૨. ઉડાવી દેવું. To squander.
ગુમાસ્તો, *n.* કારકુન; મહેતો. Clerk. A writer.
ગુમાસ્તાગીરી, ગુમાસ્તી, *n.* મહેતાગિરિ. Clerkship.
ગુમ્મો, *n.* મુક્કો. A blow with the fist.
ગુરખો, *n.* નેપાળનો વતની. Native of Nepal.
ગુરદો, *n.* મૂત્રપિંડ. Kidney.
ગુરુ, *n.* શિક્ષક. Teacher ૨. ગોર. Priest. ૩. બૃહસ્પતિ. Jupiter. *a.* મોટું ભારે. Great.
ગુરુકોણ, *n.* કાટખુણાથી મોટો ખુણો. Obtuse angle.
ગુરુજન, *n.* વડિલવર્ગ. Elderly peoples.
ગુરુત્વ, ગુરુતા, *n.* મોટાઇ. Greatness.
ગુરુત્વકેન્દ્ર, *n.* જે બિંદુથી વજનનું સમતોલપણું થતું હોય તે. Centre of gravity.
ગુરુત્વાકર્ષણ, *n.* વજનનું પૃથ્વીના કેન્દ્ર તરફ ખેંચાવું તે. Gravitation.
ગુરુબંધુ,-ભાઇ, *n.* એક ગુરુના શિષ્ય. A spiritual brother.
ગુરુવાર, *n.* અઠવાડિયાનો પાંચમો દિવસ. Thursday.
ગુર્જર, *n.* ગુજરાત નામનો પ્રાંત કે ત્યાંના લોકો. Province or people of Gujarat. ૨. એક જાત. A caste.
ગુલ, *n.* પુષ્પ. Flower. ૨. મોગરો. Snuff of candle.
ગુલકંદ, *n.* ગુલાબનો મુરબ્બો. Conserve of roses.
ગુલખાર, *n.* આસમાની લાલ રંગ. Reddish blue colour.
ગુલજાર,-ઝાર, *n.* ફુલવાડી. Flower garden. *a.* સુંદર. Charming. Pleasant.
ગુલતોરો,-દસ્ત, *n.* ફુલતોરો. A bouquet.
ગુલનાર, *n.* દાડમ. Pomegranate.
ગુલશન, ગુલિસ્તાન, *n.* ફુલવાડી. Flower-garden.
ગુલતાન, *a.* તલ્લીન. Engrossed.
ગુલાબ, *n.* એક સુગંધીદાર પુષ્પ-તેનો છોડ. Rose.
ગુલાબજળ, *n.* ગુલાબી ખુશબોવાળુ જળ. Rorewater.
ગુલાબી, *a.* ગુલાબ જેવું. Rosy. ૨. મીઠું. Sweet.
ગુલામ, *n.* ખરીદ કરેલો ચાકર; પરવશ માણસ. Slave. bondsman.
ગુલામી,-મગીરી, *n.* તાબેદારી; પરાધીનતા. Slavery. Servitude.
ગુલાલ, *n.* રાતા રંગનો સહેજ સુગંધિદાર ભૂકો. Red poweder.
ગુલાંટ, *n.* ગોટમડું. Somersault
ગુસપુસ, *n.* ખાનગી વાતચિત. Secret coversation.
ગુસલખાનું, *n.* સ્નાનાગાર Bath-room.
ગુસ્સો, *n.* ક્રોધ. Anger. Wrath. Passion.
ગુહ્ય, ગૂઢ, *a.* છુપુ. Secret. 2. ગહન; ઇન્દ્રિયાતીત. Mystic
ગુંજવું. *vt.* ગણગણાટ કરવો. To hum.
ગુંજાર,-રવ, *n.* ગણગણવાનો અવાજ. Humming noise.
ગુંજાસ, *n.* તાકાત. Capacity. Power.
ગુંઠો, *n.* જમીનનું માપ; એકરના ૧/૪૦ ભાગ. Measure of land.
ગુંડો, ગુંડ, *n.* & *a.* બદમાશ. Rascal. A rogue.
ગુંદ, ગુંદર, *n.* ચોંટાડવાના કામમાં આવતો બાવળનો રસ. Gum.
ગુંફિત, *a.* ગુંથેલું. Woven.
ગૂ, *n.* મળ; વિષ્ઠા. Excrement.
ગૂઇ, *n.* ગળી. Pit.
ગૂગળ, *n.* એક ડુંગરી ઝાડનો ગુંદર. Indian bdellium.
ગૂણ, *n.* કોથળો. Bag.
ગૂણપાટ, *n.* ટાટિયું. Sack-cloth.
ગૂમડ, ગૂમડું, *n.* ફોલ્લો. Tumour. Abscess. A boil.

ગૂંગણું, ડું, *a.* નાકમાંથી બોલતું. Nasal; speaking through the noise.
ગૂંગળાવું, *vt.* શ્વાસ રૂંધાવો. To be suffocated.
ગૂંગળામણ, *n.* શ્વાસ રૂંધામણ. Suffocation.
ગૂંચ,-વણ,-વણી. *n.* આંટીઘૂંટી; મુશ્કેલી. Intricacy. Entanglement.
ગૂંચવવું, *vt.* To entangle. ઘૂંચવણમાં નાખવું.
ગૂંછળી,-ળો, *n.* દોરાની આંકી કે ગોળો. Coil.
ગૂંથણ, *n.* ગૂંથવાનું કામ. Knitting. Net-work.
ગૂંથવું, *vt.* સાંકળવું. To knit. To interweave.
ગૂંદવું, *vt.* પગતળે કચરવું. To pound. To braise.
ગૂંદું, *n.* એક જંગલી ફળ. Fruit.
ગૃધ, *n.* જંગલી ઘાતકી પક્ષિ. ગીધ. Vulture.
ગૃહ, *n.* ઘર. House. Habitation.
ગૃહકર્મ,-કાર્ય,*n.*ઘરનું કામકાજ. Household duties
ગૃહપ્રવેશ,*n.*વિધિપૂર્વક ગૃહમાં પ્રવેશ,Ritual entrance. *n.* વિના રજાએ ઘરમાં પ્રવેશ. Trespass. [holder.
ગૃહસ્થ, *n.* ખાનદાન માણસ. Gentleman. A house-
ગૃહસ્થાઈ, *n.* ગૃહસ્થપણું. Gantility. Nobility.
ગૃહસ્થાશ્રમ, *n.* વૈવાહિક જીવન, Married life.
ગૃહિણી, *n.* પત્નિ. Mistress of the house; wife.
ગેડ, *n.* પડ; સળ. Ripple.
ગેડી, *n.* લાકડી. Stic. A play-stick.
ગેબ, ગેબી, *a.* અદૃશ્ય. Invisible. Imperceptible.
ગેરઆબરૂ, *n.* અપકીર્તિ. નામોશી. Disgrace. Dis-
ગેરઈન્સાફ, *n.* અન્યાય. Injustice. [honor.
ગેરઉપયોગ, *n.* દુરુપયોગ. Misuse.
ગેરકાયદેસર, *ad.* કાયદા પ્રમાણે નહી. Unlawfuly.
ગેરફાયદો, -લાભ, *n.* નુકસાન.Loss. Disadvantage.
ગેરબંદોબસ્ત.-વહિવટ, *n.* અવ્યવસ્થા. Mismanage-
ગેરવર્તણુંક,*n.* ખોટી વર્તણુંક.Misbehaviour. [ment.
ગેરવલ્લે, *ad.* ઠેકાણે નહિ. Misplaced. Mislaid.
ગેરવ્યાજબી, *a.* વ્યાજબી નહી એવું. Unjust.
ગેરવાટે, *ad.* આડે રસ્તે. Improperly.
ગેરસમજ,-સમજુત,-સમજુતી, *n.* ખોટી સમજ. Mis-understanding. [dant.
ગેરહાજર, *n.* હાજર નહી એવું.Absent. Non-atten-
ગેરહાજરી, *n.* હાજર નહી. Non-attendance.
ગેરવવું, *vt.* પાડવું. To fell.
ગેરૂ; *n.* એક જાતની લાલ મટોડી. Red chalk.
ગેલ, *n.* રમત. Caressing. Amusement.
ગેંડો. *n.* એક જંગલી જનાવર. Rhinoceros.
ગેંદ, *n.* દડો. Ball. [Sky.
ગો, *n.* ગાય. Cow. ૨. પૃથ્વી. Earth. ૩. આકાશ.
ગોકળગાય, *n.* એક જીવડું; ઈંદ્રગોપ. Snail.
ગોકીરો, *n.* શોરબકોર. Upoar.
ગોખ. ગોખલો. *n.* ઝરૂખો. Portico. ૨. ભીંતમાં વસ્તુ મૂકવા માટે રાખેલી જગા Nich.
ગોખણપટ્ટી, *n.* ગોખવું તે. Cramming.
ગોખવું, *vt.* યાદ કરવું. To commit to memory.
ગોચર, *a.*ઇંદ્રિયગમ્ય. Perceptible by the senses. *n.* ચરો. Pasture.
ગોઝાર. *n.* મુખ્ય ઓરડાની બાજુનો ખંડ.Store room.
ગોઝારૂં, *a.* પાપી; હત્યારૂં. Sinful. Horrible.
ગોટ, *n.* ઘુંટડો. Gulp. ૨; ધુમાડાનો ગોટો. Cloud of smoke. [stone in fruit.
ગોટલો,-લી. *n.* ફળની અંદર ગોટલાવાળું બીજ. Large
ગોટાળો, *n.* અવ્યવસ્થા. Confusion. Medley.
ગોટો, *n.* કલગી. Nosegay ૨. લાડુના જેવો ગોળો. Round mass.
ગોઠ, *n.* છાની વાત. Secret talk. ૨. ભોજનની. Pleasure party. ૩. મિત્રતા. Friendship.
ગોઠડી, *n.* છાની વાત. Secret talk.
ગોઠણ, *n.*ઢીંચણ. Knee. ૨.સહિયર. Female friend.
ગોઠવવું,*vt.* વ્યવસ્થિત કરવું. To arrange.To adjust.
ગોઠવણ,-વણી, *n.* વ્યવસ્થા. arrangement,
ગોઠવું *vt.* ગમવું. To suit.
ગોઠિયો, *n.* મિત્ર. Friend. Comrade.
ગોઠિયણ, *n.* સખી. Famale friend.
ગોઠે, *ad.* પ્રમાણે. In the same way as.
ગોડવું, *vt.* પોચુ કરવા ખોદવું. To loosen the soil.
ગોતવું, *vt.* શોધવું. To search. To find out.
ગોતુ, *a.* ગંદુ. Dirty. ૨. બેસ્વાદ. Tastless. *n.*
ગોત્ર, *n.* કુલ, વંશ. Race. Family. [કચરો. Refuse.
ગોત્રજ, *a.* એકજ વંશમાં જન્મેલું. A kin. Born in the same family.
ગોત્રી, *a.* એક જ ગોત્રનું. Of the same family.
ગોથું, *n.* નકામાં ફાંફાં. Vain struggle. 2. ભૂલથાપ. Deception.
ગોદડું,-ડી, *n.* પાથરણ. Quilt. A mattress.
ગોદાટવું, *vt.* ગોદા મારવા; રોકવું. To strike.
ગોદાન. ગૌદાન, *n.* ગાયનું દાન. Alms of a cow.
ગોદામ. *n.* વખાર; ગોદી. Godown.
ગોદાવવું, *vt.* સતેજ કરવું. To rouse.
ગોદો, *n.* મુક્કો, ઠોંસો. Thrust.
ગોદી, *n.* બંદર. Dock. A Dock-yard.
ગોધણ, ગોવૃંદ, *n.* ગાયોનું ટોળું. Cow-herd.
ગોધો, *n.* આખલો. Uncastrated bull.
ગોપ, ગોરક્ષ, *n.* ગોવાળીયો.Shepherd.
ગોપાવવું,-ગોપવું, સંતાડવું. *vt.* To hide.
ગોપાલક.-ક,-ળ, *n.* ગોવાળિયો; કૃષ્ણ. Shepherd.
ગોપી, ગોપિકા, *n.* ગોવાળણ; ગોપી. Shepherdess.
ગોપીચંદન, *n.* એક જાતની પીળી માટી. Kind of yel-
ગોપુર, *n.* મુખ્ય દ્વાર. Principal gate. [low earth.
ગોફણ, *n.* પથરા ફેંકવાનું એક સાધન. Sling.
ગોબરૂં, *a.* ગંદુ. Dirty. Filthy. Nasty.
ગોબો, ગોભો, *n.* ધાતુના વાસણમાં પછડાયાથી પડેલો ખાડો. Depression in a metallic vessel.

ગોમાંસ, *n.* ગાયનું માંસ. Beef.
ગોમૂત્ર, ગૌમૂત્ર, *n.* ગાયનું મુતર. Urine of cow.
ગોમેદ, *n.* પોખરાજ; એક જાતનું ઝવેરાત. Onyx.
ગોર, *n.* પુરોહિત. Family priest.
ગોરક્ષક, *n.* ગોવાળ. Shepherd.
ગોરજલગ્ન, *n.* સમી સાંજનું લગ્ન. Marriage at dusk
ગોરજી, *n.* જૈન સાધુ. Jain priest. [time.
ગોરટિયું, *a.* ગોરૂં. White. Fair.
ગોરસ, *n.* દૂધ. Milk. ૨. છાશ; દહીં. Whey. ૩. માખણ. Butter. [and sandy.
ગોરાટ, ગોરાડું. *a.* Light પોચી ને રેતાળ (જમીન.)
ગોરીલો, *n.* એક જાતનો વાંદરો. Gorilla.
ગોરૂં, ગોર; *a.* સફેદ. White. Handsome.
ગોરી, *a.* દેખાવડી. Beautiful. *n.* સુંદરી. A beautiful woman. [European.
ગોરો, *n.* પરદેશી. Foreigner. ૨. યુરોપનો વતની.
ગોલ, *a.* ગોળ. Round, Circular.
ગોલક, *n.* ગલ્લો. Money-box. A till.
ગોલંદાજ, *n.* તોપચી. Gunner. A bombardier.
ગોલૈયો. *a.* વગર નોતરે આવેલો. An uninvited peron.
ગોલો, *n.* જનાનખાનાનો નોકર. Servant in the harem. ૨. ગંજીફાનું એક પત્તું. Knave in a pack of cards. ૩. ચોખા ખાંડનારી જાત. Rice beater.
ગોલોક, *n.* વિષ્ણુનું નિવાસસ્થાન. Residence of
ગોલ્લો, ગોરિયો, *n.* વાછડો. Calf. [Vishnu.
ગોવાળ,-ળિયો, *n.* ઢોર ચરાવનારો. Shepherd.
ગોશ્ત, ગોસ. *n.* માંસ. Flesh.
ગોષ્ઠિ, ગોષ્ઠી, *n.* વાતચીત. Conversation. A tale.
ગોળ, *n.* વર્તુલ. Round. A circular. ૨. નાતીલાઓનું જુથ. Limited body.
ગોળગોળ, *a.* અસ્પષ્ટ; ઉડાઉ. Ambiguous.
ગોળમટોળ. *a.* હૃષ્ટપુષ્ટ. Pulpy.
ગોળાઈ, *n.* ગોળપણું. Rotundity.
ગોળાકાર, *a.* ગોળ. Circular. Spherical.
ગોળાર્ધ, *n.* અર્ધગોળ. Hemisphere.
ગોળ. *n.* Jaggery. Molasses.
ગોળી, *n.* ગોળ ટીકડી. Pill. ૨. બંદૂકમાં ભરવાની ગોળી. Cartrige. ૩. પાણી ભરવાનું માટીનું વાસણ. Earthen pot for water. [Shooting.
ગોળીબાર, *n.* બંદુક કે પીસ્તોલમાંથી ગોળી છોડવી તે.
ગોળો, *a.* પિંડો. Globe. ૨. પેટનો વાયુનો એક રોગ.
ગોંદરૂં, ગોંદરો, *n.* પાદર. Outskrit. [Disease.
ગોંધવું, *vt.* બંધ જગામાં પૂરવું. To confine.
ગૌ, *n.* ગાય. Cow.
ગૌચર, *n.* ચરો. Pasture. The village-common.
ગૌણ, *n.* મુખ્ય નહિ એવું. Secondary. Inferior.
ગૌતમ, *n.* ભગવાન બુદ્ધ. Lord Buddha.
ગૌર, *a.* ગોરૂં. White. Handsome.
ગૌરવર્ણું, *a.* ગોરા રંગનું. White coloured. [Respect.
ગૌરવ, *n.* મહત્તા. Gravity. Glory. Fame. ૨. આદર.
ગૌરવશાલી,-શાળી, *a.* ગૌરવવાળું. Deserving respect.
ગૌરી, *n.* કુમારિકા. Virgin.
ગ્યાસતેલ, *n.* ઘાસતેલ Kerosine oil.
ગ્રથવું, *vt.* ગુંથવું. To weave. 2. રચવું. To compose.
ગ્રસવું, *vt.* પકડવું. To catch. 2. ગળી જવું. To
ગ્રસ્ત, *a.* જકડાએલું. Afflicted. [swallow.
ગ્રહ, *n.* સૂર્ય, ચંદ્ર, વિ. નવ ગ્રહોમાંનો એક. Planet.
ગ્રહણ. *n.* પકડવું તે. Seizure. Comprehension. ૨. [ગ્રાસ Eclipse.
ગ્રહમંડળ, *n.* ગ્રહમાળા. Planatery system.
ગ્રહરાજ, ગ્રહેશ, *n.* સૂર્ય. Sun.
ગ્રહવું, *vt.* પકડવું. To seize.
ગ્રંથ, *n.* પુસ્તક. Book.
ગ્રંથકર્તા,-કાર, *n.* પુસ્તક રચનાર. Author.
ગ્રંથમાળા, *n.* ગ્રંથોની માળા. Series (of books).
ગ્રંથાવલોકન, *n.* પુસ્તકાવલોકન. Review of books.
ગ્રંથિ, *n.* ગાંઠ. Knot. ૨. સાંધો. Joint.
ગ્રામ, *n.* ગામ; ગામડું. Village. A hamlet.
ગ્રામસુધાર,-સુધારણા, *n.* ગામડાં સુધારવાની પ્રવૃત્તિ. Rural reconstruction.
ગ્રામ્ય, *a.* ગામડાંને લગતું. Relating to a village.
ગ્રાસ, *n.* કોળિયો. Morsel. [Rustic.
ગ્રાહ; *n.* પકડ. Seizing. ૨. મગર. Alligator.
ગ્રાહક, *n.* ઘરાક. Customer. *a.* ગ્રહણ કરનારૂં.
ગ્રાહ્ય, *a.* ગ્રહણ કરવા યોગ્ય. Acceptable. [Receptive.
ગ્રીવા, *n.* ગરદન; ડોક. Neck.
ગ્રીષ્મ, *n.* ગરમીની મોસમ. Summer *a.* ગરમ. Hot-
ગ્લાન, *a.* ખિન્ન; થાકેલું. Depressed. [warm.
ગ્લાનિ, *n.* ખિન્નતા. Depression. Langour.
ગ્વાલ, ગ્વાળ, *n.* ગોવાળ. Shepherd.
ગ્વાહી, *n.* સાક્ષી; પુરાવો. Evidence; witness.

'ઘ'

ઘ, The fourth consonant of the alphabet કંઠસ્થાની ચોથો વ્યંજન.
ઘઉં, *n.* એક અનાજ. Wheat.
ઘઉંવર્ણું, *a.* ઘઉં જેવા રંગનું. Of a wheaten colour.
ઘઘરણું, *n.* નાતરૂં. Remarriage. [ching.
ઘચરકું, *n.* ગચરકો. Sour eructation. or bel-
ઘટ, *n.* ખોટ. Loss. ૨. ઘટાડો. Decrease. ૩. ઘડો. Pot. ૪. શરીર. Body. *a.* જાડું. Thick; close.
ઘટના, *n.* બનાવ. Incident. Occuring.
ઘટમાળ, *n.* ક્રમ; પ્રણાલિ. Routine.
ઘટવું, *vt.* ઓછું થવું. To decrease. ૨. યોગ્ય હોવું. To merit. ૩. ચઢી જવું. To shrink; to contract.
ઘટતું, *a.* યોગ્ય. Suitable. Fit; ૨. Decreasing. ખૂટતું.
ઘટા, *n.* જમાવ; જુથ. Assemblage.
ઘટાડવું, *vt.* ઓછું કરવું. To reduce. to diminish.
ઘટાડો, *n.* ઓછપ. Reduction. Deficieny decrease.
ઘટાવવું, *vt.* બેસતું કરવું. To fit.
ઘટિત, ઘટારત, *a.* યોગ્ય. Becoming. Fit; worthy.
ઘટી, -કા, *n.* ૨૪ મીનીટનો સમય. Period of 24 minutes
ઘટ્ટ, *a.* ઘાટું; ઘાડું. Dense. Close; compact; thick
ઘડતર, *n.* ઘડામણ. Manufacture.
ઘડપણ, ઘરડાપો, *n.* વૃદ્ધાવસ્થા. Old age. Senility.
ઘડભાંજ, -મથલ, *n.* વિચારોનું ડામાડોળપણું. Opposing thoughts.
ઘડવું, *vt.* બનાવવું; આકાર આપવો. To forge.
ઘડાયલું, *a.* અનુભવથી પાકું થયેલું. Experienced.
ઘડિયાળ, *n.* વખત જણાવનારૂં યંત્ર. Watch. Clock.
ઘડિયાળી, *n.* ઘડિયાળો દુરસ્ત કરનાર. Watch-repairer.
ઘડી *n.* ૨૪ મીનીટનો સમય. Period of 24 minutes. ૨. તક; પ્રસંગ. Opportunity.
ઘડીઘડી, *ad.* વારંવાર. Often.
ઘડો, ઘડુલો, *n.* માટીનું પાણી ભરવાનું નાનું પાત્ર. Small water-pot.
ઘણ, *n.* મોટો ભારે હથોડો. Large hammer.
ઘણું, *a.* ખૂબ; પુષ્કળ. Plenty.
ઘણુંકરીને, -ખરૂં, *ad.* બહુધા; મોટેભાગે. Mostly.
ઘન, *a.* નક્કર. Solid. ૨. ગીચ. Dense. *n.* વાદળું. Cloud.
ઘનઘોર, *a.* ગાઢું. Very dark and dreadful; Thick. [Dense.
ઘનફળ, *n.* વસ્તુના કદનું માપ. Volume.
ઘનમૂળ, *n.* ઘનપરિમાણ. Cube Root.
ઘભરાટ, *n.* ગભરાટ. Confusion. Alarm.
ઘનમાપ, -માન, *n.* લંબાઇ ઊંચાઇને પહોળાઇનું એકત્ર માપ Cubic measure.
ઘમસાણ, *n.* તોફાન. Uproar. Riot. ૨. નાશ. Ruin
ઘમંડ, *n.* ખોટો ડોળ. False show. ૨. અભિમાન. Pride.
ઘમંડી, *a.* અભિમાની. Proud. Arrogant.
ઘર, *n.* રહેવાનું ઠેકાણું. House. ૨. નિવાસસ્થાન. Home. ૩. કુટુંબ. Family.
ઘરકામ, *n.* ઘરનું કામકાજ. Domestic duties.
ઘરખર્ચ, *n.* House-hold expenses.
ઘરખટલો, -સંસાર, *n.* ઘરવાખરો; સંસાર વહેવારનું કામકાજ. Household affairs.
ઘરખૂણે, -મેળે, *ad.* ખાનગીમાં. Privately.
ઘરગતુ, -ગથુ, ઘરાઉ, *a.* ખાનગી. Private.
ઘરગવું, *vt.* નાતરૂં કરવું. To remarry.
ઘરડું, *a.* વૃદ્ધ. Advanced in years. Old.
ઘરપ્રવેશ, *n.* ગૃહપ્રવેશ. House-trespass
ઘરબાર, *n.* કુટુંબકબીલો. Family.
ઘરભાડું, *n.* ઘરનું ભાડું. House-rent.
ઘરવખરો, -વખરી, *n.* ઘરને લગતો બધો સામાન. Household chattle.
ઘરવટ, ઘરોબો, *n.* ગાઢ સંબંધ. Friendly intercourse. Intimacy.
ઘરવેરો, *n.* ઘર ઉપર લેવાતો કર. House-tax.
ઘરાક, *n.* ખરીદનાર. Customer.
ઘરાકી, *n.* વેચાણ; ખપત. Sale. Custom.
ઘરેડી, *n.* ગરગડી. Pulley.
ઘરેડો, -ડી, *n.* શ્વાસ. Death-rattle.
ઘરેણું, *n.* અલંકાર. Ornament.
ઘરેણે, *a.* ગીરો મૂકેલું. Mortgaged.
ઘર્ષ, ઘર્ષણ, *n.* ઘસારો. Friction. ૨. તકરાર. Quarrel
ઘવડવું, *vt.* ખણવું; વલુરવું. To Srcatch. To itch.
ઘવાવું. *vt.* ઘાયલ થવું. To be wounded.
ઘસઘસાટ, *ad.* ગાઢ રીતે. Soundly. Deeply.
ઘસડવું. *vt.* ઢસરડાતું ખેંચવું. To drag. To pull.
ઘસરકો, -ડો. *n.* કાપો; ખાપો. Scratch. Laceration.
ઘસવું. *vt.* ચોળવું; ધાર કાઢવી. To rub. To scrub. To sharpen.
ઘસારો, *n.* ખોટ; ખસરડો. Wastage. Scratch.
ઘંટ, ઘંટા, *n.* ટોકરી. Bell.
ઘંટડી, *n.* નાનો ઘંટ. Small bell.
ઘંટકાર, *a.* ઘંટના આકારનું. Bell-shaped.
ઘંટારવ, *n.* ઘંટનો અવાજ. Sound of bell.
ઘંટી, દળવાનું સાધન. *n.* Grinding mill.
ઘા, ઘાવ, *n.* જખમ. Wound. ૨. ઝટકો. Stroke. ૩. ૨૪ કાગળનો જથો. Quire of paper.
ઘાઈ, *n.* ઉતાવળ; દોડાદોડ. Haste. Hurry; Speed.
ઘાઘરો, *n.* ચણિયો. Patticoat.
ઘાટ, *n.* આકાર. Shape. Form. ૨. ઓવારો. Wharf. ૩. પહાડી રસ્તો. Mountain pass. ૪. યુક્તિ. Intrigue
ઘાટદાર, *a.* સુંદર. Beautiful. Well-Shaped.

ઘાટડી, *n.* ચૂંદડી; ગાટડી. White-specked red cloth worn by girls at the time of marriage.

ઘાટી, *n.* નોકર. Male servant.

ઘાડવો, *n.* નાનુ માટલું. Earthen vessel.

ઘાણ, *n.* અમુક જથો. Quantity. ૨. સંહાર. Destruction.

ઘાણી, *n.* તેલી બી પીલવાનું યંત્ર. Oil-mill.

ઘાત, *n.* ખૂન; નાશ. Murder. Danger.

ઘાતકી, *a.* ક્રૂર. Pitiless. murderous.

ઘામ, *n.* તાવ; ઉકળાટ. Warmth. 2. પસીનો, Sweat.

ઘાયલ, *a.* જખમી. Wounded.

ઘારણ, *n.* ઘોર નિંદ્રા. Sound sleep.

ઘારી, *n.* એક મીઠાઈ. A sweet. ૨. ગોળાઈ. Circumference.

ઘાલ, *n.* હાર. Row. A file. ૨. ખોટ. Loss.

ઘાલખાદ,-ખાધ, *n.* નુકસાન. Loss. Deficiency.

ઘાલમેલ, *n.* ધાંધલ. Fuss. Bustle. 2. પ્રપંચ. Intrigue.

ઘાલવું, *vt.* અંદર નાખવું. To thrust into. To penetrate.

ઘાસ, *n.* ચારો; ખડ. Fodder.

ઘાસતેલ.-લેટ, *n.* ગ્યાસતેલ. Kerosine oil.

ઘાસિયો, *n.* સાથરો; ઘોડા પર જીન નાખવાની કામળ. Woolen covering on the saddle of horse.

ઘાંચ, *n.* ખૂંચ, મુશ્કેલી. 2. Rut. ખાડો.

ઘાંચી, *n.* તેલ વેચનારો. One who deals in oil.

ઘાંટી, *n.* બારીક સમય. Critical juncture. 2. અવાજ. Voice

ઘાંટો, *n.* સાદ. Noise.

ઘાંટાઘાંટ, *n.* બૂમાબૂમ. Uproar.

ઘી. *n.* ઘૃત; તપ. Clarified butter.

ઘીયો. *n.* ઘી વેચનારો. Ghee-seller.

ઘીચ, *a.* ગીચ. Dense.

ઘુઘરો, *n.* નાની ઘંટડી. A small bell.

ઘુઘવાટ,-ટો, *vt.* ગર્જના. Roar.

ઘુમાવવુ, *vt.* ગોળગોળ ફેરવવું. To turn in a circle.

ઘુમ્મો. *n.* મુક્કો; ધીબ્બો. Blow.

ઘુરકિયું, *n.* છાંછિયું; ઘૂરકવાનો અવાજ. Growl.

ઘુરવું,-ઘુરકવું, *vt.* To growl; to snarl. To frown.

ઘુવડ, *n.* રાત્રે જ દેખી શકતું એક પક્ષી. Owl.

ઘુસણિયો, *n.* માથુ મારનારો. An intruder.

ઘુસપુસ, *ad.* ચુપચુપ ધીમી વાતો કરવી તે. In whispers

ઘુસાડવું, *vt.* પેસાડવું. To thurst in ૨. To push in.

ઘુમટ. ઘુંઘટ, *n.* ગુંબજ. Dome. A cupola.

ઘૂમરો. *n.* ઘૂંઘટ. Covering. A veil.

ઘૂમવું, *vt.* ગોળગોળ ફરવું. To revolve. 2. રખડવું. To wander

ઘૂસ, *n.* ઉંદર. Rat.

ઘૂસવું, *vt.* દાખલ થવું. To enter.

ઘૂંઘટ,-ટો, *n.* સ્ત્રી મોં પર કપડું ઢાંકે છે તે. Mouth-veil

ઘૂંટ,-ડો, *n.* ગુંટડો. Draught.

ઘૂંટણ, *n.* ઢીંચણ. Knee.

ઘૂંટવું, *vt.* લસોટવું; પીસવું. To pulverize.

ઘૃત. *n.* ઘી. Ghee.

ઘેટું, *n.* જેના શરીર ઉપર ઉન થાય છે તે પ્રાણી. Sheep.

ઘેન, *n.* નશો; કેફ. Drowsiness. Intoxication.

ઘેર. *n.* સમૂહ; ટોળી. Crowd. ૨. ઘેરાવો. Circumference. *ad.* ઘરમાં. At or in home.

ઘેરાવ,-વો, *n.* પરિઘ; Circumference.

ઘેરવું, *vt.* ચારે તરફ વિંટળાઇ વળવું. To surround To environ

ઘેરૂ, *a.* પાકું રંગેલું. Deeply coloured

ઘેરો. *n.* ઘેરી લેવું તે. Siege.

ઘેલું, *a.* ગાંડું. Crazy, Insane.

ઘેલછા. *n.* ગાંડપણ. ધુન. Craziness, Madness.

ઘો, *n.* ગરોળી જેવું એક ઝેરી જનાવર. Iguana.

ઘોઘર, *n.* જંગલી બીલાડો. Wild cat.

ઘોચવું, ઘોંચવું, *vt.* ભોંકવું. To Pierce. To thrust.

ઘોટક, *n.* ઘોડો. Horse.

ઘોડદોડ, *n.* ઘોડાઓની દોડવાની હરિફાઇ. ૨. Horse-race. 2. તે માટેનું મેદાન. Race-course.

ઘોડાગાડી, *n.* ઘોડાવડે ખેંચાતી ગાડી. Horse-carriage.

ઘોડાર, *n.* તબેલો. Stable.

ઘોડિયું *n.* પારણું. Cradle. A hammock.

ઘોડે, *ad.* પેઠે. Likewise

ઘોડો, *n.* અશ્વ. Horse. ચોકઠું. Frame.

ઘોર, *n.* કબર. Tomb. *a.* ભયાનક. Horible. Frightful.

ઘોરણ, *n.* નસકોરાં બોલાવી ઉંઘવું તે. snoring.

ઘોરવું, *vt.* નસકોરાં બોલાવી ઉંઘવું. To snore.

ઘોળવું *vt.* જોરથી ધમડવું. To shake about.

ઘોળાઘોળ, *n.* અનિશ્ચિતતા. Suspense. Uncertainty.

ઘોંઘાટ, *n.* શોરબકોર. Uproar. Noise; clamour.

ઘોચવું, *vt.* ભોંકવું. To pierce. To thrust

ઘ્ન, *a,* પ્રત્યય છે. જેમકે : કૃતઘ્ન; શત્રુઘ્ન. Suffix.

ઘ્રાણ. *n.* વાસ. Smell. Scent.

ઘ્રાણેંદ્રિય. *n.* નાક. Nose. Organ of smell.

‘ઙ’

(આ વ્યંજનથી શરૂ થતો એક પણ શબ્દ નથી)

‘ ચ ’

ચ, મૂળાક્ષરનો છઠ્ઠો અક્ષર, Sixth letter of conso-
ચક, *n.* પડદો. Curtain. A screen [nt class.
ચકચકવું, *vt.* ઝળકવું; ચળકાટ મારવો. To shine.
ચકચકાટ, *n.* ઝળકાટ. Brilliance. [Clean.
ચકચકિત. *a.* ચળકતું Bright; brilliant ૨. સ્વચ્છ
ચકચૂર, *a.* કેફમાં મસ્ત Dead drunk. ૨. [Absorbed
ચકડોળ, ચકદોળ, *n.* Merry-go-round. [in તલ્લીન.
ચકતી, ચકતું, *n.* નાની તકતી. Round slice.
ચકમક, *n.* એક પથ્થર જે ઘસવાથી તેમાંથી તણખા ઝરે છે. Flint.
ચકરચકર. *ad.* ગોળગોળ. Round and round.
ચકરાવો, *n.* પરિધ. Circumference 2. ફેરાવો. Long turn. 3. ફેર; તમ્મર. Giddiness.
ચકરી. *a.* ગોળ આકારનું. Circular. [Watercock.
ચકલી,-લું,-લો *n.* એક પંખી. Sparrow.2.પાણીનો નળ.
ચકલું. *n.* નાનું બજાર. Small market.
ચકવો. *n.* ચક્રવાક; એક પંખી. Male ruddy goose.
ચકળવકળ,-વિકળ, *a.* આકુળવ્યાકુળ. Agitated.
ચકામું,-યું, *n.* ચાંદુ કે ચાઠું. Round sore on skin.
ચકિત, *a.* છક થઇ ગયેલું. Astonished; bewildered.
ચક્કી. *n.* ઘંટી A hand-mill.
ચકોર, *a.* ચાલાક. Alert 2. એક પક્ષી. Partridge.
ચક્કર, *a.* ગાંડું; ચસકેલું. Mad. *n.* પૈડું. Wheel. 2.
ચક્કુ, *n.* ચાકુ, ચપ્પુ Penknife. [તમ્મર. Giddiness
ચક્ર, *n.* પૈડું Wheel. 2. ધારવાળું એક હથિયાર. Sharp circular missile; weapon. 3. કુંડાળું. Circle 4. ઘણું મોટું રાજ્ય. Realm. 5. જથો; સમુદાય. Asse-
ચક્રગતિ, *n.* ચક્ર જેવી ગોળ ગતિ. Rotation [mblage.
ચક્રગોળ, *n.* ચારે બાજુએ વિંટળાઇ વળવું તે. Cordon.
ચક્રનાભિ, *n.* પૈડાનું મધ્યબિંદુ. Nave of a wheel.
ચક્રમ, *n.* ગાંડો માણસ. Mad man.
ચક્રવર્તી. *n.* શાહેનશાહ; સાર્વભૌમ રાજા. Emperor.
ચક્રવૃદ્ધિ *a.* મુદ્દલ સાથે વ્યાજનું પણ વ્યાજ ગણાતું હોય તેવું. Compound (interest).
ચક્રાકાર, *a.* ગોળ. Round. Circular.
ચક્ષુ, *n.* આંખ; નયન. Eye.
ચક્ષુગોચર. *a.* આંખથી દેખાય એવું. Perceptible.
ચક્ષુરોગ, *n.* આંખનો રોગ. Eye disease.
ચખાડવું, *vt.* ચાખે એમ કરવું. To cause to taste.
ચગદવું. ચગદોળવું. *vt.* પીલવું; દબાવવું. To crush.
ચગદાવું, *vt.* પીલાવું; દબાવું. To be crushed.
ચગળવું. *vt.* મમળાવીને ખાવું. To eat slowly.
ચગાવવું, *n.* ઉરાડવું. To fly (a kite).
ચચણવું, ચણચણવું, ચચરવું, ચરચરવું, *vt.* બળતરા થવી. To feel a burning pain.

ચચણાટ, ચરચરાટ *n.* બળતરા. Burning pain.
ચટ. ચટ્ટ, *ad.* ઝટ. Quickly. **ઓહિયાં. Devouring.** *n.* હઠ; હઠ. Obstinancy. ૨. ચાનક. Care.
ચટકદાર, *a.* આકર્ષક; લહેજતદાર. Charming.
ચટકમટક, *a.* વરણાગીયું. Foppish.
ચટકવું, ચટકાવવું, *vt.* ચટકો ભરવો. To sting.
ચટકો. ચટાકો, *n.* દંશ. Sting. 2. મહેણું. Taunt ૩. તીવ્ર લાગણી. Sensation.
ચટણી. *n.* એક ચટકદાર વાની. Salad.
ચટપટ, ચટોચટ, *ad.* ઝટપટ. Quickly.
ચટપટી, ચટકપટી, *n.* તાલાવેલી;અકળામણ.Uneasiness.
ચટાઈ, *n.* સાદડી. Mat.
ચટાડવું *vt.* ચાટે તેમ કરવું. To make to lick.
ચટાપટા, *n.* રંગબેરંગી આડાઅવળા પટા. Stripes.
ચડઉતર, *n.* ચઢઉતર. Rise & fall.
ચડણ, ચડાણ, ચઢાણ *n.* ચઢાવ. Ascent.
ચડતી, ચઢતી, *n.* ઉન્નતિ; વૃદ્ધિ. Progrees; Rise.
ચડતીપડતી. *n.* અસ્તોદય. Rise & fall.
ચડતુ, *a*, આગળ વધતું. Progressing. Growing.
ચડપ, *ad.* તત્કાળ Instantly.
ચડભડવું, *vt.* બોલાચાલી થવી. To altercate. (unt
ચડવું, *vi.* ઉપર જવું. To ascend. સવાર થવું. To mo-
ચડસ, *n.* વ્યસન; લત. Habit. 2. મમત. Obstinacy.
ચડસાચડસી, *n.* હરિફાઈ, Rivalry; emulation.
ચડસીલું, *a.* હઠીલું. Obstinate.
ચડાઈ, ચઢાઇ, *n.* હુમલો. Assault: attack.
ચડાઉ, ચઢાઉ, *a.* ફુલણજી, Foppish; Vain.
ચડિયાતું, ચઢિયાતું, *a.* વધારે સારૂં. Better.
ચઢઉતર, *n.* અસ્તોદય. Rise and fall.
ચઢવું. *vt.* સ્વાર થવું. To mount.
ચઢાવ *n.* ઊંચાણ. Aclivity. Ascent.
ચઢાવવું, *vt.* To lift; to instigate.
ચણતર. *n.* ચણવાનું કામ.Masonary work. [To eat
ચણવું,*vt.*ઉભું કરવું; બાંધવું;To erect. 2. વીણીને ખાવું.
ચણિયારૂં, *n.* જે ખાડામાં ટેકાવાથી બારણું ફરે છે તે. Hole in the block of wood on which door
ચણિયો, *n.* ઘાઘરો, Petticoat. [turns.
ચણો, ચણા, *n.* કઠોળ. Gram.
ચણોઠી, *n.* એક ફળ. A berry seed.
ચતુ, *a.* ચ-તુ. Supine; Lying on the back.
ચતુર. *a.* હોશિયાર. Clever. Intelligent.
ચતુરસ્ર. *a.* ચોખૂણિયું. Four-cornered.
ચતુરા, *n.* ચતુર સ્ત્રી. Clever woman.
ચતુરાઈ, *n.* હોશિયારી. Cleverness. Wisdom.
ચતુર્ગુણ, *a.* ચારગણું. Fourfold.

ચતુર્થાંશ, *n.* ચોથો ભાગ. One quarter.
ચતુર્થી, *n.* ચોથી વિભક્તિ. Dative case.
ચતુર્દશ, *a.* ચૌદ. Fourteen.
ચતુર્દળ, *a.* ચાર પાંખડી વાળું. Having four petals.
ચતુર્દિશ. *ad.* ચોતરફ. On all sides.
ચતુર્ભુજ, ચાર હાથવાળું. ચાર ખૂણા કે બાજુઓ વાળું. Having four hands. Quadrangular.
ચતુર્વિધ, *a.* ચાર પ્રકારનું. Of four kinds.
ચતુષ્પદ,-પાદ, *a.* ચોપગું. Foor-footed. [daries.
ચતુઃસીમા, *n.* ચાર બાજુની સીમા ખૂંટ. Four boun-
ચતુંપાટ, ચ-તુંપાટ, ચત્તાપાટ, *a.* છતાપાટ. Lying flat on the back.
ચપ, ચપચપ, ચપાચપ, ચપોચપ, *ad.* ઝટપટ. Quickly.
ચપકો; *n.* ડામ; મહેણું. Cauterisation.
ચપટ, *a.* ગોઠવાઇને (બેસવું તે). Flat. Squatted.
ચપટવું, *vt.* સજ્જડ કરવું. To fix tightly.
ચપટી, *n.* ચીમટી. Pinch. A moment.
ચપટું, *a.* બેઠેલું; દબાયલું. Flat. Dumpy.
ચપણ, ચપણુ, ચપણિયું, *n.* માટીનું શકોરૂં-બટેરૂં. Earthen bowl.
ચપરાસ, *n.* પતરાજ; બડાઇ. Vanity. Pride.
ચપરાસી, *n.* પટાવાળો. Peon.
ચપલા, *n.* હોશિયાર સ્ત્રી. Clever woman. 2. વીજળી. [Lightning.
ચપસવું, *vt.* દાબવું. To press.
ચપળ, ચપલ, *a.* હોંશિયાર; ચાલાક. Clever. Active.
ચપળતા, *n.* ચાલાકી. Cleverness. Smartness.
ચપાટી.-તી, *n.* જાડી રોટલી. Cake.
ચપ્પું, *n.* કાપવાનું ઓજાર; ચાકુ. Knife.
ચબરાક, *a.* ચપળ; ચાલાક. Active. Smart.
ચબાવલું, *a.* દોઢડાહ્યું, Over-wise.
ચબૂતરો, *n.* પોલીસ થાણું; ગેટ. Police station.
ચમક,-કારો,-કાટ,-કાર, *n.* ચમકારો. Lustre; Glitter.
ચમકપથ્થર,-પહાણ, *n.* ચકમકનો પથ્થર. Load-stone.
ચમકવું, *vt.* ઝબૂકવું. To sparkle. 2. ચમકી ઉઠવું. To be startled.
ચમકાવવું, *vt.* ચમકે તેમ કરવું. To startle.
ચમચમ, ચમચમાટ, *n.* તીવ્ર તળતરા. Feeling of burning sensation.
ચમચી, *n.* નાનો ચમચો. Small spoon.
ચમચો, *n.* એક કડછી જેવું સાધન. Spoon.
ચમત્કાર, *n.* આશ્ચર્યકારક બનાવ; કરામત. Miracle.
ચમત્કારિક,-કારી, *a.* આશ્ચર્યકારક. Miraculous.
ચમત્કૃતિ, *n.* ચમત્કારી બનાવ. Miraculous event.
ચમન, *n.* બાગ. Garden. ૨. આનંદ. Pleasure.
ચમરબંધી, *a.* શૂરવીર; સત્તાધીશ. Courageous.
ચમરી, ચમ્મર, *n.* વાળની મચ્છર ઉડાડવાની ચામર. Hairy fly-driver.
ચમાર, *n.* ચામડીયો. Leather-tanner.
ચમૂ, *n.* સેના. Army.
ચમેલી, *n.* એક પુષ્પ. Flower.
ચમ્મડ, *a.* કૃપણ. Miser. ૨. ચીકણું. Tenacious.
ચય, *n.* ઢગલો. Mass. ૨. વધારો. Increase.
ચર, *a.* અસ્થિર. Unstable. *n.* બાતમીદાર. Scout.
ચરક, *n.* પક્ષિની અઘાર. 'Birds' foecal matter.
ચરકવું, *vt.* થોડું પ્રવાહી જેવું અઘવું. To pass foecal matter
ચરકું, *a.* બેસ્વાદ; તમતમું અને કડુચું. Distasteful.
ચરખો, *n.* રેંટિયો. Spinning wheel. ૨. કપાસ લોઢવાનો સંચો. Gin. ૩. સંઘાડો. Lathe.
ચરચરવું, *vt.* ચચરવું. To feel a stinging pain.
ચરચવું, *vt.* લેપ કરવો. To anoint. To besmear.
ચરચા, See ચર્ચા.
ચરચાવું, *vt.* To be discussed.
ચરણ, *n.* પગ. Leg. ૨. કડી; તૂક. Stanza.
ચરણમર્દન,-સેવા. *n.* પગચંપી. Massaging.
ચરબી, *n.* માંસ. Flesh. ૨. પ્રાણીઓના માંસમાં રહેલો તેલી પદાર્થ. Tallow. ૨. અભિમાન. Pride.
ચરમ, *n.* ચામડું. Hide. ૨. કરમીઓ. Worm. *a.* અંતિમ. Final.
ચરવાદાર, *n.* રાવત. Groom. A horse-keeper.
ચરવું, *vt.* ઘાસ વિ. ફરીને ખાવું. To graze.
ચરસ *n.* માદક પદાર્થ. Intoxicating drug.
ચરસાચરસી, *n.* ચડસાચડસી. Rivalry. Emulation.
ચરાઇ, *n.* ચરામણ. Fee for pasturage.
ચરાચર, *a.* સ્થાવર અને જંગમ. Movable and immovable. *n.* આખી સૃષ્ટિ. Universe.
ચરાવવું, *vt.* ઘાસ વિ. ફરીને ખવડાવવું. To graze.
ચરિત-જુઓ ચરિત્ર. [૩. કાવાદાવા. Wiles.
ચરિત્ર, *n.* કૃત્યો. Deeds. ૨. જીવનચરિત્ર. Biography.
ચરિત્રનિરૂપણ, *n.* જીવનચરિત્ર. Biography.
ચરી, *n.* પરહેજી. Prescribed diet.
ચરૂ, *n.* દેગ. Large pot.
ચરૂડી-ડો, *n.* ધાતુની નાની દેગ. Metal jug.
ચરેડો, ચરેરાટ, *n.* ધ્રાસકો. Anxiety.
ચરો, *n.* ગૌચર. Pasturage. [To anoint
ચર્ચવું, *vt.* ચર્ચા કરવી. To discuss. 2. લેપ કરવો.
ચર્ચા, *n.* વાદવિવાદ Discussion. Remark.
ચર્ચાપત્ર, *n.* છાપામાં આવેલો ચર્ચા કે વિવાદનો પત્ર. A writing for open discussion in newspaper.
ચર્ચાવું, *vt.* ચર્ચા થવી. To get discussed.
ચર્ચિત, *a.* ચર્ચાયેલું. Discussed. Anointed.
ચર્મ, *n.* ચામડું. Hide. 2. ત્વચા. Skin.
ચર્યા, *n.* રીતભાત, આચાર. Habit.
ચર્વિતચર્વણ, *n.* પુનરૂક્તિ. Reiteration.
ચલ, ચળ, *a.* અસ્થિર. Unstable. Transitory.
ચલણ, *n.* ચલણી નાણું. Currency. ૨. અમલ; સત્તા. Management. Authority; Power.
ચલણી, *a.* વ્યવહારમાં પ્રચલિત. Current.

ચલમ, *n.* તમાકુ પીવાનું એક માટીનું પાત્ર. Earthen smoking pipe.
ચલવવું, *vt.* ચાલે એમ કરવું. To put in practice.
ચલાખો, ચલાખી, *n.* કપડાનો ચોરસ કકડો. A square piece of cloth.
ચલાણી, ચલાણું, *n.* પટધીવાળી નાની પ્યાલી. Small cup.
ચલાયમાન, *a.* ફરતું; બદલાતું. Changing.
ચલિત, *a.* ચલ; અસ્થિર. Moving.Fickle-minded.
ચલિયું, ચલ્લું, *n.* ચકલું. Sparrow.
ચવચવ, *a.* પરચુરણ. Miscellaneous.
ચવડ;-ડું, *a.* મુશ્કેલીથી તૂટે એવું. Tough. Hard.
ચવલી, *n.* બે આની. Two anna piece.
ચવળાટ, *n.* તનમનાટ; ચળ. Restlessness. Disquietude.
ચવાણું, ચવેણું, *n.* કાચુંકોરૂં ખાવાનું; શેવમમરા ચણાદિ. Dry estables.
ચવાવું, *vt.* વગોવાવું. To be censured.
ચશ્મ, *n.* આંખ, નેત્ર. Eye.
ચશ્મપોશી, ચશમપોશી, *n.* આંખ ઢાંકણી. દીઠું અદીઠું કરવું તે. Connivance.
ચશ્મું, ચશ્મા, ચશ્મો, *n.* ઉપનેત્ર. Spectacles.
ચશ્મેધબ, *a.* આંધળું. Blind.
ચસક, *n.* ચસકવાથી થતું દુઃખ. Shooting pain.
ચસકવું, *vt.* ખસવું; છટકવું. To move. To be demented.
ચસકો, *n.* તલબ; લત. Craving.
ચસચસાવું, *vt.* તંગ કરવું. To tighten.
ચહેરો, *n.* મોંના ઘાટ; સુરત. Face.
ચળ, *a.* અસ્થિર. Fickle. *n.* ખંજવાળ, Itch.
ચળક, *n.* ચળકાટ. Lustre. Brightness.
ચળકચળક, *ad.* તેજ મારે તેમ. Brightly shining.
ચળકવું, *vt.* ઝળકવું, To shine. To glitter.
ચળકાટ, *n,* ચમકારો. Glitter Lustre.
ચળવળ, *n.* હિલચાલ. Agitation. Movement.
ચળવું, *vt.* હાલવું; ખસી જવું. To shake. ૨. પતિત થવું. To fall.
ચળાંમણ, *n.* ચાળતાં નીકળેલો કચરો. Refuse obtained by sifting corn etc.
ચંગ, *a.* સ્વચ્છ. Clean, ૨. પુષ્કળ. Abundant. ૩, વાદ્ય. Musical instrument.
ચંચળ, *a.* અસ્થિર. Fickle. ૨. ક્ષણિક. Temperory.
ચંડ, *a,* ક્રોધી. Hot. ૨. ભયાનક, Fierce.
ચંડાલ-ળ, *a,* ઘાતકી. Cruel. *a.* પાપી; હલકું. Mean.
ચંડિકા. ચંડી, *n.* એક ભયાનક દેવી. Goddess Durga.
ચંડુલ, *n.* Intoxicating preparation of opium.
ચંડોલ,-ળ, *n.* એક પક્ષિ. Wood-lark.
ચંદ, *a.* થોડુંક; જુજ. Little. *n.* ચંદ્ર. Moon.
ચંદન, *n.* સુખડ. Sandal-wood.
ચંદનઘો, *n.* ઊડણ ઘો. Iguna.
ચંદની, *n,* ચંદરવો; છત. Canopy. ૨. ચાંદની. Moon.
ચંદા, *n.* ચંદ્ર. Moon. ૨, ચાંદની. Moonlight.
ચંદી, *n.* ઘોડા બળદને અપાતો દાણો. Daily allowance of grain for cattle.
ચંદો, *n.* ચંદ્રમા. Moon.
ચંદ્ર,-મા, *n.* ચાંદો. Moon. ૨. ઉપગ્રહ. Satellite.
ચંદ્રક. *n.* ચાલ્લો. Round mark made on forehead. ૨. બિલ્લો. Medal.
ચંદ્રપુત્ર, *n.* બુધનો તારો. Planet Mercury.
ચંદ્રબિંબ, *n.* ચંદ્રનો ગોળો. Lunar disc.
ચંદ્રમુખી, *a.* સુંદર. Moonfaced; Beautiful.
ચંદ્રવાર, *n.* સોમવાર. Monday.
ચંદ્રિકા, *n.* ચાંદની. Moonlight. Moonshine.
ચંદ્રોદય, *n.* ચંદ્રનો ઉદય. Rising of the moon.
ચંપલ, *n.* ઉપર ખોલ વિનાનું એક પગરખું. Sandal.
ચંપાવું, *vt.* દબાવું, To be pressed.
ચંપી, *n.* મસળવું તે. Massage.
ચંબેલી, ચંબેલી, *n.* એક પુષ્પ. Jasmine flower.
ચંપો, *n.* એક ફુલ-ઝાડ. Flower.
ચંબડ, *a.* કંજુસ. Miserly.
ચંબુ, *n.* ફન્જો; બોટવા. Flask.
ચા, *n.* એક છોડ-તેનું પીણું. Tea.
ચાખાનું. *n.* ચાની દુકાન. Hotel.
ચાદાની, *n.* ચાની કીટલી. Tea-kettle.
ચાપાણી, *n.* ચા સાથે નાસ્તો. Breakfast.
ચાઉસ, *n.* આરબ. Arab. ૨. જમાદાર. Jamadar.
ચાક, *n.* પૈડું. Wheel. ૨. અંબોડાનું એક ઘરેણું. Hair-ornament. ૩. એક જાતની ધોળી ને પોચી માટી. Millstone.
ચાકડો, *n.* કુંભારનો ચાક. Potter's wheel.
ચાકણ, *n.* બે મોંઢાવાળો સાપ. Two mouthed serpent.
ચાકર, *n.* નોકર; દાસ. Servant.
ચાકરડી, *n.* દાસી. Maid. Maid-servant.
ચાકરી, *n.* સેવા; સારવાર; નોકરી. Service.
ચાકળો, *n.* ગોળ આસનિયું. Circular seat.
ચાકી, *n.* ઢગલો. Heap. ૨. લોઢાની ગોળ ને સપાટ ચકતી. Circular and flat piece of iron.
ચાકુ, ચાકૂ, *n.* ચપ્પુ. Knife.
ચાખડી, *n.* પાવડી. Wooden shoe.
ચાખવું, *vt.* જીભથી સ્વાદ જોવો. To taste. To try with the mouth.
ચાચા, ચાચો, *n.* કાકો. Uncle.
ચાટ, *a,* ભોંઠું; શરમિંદુ. Humiliated.
ચાટણ, *n.* ચાટવાનું ઔષધ. A lambative.
ચાટલું, *n.* દર્પણ. Mirror.
ચાટવું, *vt.* જીભ વતી ચાખવું કે ચૂસવું. To lick.
ચાટવો. *n* હલેસું. Wooden oar. ૨. કડછો. Ladle.
ચાટુડું, *a.* ડોઢડાહ્યું. Pretending to be wise.
ચાઠું, *n.* ડાઘ. Scar. An ulser.
ચાડિયું, *a.&n.* ચાડી ખાનારૂં. Backbiting. Slanderer.
ચાડિયો. *n.* ચાડી ખાનાર. Backbiter. A slanderer. ૨. ખેતરમાં ઉભું કરેલું માણસ જેવા આકારનું-પુતળું. Scare-crow.
ચાડી, *n.* ચુગલી. Backbiting. Slander.

ચાડું. *n.* મોં. Face.
ચાણાક્ષ, *a.* હોંશિયાર; ચાલાક. Clever.
ચાતક, *n.* એક પંખી. A bird.
ચાતુર, *a.* ચતુર. Clever. Active; Brisk.
ચાતુરી, ચાતુર્ય. *n.* ચતુરાઈ. Cleverness.
ચાદર. *n.* ઓછાડ. Bed-sheet.
ચાનક, *n.* કાળજી; ચેતવણી. Care. Warning.
ચાપ. *n.* ધનુષ્ય. Bow.
ચાપડો, *n.* સજ્જડ રાખે તેવો બંધ-પટો. Clasp.
ચાપલૂસી, *n.* ખુશામત. Flattery. Fawning.
ચાપલ્ય,ચપલતા,*n.* ચપળતા.Swiftness. Smartness.
ચાબખો, *n.* ચાબુક. Whip. 2. અસરકારક ગીત-વાણી. Instructive poem.
ચાબુક, *n.* કોરડો. Whip. A horse-whip.
ચાબુકસ્વાર *n.* ઘોડો કેળવનાર. Jockey. A horse- [breaker.
ચામ, *n.* ચામડી. Hide.
ચામચોરી. *n.* વ્યભિચાર. Debauchery. Adultery.
ચામરસ. *n.* સંભોગસુખ. Carnal pleasure.
ચામઠું *n.* ચાઠું; સોળ. Scar.
ચામડિયો, *n.* ચામડાં કેળવનારો; ચમાર. Tanner.
ચામડી, *n.* ત્વચા. Skin
ચામડું, *n.* ઢોરની ચામડી. Hide.
ચામર, *n.* ચમ્મરી. Fly-driver.
ચામાચીડિયું, *n.* વાગોળ જેવું એક નાનું પ્રાણી. Bat
ચાર, *n.* જાસુસ. Spy. ૨. જાસુસ. Messenger. ૩, લીલું ઘાસ. Green grass. *a.* Four.
ચારટ,ચારઠ, *n.* ચાર પૈડાનો રથ; બગી. Chariot.
ચારણ, *n.* રાજાનાં ગુણગાન કરનાર. Bard.
ચારણકાવ્ય, *n.* લોકગીત. Ballad.
ચારપાઈ, *n.* ખાટલો. Cot.
ચારવું, *vt.* ચરાવવું. To graze.
ચારિત્ર,ચારિત્ર્ય, *n.* આચરણ; સદાચાર. Character. [Conduct.
ચારિત્રમિમાંસા, *n.* નીતિશાસ્ત્ર. Ethics.
ચારિત્રશીલ, *a.* સદાચારી. Of good character.
ચારૂ. *a.* સુંદર; મનોહર. Beautiful; Handsome.
ચારૂતર, *a.* વધારે સુંદર. More beautiful.
ચારેગમ,-પાસ,-બાજુ. *ad.* બધી કોર. Cn all sides.
ચારો, *n.* પશુપંખીનો ખોરાક. Food for cattle.
ચાર્વાંગ,*n.*સુંદર અંગવાળું.Having beautiful limbs.
ચાલ. *n.* રિવાજ. Custom 2. હીંડછા, Gait. 3. ચાલી. Chawl.
ચાલચલગત,ચાલચલણ, *n.* વર્તણુક. Conduct.
ચાલબાજી, *n.* યુક્તિ; પ્રપંચ. Artifice.
ચાલતું. *a.* વર્તમાન. Current. [sible.
ચાલતાલગી,-સુધી. *ad.* બનતા લગી. As far as pos-
ચાલવું, *vt.* હીંડવું. To walk. 2.વર્તવું. To behave.
ચાલાક, *a*, હોંશિયાર. Clever. 2. ધૂર્ત. Cunning.
ચાલાકી, *n.* હોંશિયારી. Cleverness; Smartness.
ચાલુ, *a.* વર્તમાન. Prevailing.

ચાવડી. *n.* પોલીસથાણું. Police gate.
ચાવલ, *n.* ચોખા. Rice.
ચાવળું. *a.* દોઢડાહ્યું. Overwise.
ચાવી, *n.* કૂંચિ. Key. 2. ઉપાય. Remedy.
ચાસ, *n.* ખેડવાથી પડતો લાંબો આંકો. 2. ખોટ. Loss.
ચાસણી, *n.* ઉકાળીને કરાતું ખાંડનું પ્રવાહી. Boiled syrup. 2. કસોટી. Test.
ચાસવું, *vt.* ચાસ પાડવા. To furrow.
ચાહ,ચાહના, *n.* હેત; પ્યાર. Affection. Fondness.
ચાહવું, *vt*, પ્રેમ કરવો. To love.
ચાહન, *a.* જાહેર. Public. [Sieve.
ચાયણી.-ણો. *n.* ચાળવાનું બારીક છિદ્રોવાળું સાધન.
ચાલણી-ણો, *n.* ચાયણી-ણો. A sieve. [ently.
ચાળવું, *vt.* અવારનવાર ઉથલાવવું. To turn frequ-
ચાળવું, *vt.* ચાળણી વડે ચાળવું કરવું. To sift.
ચાળા,-ચસ્કા, *n.* અનુકરણ; હાવભાવ. Gestures.
ચાંગળું, *n.* ચાર આંગળાની અંજલિ. Hollow of the [palm.
ચાંચ; *n.* પક્ષિઓનું અણિવાળું મોં. Beak.
ચાંચડ,-ણ, *n.* એક જંતુ. Flea.
ચાંચવો, *n.* તીકમ. Hoe.
ચાંચિયો, *n.* દરિયાઇ લુટારો. Pirate.
ચાંડાલ,-ળ, *n.* અધમ માનવી. Mean person.
ચાંદ, *n.* ચંદ્રમા. Moon. 2. ચંદ્રક. Medal.
ચાંદની, *n.* ચંદ્રના પ્રકાશ. Moonlight. ૨. ચંદરવો.
ચાંદલિયો,ચાંદો, *n.* ચંદ્રમા. Moon.
ચાંદલો,ચાંલ્લો. *n.* Round red sign made on for- [head Canopy.
ચાંદવું, *a.* તોફાની. Mischievous.
ચાંદી, *n.* રૂપું. White metal. ૨. ઉપદંશ. Syphilis.
ચાંદું. *n.* ઘારૂં Ulcer. ૨. લાંછન. Stigma.
ચાંદ્રમાસ, *n.* ચાંદ્રમાન પ્રમાણે ગણાતો માસ. Lunner [month.
ચાંપ. *n.* કળ; પેચ. Clasp. 2. ધાક. Control.
ચાંપતી *n.* ચેતવણી; તાકીદ. Warning.
ચાંપતું, *a.* સખત; આકરૂં. Strict.
ચાંપલું. *a.* ચિબાવલું. Fastidious; Punctilious.
ચાંપલાવેડા, ચાંપલાશ, *n.* ચિબાવલાવેડા. Fastidiousness. [bribe.
ચાંપવું, *vt.* દબાવવું. To press. 2. લાંચ આપવી. To
ચાંલ્લો. *n*, ચાંદલો. Round red mark on forehead.
ચિકન, *n.* ભરતકામ. Knitting work.
ચિકાર, *ad.* ભરપૂર. Filled to utmost.
ચિકિત્સક. *n.* વૈદ્ય; હકીમ, Physician. [gnosis.
ચિકિત્સા, *n.* સારવાર. Treatment. 2. નિદાન. Dia-
ચિખલ,ચિખ્ખલ, *n.* કાદવ. Mud.
ચિચયારી. *n.* ચિસ; કિકિયારી. Sharp cry.
ચિચવો. *n.* ચિચુડો. A See-saw.
ચિચુકો,-ડો, *n.* આંમલીના ઠળીઆ, Tamarind seed.
ચિટણીસ, ચિટનીસ, *n.* અવલકારકુન, Head-clerk.
ચિઠ્ઠી,પત્રી, ચપાટી, *n.* થોડી મતલબનો કાગળ, Note.
ચિડાવું, *vt.* ખિજવવું. To tease.

ચિડિયું, ચિડિયલ, *a.* ચિડિયું. Irritable; Peevish.
ચિણગારી, ચિનગારી,-ગારો, *n.* તણખો. Spark.
ચિત,-ડું, *n.* મન. Mind. ૨. ચૈતન્ય. Attention.
ચિતરવું,*vt.*આળેખવું.To draw;to paint.to sketch.
ચિતા, *n.* ચેહ. Pyre. A funeral pire.
ચિતાર, *n.* આબેહૂબ વર્ણન. 2. ચિત્ર. Portrait.
ચિતારો, *n.* ચિત્રકામ કરનાર. A draughtsmen.
ચિત્ત, *n.* અંતઃકરણ; મન. Reasoning faculty.
ચિત્તભ્રમ, *n.* ઉન્માદ. Insanity. Madness.
ચિત્તવૃત્તિ, *n.* ચિત્તની વૃત્તિ. Feclings. Passion.
ચિત્તશાસ્ત્ર, *n.* માનસશાસ્ત્ર. Psychology.
ચિત્તાકર્ષક, *a.* મનોહર. Attractive.
ચિત્તો, *n.* એક જાતનો વાઘ. Panther.
ચિત્ર, *n,* છબી. Portaint; A drawing.
ચિત્રક,-કાર. *n.* ચિતારો. Painter. [painting.
ચિત્રકળા,-વિદ્યા,-કામ, *n.* ચિત્ર દોરવાની કળા. Art of
ચિત્રપટ, *n.* સીનેમાની ફીલમ. Film. ૨.પડદો. Screen.
ચિત્રવત્,*a.* ચિત્ર જેવું. Like a picture. ૨. સ્થિર. Still.
ચિત્રવિચિત્ર. *a.* રંગબેરંગી; વિલક્ષણ. Varicgated.
ચિત્રશાલા,-શાળા. *n,* ચિત્રો કાઢવાનું સ્થાન. Studio.
ચિત્રિણી, *n.* સુંદર ચતુર અને ગુણવાન સ્ત્રી. A beautiful, virtuous and clever woman.
ચિદાકાશ, *n.* Universal soul.
ચિદ્ઘન, *a.* જ્ઞાનથી ભરેલું. શુદ્ધ બ્રહ્મ. Full of Know-
ચિનાઈ *a.* ચિનમાં બનેલું; ચિનનું. [ledgc
ચિનિકબાલા *n.* એક ઔષધિ. A medical drug.
ચિપાસિયું, *n.* કંજુસ, Miser; Fastidious
ચિબાવલું, *a.* દોઢડાહ્યું. Owerwise; childish.
ચિબુક, *n.* હડપચી; દાઢી.. Chin. [wither.
ચિમળાવું, *vt* . કરમાવું. મ્લાન થવું. To fade; to
ચિમટી, *n.* ચમટી. A. pinch.
ચિમટો, *n.* ચિપીઓ..Pincers. Tongs.
ચિમ્મડ, *a.* કૃપણ. Stingy; miserly. [long time.
ચિર,-ચિરકાલ,-કાળ, *ad.* લાંબા વખત માટે. For a
ચિરસ્થાયી, *a.* દીર્ઘકાળ સુધી ટકી રહે તેવું. Lasting long.
ચિરંજીવ,-જીવી, *a.* લાંબી આવરદાવાળું. Immortal.
ચિરાગ, *n.* દિવો; બત્તિ. Lamp. [*n.* પુત્ર. Son.
ચિરાડો, *n.* ચીરો. Cleft; A split.
ચિરાવું, *vt.* ચીરાય તેમ કરવું. To be split,
ચિન્હ, *n.* નિશાની. A mark.
ચિંગુ. *a.* ચિકણું. Tough. ૨. મીંઢું. Artful.
ચિંગુસ, *n.* કરકસરીયું. Frugal.
ચિંતક, *n.* ફિલસુફ. વિચારક. Philosopher.
ચિંતવન, ચિંતન, *n.* મનન; વિચાર. Contemplation.
ચિંતનશીલ,*a* વિચારશીળ. Thoughtful. [Thinking.
ચિંતનીય,ચિંત્ય, *a.* વિચારણીય. Worth meditating.
ચિંતવું,-વવું, *vt.* વિચાર કરવો; મનન કરવું.To think.
ચિંતા, *n.* ફિકર; વિચાર. Concern.

ચિંતાકુળ,-કુલ,-તુર, *a.* ચિંતાથી વ્યાકુળ. Anxious.
ચીકટ, *a.* ચીકણું. Greasy.
ચીકટાવું, *vt.* ચીકણું થવું. To be greased.
ચીકટાવવું *vt.* ચીકણું કરવું. To grease.
ચીકટું, *a.* ચીકણું, Greasy,
ચીકણું, *a.* ચોટી રહે એવું. Greasy.2. કૃપણ. Stingy.
ચીકાશ, *n.* ચીકણાઈ. Grease.
ચીકુ, *n.* એક ફળ-ઝાડ. Kind of fruit.
ચીચવાવું, *vt.* ટળવળવું. To long for.
ચીચવો, *n.* ચીચુડો. See-saw.
ચીજ, ચીઝ, *n.* વસ્તુ. Thing. Any substance.
ચીટકી, *n.* ચપટી. Pinch. [Refuse.
ચીઢું, *a.* ચીકણું. Greasy. *n.* કાચાં પછીનો કચરો.
ચીડ, *n.* ક્રોધ. Anger, 2. ખીજવાટ; Annoyance.
ચીડિયું, *a.* ચીડાઇ જવું. Irritable.
ચીણગી, ચીનગી, *n.* ચીનગારી. Spark.
ચીત, *n.* મન, Mind. ૨. ધ્યાન. Attention. *a.* ચત્તું
ચીતરવું, *vt.* આલેખવું. To portray. [પડેલું. Flat.
ચીતરી, *n.* અણગમાની કંપારી. Disgust. [of snake
ચીતરો., *n.*ચિત્તો.·Leopard. 2.એક જાતનો સાપ.Kind
ચીત્કાર, *n.* ચીસ. Sharp terrifying cry.
ચીથરૂં, *n.* ગાભો. A rag.
ચીનવું, *vt.* જાણવું. To know.
ચીપટી, *n.* ચપટી. Pinch
ચીપડો.-ડું. *n.* આંખનો મેલ. Mucus of eye.
ચીપવું, *vt.* ગંજીફાનાં પાનાંને ઉપર તળે કરવાં. To
ચીપિયો, *n.* ચીમટો. Tongs. Pincers. [shuffle.
ચીબુ, ચીબડું, *a,* ચપટા નાકવાળું. Flat-nosed.
ચીભડું, *n.* એક ફળ. Musk-melon.
ચીમટી, *n.* ચીપટી. A pinch.
ચીમની, *n.* ધુમાડિયું; બત્તીની કાચની નળી. Chimney.
ચીમળવું,, *vt.* આમળવું. To pinch.
ચીમળાવું, *vt.* કરમાવું. To wither. 2ઝૂરવું. .To pine.
ચીર, *n.* તરડ. Asplit. ૨. રેશમી વસ્ત્ર. Fine siken
ચીરવું, *vt.* ફાડવું. To tear; To split. [garment.
ચીરો, *n.* ફાટ; કાપ. A crack.
ચીલો, *n.* ગાડામાર્ગ. Cart-way ૨. રિવાજ. Custom.
ચીવટ,, *n.* કાળજી. Care; Anxiety.
ચીસ, *n.* તીણી બૂમ. Scream. A shriek; yell.
ચીસું, *a.* કંજૂસ. Stingy; miserly.
ચીંથરૂં, *n.* ગાભો. Rag.
ચીંથરેહાલ, *a.* છેક જ ગરીબ. Very poor.
ચીંદરડી,-ડું, *n.* લૂગડાંની લાંબી પટી. Rag.
ચીંધવું, *vt.* આંગળી વડે દેખાડવું. To point. ૨. ફરમાવવું To command.
ચીંબોળવું, *vt.* આમળવું. To twist.
ચુકાદો, *n.* ફેંસલો. Decision.
ચુગલી, *n.* ચાડી. Slander.
ચુગલીખોર, *n.* ખોટી નિંદા કરનાર. Backbiter.

ચુડેલ, *n.* ડાકણ, **Witch; A hag.**
ચુનંદુ,-દા, *a.* ઉત્તમ. **Best. the flower.**
ચુનારો, *n.* કડિયો. Mason.
ચુપ, *a.* શાંત. Silent. *n.* મૂક. Speechless.
ચુપકીદી, *n.* મૌન. Silence. Quiet.
ચુપચાપ, *ad.* કાંઇપણ અવાજ કર્યા વગર. Silently.
ચુમવું. *vt.* ચુંમ્બન કરવું. To kiss.
ચુમી, ચુમ્મી, *n.* ચુંબન. Kiss.
ચુમાવું. *vt.* To be obliged to remain silent against.
ચુરેતરું, ચીરોતરું, *n.* એક પક્ષિ. Kind of partridge.
ચુલ્લિકા, *n.* ચૂલો, Hearth.
ચુસાડવું, *vt.* ચૂસે એમ કરવું. To make to suck.
ચુસ્ત, *a.* દઢ. Firm. ૨. તંગ. Tight.
ચુંગલ,-ચુંગાલ, *n.* પંજો. Paw. ૨. પકડ. Grip.
ચુંગી, *n.* તમાકુ પીવાની નળી. Tobacco-pipe. *n.* Tax. દાણ.
ચુંબક, *a.* પોતાની તરફ આકર્ષણ કરનારું. Magnetic.
ચુંબન, *n.* બચ્ચી. Kiss.
ચૂઓ, ચુવો, *n.* ઉંદર. Rat.
ચૂક, *n.* ભૂલ; કસુર. Mistake; Error.
ચૂકવવું, *vt.* પતાવવું. To pay off. ૨. ભૂલાવવું. To evade.
ચૂકવું, *vt.* ભૂલ કરવી. To blunder. નિષ્ફળ નિવડવું. To fail.
ચૂગવું. *vt.* ચાંચ વતી ખાવું. To eat with beak.
ચૂટકી, *n.* ચપટી. Pinch
ચૂટકો, *n.* જાદુ. Spell. Incantation.
ચૂડ, *n.* આંટી; પકડ. Twist; A warp. ૨. બંગડી. Bangle.
ચૂડગર, *n.* મણિયાર. Bangle-maker.
ચૂડલો, *n.* ચૂડો. Bangle.
ચૂડી, *n.* નાનો ચૂડો. Small bangle. A bracelet.
ચૂડીકરમ, *n.* પતિનું મરણ થતાં સ્રીના હાથની ચૂડિયો ભાંગવી તે. Breaking of bangles of a woman on the death of her husband.
ચૂડો, *n.* સ્રીઓના કાંડાનું એક ઘરેણું. Bangle.
ચૂનવું, *vt.* વીણવું. To pick up; To glean.
ચૂનાગચ્છી,-ચ્ચી, *n.* ધાબુ. Open terrace set with line and mortar.
ચૂની, *n.* હીરાકણી. Small ruby
ચૂનો, *n.* મકાનાદિમાં વપરાતો પત્થર વિ૦નો પકાવેલો ભૂકો. Lime.
ચૂમવું, *vt.* બચ્ચી કરવી. To buss; To kiss.
ચૂમી, *n.* ચુંબન. Kiss. A buss; a smack.
ચૂર, ચૂરણ, ચૂરી, *n.* ભૂકો. Powder, Fragments. Bits.
ચૂરો, *n,* ભૂકો. Powder. Bits.
ચૂર્ણ,-ચુરણ, Powder.
ચૂલ, *n.* રસોઇ રાંધવા ખોદેલો મોટો ચૂલો. Hearth.
ચૂલાવેરો, *n.* ઘરવેરો. House-tax.
ચૂલો, *n.* રાંધવા માટે બળતણ ગોઠવવાની જગા વિ૦ Hearth.
ચુવાચંદન, *n.* એક જાતની સુખડ, Kind of sandal-wood

ચૂવું, *vt.* ટપકવું. To leak, To drip.
ચૂસણનીતિ -પદ્ધતિ *n.* ચૂસી ખાવું તે. Exploitation.
ચૂસવું, *vt.* મોં વડે રસ ખેંચવો. To suck. 2. નિ:સત્વ કરવું. To enfeeble.
ચૂંક, *n.* આંકડી Stomach-ache. ૨. નાની ખીલી. Tack.
ચૂંકાવું *vt.* ચૂંક આવવી. To ache.
ચૂચાં, *n.* આનાકાની. Hesitation.
ચૂંટ, *n.* વલૂર. Itch; Scratching.
ચૂંટણી, *n.* પસંદગી. Election; selection.
ચૂટવું, *vt.* પસંદગી કરવી. To select ૨. ચૂંપવું. To pluck.
ચૂંટી, ચૂટકી, *n.* ચીમટી Pinching.
ચૂંથવું. *vt.* ફેંદવું. To ransack. To rummage.
ચૂંથાચૂંથ, *n.* ફેંદાફેંદ. Rummaging, spoiling.
ચૂંથો, *n.* ગાભો. Rag.
ચૂંદડી, *n.* એક જાતનું ભાતીગળ રેશમી કપડું. A silken cloth having devices painted on it.
ચેટક, *n.* ભૂત; વળગણ. Sorcery.
ચેડાં, *n.* અડપલાં. Foolish pranks.
ચેતન, *a.* સજીવ. Animate. *n.* જીવનશક્તિ. Vitality.
ચેતના, *n.* પ્રાણ; જીવ. Life. Vitality.
ચેતવણી, *n.* તાકીદ. Warning. Hint.
ચેતવવું, ચેતાવવું, *vt.* અગાઉથી ખબર આપવી. To warn.
ચેતવું, *vt.* To catch fire. સળગવું. ૨. ઈશારતમાં સમજી જવું. To take a hint. ૩. સાવધાન થવું. To beware.
ચેન, *n.* કરાર. કળ. Ease; rest. ૨. મોજમઝા. સહેલ Merriment. ૩. સુખ; આનંદ. Tranquility.
ચેનબાજી, *n.* ગમ્મત. Merriment. Luxury.
ચેપ, *n.* રસી. Pus. ૨. બીજા રોગની અસર. Infection.
ચેપી, *a.* ચેપ લગાડે એવું. Contagious.
ચેરવું, *vt.* છેકવું. To strike out. To erase.
ચેરંચેરા, ચેરાચેર, *n.* છેકાછેક. Sctraching out. Erasures.
ચેરીમેરી, *n.* બક્ષિસ. Present. Gift; Reward.
ચેરો, *n.* છેકો. Scratch.
ચેલકી, *n,* છોડી. Girl.
ચેલકો, *n.* છોકરો. Boy.
ચેલો, *n.* શિષ્ય. A disciple. A pupil.
ચેલી, *n.* શિષ્યા. Female disciple.
ચેવવું, *vt.* સેકવું. To make warm.
ચેષ્ટા, *n.* ચાળા; ઠઠ્ઠા. Waggery. Mimicry.
ચેષ્ટાળી, *n.* ઠઠ્ઠો; ટિખળ. Joke; Mischief.
ચેહ, *n.* ચિતા. Pyre.
ચેહેરો, *n.* શિકલ. સુરત. The face; The feature.
ચેંચેંપેંચેં, *n.* ગણગણાટ. Murmur.
ચૈતન્ય, *n.* ચેતના. Life. ૨. જ્ઞાન. Knowledge.
ચૈત્ય, *n.* સ્મરણસ્તંભ; પાળીઓ. Monument. ૨. દેવળ. Temple.
ચૈત્ર, *n.* વિક્રમ સંવત્‌નો છઠ્ઠો માસ Sixth month of the Hindu year.

ચોક, *a.* ચારગણું. Fourfold. *n.* ઘરનીવચ્ચે છૂટી જગ્યા. Compound. ૨. બજાર. Bazar.
ચોકઠું, *n.* બારી કે બારણું બેસાડવા કરેલો ઘાટ. Frame. ૨. યુક્તિ. Device.
ચોકડી, *n.* + આત્રી-આકૃતિ. Sign. ૨. પેશાબપાણી માટેની જગો. Urinal.
ચોકઠું, *n.* લગામ; અંકુશ, Bridle.
ચોકસ, *a.* નક્કી; બરાબર. Exact. ૨. સાવધાન. Shrewd.
ચોકસપણું. *n.* ચોકસાઇ. Exactness. Precision.
ચોકસાઇ, *n.* બારીક તપાસ. Scrutany. ૨. કાળજી. Carefulness.
ચોકસી, *n.* સોના રૂપાનો ધંધો કરનાર. Jeweller.
ચોકિયાત, *n.* રખવાળ. Watchman.
ચોકી, *n.* થાણું. Gate. ૨. નાકું, Toll-bar. ૩. તપાસ; Watch.
ચોકીદાર, *n.* રખવાળ. Watchman
ચોકો, *n.* રસોઇ કરવા અબોટ કરેલી જગા. Spot cleared for cooking. ૨. મરનારને સુવાડવા માટે લીંપીને તૈયાર કરેલી જગા. A spot cleared for dying man to lie upon.
ચોખવટ, *n.* સ્પષ્ટતા. Clearness. નિકાલ. Settlement.
ચોખળું, *n.* વિભાગ. District.
ચોખંડું, *a.* ચોરસ. Square. Quadrangular.
ચોખા, એક અનાજ. Rice.
ચોખાપૂર, -ભર, *a.* જરાક. As much as a grain of rice.
ચોખાળવું, *vt.* સાફ કરવું. To cleanse.
ચોખૂણ, ચોખૂણિયું, *a.* ચાર ખૂણાવાળું. Quadrangular.
ચોખૂંટ, *ad.* તમામ બાજુએ. On all sides.
ચોખ્ખું, *a.* સ્વચ્છ. Clean. ૨. પ્રમાણિક. Honest. ૩. સ્પષ્ટ. Clear.
ચોખ્ખાઇ, *n.* સ્વચ્છતા. Cleanliness. Purity.
ચોગડો, *n.* ચારનો આંકડો; ૪. Figure of four.
ચોગણું, *a.* ચારગણું. Fourfold.
ચોગમ ચોગરદમ, *ad.* ચારે દિશાએ. On all sides.
ચોગાન, *n.* મેદાન. Large plain.
ચોઘડિયાં, *n.* અમુક ઘડિએ વાગતાં નગારાં. Drums beaten at a fixed period.
ચોઘડિયું, *n.* મુહૂર્ત. Auspicious time.
ચોટ, *n.* ઘા. Wound. તક. Opportunity.
ચોટલી, ચોટી, *n.* શિખા. Lock of hair.
ચોટલો, *n.* વેણી; અંબોડો. Hair on the head of a woman.
ચોંટવું, *vt.* ચીકાશને લીધે વળગવું. To stick to. ૨. વળગવું To cling to.
ચોટાડવું, *vt.* ચોટે એમ કરવું. To paste, To gum.
ચોટ્ટું, *a.* લુચ્ચું. Thievish. Roguish.
ચોડ, *a.* પહોળું. Broad. Wide.
ચોડવું, *vt.* ચોટાડવું; જડવું. To plaster. To fix.
ચોડુ, *a.* પહોળું. Broad. Wide.
ચોડો, *n.* ઢગલો. Heap.
ચોતરફ, *ad.* ચારે બાજુ. All round.
ચોતરો, *n.* ચબૂતરો. Raised square.
ચોથ: ચોથાઈ, *n.* ચોથોભાગ. Fourth part.
ચોથું, *a.* ક્રમમાં ત્રીજા પછી આવતું. Fourth.
ચોદશ, ચોદિશ, *ad.* ચોતરફ. All round.
ચોધરી, *n.* ગાડીત સારથી. Coachman.
ચોધાર, *a.* પુષ્કળ. Overflowing.
ચોપ, *n.* ખંત; ઉત્સાહ. Zeal. Vigilance.
ચોપગ, -ગું, *a.* ચાર પગવાળું. Four-legged. *n.* જનાવર. Animal.
ચોપચીની, *n.* એક વનસ્પતિ-ઔષધ. China wood-root.
ચોપટ, ચોપાટ, *n.* સોગટાંની રમત. Game.
ચોપડવું, *vt.* લગાડવું. *vt.* To daub. To besmear.
ચોપડી, *n.* પુસ્તક, Book.
ચોપડું, *a.* ચારપટવાળું. Having four folds. *n.* ચાર પડવાળી રોટલી. Bread. ચીકટું. Greasy
ચોપડો, *n.* હિસાબ લખવાની વહી. Large account book.
ચોપવું, *vt.* રોપવું. ખોસવું. To plant.
ચોપાઇ, *n.* એક છંદ. Metre, ૨. ખાટલો. Cot.
ચોપાનિયું, *n.* બે પાંચ પાનાનું પતાકડું. Pamphlet. વર્તમાન પત્ર. Newspaper.
ચોપાસ, ચોફેર, ચોબાજુ, *ad.* ચોતરફ, All around.
ચોફાળ, *n.* જાડી મોટી પીછોડી. Large double sheet.
ચોબ, *n.* દંડુકો. Stick. ૨. છડી. Mace.
ચોબદાર, *n.* છડીદાર. Mace-bearer.
ચોભીલું, *a.* છોભીલું. Taken aback.
ચોમગ, ચોમેર, *ad.* ચોતરફ. All around.
ચોમાસું, *n.* વર્ષાઋતુ. Monsoon.
ચોર, ચોર, *n.* ચોરી કરનાર માણસ. Thief.
ચોરખાનું, છૂપું ખાનું. Secret drawer.
ચોરખીસું, -ગજવું, *n.* છૂપું ગજવું. Secret pocket.
ચોરગલી, *n.* છૂપીગલી. A by-lane.
ચોરટું, *a.* ચોરી કરવાના સ્વભાવવાળું. Thievish.
ચોરણી-ણો, *n.* લેંઘો. Trousers.
ચોરનજર, *n.* છૂપી નજર. *n.* Stealthy look.
ચોરબારી, *n.* છૂપી બારી. Secret outlet.
ચોરવું, *vt.* પારકાનું છૂપી રીતે લઈ લેવું. To pilfer.
ચોરસ, *a.&n.* ચારે બાજુઓ સરખી હોય તેવું. Square.
ચોરાઉ, *a.* ચોરાયેલું. Stolen.
ચોરી, *n.* તસ્કરી. Theft. Stealth.
ચૉરી, *n.* માયરું. વરકન્યા પરણવા બેસે છે તે મંડપ. Square in which birde and brideroom are married.
ચોરો, *n.* ગામમાં સહુને બેસવાની જગ્યા. Public place in a village. ૨. પોલીસ થાણું. Police gate.
ચોવટ, *n.* બજાર; ચકલું. Market. ૨. ખુલ્લી જગ્યા. Open space. ૩. પંચનો ચુકાદો. Decision by arbitration.
ચોવાટ-ટે, *ad.* ચોતરફ. Everywhere.
ચોસલું, *n.* ગચિયું. Block. A piece.
ચોળવું, *vt.* ઘસવું. મસળવું. To rub. To annoint.
ચોળિયા, *n.* ગળાના કાકડા. Tonsils.

ચોળી, *n.* સ્ત્રીઓનો ટુંકી બાંયનો કબજો. Bodice.
ચોંટવું, *vt*, વળગવું. To stick to. To adhere.
ચોંટાડવું, *vt.* લગાડવું. To paste. To affix.
ચોંટી, *n.* ચૂંટી. Pinch.
ચોટું, *n.* બજાર. Market.
ચોદ, *a.* ૧૪. Fourteen.
ચોદમું રત્ન, *n.* અમૃત. Nectar. ૨. માર. Beating. [Punishment.
ચૌદલોક,-ભુવન *n.* વિશ્વ. The universe.
ચ્યુત, *a.* પતિત ભ્રષ્ટ. Fallen. Depraved.
ચ્યુતિ, *n.* પતન. Fall. ૨. ક્ષતિ. Error.

છ

છ, The seventh consonant of the Gujarati Alphabet. *int.* ૨. છટ Fie !
છક્, *ad.* દિગ્મૂઢ; ચકિત. *n.* તોર. Pride.
છકછકાટ, *n.* તોર. Arrogance. ૨. Foppishness.
છકડો, *n.* ગાડું; એક્કો. Cart.
છકવું, *vt.* વંઠી જવું. To be arrogant. To be puffed up.
છક્કડ, *n.* તમાચો. Slip. ૨. ભૂલથાપ. Deceit. Misleading.
છગ,-લ, *n.* બકરો. He-goat.
છગડો, *n.* છનો આંકડો. Figure of six.
છચોક, *ad.* છડેચોક; ખુલ્લી રીતે. Openly.
છછણવું, છણછણવું, *vt.* ગુસ્સે થવું. To be angry. [To murmur.
છછણાટ, છણછણાટ, *n.* ગુસ્સો. Anger.
છછરૂં, *a.* ઊંડું નહી એવું. Not deep.
છછુંદર, *n.* ઉંદરના જેવું એક પ્રાણી. A blind mouse. ૨. તોફાની. Mischievous.
છછોરૂં, *a.* છોકરવાદ. Childish.
છજું, *n.* ઝરૂખો. Balcony.
છટ, *int.* ધુત્કારસૂચક ઉદ્ગાર. Pshaw.
છટકારવું, *vt.* ધૂત્કારવું. To fie.
છટકવું, *vt.* નાસી જવું. To slip away. To escape.
છટા, *n.* શોભા. Beauty. ૨. રીત. Characteristic.
છટાદાર, *a.* સફાઇદાર. Airy. ૨. અસ્ખલિત. Fluent.
છઠ્ઠી, *n.* જન્મથી છઠ્ઠાદિવસની ક્રિયા. Ceremony performed on the sixth day of birth.
છટેલ, *a.* વંઠેલ. Lewd.
છઠ્ઠું, *a.* પાંચમા પછીનું. Sixth.
છટકવું, *vt.* છાંટવું. To sprinkle.
છડવું, *vt.* ખાંડીને છોડાં જુદાં કરવાં. To thrash
છડા, *n.* પગનું ઘરેણું. Ornament for legs.
છડી, *n*, રાજચિહ્નનો દંડ. Mace. ૨. સોટી. Cane ૩. કલગી. Nosegay.
છડીદાર,-વાન, *n*, ચોબદાર. Mace-bearer
છડીછાટ,-છાંટ *a.* વાંઝીયું. Childless.
છડું, *a.* એકલું; સાથ વિનાનું. Alone; Single.
છડેછડું, *a.* એકલું. Single.
છડેચોક, *ad.* ખુલ્લી રીતે. Openly,
છડો, *n.* મોતીનો કંઠો. Necklace of pearls.
છણુકવું,-કારવું, *vt.* તરછોડવું. છણુકો કરવો. To scorn.
છણુકો,-કારો, *n.* તરછોડ; Affected or real anger.
છણવું, *vt.* ગળવું. To filter. ૨. બારીક તપાસ કરવી. To sift; To scrutinise minutely.
છણાવટ, *n.* બારીક તપાસ; છણવું તે. Scrutinisation.
છત, *n.* હયાતી. Existence. ૨. પુષ્કળપણું. Abundance.
છતરાયું. *a.* ખુલ્લું. Open; Public.
છતાં,-ય, *ad.* તોપણ. Nevertheless.
છતું, *a.* ખુલ્લું. Open; Public. ૨. ચતું, Flat.
છત્તુંપાટ, છત્તાપાટ, *a.* ચતું Flat.
છત્ર, *n.* છત્તર, મોટી છત્રી. Umbrella of dignity. 2. એક રાજચિહ્ન. A royal ensign. ૩. રક્ષક. Guardian.
છત્રછાયા, *n.* આશ્રય. Shelter
છત્રધર,-ધારી,-પતિ, *n.* રાજા; શાહેનશાહ. King; Emperor.
છત્રી, *n.* તાપ અને વરસાદથી બચવા માટે ઓઢવાનું એક સાધન. Umbrella.
છદ્મ, *n.* છળકપટ Fraud. ૨. બહાનું. Pretext.
છન્ન, *a.* ઢંકાયલું; ગુપ્ત. Covered, secret.
છપગું, *a.* છ પગવાળું. Six-feeted.
છપતરૂં, *a.* છાછરૂં; પાતળું. Shallow.
છપરખાટ,-પલંગ, *n.* છત્રીવાળો પલંગ. A bedstead with a canopy.
છપરપગું, *a.* અભાગી. Unlucky.
છપવું, *vt.* સંતાવું, To hide, To be concealed.
છપાઇ,-મણ,-મણી, *n.* છપાવવાની રીત-ક્રિયા,વા, કિંમત; છાપણી. Cost or manner of printing.
છપાદ,-યું. *a.* છ પગવાળું. Six-feeted.
છપાનિયું, *a.* ચોપાનિયું. Pamphlet.
છપાવવું, *vt.* છાપે એમ કરવું. Get printed.
છપ્પન, *a.* ૫૬, Fifty Six.
છપનિયો, *n.* સં.૧૯૫૬ માં પડેલો મહાન દુકાળ. Famine of 1955.
છપ્પો, છપ્પય, *n.* છ લીટીનો એક છંદ. Verse of six lines.
છબ,-છબ. છબકછબક, *ad.* પાણીમાં કાંઈ અફળાવાના અવાજ જેવું. Splashingly.
છબછબું *a.* છછરૂં. Shallow.
છબરડો, *n.* ગોટાળો, Confusion.
છબિ, છબી, *n.* તસવીર, Portrait.
છબિદાર,, *a.* સુંદર. Beautiful. Handsome.
છબિલું, *a.* મોહક. Charming; Handsome.
છમ છમકછમક, *ad.* ઠમકા સાથે. Jinglingly.
છમકલું, *n.* અડપલું. Mischief. Slight.
છમકવું, *vt.* ઠમકો કરવો, To jingle.
છમછમાટ, *n.* તોર. Arrogance. Airs; conceit.
છમછમિયાં, *n.* કાંસી જોડા. Cymbals.
છમાસિક, છમાસિ, *a.* છ મહિને થતું-કાર્ય. Occuring at the end of six months.
છર, *n.* તોર; મદ. Arrogance; Pride.
છરતું, *a.* નમતું. Slanting; Sloting.
છરાયું,-યેલું. *a.* માતેલું; ફાટેલું. Raving; Half-mad.
છરી, *n*, પાળી; ચાકુ. Knife.
છરો, *n.* મોટી છરી. Big Knife. ૨, બંદુકમાં વપરાતી ગોળી. Bullet,

છલ, *n.* કપટ; છેતરપિંડી. Deception, sham.
છલન,–ના, *n.* છેતરપિંડી. Fraud.
છલકાવું, છલ્લાવું, *vt.* ઉભરાવું. To overflow.
છલંગ, *n.* ઠેકડો; ફદકો. Jump. A leap; a spring.
છલાછલ, છલોછલ, *ad.* ભરપુર. Full; filled to the brim.
છલિત, છળિત, *a.* ઠગાયલું. Deceived. ૨. ચમકેલું. Frightened.
છવાવું. *vt.* ઢંકાવું. To be covered. ૨. ફેલાવું. To be spread.
છવ્વીશ,–સ, *a.* ૨૬ Twenty six.
છળ, જુઓ 'છલ'
છળકપટ,–પ્રપંચ,–ભેદ, *n.* છેતરપિંડી. Fraud; Deception
છળવું, *vt.* છેતરવું. To cheat ૨. ચમકાવવું, To startle.
છંછેડવું, *vt.* ચીડવવું; સળી કરવી. To tease; To vex.
છંકાવ,–કોર, છંટાવ, *n.* છાટવું તે. Sprinkling Watering.
છંટકોરવું, *vt.* છાંટવું. To sprinkle.
છંટાવવું, *vt.* છાંટે તેમ કરવું. To get sprinkled.
છંટાવું, *vt,* છાંટા ઉડવા. To be sprinkled.
છંદ, *n.* વૃત; કવિતા. Metre. ૨, વ્યસન. Habit, ૩. અમુક જાતની ચુડીઓ. Kind of braclets.
છંદશાસ્ત્ર, *n.* પિંગળ. Prosody.
છંદી,–લું, *a.* અમુક લતવાળું; શોખિન. Wilful.
છાક, *n.* નિસો; ઘેન; કેફ. Intoxication. ૨.તોર. Arrogance; Pride.
છાકટું, *a.* દારૂ પીને ભાન ભૂલેલું. Drunk.
છાકટો, *n.* દારૂડિયો. Drunkard.
છાકમછોળ, *n.* પુષ્કળતા. Overflowing.
છાછર, *n.* તાસક. Dish. *a.* છાછરૂં, Shallow.
છાછરૂ, *a.* ઊંડું નહી એવું. છછરૂ. Shallow. [રાઇ. Shelf.
છાજ, *n.* છાપરાપર કરાતું આચ્છાદન. Thatch. ૨. અભ-
છાજલી. *n.* અભરાઈ. Shelf. [To suit; To cover.
છાજવું, *vt.* લાયક હોવું. To deserve. ૨.શોભવું,ઢાંકવું.
છાટ, *n.* પથ્થરનો લાંબો પહોળો કકડો. Long slab of stone.
છાણ, *n.* ગોબર.
છાણું, *n.* છાણને થાપીને સુકવેલું ચકરડું. Dung-cake.
છાણવું, *vt.* ગાળવું; To filter.
છાતરક, *n.* ફાળ. Gallop.
છાતી, *n.* વક્ષસ્થળ. Chest. ૨. હિંમત. Courage.
છાતીકઢુ,–ચલું, *a.* શૂરૂં; બહાદુર. Courageous.
છાતીપુર, *a.* છાતી સુધી આવે એટલું. Chest-deep.
છાતીફાટ. *ad.* છાતીફાટી જાય એમ. Bitterly.
છાત્ર, *n.* વિદ્યાર્થી, Scholar.
છાત્રવૃત્તિ, *n.* શિષ્યવૃત્તિ. Scholarship.
છાત્રાલય, *n.* છાત્રોને રહેવાનું સ્થળ, Boarding-house.
છાનું. *a.* ગુપ્ત, Secret. concerted; Private.
છાનુંછપનું, *a.* ગુપ્ત. Hidden.
છાનુંમાનું, *ad.* કોઈ ન જાણે તેવી રીતે. Secretly.
છાપ, *n.* આકૃતિ પાડવાનો સીક્કો. Stamp. ૨. એક વસ્તુ બીજા પર દાબવાથી તેની આકૃતિ પડે તે. Print. ૩. અસર. Impression. ૪. રોફ; દાબ. Awe.

છાપખાનું, *n.* મુદ્રણાલય. Printing press.
છાપગર, *n.* છીપો. Cloth-printer.
છાપરૂં,–રી, *n.* મકાન પર કરેલું ઢાંકણ. ૨. ઝૂંપડું. Hut.
છાપવું, *vt.* બીબાં વડે આકૃતિ પાડવી. To print.
છાપું, *n.* વર્તમાનપત્ર. Newspaper. ૨.બીબું. Stamp.
છાપો, *n.* ઓચિંતો હુમલો. Suddan attack. ૨. લાગો. Tax.
છાબ,–ડી, *n.* વાંસની છાછરી ટોપલી. Bamboo basket.
છાયલ, *n.* એક જાતનો છાપેલો સાલ્લો. Female garment.
છાયા, *n.* છાંયો, પડછાયો. Shadow. ૨, આશ્રય. Shelter. ૩. અસર. Impression.
છાયાયંત્ર,, *n,* છાયા ઉપરથી સમય જાણવાનું યંત્ર. Sundial.
છાર, *n.* રાખોડી, Ashes. ૨. છારી. Film.
છારવું, *vt.* બાળીને ખાખ કરવું. To turn to Ashes ૨.માંડી વાળવું.છાવરવું. To compromise. To hide.
છારી, *n.* વસ્તુ પર બાઝતો આછો થર. Pellicle.
છાલ, *n.* ઝાડની ત્વચા. Rind. ૨. કેડો Being after a person.
છાલક, *n.* પાણીની છોળ Splash.
છાલકુ, *n.* ગધેડાપર આવતી ગુણ. Corn beg. *a.* છાછરૂં. Shallow. ૨. આછકલું. Vain. [Bruses.
છાલાં, *n.* ફોતરાં. Husks. ૨. ચામડી પરનાં ભિંગડાં.
છાલિયું, *n* પહોળા મોંનો વાટકો. Broad brass-cup.
છાવણી, *n.* પડાવ. Camp.
છાવરવું, *vt.* ઢાંક પિછોડો કરવો. To hide.
છાવું, *vt.* ઢાંકવું. To cover.
છાશ, છાસ, *n.* દહીં વલોવી કરાતું પ્રવાહી. Whey.
છાંઈ, *n.* છાયા Shade. Shelter.
છાંછલું, છાછળું, *a.* ઉછાળવું; ઉદ્ધત. Rash. Thoughtless.
છાંડુ, *a.* ગંદુ; મેલું. Dirty. Filthy.
છાંટ, *n.* થોડા ઝીણા છાંટા; ફરફર. Sprinklings. ૨. ગપ્પું. False story. ૩, નાના કકડા. Shreds.
છાંટવું, *vt.* વિખરાઇ પડે એમ પ્રવાહીને નાંખવું. Sprinkle. ૨, ગપ્પું મારવું. To gossip.
છાંટું, *a.* ગપ્પી. Gossiping.
છાંટો, *n.* બિંદુ; ટીપું. Drop. ૨. ડાઘ; કલંક. Blot.
છાંટોપાણી, *n.* દારૂ. Wine.
છાંડણ, *n.* છાંડેલું અન્ન. Refuse.
છાંડવું, *vt.* ત્યજી દેવું. To abandon. ૨. ફારગતી આપવી. To divorce. ૩. ભાણામાં પડયા રહેવા દેવું. To leave refuse.
છાંય,–ડો, છાંયો, *n.* છાયા. Shade. Shalter.
છિ, *int.* ધિક્કાર દર્શાવતો ઉદ્ગાર, Fie.
છિછકલું, *a.* છોકરવાદી; ઉછાંછળું. Childish. Puerile.
છિદ્ર, *n.* કાણું; બાકું. Hole. ૨. દોષ. Fault.
છિદ્રાન્વેષણ, *n.*બીજાના દોષ શોધવાતે. Fault-finding.
છિદ્રાન્વેષી. *a.* બીજાના દોષ શોધતું. Fault-finding.
છિનવવું, છિનવી લેવું, *vt.*ખુંચી લેવું. To snatch away.
છિનાળ,–વું. *a.* વ્યભિચારી. Lewd.
છિનાળવાડો, *n.* ખાંજરૂ. Brothel,

છિનાળુ, *n.* વ્યભિચાર; જારકર્મ. Debauchery.
છિન્ન, *a.* જુદું પાડેલું. Divided.
છિન્નભિન્ન. *a.* અસ્તવ્યસ્ત. Mutilated.
છીપાવવું, *vt.* છીપે એમ કરવું. To quench,
છિલેડું, *n.* છોડું; છોતરૂં. Peel.
છી, *n.* ગંદી વસ્તુ. Dirty thing.
છી, છીછી, *int.* ગંદકી સૂચક ઉદ્ગાર. Pshaw. *Fie.*
છીછરવું,-રૂં, છીદરૂં, *a.* છાછરૂં. Shallow.
છટ, છીત, *n.* અણગમો. સૂગ. Prejudice.
છીટું, *n.* બહાનું. Pretext. ૨. દોષ. Fault.
છીણવું, *vt.* છણવું; છુંદો પાડવો. To peel. To scrape.
છીદરી, *n.* એક જાતનો સાલ્લો, Kind of female [garment.
છીનવવું, *vt.* આંચકી લેવું. To snath off
છીનવું, *vt.* કાપવું, છેદવું. To cut. To scrape.
છીપ, *n.* એક જાતની માછલીનું કોટલું-ઘર. Shell.
છીપર, *n.* પત્થરની છાટ. Slab of stone.
છીપરૂં, *a.* ગંદું. Dirty. Filthy.
છીપવું, *vt.* શમવું, શાંત થવું. To quench.
છીપો, *n.* છાપગર. Cloth-printer.
છીબું. *n.* તાસક. તપેલીનું ઢાંકણ. Dish.
છીલટું, *n.* છોતરૂં; છોડું. Peel.
છીલવું, *vt.* છોડાં ઉતારવાં. To peel To scoop.
છીંક, *n.* છીં કરીને જોરથી શ્વાસ બહાર ફેંકવો તે. Sneeze
છીંકણી, *n.* સુંઘવા માટે ઘૂંટીને તૈયાર કરેલી તમાકુ. Snuff.
છીંકવું, *vt.* છીંક ખાવી. To sneeze.
છીંટ, *n.* એક પ્રકારનું રંગીન ભાતીગળ કપડું. Chintz.
છીંડી, *n.* ગલી. Alley.
છીંડું, *n.* વાડમાં નાકું. Opening in a hedge. ૨. દોષ. [Fault.
છુટકારો, *n.* મુક્તિ. Release. ૨. અંત. End.
છુટ્ટી. *n.* રજા. Leave. ૨. પરવાનગી. Permission.
છુપાવવું, *vt.* સંતાડવું. To hide. To conceal.
છુપાવું, *vt.* સંતાવું; છૂપવું. To conceal one's self.
છુરી,-કો, *n.* છરી; ચાકુ. Knife.
છું, *vt.* 'હોવું'નું પ્રથમ પુરુષ એકવચન. Am.
છૂ, *n.* સરકી જવું તે, Egress.
છૂટ, *n.* જગ્યાની મોકળાશ, Extensive space. ૨. સ્વતંત્રતા. Freedom. ૩. પરવાનગી. Permission.
છૂટક, *ad.* છૂટુંછૂટું; જથાબંધ નહિ તેમ. By retail.
છૂટકો,-કારો, *n.* છૂટકારો. Release. Emancipation.
છૂટવું, *vt.* છૂટકારો મેળવવો. To be freed.
છૂટાછેડા, *n.* ફારગતી. Divorce. ૨. પ્રસૂતિ. Delivery.
છૂટું, *a.* સ્વતંત્ર; બંધનમુક્ત. Free.
છૂટું છવાયું, *ad.* અહીંતહીં વેરાયલું. Here and there.
છૂપવું, *vt.* સંતાવું. To hide one self.
છૂપાછૂપ, *ad.* છુપી રીતે. Secretly.
છૂપું, *a.* ગુપ્ત; છાનું. Secret. Hidden.
છૂંદણું, *n.* શરીરપર છુંદીને પાડેલું ટપકું. Ornamental black dot tattooed on body. [tattoo.
છૂંદવું, *vt.* કચરવું. To crush. ૨. ટોચવું. To
છૂંદો, *n.* છૂંદી છૂંદીને બનાવેલો લોચો. Mince.
છેક, *ad.* તદ્દન. Wholly. ૨. અંતસુધી. To the end.
છેકવું, *vt.* ચેરવું. To scratch. To erase.
છેકો, *n.* ચેરો. Scratch. Erasure.
છેટું, *a.* વેગળું; દૂર. Distant.
છેડ,-ણી, *n.* પજવણી. Teasing. Harrasing.
છેડતી, *n.* દોષ. Fault. ૨. અડપલું. Prank,
છેડવું, *vt.* ચીડવવું. To vex. To tease.
છેડાછેડી, *n.* લગ્નગાંઠ. Marriage-tie.
છેડો, છેડલો, *n.* અંત. End. ૨ હદ. Limit.
છેડાછૂટકા, *n.* ફારગતી; તલાક. Divorce.
છેતરપિંડી,-બાજી, *n*, ઠગાઇ. Deception. Deceit.
છેતરવું, *vt.* ઠગવું. To deceive. To cheat.
છેતરામણ, *n.* કપટ. *F*raud. Deceit.
છેદ, *n.* કાણું. Bore ૨. કાપો. Cut. ૩. ભાગનારી [સંખ્યા. Divisor.
છેદક, *n.* & *a.* છેદનારૂં. Divisor.
છેદન, *n.* કાપવું તે. Cutting.
છેદનભેદન. *n.* સંપૂર્ણ નાશ. Complete ruin.
છેદવું, *vt.* કાણું પાડવું. To bore. ૨. કાપવું. To cut.
છેરવું, *vt.* પાતળું અઘવું. To discharge watery excrement.
છેલ,-ડો,-બટાઉ, *n.* વરણાગીઓ. *F*op. A beau.
છેલછબીલું, *a.* વરણાગિયું. *F*oppish.
છેલાઇ *n.* વરણાગી. Foppishness.
છેલ્લું, *a.* છેવટનું. Last.
છેવટ, *n.* અંત. End. Conclusion.
છેવટે, *ad* અંતે. *F*inally.
છેવાડું, *a.* છેલ્લું. Last.
છેવાવું, *vt.* મોડા આવવું. To arrive. late
છેહ, *n.* વિશ્વાઘાત; દગો. Breach of turst. ૨. ત્યાગ. Abandonment.
છૈયું, *n.* છોકરૂં. Child. Progeny.
છો, *n.* ચુનાનો કેલ. Plastering.
છોબંધ, *a* છોવાળું. Plastered.
છોકરમત,-વાદ, *a.* & *n.* બાળક જેવું હઠીલું. Childish,
છોકરી, *n.* કન્યા; દિકરી. Girl. A maid.
છોકરૂં, છોરૂં, *n.* બાળક. Child.
છોકરો, છોરો, *n*, નરજાતિનું છોકરૂં; દીકરો. Boy. Lad;
છોગું, *n.* તોરો. Tassel.
છોટું, *a.* નાનું. Small.
છોડ, *n.* રોપો; છોડવો. plant. 2. સુકાઇ ગયેલું છોડું. [Dry crust.
છોડણહાર, *n.* છોડાવનાર. Liberator.
છોડવવું, છોડાવવું, *vt.* બંધમાંથી મુક્ત કરાવવું. To liberate. [abandon.
છોડવું, *vt.* છૂટું કરવું. To release. ૨. ત્યજી દેવું. To
છોડવો, *n.* રોપો; છોડ. Plant.
છોડિયું, છોડું, છોતરૂં, *n.* છાલ-તેનો કકડો. Peel. ૨. પાતળો કકડો. Chip. A slice.
છોડી, છોરી, *n.* છોકરી. Girl.

છોને, *int.* ભલે ને. Let it be!
છોભાવું, *vt.* ખસિયાણા પડવું. To be ashamed.
છોભીલું, છોભું, *a.* ખસિયાણું. Ashamed.
છોલ, *n.* વનસ્પતિની ત્વચા; છાલ. Rind.
છોલવું, *vt.* ઉપરથી ઉખેડવું. To peel To flay,
છોલાટવું, *vt.* ધમકાવવું; છોલવું. To scold; To peel,
છોલાવું, *vt.* ચામડીનું છોલાવું. To be bruised.
છોવું, *vt.* છો કરવી. અપવિત્ર કરવું, To plaster. [To pollute.
છોહ, *n.* વિયોગ. Separation.
છોળ, *n.* મોજું. Wave. ૨. છાલક. Splash.
છોળવું, *vt.* ભળવું. To vomit the milk sucked.
છ્યાશી,-સી *n.* ૮૬. Eighty six.

'ज'

જ, આઠમો વ્યંજન. The eighth consonant of the Gujarati alpbabet.
જઈફ, *a.* વૃદ્ધ. અશક્ત. Old; Feeble.
જઈફી, *n.* ઘડપણ. Old age; Debility.
જક, *n.* હઠ; જીદ. Obstinacy; Stubbornness.
જકડ, *n.* પકડ; સકંજો. Grip.
જકડવું, *vt.* બાંધવું; પકડવું. To tighten; To grip.
જકાત, *n.* દાણ; નાકાવેરો. Duty.
જકાતી, *a.* જકાતને પાત્ર. Dutiable.
જક્કી, *a.* હઠીલું; જીદ્દી. Obstinate. Stubborn.
જખ મારવી, *vt.* To suffer the evil consequences. [of. To repent.
જખમ, *n.* ઘા. Wound; A hurt.
જખમાવું, *vt.* ઘાયલ થવું To be wounded.
જખમી, *a.* ઘાયલ. Wounded; Injured.
જખ્ખડ, *a.* મજબૂત. Tough.
જગ *n.* વિશ્વ. જગત્. Universe.
જગકર્તા,-જીવન,-પતિ,-મોહન,-રાય, *n.* ઇશ્વર. Creator of the world.
જગજાહેર,-પ્રસિદ્ધ, *a.* સુપ્રસિદ્ધ. Famous.
જગત, *n.* સૃષ્ટિ; વિશ્વ. World. The universe.
જગતજનની,-જનુની-જનેતા, *n.* જગદંબા. દુર્ગા. Mother of the world. [the world
જગતજેતા. *n.* જગત જીતનાર; આલમગીર. Winner of
જગતપતિ,-દાત્મા,-દાધાર,-દીશ,-દીશ્વર,-ન્નાથ,-નિયંતા. *n.* ઈશ્વર. God.
જગતદંબા,-બિંકા,-દ્ધાત્રી, *n.* દુર્ગા. Goddess.
જગદ્ગુરુ, *n.* જગતનો ગુરુ; શીવ. Preceptor of the world.
જગન, *n.* યજ્ઞ. Offering.
જગન્નાથી, *n.* એક જાતનું ઝીણું સુતરાઉ કાપડ. Kind of fine cotton cloth. [space.
જગા, જગો, *n.* સ્થળ. ખાલી જગા. Place, Empty
જગાવવું,-ડવું, *vt.* ઉઠાડવું. To rouse; To awaken.
જગુ, જકુ, *n.* મોઈ દંડાની રમતનો એક દાવ. Game.
જગો, *n.* જગા Place; A spot.
જગોજગ, *ad.* સર્વત્ર. Everywhere.
જઘન *n.* શરીરનો થાપાનો ભાગ. Buttocks.
જજમાન, *n.* યજમાન. Host.
જજિયાવેરો, જજિયો, *n.* માથાવેરો. Poll-tax.
જટ,-લ, *n.* હઠીલો; અનાડી. Obstinate.
જટા, *n.* કેશનું ઝુંડ. Matted hair. ૨. વડનાં લાંબા લટકતાં મૂળિયાં. Pendent branches of a banyan tree. [mblage.
જટિ,જટી, *n.* જટા. Clotted hair. ૨. સમૂહ. Asse-
જટિલ, *n.* જોગી; Ascetic, *a.* અટપટું. Complex.
જઠર, *n.* પેટ; હોજરી. Stomach, Belly.
જઠરાગ્નિ, *n.* પાચનશક્તિ. Digestive power.
જડ, *a.* જીવ વિનાનું, Inanimate. ૨. સમજણ વિનાનું. Senseless; *n.* મૂળ. Root. ૨. ખીલી. Nail. ૩. નાકનું એક ઘરેણું. Nose-ring. [મળતર. Gain.
જડતર, *n.* જડવાની રીત. Manner of joining. ૨.
જડતા,-ત્વ, *n.* Heaviness, Inertia; dullness.
જડત્વાકર્ષણ, *n.* ગુરુત્વાકર્ષણ. Gravitation.
જડબુદ્ધિ,-ભરત, *a.* મંદબુદ્ધિનું. Stupid.
જડબું, *n.* ડાચું. Jaw-bone.
જડબાંતોડ, *a.* ઉચ્ચાર કરતાં મુશ્કેલી પડે તેવું Difficut to pronounce. ૨. સચોટ. Strikingly direct.
જડબેસલાક,-સુલાખ, *ad.* મક્કમ Firmly.
જડવું, *vt.* બેસાડવું. To set.
જડસું, *a* શરીરે મોટું પણ અક્કલમાં ઓછું. Stout but [stupid.
જડાઉ,જડાવ, *a.* જડેલું. Set.
જડિત,જડિત્ર, *a.* બેસાડેલું. Set.
જડિયું, *n.* મૂળિયું; મૂળ. Root. [cinal root.
જડીબુટ્ટી *n.* ઔષધિના કામમાં આવતું મૂળિયું. Medi-
જણ, *a* માણસ. વ્યક્તિ. Person, Individual.
જણદીઠ, *ad.* માણસ દીઠ. To each person.
જણતર, *n.* પ્રસવ. Delivery. ૨. બાળક. Infant.
જણવવું, જણાવવું, *vt.* ખબર આપવી.. To inform. ૨. પ્રસવ કરાવવો. To assist a woman in childbirth. ૩. દેખાડવું. To signify.
જણવું, *vt.* જન્મ આપવો. To give birth.
જણસ, *n.* વસ્તુ; ચીજ. Thing. ૨. માલ. Goods, ૩. ઘરેણું Ornament.
જણાવું, *vt.* દેખાવું To seem. To appear.
જત, *conj.* પત્ર લખતાં શરૂવાતમાં વપરાય છે. Namely.
જતન, *n.* સંભાળ. Care, Protectiou. [plate.

જતરડું, *n.* સોનારૂપાના તાર ખેંચવાનું સાધન. An instrument for drawing wire.
જતિ, *n.* જૈન સાધુ; ગોરજી. Jain monk.
જત્રતત્ર, *ad.* જ્યાં ત્યાં. Everywhere.
જત, *n.* ગળાની હાંસડી. Collar-bone.
જથાબંધ, *ad.* એક સામટું. Wholsale.
જથો, જથ્થો, *n.* સમૂહ; ઢગલો Mass. A crowd.
જદપિ, જધપિ, *conj* જોકે. Although.
જદા, *ad.* જે વખતે. When.
જદુનાથ,-પતિ,-રાય,-વીર, *n.* (કૃષ્ણ) Krishna.
જદાતદા, *ad,* ગમેતેમ; એકાએક. Wildly.
જન, *n.* માણસ.Man. ૨. જનતા;લોકસમુદાય.Humanity.
જનક, *n.* પિતા Father.
જનકજા,-તનયા, *n.* સીતા; જનકની પુત્રી. Seeta.
જનકથા, *n.* ચાલતી આવેલી વાત. Legend.
જનતા, *n.* લોકસમુદાય. People.
જનન. *n.* જન્મ. Birth.
જનની,-યિત્રી, *n.* માતા. Mother.
જનપદ. *n.* દેશ. Country.
જનમ, *n.* પેદા થવું તે.જન્મ.Birth.૨.જનમારો. Life-time.
જનમકુંડળી,-ોતરી, *n.* જનમાક્ષર. A horoscope.
જનમકેદ,-ટીપ,*n.*જિંદગી સુધીની કેદ.Life imprisonment.
જનમગાંઠ,*n.*વરસગાંઠ;જન્મતીથિ.Birthdate.
જનમત, *n,* લોકમત. Popular belief.
જનમવું, *vt.* પેદા થવું. To be born.
જનમારો, *n.* જન્મથી મરણ લગીનો કાળ. Life-time.
જનવાદ, *n.*અફવા.Rumour.૨. અપકીર્ત્તિ. Scandal.
જનસમાજ,-સમુદાય,-સમૂહ, *n.* લોકો. People. ૨. જનતા. Humanity.
જનસ્વભાવ, *n.* માનવસ્વભાવ. Human nature.
જનહિત, *n.* લોકોનું હિત. Welfare of the people.
જના,-કારી, *n.* વ્યભિચાર. Debauchery.
જનાજો, *n.* મુસલમાનોમાં મડદું દાટવા લઇ જવાની ખાટલી-તે પાછળ જનારું સરઘસ. Bier.
જનાદી, *n.* પૈસો. Pice.
જનાનખાનું, *n.* અંતઃપુર; રણવાસ. Harem.
જનાનો, *n.* ઓઝલમાં રહેનારો સ્ત્રીસમુદાય. Female members.
જનાબ, *n.* મહેરબાન એવું સંબોધન. A term of respectful address.
જનાબેઆલી, *a.* પરમકૃપાળુ. Very respctable
જનાર્દન, *n.* વિષ્ણુ. Vishnu.
જનાવર, *n.* પશુ. Animal. A beast.
જનાવરખાનું, *n.* જનાવરોનું સંગ્રહસ્થાન. Zoo.
જનિત, *a.* જન્મેલું. Born.
જનેતા, *n.* માતા. Mother.
જનોઇ, *n.* યજ્ઞોપવિત. Sacred thread.
જન્નત, *n.* સ્વર્ગ. Heaven.
જન્નતનશીન, *a.* સ્વર્ગસ્થ. Dead. Departed.
જન્મ, *n.* જનમવું તે. Birth.૨. જનમારો.Lifetime.
જન્મચરિત, *n.* જન્મવૃત્તાંત. A biography.
જન્મદિવસ, *n.* વર્ષગાંઠ. A birthday.
જન્મપત્રિ,-કુંડળી, *n.* જન્માક્ષર. Horoscope.
જન્મભૂમિ, *n.* માતૃભૂમિ. Birth-place.
જન્મસિદ્ધ, *a.* જન્મથીજ પ્રાપ્ત થયેલું.Derived since birth.
જન્મસ્વભાવ,*n.*પોતાનો સહજસ્વભાવ.One's natural disposition.
જન્ય, *a.* જન્મેલું. Born.
જપ, *n.* મંત્ર ઈ. નું રટન. Muttering of prayers.
જપમાળા, *n.* જપ કરવાની માળા; બેરખો. Rosary.
જપવું, *vt.* રટવું.To mutter. To repeat often.
જપ્તિ, જપતી, *n.* કબજે કરવું તે. Attachment.
જફા, *n.* જુલમ. Tyranny. Oppression.
જબ, *ad.* ક્યારે. When.
જબર. *a.* મજબૂત. Strong. ૨. કઠિન. Difficult.
જબરજસ્ત,-દસ્ત, *a.* જબરૂં. Powerful. Strong.
જબરજસ્તી,-દસ્તી,-રાઈ,*n.*જુલમ;બળાત્કાર.Tyranny Force; Violence.
જબરૂં, *a.* બળવાન. Strong. ૨, મુશ્કેલ. Difficult.
જબાન,જબાં, *n.* જીભ. Tongue. ૨. બોલી, Dialect. ૩. ભાષા. Language,
જબાની, *n.* પુરાવો. Evidence. Deposition.
જબેકરવું, *vt.* મારી નાખવું. To kill.
જભ્ભો, *n.* મોટો કોટ. A robe; A long coat.
જબ્બર, Same as જબર,
જમદેવ,-જમ,-ડો, *n.* God of death.
જમણ,-વાર, *n.* ભોજન. Dinner. ૨. નાતવરો. Dinner party.
જમણું, *a.* પૂર્વાભિમુખ થતાં દક્ષિણ તરફનું. Right.
જમરૂખ, *n.* જામફળ. Guava.
જમવું, *vt.* ભોજન લેવું. To dine. ૨, ખાવું. To eat.
જમા, *a.* એકઠું થયેલું.Collected. *n.* આવક.Receipts. ૨. સરવાળો. Sum total.
જમાઇ, *n.* દીકરીનો વર. Son-in-law.
જમાડવું, *vt.* ખવરાવવું. To feed.
જમાત, *n.* એક જાતનો સમૂહ. Community.
જમાદાર, *n.* આગેવાન.Leader.૨, સિપાહીઓનો નાયક. Head of sepoys.
જમાન, *n.* જામીન. Surety. Bail.
જમાનો, *n.* યુગ. દેશકાળ. Age. Period.
જમાપાસું,-બાજુ, *n.* ચોપડામાં જ્યાં જમા રકમ લખાય છે. તે બાજુ. Credit side.
જમાબંદી,-બંધી, *n.*Land revenue-settlement.
જમાલગોટો, *n.* સખ્ત જુલાબ લાવનારવસ્તુ. Croton seed.
જમાવ, *n.* ભરાવો. Collection. ૨. ભીડ. Crowd.
જમાવવું, *vt.* એકઠું કરવું. To assemble. ૨.ઠારવું. To curdle.
જમાવહી, *n.*જમાનોંધ.Receipt book.
જમીન, *n.* ભોંય. Land, ૨. નવી ચામડી. New skin.
જમીનદાર, *n.* જમીનનો માલિક. Landlord,

જમીનદારી, *n.* જમીનદાર પદ્ધતિ. Feudalism.
જમીનદોસ્ત, *a.* જમીન સરસું કરેલું. Levelled to
જમૈયો, *n.* કટાર. Dagger. [the dust.
જય, *n.* જીત; ફતેહ. Triumph. Victory.
જયઘોષ,-ણા, *n.* જય જણાવતો ઢંઢેરો. Proclamation of victory. [acclamation.
જયજયકાર, *n.* જીતની ખુશાલીનો પોકાર. Shouts of
જયમાળ, *n.* વિજયમાળા. Garland of victory.
જયશાલી,-શાળી, *a.* ફતેહમંદ. Triumphant.
જયસ્તંભ. *n.* ફતેહની યાદગીરીમાં ઉભો કરેલો સ્તંભ. Trimphal column. [જન્મતિથિ. Anniversary.
જયંતી, *n.* વિજયનો વાવટો. Flag of victory. ૨.
જયાજય, *n.* હાર અને જીત. Victory and defeat.
જર, *n.* પૈસો; નાણું. Wealth. ૨. કસબ. Placenta Brocade.
જરકસ. *n.* સોના-રૂપાનો તાર. Gold or silver thread.
જરખ, *n.* એક જંગલી પ્રાણી. Hyaena.
જરજરિયું, *a.* ઘરડું; ઘસાઈ ગયેલું. Worn out. Old.
જરજરિયાન, જરજવાહિર, *n.* Valuable things and
જરઠ, *a.* ઘરડું. Old. ૨. કઠણ. Tough. [ornaments.
જરથોસ્તી, *n.* & *a.* પારસી. Zorostrian.
જરદ, *a.* પીળું; ઝાંખું. Yellow.
જરદો, *n.* તમાકુનો ભૂકો. Tobacco powder.
જરવું, *vt.* જીર્ણ થવું. ઘસાઇ જવું. To be worn. ૨. પચવું. To be digested.
જરા, *n.* વૃદ્ધાવસ્થા. Old age.
જરા.-ક,-તરા, *ad.* લગાર; થોડું. Somewhat.
જરાયત, *a.* વરસાદના પાણીથી થતું. Watered only
જરાયુજ, *a.* Viviparous. [by the rain.
જરિયાન, *a.* કસબી. Woven with gold and silver threads. [થોડુંક. A little.
જરી, *n.* કસબ; કસબી માલ. Embroidery. *ad.*
જરીકામ, *n.* કસબી કામ. Embroidery work.
જરીપુરાણું, *a.* જુનું; ફાટી-તૂટી ગયેલું. Old.
જરીફ, *n.* મોજણીદાર. તેનું કામ. Land surveyor.
જરૂર, *n.* જરૂરત; આવશ્યકતા. Necessity. Want. *ad.* અવશ્ય. Necessarily.
જરૂરત,-રિયાત, *a.* આવશ્યકતા. Necessity. Need.
જરૂરી, *a.* અગત્યનું. Important.
જરેજર, *a.* બધુંજ. Complete. Whole.
જર્જર,-રિત, *a.* જીર્ણ થઈ ગયેલું. Old.
જલ, જળ, *n.* પાણી. Water.
જલચર, *n.* & *a.* પાણીનું પ્રાણી. Water-animal.
જલજ, *n.* કમળનું પુષ્પ. Lotus flower. ૨. શંખ. Conch. *a.* પાણીમાં ઉત્પન્ન થતું. Aquatic.
જલજા, *n.* લક્ષ્મી. Laxmi.
જલદ, *n.* વાદળ. Cloud. *a.* ઉગ્ર. Hot.
જલદાહ,-સમાધિ, *n.* Disposing of a dead body by throwing it into water.
જલદી, *n.* ઉતાવળ. Hurry. *ad.* ઉતાવળથી. Quickly.
જલદીક્ષા, *n.* જળથી અપાતી ખ્રિસ્તીધર્મની દીક્ષા. Baptism.
જલદેવતા, *n.* જળની દેવી. Water nymph.
જલધર, *n.* મેઘ. Rain ૨. વાદળ. Cloud. ૩. સમુદ્ર. Sea.
જલધિ,-નિધિ,-પતિ, *n.* સમુદ્ર. Sea. ocean.
જલપ્રલય, *n.* મોટી રેલના પૂરથી નાશ થવો તે. Deluge.
જલપ્રવાસ,-યાત્રા. *n.* જળ ઉપર કરેલી મુસાફરી. Voyage.
જલમાર્ગ, *n.* નહેર. Canal. ૨. ખાડી. Channel.
જલયાન, *n.* વહાણ; હોડી. Ship.
જલસો, *n.* આનંદનો ઉત્સવ. Festival.
જલસ્થિતિશાસ્ત્ર. *n.* Hydrostatics.
જલંધર, જળંદર, જળોદર. *n.* ઉદરરોગ. Dropsy.
જલાશય *n.* કુવો. તળાવ. વિ. Well.
જલાલ, *a.* ભપકો; પ્રભા. Pomp; splendour.
જલેબી, *n.* એક મીઠાઇ, Sweet.
જલ્પક, *a.* લવારો કરનારૂં. Talkative.
જલ્પવું, *vt.* લવારો કરવો. To prattle.
જલ્લાદ, *n.* શીરચ્છેદ કરનાર; કસાઈ. Butcher.
જવ, *n.* એક ધાન્ય. Barley. *ad.* જ્યારે. When.
જવખાર, *n.* જવનો ક્ષાર. Carbonate of potash.
જવનીકા,-નિકા. *n.* પડદો. Curtain. A cover.
જવલ્લું, *a.* વિરલું; કોઈકજ. Some one out of many.
જવલ્લે. *ad.* ભાગ્યે. Seldom.
જવાન, *n.* યુવાન. Youth.
જવાબ, *n.* ઉત્તર. Reply. Answer [able.
જવાબદાર, *a.* જોખમદાર. Responsible. Answer-
જવાબદારી, *n.* જોખમદારી. Responsibility.
જવાહિર. *n.* ઝવેરાત. Jewellery હિરા-માણેક વિ. Gems.
જવાહિરખાનું, *n.* ઝવેરાત રાખવાનું સ્થાન. Place where jewellery is kept.
જવાંમર્દ, *a.* બહાદૂર. Brave. Valiant. Bold.
જવાંમર્દી, *n.* વીરતા. Bravery. Courage.
જવું, *vt.* ગતિ કરવી. To go. ૨. ખસવું. To move.
જશ, જસ, *n.* કીર્ત્તિ, Fame. Reputation.
જશવંત, *a.* જશવાળું. Famous. Renowned.
જશન, *n.* આનંદનો દિવસ. Day of festival.
જસત, *n.* એક ધાતુ. Zinc.
જહન્નમ, જહાનમ, *n.* નરક; દોઝખ. Hell.
જહાજ, *n.* મોટું વહાણ. Ship.
જહાન, *n.* દુનિયા. World. The mankind.
જહાલ, *a.* ઉદ્દામ; આકરું. Turbulent.
જહાં, *n.* દુનિયા. World.
જહાંગીર, *n.* દુનિયાનો જીતનારો. World-conqueror.
જહાંગીરી. *n.* આપખુદી. Autocracy. [of the world.
જહાંપના,-પનાહ. *n.* દુનિયાનું રક્ષણ કરનાર. Protector
જહીં, *ad.* જે ઠેકાણે. The place at which.
જહેમત, *n.* મહેનત; શ્રમ. Trouble.
જળ, *n.* પાણી. Water.
જળકૂકડી, *n.* એક જળચર પક્ષિ. Water-fowl.

જળક્રીડા,-કેલિ; *n.* પાણીમાં ખેલવું તે. Playing in water. Sea-excursion.
જળજળું, *a.* અશ્રુથી ભરેલું. Full of tears.
જળજળવું, *vt.* બળવું; બળતરા થવી. To burn.
જળદેવતા, *n.* પાણીમાંના દેવ. A water-nymph.
જળનિધિ, *n.* સમુદ્ર. The ocean.
જળવું, *vt.* સળગવું. To burn. To be kindled.
જળાગાર, *n.* પાણીનો હોજ.-ટાંકી. Water-reservoir.
જળાપો, *n.* બળાપો. Anxiety. Envy. [water.
જળાભાસ, *n.* મૃગજળ. Mirage. Semblance of
જળો, *n.* પાણીમાં રહેતો એક જીવડો. Leech.
જંઈ, *n.* પૈસો. Pice.
જંગ, *n.* યુદ્ધ. Battle. War. [Movable.
જંગમ, *a.* એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે ખસી શકે એવું.
જંગલ, *n.* વન, Forest. Wood. Desert.
જંગલી, *a.* સંસ્કાર વિનાનું. Wild; Rustic.
જંગાલ, *n.* તાંબાનો કાટ. Green rust. Verdi-gris.
જંગી, *a.* વિશાળ. Vast. Large.
જંગોડી,-ડો, *n.* એક જંતુ. Insect.
જંઘ, જંઘા, *n.* જાંઘ; સાથળ. Thigh.
જંજાળ, *n.* સંસારની ઉપાધિ. Worldly troubles.
જંજીર, *n.* સાંકળ. Chain ૨. બેડી, Fetters.
જંતર,-મંતર, *n.* તાવીજ. Charm.
જંતુ, જંત, *n.* જીવડું. Insect.
જંતુવિદ્યા, શાસ્ત્ર, *n* જંતુઓનું શાસ્ત્ર. Bacteriology.
જંત્રી, *n.* જાદુગર. Magician. ૨. કોષ્ટક. Index
જંપ, *n.* નિરાંત, Ease. Rest; quiet.
જંપવું, *vt.* નિરાંત વળવી. To rest.
જંબુક, *n.* શિયાળ. Fox.
જંબુખંડ,-દ્વિપ, *n.* ભારતવર્ષ. India.
જાઆવ, *n.* આવજા. Frequency.
જાઇ, *n.* એક પુષ્પ. Jasmine flower.
જાકાર,-રો, *n.* અસત્કાર. Non-reception.
જાગ, *n.* યજ્ઞ, Sacrifice. Awaking.
જાગતું *a.* સાવધાન. Vigilent. જાગૃત. Wakeful.
જાગરણ, *n.* ઉજાગરો. Forbearance from sleep;
જાગવું, *vt.* ઉંઘમાંથી ઉઠવું, Wake. [wake-fulness.
જાગીર, *n.* સરકાર તરફની બક્ષિસ તરીકે મળેલી જમીન કે ગામ. Freehold grant of land.
જાગીરદાર, *n.* જાગીર ધરાવનાર. Landholder.
જાગૃત, જાગ્રત, *a.* જાગતું. Awake. [Caution.
જાગૃતિ, *n.* જાગતાપણું; સાવધાની. Wakefulness.
જાચક, *a.* યાચક. A beggar.
જાજમ, *n.* પહોળું જાડું પાથરણું. Large carpet
જાજરમાન, *a.* જાજ્વલ્યમાન. Glorious. Shining. ૨. કરડા મિજાજનું. Hot-tempered.
જાજરૂ, *n.* સંડાસ; પાયખાનું. Privy room.
જાજ્વલ્યમાન, *a.* See. જાજરમાન,
જાડ,-પણ, જાડાઈ,-શ, *n,* જાડાપણું. Thickness.
જાડું, *a* દળદાર. Thick. ૨. ચરબીથી ભરેલું. Plump. ૩. ધટ્ટ. Fat.
જાડ્ય, *n.* મંદતા; જડતા. Sluggishness
જાણ, પણ, *n.* જ્ઞાન. Knowledge.
જાણકાર, *a.* જાણનાર. Well-informed.
જાણપિછાણ, *n.* ઓળખાણ પિછાન. Acquaintance.
જાણભેદુ, *a.* અંદરની વાત જાણતુ. One who knows.
જાણવું. *vt.* પરિચય હોવો કે પામવો. To know
જાણીતું. *a,* ઓળખીતુ Well-known. ૨. પ્રસિદ્ધ, Famous.
જાણીજોઇને,-બૂઝીને *ad.* જાણ્યા છતાં. Deliberately.
જાણે,-કે *ad.* 'માનો' એવો ભાવ બતાવતો. શબ્દ. As if,
જાણ્યેઅજાણ્યે, *ad.* જાણતાં કે અજાણતાં. Wheather knowingly or unknowingly.
જાત, *n.* કૂળ. Family. ૨. વર્ગ. Tribe. ૩. જ્ઞાતિ. Caste. ૪. મૂળ સ્વભાવ. Inherited qualities. *a.* પોતાનું. Personal. ૨. જન્મેલું. Born ૩. ઉત્પન્ન થયેલું. Produced.
જાતઅનુભવ, *n.* પોતાનો અનુભવ. Self-experience.
જાતકમાઈ, *n.* પોતાની જાતે કરેલી કમાણી. Earnings by the swect of one's brow.
જાતભાઈ, *n.* જ્ઞાતિબંધુ. Caste-brother.
જાતમહેનત, *n.* સ્વાશ્રય. Self-labour; Self-help.
જાતરખું, *a.* સ્વાર્થી Selfish.
જાતસ્વભાવ, જાતિસ્વભાવ,-લક્ષણ, *n.* જાતિ કે કોમનો વિશિષ્ટ સ્વભાવ. Innate disposion.
જાતિ, *n.* વંશ, કૂળ. Lineage, Race.
જાતિભેદ, *n.* જાતિ જાતિ વચ્ચેનો તફાવત. Caste-dist-
જાતિભ્રષ્ટ *a.* જાતબહાર Out-cast. [inction.
જાતિવેર. *n.* કુદરતી વેર. Natural hostility.
જાતિય. *a.* જાતિને લગતું. Pertaining to class. 2. સ્ત્રી-પુરુષના સંબંધને લગતું. Sexual.
જાતે, *ad.* પંડે; પોતે.. Personally
જાત્રા, *n.* યાત્રા. Pilgrimage.
જાત્રાળુ, *n.* યાત્રાળુ. Pilgrim. [ently.
જાથુ, જાથક. *ad.* હંમેશાં ચાલ્યા કરે એવું. Perman-
જાદવાસ્થળી, *n.* માંહેમાંહે લડાઇ. Household feud.
જાદુ, જાદુ,-ગરી.-ગીરી, *n.* હાથચાલાકીનું કામ. Sorcery.
જાદુઈ, *a.* ચમત્કારી, Enchanting; Magical.
જાદુગર,-ગીર, *n.* જાદુનું કામ કરનાર. Magician.
જાદે, *a.* વધારે. more.
જાન, *n.* લગ્નમાં વર સાથે જનારાઓનો સમૂહ, Marriage Party. ૨. નુકશાન. Injury. ૩. પ્રાણ. Life.
જાનમાલ, *n.* જીવ અને માલમતા. Life & property.
જાનવર, *n.* પશુ. Animal.
જાનપદ, *n.* ગામડાનું. Pertainting to villages.
જાની, *a.* પ્રાણપ્રિય. Intimate. ૨. જીવલેણ. Deadly.
જાનીવાસો, *n.* જાનનો ઉતારો. Lodging place given to the bridegroom and his followers.

જાનૈયો, *n.* જાનમાં જનારો. Man joining a mrrriage party.
જાપ, *n.* જપ. Muttering of prayers.
જાપતો.જાપ્તો, *n.* પાકો બંદોબસ્ત. Strict watch.
જાફત, *n.* ઉજાણી; મીજબાની. Festival.
જાફરાન, *n.* કેસર. Saffron.
જાબજા. *ad.* ઠેકઠેકાણે; અતિશય. Profusely.
જામ, *n.* પ્યાલો. Cup.
જામગરી,-ગીરી. *n.* બંદૂક સળગાવવા માટેની કાકડી. Match of a gun.
જામદાની, *n.* ચામડાની થેલી. Leather-bag. [sury.
જામદારખાનું.*n.* દાગીના રોકડ વિ.રાખવાની જગા.Trea-
જામફળ, *n.* જમરૂખ. Guava. [be gathered.
જામવું. *vi*, ઘટ્ટ થવું. To congeal. ૨. એકત્ર થવું.To
જામાતા.-તૃ,-ત્ર, *n.* જમાઈ. Son-in-law.
જામિન. જામીન. *n.* ખાત્રી આપનાર.Bail A sureity.
જામીનખત, *n.* ખાત્રીપત્ર. Surety-bond.
જામીનગીરી, *n.* ખાત્રી. Bail. Security.
જામો, *n.* મોટા ઘેર વાળો ઘણો નીચો અંગરખો. Long
જાયપત્રી, *n.* જાવંત્રી. Mace. [robe.
જાયફળ, *n.* એક તેજાનો. Nutmeg.
જાયા, *n.* પત્નિ. Wife.
જાયું, *a.* જન્મેલું. Born.
જાયો, *n.* પુત્ર. Son.
જાર, *n.* અનાજ; જુવાર. Corn. ૨. યાર. Parmour.
જારકર્મ, *n.* વ્યભિચાર. Adultery. [A lover.
જારકર્મી. *a.* વ્યભિચારી. Adulterous.
જારજાત, *a.* & *n.* વ્યભિચારથી ઉત્પન્ન થયેલું. Bastard.
જારિણી, *n.* વ્યભિચારિણી. Adulteress.
જારી, જારૂ, *ad.* ચાલુ. Continuing.
જાલ, જાળ, *n.* માછલાં વિ. પકડવાની જાળ. Snare.
જાલિમ, જાલમ, *a.* નિર્દય. Cruel. Oppressive.
જાવક, *a.* બહાર જતું. Outward. *n.* બહાર મોકલવું તે. Exportation. ૨. ખરચ, Expenditure.
જાવરું,-ળું, *a.* નાજુક. Delicate.
જાવંત્રી, *n.* જાયપત્રી. Mace.
જાવું, *vt.* જવું. To go. To start.
જાસક, *a.* પુષ્કળ. Abundant. Plentiful.
જાસલ. *a.* તકલાદી. Delicate.
જાસાચિઠ્ઠી, જાહાચિઠ્ઠી,*n*,ધમકીનો પત્ર. Threatening.
જાસુદ,-દી, *n.* એક ફુલઝાડ. Flower plant. [letter.
જાસુસ,*n.* છુપી બાતમી લાવનાર.Spy.૨.કાસદ. Messenger
જાસો, *n.*છુપી ધમકી.Secret defamatory notice.
જાસ્ત, જાસ્તી, *a.* ઘણું. Much. Much more.
જાસ્તી, *n.* જબરદસ્તી. Force. ૨, વધારો. Surplus.
જાહેર. *a.* ખુલ્લું. Open. ૨.સાર્વજનિક. Public.
જાહેરખબર, *n.* વિજ્ઞાપન પત્ર. Advertisement.
જાહેરનામું, *n.*જાહેરખબર. Proclamation. [cation.
જાહેરાત,*ad*,છડેચોક.Openly. *n.*પ્રસિદ્ધિપત્ર. Notifi-

જાહેલ, *a.* ઉગ્ર. Sever Furious. Perverse.
જાહોજલાલી, *n.* આબાદી. Prosperity. ૨. વૈભવ.
જાળ, જાલ. A snare, [Splendour
જાળવણી, *n.* સંભાળ. Care. Protection.
જાળવવું, *vt.* સાચવી રાખવું. To preserve.
જાળિયું, *n.* સળિયાવાળું બાકું. A wicket.
જાળી, *n.* ગુંથણી-તેવું કામ Net. ૨. સળિયાથી ભરેલું કમાડ. Window secured with bars.
જાળીદાર, *a.* કાણાંકાણાં વાળું. Having holes.
જાળું, *n.* બાવું. Cobweb. ૨. આંખની છારી. Speck in the eye.
જાંગડ. *a.* દેખાડવા લીધેલું. Taken on approval.
જાંગલો, *n.* જંગલી.Barbarian.૨. ગોરો. European.
જાંગી, *n.* મોટું ઢોલ. Large drum.
જાંઘ, *n.* સાથળ. Thigh.
જાંઘીયો, *n.* ચડ્ડી. Short breeches.
જાંબુ,-બુડું, *n.* એક ફળ. Rose-apple.
જાંબુડું, *a.* જાંબુના રંગનું,Of dark purple colour,
જિકર, *n.* હઠ.Obstinacy.૨. વાતચિત.Discussion.
જિગર, *n.* દિલ. Heart.
જિજિવિષા, *n.* જીવવાની ઇચ્છા. Desire to live.
જિજ્ઞાસા, *n.* જ્ઞાનની ઇચ્છા. Curiosity. Inquisitiveness.
જિજ્ઞાસુ, *a.* જ્ઞાનપ્રાપ્તિની ઇચ્છા રાખતું.Inquisitive.
જિત,*a.*જીતાયલું.Conquered.૨.જીતનારું.Conquering.
જિન્નત, *n.* સ્વર્ગ. Heaven.
જિયાફત, *n.* મિજબાની. A feast.
જિરાફ, *n.* એક જંગલી પશુ. Giraffe.
જિલદ, *n.* વિભાગ. Division ૨. ચામડાનું પુંઠું, Lea-
જિલ્લો, *n.* વિભાગ. District [ther cover.
જિવાઇ, *n.* સાલીયાણું. Pension.
જિવાડવું. *vt.* જીવતું રાખવું. To spare. ૨. પોષવું. To
જિહ્વા, *n.* જીભ. Tongue. [nourish.
જિહ્વાગ્ર, *n.* જીભનું ટેરવું. Tip of the tongue. *ad.* મોઢે. By heart.
જીંદગાની જિંદગી. *n.* જન્મારો. Life. Existence.
જીંદગીભર, *ad.* આખી જિંદગી સુધી. Lifelong.
જી, A term of respect. માનવાચક ઉદ્ગાર.
જીજી, *n.* મા. Mother. ૨. દાદી. Grandmother.
જીજો, *n.* દાદો. Grandfather.
જીણ, *n.* કેરીની ગોટલી પર રૂઆંટીવાળું સખત પડ. Stony layer in a mango.
જીત, *n.* ફતેહ; વિજય. Victory. Triumph.
જીતવું, *vt.* વિજય મેળવવો. To win. To conquer.
જીન, *n.* ભૂત. Ghost. ૨. ઘોડાનું પલાણ. Saddle.
જીનો, *n.* દાદર; Stair-case.
જીભ, *n.* જીહ્વા. Tongue. The speech.
જીમૂત, *n.* વાદળ. Cloud. [To bear.
જીરવવું, *vt.* પચવવું; હજમ કરવું. To digest ૨. વેઠવું.

જીરું, *n.* એક મસાલો. Cumin seed.
જીર્ણ, *vt.* ઘસાઇ ગયેલું. Worn out. ૨. વૃદ્ધ. Old.
જીર્ણજ્વર, *n.* ખબર ન પડે તેવો ઝીણો તાવ. Lingering [fever.
જીર્ણોદ્ધાર, *n.* મરામત. Repairs.
જીવ, *n.* આત્મા. Soul. ૨. પ્રાણી. Living being. ૩. દોલત. Riches. ૪. દમ. Animation.
જીવજંતુ,-ડું, *n.* જંતુ. Insect.
જીવજાન, *a.* અત્યંત વહાલું. Very dear. Intimate.
જીવડો, *n.* કીડો. Worm ૨. આત્મા; જીવ. Soul.
જીવદયા, *n.* જીવતાં પ્રાણીઓ પર દયા. Humanitarianism
જીવત,-ર, *n.* જીવતર. Life. Period of life. [anism
જીવતું, *a*, જીવવાળું. Alive; living.
જીવતદાન, *n.* પ્રાણનું દાન. Gift of life. Liveli-hood.
જીવન, *n.* આયુષ્ય. Life. ૨. જીવનશક્તિ. Existence.
જીવનદોરી, *n.* જીવનનો મુખ્ય આધાર Thread of life.
જીવનપલટો, *n.* આખા જીવનમાં થતો ફારફેર. Conversion.
જીવનશક્તિ, *n.* જીવનની મૂળ શક્તિ. Life-energy.
જીવનશાસ્ત્ર, જીવનવિદ્યા, *n.* જીવશાસ્ત્ર; Biology.
જીવનસખા, *n.* પતિ. Wife.
જીવનમુક્ત, *a.* છતે દેહે માયાનાં બંધનોમાંથી મુક્ત. Emancipated even during this life time.
જીવલગ, *a.* પ્રાણપ્રિય. Intimate; Hearty.
જીવલેણ, *a.* જીવ લે એવું. Deadly.
જીવવું; *vt.* પ્રાણ ધરવા. To live, ૨. હોવું. To exist. ૩. જીવ હોવો. To have life. [one's life.
જીવસટોસટ, *ad.* જીવને જોખમે. At the cost of
જીવહત્યા, *n.* પ્રાણીની હત્યા. Destruction of life.
જીવંત, *a.* જીવતું. Living.
જીવાત. *n*, જીવડાં. Insects. [soul.
જીવાત્મા, *n.* જીવ દશાવાળો, આત્મા. The personal
જીવિકા, *n.* આજીવિકા. Livelihood.
જીવિત. *a.* જીવતું. *n.* જિંદગી. Life.
જીંડવું. *n.* કોટલાવાળો બીજકોષ. Pod.
જુઆ, જુવા, *n.* જુગાર. Gambling.
જુઆખાનું *n.* જુગારખાનું. Gambling house.
જુઆળ, જુવાળ, *n.* ભરતી. Tide.
જુક્ત, જુગત, *a.* યોગ્ય; જોડેલું. Fit; Joined.
જુક્તિ, જુગતિ, *n.* યુક્તિ; તદબીર. Device.
જુગ, *n.* યુગ; જમાનો. Age. 2. જોડ. Couple.
જુગતું, *a.* બંધ બેસતું; યોગ્ય. Fit.
જુગલ, જુગલજોડી, *n.* જોડું. Couple.
જુગાર, *n.* જૂગટું: દ્યૂત. Gambling.
જુગારી, *n.* જુગાર ખેલનાર. Gambler.
જુગુપ્સા, *n.* નિંદા. Censure. ૨. ચીતરી. Aversion.
જુઠું. *a* ખોટું False; Untrue.
જુદાઈ, *n.* જુદાપણું; વિયોગ. Separation, [Unique
જુદું, *a.* અલગ, Separate, 2. વેગળું, Far, ૩. અનોખું.
જુદ્ધ, *n.* યુદ્ધ; લડાઇ. War.

જુબાન, *n.* બોલ; Word; વચન. Promise.
જુબાની, *n.* બોલીને જણાવેલી હકીકત; સાક્ષી. Evidence.
જુમા, *a.* શુક્રવાર. Friday.
જુમેરાત, *n.* ગુરૂવાર. Thursday.
જુમ્મો, જુમ્મેદારી, *n*, જોખમદારી. Responsibilfty.
જુલફું, જુલ્ફ, *n.* વાળની લટ. Curl. [Tyrany.
જુલમ,-માટ, જુલ્મ, *n.* જબરજસ્તિ. Oppression.
જુલમગાર,-મી, *a.* નિર્દય. Cruel. Tyrant.
જુલાબ, *n.* ઝાડો થાય તેવું ઓસડ. Purgative.
જુવતી, *n.* યુવતી. Young woman.
જુવાન,-નિયો. *n.* યુવાન; જવાન. Youth.
જુવાની, *n.* યુવાનપણું. Youth. youthfulness.
જુવાર, *n.* એક અનાજ. Corn.
જુવું, *n.* જુગાર. Gambling; Speculation.
જુસ્સો; *n.* ઉભરો; જોસ. Passion; Excitement.
જુસ્સાદાર, *a.* જોસવાળું. Fall of passion; Forceful.
જુહાર, *n.* નમસ્કાર, સલામ વિ. ભાવ બતાવતો શબ્દ. [Salutation.
જૂ, માથામાં પડતું એક જંતુ. Louse.
જૂઇ, *n.* એક ફુલવેલ. Flower-plant.
જૂગટું, *n.* જુગાર, Gambling.
જૂજ,-જાજ, *a.* બહુ થોડું જરા. Very little.
જૂજવું, *a.* જુદું અનોખું. Separate.
જૂડી, *n.* ઝુડી. Bundle; A bunch.
જૂડો, *n.* સાવરણી. Broom.
જૂઠ, જૂઠાણું, *n.* અસત્ય વાત. Falsehood. A lie,
જૂઠણ. *n.* છંડામણ. Refuse.
જૂઠાબોલું, *n.* જૂઠું બોલવાની ટેવવાળું. A'lier. [cial.
જૂઠું, અસત્ય; ખોટું. False. ખોટું; બનાવટી. Artifi-
જૂતી, જૂતું, જૂતિયું, *n.* ખાસડું, Shoe.
જૂથ, *n.* ટોળું; સમૂહ. A herd; a crowd.
જૂનું,-પુરાણું,-ખખ, *a.* પુરાણું; જીર્ણ. Old.
જૂવો. *n.* જીવડું. Insect.
જે, *pro.* & *a.* કોણ, Who. કયું. Which. તે. That *Conj.* That કે. *n.* જય; ફતેહ. Victory.
જેટલું, *ad.* અમુક માપમાં. As much.
જેટલે, *ad.* જ્યારે. As; while.
જેઠ, *n.* પતિનો મોટો ભાઇ. Husband's elder brother. *a.* મોટું. Elder. [elder brother.
જેઠાણી, *n.* જેઠની વહુ. Wife of Husband's
જેઠીમધ. *n.* એક વનસ્પતિ-ઔષધિ. Liquorice root.
જેણીગમ,-તરફ,-પાસઃ-મેર, *ad.* જે તરફ. Whither.
જેતા, *n.* જીત મેળવનાર. Victor. Conqueror.
જેબ, *n.* શોભા. Splendour.
જેમ, *ad.* જે પ્રમાણે. Like.
જેમકે, *ad.* દાખલા તરીકે. For example.
જેમતેમ, *ad.* ગમે તેમ કરીને. Anyhow.
જેર કરવું, *vt.* વશ કરવું To subdue.
જેર,-દસ્ત, *a.* વશ; તાબે. Subdued. Feeble.
જેરબંદ, *n.* સાટકો; ચાબુક, Lash, A scourge,

જેલ, *n.* કેદખાનું. Prison. A jail.
જેલર, *n.* જેલનો વ્યવસ્થાપક, Jailer.
જેવડું, *a.* અમુક કદ કે માપનું. As much as.
જેવારો, *n.* જયનો વારો-વખત. Time of victory.
જેવું, *a.* અમુક જાત કે ગુણ ધરાવતું Similar.
જેવુંતેવું, *a.* સાધારણ. Ordinary; Common.
જેવે, *ad.* જે વખતે. While
જેષ્ઠિકા, *n.* લાકડી; સોટી. Staff; A stick.
જેહાદ, *n.* ધર્મ ખાતર કરેલું યુદ્ધ. Crusade.
જૈન, *n.* શ્રાવક. One believeing in Janism.
જો, *conj.* સંશય કે શરત બતાવતો શબ્દ. If.
જોઇએ, *at.* 'હોવું'નું એક રૂપ. Should.
જોઇતું, *a.* જોઇએ તેટલું જરૂરી. Reqisite.
જોકે, *prep.* અગર જો. Although. [બદારી. Risk.
જોખમ, *n.* ભવિષ્યમાં થવાના નુકશાનની ધાસ્તી; જવા-
જોખમકારક,-કારી, *a.* જોખમવાળું. Dangerous.
જોખમદાર, *a.* જવાબદાર. Responsible.
જોખમદારી *n.* જવાબદારી. Responsibility.
જોખવું, *vt.* તોળવું; વજન કરવું. To weigh.
જોગ, *n.* યોગ, Junction. *a.* યોગ્ય. Suitable. *ad.* તરફ. To.
જોગટી, સાધુડી; જોગણ. Female ascetic. A nun.
જોગમાયા, *n.* માતા; દેવી. Goddess.
જોગવાઇ, *n.* ગોઠવણ. Arrangement.
જોગાણ, *n.* ચંદી. Ration for animals.
જોગાનજોગ *ad.* જોગ આવી મળવાથી. By chance.
જોગી, *n.* સાધુ; યોગી. A devotee.
જોગું, *a.* યોગ્ય. Fit. પ્રત્યય છે, Suffix. જેમકે; ખપ-જોગું વિ. *ad.* પ્રતિ. Towards. [four miles.
જોજન, *n.* ચાર માઈલનું અંતર; યોજન. Distance of
જોટો, *n.* જોડી. Pair; A couple. [જોડી. Twins.
જોડ,-ડું *n.* જોડી; જોટો. Pair. ૨. બે સરખી વસ્તુઓની
જોડણી, *n.* અક્ષરોને જોડવાની રીત. Spelling.
જોડવું, *vt.* એકત્ર કરવું; વળગાડવું. To unite, To join, ૨. બનાવવું. To compose.
જોડા, *n.* ખાસડાં; બૂટ. Shoes.
જોડાક્ષર, *n.* સંયુક્ત અક્ષર. Conjunct consonant.
જોડાજોડ, *ad.* અડોઅડ; પાસેપાસે. Closely.
જોડાણ, *n.* સાંધો; સંધાન. Joint.
જોડિયું, *a.* સાથી Partner.
જોડીદાર, *n.* સાથી. Companion.
જોડું. *n.* યુગલ; Couple; ખાસડું. Shoe.
જોડે. *ad.* પાસે; Near; સાથે. with.
જોડો, *n.* પગરખું. Shoe. wick of a lamp.
જોત, *n.* પ્રકાશ, Light. ૨. દીવાની શિખા. Lighted
જોતર,-રું, *n.* ધૂંસરીની સાથે બળદ જોડવાનો પટો. Yoke-strap.
જોતરવું, *vt.* જોતર વડે પશુને ધૂંસરી સાથે જોડવું. To yoke.
જોદ્ધો, *n.* યોદ્ધો, લડવૈયો. Warrior,
જોબન,-નિયું, *n.* જુવાની; યૌવન, Youth. Bloom of life.
જોબનવંતુ, *a.* જોબનવાળું. Blooming. youthful
જોબો, જોભો, *n.* જીવ ઉંડો ઉતરી જવો તે. Unconciousness.
જોમ, *n.* બળ; શક્તિ. Vigour, Force Strength,
જોમદાર, જોમી, *vt.* જોમવાળું. Strong. Forceful.
જોર, *n.* બળ; શક્તિ; કૌવત. Strength.
જોરજબરાઈ,-જબરી, *n.* જબરજસ્તી. Force, Violence.
જોરજુલમ, *n.* બળાત્કાર, Tyranny. Violence.
જોરતલબી, *n.* ખંડણી. Tribute.
જોરદાર, *a* જોરવાળું, Powerful.
જોરાવર, *a.* હિમ્મતવાન; બહાદુર. Brave; Powerful.
જોરૂ, *n.* પત્નિ; વહુ. Wife.
જોવું, *at.* દેખવું. To see. 2. પ્રતિ દૃષ્ટિપાત કરવો. To look at. ૩, તપાસવું. To examine. ૪. વિચાર કરવો. To contemplate.
જોશ, જોષ *n.* જ્યોતિષ્ય. Astrology, [lation.
જોશ, જોસ, *n.* ઉછાળો; આવેશ. Commotion; ebu-
જોશી, જોતિષી, *n.* જ્યોતિષનું જ્ઞાન ધરાવનાર. Astrologer.
જોસતાન, *n.* ખલેચી. A satchel.
જોહાકી, *n.* જુલમ. Tyranny; Harshness.
જોંસો, *n.* ઠબકો. Rebuke; Reprimand.
જૌહર, *n.* જમોર. Simultaneous suicides.
જૌહર, *n.* ઝવેરાત. Jewellery; Jewels.
જ્ઞ, 'જ' અને 'ન' મળીને થયેલો એક જોડાક્ષર. પ્રત્યય છે, જેમકે; સર્વજ્ઞ. Suffix.
જ્ઞપ્તિ, *n.* જાણવું તે; બુદ્ધિ. Knowledge.
જ્ઞાત, *a.* જાણેલું. Known.
જ્ઞાતવ્ય, *a.* જાણવાજોગ. Worth knowing.
જ્ઞાતા, *n.* જાણનાર. Knower.
જ્ઞાતિ, *n.* ન્યાત; નાત. Caste. [mation.
જ્ઞાન, જાણવું તે; જાણ. Knowledge. 2. ખબર. Infor-
જ્ઞાનકોશ, *n.* બધી જાતના જ્ઞાનની-માહિતીના સંગ્રહરૂપ મોટો ગ્રંથ. Encyclopedia, [Nerve.
જ્ઞાનતંતુ,-રજ્જુ. *n.* જ્ઞાનેંદ્રિયોને મગજ સાથે સાંધતો તંતુ.
જ્ઞાનતંતુવ્યવસ્થા, *n.* જ્ઞાનતંતુઓની રચના કામ વિગેરેનું તંત્ર. Nervous system.
જ્ઞાનભંડાર, *n.* પુસ્તકાલય. Library. [plant.
જ્ઞાનવલ્લી, *n.* ભાંગ; જ્ઞાન વધારનાર એક વેલો. Hemp-
જ્ઞાનવાન, જ્ઞાની, *a.* ડાહ્યું, Wise.
જ્ઞાનવાયુ, *n.* મગજનો એક રોગ. Brain disease.
જ્ઞાનેંદ્રિય, *n.* જ્ઞાન ગ્રહણ કરનારી ઇંદ્રિય, Organ of knowledge. [cher.
જ્ઞાપક, *a.* જણાવનારૂ. Making known. *n*, ગુરૂ. Tea-
જ્ઞાપન. *n.* ઢંઢેરો; જાહેરાત. Proclamation.
જ્ઞેય, *a.* જાણવા યોગ્ય. Knowable.
જ્યહાં, *ad.* જ્યાં. Where.
જ્યારે, *ad.* જે વખતે, When.
જ્યારથી, *ad*, જે વખતથી. Since,

જ્યાં, *ad*. જે જગાએ. Where.
જ્યેષ્ઠ, *a*. સૌથી મોટું. Eldest.
જ્યોતિ, *n*. પ્રકાશ. Light; The fire.
જ્યોતિર્મય,-ષ્માન, *a*. તેજસ્વી. Brilliant; Shining
જ્યોતિર્લિંગ, *n*. બાર મુખ્ય શિવલિંગોમાંનું દરેક. An idol of Shiva.
જ્યોતિર્વિદ,-ષી, *n*. જોશી. Astrologer.
જ્યોતિષ,-વિદ્યા, *n*. જ્યોતિષશાસ્ત્ર. Astrology.
જ્યોતિઃશાસ્ત્ર, *n*. જ્યોતિષશાસ્ત્ર. Astrology. ૨. ખગોળશાસ્ત્ર. Astronomy.
જ્યોત્સના, -ત્સ્નિકા, *n*. ચાંદની. Moonlight night.
જ્વર, *n*. તાવ. Fever; Ague.
જ્વલન,*n*.અગ્નિ. બળવું તે. Fire;Burning [Burning.
જ્વલંત, *a*. સ્પષ્ટ.Clear. ૨.ઝળહળતું. Bright ૩.બળતું.
જ્વાલા,-ળા, *n*. અગ્નિની શિખા. Flame; A blaze.
જ્વાલાગ્રાહી, *a*. સળગી ઉઠે તેવું. Combustible; inflamable.
જ્વાલામુખી, *n*. બળતો પહાડ. Volcano. [flamable.

'झ'

ઝ, *n*. આઠમો વ્યંજન The eighth consonant letter of the Alphabet
ઝાકઝોળ, *n*. રેલછેલ. Abundance.
ઝખ, ઝષ, *n*. માછલું. Fish.
ઝખમારવી. *vt*. To err; to act like a fool.
ઝગઝગ,-મગ, *ad*.ખૂબ તેજ મારતું હોય તેવું.Brightly.
ઝગઝગવું.-મગવું, *vt*. તેજ મારવું. To glitter. [ness.
ઝગઝગાટ, *n*. ઝગારો. Glare; Brilliancy; Brightness.
ઝગાર,-રો *n*. ઝગમગાટ. Glare; Brightness.
ઝઘડો, *n*. ટંટો. Quarrel.
ઝઘડાખોર,*a*.ટંટાખોર. Quarrelsome;Contentious.
ઝઝણી, ઝણઝણી, *n*, ખાલી. Tingling. Numbness.
ઝઝુમવું, *vt*.લચી પડવું. To overhang. To jut out.
ઝટ,-પટ, *ad*. તરતજ; તાબડતોબ. Quickly.
ઝટકવું, *vt*. હચમચાવી નાખવું. To jerk. ૨. ઝાટકવું. To winnow. [આંચકો. Pull.
ઝટકો, *n*. જોરનો ઘા. Smart blow; A cut. ૨.
ઝટકો, ઝરડકો. *n*. ઝડકાનો ચીરો. Tear.
ઝડઝમક, *n*. એક શબ્દાલંકાર. Alliteration.
ઝડતી, *n*. બારીક તપાસ. Close search. ૨. ટાંચ, જપતી. Attachment. ૩. પોલીસ તપાસ. Police inquiry.
ઝડપ, *n*. વેગ. Speed; Quickness.
ઝડપવું, *vt*. ઓચિંતું ઝુંટવું. To seize suddenly.
ઝડપાઝડપી, *vt*. Struggle; A tussle
ઝપાઝપી, *n*. ઝપાઝપી.A. Struggle. A tussle.
ઝડાકો*n*.ઓચિંતો ફટકો. ૨. બોલાબોલી. Altercation. A smart blow.
ઝડાઝડી, *n*. તકરાર. Quarrel.
ઝડી, *n*. જોરભેર પડતો વરસાદ. Showers of rain.
ઝણઝણ, *n*. બળતરા. Burning pain.
ઝણઝણવું, *vt*. તમતમવું. To burn and ache.
ઝણઝણી, *n*. ખાલી, Numbness; Tingling.
ઝનુન, *n*. ગાંડો જુસ્સો. Fanatism; Phrenzy.
ઝનુની, *a*. ઝનુનવાળું. Mad; Angry; Fanatic.
ઝપટ, *n*. ઉતાવળ, Haste. ૨. ઝડપ. Snatch.
ઝપટાવું, *vt*. વચ્ચે આવી જવું ફસાવું. To be attacked; To be in a difficulty, [ughter.
ઝપાઝપ,-ઝપી, *n*. લડાઇ. A scuffle. ૨. કતલ. A sla-
ઝપાટો, *n*. વેગ. Force. ૨. સપાટો. A gust. ૩. ઘા. [A blow.
ઝપોઝપ, *ad*. ઝપાટાથી. Swiftly.
ઝબકવું, *vt*. ચમકવું,ઝબૂકવું.To start up;To flash.
ઝબકોળવું, *vt*. પાણીમાં બોળવું. To dip in water.
ઝભલું, ઝભલું, *n*. ફરાક. Shirt for a child; A frock.
ઝબૂકવું, *vt*. પ્રકાશવું. To sparkle; To shine.
ઝબે, *n*. ભોગ. Sacrifice.
ઝમો, ઝમ્મો. ઝભો, ઝભ્ભો, *n*. લાંબો અને ખુલ્લો ડગલો. Long and loose robe.
ઝબોળવું, *vt*. પાણીમાં બોળવું. To dip in water.
ઝમક, *n*. એક શબ્દાલંકાર Alliteration. ૨. તેજ. [Light
ઝમરખ, *n*. ઝુંમર Chandelier.
ઝમવું *vt*. સ્રવવું. To ooze out.
ઝરખ, *n*. એક જંગલી ઘાતકી જનાવર, Hyaena.
ઝરડવું, *vt*. ઝરડ. Rend suddenly asunder.
ઝરડું *n*. ઝાંખરું; Clipping of a thorny tree.
ઝરણ,-ણું, પાણીનો વહેળો. Stream.
ઝરપવું, *vt*. ઓગળી જવું; ઝમવું. To melt away. To ooze out. [ફરફર. Slight rain.
ઝરમર, *n*. એક ઘરેણું, Ornament, ૨. વરસાદની
ઝરવું, *vt*. સ્રવવું; ધીમેધીમે બહાર નીકળવું. To ooze.
ઝરૂખો, *n*. બારીની બહાર કાઢેલું છજું. Balcony.
ઝરેળો,ઝળેળો, *n*. ચામડી બળવાથી પડેલો ફોલ્લો. Blister.
ઝરો, *n*. ઝરણું. Stream. A fountain; a spring.
ઝલક. ઝળક, *n*. ચળકાટ; ઓપ. Lustre. Gloss.
ઝલકદાર, *a*. ચળકતું, Brilliant; Shining.
ઝલકવું,-કાવું, *vt*. ચળકવું. To glitter. To sparkle.
ઝલ્સાવું , *vt*. દાઝવું; બળવું. To be scorched.
ઝવવું, *vt*; સ્રવવું. ટપકવું. To ooze. [Spirit.
ઝવેર, *n*. ઝવાહિર. Jewel. ૨. પાણી; તેજ. Lustre.
ઝવેરખાનું, *n*. ઝવાહિરખાનું. Place for keeping jewellery.
ઝવેરાત, *n*. હિરામોતી. વિગેરે. Jewellery. [wellery,
ઝવેરી, *n*. ઝવેરાતનો વેપારી. Jeweller,

ઝળક,-કાર,-કારો, *n.* ચળકાટ, Lustre. Brilliancy.
ઝળકવું, *vt.* પ્રકાશવું. To shine; To glitter.
ઝળકો, *n.* ઓપ.ચળકાટ. Brilliance.
ઝળઝળાટ. *n.* પ્રકાશ. Lustre; Glitter.
ઝળઝળીયું,*n.*આંસુ. Tears glistening in the eyes.
ઝળઝળું, *n.* ઝાંખું અજવાળું. Twilight.
ઝળળ, *ad.* તેજથી ઝળકતું હોય તેમ. Luminously.
ઝળઝળાં, *n.* તેજનો અંબાર. Excessive light.
ઝંખના. *n.* ચિંતા; ખખારી. Anxiety; Care. ૨. આતુરતાપૂર્વક રટન. Eager desire.
ઝંખવાણું, *a.* ખસિયાણું; ભોંઠું. Abashed; Ashamed.
ઝંખવું, *vt.* ઝંખના કરવી. To long for; To brood over.
ઝંઝા, *n.* પવનનો કે પવન સાથે પડતા વરસાદનો સુસવાટ. Hurricane. [To scold.
ઝંઝેડવું, *vt.* ઝૂડવું. To shake heavily. ૨. ધમકાવવું.
ઝંડાધારી, *a.* હાથમાં ઝંડાવાળું Holding a flag.
ઝંડો, *n.* ધ્વજ. Flag.
ઝંદાવસ્તા,-અવેસ્તા, *n.* પારસીઓનું પવિત્ર ધાર્મિક પુસ્તક. The sacred religious book of the Parsees.
ઝંપલાવવું, *vt.* સાહેમ કરીને કૂદી પડવું. To rush into.
ઝંપાપાત, *n.* આંધળીયું. આંખો મીંચીને ઝંપલાવવું તે. A sudden fall.
ઝાકઝમાળ, *a.* દેદીપ્યમાન. Brilliant. Bright.
ઝાકઝમોળ, *a.* સ્વચ્છ અને સ્પષ્ટ. Clean and clear.
ઝાકળ, *n.* ઓષ; તુષાર. Dew.
ઝાજ,-ઝાઝ, *n.* વહાણ. A ship. A vessel.
ઝાઝું, ઝાઝેરું, *a.* વધારે; પુષ્કળ. More.
ઝાડકણ, ઝાટકણ. *n.* ઝટકામણ. Refuse.
ઝાટકણી, *n.* ઝાટકવાનું કામ. Act of winnowing. ૨. સખત ઠપકો. Severe scolding. [To sift.
ઝાટકવું, ઝાડકવું, *vt.* સૂપડા વતી. ઉપણવું. To winnow.
ઝાડ, *n.* વૃક્ષ. Tree. [Herbage.
ઝાડપાન,-પાલો, *n.* વનસ્પતિ માત્ર. Vegetation
ઝાડાવાટ, *n.* ગુદા. Anus.
ઝાડી, *n.* વનરાજી. Forest; A wood.
ઝાડુ, *n.* સાવરણી. Broom. A besom.
ઝાડુવાળો, *n.* ઝાડુ કાઢનાર. Scavenger.
ઝાડો, *n.* વિષ્ઠા. Stool. ૨. તપાસ. Minute search.
ઝાપટ,-જુઓ, 'ઝપટ'
ઝાપટવું, *vt.* કપડાની ઝાપટથી સાફ કરવું. To dust with a piece of cloth, ૨. ખૂબ ખાવું. To eat gluttonously. ૩. ફટકાવવું. To inflict a sharp blow.
ઝાપટું, *n.* થોડા સમય માટે વરસાદનું એકદમ તૂટી પડવું તે. Sudden sharp shower of rain.
ઝામર, *n.* માથા અને આંખનો એક રોગ. Glaucoma.
ઝામરી,-રો, *n.* હથેળીમાં થતો એક રોગ. Kind of boil on the palm of the hand.
ઝામવું. *vt.* તપાવેલી ઇંટ-ઠીકરી વડે પાણી કે ઓસડ છમકારવું, To dip a hot piece of stone in water.
ઝાર., *n.* ભરતી. Tide.
ઝારણ, *n.* રેણ. Solder; metalic cement. [water.
ઝારવું, *vt.* ઉના પાણીની ધાર વડે ગરમાવો આપવો. To pour warm water.
ઝારી, *n.* નાળચાવાળી ટોયલી. Ewer. ૨. તળાતી વસ્તુઓ કાઢવાનું કાણાવાળું ઓજાર. Small laddle.
ઝારો, *n.* મોટી ઝારી. Big laddle.
ઝાલક, *n.* છોળ; છાલક. Splash; A splasling,
ઝાલર, *n.* મોગરીથી વગાડવાની ઘડિયાળ. Gong. ૨. એક કઠોળ.-વાલ. Pulse. ૩. ઝૂલ; કોર. Border.
ઝાલવું, *vt.* પકડવું. To catch; To seize.
ઝાળ. *n.* જ્વાળા. Flame. ૨. ક્રોધનો આવેશ, Rush of indignation.
ઝાળણ, *n.* રેણ. Soldering.
ઝાળવું, *vt.* રેણ કરવું. To solder. [Blot.
ઝાંખપ, ઝાંખાશ, *n.* ઝાંખાપણું. Dimness. ૨. બટ્ટો.
ઝાંખરૂ, *n.* કાંટાવાળું ડાંખળું. Prickly, shrub.
ઝાંખી, *n.* દર્શન Glance; A furtive look.
ઝાંખું, *a.* નિસ્તેજ. Dim. ૨. ફીકું. Pale.
ઝાંઝ, *n.* કાંસી જોડ. Cymbals. ૨. ક્રોધ. Anger.
ઝાંઝર,-રિયાં, *n.* સ્ત્રીઓના પગનું ઘરેણું; નૂપુર. Leg ornament for women.૨.બેડી; જંજીર. Fetters.
ઝાંઝવાં *n.* મૃગજળ. Mirage. ૨. તેજથી આંખને પડતી ઝાંખપ. Dimness of sight owing to glare.
ઝાંઝવાનું જળ,-નીર, *n.* મૃગજળ. Mirage.
ઝાંઝી, *a.* ચીડિયું. Excitable; Angry.
ઝાંપો,*n.*દરવાજો. Entrance.Gate ૨. ગામની ભાગોળ. Village gate. A refleoction.
ઝાંય, *n.* પ્રતિબિંબ; તેજ. Shadow; Light.
ઝાંસો, *n.* જાસો; ધમકી. Threatening.
ઝીક, ઝીંક, *n.* કસબી તારનું ભરત. Embroidery ૨. ઝીકવું તે. Dashing. [To defeat.
ઝીકવું, ઝીંકવું, *vt.* પછાડવું. To dash. ૨. હરાવવું.
ઝીણું, *a.* પાતળું. Thin. ૨. બારીક. Delicate; Fine.
ઝીણવટ,ઝીણાશ, *n.* બારીકી. Minuteness. fineness. ૨. ડહાપણ. Wisdom; [thing.
ઝીપવું, *vt.* અધ્ધર ઝીલી લેવું. To catch a falling
ઝીલવું, *vt.* પકડી લેવું; To catch; ૨. ઉપાડી લેવું. To follow. [heap.
ઝીટવું, *vt.* વળગાડવું. To append. ૨. ખટકવું, To
ઝુકાવવું, *vt.* નમાવવું To cause to bend. ૨. ઝંપલાવવું. To throw.
ઝુરવું, *vt.* વિયોગથી દુઃખી થવું. To pine. To droop.
ઝુરાપો, ઝુરણ, *n.* કલ્પાંત; વિયોગદુઃખ. Bewailing.
ઝુંડ, *n.* ટોળું; સમૂહ. Mass; Crowd.
ઝુંડો, *n.* ઝંડો; ધ્વજ Flag. A banner.
ઝુંબેશ, *n.* જોશપૂર્વકની ચળવળ. Agitation.

ઝુંમર, *n.* ઝમરખ Chandelier.
ઝુકવું, *vt.* નમવું, To bow. ૨. લટકવું. To hang.
ઝુઝવું, *vt.* જોસથી લડવું. To fight.
ઝુડ, *n.* મોટો મગર. Large alligator. ૨. પકડ; ચૂડ. Grip. ૩, એક જાતનું ભૂત. Devil.
ઝૂડવું, *vt.* ઝોપટવું; ધોકાવડે ઠોકવું. To beat severely. with a club.
ઝૂડો, *n.* ઘણી ચીજોનો સાથે બાંધેલો જથો. Bunch.
ઝૂમ, *a* ઘણાં Many. ૨. કેફ; નશો. Intoxication.
ઝૂમખું-ખો, *n.* લૂમખો; જથો. Bunch.
ઝૂમણું, *n.* એક જાતનું ઘરેણું. Ornament.
ઝૂમવું. *vt.* ઝઝુમવું. To strive. ૨. લટકવું. To hang. ૩. આતુરતાથી ટાંપી. રહેવું. To long for.
ઝૂરવું, *vt.* તલસવું; કલ્પાંત કરવું. To pine. ૨. ક્ષીણ થવું. To fade.
ઝૂલ, *n.* કિનાર. Border.
ઝૂલતું, *a.* ઝોલાં ખાતું; લટકતું. Pendent. Hanging.
ઝૂલવું, *vt.* લટકવું To hang. ૨. હીંચવું To swing.
ઝૂલો, *n.* હીંચકો. Swing. Oscillation.
ઝૂંટ, *n.* ઝૂંટવી લેવું તે. Snatching. A seizure.
ઝૂંટવું, *vt.* પડાવી લેવું, To snatch.
ઝૂંપડી,-ડું *n.* ઘાસ, સાંઠી વિ.નું બનાવેલું ઘર. Hut.
ઝૂંસરી,-રું, *n.* ધુંસરી. Yoke.
ઝેર, *n.* વિષ. Poison. ૨. ઇર્ષા. Jealousy. ૩. વેર. Vindication.
ઝેરકચોલું,-કોચલું,*n.* એક ઓષધી. Nux-vomica.
ઝેરી,-લું, *a.* ઝેરવાળું. Poisonous. ૨. અદેખું. Jealous.
ઝોક, *n.* વાંક; વલણ. Bending; Inclination. ૨. ઘેટાં, બકરાંનું જુથ. Cattle-herd. A herd of sheep.
ઝોકારવું,-વવું, *vt.* ઝુકાવવું. To venture.
ઝોકું. *n.* ઉંઘનું ઝોલું. Doze; A nod.
ઝોડ, *n.* ભૂત; વળગણ. Ghost; An evil spirit.
ઝોબાવું,-ઝોભાવું, *vt.* જોબાવું. To perspire.
ઝોબો,ઝોભો,*n.* જોબો. Perspiration;sweat.
ઝોલું, *n.* ટોળું, Mass; A crowd. ૨, ઝોલું. Doze.
ઝોલો, *n.* ઝૂલો, હીંચકો, Swing.
ઝોળ, *n.* જ્વાળા; Flame. ૨. ઝોડ; Ghost.
ઝોળી, *n.* ઝૂલતી થેલી. Knapsack. ૨. બાળકની ખોઇ. Cradle.
ઝોંકવું, *vt.* પટકવું. To throw.
ઝોંસવું, *vt.* ગળચવું; ઠાંસીને ખાવું. To eat gluttonously ૨. ફેંકવું. To throw.

‘ट’

ટ. *n.* The 11th letter of the consonant Alphabet.
ટક,-ટક,ટગટગ,-મગ, *ad.* ટગરટગર. With a stare. *n.* ૨. ટકટક અવાજ. Tick-tick. Tick-tick
ટકટકાટ,-કારો, *n.* લવારો. Prattle ૨. ટકટક અવાજ.
ટકટકિયું, *a.* ટકટક કર્યા કરતું. Talkative.
ટકવું, *vt.* લાંબો સમય થોભવું. To stay. ૨. નભવું, To endure.
ટકાઉ, *a.* ટકે તેવું; મજબુત, Durable. Lasting.
ટકાવ,-વો, *n* મજબુતાઈ. Durability.
ટકો, *n.* ત્રણ પૈસા. Three piece. ૨. રૂપિયો, Rupee. ૩. સેંકડોના પ્રમાણમાં ગણતરી. Percentage.
ટકોર, *n.* વક્રોક્તિ; Irony.
ટકોરખાનું, *n.* જે સ્થળે ચોઘડિયાં વાગે તે જગા. Place where drums are beaten.
ટકોરવું. *vt.* ટકોર કરવી. To suggest ironically ૨. ચેતવવું. To warn.
ટકોરો, *n.* રણકો. Stroke; A blow.
ટક્કર, *n.* પ્રહાર. Blow. ૨. સામનો. Resistance.
ટગમગ, ટગુમગુ, *a.* ડગુમગુ; ડોલતું, Tottering.
ટગરટગર,-મગર, *ad.* એકીનજરે. With a stare.
ટચ,*a.* ઊંચી જાતનું. સોનાના કસનો આંક. High class. Unit of measure of the quality of gold.
ટચકડી,-કારી, *n.* ચપટી. Fillip.
ટચકો, *n.* ઘા. Stroke. ૨. તેનો અવાજ. Sound produced by it.
ટચરૂં, *a.* અતિ ઘરડું. Very old.
ટચલી આંગળી *n.* છેલ્લી આંગળી, Little finger.
ટચાક, *a.* ડોળી. Foppish; Vain; boastful.
ટચૂકડું, *a.* ઘણું નાનું. Very small.
ટટવું, *n.* નાનું ઘોડું; ખચ્ચર. Small horse; Mule.
ટટળવું, *vt.* પીડાવું. To suffer. ઝુરવું. ૨. To pine for ૩. લટકવું To hang.
ટટળાટ, *n.* ટટળવાનું દુઃખ. Pain of suffering.
ટટાર, ટટ્ટાર, *a.* અક્કડ, Erect; straight.
ટટ્ટી, *n.* વાંસની ચીપનો પડદો; Bambo fence. ૨. સંડાસ, Privyroom.
ટટ્ટુ, *n.* ઠીંગણું-નબળું ઘોડું. Small horse.
ટનટન, *n.* ઘંટનો અવાજ. Sound of the bell.
ટપ, *ad.* ઝટ. Quickly.
ટપક,-ટપક, *ad.* ટપકતું હોય તેમ. Trickingly.
ટપકવું *vt.* ટીપેટીપે પડવું; ચૂવું. To drip; To leak.
ટપકાવવું, *vt.* ટુંકાણમાં લખવું; નોંધ કરી લેવી. To note down.
ટપકું *n.* નાનું ગોળ બિંદુ. A drop; A mark.
ટપકો, *n.* જન્માક્ષર. Horoscope.
ટપટપવું, *vt.* ટપકવું. To ooze.
ટપટપાટ *n.* બડબડાટ. Murmuring. ૨. ચપળતા Swiftness.

ટપટપી *n.* અસ્ત્રો ચડાવવા માટેનો ચામડાનો કકડો. A razerstrap.
ટપલો,-લી, *n.* થપાટ. Slap; A pat.
ટપાટપ, *ad.* ઝટપટ. Quickly.
ટપાટપી, *n.* બોલાચાલી; લડાલડી. Quarrel.
ટપાલ, *n.* પોસ્ટ; ડાક. Post.
ટપાલવાળો,-લી, *n.* ટપાલ વહેંચનારો. Postman.
ટપોટપ. *ad.* એક પછી એક. One after another. 2. તરત જ. Instantly.
ટપ્પો, *n.* વિસામો. Halting place. ૨. અંતર. Distance. ૩. વાહન. Carriage,
ટપ્પાવાળો,*n.*ટપ્પો ફેરવનારો. Coachman.
ટબુડી, *n.* નાની લોટી; કળશી. Small metallic water-pot.
ટમટમવું, આતુર થઈ રહેવું. To hope for eagerly.
ટમટમાટ, *n.* ટમટમવું તે. Eager hope. ૨. ઉતાવળ. Haste.
ટમેટું,ટમેટો, *n.* શાક ફળ. Vegetable,
ટલ્લો, *n.* ફેરો; ધક્કો. Turn,
ટરિયો, *n.* ઉઝરડામાં લોહી જામી આવવું તે. Blood in the scratch.
ટહકારો, *n.* દુઃખને લીધે થતો ઉદ્ગાર. Frequent ejaculations owing to pain.
ટહુકાર,-કો, *n.* મોર કે કોયલનો બોલવાનો અવાજ. Voice of the cuckoo bird.
ટળવળવું, ટળવું. *v.*. ઝૂરવું. To pine for. ૨, આતુરતાથી ઝૂરવું. To be tormented by hope.
ટળવળાટ, *n,* ટળવળવું તે. Pining. Restlessness.
ટળવું, *vt.* આઘા ખસવું; દૂર થવું. To be gone.
ટંક, *n.* નક્કી વેળા. Fixed time; one time.
ટંકણખાર, *n.* એક ક્ષાર. Borax.
ટંકશાળ, *n.* ચલણી સિક્કા પાડવાનું કારખાનું. Mint.
ટંકાર,-વ, *n.* ધનુષ્યની પણછનો અવાજ. A twang.
ટંગાડવું, *vt.* લટકાવવું. To hang.
ટંગાવું, *vt.* લટકાવું. To be hanged or suspended.
ટંટો,-ફિસાદ, *n.*તકરાર; કજિયો. Quarrel.A dispute.
ટંટાખોર,*a.*કજિયાખોર.Quarrelsome;contentious.
ટંડેલ. *n.* વહાણનો મુખ્ય ખલાસી. Commander of a ship. 2. ઉંચો માણસ. Tall person.
ટાચકો. *n.* સાંધાનો કડાકો; ટચાકો. Jerk.
ટાટ, *n.* મોટી, છીછરી થાળી. Large shallow dish. ૨. શણની બનાવટનું જાડું કપડું. Gunny cloth. *ad,* સાવ; તદ્દન. Absolutely. *a.* કઠણ. Tough.
ટાટપટી, *n.* ટાટનું કપડું. Sack-cloth.
ટાઢ, *n.* ઠંડી Cold.
ટાઢા, *n.* ડામ. Brands; Scolding.
ટાઢા દેવા, *vt.*ડામવું. ઠબકો દેવો.To brand; To scold.
ટાઢક, *n.* ઠંડક. Coldness. ૨. નિરાંત. Ease.
ટાઢિયોતાવ, *n.* ટાઢ વાઈને આવતો તાવ. Ague fever.
ટાઢી, *n,* વાની Ashes of a dead body burnt.
ટાઢું, *a.* ઠંડું; શીતળ. Cold. ૨. ધીમું. Slow. ૩. શાંત. Quiet, ટાઢું પાડવું. To pacify.
ટાણું, *n.* સારો અવસર. Occassion of festivity. 2, લાગ. Fit time.
ટાપટીપ, *n.* સુઘડતા. Orderly habits. ૨. મરામત. Repairs. ૩. ભપકો. Show.
ટાપટીપિયું. *a.* ટાપટીપ કરવાની ટેવવાળું. Showy.
ટાપલી. *n.* ટપલી. Slap.
ટાપશી,-સી, *n.* ચાલતી વાતમાં પુરાતો હાજિયો. Interruption in speech.
ટાપુ, *n.* બેટ; દ્વિપ. Island.
ટાયલું, *n.* આપવડાઇની વાત. ૨. Self-glorifying speech. ૨. દોઢડહાપણની વાત. Prattling.
ટાલ, *n.* તાલ. Baldness of the head.
ટાલકી,-કું, *n.* તાલકી; તાળવું. Crown of the head.
ટાળણ,-ટોળણ,*n.*કચરો;નકામો ભાગ.Refuse.
ટાળવું, *vt* દૂર કરવું. To remove. નિવારવું. To get rid of.
ટાળો, *n.* વાયદા કરવા તે. Evasion; Avoidance.
ટાંક, *n.* શેરનો બોતેરમો ભાગ. 1/72nd part of a pound. ૨. મોતી તોળવાનું એક વજન. Standard of weight used in weighing pearls. ૩. અણિયું. Nib.
ટાંકણી, *n.* લોઢાની માથાદાર ઝીણી સળી. Pin.
ટાંકણો, *n.* ટાંકવાનું ઓજાર. Chisel. ૨. પ્રસંગ. Opportunity.
ટાંકવું. *vt* સાંધવું. To stitch. ૨. ખણવું; કોતરવું. To Chisel. ૩. સાથે જોડવું. To append. ૪. ઉતારો કરવો. To note down.
ટાંકું,-ટાંકી,*n.* વરસાદનું પાણી ભરી મૂકવા જમીનની અંદર બંધાવેલો છોબંધ કોઠો. Reservoir. A cistern; a tank.
ટાંકો, *n.* બખિયો; સીવણ. Stitch.
ટાંગ, ટંગ, *n.* પગ. Leg.
ટાંગવું, *vt* લટકાવવું. To hang; To suspend.
ટાંગો, *n.* પગ. Leg. ૨. ઘોડાગાડી. Light horse-carriage.
ટાંચ, *n.* જપ્તિ. Attachment. ૨. કલમની અણી. Nib. ૩. ખોટ. Want.
ટાંચણ, *n.* ટૂંકી નોંધ. Short notes; Synopsis.
ટાંચું, *a.* ઓછું. Short. ૨. ઓછપ. Want.
ટાંટિયો, *n.* પગ. Leg.
ટાંડું, *n.* પોઠ; વણજાર. Caravan.
ટાંણું, *n.* ટાંકણું. A festival; A fit time.
ટાંપ, *n.* વિરામ ચિહ્ન. Mark of punctuation. ૨. પૂર્ણવિરામ. Fullpoint.
ટાંપવું, *vt* તાકી રહેવું. To watch.
ટાંપું, *n.* ફેરો; આંટો. Visit.
ટિકાયત, ટિલાયટ, *a.* પાટવી. વડું. Eldest.
ટિક્કડ, *n.* જાડો નાનો રોટલો. Thick small cake.
ટિક્કી, *n.* સફળતા. .Success. ૨. લાગવગ. Inflnence. ૩. ટીપકી-ટીલડી. Round metallic piece.
ટિક્કો, *n.* ચાંલ્લો. Round mark. ૨. ડામ. Brand.
ટિચકારી,-રો, *n.* તોફાન. Mischief.
ટિચાવું, *vt.* અફળાવું; To be dashed.

ટિટિયા,-રા *n.* કકલાણ; કંકાસ. Pratling; Clamour.
ટિટોડી,-ડો, *n.* એક પક્ષી. Lapwing.
ટિન, *n.* કલાઇ-એક ધાતુ. Tin.
ટિપણ,-ણી,-ની, *n.* ટૂંકી નોંધ; ટાંચણ. Short notes.
ટિંગળાવું, *vt.* લટકાવું; ટિંગાવું. To be hanged.
ટિંગવું, ટિંગાડવું, *vt.* લટકાવવું. To hang.
ટિંબો, *n.* ઢગલો; ટેકરો. Heap.
ટીકડી, *n.* નાની ચપટી ચકતી. Small tablet.
ટીકા, *n.* વિવરણ. Commentary. ૨. નિંદા, Slander.
ટીકાકાર, *n.* ટીકા કરનાર. Commentator.
ટીકાખોર, *a.* નિંદા કરવાની આદતવાળું. Fault-finder.
ટીકી, *n.* ટીપકી; ચાંલ્લો. Small round piece.
ટીખળ, *n.* આનંદ ખાતર કરેલી મશ્કરી. Mockery; [Pleasantry.
ટીખળી, *a.* ટીખળ કરે એવું, Jocular;
ટીચકું; *a.* ઠીંગણું. Dwarfish. *n*, નાકનું ટેરવું. Tip [of nose.
ટીચવું, *vt.* ઘુંદવું. To crack; To break.
ટીપ, *n.* યાદી; નોંધ. List. ૨. કેદની સજા. Sentence [of imprisonment.
ટીપણું, *n.* પંચાંગ. Almanac.
ટીપવું, *vt.* ઠોકવું; ઘડીને આકાર બનાવવો. To hammer.
ટીપું, *n.* પ્રવાહીનું ટીપું. Drop.
ટીલું, *n.* તિલક. Mark made on the forehead.
ટીશી, ટીસી, *n.* અંકુર; કૂંપળ. Bud. ૨. ટોચ; શિખર. Top. ૩. પતરાજી; શેખી. Boasting.
ટીશીખોર, *a.* શેખીખોર. Vain; Boastful. Proud.
ટીંગળાવું, *vt.* લટકવું. To hang.
ટીંગાડવું, *vt.* લટકાવવું, To hang.
ટુક, *n.* કડી. Stanza.
ટુકડી, *n.* ટોળી. A party; A brigade.
ટુકડો, *n.* નાનો ભાગ; કકડો. Small piece.
ટુકડાખાઉ,-ખોર, *a.* અધમ. Mean. *n.* ભીખારી. Begger.
ટુક્કલ, *n.* મોટો પતંગ. Large paper-kite.
ટુચકો, *n.* રસ ઉપજે તેવી ટૂંકી વાત. Short amusing story. ૨. જાદુ. Spell.
ટુવાલ, *n.* અંગુછો. Towel. [cuckoo.
ટુહુક,-કાર, *n.* ટહુકો; કોયલનો અવાજ. Cry of the
ટુંકાર,-રો, *n.* તિરસ્કાર. Contempt.
ટુંકારવું, *vt.* તિરસ્કારવું. To contempt.
ટૂક, *n.* શિખર; ટોચ. Summit; Top.
ટૂટલું, *a.* ખોડવાળું; ભાંગેલું. Defective.
ટૂમણ, *n.* ધંતરમંતરનો ટુચકો. Sorcery.
ટૂંક, *a.* ટૂંકું. Short. *n.* સ્વમાનની લાગણી. Feeling
ટૂંકાણ, *n.* ટૂંકાવવું તે. Shortness. [of self-respect.
ટૂંકાવવું, *vt.* ટૂંકું કરવું. To shorten.
ટૂંકું. *a.* લાંબું નહિ એવું. Short; Brief.
ટૂંકુંટચ, *a.* ઘણું ટૂંકું. Very short.
ટૂંપવું, *vt.* મૂળમાંથી ખેંચી નાખવું. To prick.
ટૂંપિયો, *n.* ગળાનું એક ઘરેણું. An ornament for the neck,
ટૂંપો, *n.* હૈડિયો. Neck-bone. ૨. ફાંસો. Noose.
ટેક, *n.* સ્વમાન; પણ; નિશ્ચય. Self-respect. ૨. આબરૂ; શાખ. Dingity. ૩. ટેકો. Support.
ટેકણ, *n.* આધાર. Support; A prop.
ટેકરી,-રો, *n.* ડુંગરી; ઊંચી જગા; Hill; A mount.
ટેકવવું, ટેકાવવું, *vt.* ટેકો આપવો. To support.
ટેકવું, *vt.* ટેકો લેવો. To lean; To rest.
ટેકી,-લું, *a.* અડગ ટેકવાળું Unyielding; Self-respected.
ટેકો, *n.* આધાર. Support. ૨. મદદ; આશ્રય. Help.
ટેટી. *n.* એક ફળ. Melon. [of banian tree.
ટેટો, *n.* મોટો ફટાકડો. Cracker. ૨. વડનું ફળ. Fruit
ટેભો. *n.* ટાંકો; સાંધો. Stitch.
ટેરવું, *n.* અણી. A tip.
ટેવ, *n.* લત; ખો. Habit; Habitude. Practice.
ટેવાવું, *vt.* ટેવ પાડવી. To be habituated.
ટેસ, *n.* સ્વાદ; લિજ્જત. Taste.
ટેં, *a.* થાકીને લોથપોથ. Tired
ટેંટું, *n.* અફીણિઓ. Opium-eater.
ટેંટેં, *n.* પતરાજી. Arrogance.
ટેડ, *n.* ગર્વ; મિજાજ. Pride
ટોકણી, *n.* વારંવાર કહેવું તે. Goading.
ટોકરી, *n.* નાની ઘંટડી. Small bell.
ટોકરો, *n.* ઘંટ. Bell. [To rebuke.
ટોકવું, *vt.* વારંવાર કહેવું. To goad. ૨. ઠપકો આપવો.
ટોચ, *n.* ઉપરનો ભાગ. Top. ૨. શિખર. Summit.
ટોટો, *n.* નુકશાન. Loss. 2. કાકડો. The throat.
ટોડો, *n.* પગનું ઘરેણું. Anklet. ૨. જામગરી. Match of a gun. ૩. મિનારો. Minaret. ૪. મોખરો. Front.
ટોણું, ટોણો, *n.* મહેણું. Taunt. [Umbrella.
ટોપ, *n.* લોઢાની લશ્કરી ટોપી. Halmet. મોટી છત્રી.
ટોપરૂ, *n.* શ્રીફળનો ગલ. Cocoanut.
ટોપલી, *n.* વાંસ કે ઘાસની બનાવટ. Small; basket.
ટોપલો, *n.* મોટી ટોપલી. Big basket.
ટોપી, *n.* માથાનો પહેરવેશ. Cap.
ટોપીવાળો, *n.* ગોરો. European.
ટોયલી, *n.* લોટી. Small vessel for drinking
ટોલ, *n.* કર; વેરો. Tax. [water.
ટોલ્લો, *n.* બારસાખના ઉપલા લાકડા આગળ રહેતો છેડો. Large wooden peg thrust into the wall. ૨. વાયદો. Postponement.
ટોવાવું, *vt.* વગોવાવું; નિંદાવું. To be censured.
ટોવું, *vt.* પક્ષીઓ ઉડાડવાં. To scare away birds. ૨. ટીપે ટીપે પાણી પાડવું. To pour water drop by [drop.
ટોળ, *n.* મશ્કરી; મજાક. Fun.
ટોળી. *n.* ટોળકી, ટોળી. Party.
ટોળું, *n.* સમૂહ; સમુદાય. Crowd; A gang.
ટાંચણું. *n.* ટાંચવાનું ઓજાર. Awl.
ટાંચવું, *vt.* ભોંકવું, To pierce,

'ઠ'

ઠ, *n*. બારમો વ્યંજન. The Twelfth consonant of the Alphabel. [nity of a Thakore.

ઠકરાઈ,-ત, *n*. મોટાઈ. Greatness. ઠાકોરપણું. Dig-

ઠકરાણું,-ણાં,-ણી, *n*. ઠાકોર પત્નિ, Wife of a Thakore.

ઠકરાણો, *n*. ઠાકોર. Chief. ૨. ગરાસ ધરાવનાર. Holder of an estate.

ઠગ, *n*. ધૂર્ત. Cheat; A rogue; A knave.

ઠગબાજી,-વિદ્યા,-વેડા. *n*. પ્રપંચ. Roguery; Cunning.

ઠગવું, *vt*. છેતરવું; પ્રપંચ કરવો. To cheat; To

ઠગારૂ, *a*. ઠગે એવું. Deceitful. [deceive.

ઠગાવું, *vt*. છેતરાવું. To be deceived.

ઠઠ, *n*. ભીડ; ગિરદી. Throng; Crowd.

ઠઠવેઠ,-વેઠ, *n*. મહેમાનગીરી. Hospitality.

ઠઠારવું. *vt*. શણગારવું. To adorn; To decorate.

ઠઠારો, *n*. ઠાઠમાઠ. Adorning. A show. [morous

ઠઠ્ઠાખોર, *a*. મશ્કરી કરવાની આદતવાળું. Jocuar. Hu-

ઠઠ્ઠો, *n*. મશ્કરી; ટોળ. Mockery; A joke; a fun.

ઠણકો, *n*. ઠણક અવાજ, Tinkling sound. [und.

ઠણઠણ, *n*. ખાલી વાસણના જેવો અવાજ. Hollow so-

ઠપકારવું, ઠબકારવું, *vt*. પછાડવું, To dash. ૨. ઠબકો દેવો. To reprimand. ૩. મારવું. To beat.

ઠબકો,-ડબકો, *n*. ધમકી-ઉપાલંભ Rebuke. Reproach.

ઠબવું, *vt*. ઠોકવું. To beat. [easy gait.

ઠમકઠમક, *ad*. વરણાગિમાં. With a graceful and

ઠમકારો,-કો, *n*. ઠમકવું તે. Stately gait.

ઠમઠમાટ, *n*. લટકો. Empty pomp. ૨. ઠમઠમ. Jingle.

ઠરઠરાવ, *n*. પાકો ઠરાવ.. Final resolution.

ઠરઠામ.-ઠેકાણું, *n*. નક્કી ઠેકાણું. Fixed residense.

ઠરડવું *vt*. આમળવું, To twist.

ઠરડાવું, *vt*. વાંકા વળવું.. To be cruel.

ઠરવું, *vt*. જામવું; શાંત પડવું. To subside; To settle. To stay. ૨. ઠંડીથી જામી જવું તે. To freeze.

ઠરાવ, *n*. નક્કી કરેલી વાત. Resolution. ૨. નિશ્ચય. Determination.

ઠરાવવું, *vt*. નક્કી કરવું, To fix; To settle.

ઠરીઠામ, *ad*. અસલ ઠેકાણે. In the original position. ૨. નિરાંતે. At rest.

ઠરેલ, *a*. ડાહ્યું; શાણું. Wise; Discreet.

ઠલવવું, *vt*. ખાલી કરવું. To empty; To pour out.

ઠસકો, ઠસ્સો *n*. ભપકો; લટકો. Pump; Dignity.

ઠસકાદાર. ઠસ્સાદાર, *a*. ભભકાદાર. Pompous; stately.

ઠસવું, *vt*. મનમાં ઉતરવું. To be impressed in mind.

ઠસોઠસ, *ad*. ઠાંસીઠાંસીને ભરાયું હોય એમ. Closely.

ઠસાવવું, *vt*. મનમાં ઉતારવું. To impress. [sly.

ઠસ્સાબંધ, *ad*. ઠસ્સા સાથે, Foppishily; Pompou-

ઠળિયો, *n*. ફળનું કઠણ બી, Seed; stone in a fruit,

ઠંડ,-ક, ઠંડી, ઠંડાઈ, *n*. શીતળતા. Coldness ૨. શાંતિ. Quiet.

ઠંડું, *a*. ટાઢું. Cold; colding. ૨. મંદ. Slow.

ઠંડુંગાર *a*. ખૂબ ઠંડું. Very cold.

ઠાકોર, *n*. નાનો રાજા. A small ruler. ૨. દેવ. God.

ઠાકોરજી, *n*. દેવ. God.

ઠાઠ,-માઠ, *n*. શોભા; ભપકો. Splendour; Great-pomp.

ઠાઠડી, *n*. શબને લઇ જવાની વાંસની-પાલખી. Bier.

ઠાઠું. *n*. હાડપિંજર. Skeleton. ખોખું. Framework.

ઠાણ, *n*. તબેલો. Stable; A horse-stall.

ઠામ. *n*. સ્થાન, Locality; A place. ૨. વાસણ. A pot.

ઠામપલટો,-બદલો, *n*. સ્થાનફેર. Change of residence.

ઠામકું, ઠામૂકું. *ad*. સાવ; તદ્દન. Totally.

ઠામેઠામ, ઠામોઠામ, *ad*. ઠારોઠાર. Everywhere.

ઠાર, *n*. ઝાકળ. Dew. ૨. સુતાર Carpenter ૩. અંત. [End.

ઠારક, *a*. શાંતિ આપે એવું. Cooling.

ઠારવું. *vt*. ઠરે એમ કરવું. To freeze. ૨. શાંત પાડવું [To pacify.

ઠારોઠાર, *ad*. ઠામોઠામ. Everywhere.

ઠાલવવું. *vt*. ખાલી કરવું. To empty; To pour out.

ઠાલું, *a*. ખાલી. Empty. ૨. ધંધા વિનાનું Unemployed. ૩. નહિ વાસેલું. Not closed. *ad*. નાહક; ફોગટ. To no purpose.

ઠાલુંમાલું, *ad*. સાવ ખાલી, In vain. To no purpose.

ઠાવકું, *a*. ડાહ્યું; ગંભીર. Wise; Sagacious.

ઠાંસ, *n*. વણાટની ઘટતા. Firmness in texture. ૨, શેખી; બડાઈ. Self-conciet. ૩. લૂખી ઉધરસ. Cough.

ઠાંસવું, *vt*. દબાવીને ખાવું. To eat greedily ૨. ઉધરસ ખાવી. To cough.

ઠાંસી, ઠાંસો, *n*. ખાંસી. Cough.

ઠિઠિયારી, ઠિશિયારી, *n*. મશ્કરી. Joke.

ઠિંગુજી, *n*. વામનજી; ઠીંગણું માણસ. Dwarf.

ઠીક, *ad*. 'વારૂ-સારૂ' અર્થ બતાવતો ઉદ્ગાર. Exactly. *a*. સાધારણ. Common. ૨. જોઈએ તેવું. Suitable.

ઠીકઠાક, *ad*. બરાબર ગોઠવેલું હોય તેમ. Being will arranged.

ઠીકાઠીક, *a*. કામચલાઉ, Temporary; So so.

ઠીકરૂં, *n*. માટીના વાસણનો ભાંગેલો ટુકડો. Fragment of an earthen pot.

ઠીઠી *ad*. મોટેથી હસવાની માફક Laughing loudly.

ઠીઠું, *a*. નકામું, Unserviceable.

ઠીબ, *n*. ભાંગેલા હાંલ્લાનો ભાગ. Lower flat part of a broken earthen pot.

ઠીબું, *n*. માટીનું વાસણ. Earthen broken vessel.

ઠીલો, *n*. ઠળીયો. A stone-seed.

ઠીંગણું, *a*. જોઇએ તે કરતાં નીચા કદનું. Low.

ઠુંગો, ઠુંગણુ, *n.* અફીણ ખાધા પર ખાવાનું કાચું કોરૂં. Eating raw or dry food after the use of an intoxicant.
ઠુઠવાવું, *vt.* ટાઢથી અકડાઇ જવું-ધ્રુજવું. To be stiff with cold. [tations.
ઠુઠવો, *n.* એકદમ મોટેથી રોઇ પડવું તે. Loud lamen-
ઠુમકો, *n.* આંચકો. Jerk.
ઠુસકું, *n.* રૂદન, કલ્પાંત. Weeping ૨. મર્મવચન. Taunt.
ઠુંઠું *n.* ડાળાં વગરનું ઝાડનું. થડિયું. Stump.
ઠુંસો, ઠુંસોો, *n.* મુક્કો; ગોદો. Box.
ઠેક, *n.* ફદકો. Jump. ૨. તાલ. Rhythm.
ઠેકડી, *n.* મશ્કરી. Joke. Jest; fun.
ઠેકઠેકાણે, *ad.* દરેક ઠેકાણે. Everywhere.
ઠેકડો, *n.* ફદકો; છલંગ. Jump; A leap.
ઠેકવું, *vt.* ફદવું. To jump. To leap.
ઠેકાણું, *n.* સ્થાન. Place. ૨. રહેઠાણ. Residence. ૩. સ્થિરતા. Steadiness. [તાલ. Stroke.
ઠેકો. *n.* ઇજારો. Monopoly. ૨. નરઘાંપર જોરથી દેવાતો
ઠેકેદાર, *n.* ઇજારદાર. Monopoly-holder.
ઠેઠ, *ad.* છેટા લગી. Upto the end. As far as.
ઠેબું, *n.* પગની ઠેસ; ઠોકર. A stumbling.
ઠેરઠેર, *ad.* ઠેકઠેકાણે. Everywhere.
ઠેરવવું, *vt.* નક્કી કરવું. To fix; To settle. ૨. અટકાવવું. To stop.
ઠેલવું,-વવુ, *vt.* હડસેલવું. To push; To shove.
ઠેલો, *n.* હડસેલો. Push.
ઠેશ, ઠેસ, *n.* ઠોકર. Stumbling.
ઠેસવું, *vt.* લાત મારવી. To kick; To push on.
ઠોક, *n.* પ્રહાર. Blow. ૨. ઠપકો. Rebuke. ૩. ટાણો.
ઠોકર, *n.* ઠેશ. Stumble. ૨. ભૂલ. Error. [Taunt
ઠોકવું, *vt.* જોરથી અફળાવવું. To knock. ૨. માર મારવો. To beat; To strike against.
ઠોઠ, *a.* મૂર્ખ. Stupid. ૨. જડ. Dull; Doltish.
ઠોર, *n* મીઠાઈ. Sweetmeat. ૨. ઠેકાણું. Place.
ઠોળિયું, *a.* મૂર્ખ. Stupid. *n.* સ્ત્રીઓના કાનનું ઘરેણું. Kind of earring.
ઠોંસવું, *vt.* ઠાંસવું. To eat greedily. ૨. ખાંસવું To caugh. ૩. ગરદીને ભરવું. To fill in to the full.
ઠોંસો, *n.* મુક્કો A blow with the fist. A box. ૨. ખાંસી. Cough.

'ड'

ડ, *n.* તેરમો વ્યંજન. The 13th consonant of the [Alplabet.
ડક્કો, *n.* ગોદી; ફુરજો. Dock.
ડખલ. ડખાડખ. *n.* અડચણ; નડતર. Hindrance.
ડખો, *n.* ગોટાળો. Disorder. ૨. વાંધો; Obstruction.
ડખોળવું. *vt.* ડહોળી નાખવું. To shake and mix together.
ડગ,-લું. *n.* પગલું. Step. ૨. અંતર. Distance.
ડગવું,-મગવું. *vt.* ઢચુપચુ થવું. To hesitate.
ડગડગો, *n.* અનિશ્ચિતતા. Hesitation. ૨. સંશય. Distrust. ૩. વહેમ. Doubt.
ડગમગ, ડગ, *a.* અસ્થિર. Unstable.
ડગેરૂં, *a.* ઘરડું; ડોસલું. Aged.
ડગલી,-લો *n.* અંગરખું; બદન. Coat.
ડગવું, *vt.* ડગમગવું. To totter; To tremble.
ડગળું,-ળી, *n.* જાડો મોટો કકડો. Thick flat piece.
ડગુમગુ, *a.* અસ્થિર. Unstable. Shaky; tottering.
ડઘાવું, *vt.* ગભરાટથી સ્તબ્ધ થઇ જવું. To be astonished with confusion.
ડચ, *n.* હોલેંડનો વતની; વલંદો. A man of Holland નકારસૂચક ઉદ્ગાર. Sound expressing negation.
ડચકારી, કારો, *n.* નકાર સૂચવતો ઉદ્ગાર; ડચ એવો અવાજ. Sound implying negation.
ડચકું, કિયું,-ક, *n.* પાણીમાં ગુંગળાતાં કે રડતાં કે મુશ્કેલીથી ગળતાં ગળાની બારીમાંથી થતો 'ડચક' એવો અવાજ, Sob; gurgling sound; sudden feeling of terror or grief.
ડચકો, *n.* લોંદો; Lump. ૨. ટુકડો. Piece.
ડચૂરો, *n.* ફાંસામણ. Chocking.
ડઝન, *n.* બારનો સમૂહ.
ડટ્ટો, *n.* ડાટો; ડૂચો. A stopper.
ડટળવું, *vt.* કરમાવું; અશક્ત થવું. To wither; To be very weak.
ડપકી, ડબકી, *n.* ડૂબકી. Dive. A plunge.
ડપકો, ડબકો, *n.* મોટો છાંટો. Drop. ૨. ડાઘો. Blot. ૩. ભય. Fear. ૪. શંકા. Doubt.
ડફ, *n.* એક વાદ્ય. Tambour. *ad.* ઝટ. Swiftly.
ડફણાવવું,-ટવું, *v.* ડફણા વડે મારવું. To beat with a
ડફણું, *n.* મોટી લાકડી Large stick, [stick.
ડફલાવવું. *vt.* હેરાન કરવું. To harrass.
ડફાંસ, *n.* ગપ; તડાકો. A fib. A swagger.
ડફોળ, *a.* મૂર્ખ; બેવકૂફ. Stupid; A fool.
ડબલું, *n.* પતરાનું લોટું. Tinpot.
ડબાડબ, ડબોડબ, *ad.* ડબડબ; ઝટપટ. Quickly.
ડબી, ડબ્બી. *n.* ડાબડી. Small box.
ડબુકવું, *vt.* ડૂબકું મારવું. To dive; To plunge.
ડબૂચો, *n.* ડૂચો. Cork; Stopper.
ડબુસું,-સો, *n.* વહાણના પાછળનો ભાગ. Hinder part [of a ship.

ડબો,-ડબ્બો, *n.* દાબડો. Box. ૨. રેલગાડીનો ડબ્બો. Railway carriage. ૩. ઘડિયાળનો ડબ્બો. Timepiece. ૪. રખડતાં ઢોર પૂરવાનો વાડો. Cattle-pound.
ડબોળવું,-વવું, *vt.* ઝબકોળવું. To plunge. ૨. અપવિત્ર
ડમકો, *n.* ડંકો. A drum.[કરવું. To make impure.
ડમખળ, *n.* ધાંધલ. Tumult.
ડમણિયું, *n.* નાની ગાડલી. Small cart.
ડમરો, *n.* એક સુગંધિદાર વનસ્પતિ. A sweet smell-
ડમાક, *n.* ભપકો. Show; Pomp. [ing plant.
ડમાકદાર, *a.* ભપકાદાર. Showy; Pompous.
ડર,*n.*ભય. Fear; Dread: ૨. બીક. Apprehension.
ડરકણુ,-કુ,-પી,-પોક, *a.* બીકણુ. Timid.
ડરવું, *vt.* બીવુ. To fear; To be afraid.
ડલ્લો, *n.* મિલ્કત. Property.
ડરામણી, *n.* ધમકી. Threat; Menace.
ડરામણું, *a.* ડર લાગે એવું. Fearful; Frightful.
ડરાવવું, *vt,* ધમકી આપવી. To intimidate; To
ડસકવું, *vt.* ડૂસકા ખાવાં. To sob. [terrify.
ડસડસવું, *vt.* ડૂસકાંથી રૂંધાવું. To be choked whith emotion
ડસવું, *vt.* દંશ દેવો; કરડવું. To sting; To bite.
ડહાપણ, *n.* શાણપણ; ડાહ્યાપણું. Wisdom; Prudence.
ડહોળવું, *vt,* હલાવવું, To shake. ૨. ખૂબ કામોમાં પડવું. To be engage in many things.
ડહોળું, *a.* હલાવેલું; ડહોળાયલું. Shaken.
ડળવું, *vt.* સડી જવું. To rot. લીન થઇ જવું. To be engrossed in. [water.
ડંકી, *n.* પાણી ખેંચવાનો પંપ. Pump to draw
ડંકો, *n.* મોટું નગારૂં. Large drum. ૨. ટકોરો. Stroke, ૩. ફતેહ. Success. [કીનો. Revenge.
ડંખ, *n.* ચટકો; દંશ. Sting. ૨. આંકડો. Fang. ૩.
ડંખવું, *vt.* કરડવું. To bite. ૨. દંશ દેવો. To sting. ૩. મનમાં ખટકવું. To feel in the heart.
ડંખીલું, *a.* ડંખવાળુ. Vindictive.
ડંગોરો, *n.* જાડો ધોકો. Thick club.
ડંડીકો, ડંડૂકો, *n.* નાનો ધોકો. Short club.
ડંડો, *n.* જાડો નાનો ડંગોરો. Short thick club.
ડંફાશ,-સ, *n.*ખોટી બડાશ.Vanity. Conceit; pride.
ડાકડમાળ, *n.* ઘરનો જૂનો પરચૂરણ સામાન. Old mis-
ડાક, *n.* ટપાલ. Post, [cellaneous furniture.
ડાકડમાક, *n.* ભપકો. Show. Pomp. Fuss.
ડાકણ,-ણી, ડાકિની, *n.* ભૂતડી. Witch ૨. મેલી વિદ્યા જાણનારી સ્ત્રી. Sorceress. [house.
ડાકબંગલો, *n.* મુસાફરી બંગલો. Traveller's rest-
ડાકલી,-ડાખલી, *n.* એક વાદ્ય; ડુગડુગિયું. Tabor.
ડાકુ, *n.* ધાડપાડુ. Robber.
ડાગવું, *vt.* નોંધવું. To register.
ડાગળી *n.* મગજ. Brain. ૨.સમજ શક્તિ. Understading. ૩.કકડો.Piece, ડાગળી છટકવી. *vt,*To be mad.

ડાગળો. *n.* ડૂચો; ડટ્ટો. Plug.
ડાઘ, *n.* કલંક. Stain. ૨. કીનો. Spite.
ડાઘાડુઘી, *n.* ડાઘાપડીને થતી અસ્વચ્છતા. Blots. [ful.
ડાઘી, ડાઘિયું,*a.*વિકરાળ.Ferocious. ૨. ખારીલું.Spite-
ડાઘુ, *n.* ખાંધિયો; મડદાને બાળવા લઈ જનારો. One who carries or accompanies a dead body.
ડાઘો, *n.* ડાઘ. Blot.
ડાચું, *n.* જડબું. Jaw-bone. ૨. મોં. Face.
ડાચાકૂટ, *n.* લવારો. Prattle.
ડાટ, *n.* નાશ; ખુવારી. Destruction. Ruin,
ડાટવું, *vt.* દાટવું. Bury. ૨. સંતાડવું. To conceal.
ડાટી. *n.* ધમકી. Threat. ૨. ભીડ. Crowd.
ડાટો, *n.* દાટો; મોં બંધ કરવાનું સાધન. Plug.
ડાબડો, *n.* ડબો. Box.
ડાબુ, *a.* જમણાથી ઉલટૂં. Left. ૨. અળખામણું. Not dear. ૩. અળગું. Distant.
ડાબોડી,-ડિયું, ડાબોડિયું, *a.* ડાબે હાથે કામ કરવાની. આદતવાળું. Left-handed.
ડાભ,-ડો, *n.* દર્ભ. Kind of grass.
ડામ, *n.*ગરમગરમ વસ્તુ ચામડી પર ચાંપી દેવી તે.Brand. ૨. લાંછન. Stain. [stand.
ડામચિયો, *n.* ગોદડાં વગેરે મુકવાની ઘોડી. Wooden
ડામર, *n.* કોલટાર. Coal-tar.
ડામવું, *vt.* ડામ દેવો. To brand. ૨. મહેણું મારવું. To taunt.
ડામાડોળ, *a.* અસ્થિર. Unstable. Unsettled.
ડામીજ,-સ, *a.* બદમાશ. Branded. Notorious.
ડાયરી, *n.* રોજનીશી; તે નોંધવાની ચોપડી. Diary.
ડાયરો, *n.* નાત. Caste ૨.જમણવાર. Feast. ૩.રાવણું; સમુદાય. Meeting.
ડારવું, *vt.*ધમકાવવું. To threaten.૨. મના કરવી. To
ડારો, *n.*ધમકી. Intimidation.Thread. [prohibit.
ડાલી, *n.* ટોપલી. Basket.
ડાહ્યલું, *a,* ચાંપલું. Overwise.
ડાહ્યું,-ડમરૂં. *a.* સમજુ. Wise. Prudent. Sensible.
ડાળ,-ળું,-ળી, *n.* શાખા. Branch. A bow.
ડાંખળી,-ળું, *n.* નાની શાખા. Small branch.
ડાંગ, *n.* લાંબી મજબૂત લાકડી. Cudgel.A bludgeon.
ડાંગર, ડાંગેર, *n.* ચોખા નીકળે છે તે ધાન્ય. Paddy.
ડાંડ ડાંડિયું, *a.* ઉદ્ધત. Rude. ૨. લુચ્ચું. Cunning.
ડાંડાઈ, ડાંગાઇ, *n.* લુચ્ચાઈ.Cunningness.Roguery.
ડાંડલો,*n.*વાળીનો આંકડો Bridge of the nose-ring.
ડાંડિયો, *n.* ડાંડ આદમી. Roguish person.
ડાંડલો,-લી, *n.* હાથો. Small handle. ૨. નાનો દંડો. Club. ૩. ફણગો. Small branch.
ડાંભવું, *vt.* ડામવું. To brand. ૨. દઝાડવું. To burn.
ડાંલ્લો, *n.* હાથો. Handle. ૨. ફણગો. Offshoot.
ડાંસ. *n.* એક જાતનો મચ્છર. Gnat.
ડિલ, *n.* શરીર. Body. ૨. મન. Mind,

ડિંગ, *n.* ખોટી બનાવટી વાત. Gossip. A fib.
ડિંગમાર, *n.* ગપ્પીદાસ. Gossiper.
ડિંડીમ, *n.* એક જાતનું નગારું, Tom-tom.
ડીચકું,-કી, *n.* ડીટું; ડેરવું. Top. The stem.
ડીટ,-ડી,ડીંટ,-ડી, *n.* સ્તનની ડીંટડી. Nipple. [fruit.
ડીટું, ડીંટું, ડીંટ, *n.* ડીચકું. The stem of a
ડીમચું, *vt.* ઢીમચું. A block of wood. A boil.
ડીંટવું, *vt.* ડીંટામાંથી તોડવું. To pluck.
ડીંડવાણું, *n.* ગેરવહીવટ. Mismanagement.
ડુક્કર, *n.* ભૂંડ. Hog.
ડુબાડવું,-વવું, *vt.* ડુબે એમ કરવું. To drown.
ડુબાડુબ, *a.* ડુબાડુબ થઇ રહેલું. Almost sunk.
ડુમકલાસ,*n.*ભારે વજન ઊંચકવાનું યંત્ર. Jack.[heap.
ડુંગર,-રો, *n.* પર્વત. Mountain. ૨. મોટો ઢગ. Big
ડુંગરાળ, જેમાં ઠેક ઠેકાણે ડુંગરા હોય એવું. Mountai-
ડુંગરી, *n.* ટેકરી, Hill. A hillock. [nous.
ડુંગળી, *n.* એક કંદમુળ. Onion.
ડુંગો, ડુંઘો, *n.* ચોર. Thief.
ડૂઘો, *n.* મોટો કડછો. Large spoon. [દેવો.To plug.
ડૂચવું, *vt.* ઠાંસીને ખાવું. To eat greedily. ૨. ડુચો
ડુચો, *n.* ડાટો. Gag. ૨. નકામા કાગળનો પિંડો. Rag.
ડૂબકી,-કું, *n.* પાણીમાં પેસવું-ડૂબવું તે. Plunge.
ડૂબવું, *vt.* ડૂબીને મરી જવું. To drown. ૨. પાણીની અંદર જવું. To sink. ૩.દેવાળું કાઢવું. To be bank-
ડુમચી,*n.*ઘોડાનો થાપો.Haunches of a horse.[rupt.
ડૂમો, *n.* ડચૂરો. Palpitation of the heart.
ડૂલવું, *vt.* ગરક થવું. To be merged in. ૨. ખુવાર થવું. To be ruined.[નીચે ઠરેલો કચરો. Sediment.
ડૂવો, *n.* રગડો. A thick liquid preparation. ૨.
ડૂસકું, *n.* રડતાં રહીરહીને ખેંચાતો શ્વાસ. Sob.
ડૂંટી, *n.* દૂંટી; નાભિ. Navel.
ડૂંડું, *n.* કણસલું. Ear of corn.
ડેફરાવું. *vt.* પેટ ઉપસવું. To have a swollen belly. ૨. ફીકા પડવું. To lookpale.
ડેફરૂં, *n.* મોટું ઉપસેલું પેટ. Swollen belly.
ડેરાવું, *vt.* ઊંઘથી ઘેરાવું. To be overpowered with
ડેરો, *n.* પડાવ. Camp. ૨. તંબુ. Tent. [sleep.
ડેલી, *n.* ખડકી;પડાળી. Front part of the house.
ડેલું, *n.* A house with big doors. [handle.
ડોઈ, *n.* લાંબા દાંડાનું વાસણ. Vessel with long
ડોક, ડોકી, *n.* ગરદન; ગળું. Neck.
ડોકરૂં, *a.* ઘરડું. Old.
ડોકવું, *vt.* ડોકિયું કરવું. To peep. To pry.
ડોકાબારી, *n.* મોટા દરવાજામાં રાખેલી નાની બારી. Wicket in a gate.
ડોકાવું,-વવું,*vt.*ડોકું બહાર કાઢીને જોવું.To peep into.
ડોકિયું, *n.* ડોકું બહાર કાઢીને જોવું તે. Looking at by raising the head.
ડોકું,-ચકું, *n.* માથું. Head. [pot.
ડોઘલી,-લું, *n,* ડોચકી; નાનું માટલું. Small earthen
ડોઝું,-ઝરૂં, *n.* પેટ. Belly.
ડોડવું, *n.* કણસલું. Ear of corn. ૨. જીંડવું; કાલું. Pod of cotton plant.
ડોડો, *n.* ફળફૂલના ગર્ભવાળો નવો ફૂટતો ગોટો. Unopened fruit-pod.૨.મકાઇનું ડૂંડું. Ear of maize plant. ૩. પહેરાવાળાને બેસવા માટે કાઢેલી ડેલી. Room for gate-keeper.
ડોબું, *n.* ભેંસ. Buffalo. *a.* મૂર્ખ. Stupid.
ડોબો, *n.* મૂર્ખ માણસ. Foolish person.
ડોલ,*n.*બાલદી. Bucket ૨.વહાણનો કૂવાસ્થંભ. Mast.
ડોલચી,-ચું, *n.* ચામડાની ડોલ. Leather bucket.
ડોલન, *n.* તાલ ધ્વનિથી ડોલાવે તેવો શબ્દાલંકાર.Rhythm. ૨. ડોલવાની ક્રિયા. Act of nodding.
ડોલંડોલા, *n.* આમથી તેમ ડોલવું તે. Wavering.
ડોલર,-રિયો, *n.* બટમોગરો. Kind of jasmine.
ડોલવું, *vt.* ઝૂલવું; આમતેમ હાલવું. To oscillate.
ડોલું, *n.* ઝોકું. Nap.
ડોશી, ડોસી *n.* ઘરડી સ્ત્રી. Old woman.
ડોસો, *n.* ઘરડો પુરુષ. Old man.
ડોળ, *n.* આકાર. Shape. ૨. બાહ્ય દેખાવ. Outward appearance. ૩. દંભ. Pretence.
ડોળઘાલુ,ડોળી,*a.*દંભી.Pretentious.Hypocritical.
ડોળડમાક,-દમાક, *n.* ભપકો. Show.
ડોળદાર, *a.* ઘાટીલું. Well-shaped.
ડોળવવું, *vt.* ઘાટ આપવો. To bring into shape.
ડોળવું, *vt.* હલાવવું. To agitate.
ડોળિયું, *n.* મહુડાના ડોળાનું તેલ. Mahuda oil.
ડોળી, *n.* ઝુલતીઝોળી-માંચી. Litter.
ડોળો, *n.* આંખનો કાચ-ગોળો. Eye-ball. ૨. આંખ. Eye. ૩, નજર. Sight.

‘ઢ’

ઢ, *n.* The 14th consonant of the Alphabet.
ઢ, *n.* મૂર્ખ માણસ. A fool. [ચૌદમો વ્યંજન.
ઢગ,-લો, *n.* ગંજ. Heap.
ઢગલાબાજી, *n.*ગંજીફાની એક રમત. Game of cards.
ઢગરો,-રૂં, *n.* ફૂલો; ધગડો. Hip.
ઢગલાબંધ, *a.* પુષ્કળ. Plentiful.
ઢગલી, *n.* નાનો ઢગલો. Small heap.
ઢગો. *n.* મૂર્ખ માણસ. Fool. ૨. બળદિયો. Ox.

ઢચુપચુ, *a.* અનિશ્ચિત. Wavering.
ઢણુકો, *n.* ઊંઘનું ઝોકું. Nap.
ઢપ.ઢબ, *n.* રીત. Mode. A style. A fashion.
ઢબછબ, *n.* રીતભાત. Manner.
ઢબુ, *n.* બેવડીઓ પૈસો. Double pice.
ઢબુડી, *n.* ઢીંગલી. Toy.
ઢબુડવું,-રવું, *vt.* ઢાંકવું. To cover. ૨. થાબડવું. To stroke gently to sleep. ૩. મારવું. To beat.
ઢબો, *n.* મૂર્ખ માણસ. Fool. ૨. નામર્દ. Coward.
ઢમકારો,-કો,-ઢમ, *n.* ઢોલનો અવાજ. Sound of drum-beating.
ઢમઢોલ, *a.* ફુલેલું-ઢોલજેવું. Swollen. Showy; Empty.
ઢરડવું, ઢસડવું, *vt.* ઘસડવું. To drag. To pull on.
ઢરડો, ઢસરડો. *n.* વેઠ. Drudgery. Hard labor.
ઢળકવું, *vt.* નમવું. To incline. To slope.
ઢળવું, *vt.* આડું જવું; એક બાજુ નમવું. To glide. To slip on a side ૨. નિશ્ચયમાંથી ડગવું. To yield.
ઢંકાવું, *vt.* ઢંકાય એમ કરવું. To be covered.
ઢંગ, *n.* રીત. Mode ૨. વર્તન. Behaviour. Habit.
ઢંગધડો, *n.* વિશ્વાસ પડે એવું વર્તન. Manners.
ઢંઢેરો, *n.* જાહેરનામું. proclamation. A public notice.
ઢાકઢોળ, *n.* ઘાટ; આકાર. Shape, The form.
ઢાલ, *n.* ઘા ઝીલવાનું ચામડાનું સાધન. Shield.
ઢાલગર, *n.* ઢાલ બનાવનાર, Shield-maker.
ઢાળ, *n.* ઢોળાવ; ઉતાર. Slope ૨. રીત. Mode. ૩. સંબંધ. Intercourse. ૪. અંદાજ. Estimate.
ઢાળકી, *n.* લગડી. Ingot. A solid piece of metal.
ઢાળકો, *n.* વર્તણુક. Behaviour. ૨. સમજણ. Intelligence.
ઢાળવું, *vt.* રેડવું. To pour. ૨. પાથરવું. To spread. ૩, અંદાજ કાઢવો. To estimate. ૪. ગાળીને ઢાળકી પાડવી; બીબાંમાં રેડવું. To mould.
ઢાળિયું, *n.* એકજ ઢાળવાળું છાપરૂ. Inclining one-side roof.
ઢાળો, *n.* આરામ. Rest, ૨. રીતભાત. Manners.
ઢાંકણુ,-ણું, *n.* વસ્તુને ઢાંકવા તેને બેસતો કરેલો ઘાટ. Lid. ૨. ઢાંકવાની વસ્તુ. Cover.
ઢાંકણી, *n.* ઘૂંટણ પરનું હાડકું. Knee-cap.
ઢાંકપછેડો, *n.* બહાનું. Excuse.
ઢાંકવું, *vt.* વસ્તુ પર પાથરવું. To cover. સંતાડવું. To hide.
ઢાંઢો, *n.* મોટો બળદ. Big ox.
ઢીબવું, *vt.* માર મારવો. To beat.
ઢીમ, *n.* સોનાની લગડી. Ingot of gold.
ઢીમચું, *n.* નાનું જાડું છોકરૂં. Short-statured child. ૨. માથું. Head.
ઢીમચું, *n.* ગાંઠ જેવો કઠણ સોજો. Big swelling.
ઢીમર, *n.* માછી; ખારવો. Fisherman.

ઢીમણું, ઢીમુ, *n.* વાગવાથી થયેલો સોજો. A thick swelling. A bump.
ઢીલ, *n.* વાર; વિલંબ. Delay. ૨. બેદરકારી. Carelessness. ૩. શિથિલતા. Laxity.
ઢીલું, *a.* મંદ. Dull. ૨. શિથિલ. Loose. ૩. નરમ. Weak.
ઢીંકણું, *a.* અમુક; ફલાણો. Certain. Some unknown.
ઢીંકવો, *n.* નદીમાં ખોદેલો ખાડો. Pit in river bed.
ઢીંકાપાટું, *n.* ગડદાપાટું; મસ્તી. Kicking.
ઢીંગલું, *n.* રમકડું. Toy. A doll; a puppet.
ઢીંચણ, *n.* ઘૂંટણ. Knee,
ઢીંચણપૂર, *a.* ઘૂંટણ સુધી આવે તેટલું. Knee-deep.
ઢીંચવું, *vt.* ખૂબ પીવું. To drink excessively.
ઢૂસ, *a.* નકામું. Useless.
ઢૂંકડું, *a*, નજીક. Near.
ઢૂંઢવું. *vt.* શોધવું. To search. To seek. To look-for
ઢૂંસો, *n.* જાડો કામળો. Thick blanket,
ઢેકવો, *n.* પાણી ખેંચવાનું યંત્ર. Machine for drawing water.
ઢેકાઢૈયા, *n.* ખાડા ટેકરા. ઊંચીનીચી જમીન. Unevenness of surface.
ઢેકો, *n.* ઉપસેલો ભાગ; ખુંધ. Protuberance, A knot
ઢેખલો, ઢેખાળો, *n.* ઈંટનો કકડો. Piece of brick.
ઢેડ, ઢેઢ, *n.* અસ્પૃશ્ય-તે જાતિનો માણસ. Untouchable.
ઢેડફજેતી,-તો, *n.* જાહેર ફજેતી. Public disgrace.
ઢેડવાડો, *n.* અસ્પૃશ્યોનું નિવાસસ્થાન. Quarters of untouchables. ૨. ગંદી જગા. Dirty place.
ઢેકું, ઢેફું, *n.* રોડું. Lump of earth.
ઢેબો, *n.* સોજો. Swelling.
ઢેર, ઢેયો, *n.* ઢગલો. Heap.
ઢેલ, *n.* મોરની માદા. Female Peacock.
ઢોચકું, *n.* સાંકડા મોંનો માટીનો ઘડો. Earthen pot, ૨. માથું, Head.
ઢોર, *n.* પશુ, Animal.
ઢોરઢાંકર,-ઢાંખર, *n.* ઢોર વિ.નો સમૂહ. Cattle.
ઢોલ, *n.* નગારૂં. Drum.
ઢોલક,-કી, *n.* નાનું નગારૂં; પખાજ. Small drum.
ઢોલડી,-ણી, *n.* નાનો ખાટલો. Small bed-stead.
ઢોલિયો, *n.* ખાટલો; પલંગ. Bedstead.
ઢોલી, *n.* ઢોલ વગાડનારો. Drum-beater.
ઢોલો, *n.* વર. Bridegroom. ૨. એદી માણસ. Idle person.
ઢોળ, *n.* ઓપ; ધાતુને રસવી તે. Gilding. Plaiting.
ઢોળવું, *vt.* રેડવું. To pour.
ઢોળાણ,-વ, *n.* ઢાળ. Slope. A declivity.
ઢોંગ, *n.* દંભ. Pretence. ૨. ખોટો દેખાવ. False show.
ઢોંગી, *a.* દંભી, Hypocritical.
ઢોઓ, *n.* બાયલો; નામર્દ. An impotent. A cuck-old.

'ણ'

ણ, ૧૫ મો મુર્ધસ્થાની અનુનાસિક વ્યંજન, (એ અક્ષરથી શરૂ થતો એક પણ શબ્દ નથી.) 15th consonant of the Alphabet.

'ત'

ત. *n.* ૧૬ મો વ્યંજન. 16th consonat of the Alphabet.
તક. *n.* અનુકૂળ પ્રસંગ. લાગ. Opportunity. Crisis.
તકતકવું, તગતગવું, *vt.* તેજ મારવું. To shine.
તકતી, તખતી, *n.* ચાર ખૂણાવાળી ચકતી. Plate. A small frame.
તકતો, *n.* આયનો; દર્પણ. Looking-glass.
તકદીર, *n.* કિસ્મત; નસીબ. Destiny. Fate; luck.
તકરાર, *n.* ઝગડો; ટંટો. Quarrel. A dispute. ૨. વાંધો. Objection.
તકરારી, *a.* તકરારને લગતું. Disputed. Contentious. ૨. તકરાર કરવાના સ્વભાવવાળું. Quarrelsome.
તકલાદી,-લેદી, *a.* નાજુક. Delicate. Not durable.
તકલીફ, *n.* કષ્ટ; તસ્દી. Hardship. Distress.
તકસીર, *n.* ભૂલ. Error. A fault. An offence.
તકાજો,-દો, *n.* ઉઘરાણી; માગણી. Demanding. A dunning. [To look with a desire.
તકાસવું, *vt*, ઇચ્છવું, To wish ૨. લાલચથી જોઈ રહેવું.
તકિયો, *n.* ઓશિકું. Pillow. A cushion. 2. ફકીરનું નિવાસસ્થાન, A Fakers house.
તકેદારી, *n.* જાપતો; દેખરેખ. Strict watch.
તક્ર, *n.* છાશ, Whey. [seat.
તખત, તખ્ત, *n.* રાજગાદી; સિંહાસન. Throne. A royal
તખલ્લુસ, *n.* ઉપનામ. Nom-de-plume.
તગડવું તગેડવું, *vt.* થકવવું; ખૂબ દોડવું. To exhaust.
તગારું. *n.* છાબડા ઘાટનું લોઢાનું પાત્ર. Shallow vessel.
તજ, *n.* એક તેજાનો. Cinnamon. [યુક્તિ. Plan.
તજવીજ, *n.* તપાસ. Inquiry. ૨. પ્રયત્ન. Effort. ૩.
તજવું, *vt.* છોડવું. ત્યજવું. To abandon. To desert.
તજાવવું, *vt.* છોડાવવું. To cause to abondon.
તટ, *n.* કિનારો. Bank. A shore.
તટસ્થ, *a.* નિષ્પક્ષપાત; નિરપેક્ષ. Impartial. Neutral.
તડ, *n.* ફાટ; ચીરો. Split. A breach. ૨. પક્ષ. Division.
તડકવું, *vt.* ફાટ પડવી. To crack. ૨. ડરવું. To be alarmed of
તડકાવવું, *vt.* ડરાવવું. ધમકી આપવી. To threaten.
તડકો,-કું, *n.* તાપ. સૂર્યનો ગરમ ગરમ પ્રકાશ. Sunshine.
તડતડવું, *vt.* ફાટવું. To crack.
તડપડાટ,-ફડાટ, *n.* બેચેની. Uneasiness. Struggling. ૨. ચપળતા. Activity. [Openly.
તડફડ,-ભડ, *ad.* ઝટ. Instantly. ૨. ખુલ્લે ખુલ્લું.
તડફડવું, તરફડવું, *vt.* વ્યર્થ પ્રયત્ન કરવો. To struggle. ૨. ઉંચાનીચા થવું, To fume and chafe.
તડફડિયાં, *n.* વ્યર્થ પ્રયત્નો. Vain efforts.
તડબુચ, તરબુચ, *n.* એક ફળ. Water-melon.
તડંતડા, *n.* બોલાચાલી. Sharp exchange of words.
તડાક, *ad.* એકદમ. Suddenly. [Sudden gain.
તડાકો, *n.* ગપાટો; જૂઠી વાત. Rumour. ૨. ઓચિંતો લાભ,
તડાકાખોર, *a.* તડાકા મારનારું. Gossiping. Boasting.
તડાકીદાસ, *n.* ગપ્પી. Idle tattler. A gossip.
તડાતડ, તડોતડ, *ad.* ઉપરાઉપરી. Repeatedly.
તડાતડી, *n.* બોલાબોલી. An altercation. ૨. પડાપડી. Rivalry.
તડાતુમ, *ad.* ફુલીને તૂટું તૂટું થાય એમ. Swollen.
તડાપીટ,-ઝીક, *n.* ખુબ મારપીટ. Beating repeatedly
તડામાર, *ad.* ઝપાટાબંધ. Rapidly. [and severely.
તડામાર,-રી. *n.* ઉતાવળ. Haste.
તડિંગો, *a.* જાડો હૃષ્ટપુષ્ટ. Fat and strong.
તડી, *n.* મારપીટ. Beating. ૨. ઝડી. Shower.
તડૂકવું, *vt.* ગર્જના કરવી; ધાંટો કાઢવો. To roar. To
તડૂકો, *n.* તડૂકવાનો અવાજ. Sudden. [bellow,
તડોવડ,-ડી, *n.* સમાનતા. Equality.
તણખ,-ખ, *n.* બળતરા સાથે સણકાની વેદના. Twitching
તણખલું, તરખલું. *n.* તરણું; ઘાસની સળી. Straw. [pain.
તણખો, *n.* દેવતાની ચિણગારી. Spark.
તણાવું, *vt.* ખેંચાવું. To be drawn away.
તતકાલ, ક્ષણ, ખેવ, *ad.* તરત જ; તેજ વખતે. Imme-
તતડવું, *vt.* તડતડવું. To crackle. To crack. [diately.
તતડાવવું, *vt.* ધમકાવવું. To threaten. To chide.
તતઃ *ad* પછી. Then.
તતુડી,-ડું, *n.* નાનું રણશિંગું. Small bugle.
તત્કાલ,-કાળ, *ad.* તરત જ. Immediately.
તત્ક્ષણ, *ad.* તેજ પળે. At that very moment.
તત્વ. *n.* સાર; રહસ્ય. Essence. ૨. સત્ય. Reality. Truth. ૩. ગુણ. Property.
તત્વજ્ઞ, *a.* તત્વ ગ્રહણ કરનારું. Adopting the truth.

તત્વજ્ઞ,-જ્ઞાની,-વેત્તા, *n.* ફિલસુફ. Philosopher. *a.*
તત્વને જાણનારૂં. Knowing the truth.
તત્વજ્ઞાન,-દર્શન, *n.* ફિલસુફી, Philosophy.
તત્વદૃષ્ટિ,*n.*તત્વગ્રાહીદૃષ્ટિ. Philosophical knowl-d-
તત્પર, *p.* તૈયાર. Ready.૨. પરાયણ.Intent. [ge.
તત્પરતા, *n.* તૈયારી. Readiness. Intentness,
તત્ર, *ad.* ત્યાં. There.
તત્રસ્થ, *a.* ત્યાં આવેલું. Belonging to that place.
તથા, *conj.* અને. And. *ad*,તે પ્રમાણે. So. *n.* તમા.
તથાગત, *n.* બુદ્ધ. Buddha. [Care.
તથાપિ, તદાપિ, *conj.* તોપણ. Nevertheless.
તથાસ્તુ,*ad.*એવું હો ! Amen. ૨. તેમ થાઓ.So be it.
તદનંતર, *ad.* ત્યાર પછી. Thereupon.
તદનુસાર, *ad.* તે પ્રમાણે. Accordingly.
તદબીર, *n.* યુક્તિ. Device. Contrivance.
તદર્થે, *a.* તેને ખાતર. For the sake of that.
તદુપરાંત,-પરિ,*ad.*તે ઉપરાંત.Moreover.૨.વળી.Also.
તદ્દન, *ad.* સાવ; છેક. Wholly. Fully.
તદ્રૂપ, *a.* તદાકાર. Having the same form; ab-
તન, *n.* પુત્ર. Son. ૨. શરીર, Body. [sorbed in
તનખો. *n.* પગાર. Pay.
તનબદન, *a.* અતિપ્રિય. Very dear; Intimate.
તનમનાટ, *n.* આતુરતા, Eagerness. ૨. આવેશ.
તનય,તનુજ, *n.* પુત્ર. Son. [Excitement.
તનયા,તનુજા, *n.* પુત્રી. Daughter.
તનુ, *a.* પાતળું; કૃષ. Lean; Delicate. ૨. થોડું. Lit-
tle; Scanty. ૩. નાનું. Small,
તનુ,તનૂ, *n.* શરીર. Body. [by.
તન્મય, *a.* એકાગ્ર; લીન. Absorbed in; Engrossed
તન્મયતા, *n.* એકાગ્રતા. Absorption.
તપ,-શ્ચર્યા, *n.* તપશ્ચર્યા; ઇંદ્રિયદમન. Penance; Aus-
તપખીર, *n.* છીંકણી; Snuff. [terity.
તપખીરીયું,*a.* તપખીરના રંગનું Dark-grey; Brown.
તપવવું,તપાવવું, *vt.* ગરમ કરવું. To heat; To warm.
તપવું. *vi.* ગરમ થવું. To be hot; To be angry. તપ
કરવું. To penance. ૨. ખોટી થવું. To tarry.
તપસી,તપસ્વી, *n.* તપ કરનાર. Ascetic.
તપસીલ, તફસીલ, *n.* વિગત. Details.
તપસ્યા, *n.* તપ. Religious mortification.
તપાસ,-ણી, *n.* તપાસવું તે. An inquiry; an inspe-
ction; Investigation.
તપાસવું, *vt.* તપાસ કરવી. To investigate. ૨ શોધવું.
To search. ૩. સંભાળવું. To be careful about.
તપેલી,-લું, *n.* રાંધવાનું ધાતુનું વાસણ. Cooking pot.
તપેશરી, *n.* તપસ્વી, An ascetic.
તપોબળ,-બલ, *n.* તપનું બળ; તપનો પ્રભાવ. Power
acquired by religious austerities.
તપોભૂમિ,-વન, *n.* તપસ્વીઓનું નિવાસસ્થાન. Reside-
nce of ascetics.

તફડંચી,-બાજી, *n.* ઉચાપત. Misappropriation.
તફડાવવું. *vt.* ઉચાપત કરવી. To misappropriate.
તફાવત, *n.* ફરક; ઓછાવત્તાપણું, Difference. Vari-
તબક,*n.* તાસક. Tray. ૨. માળ;મજલો.Story. [ance.
તબક્કો, *n.* મજલો; માળ. Storey. ૨. સ્થિતિ; દશા.
Condition. ૩. વિભાગ Division.૪.પાયરી;Stage.
તબલચી,*n.* તબલાં નરઘાં વગાડનાર. A drum-beater.
તબલીઘ,-લીગ, *n.n.* ધર્માંતર, Change of religion.
૨, શુદ્ધિ. Purification.
તબલું, *n.* નરઘું; એક વાદ્ય. A kind of drum.
તબિયત, મિજાજ. Temper. ૨. શરીરની હાલત. State
of the body.
તબીબ. *n.* વૈદ્ય; હકીમ. Physcian. Doctor.
તબીબી, *a.* વૈદ્ય-વૈદ્યોને લગતું. Medical. [Stable.
તબેલો *n.* ઘોડો, બળદ, ગાડી વિ. ને રાખવાનું સ્થાન,
તમ, *n.* અંધારૂં Darkness. ૨. ગુસ્સો. Anger.
તમણું, *a.* ત્રણગણું Threefold.
તમતમું, *a.* બહુ તીખું. Pungent. Acrid.
તમતમાટ,*a.*તમતમું. Pungent. *n.* તીખાશ. Acridity.
તમન્ના, *n.* ઇચ્છા. Desire.
તમરૂં, *n.* રાતે બોલતું એક જીવડું. Insect.
તમંચો, *n.* પીસ્તોલ. Revolver.
તમા. *n.* પરવા. દરકાર. Care; Regard; concern.
તમાકુ, *n.* તંબાકુ. Tobacco.
તમાચો, *n.* લપડાક; થપ્પડ. A slap on the cheek.
તમામ, *a.* બધું. Whole. ૨. પૂર્ણ. Completed.
તમાશો,-સો, *n.* દેખાવ; ખેલ. Spectacle; Sight-
તમાશગીર,-બીન, *n.* પ્રેક્ષક. Looker on. [show.
તમે, તમો, *pro.* બીજો પુરૂષ. You.
તમોગુણ, *n.* ક્રોધ. Wrath.
તમોગુણી *a.* ક્રોધી; Hot-tempered. Angry. [ness.
તમ્મર, તમરી. *n.* આંખે આવતા ચક્કર. અંધારાં. Giddi-
તર, *a*, ભરપુર. Rich. ૨. તૃપ્ત Satisfied. ૩. પૈસાદાર.
Wealthy. *n.* નાની ખાડી. Passage. ૨. મલાઈ.
Cream of milk. ૩. તરાપો. Raft.
તરકટ, *n.* પ્રપંચ. Fraud; Forgery. Trickery.
તરકારી, *n.* શાકભાજી. Vegetables.
તરકીબ, *n.* યુક્તિ A plan; a devise. [uble.
તરખટ, *n.* સંભાળ. Care. ૨. ભાંજગડ; પંચાત. Tro-
તરછટ *ad.* સાવ; છેક. Quite. [hate,
તરછોડવું. *vt.* તુચ્છકારવું, To scorn. ૨. ધિક્કારવું, To
તરજુમો, *n.* ભાષાંતર. Translation. A version.
તરડ, *n.* ફાટ; ચીરો. Crack; A split. [split.
તરડવું,-ડાવું, *vt.* ફાટ પાડવી. To crack. To have a
તરણ, *n.* હોડી Raft. ૨. તરવાની ક્રિયા. Swimming
તરણતારણ, *n.* ઉદ્ધારનાર. Saviour. [૩. તૃણ.Straw.
તરણું, *n.* તૃણ; તરખલું. A straw.
તરત, *ad.* ઝટ; એકદમ. Immediately,
તરપલું, *a.* દૂબળું; પાતળું. Thin. Lean; weak.

તરફ, *n.* બાજુ; પક્ષ. Side. Party. *prep.* બાજુ; અણી. Towards. [vain.
તરફડવું, *vt.* તડફડવું. To struggle; to exert in
તરફદારી, *n.* પક્ષાપક્ષી. Partiality. ૨. ઉપરાણું Espousal of a cause.
તરફી, *a.* તરફદારી કરતું. Partial. [Partiality.
તરફેણ. *n.* પક્ષ. Party. ૨. બાજુ. Side. ૩. તરફદારી.
તરફોડો, *n.* ધમપછાડો. Pretended anger.
તરબતર *ad.* થી ભરપૂર. Full of.
તરબોળ, *a.* તદ્દન પલળી ગયેલું. Completely wet.
તરભટ, *n.* તકરાર; કજિયો. Quarrel.
તરભટવું, *vt.* તકરાર કરવી; ચરભટવું. To quarrel.
તરભેટ,-ટો, *n.* જ્યાં ત્રણ હદ એકઠી થતી હોય તેવી જગ્યા. A place where three limits meet.
તરલ, *a.* અસ્થિર. Unsteady. ૨. ચપળ. Active.
તરલતા, *n.* અસ્થિરતા. Unsteadiness. ૨. ચપળતા. Activity.
તરવરાટ, *n.* અધિરાઇ. Impatience. [mitar.
તરવાર, તલ્વાર, *n.* સમશેર; ખડગ. Sword; A sci-
તરવું, પાણીપર રહેવું. To swim. To float over. ૨ પાર ઉતરવું. To cross.
તરશ,-સ, *n.* પ્યાસ; Thirst. ૨. તીવ્ર ઇચ્છા. Eager desire; Longing.
તરસ્યું,-સ્યું, *a.* પ્યાસું. Thirsty. Dry; Parched.
તરસ, *n.* ઝરખ; જનાવર. Hyena.
તરસવું,-સાવું, *vt.* તલસાવું; આતુર રહેવું. To long.
તરસાજો, *n.* અંદાજ. Estimate.
તરંગ *n.* મોજું; પાણીની લહેર. Wave.2.બુટ્ટો; કલ્પના.
તરંગિણી. *n.* નદી. River. [Fancy.
તરંગી, *a.* મનના તરંગો પ્રમાણે વર્તનારૂં. Fanciful.
તરાક, *n.* ત્રાક, A spindle.
તરાજુ, *n.* ત્રાજવું. A balance.
તરાડ, *n.* ફાટ. ચિરાડો. Cleft; split.
તરિ, તરી, *n.* હોડી. Boat.
તરિયો, *n.* એકાંતરીયો તાવ Intermittent fever.
તરી, *n.* મલાઇ; તર. Cream. ૨. કાંપ. Black clay. ૩. હોડી. Boat. ૪. જળમાર્ગ. Waterway.
તરીકે, *prep.*પેઠે;પ્રમાણે.As.૨.ની પ્રમાણે.By way of.
તરીકો, *n.* ઉપાય. Remedy. ૨. માર્ગ Way ૩. રીત.
તરૂ, *n.* ઝાડ. Tree. [Method.
તરૂવર. *n.* મોટું ઝાડ. Big tree
તરૂણ, *a.* જુવાન. Young; youthful; juvenile.
તરૂણાવસ્થા, *n.* જુવાની. Youth,
તરૂણી, *n.* યુવાન સ્ત્રી Young woman [Pattern.
તરેહ, *n.* રીત. Manner. ૨. ભાત. Model; Sort. A
તરેહવાર,-દાર,*a.*ભાતભાતનું Assorted; Variegated.
તર્ક, *n.* અનુમાન. Inferring. ૨. વિચારક્રિયા Reasoning.
તર્કબાજ, *a.* તર્કમાં કુશળ. Shrewd, Penetrating.
તર્કવિતર્ક *n.* ગમેતેમ વિચારો દોડાવ્યાં કરવા તે. Fanciful thoughts. [ing
તર્કશક્તિ, *n.*તર્ક કરવાની શક્તિ. Power of reason-
તર્કશાસ્ત્ર, *n.* ન્યાયશાસ્ત્ર Logic. [Censuring.
તર્જન,-ના, *n.* ધમકી. Threatening. 2. તિરસ્કાર.
તર્જની, *n,* અંગુઠા પાસેની આંગળી. Fore-finger.
તર્પણ, *n.* તૃપ્તિ. Act of satisfying. Libations.
તર્પવું, *vt.* તર્પણ કરવું. To satisfy. To gratify.
તલ,તલિ, *n.* એક તેલી બી-તેનો છોડ.Oily seed.Seamum.2.એને મળતો ચામડીપરનો ડાઘો. Mole.
તલ, તળ, *n.* તળિયું. Bottom. Depth. ૨. તળેટી, Foot of a mountain ૩.સપાટી. Surface.
તલખાં,-સાટ, *n.* ઝંખના; વ્યાકુળતા, Eagerness.
તલપ, *n.* કુદકો; છલંગ. Jump. ૨. ઉત્કટ ઇચ્છા. Eager-desire. [તલસવું. To long for.
તલપવું, *vt.* એકદમે કૂદકો મારવો. To jump. ૨.
તલપાપડ, *a.* આતુર;અધિરૂં. Restless. Impatient.
તલભર,-ભાર,-માત્ર, *ad.* સહેજ પણ. Even a little.
તલબ, *n.* ઉત્કટ ઇચ્છા, Eager desire. It-ching.
તલવટ, *n.* ઉંબરો; Threshold. તલની એક મિઠાઇ, Sweet made of seasum.
તલવાર, *n.* તરવાર. A sword. A scabbard.
તલસવું,-ખવું, *vt.* અતિ આતુર થવું. To long for.
તલાક,-તલ્લાક, *n.* છૂટાછેડા;ફારગતી.Divorce. Separation. [age accountant.
તલાટી, *n.* મહેસુલ વસુલ કરનાર સરકારી મહેતો. Vill-
તલાવ, તળાવ, *n.* જળાશય. Pond. ૨. નાનું સરોવર. Small lake.
તલાશ,*n*,શોધ; તપાસ.Search. Inquiry. Scrutiny.
તલ્લીન, *a.* ગરક; લીન. Engrossed, Absorbed in.
તલ્લીનતા, *n.* તલ્લીન હોવું તે, Absorption.
તવ, *pro.* તારૂં.Thy;thine.*ad.*ત્યારે.At that time.
તવંગર, *a.* પૈસાદાર; શ્રીમંત. Wealthy. Rich; opulent. [આફત. Calamity. Evil.
તવાઇ, *n.* કમબખ્તી. Misfortune. Distress ૨.
તવારીખ, *n.* ઇતિહાસ. History. Annals.
તવારીખનવીસ, *n.* ઈતિહાસ લખનારો. Historian.
તવાવું, *vt.* ગરમ થવું. To be heated. ૨. ઝુરવું. To pine away. To be emaciated.
તવો, તવી, *n.* લોઢી. A circular iron-pen.
તસતસવું, *a.* બહુ કઠણ. Tight. Close. Fit.
તસબી,-વી, *n.* માળા; બેરખો. Rosary. A string.
તસવીર, *n.* છબી; ચિત્ર. Picture. A portrait.
તસુ, *n.* ઇંચ. Inch.
તસ્કર, *n.* ચોર. Thief. A robber.
તસ્કરવું, *vt.* ચોરવું.To steal.To robb.To pilfer.
તસ્દી, *n.* શ્રમ; મહેનત. Trouble Pains. inConvenieuce.
તહ, *n.* સુલેહ; શાંતિ. Peace. A truce,

તહકૂબી, *n.* મોકૂફી. Suspension. Stoppage.
તહનામું, *n.* સુલેહના કોલકરાર. Treaty. Formal agreement. [Land revenue.
તહસીલ, *n.* તાલુકો. District. ૨. જમીન મહેસુલ.
તહસીલદાર, *n.* જમીનમહેસુલ વસુલ કરનાર અમલદાર. [Revenue colloector.
તહાં, તહીં, *ad.* ત્યાં. There.
તહેનાત, *n.* ચાકરી; તાબેદારી. Service. Obedience.
તહેવાર, *n.* ટાણું; ખુશાલીના દિવસ. Holiday.
તહોમત, *n.* આળ. Allegation. ૨. આરોપ. Charge.
તહોમતદાર, *n.* આરોપી. Accused. [Accusation.
તહોમતનામું. *n.* આરોપ મૂક્યા બાબતનું લખાણ. Charge -sheet. [Foundation.
તગ, *n.* મૂળ. Root, ૨. જન્મસ્થાન. Origin. ૩. પાયો.
તગપદ, *n.* મૂળ જગ્યા. Original place. 2. સપાટ જમીન. Level surface.
તગપદું. *a.* સ્થાનિક. Local. ૨. ગામઠી. Native.
તળવું, *vt.* તેલમાં પકવવું. To fry.
તળાઈ, *n.* રૂ ભરેલું ગાદલું Bedding. A mattress.
તળાંસવું, *vt.* ચંપી કરવી. To massage. To shampoo.
તળિયું, *n.* છેક નીચેનો ભાગ. Bottom, ૨. પગનું તળિયું. Sole of the foot. ૩. તડબૂચ. Water-melon.
તળિયાઝાટક, *a.* પૂરેપૂરું ખલાસ. Quite empty.
તળિયારું, *n.* તળિયું. Bottom.
તળે, *ad.* નીચે. Below. ૨. તળિયે. At the bottom.
તળેટી, *n.* પર્વતના નીચેના ભાગનો પ્રદેશ. Foot of a mountain.
તંગ, *a.* ભિડાતું. Tight. Straitened. ૨. કંટાળેલું. Tired. *n.* ઘોડાનું જીન ખસી ન જાય તે માટે બાંધેલો પટો. Horse-belt.
તંગડી, *n.* પગ. Leg. ૨. નાનો લેંઘો. Short trousers.
તંગાશ, *n.* ઓછપ; અછત. Scarcity. Want.
તંગિયો, *n.* તંગડી. Tight trousers.
તંગી, *n.* તાણ; અછત. Want. Scarcity. Poverty.
તંત, *n.* ચર્ચા; વાદવિવાદ. Discussion. ૨. કેડો. Pursuit. ૩. મમત; જીદ. Obstinacy.
તંતરવું, *vt.* છેતરવું. To cheat. ૨. ભોળવવું. To seduce.
તંતુ, *n.* તાર. Thread. ૨. રેસો. Fibre.
તંત્રી, *n.* વર્તમાન પત્રનો અધિપતિ. Editor. ૨. ધનુષ્યની દોરી; પણછ. Bow-string.
તંદુરસ્ત, *a.* નિરોગી. Healthy. Hale; Vigorous.
તંદુરસ્તી, *n.* નિરોગીપણું; આરોગ્ય. Health. Vigor.
તંદ્રા, *n.* આળસ. Lassitude. 2. સુસ્તી; ઘેન. Sleepiness. Drowsiness. [વિ. બને છે. Tobacco.
તંબાકુ,-કૂ, *n.* એક છોડ, જેના સુકવેલા પાંદડામાંથી છીંકણી
તંબુ, *n.* છત્રી ઘાટનું લૂગડાંનું ઘર. Tent.
તંબૂરો, *n.* એક તંતુ વાદ્ય. String instrument.
તંબોળ, *n.* નાગરવેલનું પાંદડું; પાન. Betel leaf.
તંબોળી, *n*, પાન વેચનારો. Seller of betel leaves.
તાઈ, *n.* વણકર. Weaver. ૨. પિંજારો. Carder.

તાઉસ, *n.* મોર. Peacock. એક વાદ્ય. Musical instrument. [નેમ. Aim. ૩. છાશ. Whey.
તાક, તાકડો, *n.* લાગ. Opportunity. ૨. ચોટ;
તાકવું, *vt.* એકી નજરે જોઈ રહેવું. To stare. ૨. નિશાન તાકવું. To aim at. ૩. ઈચ્છવું. To wish.
તાકત, તાકાત; *n.* શક્તિ. Strength. Power. Ability.
તાકીદ, *n.* ઉતાવળ. Haste. ૨. ચેતવણી. Injunction.
તાકું, *n.* ગોખલો; છાજિયું. Recess in a wall.
તાકો, *n.* થાન. Whole piece of cloth.
તાકોડી, તાકોડી, *n.* તાકીને નિશાન પાડનારો. Marksman.
તાગ, *n.* છેડો, અંત. End. ૨. ઊંડાણ. Depth.
તાગડો, *n.* તાંતણો. Thread. ૨. લાગ. Opportunity.
તાગવું. *vt.* માપ કાઢવું. To find the measure of. ૨. પરવારવું; છૂટા થવું. To be free from. ૩. તજવું. To abandon.
તાજ, *n.* રાજમુગટ. Crown. A diadem.
તાજખાનું, *n.* સંડાસ. Privy room.
તાજગી, *n.* તાજાપણું; સ્ફુર્તિ. Freshness. Health.
તાજવું, *n.* ત્રાજવું. Balance. Scales.
તાજાકલમ, તાજેકલમ, *n.* નીચે ઉમેરેલું લખાણ. Post-script. (P.S.)
તાજિયો. *n.* તાબુત. Monument.
તાજુબ, *a.* સ્તબ્ધ. Astonished. Bewilderod.
તાજુબી, *n.* આશ્ચર્ય. Astonishment. Wonder.
તાજું, *a.* તરતનું. Fresh. ૨. નવું. New. ૩. પૈસાથી તર. [Rich.
તાજેતર, *a.* તરતનું. Recent.
તાટ, *n.* છાબડ. Tray. ૨. ગુણપાટ. Gunny.
તાડ, *n.* એક જાતનું ઝાડ. Palm tree.
તાડન, *n.* માર. Beating. Striking.
તાડનીય, *a.* મારને યોગ્ય. Punishable.
તાડવું. *vt.* મારવું. To beat. ૨. ગર્જવું. To roar.
તાડી. *n.* તાડનો કેફી રસ. Juice of t e palm tree.
તાડૂકો, *n.* ગર્જના; તડૂકો. Roaring.
તાણ, *n.* અછત. Want. ૨. ખેંચ. Strain. ૩. આગ્રહ; Pressure. ૪. રગોનું ખેંચાણ. Convulsion. ૫. પાણી વહેણનું જોર. Strong current.
તાણંતાણ,-તાણા, તાણાતાણ, *n.* ખેંચાખેંચ. Pulling about. [great difficulty.
તાણીતોડી,-તૂશી,-ને, *ad.* મારી મચડીને. With
તાણો, *n.* વણાટમાં ઊભો તાર. Lengthwise thread. [Warp.
તાત, *n.* બાપ; પિતા. Father.
તાતું, *a.* ગરમ; તપેલું. Hot. Warm. ૨. ગરમ સ્વભાવનું. Peevish. ૩. તાજું. Fresh. Recent.
તાતુંમાતું, *a.* હૃષ્ટપુષ્ટ. Hale and healthy.
તાત્કાલિક,-કાળિક, *a.* તરતનું. Immediate.
તાત્પર્ય, *n.* અર્થ; મતલબ. Meaning. ૨. હેતુ. Purpose.
તાદૃશ. *a.* આબેહૂબ; તેના જેવું જ. Exact.
તાન, *n.* ગાયનમાં લેવાતા પલટા; આલાપ. Tuning the voice. ૨. તોફાન. Tumult. ૩, લગની. Absorption.
તાપ, *n.* તડકો; ગરમી. Heat. ૨. તાવ. Fever. ૩. દુઃખ.

તાપડું, *n.* શણનું જાડું કપડું. Gunny cloth. [Agony.
તાપણી,-ણું, *n.* તાપવા માટે કરેલો અગ્નિ. Fire-side.
તાપવું, *vt.* અગ્નિથી ટાઢ ઉડાડવી. To warm oneself.
તાપસ, *n.* તપસ્વી. Hermit. An ascetic.
તાપોડિયું, *n.* તાપને લીધે થતો ફોલ્લો, Eruption on
તાબડતોબ, *ad.* તરતજ. Immediately. Quickly.
તાબૂત. *n.* જનાજો; તાજિયો. Coffin. monument.
તાબે, *ad.* તાબામાં; કબજામાં. Under the rule of.
તાબેદાર, *a.* હુકમમાં રહેનારૂં. Obedient. ૨. પરાધીન. Dependent.
તાબેદારી, *n.* તાબેદારપણું, Obedience. Allegiance.
તામસ, *n.* ગુસ્સો. Rage. Anger. Wrath.
તામસી, *a.* ક્રોધી. Angry. Wrathful.
તામ્ર, *n.* તાંબુ. Copper. [plate-inscription.
તામ્રપટ,-પત્ર, *n.* તાંબાનું પતરૂં-તે પરનો લેખ. Copper-
તાયફો, *n.* ટોળી; સમૂહ. Band. A tribe. ૨. રામજણી એને તેના સાથીઓ. Dancing girl with her companions.
તાર, *n.* ધાતુને ખેંચીને બનાવેલો તાર. Wire. ૨. દોરો; રેસો. String. ૩, તલ્લીનતા. Absorption. ૪. તાર મારફતનો સંદેશો. Telegram. [A star.
તારક, *n.* તારનાર. A deliverer. A saviour. ૨. તારો.
તારકસ, *n.* ધાતુના તાર ખેંચનારો. Wire-drawer.
તારકસબ, *n.* સોના ચાંદીના તાર અને કસબ. Gold and silver embroidery.
તારણ, *n.* ઉદ્ધાર. Deliverance. Rescue. ૨. સાર. Summary.
તારણહાર, *n.* તારનાર; ઉદ્ધારક. Deliverer. A saviour.
તારલો,-લિયો, *n.* તારો. Star
તારવવું, *vt.* ઊંચે આણવું. To raise. ૨. હીસાબ તપાસીને નફોતોટો કાઢવો. To examine the accounts.
તારવણી, *n.* હીસાબ તારવવો તે. Examination of accounts. [To raise.
તારવું. *vt.* બચાવવું; ઉગારવું. To save. ઊંચે આણવું.
તારાજ, *a.* ખેદાનમેદાન. Ruined. Destroyed
તારામૈત્રક,-મૈત્રી,-લગ્ન, *n.* આંખેઆખ મળતાં થતો પ્રેમ; નેત્રપલ્લવી. Spontaneous love.
તારીખ, *n.* એક દિવસ. Date. [mary.
તારીજ, *n.* જમા ઉધારનું તારણ. Abstract. A sum-
તારીફ, *n.* વખાણ; પ્રશંસા. Praise. Eulogy.
તારૂણ્ય, *n.* જુવાની. Youth.
તારો, તારિકા, *n.* આકાશમાં ઝબકતો ગોળો. Star. 2. આંખની કીકી. Pupil of the eye. ૩. હોશિયાર તરનારો. Expert swimmer.
તાર્કિક, *a.* તર્કને લગતું. Logical. *n.* તર્કશાસ્ત્રી. Logician.
તાલ, *n.* ગાયનના ઠેકનું માપ. Musicial time. ૨. મજા. Fun. ૩. પ્રપંચ. Artifice. ૪. તાડ. Palm tree. માથાની ટાલ. Baldness of the head.
ટાલકી,-કું, *n.* તાળવું; ટાલકું. Palate. ૨. ખોપરી, Skull.
તાલબદ્ધ,-બંધ, *ad.* તાલ પ્રમાણે; Rhythmically.
તાલાવેલી, *n.* આતુરતા. Impatience. Eagerness.
તાલીમ, *n.* કેળવણી. Training. ૨. શિસ્ત Discipline.
તાલીમબાજ, *n.* કસરતી. Athlete. ૨. બદમાશ. Vagabond.
તાલુ, *n.* તાળવું. Palate. The roof of the mouth.
તાલુકદાર, *a.* નાના ગરાસનો ધણી. Estate holder.
તાલુકો, *n.* પરગણું. Divison. A district.
તાલુસ્થાની. તાલવ્ય, *a.* તાળવાનું. Palatal.
તાલેવર,-વંત,-વન. *a.* નસીબવાન. Fortunate. ૨. શ્રીમંત. Wealthy.
તાવ, *n.* જ્વર. Fever. ૨. એક કાગળ. Sheet of paper.
તાવડી.-ડો, *n.* પેણી; કઢાઇ. Shallow pan.
તાવવું, *vt.* ઓગાળવું. To melt. ૨. કસવું. To test. ૩. ગરમ કરવું. To heat.
તાવીજ, *n.* માદળિયું. Charm. [ગરમ કરવું. To heat.
તાસ, *n.* કલાક. Hour. ૨. ઝાલર. Gong. ૩. સ્વાદ. Flavour. ૪. તાસક. Dish.
તાસક, *n.* ધાતુની છાછરી થાળી. Plate.
તાસીર, *n.* અસર; છાપ. Effect ૨. ઘાટ. Form.
તાસીરો, *n.* તાલ; ઘાટ. Artifice.
તાળવું, *n.* માથાનું તાલકું. Palate. ૨. મોંની બખોલનો ઉપલો ભાગ. Roof of the mouth.
તાળી, *n.* બે હાથે અફાળી કરાતો અવાજ. Clapping [of the hands.
તાળું, *n.* કુલુપ. Padlock.
તાળો. *n.* મળતાપણું. Agreement Verification.
તાંત, *n.* દોરી; ચીકણા પદાર્થનો તંતુ. Fibre.
તાંતણો, *n.* દોરો, Thread.
તાંતો. *n.* તંતુ. Thread. ૨. હાર. Row
તાંદળજો, *n.* એક વનસ્પતિ-ભાજી, Kind of vegetable.
તાંદુલ, તંદુલ, *n.* ચોખા. Rice.
તાંબટ,-ડું, *a.* સહેજ રાતું. Reddish.
તાંબડી, *n.* તાંબાની વટલોઇ. Copper pot.
તાંબાકુંડી, પહોળા મોંનું તાંબાનું વાસણ. A copper vessel for water to bathe.
તાંબાનાણું, *n.* તાંબાનો સિક્કો. Copper-coin.
તાંબુ, *n.* તામ્ર. Copper.
તાંબુલ, *n.* નાગરવેલનું પાન. Betel leaf.
તાંહીં, *ad.* ત્યાં There.
તિક્કડ, *n.* જાડો રોટલો. Thick bread.
તિજોરર, *n.* કોષાધ્યક્ષ; ખજાનચી. Treasurer.
તિજોરી, *n.* ખજાનો; કોષ. Treasury. A safe-box.
તિતાલી, *a.* ક્રોધી. Wrathful.
તિતિક્ષા, *n.* સહનશીલતા. Forbearance. Patience.
તિથિ, *n.* મિતિ. Lunar day. સંવત્સરીનો દિવસ. Date.
તિમિર, *n.* અંધકાર. Darkness; obscurity.
તિરકસ,-કસિયું, *a.* વાંકું; તીરછું. Oblique; slant.
તિરસ્કાર, *n.* તુચ્છકાર; ધિક્કાર. Contempt. Hatred.
તિરસ્કારપૂર્વક, *ad.* તિરસ્કારથી. Disdainfully.
તિરસ્કારવું, *vt.* ધિક્કારવું. To show contempt, To hate,

તિરોભાવ, *n.* અદૃશ્યતા. **Disappearance. Absence.**
તિરોભૂત,-હિત. *a.* અદૃશ્ય. **Invisible.**
તિલક, *n.* ટીલું. Mark on the for-head.
તિલસ્માત, *n.* ચમત્કાર. Miracle.
તિલાટ, *n.* ગાદીનો વારસ Heir-apparent.
તિસ્મારખાં, *n.* બડાઇખોર. A swaggering boaster.
તીકમ, *n.* જમીન ખોદવાનુંએક ઓજાર Pick-axe.
તીક્ષ્ણ, *a.* બારીક ધારવાળું. Sharp. ૨. ચકોર બુદ્ધિનું. Intelligent. ૩. તીખું; આકરૂં, Pungent.
તીક્ષ્ણતા, *n.* બારીક ધાર. Sharpness.
તીખું, *a.* ધમધમાટ. Pungent. ૨. પાણીદાર. Sharp. [૩. ઉગ્ર. Hot.
તીખાશ, *a.* તીખાપણું. Pungency.
તીખાં, *n.* મરી. Peppper. ૨. મરચાં. Chillies.
તીડ, *n.*એક જાતનો પાંખાળો જીવ. A locust.
તીણું, *a.* અણીદાર. Pointed. Sharp. ૨. સૂક્ષ્મ પણ તીવ્ર. Shrill.
તીતીઘોડો,*n.*એક જાતનું પાંખાળું જીવડું.Grass-hopper.
તીર, *n.* કિનારો. Bank. ૨. બાણ. Arrow.Prop.
તીરચ્છું, *a.* વાંકું;આડું. Oblique. Slanting.
તીરંદાજ,-બાજ, *n.* નિશાનબાજ. Archer.
તીરંદાજી,-બાજી, *n.* નિશાનબાજી. Archery.
તીર્થ,*n.* પવિત્ર સ્થાન. Holy place of pilgrimage.
તીર્થંકર, *n.* જૈનધર્મનો પ્રવર્તક. Jain saint.
તીર્થયાત્રા, *n.* તીર્થોની યાત્રા. Pilgrimage.
તીવ્ર, *a.* સખત; આકરૂં. Strong. Smart.
તુક્કો, *n.* મશ્કરી. Joke. ૨. મનનો તરંગ.Idea.
તુકમ,-ખમ, *n.* વીર્ય. Semen. ૨. બીજ.Seed. ૩. વંશ. Birth. Descent.
તુચ્છ, *a.* હલકું. Low.૨. નજીવું. Trifle. Worthles.
તુચ્છકાર,-કારો,*n.*તિરસ્કાર;અનાદર.Contempt.Scorn.
તુચ્છારવું, *vt.* તુચ્છકાર કરવો. To scorn. To treat [with contempt.
તુજ, *pro.* તારૂં. Thine.
તુતંગ, *n.* વત. A false charge.
તુમાખી, *a.* મિજાજી. Arrogant.
તુમાર, *n.* પત્ર વ્યવહાર. Correspondence.
તુમુલ, *a,* ઘોંઘાટવાળું. Noisy.૨. દારૂણ. Violent.
તુરગ, તુરંગ *n.* ઘોડો. Horse.
તુરત,તુરંત. *ad.* તરત જ. Immediately.
તુરંગખાનું, *n.* જેલખાનું. Prison.
તુરંગ, *n.* ઘોડો. Horse. ૨. વિચાર. Idea.
તુરાશ, *n.* ફિકાશ. Astringency.
તુલના, *n.*સરખામણી.Comparison. Match.
તુલનાત્મક,-વાચક, *a.*સરખામણી કરતું.Comparative.
તુલસી, તુળસી, *n.* એક પવિત્ર વનસ્પતિ. Holy basil.
તુલા,*n.*ત્રાજવું;કાંટો.Balance.૨. સમાનતા.Equality.
તુલ્ય, *a.* સરખું. Like. Equal to.
તુષાર,*n.*હીમ; બરફ. Snow.Ice.Hail.૨.ઝાકળ.Dew.
તુષ્ટ,-તુષ્યમાન, *a.* સંતુષ્ટ; પ્રસન્ન થયેલું. Satisfied. Gratified,
તુંકારવું, *vt.* તુચ્છકારવું. **To show contempt.**
તુંકાર,-રો, *n.* તુચ્છકાર. **Disrespect.**
તુંગ, *a.* ઊંચું.High.૨. ટોચ; શિખર. Summit. ૩. પર્વત. Mountain.
તુંડ, તુંડું, તુંદ, તુંદું, *a.* ઉદ્ધત. Rash.Insolent.
તુંડાઈ, *n.* ઉદ્ધતાઈ.Insolence.Haughtiness.
તુંડ, *n.* મોં. Face. ૨. ચાંચ. Beak.
તુંબ,-ડી, *n.* પાણી ભરવાનું પાત્ર. Gourd.
તુંબિ, તુંબી, *n.* તુંબડી. A gourd.
તૂટ, *n.* ભંગાણ. Break.૨. અણબનાવ. Disunion. ૩. ખોટ. Want.
તૂટક, *a.* ખંડિત.Disconnected.૨. અપૂર્ણ. Incomplete. *ad.* કકડે કકડે. In pieces.
તૂટવું, *vt.* ભાગવું. To break ૨. દેવાળું કાઢવું, To go into bankruptcy. [darn.
તૂણવું, *vt.* રફુકરવું. To repair by threading. To
તૂત, *n.* ગપ; બનાવટી વાત. Fabrication.Fraud.
તૂતક, વહાણનો ઉપલો ભાગ. Deck.
તૂતૂ. *n.* કુતરાને બોલાવવાનો શબ્દ. A call to a dog.
તૂરાટ,-શ, *n.* તૂરો સ્વાદ. Astringent taste.
તૂરી, *n.* એક વાદ્ય; રણશીંગું. Clarion.૨. ઘોડો. Horse.
તૂરૂં, *a.* આંબળાના જેવા સ્વાદનું. Astringent.
તૂલું,*a.*નિષ્કપટી;ભોળું. Innocent. Simple-hearted.
તૃણ, *n.* ઘાસ; તરણું. Straw; Grass.
તૃણવત્, *a.* નકામું. Worthless.
તૃપ્ત, *a.* ધરાયેલું; સંતુષ્ટ. Contented. Satiate.
તૃપ્તિ, *n.* સંતોષ, Contentment. Satisfaction.
તૃષા, *n.* તરસ; Thirst.
તૃષાતુર,-ર્ત,-ર્ત,-ણું,-ક્ષું,*a.*પ્યાસું; તરસ્યું.Thirsty.
તૃષ્ણા, *n.* કામના. Desire, ૨. તરસ. Thirst,
તેજ, *n.* પ્રકાશ. Light. ૨. પરાક્રમ. Force. *a.* તીક્ષ્ણ ધારવાળું. Sherp-edged. ૨. ઉગ્ર. Active.
તેજસ્વી, *a.* પ્રકાશવાળું. Brilliant. Majestic. 2. પરાક્રમવાળું. Heroic.
તેજ:પુંજ, *n.* પ્રકાશનો ઢગલો. Mass of light.
તેજાનો, *n.* તજ, લવીંગ; ગરમ મશાલો. Spicies.
તેજાબ, *n.* એસીડ. Acid.
તેજી, *n.* ચળકાટ. Brilliance. ૨. ભાવમાં વધારો.Rise in prices. ૩. સ્ફુર્તિ. Smartness. ૪. ચડતી;આબાદી. Prosperity.૫.ઘોડો.Horse. *a.* તેજ.Sharp.
તેજીમંદી, *n.* વેપારમાં થતી ચઢ ઉતર. Rise and fall.
તેજોમય, *a.* તેજથી ભરેલું. Luminous. Radiant.
તેટલું, *aa.* અમુક બરાબર. That much.
તેટલામાં, *ad.* દરમિયાન. Meanwhile.
તેડવું, *vt.* નોતરવું. To call; કેડે બેસાડવું.To carry, [a child.
તેડાવવું, *vt.* બોલાવવું. To send for.
તેડું, *n.* નોતરૂં. Invitation. A call.
તેતર,-રો, *n.* એક પક્ષી. Partridge.
તેથી,-કરીને, *ad*, માટે; તે કારણે. Therefore,

તેમ, *ad*. તે પ્રમાણે. Accordingly.
તેરીખ, *n*. વ્યાજનો દર. Rate of interest.
તેલ, તૈલ, *n*. બીયાંમાંથી કઢાતો ચીકણો પ્રવાહી પદાર્થ. Oil. ૨. સત્વ. Essence.
તેલિયું, *a*. તેલવાળું. Oily. ૨. ચીકણું. Greasy.
તેલી, *n*. ઘાંચી. Oilman. તેલવાળું. *a*. Oily.
તેવડું, *ad*, તેના જેવડું. As large as that.
તે વાર, તે વારે, *ad*. ત્યારે. Then.
તેવામાં, *ad*. તે વખતે. At that time.
તૈયાર, *a*. તત્પર; સજ્જ. Ready. Prepared.
તૈયારી, *n*. તત્પરતા. Readiness. Preparation.
તો, *conj*. એવું જો હોય. In that case,
તોખાર, *n*. ઘોડો. Horse.
તોછડું, *a*. અસભ્ય; ઉદ્ધત. Rude. ૨. ટૂંકું. Short.
તોટો, *n*. નુકશાન; ખોટ. Loss.
તોડ, *n*. નિકાલ; ફડચો. Settlement,
તોડવું, *vt*. ચૂંટવું. To pluck. ૨. ભાંગવું. To break. ૩. ભંગ કરવો. To infringe.
તોડો, *n*. પગનું સાંકળું. Anklet. ૨. હજાર રૂપિયાની થેલી. Bag contraining 1000 rupees. ૩. મિનારો. Minaret.
તોતડાવું,-ળાવું, *vt*. બોલતાં જીભ ચોટવી. To stammer
તોતડું,-ડું,-ળું, *a*, બોલતાં તોતડાતું. Stammering.
તોતો, *n*. પોપટ. Parrot. ગપ. Gossip.
તોપ, *n*. દારૂગોળો ફેંકવાનું સાધન. Cannon. ૨. મોટી
તોપખાનું, *n*. તોપ રાખવાની જગા. Arsenal.
તોપચી, *n*. ગોલંદાજ; તોપ ફોડનારો માણસ.. A gunner.
તો પણ, *conj*. છતાં. Nevertheless.
તોફા, *a*. સર્વોત્તમ. Unique. Excellent. Precious.
તોફાન, *a*. મસ્તી. Mischief. ૨. લડાઇ. Quarrel.
તોફાની, *a*. મસ્તીખોર. Mischievous.
તોબરો, *n*. ઘોડાને ચંદી ખવડાવવાની ચામડાની થેલી. Horse's mouth bag.
તોબા, *n*. Penitence; Deprication. Cream.
તોર, *n*. અહંકાર. Arrogance. Conceit. ૨. મલાઈ.
તોરણ, *n*. શોભા માટે ફુલ પત્તા વિ. નો હાર. Ornamental. arch.
તોરી. *a*. ગુમાની. Arrogant; Proud. *n*. ઘોડો. Horse.
તોરો, *n*. છોગું; કલગી. Nosegay. ૨. ગુમાન. Pride.
તોલ, *n*. વજન; કાટલું. Weight. ૨. પ્રતિષ્ઠા. Reputation.
તોલદાર, *a*. વજનદાર. Heavy; weighty.
તોલાટ,-ળાટ *n*. તોળનારો. One who weighs.
તોલું, *n*. દસ શેર વજન. Weight of 10 seers.
તોલે, *ad*. સરખામણીમાં. In comarison.
તોલો, *n*. રૂપિયાભાર. One rupee in weight.
તોશાખાનું, તોષાખાનું, *n*. તિજોરી; ભંડાર. Treasure.
તોષવું, *vt*. સંતોષવું. To satisfy.
તોસદાન, *n*. દફતર. School-bag ૨. દારૂગોળો રાખવાની ખલેચી. A pouch; Cartridge box.
તોળવું *vt*. વજન કરવું. To weigh ૨. વિચાર કરવો. To consider.
ત્યક્તા, *n*. પતિએ જેને તજી દીધી હોય તેવી સ્ત્રી. Abandoned woman.
ત્યમ, *ad*. તે પ્રમાણે, તેમ. In that manner.
ત્યાગ, *n*. તજવાની ક્રિયા. Sacrificing; Abandonment.
ત્યાગી, *n*. સંન્યાસી. Ascetic. A hermit.
ત્યાજ્ય, *a*. તજવા જેવું. Detestable; Fit for abondoning
ત્યારે, *ad*. તે વખતે. Then. At that time.
ત્યાં, *ad*. તે ઠેકાણે. There. તે ઠેકાણે. In that place.
ત્યાંલગી,-સુધી, *ad*. તે સમય સુધી. Upto that time.
ત્રમઝટ,-ઝીક, *ad*. પુષ્કળ; ધોધમાર. Abundantly.
ત્રય, *a*. ત્રણનો સમૂહ. Three. *n*. Group of three.
ત્રસ્ત, *a*. ડરેલું; બીકણ. Frightened. Afraid.
ત્રાક, *n* તરાક. Spindle. A strand.
ત્રાગ,-ડો, *n*. તાંતણો; દોરો. Thread.
ત્રાગું, *n*. બળજબરી. Compulsion. ૨. જીદ. Obstinacy.
ત્રાજવું, ત્રાજુડું, *n*. તાજવું. Balance. Scales,
ત્રાડ,-ન, *n*. ગર્જના. Roaring.
ત્રાડવું, *vt*. ગર્જના કરવી. To roar.
ત્રાતા, *n*. બચાવનાર. Protector.
ત્રાપો, *n*. તરાપો. Reft.
ત્રાસ, *n*. બીક. Fear. ૨. જુલમ, Oppression; Trouble. ૩. કંટાળો. Disgust.
ત્રાસદાયક.-દાયી, ત્રાસ આપનારૂં. Annoying Troublesome.
ત્રાસું, ત્રાંસું, *a*. વાંકું. Oblique.
ત્રાહિત, *a*. અજાણ્યું. Stranger, ૨. તટસ્થ. Disinterested.
ત્રિ, *a*. ત્રણ. Three.
ત્રિક, *n*. ત્રણનો સમૂહ. Triad.
ત્રિકાલ,-ળ, *a*. ત્રણ કાળ. Three times.
ત્રિકાલજ્ઞ,-જ્ઞાની,-દર્શી, *a*. ત્રણે કાળ જાણનારૂં. Omniscient.
ત્રિકોણ, *n*. ત્રણ ખૂણાવાળી આકૃતિ. Triangle.
ત્રિકોણમિતિ *n*. ત્રિકોણનું ગણિત. Trigonometry.
ત્રિકોણાકાર,-કૃતિ, *a*. ત્રિકોણનાઆકારનું. Triangular.
ત્રિજ્યા, *n*. Radius.
ત્રિદંડી, *n*. સન્યાસી. Ascetic.
ત્રિદોષ, વાત, પીત અને કફ એ ત્રણે દોષનો પ્રકોપ સનેપાત. Pneumonia.
ત્રિનયન, ત્રિનેત્ર, ત્રિપુરારી, ત્રિલોચન, *n*. મહાદેવ. The God Shiva.
ત્રિપથ,-ભેટો, *n*. ત્રણ રસ્તા જ્યાં મળે તે સ્થળ. A place where three roads meet.
ત્રિપદી,-પાઇ,-પાદ, *n*. ત્રિપાઈ. Tripoy. *a*. ત્રણ પગપદવાળું. Three-footed.
ત્રિપુટી, *n*. ત્રણનો સમૂહ. Trio.
ત્રિપુંડ, *n*. ત્રણ લીટીનું ચિહ્ન. Mark of three lines.
ત્રિપુરારિ, *n*. મહાદેવ. The God Shiva.
ત્રિફળા, *n*, હરડાં, બેડાં અને આમળાં. The three myrobalans.
ત્રિભુવન, *n*. ત્રણ ભુવન.. The heaven, the earth and the netherland.

ત્રિયા. *n.* સ્ત્રી. Woman.
ત્રિરાશી, *n.* આપેલી ત્રણ સંખ્યા પરથી ચોથી કાઢવાની રીત. Rule of three.
ત્રિવિધ, *a.* ત્રણ પ્રકારનું. Of three sorts or kinds.
ત્રિશુલ,-શુળ, *n.* ત્રણ અણીઓ વાળું એક હથિયાર. [Trident.
ત્રિજ, *n.* ત્રીજો દિવસ. Third day.
ત્રિજું, *a.* ક્રમમાં બીજા પછીનું, Third.
ત્રુટવું, *vt.* તૂટવું. To break.
ત્રુઠવું, *vt.* પ્રસન્ન થવું. To be pleased.
ત્રેવડ, *n.* કરકસર. Economy. ૨.તજવીજ. Provision.
ત્રેવડું. *a.* ત્રણગણું. Triple. [terly.
ત્રૈમાસિક, *a* ત્રણ મહિને થતું-તેવું નિકળતું છાપું. Quar-
ત્વચા, ત્વક, ત્વક્, *n.* ચામડી. Skin.
ત્વરા. *n.* ઝડપ; ઉતાવળ. Haste.
ત્વરિત, *a.* ત્વરાવાળું. Hasty. [the Gods.
ત્વષ્ટા, *n.* દેવોનો શિલ્પી; વિશ્વકર્મા. Architect of

'થ'

થ, *n.* ૧૭ મો વ્યંજન. The 17th consonant of the Alphabet.
થકવવું, થકાવવું, *vt.* થાકી જાય એમ કરવું. To tire; [To exhaust.
થકું, *ad.* -ની વતી; -ને લીધે. For.
થડ, થડિયું, થડું, *n.* ઝાડનો મૂળ જાડો ભાગ. Trunk. A stem. ૨. પ્રારંભસ્થાન. Original stock.
થડક, થરક, *n.* બીક. Terror. ૨. ધ્રુજારી. Trembling,
થડકવું, થડકાવું, *vt.* બોલતાં જીભ અટકવી. To stammer. ૨. ધડકવું. To throb. ૩. ભયથી કંપવું. To be frightened,
થડથડવું, *vt.* થડથડ એવો અવાજ થવો. To creak.
થડમાં, *ad.* નજીક, Near.
થડાથડ, થડોથડ, *ad.* અથડાવાનો અવાજ. Clashingly,
થડી, થપ્પી, *n.* ઢગ; ગંજ. Heap.
થથરવું, થરથરવું. *vt.* ધ્રુજવું. To tremble.
થથરાટ, થરથરાટ, *n.* ધ્રુજવું તે. Trembling. [think.
થથેડવું, થાથડવું, *vt.* જાડો થર થાય એમ લપેટવું. To daub.
થનગનવું,-થનવું, *vt.* થનથન નાચવું કે ચાલવું. To pre- [sent airs.
થનથનાટ, *n.* જુસ્સો; Restless state.
થપડાક, થપાટ, થપ્પટ, *n.* તમાચો. Slap. A smack.
થયું, *int,* બસ. Enough. *vt.* બનવું 'થવું'નું ભૂતકાળ. Happened.
થર, *n.* પોપડો. Layer. A stratum. ૨.પડ. Fold.
થરકવું, *vt.* બીકથી કંપવું. To tremble. To fear; to dread. [gly.
થરથર, *ad* ધ્રુજ-કંપે એવું. Tremblingly. Shakin-
થવું, *vt.* હોવું. To be. ૨. બનવું. To happen.
થંભ, *n.* થાંભલો. Pillar. A post. A prop.
થંભવું, *vt.* થોભવું To pause. To stop. ૨. વિસામો ખાવો. To rest. [Rest. Repose.
થાક,-લો, *n.* શ્રમ. Fatigue. Exhaustion. ૨.આરામ.
થાકવું, *vt.* કામ કર્યાને લીધે શિથિલ થવું. To be tired.
થાણું, *n.* પડાવ. Station, A post. A garrison.
થાન, *n.* તાકો. Long piece. ૨. સ્તન. Nipple. [seat.
થાનક, *n.* રહેઠાણ. Residence. સ્થાન. A place. A
થાપ, *n.* થાપટ. Slap. ૨. છેતરપિંડી, Fraud. ૩. થેપ. Coating with mud
થાપડી, *n.* કડીયાની ડીપણી. Wooden trowel.
થાપણ, *n.* મૂડી; પુંજી. Capital. Funds. ૨. લીંપણ. Coating. [To coat
થાપવું, *vt.* સ્થાપવું. To establish. To fit. ૨.થેપ કરવો.
થાપો, *n.* પૂંઠનો ભાગ. ઢગરો. Hip. The thigh.
થાબડવું, *vt.* પંપાળવું; ધીમે ધીમે ઠોકવું. To pat. To tap on the back.
થાળ, થાળી, *n.* મોટી થાળી. Tray. Tray-plate.
થાળું, *n.* કુવાના મોં ઉપર ચણીને બનાવેલી જગા; ઘંટીનું ચોકડું. Basin of a well or a grinding mill.
થાંથું, *a.* મંદ; સુસ્ત. Dull. Tardy. ૨. ગંદું. Dirty.
થાંભલો, *n.* સ્તંભ; લાકડાનો ઉભો ટેકો. Pillar. Post.
થી, *prep.* માં; માંથી. From. ૨.કરતાં. Than. ૩.થકી. By.
થીજવું, *vt.* ઠરી જવું; જામવું. To congeal.
થીનું, *a.* ઘટ્ટ; ઠરી ગયેલું. Congealed.
થીંગડું, *n.* ફાટી જગા પર મૂકેલો બીજો કકડો. Patch. [A clout.
થૂ, થૂથૂ, *ad.* થૂંકવાનો અવાજ. Spitting.
થુલુ, *n.* લોટને ચાળવાથી નીકળેલો ભૂકો. Chaff.
થૂંક, *n.* મોંમાંથી નીકળતી લાળ. Saliva. Spittle.
થૂંકદાની, *n.* થૂંક વગેરે ઝીલવાનું પાત્ર. Spittoon.
થૂંકવું, *vt.* થૂંક બહાર ફેંકવું. To spit. To eject-from [the mouth.
થેપ,-ડો, *n.* જાડું લીંપણ, Thick coating.
થેપવું, *vt.* લીંપવું; થેપ કરવો. To coat.
થેલી, *n.* કોથળી. Purse. A wallet.
થેલો, *n.* કોથળો. A large bag.
થોક, *n.* ટોળું. ૨. Group. ભારો. Bundle. A collection.
થોકબંધ, *a.* પુષ્કળ. Abundant.
થોડાબોલું, *a.* થોડું બોલનારૂં. Reserved.
થોડું,-ક, *a.* અલ્પ. Little. Not much.
થોડેથોડે. *ad.* ધીમેધીમે. Slowly.
થોથર, *n.* મોં પરનો સોજો. Swelling. Inflamation.
થોથું, *a.* નકામું પુસ્તક. Any worthless book. 2. બુઠું તીર. Bladeless arrow. [to delay.
થોભવું, *vt.* અટકવું. To stop. ૨. રાહ જોવી. To wait
થોભા, થોભિયા, *n.* મૂછના વાળના ગુચ્છા. Whiskers.
થોર, થોરિયા, *n.* થુવેર Thorny plant.
થોંટ, *n.* લપડાક. A slap on any part of body.

'द'

દ, *n*. The 18th consonant of the Alphabet. ૧૮મો વ્યંજન. *a*. પ્રત્યય છે. જેમકેઃ સુખદ, દુઃખદ. Suffix.
દક્ષ, *a*. પ્રવીણ;ચતુર. Skilful.Expert. Clever.
દક્ષતા, *n*. પ્રવિણતા. Ability. Cleverness.
દક્ષિણા,દક્ષણા,દખણા,*n*.દાન. Charitable donation.
દક્ષિણ, *n*. દક્ષિણ દિશા, South. ૨, જમણું. Right.
દખણાતુ, દક્ષિણાતું, *a*. દક્ષિણ દિશા તરફનું.Southern.
દખમું, *n*.પારસીઓનાં શબ ઠેકાણે પાડવાનું સ્થળ. Towar ef silence.
દખલ, *n*.વાંધો;હરકત.Obstruction Interruption.
દખલગીરી. *n*. દખલ કરવી તે. Interference. Interruption.
દગદગો, *n*. શંકા; વહેમ, Suspicion.Doubt. Hesitation.
દગલબાજ, *a*. દગાબાજ. Treacherous, Perfidious. Deceitful,
દગલબાજી, *n*. દગાબાજી. Treachery.Perfidy.
દગાખોર, *a*. દગલબાજ. Treacherous.
દગાખોરી,-બાજી, *n*. છળ; કપટ.Deceit. Treachery. Perfidy.
દગો,-ફટકો, *n*. કપટ. Deceit. Fraud. Perfidy.
દગ્ધ, *a*. બળેલું; દાઝેલું. Burnt. Blasted.
દઝાડવું, *vt*. દાઝે તેમ કરવું. To brand. To burn.
દટંતર. *n*. *n*. મહાપ્રલય. Castastrophe.
દટ્ટો, *n*. દાટો. Cork. A stopper.
દડ, *n*. ઝીણી રજ. Sand.
દડદડ, *ad*. ખળખળ. Flowing unceasingly.
દડદડવું, *vt*. દડદડ વહેવું, To flow unceasingly.
દડબડ,-દડબડ, *ad*. દોડવાનો અવાજ. Trampling.
દડબવું, *vt*. ઠાંસીને ભરવું. To fill tightly.
દડબું, *n*. ઢેફું. Clod. A lump of anything.
દડમજલ. *n*. ઝડપી કૂચ. A rapid march without a halt. *ad*. અટક્યા વિના. Without a halt.
દડિયો, *n*. પડિયો. Bowl made of leaves.
દડી, *n*. નાનો દડો. Small ball.
દડો, દડુલો, *n*. રમવાની ગોળાકાર વસ્તુ. Ball.
દત્તક, *n*. શાસ્ત્રવિધિ પ્રમાણે પોતાનો કરેલો બીજાનો પુત્ર. Adopted son.
દત્તકવિધાન, *n*. દત્તક લેવાનો વિધિ. Ceremony of adoption.
દદડવું, *vt*. દડદડવું. To flow unceasingly,
દદૂડો, *n*. પડતી મોટી ધાર. An outpour, A water current.
દધિ, *n*. દહીં.Curd.૨.સમુદ્ર.Sea.Ocean.
દપટવું,-ટાવવું દપેટવું, *vt*.સંતાડી રાખવું.To appropriate secretly. ૨. સંઘરવું. To store.
દફણાવવું, *vt*. દાટવું, To bury. ૨. મારવું.To beat.
દફતર, *n*. કામકાજનાં કાગળિયાં વિ. Record ૨. કાર્યાલય. Office. ૩. ચોપડીઓ રાખવાની થેલી.Book packet.
દફતરખાનું, *n*. દફતર રાખવાની જગા.Record-room.
દફન, *n*. મુડદાને દાટવું તે. Burial. Internment.
દફનાવવું, *vt*. મુડદાને દાટવું. To bury. To inter.
દફે. *a*. વિખરી નાખેલું. Disposed of. ૨. પતાવેલું. Settled.
દફેદાર, *n*. લશ્કરની નાની ટુકડીનો ઉપરી. Cavalry officer.
દબડાવવું, *vt*. ધમકાવવું.To threaten.To intimidate.
દબદબો,*n*.ભપકો; શોભા.Pomp.Grandeur. Dignity.
દબાણ,-ણો, *n*. ભાર; વજન. Pressure. ૨. દાબ. Control. Check.
દબાવવું, *vt*.દબાય એમ કરવું.To press.To menace.
દબેલ,-લું. *a*. દબાયેલું, Pressed.over-awed.૨. ભાર તળે આવેલું. Obliged.
[૩. પ્રાણશક્તિ. Energy.
દમ, *n*. શ્વાસ. Breath.૨.શ્વાસનો એક રોગ. Asthma.
દમક, *n*. તેજ; ઝગક. Lustre.
દમડી, *n*.પૈસાનો ચોથો ભાગ.One fourth part of a pice.
દમદમાટ, *n*. દબદબો. Pomp. Awefulness. *ad*. ભપકાથી; ઠાઠથી. Foppishly.
દમન, *n*. દમવું-દબાવવું તે. Subjugation. A restraint. Harassment.
દમલું, દમિયલ, *a*. દમના રોગવાળું. Asthmatic. Breathing with difficulty.
દમાક,-ગ, *n*. ભપકો; રોફ. Pomp. show; dignity.
દયા, *n*. રહેમ. કરૂણા.Mercy.Pity.Compassion.
દયાનિધિ, *n*. ઈશ્વર. God.
દયાભાવ,*n*.રહેમ નજર.Kind disposition.Kindness.
દયાર્દ્ર, *a*. દયાથી પીગળી ગયેલું. Kind.
દયાળ,-ળુ,-વંત,-વાન,-ળુ,*a*.દયાથી ભરપુર. Merciful. Kind-hearted.
દયિતા, *n*. પત્ની. Wife. A beloved.
દર, *n*, કાણું. Hole. ૨. ભાવ. Rate. *ad*. દરેક. Per,
દરકાર, *n*, કાળજી; પરવા, Care.Regard.Want.
દરખાસ્ત, *n*. સૂચના; પ્રસ્તાવ. Proposal.A motion.
દરગાહ, *n*. પીરની કબરની જગા. The shrine of a Mohemeddan saint.
દરગુજર, *n*. માફી. Forgiveness. Forberance.
દરજી, *n*. લુગડાં સીવવાનો ધંધો કરનારો. Tailor.
દરજ્જો,-જ્જો, *n*. પાયરી. Rank. Dignity. ૨, હોદ્દો; અધિકાર. Position.
દરપણ,*n*. આયનો. A looking-glass. A mirror.
દરદ, દર્દ, *n*. દુઃખ Pain. રોગ. Disease ૩. લાગણી; પ્રેમ. Feeling.

દરદી, દર્દી, *n.* રોગી. Patient, ૨. આતુરી. Sick.
દરદાગીનો, *n.* પૈસો ટકો ને ઘરેણું. Money and ornaments.
દરદાવો, *n.* હક; અધિકાર. Claim. Right; Title,
દરબાર, *n.* રાજસભા. Royal court. ૨. રાજા; ઠાકોર. 2 King. [રાજપુરૂષ. Courtier.
દરબારી, *n.* દરબારનું—ને લગતું Kingly. ૨. દરબારનો
દરમાયો, *n.* માસિક પગાર. Monthly pay; wages.
દરમિયાન,-મ્યાન, *ad.* અમુક સમયની અંદર. In the meanwhile.
દરમિયાનગિરિ, *n.* વચ્ચે હોવાપણું. Interference.
દરરોજ, *ad.* રોજ. હંમેશ. Daily; on everyday.
દરવાજો, *n.* મોટું બારણું. Door. ૨. ફાટક. Gate.
દરવાન-બાન, *n.* દ્વારપાળ. Gate-keeper.
દરવેશ, *n.* ફકીર. Mendicant; A fakeer.
દરાખ, *n.* દ્રાક્ષ. Grape.
દરાજ, *n.* દાદર. Ringworm.
દરિદ્ર, દરિદ્રી, *a.* ગરીબ; કંગાળ. Poor. ૨. એદી. Idle.
દરિદ્રતા, *n.* કંગાલિયત. Poverty. ૨. તંગી. Deficiency; want.
દરિયાઇ, *a.* દરિયાને લગતું. Marine. [deration.
દરિયાફ્‌ત,દર્યાફ્‌,-ફ્‌ત, *n.* વિવેક; વિચાર. Consi-
દરિયાવ, દરિયો, *n.* સમુદ્ર. Sea. The ocean.
દરી, *n.* ગુફા. Cave; A valley.
દરેક, *a.* હરેક; વ્યક્તિગત. Every. [rent.
દરેડો, *n,* ધાર; રેલો. Torrent. A stream. A cur-
દરોગો, *n.* તપાસ રાખનારો અમલદાર. Superintendent; A jailor. [robbery.
ડરોડો,-રો, *n.* ધાડ; હુમલો. Attack; A highway
દર્દ *n.* દુઃખ; રોગ. A disease; Pain.
દર્દી, *n.* રોગી. A patient.
દર્પ, *n.* ગર્વ; અહંકાર. Pride. Arrogance.
દર્પણ,*n.*ચાટલું; આરસો. Mirror; A looking-glass.
દર્શક, *a.* દેખાડનારું. Showing. *n.* દેખાડનારો. Exhibitor. [View.
દર્શન, *n.* જોવાની ક્રિયા. Act of seeing. ૨. દેખાવ.
દર્શનિક, *a.* નજરે જોયેલું. Occular.
દર્શનીય, *a.* સુંદર. Handsome; Charming.
દર્શાવવું, *vt.* દેખાડવું. To show; To indicate.
દર્શી *a.* બતાવનારું. Indicating; Showing.
દલ, દળ, *n.* પાંદડું, Leaf. ૨. ફૂલની પાંદડી. Petal of a flower. ૩. સૈન્ય. Army. ૪. ઘનતા. Density.
દલવાડી, *n.* ઈંટો પકવનાર. Brick-layer.
દલાલ, *n.* મારફતિયો; સોદો ગોઠવી આપનાર. Broker. ૨. ભડવો. Pimp. [kerage.
દલાલી, *n.* મારફત; દલાલ તરીકેનું મહેનતાણું. Bro-
દલિત, *a.* દબાયેલું. Depressed. પીડિત. Harassed.
દલિલ, *n.* સબબ; તકરાર. Argument; A plea.
દલ્લો,*n.*પુંજી;થાપણ. Capital. Hoarded treasure.
દવા, *n.* ઔષધ. Medicine; A drug. ૨. ઉપાય. Remedy.
દવાખાનું, *n.* ઔષધાલય. Dispensary. A hospital.
દવાત, *n.* ખડિયો. Inkstand.
દશક, *n.* દશનો સમૂહ. Collection of ten. દસમો ભાગ. One tenth part. [years.
દશકો, દસકો, *n.* દશ વર્ષનો સમય. Period of ten
દશન, *n.* દાંત. Tooth.
દશમી, *n.* દુધથી લોટ બાંધીને બનાવેલી ભાખરી. Cake.
દશા, *n.* હાલત; સ્થિતિ. Condition.
દશાંશ, *n.* દસમો ભાગ. Tenth part. *n.* દશકથી ગણાતું. Decimal. [mal fraction.
દશાંશ અપૂર્ણાંક, *n.* દશકથી ગણાતું અપૂર્ણાંક; Deci-
દશીવીસી,-સી, ચડતીપડતી. Rise and fall.
દશોદિશ, *ad.* સર્વત્ર. Everywhere. [Signature.
દસકત, દસ્કત, *n.* અક્ષર. Handwriting. ૨. સહી.
દસકતશિક્ષક, *n,* સારા અક્ષર કાઢતાં આવડે તે માટે લખવાની ચોપડી. Copy-book. [Stool.
દસ્ત, *n.* હાથ. Hand. ૨, સત્તા. Power ૩. ઝાડો.
દસ્તાન,*n.* માસિક અટકાવ. Menstrual discharge.
દસ્તાવેજ, *n.* લેણદેણ વિ. સંબંધી લખત. Title-deed. ૨. લેખ. Document.
દસ્તાવેજી *a.* લેખી. Documentary.
દસ્તૂર,*n.* રિવાજ, ધારો. Custom; usage ૨. કર. Tax.
દસ્તૂરી, *n.* હકસાઈ. Fee. A perquisite. An allowance. [થોકડી; ધા. Quire of paper.
દસ્તો, *n.* ખાંડણીનો દાંડો. Pestle. ૨. ચોવીસ કાગળની
દહન. *n.* બળવું તે. Burning; Combustion.
દહનક્રિયા, *n.* શબ બાળવાની ક્રિયા. The religious ceremony with which a dead body is burnt.
દહાડિયો,-યું, *n.* રોજે કામ કરનારું માણસ. Day-la-
દહાડી,-દહાડી, *ad.* રોજ. Daily. [bourer
દહાડો, *n.* દિવસ, Day. ૨. ભાગ્ય. Destiny.
દહીં, *n.* જમાવેલું દૂધ, દધિ. Curd.
દહેશત, *n.* ભય. બીક.Fear; apprehension.
દળ, See. દલ [Idleness.
દળદર, *n.* દરિદ્રતા; ગરીબી. Poverty. ૨. એદીપણું
દળદાર,*a.*દળવાળું.Pulpy.૨.જાડું.Thick૩.ભારે.Bulky.
દળણું, *n.* દળવાની વસ્તુ-અનાજ. Corn prepared for grinding.
દળવું, *vt.* પીસવું. To grind.
દંગ, *a.* ચકિત. દિંગ. Amazed; Astonished.
દંગલ, *n.* ટંટો. Quarrel. ૨. કુસ્તી. Wrestling. અખાડો. Gymnasium.
દંગો,-ફિસાદ, *n.* તોફાન; બખેડો. Disturbance.
દંડ. *n.* શિક્ષા તરીકે લેવાનું નાણું Fine. ૨. શિક્ષા. Punishment. ૩. હાથમાં ઝાલવાની લાકડી. Stick. ૪. કસરત. Excersise.
દંડનાયક, *n.* સેનાપતિ. Commander.

દંડવત, *ad*, લાંબા પડીને. In a prostrate manner.
દંડવું, *vt*. સજા કરવી, To punish. દંડ કરવો. To fine
દંડાબાજી, *n*. લાઠીથી કરેલી મારામારી. Fight with
દંડીકો, દંડૂકો, *n*. ધોકો. Club; A cudgle. [sticks.
દંડો, *n*. જાડી લાકડી. A short thick stick.
દંત, *n*. દાંત. Tooth. [gend,
દંતકથા, *n*. મુખપરંપરાથી ચાલતી આવેલી વાર્તા. Le-
દંતમંજન, *n*. દાંતે ઘસવાની ભૂકી. Dentifrice.
દંતવિદ્યા, *n*. દાંત વિષેનું શાસ્ત્ર. Dentistry.
દંતવું, દાંતરું, દંતાળું, *a*. હોઠ બહાર દેખાતા દાંતવાળું, Having protruding teeth.
દંતવૈદ્ય, *n*. દાંતનો વૈદ્ય. Dentist.
દંતસ્થાની, દંત્ય, *a*. દાંતની મદદથી બોલતું. Dental.
દંતાળ,-ળી, *n*. પંજેટી; દાંતો. Harrow.
દંતી, *a* દંતસ્થાની. Dental. ૨. દાંતવાળું, Toothed.
દંતૂશ,-ળ,-સળ, *n*. હાથીનો દાંત. Tusk.
દંપતી, *n*. વરવહુ. Married couple.
દંભ, *n*. ડોળ; ઢોંગ. Hypocrisy; Deceit; Fraud.
દંભી, *n*. ઢોંગી. Hypocrite. *a*. દંભ કરનારું. Deceitful. Ostentatious.
દંશ, *n*. ડંખ; સાપ વિ. નું કરડવું. તે. Sting. A bite.
દંશીલું, *a*. ઝેરીલું. Revengeful; Malicious.
દાઈયણ,-યાણી,-દાઇ, *a*. સુયાણી. Midwife. ૨. ધાવ. Wet-nurse. [physician.
દાક્તર, *n*. યુરોપીય વૈદક પ્રમાણે દવા કરનાર. A
દાક્ષિણ્ય, *n*. સભ્યતા; વિવેક. Civility; Politeness.
દાખલ, *a*. અંદર ગયેલું. Entered. *prep*. તરીકે. As.
દાખલો, *n*. દૃષ્ટાંત; ઉદાહરણ. Example; Illustration. ૨. પ્રમાણપત્ર. Certificate. ૩. પુરાવો. Proof.
દાખવવું, દાખવું, *vt*, દેખાડવું. બતાવવું. To show. ૨. અસર કરવી. To take effect.
દાગીનો, *n*. ઘરેણું. Ornament ૨. નંગ; રકમ. Article.
દાઘ, *n*. ડાઘ; લાંછન. Blot. ૨. દહન. Cauterization.
દાઝ, *n*, અનુકંપા. Pity. ૨. ગુસ્સો. Anger. ૨. વેર. Malice,
દાઝવું, *vt*. બળવું; સળગવું. To be burnt,
દાઝીલું, *a*. ઝેરીલું. Malicious. Revengeful.
દાટ, *n*. નાશ; નુકશાન. Ruin; mischief.
દાટવું, *vt*. ડાટવું. To bury. To inter.
દાટી, *n*. ભીડ. Assemblage. A crowd. ૨. ધમકી, Threat.
દાટો, *n*. ડટ્ટો. Plug. A cork.
દાડમ, *n*. એક ફળ. Pomegranate.
દાઢ, *n*. ચપટા માંથાનો ચાવવાનો દાંત. Molar tooth.
દાઢી, *n*. હડપચીએ ઉગતા વાળ. Beard. ૨. હડપચી. Chin.
દાણ, *n*. જકાત. Transit duty. Octroi duty.
દાણચોરી, *n*. દાણ ભરવાનું ચુકાવવું તે. Smuggling.
દાણાપીઠ, *n*; કણપીઠ. Grain-market.
દાણો, *n*. અનાજ; ધાન્ય. Corn. [Tooth brush.
દાતણ, *n*. દાંત સાફ કરવા માટે લીલી સોટીનો કકડો.

દાતરડું, *n*. ઘાસ કાપવાનું એક ઓજાર. Scythe.
દાતા, દાતાર, *a* આપનારું. Giving. ૨. ઉદાર. Liberal. Generous. *n*. દાતાપુરૂષ. Donor. [puffed cheeks.
દાથરો, *n*. ચડેલું મોં; તોબરો. Crammed mouth and
દાદ, *n*. ઈન્સાફ. Justice. ૨. અરજ. Petition Complaint.
દાદર, *n*. નીસરણી, Stair-case, ૨. દરાજ. Ringworm.
દાદરો, *n*. નીસરણી. Ladder.
દાદાગીરી, *n*. બળજોરી. Co-ercion.
દાદી, *n*. મા કે બાપની મા; વડિયાઇ. Grand-mother.
દાદો, *n*. મા કે બાપનો બાપ; વડવો. Grand father.
દાઝ્યા બળયું,-દાધારંગું, *a*. અદેખું. Jealous Morose; gloomy. ૨. ગાંડિયું. Foolish. [વારો. Turn.
દાન, *n*. અર્પણ; પુણ્ય. Gitt. Domation. ૨. દાવ;
દાનત. *n*. ઈચ્છા. Intention. ૨, મનનું વલણ. Inclination.
દાનવ, *n*. રાક્ષસ. Demon. A giant.
દાનસ્તું, દાનિશમંદ, દાનો, *a*. ડાહ્યું. Wise. Prudent. ૨. સમજું. Judicious. ૩. પ્રમાણિક. Honest.
દાનાઈ, દાનિયત, *n*. ડહાપણ; વિવેક. Wisdom. Prudence. ૨. ઇમાનદારી, Honesty.
દાનેશરી,-સરી, *n*. મોટો દાની માણસ. Great donor.
દાપું, *n*. હક; લાગો. Claim Right. Demand.
દાબ, *n*. અંકુશ. Control. Check. ૨. દબાણ. Pressure.
દાબડદીબડ, *a*. છૂપુંછૂપું. ઢાંકેલું. Hidden.
દાબડી,-ડો, *n*. વસ્તુ મૂકવાનું એક નાનું સાધન. Box.
દાબવું, *vt*. દબાવવું; ચગદવું. To press.
દામ, *n*. કિંમત. Price. ૨. પૈસો. Money. Cash.
દામિની, *n*. વિજળી. Lightning.
દાયક, દાયી, દાયીની, *a*. આપનાર. Giving.
દાયજો, *n*. સ્ત્રીધન. Dowry.
દાયણ, દાયા, *n*. સુયાણી. Midwile.
દાયરો, *n*. સમુદાય; ટોળું. Assemblage. A group.
દાર, દારા, *n*. પત્નિ. Wife.
દારિદ્ર,-દ્રય, *n*. ગરીબાઈ. Poverty. Indigence.
દારૂણ. *a*. કઠોર. Harsh. 2. તીવ્ર. Sharp. ૩. સખત. Severe.
દારૂ, *n*. મદિરા. Wine. ૨. બંદૂક, દારૂખાનામાં ફોડાતું ગંધક અને કોલસા વિ. નું મિશ્રણ. Gunpowder.
દારૂખાનું, *n*. આતશબાજી. Fireworks. [tion.
દારૂગોળો, *n*. દારૂ, ગોળા વિ. યુદ્ધનો સમાન. Ammuni-
દારૂડિયો, *n*. દારૂનો વ્યસની. Drunkard. A sot.
દારૂબંધી, *n*. દારૂની બંધી, Prohibition.
દાલચીની, *n*. તજ. Cinnamon.
દાવ, *n*. વારો. Turn. ૨. રમત. Game. ૩. લાગ. Opportunity. ૪. યુક્તિ. Scheme.
દાવપેચ, *n*. યુક્તિપ્રયુક્તિ. Artifice. Manoeuvres.
દાવાઅરજી, *n*. ફરિયાદનામું. Petition of claim.
દાવાગ્નિ,-નળ, *n*. દવ. Forest conflagration.
દાવાદળ, *n*. વાવાઝોડું. Storm. A tempest,

દાવો, *n.* હક; માલિકી. Claim. 2.ફરિયાદ.Lawsuit.
દાસ, *n.* નોકર. Servant. [Service.
દાસત્વ,-તા, દાસ્ય, *n.* દાસપણું.Servitude. ૨. ચાકરી.
દાસી, *n.* ચાકરડી; લુંડી. A female slave.
દાસીપુત્ર, *n.* દાસીને પેટે થયેલો પુત્ર. Bastard.
દાસ્તાન,*n.*વર્ણન;અહેવાલ.Narration.૨. ભંડાર.Store.
દાહ, *n.* બળતરા; અગન. Scorchingpain. Burning-
દાહક, *a.* દાહ કરનારૂં. Burning. [prin.
દાળ, *n.* કઠોળનું દળ-ફાડિયું. Split pulse.
દાળિયા, *n.* શેકેલા ચણાની દાળ, Baked gram.
દાંડ, *a.* અસભ્ય, Rude. Violent.
દાંડાઇ, *n.* અસભ્યતા. Rudeness. Impudence.
દાંડી, *n.* સોટી. Stick.૨. ઢંઢેરો. Proclamation.
દાંડિયો, દાંડો, *n.* જાડી સોટી. Thick handle.
દાંત, *n.* દંત. Tooth. ૨. ખાર. Malice. Spite.
દાંતિયો, *n.* કાંસકો, Comb. દાંતો. Harrow.
દાંભિક, *a.* દંભી; ઢોંગી, Hypocrite. Deceitful.
દિક્, દિગ, *n.* દિશા. Direction.
દિગંત,-રેખા, *n.* ક્ષિતિજ. Horizon.
દિગંબર, *a.* નગ્ન. Naked. ૨. સાધુ. Ascetic.
દિગર, *a.* બીજું. Another. વિશેષ. Additional. *ad.* બીજું. Further.
દિગ્દર્શન, *n.* ઝાંખી.General review.૨. સૂચન.Hint. ૩. દિશાનું દર્શન. Showing the direction.
દિગ્મૂઢ, *a.* ચકિત; છક. Astonished.
દિગ્વિજય, *n.*મહાન વિજય.Great victory. Uni-
દિન, *n.* દિવસ. Day. [versal victory.
દિનકર,-પતિ.-નાથ,-મણિ, દિનેશ, *n.* સૂર્ય. Sun.
દિનચર્યા, *n.* રોજનું કામકાજ, Daily routine work.
દિનરાત, *ad* આખોય વખત. All the time.
દિનોદિન, *ad.* પ્રતિદિન. Day by day.
દિપવું, *vi.* ચળકવું; સારૂં દેખાવું.To shine; to glitter.
દિપાવડું, *a.* સુંદર. Beautiful. Elegent.
દિમાક,-ગ, *n.* મગજ.Brain ૨.અભિમાન, Arrogance. pride. [nger brother.
દિયર; દિયેર, *n.* વરનો નાનો ભાઇ. Husband's you-
દિલ, *n.* હૃદય, Heart.૨. મન.Mind.૩. શરીર. Body.
દિલગીર, *a.* નાખુશ; શોકાતુર. Sad; Sorry.
દિલગીરી, *n.* નાખુશી; શોક. Sorrow. Sadness.
દિલદાર, *n.* આશક; માશૂક. Sweetheart. Lover. *a.* ઉદાર, Liberal. ૨. પ્રાણપ્રિય. Beloved.Hearty.
દિલપસંદ,-પજીર,-ચસ્મ,-ચમન,*a.* આકર્ષક. Pleasing. Interesting.
દિલબર, *n.* માશૂક. Sweet-heart, Lover.
દિલસોજી, *n,* સમભાવ. Sympathy. Ardour.
દિલાવર, *a.* ઉદાર.Liberal. ૨. બહાદુર.Brave. Bold.
દિલાવરી.*n.*વીરતા.Bravery. ૨.ઉદારતા. Generosity.
દિલાસો,*n.*ધીરજ;આશ્વાસન.Consolation. Comfort.
દિલેરી, *n.* હિમ્મત. Courage. ૨.બહાદુરી.Bravery.

દિલોજાન, *a.* **પ્રાણપ્રિય. Intimate. Hearty.**
દિલ્લગી, *n.* વિનોદ. Amusement. Joke.
દિવાની, *a.* લેણદેણ સંબંધી Civil.
દિવાનું, *a.* ગાંડું. ઘેલું. Mad. Insane.
દિવસ, દી, *n.* સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત સુધીનો સમય.Day.
દિવાકર, *a.* સૂર્ય. The Sun. [house.
દિવાદાંડી*n.*સમુદ્રમાં બાંધેલો દિવાવાળો મિનારો.A light-
દિવાન, *n.* વજીર. Minister.૨. વડો પ્રધાન, Premier.
દિવાનખાનું, *n.* બેઠક. Drawing room. A saloon.
દિવાનાપણું. *n.* ઘેલછા. ગાંડપણ.Madness.Insanity.
દિવાળી,*n.*દીપોત્સવી.Last day of the Hindu year.
દિવેટ, *n.* દિવાની વાટ; બત્તિ. Wick.
દિવેલ, *n.* એરંડિયું. Castor-oil.
દિવ્ય, *a.* દૈવી. Divine. ૨. અદ્ભુત. Celestial ૩.
દિવ્યગણ, *n.* દેવદૂત. Angel. [પ્રકાશમાન. Brilliant.
દિવ્યજ્ઞાન,*n.* દૈવી જ્ઞાન.Supernatural knowledge.
દિવ્યાંગના, *n.* અપ્સરા. Celestial nymph.
દિશાદિશા, *n.* બાજુ Direction.૨. પડખું. Side. ૩.
દિંગ, *a.* ચકિત; દંગ. Astonished. [માર્ગ. Way.
દીકરી, *n.* પુત્રી. Daughter.
દીકરો, *n.* પુત્ર. Son.
દીક્ષા, *n.* ગુરુ પાસેથી મંત્ર વિ. લેવો તે. Initiation.
દીક્ષિત, *a.* દીક્ષા લીધેલ. Initiated. *n.* યજ્ઞ કરનાર. Priest. [Suffix.
દીઠ, *ad.* પ્રત્યેક. Severally. પ્રત્યય છે, જેમકે જણદીઠ,
દીદાર,-રી,દેદાર, *n.* ચહેરો; Face. ૨. દેખાવ. Appearance ૩. કાંતિ. Splendour. [Religion.
દીન, *a.* ગરીબ. Poor. ૨. નમ્ર. Humble. *n.* ધર્મ,
દીનદયાળ,-બંધુ,-વત્સલ, *a.* ગરીબ પ્રત્યે રહેમ રાખનારૂં.
દીનાનાથ, *n.* ઈશ્વર. God. [Kind to the poor.
દીપક, *n.* દીવો. Lamp. *a.* સળગાવનારૂં. Kindling, ૨. દીપાવનારૂં. Beautifying. [tion.
દીપમાળ,-માલ, *n.* દીવાઓની હારમાળા. Illumina-
દીપડો, *n.* વાઘની જાતનું એક પ્રાણી. Leopard.
દીપન, *a.* દીપક; ઉત્તેજક. Stimulating. [lights.
દિપાવલિ,-વલી, *n.* દીવાની હાર; દીપોત્સવી. Row of
દીપોત્છવ,-ત્સવ,-ત્સવી, *n.* દિવાળી. Diwali.
દીપ્તિ, *n.* શોભા; પ્રકાશ. Splendour; Brilliancy.
દીબાચો, *n.* પસ્તાવના. Preface.
દીર્ઘ, *a.* લાંબું. Long in time or place.
દીર્ઘગોળ, *a.* લંબગોળ, Ellipsoid.
દીર્ઘદર્શી *a.* દૂરદર્શી, Farsighted. ડાહ્યું, ૨. Wise.
દીર્ઘદષ્ટિ, *n.* અગમબુદ્ધિ. Foresight.
દીર્ઘવર્તુલ,-વૃત્ત, *n.* લંબગોળ, Ellipse.[Dilatory.
દીર્ઘસૂત્ર,-સૂત્રી, *a.* ચીકણું; નાહક લંબાણ કરનારૂં.
દીર્ઘાયુ,-યુષ્ય, *n.* લાંબો આવરદા. Long life. Longe-
દીવાબત્તી, *n.* દીવા વગેરે. Lights. [vity.
દીવાલ, *n.* ભીંત. Wall.
દીવી, *n.* દીવો મૂકવાની ઘોડી. Lampstand.

દીવો, દીવડો, *n.* પ્રકાશ આપનારો દીપ. Lamp.
દીસવું, *vt.* દેખાવું; To appear. ૨. ભાસવું. To seem.
દુઆ, દુવા. *n.* આશીર્વાદ, Blessing, Benediction.
દુકાન, *n.* વસ્તુઓ વેચવા વેપારી જ્યાં બેસે તે જગા. [Shop.
દુકાનદાર. *n.* વેપારી. Shop-keeper.
દુકાળ, *n.* તંગીનો સમય; કાળ. Famine; Dearth.
દુ:ખ, દુખડું, *n.* પીડા, વ્યથા, કષ્ટ. Pain, Affliction; Sorrow; Difficulty. [ceremony.
દુખણાં,-ડાં, *n.* ઓવારણાં. Form of benedictory
દુ:ખદાયક,-દાયી,-દેણ, *a.* દુ:ખ દેનારૂં. Giving pain..
દુ:ખવું, *vt.* પીડા-દુ:ખ થવું. To ache; To pain.
દુ:ખાવવું,-ડવું, દુખવવું, *vt.* ઇજા કરવી; દુ:ખ કરવું, To hurt.
દુખાવું. *vt.* દુ:ખ પામવું. To be hurt.
દુગ્ધ, દુધ. દૂધ, *n.* Milk. ૨. રસ Juice.
દુગ્ધા, *n.* પીડા. Agony; Botheration.
દુઝાવું, *vt.* દાઝવું; બળવું. To be burnt; To pine.
દુધાળ,-ળું, *a.* દૂધ આપતું. Yielding milk,
દુનિયા, *n.* જગત. World. ૨. સૃષ્ટિ. Universe; the creation.
દુનિયાદારી, *n.* દુનિયાનો વ્યવહાર. Worldliness.
દુભાવવું, *vt.* દુભવવું. To displease; To annoy.
દુભાવું, દમાવું, *vt.* નારાજ થવું. To be displeased; To be vexed. [નારો. Interpretor.
દુભાષિયો, *n.* એક ભાષાની મતલબ બીજીમાં બોલી સમજાવ-
દુમ, દુમચી, *n.* પૂંછડી. Tail; A crupper. [per,
દુરસ્ત, *a.* બરાબર. Correct. ૨. યોગ્ય. Right; pro-
દુરસ્તી. *n.* સમારવું-સુધારવું તે. Repairs.
દુરાગ્રહ, *n.* ખોટો આગ્રહ. Obstinacy.
દુરાચરણી,-ચારી *a.* દુષ્ટ; વંઠેલ. Vicious. [Vice.
દુરાચાર,-ચરણ, *n.* ખરાબ વર્તન. Wicked conduct.
દુરાચારી, *a.* ખરાબ વર્તનવાળો. Vicious; wicked.
દુરાત્મા, દુર્જન, *n.* દુષ્ટ; પાપી. Wicked person.
દુર્ગ *n.* કિલ્લો. Fort; A fortress. A stronghold.
દુર્ગતિ,-દુર્દશા. *n.* ખરાબ હાલત. Bad state.
દુર્ગંધ, *n.* ખરાબ વાસ. Stench; An offensive.
દુર્ગા, *n*, દેવી; પાર્વતી. Goddess. [smell.
દુર્ગુણ, *n.* દોષ. Vice; A bad quality
દુર્ઘટ. *a.* અશક્ય. Impossible. ૨. મુશ્કેલીભર્યું. Arduous. [man.
દુર્જન, *n.* ખરાબ માણસ; દુષ્ટ માણસ. A wicked
દુર્જય, *a.* જીતવું મુશ્કેલ. Hard to conquer.
દુર્દિન. *n.* ખરાબ દિવસ. Bad day.
દુર્દૈવ,-વ્ય,-દુર્ભાગ્ય, *n.* કમનસીબ. Ill-luck.
દુર્બલ,-ળ, *a.* કમજોર, નબળું. Weak. ૨. ગરીબ. Poor.
દુર્ભાગી, *a* કમભાગી. Unlucky.
દુર્ભાગ્ય, *n.* કમનસીબ. Ill-luck;
દુર્ભેદ્ય, *a.* ભેદી ન શકાય તેવું. Unbreakable.
દુર્લક્ષ, *n.* બેદરકારી. Carelessness.
દુર્લભ,-ભ્ય,-ળ, *a.* મળવું મુશ્કેલ. Hard to obtain.
દુર્વચન,-વાક્ય,-ઉક્તિ, *n.* ગાળ. Abuse; Abusive speach.
દુર્વ્યસન, *n.* ખરાબ વ્યસન. Vice. Addictedness.
દુર્વ્યસની, *a.* ખરાબ વ્યસનવાળું. Vicious.
દુલો, *a.* મોટા મનનો; ભોળો. Magnanimous. Frank.
દુવા, *u.* દુઆ. A benediction.
દુવાઇ, *n.* જાહેરનામું; આણ. Proclamation; Order.
દુષ્કર્મ, *n.* દુશ્ચરિત. An evil act; A wicked act.
દુશ્મન, *n.* શત્રુ. Enemy.
દુશ્મનદાવો,-નાઈ,-નાવટ, *n.* શત્રુવટ; અદાવત. Enmity.
દુસ્કર, *a.* કરવું મુશ્કેલ. Arduous; Difficult.
દુષ્કાલ,-ળ, *n.* દુકાળ, Famine. [relief.
દુષ્કાલનિવારણ, *n.* દુકાળનું દુ:ખનિવારણ. Famine-
દુષ્ટ, *a.* પાપી. Sinful. wicked. ૨. ખરાબ. Bad.
દુસ્તર, *a.* મુશ્કેલીથી તરી શકાય તેવું. Difficult to swim through.
દુહાઈ, Same as. દુવાઇ.
દુહિત, *n.* દીકરી. Daughter.
દુહો, *n.* દોહરો. Couplet.
દૂંદ, *n.* પેટની ફાંદ. Big belly.
દૂંદુભિ. *n.* એક જાતનું નગારૂં. Drum.
દૂ:ખ, *n.* વ્યથા; પીડા. Pain. Trouble.
દુ:સહ, *a.* સહેવું મુશ્કેલ. Unbearable.
દુ:સાધ્ય, *a.* ન મટી શકે તેવું. Unrecoverable.
દુઝણું, તું, *a.* દૂધ આપતું. Yielding milk.
દુઝવું, *vt.* દૂધ દેવું. To yield milk. ૨. ઝરવું; નીગળવું. To exude. [A spy.
દૂત, *n.* સંદેશો પહોંચાડનારો. Messenger; બાતમીદાર.
દૂધ, *n.* સ્તન કે આંચળમાંથી નીકળતું ધોળું પ્રવાહી. Milk. ૨. રસ. Juice.
દૂધપાક, *n.* દૂધ અને ચોખાની એક બનાવટ. A sweet preperation of millk and rice.
દૂધભાઇ, *n.* બાપ જુદા અને મા એક હોય એવો ભાઇ, Foster-brother.
દૂધી, *n.* એક વનસ્પતિ-શાક. White gourd.
દૂબળું, *a.* કમજોર. Weak. ૨. પાતળું. Lean. Thin.
દૂભવું,-વવું, *vt.* દુભાવવું. To displease. To vex.
દૂર, *v.* વેગળું; આઘું. Distant.
દૂરઅંદેશી.-દ્રષ્ટિ, *n.* અગમબુદ્ધિ. Foresight. [mish.
દૂષણ, *n.* દોષ. Fault. ૨. ખોડખાંપણ. Defect. A ble-
દૂષિત, *n.* દોષવાળું. Corrupted.
દૂંટિ, *n.* ડૂંટી. Navel.
દૃઢ, *a.* મજબુત; સ્થિર. Firm. Solid. Hard.
દૃઢતા, *n.* સ્થિરતા. Firmness. Stability.
દૃઢભાજક, *n.* બે કે વધારે આંકડાનો મોટામાં મોટો સાધારણ અવયવ. Greatest Common Measure.
દૃષ્ટાંત, *n*; ઉદાહરણ. Example. An illustration.
દૃષ્ટિ, *a.* નજર. Sight. ૨. જોવાની શક્તિ. Power of seeing. ૩. લક્ષ, Aim, Attention,

દૃષ્ટિકોણ,-બિંદુ, *n.* વસ્તુને નિહાળવાની રીત. Angle of vision. Perception.
દૃષ્ટિગોચર, દૃશ્યમાન, *a.* જોવાય એવું. Visible.
દૃષ્ટિફેર,-ભેદ, *n.* દૃષ્ટિનો ફેર. Difference of vision.
દૃષ્ટિમર્યાદા,-પ્રદેશ,-સીમા, *n.* દૃષ્ટિમય, ક્ષિતિજ. Range of vision. Horizon.
દેખતું, *a.* આંધળું નહિ એવું. Not blind. ૨. સમજુ. Wise.
દેખરેખ, *n.* તપાસ; સંભાળ. Supervision.
દેખવું, *vt.* જોવું. To see. To behold.
દેખાડ,-ડો, *n.* બતાવવું તે. Presentation.
દેખાડવું, *vt.* બતાવવું. To show. To indicate.
દેખાદેખી, *n.* અનુકરણ. Imitation. *ad.* જોઈજોઈને. Imitatingly.
દેખાવ, *n* દૃશ્ય. Appearance, ૨. આકાર. Shape. ૩. ડોળ. Show.
દેખાવડું, *a.* સુંદર; શોભિતું. Handsome Pretty.
દેખાવું, *vt.* જણાવું. To appear. To seem.
દેખીતું, *a.* ખુલ્લું. Open. ૨. સ્પષ્ટ. Clear. Manifest.
દેગ,-ડો, *n.* ધાતુનું મોટું વાસણ. Large metal pot.
દેડકો, *n.* મેડક. Frog.
દેણ, *n.* કરજ. Debt. ૨. કર. Tax. An assessment.
દેદીપ્યમાન, *a.* દીપતું; ઝગમગતું. Blazing. Shining.
દેન, *n.* તાકાત. Courage. ૨. મગદૂર. Power. ૩. અગ્નિસંસ્કાર. The last ceremony of burning the dead.
દેરડી, દેરી, *n.* નાનું દેરૂં. Small temple.
દેરાણી, *n.* દિયરની પત્નિ. Wife of husband's younger brother.
દેરાસર, *n.* જૈન દેવળ; મંદિર. Jain temple.
દેરૂં, *n.* દેવદેવીનું સ્થાન; મંદિર. Temple.
દેવ, *n.* ઈશ્વર. God. ૨. દેવતા. Diety.
દેવતા, *n.* ઇશ્વર; દેવ. God. ૨. અગ્નિ. Fire.
દેવતાઇ, *a.* દૈવી. Divine. અલૌકિક. Superhuman.
દેવદિવાળી, *n.* એક હિંદુ તહેવાર. A Hindu festival.
દેવદૂત, *n.* દેવનો દૂત. Angel.
દેવભૂમિ,-લોક, *n.* સ્વર્ગ. Heaven.
દેવયાન, *a.* સ્વર્ગનો રથ. Celestial car.
દેવસ્થાન,-સ્થલ,-સ્થળ,-મંદિર,-ઘર, *n.* દેરૂં. Temple.
દેવડી, *n.* ચોકી. Police station, ૨. દ્વારપાળને બેસવાની જગ્યા. ૩. Porch. સમાધિ. Memorial.
દેવળ, દેવાલય, *n.* દેરૂં. Temple.
દેવાદાર, દેણદાર, દેણિયાત, *n.* કરજદાર. Debtor.
દેવાળિયો, *n.* નાદાર માણસ. Insolvent. A bankrupt.
દેવાળું, *n.* નાદારી. Insolvency.
દેવાળિયું, *a.* નાદાર. Insolvent. Bankrupt.
દેવાંગના, *n.* દેવની સ્ત્રી; અપ્સરા. Celesial damsel.
દેવી, *n.* માતા. Goddess,
દેવું, *n.* કરજ. Debt.
દેવું, *vt.* આપવું, To give. ૨. બંધ કરવું. To shut.
દેશ, *n.* રાષ્ટ્ર, Country, ૨. વિભાગ; પ્રદેશ. Territory. ૩, વતન. Motherland.
દેશકાલ, દેશાચાર, *n.* ચાલતો રીતરિવાજ, Prevalent custom.
દેશદ્રોહી, *n.* દેશનો દ્રોહી. Traitor.
દેશનિકાલ,-વટો, *n.* દેશમાંથી કાઢી મૂકવું તે. Exile.
દેશસેવા, *n.* દેશની સેવા. National service.
દેશાઈ, દેસાઈ, *n.* વતનદાર. Land-owner.
દેશાટન, *n.* જુદાજુદા દેશમાં ફરવું તે. Travelling abroad.
દેશાનુરાગી-ભિમાની, *a.* દેશપ્રેમી. Patriotic.
દેશાભિમાન, *n.* પોતાના દેશને માટે અભિમાન. Patriotism National pride.
દેશાવર, દેશાંતર. *n.* પરદેશ. Foreign country.
દેશી, *a.* દેશનું. Native. સ્વદેશનો રહીશ. Countryman.
દેશોન્નતિ, *n.* સ્વદેશની ઉન્નતિ-ચડતી. Rise and prosperity of one's country.
દેહ, *n.* શરીર. Body.
દેહત્યાગ,-પાત, *n.* મરણ, Death.
દેહધર્મ, *n.* શરીરના ગુણધર્મ. The functions of the body.
દેહરખું, *a.* સ્વાર્થી. Selfish.
દેહાંત, દેહોત્સર્ગ, *n.* મૃત્યુ. Death.
દેહાંતદંડ. *n.* મોતની શિક્ષા. Capital punishment.
દેહી, *a,* શારીરિક. Carnal. *n.* આત્મા, Soul; A man.
દૈત્ય, *n.* રાક્ષસ. Demon; A monster; a giant.
દૈનિક, *a.* રોજનું Daily. *n.* દૈનિક વર્તમાન પત્ર. Daily newspaper.
દૈન્ય, *n.* દીનતા; ગરીબાઈ, Poverty; Humility.
દૈવ, *n.* નસીબ. Luck; Destiny; fate.
દૈવગતિ,-ઘટના, *n.* નસીબની ગતિ. Course of fortune.
દૈવજોગ, *n.* નસીબનો જોગ-સંયોગ. Chance; Fortuity.
દૈવત, *n.* શક્તિ. Strength; spirit. ૨. દેવપણું. Divine power.
દૈહિક, *a.* દેહનું ને લગતું. Bodily; Corporeal.
દો. *vt.* આપો. Give. *a,* બે Two.
દોઆબ, *n.* બે નદીઓ વચ્ચેનો પ્રદેશ. Delta.
દોકડો, *n.* રૂપિયાનો સોમો ભાગ. One hundredth part of a rupee. ગુણ. Mark.
દોજખ, *n.* નરક. Hell. The infernal region.
દોટ, દોડા, *n.* દોડવાની ક્રિયા, Running; Race.
દોડધામ,-માર. *n.* દોડાદોડ; ધમાચકડી. Hurry; haste.
દોડવું, *vt,* નાસવું. To run.
દોડં દોડા, દોડદોડ, *n.* દોટાદોટ. Running; Hurry.
દોઢડાહ્યું, *a.* વધારે પડતું ડહાપણ કરનારૂં. Overwise.
દોઢિયું, *n* પૈસો. Pice.
દોઢી, *n.* માંડવી; દેવડી. Porch.
દોણી, દોણું, *n.* હાંલ્લું. Earthen pot.
દોદરૂં,-ળું, *a.* જીર્ણ, Old. નબળું, Shattered.
દોદશ, *ad.* બધી બાજુએ. On all sides.
દોર, *n.* સત્તા. Power. ૨. ભપકો. Pomp. ૩. દોરી, String.
દોરદમામ. *n.* દોર અને દમામ. Airs.
દોરવણી, *n.* શીખવણી. Direction; Leadership.
દોરવવું, *vt.* રસ્તો બતાવવો. To lead; ૨. સીવવું. To sew.
દોરવું, *vt,* માર્ગ બતાવવો. To direct. આંકવું, To rule.

દોરંગી, *a.* અસ્થિર; Unsteady. Shifty; ૨. બે રંગવાળું. Of two colours.
દોરી, દોરડી, *n.* દોરડી. String. ૨.રસી. Cord. [less.
દોરો, *n.* દોરડો; પાતળો દોર. Thread. ૨.હાર. Neck-
દોલત, *n.* પૈસો. Riches, Wealth; Opulence.
દોલતમંદ,–વાન. *a.* પૈસાદાર. Rich; Wealthy.
દોલું,*a.* સખી. Liberal.૨. ભોળું. Innocent;simple.
દોશી, *n.* કાપડ વેચનારો. Drapper.
દોષ. *n.* ખોડ. Defect. ૨. ભૂલ. Error. ૩. પાપ. Sin. ૪, ગુનો. Guilt; Fault.
દોષદર્શી, *a.* દોષ ખોળનારૂ-જોનાર. Fault.-finding.
દોષમય, *a.* દોષ ભરેલું. Faulty.
દોષિત, *a.* અપરાધી. Guilty.
દોસ્ત. *n.* મિત્ર. Friend; A companion. [macy.
દોસ્તદારી, દોસ્તી, *n.* મિત્રતા. Friendship; Inti-
દોહરો *n.* એક છંદ. Couplet. A distich.
દોહવું, *vt.* ઢોરનું દૂધ કાઢવું. To milk. ૨. સાર ખેંચવો. To draw essence. [ter's son.
દોહિત્ર, દોહિત્ર, દોહિતર. *n.* દીકરીનો દીકરો. Daugh-
દોંગું *a.* લુચ્ચું. Cunning ૨. ઉદ્ધત, Rash.
દોંગાઇ.-પણું, *n.* ધૂર્તતા; Cunningness; Roguery.
દૌર્ભાગ્ય, *n.* કમનસીબી. Unluck. Misfortune.
દ્યુતિ,દ્યોત, *n.* તેજ; કાંતિ. Lustre. ૨. પ્રકાશ, Light.
દ્યૂત, *n.* જુગાર. Gamble. Gambling.
દ્રવ, *n.* ગળેલો રસ. Fluid. ૨. પ્રવાહી. Liquid.
દ્રવવુ, *vt.* પીગળવું. To melt. ૨.ઝરવું.To ooze.૩.દયા
દ્રવિત,દ્રવીભૂત,*a.*પીગળેલું.Melted. [આવી.To pity.
દ્રવ્ય, *n.* પૈસો. Wealth. ૨. વસ્તુ, Matter.૩. પદાર્થ.
દ્રવ્યવાન, *a.* શ્રીમંત. Wealthy. [Substance.
દ્રષ્ટા, *n.* જોનારો. Spector; Seer.
દ્રાક્ષ; *n.* એક ફળ. Grape.
દ્રાક્ષાસવ, *n.* દ્રાક્ષનો આસવ. Port-wine obtained from the distillation of the grapes.
દ્રાવક, *a.* ઓગાળી નાખે એવું. Liquifying.
દ્રોહ, *n.* દગો; બેવફાઈ. Treachery. ૨. કિનો.Malice.
દ્રોહી, બેવફા; ઝેરીલું. Treacherous. Spiteful.
દ્વંદ્વ, *n.* બેની જોડ. Pair. Couple. બખેડો. Quarrel.
દ્વંદ્વયુદ્ધ, *n.* બે જણ વચ્ચે થયેલું યુદ્ધ. ૨. A duel.
દ્વાર, *n.* બારણું. Door.
દ્વારપાલ,–પાળ, *n.* દરવાન. Door-keeper.
દ્વિઅર્થી,*a.*બે અર્થવાળું; Ambiguous; equi-vocal.
દ્વિગુણ, *a.* બેવડું. Double.
દ્વિજ. *a.* બે વાર જન્મેલું. Twice born. *n.* દાંત. Tooth. ૨. પંખી. Bird. ૩. બ્રાહ્મણ. Brahman.
દ્વિતીય, *a.* બીજું. Second..
દ્વિધા, *ad.* બે રીતે. In two ways.
દ્વિભાજક. *n.* દુભાગનાર. Bisector.
દ્વિરેફ, *n.* ભમરો. Wasp.
દ્વીપ, *n.* ટાપુ; બેટ. Island.
દ્વીપકલ્પ. *n.* જેની ત્રણે બાજુએ પાણી હોય એવો જમિનનો ભાગ. Peninsula. [૩. તિરસ્કાર. Contempt.
દ્વેષ,*n.* ઇર્ષ્યા. Jealousy. Malice. ૨. વેર. Rancour.
દ્વેષી, *a.* ઈર્ષ્યાળુ. Jealous. Malicious.
દ્વૈત, *n.* બેપણું. ભિન્નતા. Duality.
દ્વૈતમત.–વાદ. *n.* ઈશ્વર અને સૃષ્ટિ એ બન્ને જુદાં છે તેવો મત. Dualism. [ring every two months.
દ્વૈમાસિક, *a.* દર બે માસે બનતું-પ્રગટ થતું છાપું. Occu-

'ઘ'

ઘ, *n.* ૧૯ મો વ્યંજન. The 19th consonant of the Alphabet.
ધકેલવું, *vt.* ધક્કો મારવો; હડસેલવું. To push.
ધક્કંધક્કા, ધક્કાધક્કી,–ક્કી. *n.* સામસામી ધક્કા મારવા તે; ભીડ. Scuffle. [Turn. ૪. ડક્કો. Wharf.
ધક્કો, *n.* હડસેલો. Push ૨. નુકશાન Loss ૩. ફેરો.
ધખધખવું, ધગધગવું, *vt.* ધખવું; To blaze.
૨. જોરથી બળવું. To glow fiercely.
ધખારો, *n.* ગરમી. Heat. *n.* ઝંખના. Anxiety.
ધગડો, *n.* ફૂલો. Hip. ૨. લંગોટિયો બાવો. Recluse.
ધગધગતું, *a.* Burning. બળતું.
ધગશ, *n.* ઉત્સાહ; દાઝ. Zeal. Ardour.
ધજા, *n.* વાવટો. Flag.
ધડ, *n.* માથા વિનાનું શરીર. Headless trunk. ૨. મૂળ પાયો. Foundation
ધડક,–કાર,–કારો, *n.* હૃદયનો કંપ. Throbbing. 2. બીક. Fear.
ધડકણ. *a.* બીકણ. Timid.
ધડકવું, ધબકવું, *vt.* ધબકધબક થવું. To throb.
ધડધડ, *ad.* સપાટાબંધ. Quickly. [ckly
ધડબડ,-ધડબડ, *ad.* દોડવાનો અવાજ. Running qui-
ધડંધડા, ધડાધડી, *n.* મારામારી. Fight.
ધડાકાબંધ, *ad.* ધડાકા સાથે. With an explosion એકદમ.Quickly. [report.
ધડાકો,*n.*ભડાકો. Explosion. ૨.મોટો અવાજ. Loud
ધડી, *n.* અડસટ્ટો. Guess. ૨. સમતોલ. Weight.
ધડો, *n.* બોધ. Lesson. ૨. સમતોલપણું લાવવા તાજવામાં મૂકાતો ભાર. Weight. Equipoise.
ધણ, *n.* ઢોરનું ટોળું. A herd of cattle.

ધણુધણવું, *vt.* ધણધણ થવું. To make a humming sound. જોરથી બળવું. To burn briskly.
ધણિયાણી, *n.* વહુ. Wife. ૨. માલિક સ્ત્રી. Mistress.
ધણિઆપું, ધણીપણું, *n.* માલિકપણું. Ownership.
ધણી, *n.* માલિક. Owner. ૨. પતિ. Husband.
ધતિંગ, *n.* તોફાન. Mischief. ૨. ઢોંગ. Pretension.
ધતૂરો, ધંતૂરો, *n.* એક વનસ્પતિ. White thorn-apple.
ધધડાવવું. *vt.* ખૂબ ઠપકો આપવો. To scold.
ધન. *n.* દોલત. Riches. ૨. પૈસો. Money.
ધનવંત,-વાન, ધનાઢ્ય, ધનિ,-ક, *a*, દોલતમંદ. Rich.
ધનુર,-વા,-વાત, *n.* એક રોગ. Tetanus.
ધનુર્ધર,-ધારી, ધન્વી, *n.* બાણાવળી. Archer.
ધનુર્વિદ્યા; *n.* ધનુષ્ય વાપરવાની વિદ્યા. Archery.
ધનુષ,-ષ્ય, *n.* કામઠું. Bow.
ધનેડું,-રું, *n.* દાણામાં સડો કરનારું એક જીવડું. Insect.
ધન્ય, *a.* ભાગ્યશાળી. Lucky. Blessed. *int.* શાબાશ. Bravo.
ધન્યવાદ, *n.* આભાર; શાબાશી. Thanks; Praise.
ધનવંતરી, *n.* દેવોનો વૈદ્ય. The physcian of the gods.
ધપવું, *vt.* આગળ ધસવું. To rush forward.
ધપ્પો, ધબ્બો, *n.* મુક્કો. A box. A slap.
ધબક,-કારો, *n.* પડવાનો અવાજ. Sound of falling.
ધબડકો, *n.* ગોટાળો. Confusion.
ધબડાવું, *vt.* છેતરાવું. To be cheated. To be deceived.
ધબાકો, *n.* મોટો અબાજ. Heavy sound.
ધબોધબ, *ad.* ઉપરાઉપરી. Repeatedly.
ધમકાવવું, *vt.* ધમકી આપવી; ડરાવવું. To threaten.
ધમકી, ધમકામણી, *n.* ડરામણી. Threat. A menace.
ધમચકડ,-ડી, ધમાચકડી. *n.* તોફાન; ધાંધલ. Tumult. An uproar.
ધમણ, *n.* પવન ફૂકવાનું એક સાધન. Bellows. ૨. બગીનો ઓઢો, Covering.
ધમધમ, *ad.* જોરથી. Violently.
ધમધમાટ. *n.* રોફ; દોર. Awe. તીખાશ. Pungency.
ધમધમાવવું, *vt.* ધમકાવવું. To scold; To threaten. ૨. જોશથી કામ ચલાવવું. To push on work speedily.
ધમધોકાર. *a.* & *ad.* સપાટાબંધ. In full swing.
ધમનિ,-ની, *n.* ભૂંગળી; ફુંકણી. Tube. ૨. નસ. Artery.
ધમપછાડ-ડા, *n.* વ્યર્થ ફાંફાં. Fruitless efforts.
ધમરોળ, *n.* ભારે રોકકળ. Loud lamentation.
ધમવું, *vt.* ધૂતવું. To cheat. ૨. ચોરવું. To pilfer.
ધમાચકડી, *n.* ધમાલ. A clamour. An uproar.
ધમાધમ,-મી, ધમ્માધમ્મી, *n.* ગરબડ; મારામારી. Tussle.
ધમાલ, *n.* Same as. ધમાચકડી
ધરખમ, *a.* મજબૂત. Stout. ૨. પ્રવીણ. Expert. ૩. વિશ્વાસપાત્ર Reliable.
ધરણ, *n.* ગાવાની રીત. Manner in singing. ૨. નદીનો બાંધ. Dam. ૩. ધરણી. World.
ધરણિ,-ણી, *n.* પૃથ્વી. World. ૨. જમિન; ભોંય. Land.
ધરણિધર, *n.* શેષનાગ. Serpent Shesha. ૨. વિષ્ણુ, Vishnu.
ધરતિકંપ, *n.* ભૂકંપ. Earthquake.
ધરપકડ, *n.* કાયદાથી પકડવું તે. Arrest.
ધરપત, *n.* ધીરજ, Patience. ૨. સંતોષ. Satisfaction.
ધરમૂળ, *n.* મૂળ પ્રારંભ. Beginning.
ધરવવું, *vt.* સંતોષવું. To satisfy. [કરવું. To present.
ધરવું, *nt.* પકડવું. To hold. ૨. પહેરવું. To wear. ૩. રજુ
ધરા, ધરિત્રી, *n.* પૃથ્વી. Earth.
ધરાર, *ad.* અવશ્ય. Positively. ૨. અલબત્ત. Of course.
ધરાવવું, *vt.* નૈવેદ્ય ધરવું. To make an offering. ૨. હોવું; ધારવું, To possess.
ધરાવું, *vt.* સંતોષ થવો. To be satisfied. To be contented.
ધરી, *n.* વાહનની લઠ્ઠી. Axle of a wheel.
ધરો, *n.* ઉંડો ખાડો. Deep pit. ૨. દૂર્વા. A kind of grass.
ધર્મ, *n.* નીતિ, સદાચાર, ઇશ્વર સંબંધી શ્રદ્ધા. Religion. ૨. ફરજ. Duty. ૩. ગુણ. Quality ૪. સ્વભાવ. Nature.
ધર્મકર્મ,-કાર્ય,-કૃત્ય,-ક્રિયા,-વિધિ, *n.* ધર્મયુક્ત કામ [Religious observance.
ધર્મક્ષેત્ર,-ભૂમિ, *n.* પવિત્ર સ્થળ. Holy spot.
ધર્મગુરુ, *n.* ધર્મનો ઉપદેશ કરનાર ગુરુ. Spiritual teacher
ધર્મગ્રંથ,-પુસ્તક, *n.* જેમાં ધર્મનિરૂપણ કર્યાં હોય તેવો ગ્રંથ. Sacred scriptures.
ધર્મચારિણી,-દારા,-પત્નિ, *n.* પત્નિ, Wife.
ધર્મચુસ્ત, *n.* ધર્મની બાબતમાં ભારે આગ્રહી. Orthodox.
ધર્મભ્રષ્ટ, *a.* ધર્મમાંથી ચળેલું; પતિત. Religiously fallen.
ધર્મયુદ્ધ, *n.* ધર્મ ખાતર કરેલી લડાઈ. Crusade. 2. A religious war.
ધર્મરાજ,-રાજા, *n.* યમરાજા. God of death. ૨. યુધિષ્ઠિર. Yudhisthir.
ધર્મશાસ્ત્ર, *n.* ધર્મનું જ્ઞાન આપનાર શાસ્ત્ર. The code of piety & religions.
ધર્મશાળા, *n.* મુસાફરખાનું; સરાઈ. Caravanserai.
ધર્મસંકટ. *n.* મહાન સંકટ. A great difficulty.
ધર્માચાર્ય,-ધ્યક્ષ, *n.* ધર્મગુરુ; સંપ્રદાયના આચાર્ય. The religious preceptor.
ધર્માત્મા, *n.* ધર્મનિષ્ઠ માણસ. Saint.
ધર્માદા, *a.* દાનમાં આપેલું. Charitable.
ધર્માદો, *n.* દાન; સખાવત. Charity.
ધર્માન્ધ, *a.* ઝનુની. Fanatical.
ધર્માન્ધતા,-પણું, *n.* ઝનુન. ગાંડો ધાર્મિક જુસ્સો. Fanaticism.
ધર્માસન, *n.* ન્યાયાસન. Seat of justice.
ધર્મિષ્ઠ, ધર્મિલું, *a.* ધર્મનિષ્ઠાવાળું. Religious,
ધવડાવવું,-રાવવું, *vt.* ધવડાવવું. To suckle.
ધવાડવું, *vt.* ધવડાવવું. To suckle.
ધસમસવું, *vt.* દોડધામ કરવી, To rush.
ધસવું, *vt.* જોરથી આગળ વધવું. To advance. ૨. ખસી પડવું. To give way.
ધસારો, *n.* હલ્લો. Assault. ૨. ધસવું તે. Advance.
ધંતર,-મંતર, *n.* જાદુ. Sorcery.
ધંતરવું, *vt.* છેતરવું. To cheat. To deceive.

ધંધાદાર, *a.* ઉદ્યોગી; ધંધાવાળું. Diligent. ૨. વેપારી. Merchant. ૩. કારીગર. Artisan.
ધંધાર્થી,-ર્થું, *a.* ઉદ્યોગી. Industrious.
ધંધો, *n.* રોજગાર. Occupation. ૨. વેપાર. Business.
ધાક, *n.* બીક; ડર. Awe. ૨. અંકુશ. Control. ૩. બહેરાપણું. Deafness.
ધાગો, *n.* ગાભો. Rag. ૨. દોરો. Thread.
ધાટી, *n.* રીત. Manner. ૨. શૈલી. Style.
ધાડ, *n.* હલ્લો; દરોડો. Attack. ૨. ઉતાવળ. Haste.
ધાડપાડુ, *n.* લુંટારો. Robber. A bandit.
ધાડું, *n.* મોટું ટોળું, Gang. A crowd.
ધાણા, *n.* એક મસાલો. Coriander seeds.
ધાણી, *n.* શેકવાથી ફુટેલા અનાજના દાણા. Parched grain.
ધાત, *n.* વીર્ય. Semen. 2 કોઠો. Table.
ધાતુ, *n.* ખનિજ દ્રવ્ય. Mineral. ૨. વીર્ય. Semen. ૩. ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ. Root of a verb.
ધાતુક્ષય, *n.* વીર્યનો ઘટાડો. Cochexia under a continued gleet.
ધાતુપાત્ર, *n.* ધાતુનું વાસણ, Metallic vessel.
ધાન, ધાન્ય,*n.* અનાજ. Grain.
ધાપ, *n.* ઉતાવળમાં થયેલી ભૂલ. Oversight. ૨. થાપ; ફરેબ. Deception.
ધાબડવું, *vt.* છેતરવું. To cheat. To deceive.
ધાબળો, *n.* જાડા ઉનનું બનુસ; કામળો. Blanket.
ધાબું, *n.* અગાસી. Flat roof. ૨. ડાઘો. Blot. ૩. દૂધનું બેડું. Milk-pot.
ધામ, *n.* ઘર, House. ૨, રહેઠાણ. Residence ૩. તીર્થસ્થાન. Holy place.
ધામધૂમ,-ધૂમી, *n.* ભારે તૈયારી-ધમાલ. Noisy pageantry.
ધામો, *n.* લાંબા વખત માટેનો પડાવ. Long stay.
ધાર, *n.* હથિયાર કે ઓજારની તીણી કોર. Edge. ૨. પાણીની પાતળી ધારા-શેડ. Line of liquid. ૩. છેડો. Precipice; End.
ધારણા, *n.* મનસૂબો. Intention ૨. યાદશક્તિ. Memory.
ધારદાર, *a.* ધારવાળું. Sharp-edged.
ધારવું. *vt.* અટકળ કરવી. To guess. ૨. ઇચ્છવું. To wish. ૩. માનવું. To presume.
ધારા, *n.* પરંપરા; હાર. Series. ૨. પ્રવાહીની ધાર; વૃષ્ટિ. Shower.
ધારાધોરણ, *n.* કાયદા, નિયમો વિ. Rules and regulations.
ધારાશાસ્ત્ર, *n.* કાયદાનું શાસ્ત્ર. The code of laws.
ધારાસભા, *n.* કાયદા ઘડનારી સભા. Legislative council.
ધારિયું, *n*, એક હથિયાર. Scythe with a long handle.
ધારો, *n.* રિવાજ. Custom. ૨. કાયદો. Law.
ધાર્મિક. *a.* ધર્મને લગતું. Religious.
ધાવ, ધાત્રી. *n.* ધવડાવવા રાખેલી સ્ત્રી. Wet-nurse.
ધાવણ, *n.* માનું દૂધ. Mother's milk.
ધાવણું, *a.* ધાવણ પર રહેતું. Fed at the breast. ૨. બાળક. Infant.
ધાવવું. *vt.* સ્ત્રી કે માદાનું દુધ પીવું. To suck.
ધાસ્તી, *n.* ડર; દહેશત. Apprehension. Dread.
ધાંધલ,-ળ, *n.* ગરબડ, ધમાલ. Tumult. Noise.
ધિક, *int.* ફટ; ધિક્કારવાચક ઉદ્ગાર. Fie !
ધિક્કાર, *n.* ફિટકાર. Contempt. Scorn; Disdain.
ધિકારપાત્ર, *a.* ધિક્કારને લાયક. Contemptible.
ધિક્કારવું, *vt.* ધિક્કાર કરવો. To despise. To hate. To scorn.
ધિંગાણું,-મસ્તી, ધીંગાણું, *n.* તોફાન; લડાઈ. Affray.
ધિંગુ,ધીંગું, *a.* લઠ્ઠ. Stout. Strong. ૨. જાડું. Fat.
ધીકતુ, *a.* જોરશોર ચાલતું. Brisk. ૨. આબાદ. Profitable. ૩. ધગધગતું. Glaring.
ધીબવું, *vt.* ઠોકવું. To beat.
ધીમું, ધીરૂં, *a.* મંદ. Slow. ૨. શાંત. Cool.
ધીમે, *ad.* ધીરે; આસ્તે. Slowly.
ધીર, *a.* ધૈર્યવાન. Patient. ૨. અડગ. Resolute. ૩. ગંભીર. Grave. *n.* ધીરજ. ૨. ભરોંસો. Trust.
ધીરગંભીર, *a.* શાંત અને નિશ્ચયી. Cool and considerate.
ધીરજ,-તા,*n.* ધૈર્ય. Patience. ૨, હિંમત. Courage.
ધીરધાર, *n.* નાણાંની લેવડદેવડ. Money-lending. ૨. ભરોંસો રાખવો તે. Trust.
ધીરવું. *vt.* ઉછીનું કે વ્યાજે આપવું. To lend.
ધીરે,-થી,-ધીરે, *ad.* ધીમેધીમે Slowly.
ધ્રુજારી,-રો, *n.* કંપારો; ધ્રુજારો. Tremor. Trembling.
ધુતકારવું, *vt.* તરછોડવું, To discard. To defy.
ધુતવું, *vt.* છેતરવું. To cheat.
ધુતારો, *n.* ઠગારો. A cheat. A rogue. An impostor.
ધુન, *n.* ગાનધારા. Strain of music. ૨. લીનતા Absorption
ધુપેલ, *n.* માથામાં નાખવાનું એક જાતનું તેલ. Hair-oil.
ધુમાડી,-ડો, *n.* ધૂણી. Smoke.
ધુમાડિયું, *n.* ધુમાડો નીકળવા કરેલો માર્ગ. Chimney.
ધુમાવું, *vt.* બળતાં ધૂમાડો થવો; ધૂંધવાવું. To emit smoke.
ધુરંધર, *a.* શ્રેષ્ઠ. Best. Grand. Formost. ૨. બોજો વહેનારૂં. Bearing a burden.
ધુળેટી, *n.* હોળી પછીનો દિવસ. Hindu festival.
ધ્રૂજવું, *vt.* કંપવું. To tremble. To quiver.
ધૂણવું, *vt.* આવેશમાં આવીને હાલવું. To shake. To quiver.
ધૂણી, *n.* ધુમાડો, Smoke.
ધૂતવું, *vt.* ઠગવું. To cheat. To impose upon.
ધૂન, *n.* લહેર. Whim. ૨. ધ્યાન. Meditation.
ધૂની, *a.* તરંગી. Whimsical.
ધૂપ, *n.* સુગંધી દ્રવ્ય. Incense. ૨. તડકો, Sunshine.
ધૂપદાન,-દાની,-ધૂપિયું, *n.* ધૂપ મૂકવાનું પાત્ર. Incense pan.
ધૂપસળી. *n.* અગરબત્તી. Incense-stick.
ધૂમકેતુ, *n.* પૂંછડિયો તારો. Comet.
ધૂમસ,-ર, *n.* ધુમાડા જેવી જાડી હવા. Fog. Mist.
ધૂમ્ર, *n.* ધુમાડો. Smoke. *n.* ધુમાડાવાળું. Smoky.

ધૂમ્રપાન, *n.* બીડી પીવી તે. Smoking.
ધૂર્ત, *a.* લુચ્ચું. Cunning. *n.* ઠગ. A cheat.
ધૂળ, *n.* માટીનો ઝીણો ભુકો; રજ. Dust.
ધૂળકટ,-કોટ, *n.* વંટોળિયો. Cyclone.
ધૂળધાણી, *n.* પાયમાલી; બરબાદી. Ruin. A complete [destruction.
ધૂંધવાવું, ધૂંધવું, *vt.* ગોટાવું. To emit smoke. ૨. મનમાં ગુસ્સે થવું. To have suppressed excit-[ment.
ધૂંવો, ધૂમાડો, *n.* ધૂમાડો. Smoke.
ધૂંસરી,-રૂં,-ળ, *n.* ધરા; ઝૂંસરી. Yoke.
ધૂંસો. *n.* જાડો કામળો. Blanket.
ધૃષ્ટ *a.* હિંમતવાન. Brave. ૨. બેશરમ. Impudent,
ધૃષ્ટતા, *n.* નફટાઈ. Impudence. ૨. હિંમત. Courage.
ધેન, *n.* ગાય. Cow.
ધૈર્ય, *n.* હિંમત. Courage. Boldness. ૨. સ્થિરતા. [Patience.
ધૈર્યવાન, *a.* ધૈર્યવાળું. Bold. ૨. સ્થિર. Patient.
ધોકડું,-ડી, *n.* રૂની મોટી ગાંસડી. Large bale of cotton. ૨. કાયા. Body. ૩. બાવાનો ધોકો. Log of wood.
ધોકણું,-રણું, *n.* ધોવાનો ધોકો. Thick large piece [of wood.
ધોકો. *n.* જાડી લાકડી. Club. ૨. ગડદો. Blow ૩. નુકશાન. Loss.
ધોતિયું, *n.* પુરુષોને કમરે પહેરવાનું વસ્ત્ર. ધેપાડું. White garment worn round the waist by men.
ધોધ,-વો. *n.* ઊંચેથી જોરથી પડતો પાણીનો પ્રવાહ. Water-fall.
ધોધમાર, *ad.* પુષ્કળ; મોટી ધારાઓમાં. In torrents.
ધોબી, *n.* કપડાં ધોવાનો ધંધો કરનારો. Washerman.
ધોબીઘાટ. *n.* ધોબીને કપડાં ધોવાની જગા. Place where washerman washes clothes.
ધોબો, *n.* ઠોઠ માણસ. Dullard. A dunce. ૨. ખોબો. [Handful.
ધોરણ, *n.* વલણ. Inclination. ૨. વર્ગ. Standard. ૩. પ્રમાણ. Precedent. ૪. પદ્ધતિ. System.

ધોરી, *a.* મુખ્ય. Chief. Main. ૨. મોટું. Big. *n.* બળદ. [Ox
ધોરીનસ, *n.* મુખ્ય શિરા. Artery.
ધોરો *n.* અગાશીની પાળ; ઓટલાનો તકિયો; ખેતરની પાળ. Parapet wall.
ધોલ, *n.* તમાચો. Slap; A rap.
ધોવડાવવું,-રાવવું, *vt.* ધોવાય એમ કરવું. To get [washed.
ધોવાઇ, *n.* ધોવાનું મહેનતાણું. Wages for washing.
ધોવું, *vt.* પાણીથી સાફ કરવું. To wash. To clean.
ધોળવું, *vt.* ચૂનો લગાડવો. To white-wash.
ધોળું,-ધમ,-ફક,-ફગ, *a.* સફેદ. White and pale,
ધ્યાતા. *n.* ધ્યાન કરનાર. One who meditates.
ધ્યાન *n.* લક્ષ. Attention. ૨, ચિંતન. Meditatfon.
ધ્યાનસ્થ, *n.* ધ્યાનમાં બેઠેલું. Absorbed thought.
ધ્યાની, *a.* ચિંતનશીલ. Meditative.
ધ્યેય, *n.* લક્ષ. Aim. ૨. આદર્શ. Ideal. *a.* ધ્યાન ધરવા યોગ્ય. Fit for contemplation.
ધ્રાશકો, ધ્રાસકો, *n.* ફાળ, Fear; Alarm.
ધ્રુજારી,-ટ,-રો, *n.* કંપારી. Tremor.
ધ્રુજાવવું, *vt.* ધ્રુજે એમ કરવું. To cause to tremble.
ધ્રુવ, *a.* અડગ. Firm. ૨. સ્થિર. Immovable; *n.* આંસનો એક છેડો. North pole. ૨. તે છેડાના સ્થાન પાસેનો તારો. The Polar Star.
ધ્રુસકો, *n.* ભેંકડો. Cry.
ધ્રુજવું *vt.* કંપવું; To quiver. થરથરવું. To shake.
ધ્વજ, *n.* વાવટો; ધજા. Flag. A banner.
ધ્વજવંદન, *n.* ધ્વજને વંદવું તે કે તેના વિધિ. Flag-salutation.
ધ્વનિ, *n.* અવાજ. Sound. Noise; Echo.
ધ્વનિવર્ધક, *n.* ધ્વનિને વધારનારૂં એક યંત્ર. Megaphone.
ધ્વનિશાસ્ત્ર, *n.* સ્વરનું શાસ્ત્ર. Acoustics.
ધ્વંશ, *n.* વિનાશ. Ruin. Destruction.

'न'

ન, ૨૦ મો વ્યંજન. The 20th consonant of the Alphabet. *ad.* નહિ. No; Not. નકરાત્મક ઉપસર્ગ છે. Negative prefix.
નકટું, *a.* બેશરમ. Shameless. ૨. નાક વિનાનું. Nose-[less.
નકરૂં, *a.* કર વગરનું. Free from tax. Absoute. ૨. શુદ્ધ. Pure; unmixed.
નકલ, *n.* મૂળ ઉપરથી ઉતારેલું બીજું લખાણ. Copy. ૨. અનુકરણ, Imitation. ૩. જોડી કાઢેલી વાર્તા. Anecdote.
નકલી, *a.* બનાવટી; કૃત્રિમ. Artificial; Counterfeit.
નકશી,-કામ, *n.* કોતરકામ. Engraving.
નકશીગર, *n.* કોતરકામ કરનાર. Engraver.

નકશો, *n.* જગા કે પ્રદેશનો માપસર આલેખ. Map.
નકસ, *n.* શાખ; આબરૂ. Reputation. Credit. ૨. જોર; પાણી. Power.
નકામું, *a.* ઉપયોગ વિનાનું. Useless. *ad.* નિરર્થક, [In vain.
નકારવુ, *vt.* ના પાડવી. To refuse. હૂંડી ન સ્વીકારવી. To dishonour.
નઠારૂં, નઠારૂં, *a.* નકામું Naughty. Worthless. ૨. ખરાબ Bad.
નકીબ, *n.* છડીદાર; ચોકીદાર. Usher.
નકૂચો,-ચૂકો, *n.* વાળેલો આંકડો. Staple. A loop [of iron.
નક્કર, નક્કર, *a.* સંગીન; પોલું નહિ એવું. Solid.
નક્કી, *a.* ચોક્કસ. Definite; Exact.
નક્ષત્ર, *n.* તારાઓનું જૂમખું. Constellation.

નખ, *n.* હાથપગનાં આંગળાંના ટેરવા પરનું હાડકું; નહોર. Nail. taloon.
નખભર, *a.* બહુજ નાનું. Least, Nailful.
નખરાળું,-રાંખોર,-બાજ, *a.* નખરાં કરનારૂં. Coquettish. Prankish. [try.
નખરૂં, *n.* લટકું; શૃંગારિક ચેષ્ટા, Flirtation. Coque-
નખશિખ,*ad.* પગથી માથા સુધી.From head to foot.
નખાવવું,*vt.*નખાય એમ કરવું, To make one to throw.
નખેદ,-તર,*a.*ખરાબ, Bad.૨.અશુભ. Objectionable.
નખોદ,-પાટી, *n.* સત્યાનાશ; Ruin. વંશનો ઉચ્છેદ. ૨. Total annihilation. [rren.
નખોદિયું, *a.* વિનાશકારક. Ruinous. ૨. વાંઝિયું. Ba-
નગ, *n.* પર્વત. Mountain
નગણું,-રૂં,*a.*કૃતઘ્ન; ઉપકાર ભૂલી જનાર. Ungrateful.
નગદ,-દી, *a.* રોકડું. In cash. ૨.કિંમતી. Valuable. ભારે. Solid. *n.* રોકડ. Cash. Bullion.
નગર,-રી, *n.* શહેર. City. A town.
નગરચર્ચા, *n.* લોકવાયકા. Talk of the town.
નગરશેઠ.-શ્રેષ્ઠ, *n.* નગરનો આગેવાન શેઠ. Mayor.
નગારખાનું, *n.* ટકોરખાનું. The place in which drums etc. are kept.
નગારચી, *n.* નગારૂ વગાડનાર, Drummer.
નગારૂં, *n.* ઢોલ. Drum.
નગ્ન, *a.* નાગું. Naked. ૨. ઉઘાડું. Open. ૩. બેશરમ. Shameless.
નગ્નાવસ્થા, *n.* નાગાપણું. Nakedness. Nudity.
નઘરોળ, *a.* બેફિકરૂં. Careless. Heedless.
નચવવું, નચાવવું, *vt.* નાચે એમ કરવું. To make one to dance.
નચિંત, *a.* બેફિકર. At ease. Free from anxiety.
નછૂટકે, *ad.* નચાલ્યે; લાચારીથી. Compulsorily.
નજર, *n.* દષ્ટિ. Look .૨. લક્ષ Attention.
નજરકેદ, *n.* ચોકી. દષ્ટિ-બંધન. Surveillance.
નજરચૂક, *n.* ધ્યાન બહાર રહેલી ભૂલ. Oversight.
નજરબંધી, *n.* ઇંદ્રજાળ. Jugglery. [gift.
નજરાણું,-ણો, *n.* નજર, ભેટ; બક્ષિસ. Present. A
નજીક, -નજદીક *ad.* પાસે. Near. By; Besides.
નજીવું. *a.* માલ વિનાનું. Worthless. Trifling.
નજૂમ, *n.* જ્યોતિષવિદ્યા. Astrology.
નજૂમી, *n.* જોશી. Astrologer. A fortune-teller.
નટ,-વો, *n.* વેશ ભજવનાર. Actor. A player.
નટખટી, *a.* ખટપટી, ધૂર્ત. Roguish. Knavish. *n.*
નટરાજ, નટેશ્વર, *n.* શંકર. Shiva. |ઠગ. A regue.
નઠારૂં, *a.* ખરાબ. Bad.Naughty. ૨. ગંદું. Dirty.
નઠોર, *a.* નફ્ફટ; બેશરમ. Shameless. Impudent.
નડતર, નડાવ, *n.* હરકત; વિઘ્ન. Obstruction. Hindrance. [pede.
નડવું, *vt.* હરકત કરવી; પીડવું. To hinder. To im-
નણદલ, -દી, -ણંદ, *n.* નણંદ. Husband's sister.
નણદોઇ, *n.* નણંદનો વર. Husband's sister's husband. [Zenith distance.
નતાંશ, *n.* આકાશીય શિરોબિંદુથી મપાતું અંતર.
નતીજો, *n.* પરિણામ; ફળ. Result. Consequence.
નથ, -ડી,-ણી, -ની, *n.* નાકની વાળી. Nose-ring.
નથી, *vt.* છે નહિ. Am not; is not; are not.
નદાવા, *ad.* હવે હક-દાવો ન રહ્યો એ રીતે. Without any claim.
નદી, નદ, *n.* સરિતા. River. [any claim.
નધણિયું,-યાતું,*a.*ધણી વિનાનું; નવારસું, Unclaimed.
નનામું. *a.* નામ વિનાનું. Anonymous. Nameless,
નપુંસક, *a.* નાન્યતર જાતિનું. Neuter. ૨. પુરુષત્વ વિનાનું. Impotent. *n.* હિજડો. Eunach.
નફકરૂં,-ફિકરૂં, *a.* બેફિકર; નિશ્ચંત. Careless.
નફટ,-ફ્ફટ, *a.* બેશરમ. Shameless, Immodest.
નફટાઈ, *n.* બેશરમપણું. Shamelessness; Immodesty.
નફરત, *n.* તિરસ્કાર; ધૃણા. Contempt. Hatred.
નફો, *n.* ફાયદો. Profit.
નબળાઇ, *n.* કમજોરી. Weakness, Infirmity.
નબળું,*a.*કમજોર; અશક્ત. Weak. Feeble; Infirm.
નબાપું, *a.* બાપ વિનાનું. Fatherless. ૨. માબાપ વિનાનું. Orphan.
નબીરો, *n.* દીકરા કે દીકરીનું સંતાન. Grandson.[on.
નભમંડળ, નભમંડલ,*n.* આકાશમંડળ. Celestial regi-
નભવું, *vt.* ટકવું. To stand. ૨.ચાલુ હોવું. To continue. To dast.
નભાવવું, *vt.* નભે એમ કરવું. To carry through.
નમણું, *a.* સુંદર. Beautiful. Well-shaped.
નમતું, *a.* નીચે વળતું. Bowing ૨. ઢીલું. Weak ૩. નમ્ર. Modest.
નમન,-સ્કાર,-સ્કૃતિ, સ્ક્રિયા. *n.* વંદન, Salutation.
નમવું, *vt.* વાંકા વળવું. To bend. ૨. નમસ્કાર કરવા. To bow. ૩. તાબે થવું. To surrender.
નમાજ, -ઝ, *n.* બંદગી. Prayer. Divine service.
નમાજી,-ઝી *a.* ભક્ત; બંદગી કરનાર. Devout.
નમાયું, *a.* મા વિનાનું. Motherless.
નમાલું, *a.* નકામું; શઊર વિનાનું. Worthless.
નમાવવું,*vt.*તાબે કરવું. To subdue. હલકું પાડવું. ૨,
નમૂનાદાર,-નેદાર *a.* ઉત્તમ. Best. [To lower.
નમૂનો,*n.*વાનગી.Sample.૨.મૂળ પ્રત કે વસ્તુ. Model.
નમ્ર, *a.* વિનયી; સાલસ. Modest Humble.
નમ્રતા,*n.*વિનય; સાલસપણું. Modesty. Humility.
નયન, *n.* આંખ. Eye.
નયનશાસ્ત્ર, *n.* રાજનીતિશાસ્ત્ર. Science of polity.
નર, *n.* પુરુષવાચક પ્રાણી. Male. ૨. મનુષ્ય. Man ૩. ચણિયારામાં ફરતો કમાડનો ખીલો. Screw-bolt.
નરક, *n.* દોજખ. Hell. ૨. વિષ્ટા. Excrement.
નરકેશરી, *n.* સિંહજેવો વીર પુરુષ. Lion-like brave
નરઘું, *n.* તબલું. Drum. [man,

નરજાતિ, *n.* પુલ્લિંગ. Masculine gender ૨. પુરુષજાતિ Male sex.
નરતું, *n.* ખરાબ. Bad Wrong.
નરદમ. નરાતાળ,*a.*શુદ્ધ.Pure. Unalloyed. *ad.* તદ્દન. Absolutely.
નરપલું, *a.* પાતળું. Thin, Slender. ૨. દુબળું. Weak.
નરમ. *a.* સુંવાળું. Smooth. ૨. નમ્ર. Modest. ૩. ઢીલું; કમજોર. Weak.
નરમાશ, -ઈ. *n.* નરમપણું. Softness. Humility.
નરમેધ, *n.* મનુષ્યયજ્ઞ. Human sacrifice.
નરવું, *a.* નિરોગી. Healthy. Hale. [lthy person.
નરવો,*n.* કુંવારો. Bachelor. ૨. નિરોગી માણસ. Hea-
નરસું. *a.* નઠારું. Bad. ૨.હલકી જાતિનું.Of inferior quality
નરાણી. -રેણી, *n.* નખ કાપવાનું ઓજાર. Nail-clipper.
નરાધમ, *n.* અધમ માનવી. Wretch. A vile man.
નરાધિપ, -ધિશ, *n.* રાજા. King. A sovereign.
નરૂ ,નર્યું,*a.*નિરોગી.Healthy.*ad.*તદ્દન. Absolutely.
નરેશ,-રેંદ્ર, *n.* રાજા. King. A monarch.
નર્ત,-ન, *n.* નાચ. Dancing.
નર્તક, *n.* નાચનારો; નટ. Dancer. A bafoon.
નર્મચિત્ર, *n.* હાસ્યચિત્ર. Cartoon.
નલિકા, *n.* નળી; ભુંગળી. Tube.
નલિન, *n.* કમળ. Lotus-flower & plant. [nine.
નવ, *ad.* નહિ Not,*a.*તાજું Fresh.૨.નવું.New,૩.૯.
નવજોત, *n.* પારસીઓનો કસ્તી પહેરવાનો સંસ્કાર. Name of thread ceremony among Parsees.
નવટાંક, *n,* શેરનો આઠમો ભાગ. One eighth part of a seer. [ઠગવું. To cheat.
નવડાવવું, -રાવવું, *vt.* નાહ્ય એમ કરવું, To bathe. ૨.
નવતર,-તેરૂં, *a.* નવું તાજું; Recent. Novel; New.
નવજવાન,-જુવાન. *n.* જુવાન માણસ. Youth.
નવજીવન, *n.* નવું જીવન. New iife.
નવ-યૌવના, *n.* નવ જુવાન સ્ત્રી. Young woman.
નવધા, *ad.* નવપ્રકારે. Nine-fold.
નવનવું, *a.* અવનવું. Quite new. Fresh.
નવનીધ.-નિધિ, *n.* કુબેરના નવ ભંડાર. Nine treasures of the god of wealth.
નવનિત, *n.* માખણ. Butter,
નવનેજા,-નેજાં, *n.* મહા મુશ્કેલી. Great trouble.
નવરચના, *n.* પુનરરચના. Reconstruction.
નવરાત,-રાત્ર-,-ત્રિ, *n.* દશેરા પહેલાના નવ દિવસો. First nine days before Dusserah.
નવરૂં, *a.* કામથી ફારગ; કામ વગરનું. Unemployed. Doing nothing. [Year day.
નવરોજ, *n.* પારસીઓનું બેસતું વર્ષ. Parsee New
નવલ,-લું, *a.* નવું. New. ૨. આશ્ચર્યકારક. Wonderful. ૩. નવલકથા. Novel.
નવલકથા, *n.* ગદ્યમાં લખેલી કલ્પિત વાર્તા. Novel.
નવલકાર, -કથાકાર, *n.* નવલકથાનો લેખક, Writer of a novel. [married girl.
નવવધુ, -વેલી,-વોઢા, *n.* નવી પરણેલી સ્ત્રી. Newly
નવસાર, *n.* ધાતુઓ ગાળવાનો એક ખાર. Ammonium chloride.
નવસ્ત્રું, *a.* નગ્ન; વસ્ત્ર વગરનું. Naked; Nude.
નવાઇ, *n.* નવીનતા. Novelty; Rarity. ૨. અચરજ. Wonder.
નવાંકુર, *n.* નવો ફુટેલો ફણગો, A new sprout.
નવાજિશ, *n.* કૃપા. Honour. ૨. બક્ષિસ. Present.
નવાજુની; *n.* ઉથલપાથલ; ભારે ફેરફાર. Change. ૨. સમાચાર. News. [place.
નવાણુ, *n.* જળાશય. Water-side; A watering
નવાબ, *n.* સૂબો. Viceregent. ૨. મુસલમાન રાજા. Mohemeddan king.
નવારસ, -સું, -સિયું,-સું, *n.* વારસ વગરનું. Heirless.
નવાલો, *n.* કોળિયો. A morsel.
નવીન, *a.* નવું. New.
નવું, નવ્ય, *a.* તરતનું. Recent. Fresh. ૨. બદલાયલું. Changed. ૩. શરૂ થવું. Beginning.
નવુંનક્કોર, *a.* તદ્દન નવું. Quite new.
નવુંસવું, *a.* નવીન. New. Recent. Modern.
નવેસર,-થી, *ad.* ફરીથી શરૂ કરીને. Anew.De Novo.
નવેળિયું,-ળુ-ળી, *n.* પાણીની નીક. Gutter. ઘર પાછળની છીંડી. Narrow strip of ground behind the house. [drinking. *n,*દારૂડિયો, Drunkad.
નશાબાજ, *a.* નશામાં ચકચૂર રહેનારૂં. Addicted to
નશો, *n.* કેફ. Intoxication.
નશ્વર, *n.* નાશ પામે તેવું. Mortal. [cked.
નષ્ટ, *a.* નાશ પામેલું. Ruined; lost. ૨. અધમ. Wi-
નસ, *n.* રગ; રસવાહિની. Vein. ૨. રેસો. Fibre.
નસકોરી,-રૂં, *n.* નાસિકા. Nostril.
નસાડવું, *vt.* નાસે એમ કરવું. To put to flight.
નસિયત-,સીહત, *n.* શિખામણ. Advice. Admonition. ૨. સજા. Punishment.
નસીબ, *n.* ભાગ્ય. Luck. Destiny. Fortune.
નસીબદાર, *a.* Lucky. ભાગ્યશાળી. Fortunate.
નસ્તર, *n.* વાઢકાપ. Surgical operation.
નહિ, નહીં, *ad.* ના. No; Not.
નહિતર, *ad.* નહિ તો. Otherwise. [Canel.
નહેર, *n.* સરોવર કે મોટી નદીમાંથી ખોદેલો મોટો કાંસ.
નહોર, *n.* પંજાનો નખ; નખનો ઉઝરડો. Claw.
નળ, *n.* ભુંગળું. A pipe. ૨. મોરી. A drain. ૩. પેટનાં આંતરડાં. The entrails. [Tile.
નળિયું, *n.* છાપરૂં ઢાંકવાની એક માટીની બનાવટ. નેવું.
નળી,*n.*ભૂંગળી. Tube.૨.પવાલી. Long hollow pot.
નળો, *n.* પગનું હાડકું. Bone of the leg. ૨. પવાલું. Long hollow vessel. [ઉલટી થવી. To vomit.
નંખાવું, *vt,* દુર્બલ થઈ જવું, To be weakneed, ૨,

નંગ, *n.* એક વસ્તુ. Thing. ૨. ચીજ; Article. ૩. હિરો. Gem. ૪. મૂર્ખ માણસ. A fool. પધૂર્ત. A cunning [person.
નંદનવન, *n.* ઇંદ્રનું ઉપવન. Elysium.
નંદવું.-વવું, *vt.* ભાંગવું. To break. [Shiva.
નંદિ; નંદી. *n.* શિવનો પોઠિયો. Riding bull of
નંદિની, *n.* દીકરી. Daughter.
ના. *ad.* નહિ. No; Not. *n.* નકાર. Refusal.
નાઇલાજ, *a.* લાચાર; ઈલાજ વગરનું. Helpless. Remedilcss.
નાઉમેદ, *n.* નિરાશ. Disappointed. Hopeless.
નાઉમેદી .*n.* નિરાશા. Disappointment. Hopelessness.
નાક, *n.* નાસિકા. Nose. ૨. આબરૂ. Reputation.
નાકકટુ, *a.* બેશરમ. Shameless. Disgraced. [tted.
નાકબુલ, *a.* નામંજૂર. Not acceptable. Not admi-
નાકુ *n.* કાણું. Hole. An orifice. ૨. જકાત લેવાનું થાણું. Custom-station. ૩. જ્યાં બે કે વધારે રસ્તા મળતા હોય તેવું સ્થળ. A place where two or
નાકેબંધી, *n.* ઘેરો. Blockade. [more roads meet.
નાકેદાર. *n.* નાકે કર ઉઘરાવનાર. A toll-collector.
નાકૌવત, *a.* કમજોર. Weak. Feeble. Infirm.
નાખવું. *vt.* ફેંકવું. To throw. To cast.
નાખુદા, *a.* ટંડેલ. Commander of a ship.
નાખુશ, *a.* નારાજ. Displeased; Sorry.
નાખુશી,-મરજી, *n.* નારાજી. Displeasure. Sorrow.
નાગકેસર, *n.* કબાબચીની. A particular drug.
નાગડું, *a.* નાગું. Naked. ૨. પાતળું. Thin.
નાગણ, *n.* સાપણ. Female serpent. [mendicant.
નાગડો, *n.* લુચ્ચો માણસ. Rogue. ૨. નાગો બાવો.
નાગર, *a.* નગરનું. Of or pertaining to a city. ૨. સભ્ય. Modest. ૩. ચતુર. Clever.
નાગરત્વ, *n.* સભ્યતા. Modesty. Elegance. Gentlemanliness [The betel plant-its leaf.
નાગરવેલ,-વેલી, *n.* એક વેલ-તેનું પાંદડું; ખાવાનું પાન.
નાગરિક, *a.* શહેરનું. Civic. *n.* ૨. શહેરી. Citizen.
નાગલોક, *n.* પાતાળ. Region below the earth.
નાગું, *a.* ઉઘાડું, Open. ૨. નગ્ન. Naked. ૩. બેશરમ. Shameless. ૪. લુચ્ચું. Cunning.
નાચ, *n.* નાચવું તે. A dance.
નાચણવેડા, *n.* નખરાં Flirtation.
નાચતમાસો,-શો,-રંગ, *n.* નાચ અને એવી બીજી મોજમઝા. Dancing and shows. Merriment.
નાચનારી, *n.* નાચ કરનાર સ્ત્રી. Female dancer.
નાચવું, *n.* નાચ કરવો. To dance.
નાચાર. *a.* લાચાર. Helpless. Forlorn. Hopeless.
નાછૂટકે, *ad.* પરાણે; અવશ થઈને, Compulsorily.
નાજનીન, *n.* પ્રિયા. Beloved. ૨. ખૂબસુરત સ્ત્રી. Beautiful woman.
નાજર, *n.* અદાલતનો એક અમલદાર. Sheriff of a Law-Court. ૨ હિજડો. Eunuch.
નાજુક, *a.* સુકુમાર. Tender. Soft.
નાટક, નાટ્યપ્રયોગ, *n.* દૃશ્ય. Drama. A play.
નાટકમંડળી, *n.* નાટક કંપની. Dramatic company.
નાટકશાળા-લા, *n.* નાટક ભજવવાનું સ્થાન. Theatre.
નાટકી,-કિયું, *a.* નાટકને લગતું. Dramatic. ૨. ઢોંગી. Pretentious.
નાટકીય, *a.* નાટકને લગતું. Pertaining to a drama.
નાટ્ય, *n.* નૃત્ય અને અભિનય. Dramatic representation. [art.
નાટ્યકલા-કળા, *n.* નાટક અભિનયની કળા. Dramatic
નાટ્યશાસ્ત્ર, *n.* નાટ્યકળાનું શાસ્ત્ર. Dramaturgy.
નાઠાબારી, *n.* નાસી છૂટવાની બારી કે માર્ગ. Subterfuge.
નાડ, *n.* નાડી. Pulse. ૨. ચામડાનું દોરડું. Rope of leather. ૩. વલણ. Tendency. ૪. કાબુ. Control.
નાડી, *n.* નાડ; રગ. Pulse. ૨. દોરડી. Ribbon.
નાડીતંત્ર, *n.* નાડીઓનું તંત્ર. Nerve-system.
નાડીપરીક્ષા, *n.* નાડીદ્વારા પરીક્ષા. Feelinge the pulse.
નાડું, *n.* નાની દોરી. Ribbon. ૨. લેંઘા કે ઘાઘરાની દોરી. String with which drawers are drawn round the waist.
નાડાછડી, *n.* બે કે વધારે રંગની સુતરની દોરી. A cotton string of various colours.
નાણવું *vt.* તપાસી જોવું. To test. ૨. અજમાવી જોવું. To experience.
નાણાબજાર,-વટ *n.* શરાફોનું-ચોકસી બજાર. Money-market.
નાણામંત્રી, *n.* નાણાખાતાનો મંત્રી. Finance member.
નાણાવટી, *n.* શરાફ. Shroff. Banker.
નાણું, *n.* ચલણી સિક્કો. Coin. ૨. ધન; પૈસો. Money.
નાત, *n.* જ્ઞાત. Caste. ૨. નાતવરો. Caste-dinner.
નાતવરો. *n.* જ્ઞાતિભોજન. Caste-dinner.
નાતરૂ, *n.* ઘરઘરણું; પુનર્લગ્ન. Remarriage.
નાતાલ, *n.* ડિસેંબરના અંતે આવતો ખ્રિસ્તી તહેવાર. Christmas.
નાતીલું, *a.* એકજ નાતનું. Of the same caste. [rty.
નાતીધોતી, *a.* સ્ત્રીધર્મમાં આવેલી, Arrived at pube-
નાતો, *n.* સંબંધ; મેળ. Relation. Connection.
નાથ, *n.* સ્વામી. Husband. 2. માલિક. Master. 3. બળદ વગેરેના નાકમાં નંખાતી દોરી. Nose-string of a bullock.
નાથવું, *vt.* નાથ ઘાલવી. To pierce through nostrils. ૨. અંકુશમાં આણવું. To bring under control. 3. પલોટવું. To domesticate.
નાદ. *n.* અવાજ; ઘોષ. ૨. Sound. ટેવ. Habit. ૩. ગર્વ. Arrogance.
નાદશાસ્ત્ર, *n.* અવાજનું શાસ્ત્ર. Acoustics.
નાદર, *a.* અસાધારણ; ઉત્તમ. Extraordinary.
નાદાન, *a.* અણસમજુ; મૂર્ખ. Foolish. Childish.

નાદાર, *a.* દેવાળિયું. Bankrupt. Pauper. 2. લાચાર.
નાદારી, *n.* દેવાળું. Insolvency. Poverty. [Helpless.
નાદુરસ્ત, *a.* માંદું. Sick. Ill.
નાદુરસ્તી, *n.* માંદગી. Sickness. Illness.
નાનકડું-ડિયું, નાનેરું, *a.* નાનું. Small.
નાનખટાઈ, *n.* એક ખાદ્ય પદાર્થ. Eatable.
નાનપ,-મ, *n.* નાનાપણું; હલકાઈ. Inferiority.
નાનાપ્રકાર,-રૂપ-વિધ, *a.* વિધવિધ પ્રકારનું. Of various
નાની, *n.* માની મા. Grandmother. [forms.
નાનું, *a.* નાની ઉમરનું. Young. ૨. કદમાં હલકું. Small ૩. ઉતરતું. Inferior.
નાનુંસૂનું, *a.* નજીવું; સાધારણ. Very small.
નાન્યતર, *a.* નપુંસક લિંગનું. Neutral. Neuter.
નાપસંદ, *a.* અણગમતું; અમાન્ય. Unacceptable.
નાપસંદગી, *n.* અણગમો. Dispproval. Dislike.
નાપાક, *a.* અપવિત્ર. Unholy. Impure. Unclean.
નાપાયાદાર,-યેદાર *a.* પાયો કે આધાર વગરનું. Having no foundation.
નાપિક,-ત, *n.* હજામ; વાળંદ. Barber.
નાફરમાન, *a.* હુકમનો અનાદર કરનાર. Disobedient. Insubordinate.
નાફરમાની, *n.* હુકમની અવજ્ઞા. Disobedience.
નાબુદ. *a.* નિર્મૂળ; સમૂળું ખલાસ. Vanished. Lost. extinct. [Centre.
નાભિ,-કમળ, *n.* ડૂંટી. Navel. ૨ કેન્દ્ર. મધ્યભાગ.
નામ, *n.* વસ્તુની સંજ્ઞાનો શબ્દ. Name. ૨. કીર્તિ Reputation; Renown.
નામકર, નામુકર, *a.* નાકબૂલ. Denying. Disowning.
નામકરણ, *n.* બાળકનું નામ પાડવાની વિધિ. The ceremony of giving a name to an infant.
નામચીન,-જાદું, *a.* પ્રસિદ્ધ. Famous. Renowned.
નામના, *n.* કીર્તિ. Fame. Renown.
નામનું,-માત્ર, *a.* માત્ર દેખાડવાનું જ. Nominal.
નામરાશી, *a.* એક નામવાળો. Namesake.
નામવું, *vt.* રેડવું. To pour out.
નામર્દ, *a.* બાયલું. Coward. [tency.
નામર્દાઇ,-દી, *n.* બાયલાપણું. Cowardice: Impo-
નામંજુર, *a.* નાકબૂલ. Unacceptable. Rejected.
નામંજુરી, *n.* નામંજૂર થવું તે. Rejection. Refusal.
નામાંકિત, *a.* પ્રખ્યાત. Famous; Renowned.
નામીચું, *a.* પ્રખ્યાત. Renowned; Illustrious.
નામુનાસબ,-સિબ, *a.* ગેરવાજબી. Improper. Un-
નામું, *n.* જમે ઉધારનો હિસાબ. Account. [becoming.
નામોશી, *n.* હીણપત. Disgrace; A shame.
નાયક, *n.* નાટક કે વાર્તાનું મુખ્ય પાત્ર. Hero. ૨. આગેવાન. Leader.
નાયકણ,-ણી, *n.* વેશ્યા. Harlot. A dancing girl.
નાયબ, *n.* હાથ નીચેનો મદદનીશ. Deputy.
નાયિકા, નાયકા, *n.* મુખ્ય સ્ત્રીપાત્ર. Heroine. ૨. રામજની. Dancing girl.
નાર, *n.* સ્ત્રી. Woman. A female.
નારકી,-ય, *a.* નરકનું Hellish. Impious.
નારંગી, *n.* એક ફળ. Orange.
નારાજ, *a.* નાખુશ. Displeased. Discontented.
નારાજી, *n.* નાખુશી. Displeasure. Dis-satisfaction.
નારાયણી. *n.* દુર્ગા; લક્ષ્મી. Goddess.
નારિયેળી, નાળિયેરી, *n.* નારિયેળનું ઝાડ. Cocoa-nut tree.
નારી, *n.* સ્ત્રી. Woman. A female. [જાતિ. Women.
નારીજાતિ, *n.* સ્ત્રીલિંગ. Feminine gender. ૨. સ્ત્રી
નાલાયક, *a.* અયોગ્ય. Unworthy. Unfit. [petancy.
નાલાયકી, *n.* અયોગ્યતા. Unworthiness. Incom-
નાલેસી,-શી, *n.* નિંદા; બદગોઇ. Slander. A calumny.
નાવ,-ડી,-ડું, *n.* હોડી. Boat. Canoe.
નાવણ, *n.* સ્નાન. Bath. 2. રજ; આર્તવ. Menstrual
નાવલિયો,-લો, પતિ. Husband. [discharge.
નાવાકેફ, *a.* અજાણ. Ignorant. Unacquainted.
નાવિક, *n.* વહાણવટી; સુકાની. Sailor. A navigator.
નાશ, *n.* સંહાર; પાયમાલી. Destruction. Ruin. Annihilation.
નાશકારક, *a.* નાશ કરે એવું. Destructive. Ruinous.
નાશવંત,-વાન. *a.* નાશ પામે તેવું; નશ્વર. Perishable.
નાસ, *n.* નાક વાટે વરાળ કે ધૂણી લેવી તે. Inhalation.
નાસભાગ, નાસાનાસ, *n.* દોડાદોડ. Hurried retreat.
નાસવું, *vt.* દોડવું. To run. 2. જતા રહેવું; ભાગવું. To
નાસિકા, નાસા, *n.* નાક. Nose. [flee.
નાસીપાસ, નાશીપાસ, *a.* નિરાશ. Disappointed.
નાસીપાસી, *n.* નિરાશા. Disappointment.
નાસ્તિ, *n.* ન હોવું તે; અભાવ. Non-existence.
નાસ્તિક, *n.* ઈશ્વર નથી એવું માનનાર. Atheist.
નાસ્તિકતા,-પણું,-ક્ય, *n.* નાસ્તિક હોવું તે. Atheism.
નાસ્તો, *n.* હાજરી; શીરામણ. Breakfast.
નાહક, *ad.* વગર કારણે. Uselessly. Unjustly.
નાહવું, *vt.* સ્નાન કરવું. To bathe. To wash.
નાહિંમત, *a.* કાયર. Coward. Timid.
નાળ, *n.* ગર્ભમાં ડૂંટી સાથે જોડાયેલી રગોની લાંબી નળી. Umbilical cord. ૨. પરનાળ. Water-pipe. ૩. ઘોડાના પગને જડવામાં આવતી લોખંડની જાડી પટ્ટી. Horse-shoe ૪. ગલી. Lane. ૫. ભૂંગળી. Tube ૬. બંદૂકની નળી. Barrel of a gun.
નાળબંદ,-બંધ, *n.* નાળ જડનારો. Shoer of horses.
નાળિયેર, *n.* શ્રીફળ. Cocoanut.
નાળું, *n.* વહેળો; Stream. A rivulet.
નાંખવું, *vt.* ફેંકવું. To throw. ઉલેટવું. To fling.
નાંગર,-ળ, *n.* લંગર. Anchor.
નિકટ, *a.* પાસે; નજીક. Near.
નિકટવર્તી, *a.* પાસે રહેલું. Situated near.
નિકંદન, *n.* નાશ. Ruin. Destruction.
નિકા,-હ, *n.* લગ્ન. Marriage. Wedding.

નિકાલ, *n.* ફેંસલો. Settlement. Decision. Issue.
નિકાશ,-સ, *n.* માલનું પરદેશ જવું તે. Export.
નિકૃષ્ટ, *a.* અધમ; હલકું. Low. ૨. પાસે. Near.
નિકેત,-ન, *n.* રહેઠાણ; ઘર. Residence. An abode.
નિક્ષેપ, *n.* ફેંકવું તે. Dispersion. ૨. થાપણ. Deposit.
નિખર્વ, *a.* સો અબજ. Hundred thousand millions.
નિખારવું, *vt.* ખેળ કાઢવી. To bleach.
નિખાલસ, *a.* શુદ્ધ દિલનું. Frank. Guileless
નિખિલ, *a.* બધું. Whole. [અંત. End.
નિગમ, *n.* વેદશાસ્ત્ર. Scriptures. ૨. ઈશ્વર. God. ૩.
નિગમન, *n.* સાર. Deduction. Conclusion.
નિગાહ. નિધા, *n.* દૃષ્ટિ; નજર. Look. ૨. સંભાળ. Care. Regard. ૩. મહેરબાની. Favour.
નિગાહદારી,-બાની, *n.* મહેરબાની. Favour.
નિગ્રહ, *n.* અટકાવ; નિરોધ. Restraint; Check.
નિઘંટુ, *n* શબ્દકોષ. Vocabulary.
નિચોડ, *n.* સાર; તાત્પર્ય. Essence.
નિચોવવું, *vt.* દબાવીને પાણી બહાર કાઢવું. To squeeze ૨. કસ રહે નહિ તેમ કરવું. To extort.
નિજ, *v.* પોતાનું. Own. [himself.
નિજાનંદ, *n.* આત્માનંદ. One who finds joy in
નિતરામણ, *n.* નિતરેલું પાણી કે પ્રવાહી. Oozed water.
નિતંબ, *n.* કૂલો; થાપો. Hip. The posteriors.
નિતારવું, *vt.* નિતરે એમ કરવું. To make to ooze.
નિત્ય, *a.* શાશ્વત; રોજનું. Constant. Perpetual. *ad.* દરરોજ. Daily.
નિત્યકર્મ,-નિયમ, *n.* રોજનું કાર્ય; Daily duties.
નિત્યતા,-ત્વ, *n.* શાશ્વતપણું. Constancy. Undestructibility.
નિદર્શન, પુરાવો. Evidence. ૨. ઉદાહરણ. Example. ૩. ઉપદેશ. Teaching.
નિદાન, *n.* મૂળ કારણ. Original cause. ૨. રોગોની તપાસ. Pathology. પરિણામ. Result. *ad.* ઓછામાં ઓછું. At least. ૨. છેવટે. After
નિદાનશાસ્ત્ર, *n.* રોગ તપાસવાનું શાસ્ત્ર. Pathology.
નિદ્રા, *n.* ઊંઘ. Sleep.
નિદ્રારોગ, *n.* નિદ્રા ન આવવી તે રોગ. Insomnia.
નિદ્રાવશ. નિદ્રિત, *a.* ઊંઘતું. Sleeping. Asleep.
નિધણિયું, *a.* નિધણિયાતું. Having on owner. Un-
નિધન. *n.* મૃત્યુ. Death. Destruction. [claimed.
નિધિ, નિધાન, *n.* ભંડાર. Treasure.
નિપજાવવું, *vt.* ઉત્પન્ન કરવું. To produce.
નિપાત, *n.* નિપતન. Falling down. ૨. વિનાશ. Ruin. ૩. મૃત્યુ. Death.
નિપુણ, *a.* પ્રવીણ. Expert, Proficient. Clever.
નિપુણતા, *n.* પ્રવીણતા. Proficiency.
નિબંધ, *n.* મુદ્દાસર લેખ. Essay. ૨. કાયદો. Treatise. ૩. ધારો. Law. ૪. બંધન. Restraint.
નિભાડો.-માડો, *n.* કુંભારની ભઠ્ઠી. Kiln.

નિભાવ, *n.* ભરણપોષણ. ટકાવ. Maintenance. Endurance. [To excuse.
નિભાવવું, *vt.* નિભાવ કરવો; ચલાવી લેવું. To maintain.
નિમક, નમક, *n.* મીઠું. Salt. [Faithless.
નિમકહરામ, *a.* લૂણહરામ; કૃતઘ્ન. Ungrateful;
નિમકહરામી, *n.* લૂણહરામી. Ingratitude; Unfaithfulness.
નિમકહલાલ, *a.* કૃતજ્ઞ. Faithful. Grateful; Loyal.
નિમગ્ન, *a.* લીન; એકતાર. Absorbed; Immersed.
નિમણૂંક, *n.* જગા કે કામ પર નિમાવું કે નિમવું તે. Appointment. ૨. પગાર. Salary.
નિમતાનદાર, *n.* અન્વેષક. Auditor.
નિમંત્રણ, *n.* નોતરું. Invitation.
નિમંત્રવું, *vt.* નોતરવું. To invite.
નિમંત્રિત, *a.* નોતરેલું. Invited.
નિમાળો, *n.* વાળ. Hair. [Pretext.
નિમિત્ત, *n.* કારણ. Cause. ૨. હેતુ. Motive. ૩. બહાનું.
નિમિષ, નિમેષ, *n.* પળ. Moment. ૨. આંખનો પલકારો. Twinking of the eye.
નિમ્ન, *a.* ઊંડું. Deep. ૨. નીચે. Below.
નિયતિ, *n.* ભાગ્ય. Luck. ૨. નિયમ. Rule.
નિયમ, *n.* ધારો. Rule. ૨. રીત. Custom. ૩. ઠરાવ. Resolution.
નિયમન, *n.* નિયંત્રિત કરવું તે. Controlling Regulating. [dically.
નિયમસર, *ad.* નિયમ પ્રમાણે. Regularly. Metho-
નિયમિત, *a.* નિયમબદ્ધ. Regular. મુકરર કરેલું. Fixed.
નિયંતા, *n.* ઇશ્વર. God. ૨. નિયમમાં રાખનાર. That wich restrains.
નિયંત્રણ,-ણા *n.* નિયમન. Restraint; Control.
નિયામક, *n.* વ્યવસ્થા કરનાર. Director. નિયમમાં રાખનાર. Manager; Governor.
નિયુક્ત, *a.* નિમાયેલું. Appointed.
નિયોગ, *n.* હુકમ. Order. Precept; Command.
નિયોજન *n.* કોઈ કામમાં યોજવું તે. Prescribing.
નિરક્ષર, *a.* અભણ. Uneducated. [Appointment.
નિરત, *a.* લીન; મગ્ન. Engaged.
નિરપરાધ,-ધી, *a.* નિર્દોષ. Innocent. Faultless.
નિરપેક્ષ,-ક્ષી, *a.* નિસ્પૃહ. Disinterested. ૨. સ્વતંત્ર. Independent.
નિરભિમાન,-ની *a.* અભિમાન વગરનું. Prideless.
નિરભ્ર, *a.* વાદળાં વગરનું Cloudless. Absolute.
નિરર્થ -ક, *a.* નકામું. Useless. Unnecessary.
નિરવધિ, *a.* પાર વગરનું. Endless.
નિરવયવ,-વી,-રિંદ્રિય, *a.* અખંડ. Inorganic.
નિરહંકાર,-રી, *n.* નિરભિમાની. Devoid of pride or vanity. [Unrestrained; Free.
નિરંકુશ, *a.* અંકુશ વગરનું; Unchecked. ૨. ઉચ્છૃંખલ.
નિરંતર, *a.* સતત; હંમેશ. Continuous.

નિરાકરણ, *n.* નિવેડો. Adjustment; Settlement.
નિરાકાર, *a.* આકાર વગરનું. Formless, Shapeless.
નિરાધાર,-શ્રય, *a.* આધાર વગરનું. Helpless. Supportless.
નિરાલંબ, *a.* આધાર વગરનું. Supportless; Forlorn.
નિરાશ, *a.* નાઉમેદ; આશાભંગ. Disappointed.
નિરાશા, *n.* નાઉમેદી. Disappointment.
નિરાશાવાદ, *n.* આશાવાદથી ઊલટું તે. Pessimism.
નિરાળું, *a.* જુદું. Different. ૨. અલગ. Separate.
નિરાંત, *n.* જંપ; ફુરસદ. Ease; Comfort.
નિરીક્ષક, *n.* નિરીક્ષણ કરનાર. Observer.
નિરીક્ષણ,-ક્ષા, *n.* અવલોકન. Observation.
નિરીશ્વરવાદ, *n.* ઇશ્વર નથી એવો વાદ. Atheism.
નિરીશ્વરવાદી, *n.* નાસ્તિક. Atheist.
નિરુત્તર, *a.* જવાબ વગરનું. Answerless; Silent.
નિરુત્સાહ, *n.* નાઉમેદી. Disappointment. [lent.
નિરુત્સાહી. *a.* ઉત્સાહ વગરનું. Disapointed; Indo-
નિરુદ્યમ,-મી,-ઉદ્યોગ,-ગી. *a.* આળસુ. Idle; Unem-
નિરુપદ્રવ,-વી, *a.* શાંત. Calm; Harmless [ployed.
નિરુપમ, *a.* અદ્વિતીય; અનુપમ. Unique; Matchless.
નિરુપયોગી, *a.* નકામું. Useless. Unsuitable; Worthless.
નિરુપાય, *a.* લાચાર. Helpless. Irremediable.
નિરૂપણ, *n.* વર્ણન. Description. ૨. અવલોકન. Observation. [straint.
નિરોધ, *n.* રોકાણ; નિગ્રહ. Hindrance. Check. Re-
નિરોધક,-ધી, *a.* રોકનારૂં. Hindering. Opposing.
નિર્ગમ,-ન, *n.* બહાર જવું તે. Departure.
નિર્ગમવું, *vi.* બહાર જવું. To depart. ૨. ગુજારવું To pass out. [thless. Useless.
નિર્ગુણ,-ણી, *a.* કૃતઘ્ન. Faithless ગુણ વગરનું. Wor-
નિર્જન, *a.* ઉજ્જડ. Barren. Deserted.
નિર્જીવ, *a.* જીવ વગરનું; અચેતન. Inanimate. ૨. નબળું. Weak. Feeble.
નિર્ઝર, *n.* ઝરો. Stream. ૨. ધોધ. waterfall.
નિર્ઝરિણી,-રી, *n.* નદી. River.
નિર્ણય, *n.* નિશ્ચય; ફેંસલો. Decision.
નિર્ણાયક, *a.* નિર્ણય કરનાર, Decisive. Conclusive.
નિર્ણિત, *a.* નક્કી કરેલું, Settled. Decided.
નિર્દય, *a.* ક્રૂર. Cruel.
નિર્દિષ્ટ, *a.* બતાવેલું. Indicated. વર્ણવેલું. ૨. Specified.
નિર્દેશ, *n.* હુકમ. Order, ૨. ઉલ્લેખ. Reference.
નિર્દોષ,-ષી, *a.* નિરપરાધી; દોષરહિત. Innocent.
નિર્ધન.-ની, -નિયું, *a.* ગરીબ. Poor. Indigent.
નિર્ધાર, *n.* નિશ્ચય. Determintion.
નિર્ધારવું, *vt.* નિશ્ચય કરવો. To determine. To settle.
નિર્બલ -ળ, *a.* બળ વગરનું. Weak. Powerless.
નિર્ભય, નિર્ભીત, *a.* નીડર. Fearlesr. Bold.
નિર્ભાગી, -ગિયું, *a.* કમનસીબ. Unlucky.

નિર્મલ,-ળ, *a.* સ્વચ્છ; પવિત્ર. Pure. Clear; clean.
નિર્માણ, *n.* રચના; સર્જન. Creation. ૨. નસીબ; Luck.
નિર્મિત. *a.* નિયત, Predestined ૨. રચાયેલુ. Created.
નિર્મૂલ,-ળ. *a.* મૂળ વગરનું. Groundless. Eraticated.
નિર્મોહ,-હી, *a.* મોહ વગરનું. Free from illusion.
નિર્લજ્જ, *a.* લાજ વગરનું; અવિવેકી. Shameless. Immodest. [nnected.
નિર્લિપ્ત,-લેપ, *a.* અનાસક્ત; લેપાયા વગરનું. Unco-
નિર્વંશ, *n.* નખોદ. Extinction. *a.* બીનવારસ. Heirless.
નિર્વાણ, *n.* મોક્ષ. Salvation 2. અંત; મરણ. End.
નિર્વાહ, *n.* ગુજારો. Maintenance. Support.
નિર્વિકાર-રી, *a.* વિકાર વિનાનું. Immutable. Unchageable.
નિર્વિઘ્ન, *a.* વિઘ્ન વગરનું. Unobstructed.
નિર્વિવાદ,-દિત, *a.* ચોક્કસ. Exact. બિનતકરારી. Undis-
નિર્વીર,-ર્ય, *a.* વીર્યહીન; નબળું. Impotent. [puted.
નિર્વૃત્તિ, *n.* સંતોષ. Satisfaction. ૨. પૂરૂં થવું તે. Ful-
નિર્વ્યસની, *a.* વ્યસન વગરનું. Viceless. [filment.
નિલય, *n.* રહેઠાણ. Abode. Dwelling.
નિવડવું, *vi.* થવું. To turn out. To prove to be. To come up.
નિવાપ,-પાંજલિ, *n.* શ્રદ્ધાંજલિ. Offering.
નિવાર,-ણ, *n.* વારવું તે. અટકાવ. Preventing. Prevention. Restraint.
નિવારવું, *vt.* દૂર કરવું, To prevent.
નિવાસ,-સ્થાન, *n.* રહેઠાણ. Residence. Abode.
નિવાસી, *n.* રહેનાર. Resident. A dweller.
નિવૃત્ત, *a.* નિવૃત્તિ પામેલું. Retired.
નિવૃત્તિ, *n.* પ્રવૃત્તિમાંથી મુકત થવું તે. Retirement.
નિવેડો, *n.* ફેંસલો, છેવટ. Decision. Adjustment.
નિવેદન, *n.* અરજ; અહેવાલ. Representation.
નિવેશ, *n.* પ્રવેશ; પ્રવેશદ્વાર. Entrance. ૨. પડાવ. Camp.
નિશદિન,-વાસર, *ad.* રાત દિવસ. Day and night.
નિશા, નિશ, *n.* રાત્રિ. Night.
નિશાચર, *n.* ભૂત; પિશાચ. Goblin. ૨. ચોર. Thief. ૩. ઘુવડ. Owl. ૪. વાગળું. Bat. [War-drum.
નિશાન, *n.* ચિહ્ન. Sign. ૨. વાવટો. Flag. ૩. નોબત.
નિશાનબાજી, *n.* નિશાન તાકવાની રમત-તેનો અભ્યાસ. Target-practice.
નિશાની, *n.* ચિહ્ન; સંજ્ઞા, Sign. A mark. A badge.
નિશાળ, *n.* શાળા. School.
નિશાળિયો, *n.* વિદ્યાર્થી. Student. A school-boy.
નિશ્ચય, *n.* સંકલ્પ; નિર્ણય. Resolve. Determination. *ad.* નક્કી; Certainly.
નિશ્ચયપૂર્વક, *ad.* ખાતરીપૂર્વક. Positively.
નિશ્ચયાત્મક, *a.* ચોક્કસ. Positive. Determinate.
નિશ્ચિંત, *a.* ચિંતા વગરનું; બેફિકર. Free from an-
નિશ્ચેતન, *a.* જડ; મૃત. Inanimate. [xieties. Sure.

નિશ્વાસ,-ન, n. નિસાસો. Sigh. Soobing. [diction.
નિષેધ, n. મના, બાધ; મનાઇ. Prohibition. Inter-
નિષેધક. a. મના કરતું. Forbidding. Prohibiting.
નિષ્કપટ.-ટી, a. કપટ વગરનું; નિખાલસ. Frank. Candid.
નિષ્કર્ષ, n. સાર, Essence. [less. Clean.
નિષ્કલંક. a, કલંક વગરનું; નિર્દોષ. Stainless. Spot-
નિષ્કંટક, a. અડચણ વગરનું. Free from hindrance.
નિષ્કામ,-મી, a. ઇચ્છા વગરનું. Free from desires.
નિષ્કામવૃત્તિ, n. કામના ફળની ઈચ્છાના અભાવવાળી વૃત્તિ. Unselfishness.
નિષ્કારણ,-પ્રયોજન, a. વિના કારણે. Without any
નિષ્ક્રય, n. બદલો. Exchange. ૨. વેચાણ. Sale. [reason.
નિષ્ઠા, n. શ્રદ્ધા; વફાદારી. Trust. Faith. ૨. આશય. Aim. ૩. લીનતા. Devotion.
નિષ્ઠુર, a. ક્રૂર Cruel. Inhuman. ૨. કઠોર. Hard.
નિષ્ણાત, a. & n. પ્રવીણ. Expert.
નિષ્પક્ષ,-પાતી, a. પક્ષપાત રહિત, Impartial.
નિષ્પાપ.-પી,-પ્રપંચ, a. પાપ વગરનું. Sinless. Guileless.
નિષ્પ્રાણ, a. મૃત. Dead. ૨. જોર વગરનું. Powerless.
નિષ્ફલ,-ળ, a. ફળ વગરનું. Fruitless. Abortive ૨. નકામું. Vain. [પરવા. Care. ad. મારફતે. Through.
નિસબત,-સ્બત, n. સંબંધ. Relation. Connection.
નિસરણી, n. સીડી; દાદર. Stair-case.
નિસર્ગ, n. સ્વભાવ. Nature. ૨. કુદરત. Creation.
નિસાસો, n. નિશ્વાસ. Sigh. A groan.
નિસ્તબ્ધ, નિઃસ્તબ્ધ. a. સ્થિર; જડ. Immobile.
નિસ્તેજ, a. ઝાંખું; તેજહીન. Pale. [Indifferent.
નિસ્પૃહ,-હી, નિઃસ્પૃહ, a. સ્પૃહા વગરનું. Unselfish.
નિહંતા, n. હણનારો; ઘાતક. Killer.
નિહાળવું, vt. ધારીધારીને જોવું. To observe minutely.
નિંદવું, vt. નિંદા કરવી. To slander. To revile.
નિંદા, n. બદબોઈ, વગોવણી. Slander. Calumny.
નિંદાપાત્ર,-સ્પદ, a. નિંદ્ય. Vile
નિંદાખોર, n. નિંદા કરનાર. A slanderer. An abuser.
નિંદ્ય, a. નિંદાને લાયક; ખરાબ. Censurable.
નિઃશંક,-સંશય,-સંદેહ, a. & ad. શંકા-ભય વગરનું. Undoubtedly.
નિઃશેષ, a. સંપૂર્ણ. Whole. ad. બિલકુલ, Wholly.
નિઃસત્વ, a. સત્વહીન-માલ વિનાનું. Sapless. Pithless.
નિઃસંતાન, a. સંતાન વગરનું. Childless.
નિઃસ્વાદ, a. સ્વાદ વગરનું. Tasteless. Insipid.
નિઃસ્વાર્થ,-ર્થી, a. સ્વાર્થ રહિત. Unselfish.
નીક, n. પાણી જવાનો રસ્તો. Drain.
નીકળવું, vt. બહાર આવવું. To come out.
નીઘરવું,-ળવું, vt. ડૂંડામાં દાણા આવવા. To ripen.
નીચ. a. અધમ; હલકું. Mean. Base.
નીચતા,-પણું, n. અધમતા. Meanness.
નીચાણ. n. ઢોળાવ. Slope. Declivity.
નીચું, a. નીચ. Low. ૨. ઓછી. ઉંચાઇનું Not high.
નીચે, ad. હેઠે. Beneath.
નીડર, a. નિર્ભય. Fearless. Bold.
નીતરવું, vt. ટપકવું, To ooze. ૨. ઠરવું. To subside.
નીતિ, n. સદાચાર. Ethics. ૨. ચાલચલગત. Behaviour. ૩. રાજનીતિ. Polity. ૪. ધોરણ; પદ્ધતિ. Policy.
નીતિજ્ઞ,-નિપુણ,-વેત્તા, a. નીતિ જાણનાર. Well-versed in ethics.
નીતિમાન,-યુક્ત, a. નીતિવાળું. Moral. Just.
નીતિશાસ્ત્ર, n. આચરણના નિયમનું શાસ્ત્ર. Moral philosophy.
નીદવું, n. ખેતરમાં અનાજના છોડને હરકત કર્તા હોય તે કાઢી નાંખવું. To weed.
નીપજ, n. પેદાશ. Produce. Gain. [To gain.
નીપજવું vt. પેદા થવું. To result. ૨. નફો મેળવવો.
નીમ, a. અડધું. Half
નીમવૈદ્ય,-હકીમ. n. ઉંટવૈદ્ય. Quack.
નીમવું, vt. સ્થાપવું; નિયોજવું. To appoint; To fit.
નીમે, ad. અડધે ભાગે. By half.
નીર, n. જળ; પાણી. Water. ૨. કસ. Lustre.
નીરખવું, vt. બરાબર જોવું. To inspect.
નીરવ, a. શાંત. Calm. [before cattle.
નીરવું, vt. ઢોરને ઘાસ નાખવું. To place grass
નીરો n. તાજી તાડી. Toddy-juice. [desease.
નીરોગ,-ગી, a. તંદુરસ્ત. Healthy. Free from
નીલ, a. કાળું. Black. ૨. આસમાની. Azure.
નીલમ. -ણી n. નીલ રંગનું રત્ન, Sapphire.
નીલું, a. લીલું. Green. ૨. વાદળી. Blue; Dark-green.
નીવડવું, vt. નીમડવું. To turn out.
નીસરવું, vt. નીકળવું. To come out. To issue.
નીંદ,-ર, n. ઉંઘ; નિદ્રા. Sleep. [weed.
નીંદવું, vt. ખેતરમાંથી નકામું ઘાસ ખોદી કાઢવું. To
નુકતો, n. બિંદુ Dot. ૨. કોયડો. Puzzle. ૩. મુદ્દો; તર્ક.
નુકશાન, n. હાનિ. Loss; injury. [Fancy.
નુકશાનકર્તા,-કારક,-કારી. a. હાનિ કરનારૂં. Injurious.
નુકશાની, n. હાનિ. Loss. Injury. ૨. નુકશાનનું વળતર. Compensation. a. નુકશાનવાળું. Damaged.
નુગરૂં, a. નગરૂં, Faithless. Ungrateful.
નૂતન,-ર, a. નવું. New, Fresh; Recent.
નૂપર, નેપુર, -વર, n. ઝાંઝર, Anklet.
નૂર n. તેજ; પ્રકાશ. Light. Lustre. ૨. ભાડું. Fare.
નૃદેવ,-પ,-પતિ.-પાલ, n. King. રાજા.
નૃત્ય,-ત્ત, n. નાચ, Dance. A ball.
નાચનાર, n. નાચ કરનાર. Dancer. [school.
નૃત્યશાલા,-શાળા, n. નૃત્ય શીખવતી શાળા. Dancing
નૃદેહ, n. માનવદેહ. Human body. [thropology.
નૃવંશવિદ્યા, n. જાતિઓના ગુણધર્મ ચર્ચતું શાસ્ત્ર, An-
નૃશંસ, a. ક્રૂર; નીચ. Merciless; Cruel.
ને, ind. અને, And. [Just.
નેક, a, પ્રમાણિક. Honest. virtuous. ૨. ન્યાયી.

નેકનામી, *n.* કીર્તિ Fame.
નેકી. *n.* પ્રમાણિકપણું. Honesty. Probity. ૨. પવિત્રતા. Piety. Chastity.
નેજું, નેજો, *n.* વાવટો. Banner. ૨. ભાલો. Lance.
નેડો, *n.* સ્નેહ. Attachment.
નેણ, -ન. -ત્ર, *n.* આંખ; નયન. The eye.
નેતર, *n.* એક જાતનો વેલો અને તેની સોટી. Cane.
નેતરૂં, *n.* વલોણાનું દોરડું. Rope for churning.
નેતા, *n.* આગેવાન, Leader. A manager.
નેત્રવિદ્યા, *n.* આંખ વિષેનું શાસ્ત્ર. Opthalmology.
નેત્રવૈદ્ય. *n.* આંખનો વૈદ્ય. Ophtalmic surgeon.
નેપથ્ય, *n.* રંગભૂમિનો પડદો; પડદા પાછળનો ભાગ, Curtain. ૨. પોશાક. Dress.
નેપાળો, *n.* રેચક બીયાંવાળી એક વનસ્પતિ. Croton.
નેમ, *n.* હેતુ; નિશાન. Aim. Intention.
નેવ, -વું, *n.* નળિયું. Tile. The eves of a roof.
નેશ, *a.* અપશુકનિયું. Inauspicious. ૨. કમનસીબ. Unlucky.
નેશ,-ડો, *n.* ભરવાડનું ઝૂપડું-ઝૂપડાં. Shepherd's hut.
નેસ્તી, *n.* મોદી. Grocer. A corn-seller.
નેહ, -ડો, *n.* સ્નેહ. Attachment.
નેળ, *n.* સાંકડી ગલી. Narrow lane. ૨. હુકાની નળી. Tube of hubble-bubble.
નૈપુણ્ય, *n.* નિપુણતા. Proficiency. Skill.
નૈયત, *n.* દાનત; હેતુ. Intention. Moral inclination.
નૈયાયિક, *a.* ન્યાયને લગતું. Pertaining to logic.
નૈર્ઋત્ય, *n.* પશ્ચિમ અને દક્ષિણ દિશા વચ્ચેનો ખૂણો. South-west.
નૈવેદ,-દ્ય, *n.* પ્રસાદ. Offering of eatable to an idol.
નૈષ્ઠિક, *a.* નિષ્ઠાવાળું. Devoted to religious rites.
નૈસર્ગિક, *n.* કુદરતી. Natural. Innate.
નોક,-ખ, અણી; છેડો. Point. ૨. ટેક;વટ. Self-respect.
નોકર, *n.* ચાકર; દાસ. Servant. A domestic.
નોકરશાહી, *n.* અમલદારી રાજ્ય. Beaurocracy.
નોકરી, *a.* ચાકરી; સેવા. Service. Employment.
નોખું, *a.* જુદું. Separate. Distinct.
નોતરવું, *vt.* આમંત્રણ કરવું.To invite to dinner.
નોતરૂં, *n.* આમંત્રણ. Invitation.
નોધારૂં, *a.* આધાર વગરનું.Helpless. Supportless.
નોબત, *n.* મોટું નગારૂં. Large drum.
નોળિયો, *n.* એક નાનું ચોપગું પ્રાણી. Mangooze.
નોંધ, *n.* ટાંચણ. Entry;notes.A memorandom.
નોંધણી, *n.* નોંધવાની ક્રિયા. Registration.
નોંધવું, *vt.* નોંધકરવી. To register. To enter in a book.
નોંધાઇ, *n.* નોંધણી કરવાની ફી. Registration fees.
નૌકા, નૌ, *n.* હોડી. Boat. Ship.
નૌકાગમન, *n.* નૌકાની સફર. Navigation.
નૌકાપતિ,-ધિપતિ, *n.* નૌકાસૈન્યનો ઉપરી. Admiral. ૨. કપ્તાન. Captain.
નૌકાફોજ,-સૈન્ય, *n.* દરિયાઈ લશ્કર. Navy.
નૌતમ, *a.* નૂતન. New. Recent. Fine.
ન્યાત, *n.* જ્ઞાતિ. Caste. A sect.
ન્યામત, *n.* સુખ.Comfort.૨. દુર્લભ ચીજ.Dainty.
ન્યાય, *n.* ઇન્સાફ. Justice. ૨. કહેવત. Maxim. ૩. ન્યાય શાસ્ત્ર. Logic.
ન્યાયમંદિર,-સભા, *n.* વરિષ્ઠ અદાલત. High-court.
ન્યાયમંત્રી, *n.* ન્યાયખાતાનો મંત્રી. Legal.Remembrancer
ન્યાયશાસ્ત્ર,*n.*પ્રમાણશાસ્ત્ર..Science of Logic.
ન્યાયી, *a.* વાજબી. Just. Upright.
ન્યારૂં, *a.* જુદું. Separate. ૨. અજાયબ.Strange.
ન્યાલ, *a.* પૈસાદાર. Rich. ૨. નિહાલ. Satisfied.
ન્યૂન, *a.* ઓછું; ઊણું. Less.
ન્યૂનતા, *n.* ઓછપ. Deficiency. A deficit.
ન્યૂનાધિક, *a.* ઓછુંવત્તુ, More or less.

'प'

પ, ૨૧ મો વ્યંજન. The 21st consonant of the Alphabet.
પકડ, *n.* પકડવું તે. Grip.૨.પકડવાનું ઓજાર. Pincers.
પકડવું,*vt.*ઝાલવું. To catch. ૨.કેદ પકડવું.To arrest.
પકવવું,-કાવવું, *vt.* રાંધવું. To cook. ૨. ભઠ્ઠીમાં શેકવું. To bake. ૩. પાકે એમ કરવું. To ripen.
પક્કું, *a.* પાવરધું. Competent. ૨. ખંધું. Shrewd. ૩. દૃઢ. Durable.
પક્કાઈ, *n.* ખંધાઈ. Shrewdness; Cunning.
પક્વ, *a.* પાકું. Ripe. ૨. રંધાયેલું. Cooked.
પક્ષ, *n.* તરફેણ. Side. ૨. તડ; પાંખ. Wing ૩. પખવાડિયું. Fortnight.
પક્ષકાર, *n.* પક્ષ કરનાર. Partisan. A party.
પક્ષપાત, *n.* વગ; તરફદારી. Partiality.
પક્ષપાતી, *a.* એકતરફી. Partial.
પક્ષાઘાત, *n.* લકવો. Paralysis.
પક્ષી *n.* પંખી. Bird. A fowl.
પખવાડું,-ડિયું, *n.* પંદર દિવસનો કાળ. Fortnight.
પખાલ, *n.* પાણી ભરી લાવવાની ચામડાની ગૂણ કે થેલી. Leathern water-bag.
પખાલચી,-લી, *n*, ભીસ્તી. Watter-carrier.
પખાળવું *vt*, પાણી વડે ધોવું. To wash.
પખું, *n.* પક્ષ; ઓથ. Side. A party. A divison.
પગ, *vt* પ્રાણીનો ચાલવાનો અવયવ, Leg.

પગચંપી, *n.* પગ ચાંપવા તે. Massage.
પગથિયું, *n.* નીસરણીનો ટપ્પો. A step.
પગથી,-વાટ, કેડી,-રસ્તો, *n.* પગે ચાલનારાઓ માટેનો માર્ગ. Foot-path.
પગપાળું, *a.* પગે ચાલતું. Pedestrian.
પગરખું, *n.* ખાસડું, Shoe. [sion,
પગરણ, *n.* પ્રારંભ Beginning. ૨. સારું ટાણું. Occa-
પગરવ -વો, *n.* અવરજવર. Frequent walking. ૨. પગના ચાલવાનો અવાજ. Sound of feet.
પગલું; *n.* ડગલું; પગના તળિયાની છાપ. Step.
પગાર, *n.* વેતન; દરમાયો. Salary. Pay.
પગારપત્રક, *n.* પગારની આકારણીનું પત્રક. Pay-sheet.
પગી, *n.* પગલું પારખીને ચોરની ભાળ કાઢનાર. Thief-catcher. ૨. ચોકિયાત. Guard.
પગેરૂં, *n.* ચોરનું પગલું. Foot-mark.
પગેલાગણું,-પડણું, *n.* નમસ્કાર. Salutation.
પચપચું, *a.* ગદગદું. Watery.
પચરંગ.-ગી,-ગિયું, *a.* પાંચ રંગવાળું. Five-coloured.
પચવું, *vi.* હજમ થવું. To undergo digestion. To digest. ૨. ભોગવવુ. To enjoy.
પચાવ,-વો. *n.* પચવું તે. Digestion. [setter.
પચ્ચીગર, *n.* જડિયો; વીંટીમાં નંગ બેસાડનાર. Gem-
પચ્છમ. *a.* પાછળનું Later. ૨. પશ્ચિમ. The west.
પછડાવું, *vt.* અફળાવું; કુટાવું. To be struck against.
પછવાડે, *ad.* પાછળ; પૂંઠે. To the rear. Behind.
પછાડવું, *vt.* અફાળવું; પટકવું. To dash on the ground.
પછાડા, *n.* ફોગટ. પ્રયત્ન -ફાંફાં. Vain efforts.
પછાતવર્ગ, *n.* સંસ્કારમાં પાછળ રહી ગયેલો લોકસમૂહ. Backward class.
પછી.-છે, *ad.* પાછળ.-થી. Afterwards.
પછીત, *n.* ઘરની પાછલી ભીંત. The back wall.
પજવણી, *n.* પજવવું તે; હલાકી. Harassment.
પજવવું, *vt.* ત્રાસ આપવો; હેરાન કરવું. To harass.
પજુસણ, *n.* જૈનોનું એક પર્વ. Jain holidays.
પટ, *n.* વસ્ત્ર. Cloth. ૨. ખાનાં ચિતરેલું પાટિયું. Chequered board. ૩. પડદો. Curtain. ૪. નદીની પહોળાઇ; વિસ્તાર. Breadth. *ad.* ઝટ. Quickly.
પટકવું, *vt.* પછડાવું ફેંકવું. To knock down. To dash.
પટકૂળ, *a.* રેશમી વસ્ત્ર. Silken garment.
પટપટ, *ad.* ઝટઝટ. Quickly. *n.* લવારો. Babbling.
પટરાણી, *n.* રાજાની મુખ્ય રાણી. The eldest queen.
પટલ, *n.* ઢાંકણ; પડદો; આંખનો પડદો. Covering. ૨. ટોળું. Mass. [Landholder.
પટાદાર, *a.* પટાપટાવાળું. Striped. *n.* જમીનદાર.
પટાબાજી, *n.* દાવપેચ. Art of fighting.
પટામણું, *a.* ફોસલાવનારૂં. Flattering. Coaxing.
પટારો, *n.* મોટી પેટી. Big box.
પટાવવું, *vt.* ફોસલાવવું. To cheat. To cajole.
પટાવાળો, *n.* ચપરાસી; નોકર, Peon, A sepoy.

પટી, પટ્ટી, *n.* પાતળો લાંબો કકડો. Shred.
પટેલ,-લિયો, *n.* ન્યાત કે ગામનો આગેવાન. Headman of a village or caste.
પટો, પટ્ટો, *n.* સનદ; દસ્તાવેજ. Deed. ૨. કમરબંધ. Belt. ૩. કપડાનો લાંબો ચીરો. Stripe of cloth.
પટોપટ, *ad.* એક પછી એક. One after another.
પટોળું, *n.* સુંદર રેશમી વસ્ત્ર. Fine silken garment.
પટ્ટણ,-ન,-ત્તન, *n.* શહેર, City.
પટ્ટાભિષેક, *n.* રાજ્યાભિષેક. Coronation.
પઠન, *n.* ભણતર. Studying. [Fold.
પડ, *n.* થર. Layer. ૨. ઢાંકણ. Covering ૩. વળ.
પડકાર,-રો, *n.* આહ્વાહન; મોટેથી સંબોધન. Call.
પડકારવું, *vt.* આહ્વાહન કરવું. To call; To encourage.
પડખું, *n.* પાસુ; પક્ષ. Side. Vicinity. ૨. મદદ. Help.
પડઘો, *n.* સામો અવાજ; પ્રતિઘોષ. Echo. A reso-
પડછાયો; *n.* ઓળો- પ્રતિબિંબ. Shadow. [nance.
પડતર, *n.* બેઠેલી કિંમત. Cost *a.* ખેડ્યા વિનાનું. Uncultivated.
પડતી, *n.* પતન; અવદશા. Fall. Decline.
પડથારો -રથાર, *n.* પહોળી ઓટલી. Portico. ૨. છોબંધ ભોંયતળિયું. Level ground.
પડદો,-રદો, *n.* આંતરો. Curtain ૨. ઓઝલ. Veil. ૩. ગુપ્ત વાત. Privacy.
પડપૂછ, *n.* પૂછપરછ. Inquiry. Investigation. [cost.
પડવું, *vt.* નીચે ગબડવું. To fall. ૨. કિંમત બેસવી. To
પડળ, *n.* આંખને છાવરી લેતું પડ, છારી. Coating over the eye. [Crowding.
પડાપડી, *n.* સ્પર્ધા. Rivalry. ૨. ઉપરાઉપરી પડવું તે.
પડાવ, *n.* મુકામ; છાવણી. Camp. Encampment.
પડાવવું, *vt.* ઝૂંટવી લેવું. To snatch away.
પડાળી,-ળ, અડાળી. One-sloped roof.
પડી,-કી, *n.* નાનું પડીકું. Small package.
પડીકું, -ડો *n.* કાગળમાં લપેટી કરેલું બાંધણ. Package.
પડોશ, *n.* પાડોશ. Neighbourhood;.
પડોશી *n.* A neighbour. પાડોશી. [Also.
પણ, *n.* પ્રતિજ્ઞા; ટેક. Vow. *conj.* પરંતુ. But. ૨. વળી.
પણછ, *n.* ધનુષ્યની દોરી. String of a bow.
પણી, *n.* ભાજીની ઝૂડી. Bundle.
પત,-તીજ, *n.* આબરૂ. Credit. Reputation ૨. વિશ્વાસ. Trust. ૩. ગળતો કોઢ. Leprosy.
પતન, *n.* પડવું તે. To fall.
પતરાજ,-જી, *n.* બડાઈ. Boast. Brag-ging.
પતરાજીખોર, *a.* શેખીખોર. Vain. Boastful.
પતરાળી,-ળું,-વળ-વળી, *n.* પાંદડાની પાતળ. Plate made of leaves. 2. ભાણું. Dish. [piece of metal.
પતરી, *n.* ધાતુનો નાનો કકડો. Thin and small
પતરૂં, *n.* ટીનનો મોટો સપાટ આકાર. Tin sheet.
પતવવું, તાવવું, *vt.* પતે એમ કરવું. To settle.
પતવું, *vt.* પૂરૂં થવું; નિકાલ આવવો. To end.

પતંગ, *n.* કનકવો. Paper-kite.
પતંગિયું, *n.* કુદું. Butter-fly; A moth.
પતાકા, *n.* ધ્વજા. Flag. An ensign.
પતાવટ, *n.* તોડ; પતાવણી. Settlement.
પતાસું, *n.* ખાંડની એક બનાવટ. Sugar-cake.
પતિ, *n.* ધણી. Husband, ૨, માલિક. Master,
પતિત, *a.* પડેલું; પાપી. Fallen; Wicked.
પતિતપાવન, *a.* પતિતને પાવન કરનારૂં. Purifying the wicked. *n.* ઇશ્વર. God.
પતિવ્રત, *n.* શિયળ; પતિભક્તિ. Chastity.
પતીજ, *n.* ખાતરી. Reliance. Trust. Faith.
પતેતી, *n.* પારસીઓના બેસતા વર્ષનો તહેવાર. New Year day of the Parsees.
પત્તુ, *n,* પાંદડું. Leaf. ૨. લખવાનું કે રમવાનું પત્તુ. Card.
પત્તો, *n.* ભાળ; ખબર, Trace. ૨. ઠામઠેકાણું. Address.
પત્ની, *n.* વહુ. Wife. [Paper.
પત્ર. *n.* કાગળ. Letter. 2. પાંદડું. Leaf. ૩. છાપું.
પત્રક, *n.* નોંધપોથી, Register.
પત્રકાર, *n.* છાપામાં લખવાના ધંધાવાળો. Journalist.
પત્રવ્યવહાર, *n.* કાગળ પત્ર લખવા તે. Correspondence.
પત્રિકા, *n.* ચિઠ્ઠી. Note. ૨, નાનું છાપું. Slip.
પથ, *n.* માર્ગ. Path. A road, A way.
પથરી. નાનો પત્થર; કાંકરી. Small-stone. ૨. મૂત્રમાર્ગનો એક રોગ. Stone in bladder,
પથારી, *n.* બિસ્તરો, Bedding. ૨. માંદગી. Sickness.
પથારીવશ, *a.* માંદું. Sick. Ill.
પથિક. *n.* વટેમાર્ગુ. Way-farer. A traveller.
પથ્થર, -થરો, *n.* પાષાણ. Stone ૨. મૂર્ખ. Stupid.
પથ્ય, *n.* કરી; પરેહજી, Diet. Regimen. *a.* હિતકર. Beneficial. Healthy.
પદ *n.* પગ. Foot. ૨. દરજ્જો. Rank. ૩. મૂળ. Root 4. કવિતાની કડી. Line of a verse.
પદક, *n.* ચાંદ. Medal. A locket.
પદચ્છેદ, *n.* પદનું વ્યાકરણ. Analysis.
પદબંધ, *n.* પદોમાં સળંગ કાવ્યની રચના. Versification.
પદભ્રષ્ટ, *n.* પદચ્યુત. Dethroned. Deposed.
પદર. *a.* પોતાનું. Self. ૨. આધાર. Support. ૩. લૂગડાનો છેડો. End of a garment. [Degree.
પદવી, *n.* દરજ્જો. Rank. ૨. ઇલકાબ. Title. ૩. ઉપાધિ.
પદવીદાન સમારંભ, *n.* પદવીઓ આપવાની વિધિનો મેળાવડો. Convocation.
પદાર્થ, -રથ, *a.* ચીજ; વસ્તુ. Thing. ૨. તત્વ, Matter.
પદાર્થવિજ્ઞાન, *n.* ભૌતિક પદાર્થના ગુણધર્મની મીમાંસા કરતું શાસ્ત્ર. Physics.
પદેડવું, -દાડવું, *vt.* થકવવું. To tire. ૨. બગાડવું. To soil.
પદ્ધતિ, *n.* રીત, Method. Mode. Manner.
પદ્મ, *n,* કમળ. Lotus.
પદ્મિની, *n.* કમળનો છોડ. Lotus plant. ૨. અત્યંત સુંદર સ્ત્રી. Most beautiful woman,

પદ્ય, *n.* કવિતા. Verse. Poetry. ૨. છંદબદ્ધ રચના. Metrical composition. [tion.
પદ્યબંધ, *n.* પદ્યમાં કરેલી રચના. Poetical composi-
પધરાવવું, *vt.* માનથી તેડી આણવું કે પહોંચાડવું. To invite respectfully. ૨. બીજાને ગળે વળગાડવું. To sell off by cheating. [tion.
પધારવું, *vt.* આવવું કે જવું. To come or go.
પનઘટ, *n.* પાણીનો ઘાટ. Place for drawing water.
પનાઇ, *n.* હોડી. Boat.
પનાહ, *n.* રક્ષણ. Protection. [carrying water.
પનિયારી, -હારી, *n.* પાણી ભરવા જતી સ્ત્રી, Woman
પનીર, *n.* એક ખાદ્યપદાર્થ. Cheese.
પનો, *n.* કાપડની પહોળાઇ. Breadth of cloth.
પનોતી, *n.* પડતી દશા. Ill-fate. Evil destiny.
પનોતું, *a.* શુભ; મંગળકારી. Auspicious.
પપનસ, *n.* એક ફળ. Pumelo.
પપૈયા, *n.* પપૈયાનું ઝાડ. Papaya plant. ૨. ચાતક; બપૈયો. Pied-crested cuckoo. ૩. ફોલ્લો. Boil.
પમરાટ, *n.* સુવાસ. Scent. Fragrance.
પય, *n.* પાણી. Water. ૨. દૂધ. Millk.
પયગંબર, *n.* નબી. Prophet.
પયગામ, *n.* સંદેશો. Message. A letter.
પયોધર, *n.* સ્તન. Breast. ૨. વાદળ, Cloud.
પર, *a.* પારકું; અન્ય. Alien. ૨. દૂર. Distant. ૩. શ્રેષ્ઠ. Best. *ad.* ઉપર. Above. [person.
પરકીય, *a.* બીજાનું; પારકું. Belonging to another
પરકીયા, *n.* પારકાની સ્ત્રી. Wife of another person. ૨. રખાત. Mistress.
પરખ, *n.* પરીક્ષા. Test. An exmination.
પરખવું, *vt.* પરીક્ષા કરવી; પારખવું. To test.
પરગજુ, -માથી, *a.* પરોપકારી. Benevolent.
પરગણું, *n.* તાલુકો. District. A province.
પરગામી, -જન, *n.* પરદેશી. Foreigner. An outsider.
પરચૂરણ, રણ, *a.* ફુટકળ. Miscellaneous. *n.* ખુરદો. Cha-
પરચો; -તો. *n.* પ્રતાપ. Awe. ૨. ચમત્કાર. Miracle. [nge.
પરછંડ, *a.* હૃષ્ટપુષ્ટ. Robust. ૨. કદાવર. Bulky.
પરઠ, -ણ, પઠણ, *n.* કરાર; કબૂલાત. Agreement.
પરઠવું, *vt.* નક્કિ કરવું. To settle. ૨. કરાર કરવો. To contract.
પરણવું, *vt.* લગ્ન કરવું. To marry. To wed.
પરણેત, -તર, *n.* લગ્ન. Marriage. ૨. પત્ની. Wife.
પરતંત્ર, -વશ, *n.* પરાધીન. Dependent. Subservient.
પરતંત્રતા, *n.* પરાધીનતા. Dependence. Slavery.
પરદારા, -રૂ, -નાર, -સ્ત્રી, *n.* પારકાની સ્ત્રી. Wife of another man.
પરદારાગમન, *n.* વ્યભિચાર. Debauchery.
પરદુઃખ, *n.* પારકાનું દુઃખ. Sorrows of others.
પરદુઃખભંજન, -હાર, *n.* બીજાનું દુઃખ દૂર કરનાર. Philan-
પરદેશ, *n.* પારકો દેશ. Foreign country. [thropist,

પરદેશી, *a.* પરદેશનું. Foreign. *n.* ત્યાંનો વતની. Foreigner.
પરધર્મ, *n.* સ્વધર્મ નહિતે. Religion not one's own.
પરધર્મી, *a.* બીજા ધર્મવાળું. Belonging to other, religion.
પરનાળ,-ળું, *n.* નેવાનું પાણી ઝીલવાની નીક. [Water-pipe. Drain.
પરપોટો, હવાથી પ્રવાહીમાં થતો ફુગ્ગો. Bubble.
પરબ, *n.* રસ્તામાં મુસાફરને પાણી પીવાની જગા. Water-place.
પરબીડિયું, *n.* કાગળની કોથળી. Envelope.
પરબ્રહ્મ, *n.* પરમાત્મા. The Supreme Being.
પરભવ, *n.* બીજો અવતાર, Next life.
પરભાર્યું,-રે,-બારે, *a.* બીજાનું. Another's. *ad.* બારોબાર. Directly.
પરભોગી, *a.* બીજાવડેભોગવાતું. Enjoyed by another.
પરમ, *a.* ઉત્તમ. Best.
પરમગતિ,-પદ, *n.* મોક્ષ. Salvation.
પરમાણુ, *n* ઝીણામાં ઝીણો અણુ. Atom.
પરમાણુ, *n.* માપ. Measure. Size.
પરમાત્મા, *n.* ઈશ્વર. God.
પરમાર્થ, *n.* પરોપકાર. Benevolence. Charity.
પરમિયો, *n.* પ્રમેહ; એક રોગ. Gonorrhoea.
પરમેશ,-શ્વર, *n.* ઈશ્વર. God.
પરરાજ્ય, *n.* વિદેશીનો અમલ. Foreign rule.
પરલક્ષી, *a.* બીજાને લક્ષ કરતું. Objective.
પરલોક, *n.* મૃત્યુ પછીનો સ્વર્ગ વગેરે બીજો લોક. The other world.
પરલોકવાસી, *a.* મરહૂમ. Late ૨. મરણ પામેલું. Dead,
પરવ, *n.* તહેવાર; પર્વ. Festival. A holiday.
પરવડવું, *vt.* પાલવવું. પોસાવું. To afford. To suit.
પરવરવું, *vt.* જવું. To depart. To go.
પરવરશી,-ન. ગુજરાન. Nourishing. Maintenance.
પરવશ, *a.* પરાધીન. Dependent.
પરવા, *n.* દરકાર. Care. ૨. ગરજ, Concern.
પરવાનગી, *n.* રજા. Permission. Leave.
પરવાનો, *n.* રજાનો લેખી હુકમ. Passport ૨. છૂટ. Freedom.
પરવારવું, *vt.* કામ આટોપી નવરૂં થવું. To be free.
પરવાળું, *n.* પ્રવાલ. Coral.
પરશુ, *n.* કુહાડી. Axe.
પરસાળ,-ડસાળ, *n.* ઘરનો આગલો ખંડ. Front portion of a house.
પરસેવો, *n.* પસીનો. Perspiration. Sweat.
પરસ્પર, *ad.* એક બીજાને; અરસપરસ. Mutually.
પરહરવું *vt.* તજવું To forsake To abandon.
પરહેજ, *a.* બંધનમાં પડેલું. Arrested. ૨. પરહેજી પાળતું Continent.
પરહેજગાર, *n.* સંયમી Devout. Abstinent.
પરહેજી, *n.* ફરી. Diet. Regimen. ૨. કેદ. Restraint.
પરંતુ, *conj.* પણ. But.
પરંપરા, *n.* હાર; શ્રેણી. Regular succession. ૨. ઘણા કાળથી ચાલતો આવેલો રિવાજ. Tradition.

પરા, *n.* ઉત્તમ-શ્રેષ્ઠ. સ્થિતિ. The best State.
પરાકાષ્ઠા, *n.* છેલ્લી હદ. Uttermost extremity.
પરાક્રમ, *n.* બહાદુરી. Bravery. Heroism. ૨. શૂરાતન. Valour.
પરાક્રમી, *a.* શૂરવીર. Mighty. Valiant.
પરાગ, *n.* ફુલમાંની રજ. Pollen of flower.
પરાજય,-ભવ, *n.* હાર. Defeat
પરાણે, *ad* બળાત્કારે. Forcibly. Against the will.
પરાણો,-ણી, *n.* આરવાળી લાંબી લાકડી. Goad.
પરાધીન, *a.* પરવશ. Dependent.
પરાપૂર્વ, *n.* બહુ જૂનો સમય. Verv old times.
પરામર્શ, *n.* વિચાર, Reflection. Reasoning. 2. અનુમાન. Deduction. ૩. સ્મૃતિ. Recollection.
પરાયણ, *a.* લીન. Adhering. Devoted.
પરાયું. *a.* પારકું. Not one's own. [For another.
પરાર્થ, *n.* પરોપકાર. Benevolence. *a.* બીજાને માટેનું
પરાવલંબન, *n.* પારકાપરઆધારરાખવોતે. Dependence.
પરાવલંબી, *a.* પારકા પર આધાર રાખતું. Dependent.
પરાશ,-ત, *n.* છાશ ઉપરનું પાણી. Water floating on the surface of whey.
પરાસ્ત,-જિત, *a.* હારેલું. Defeated.
પરિક્રમણ,-ક્રમ,-ક્રમા, *n.* પ્રદક્ષિણા. Circumambulation.
પરિગ્રહ, *n.* સ્વીકાર. Acceptance.
પરિઘ, *n.* વર્તુળનો ઘેરાવો. Circumference of a circle.
પરિચય, *n.* ઓળખાણ. સહવાસ. Acquaintance.
પરિચારક,-જન, *n.* નોકર. Servant. Attendant.
પરિચર્યા. *n.* સેવા. Service,
પરિચારિકા,-રિણી, *n.* દાસી. Maid-servant,
પરિચિત, *a.* ઓળખીતું, Familiar. Intimate.
પરિણત. *a.* પાકું થયેલું. Matured. ૨. ઝૂકેલું. Stooping. ૩. અંત પામેલું. Ended.
પરિણમવું, *vt.* પરિણામઆવવું. To result. ૨. અંત આવવો. [To end.
પરિણામ, *n.* નતીજો; ફળ. Result, Conseqence ૨. અંત. End.
પરિણીત, *a.* પરણેલું. Married.
પરિતાપ, *n.* દુઃખ Pain. Sorrow. ૨. તાપ. Heat.
પરિત્યાગ, *n.* છોડી દેવું તે. Abandonment.
પરિધાન, *n.* વસ્ત્ર. Clothes. Garment. ૨. પહેરવું તે. Wearing,
પરિપક્વ, *a.* પાકેલું. Ripe.
પરિપાલન;-ના, *n.* રક્ષણ. Protection. ૨. પાલન, Nourishing.
પરિપુષ્ટ, *a.* સારી રીતે પોષણ પામેલું. Nourished. [Fleshy.
પરિપૂર્ણ,-રિત, *a.* ભરપૂર. Quite filled. Perfected.
પરિભ્રમણ, *n.* ભ્રમણ; ગોળ ફરવું તે. Turning round.
પરિમલ,-ળ, *n.* સુગંધ. Perfume. Scent. Fragrance.
પરિમાણ, *n.* માપ. Measure. Magnitude.
પરિમિત, *a.* મર્યાદિત, Moderate. ૨. અલ્પ. Little. ૩. માપેલું. Measured.
પરિમેય, *a.* માપી શકાય તેવું. Measurable. ૨. મર્યાદિત. Limited. *n.* માન. Magnitude,

પરિવર્ત,ર્તન, *n.* ફેરફાર. Change. ૨. ક્રાંતિ. Revolution. ૩. ગોળ ફરવું તે. Turning round.
પરિવર્તક, *a.* ફેરફાર કરતું. Changing.
પરિવાર, *n.* કુટુંબકબીલો. Family. Progeny.
પરિવ્રાજક, *n.* સન્યાસી. Ascetic.
પરિશિષ્ટ, *n.* પુરવણી. Appendix. A supplement.
પરિશીલન, *n.* સેવન. Study.
પરિશ્રમ, *n.* મહેનત. Labour. Trouble
પરિષદ, *n.* સભા. Conferance. A meeting.
પરિસીમા, *n.* હદ; સીમા. Boundary. Limit. [tances.
પરિસ્થિતિ, *n.* આજુબાજુની સ્થિતિ-સંયોગ. Circums-
પરિહાર, *n.* ત્યાગ. Clearing away. Averting.
પરિહાસ, *n.* મશ્કરી. Ridicule. Jest. Joke.
પરી, *n.* દેવતાઇ સુંદરી. Fairy. ૨. A beautiful woman.
પરીક્ષક, *n.* પરીક્ષા કરનાર. Examiner. A judge.
પરીક્ષા, *n.* તપાસ. કસોટી, Examination. Trial.
પરીક્ષાપત્ર,-ક. *n.* પ્રશ્નપત્ર. Question-paper.
પરૂ, *n.* પાચ. Pus.
પરૂ, *n.* ઉપનગર. Suburb. *a.* દૂર; અલગ. Distant.
પરેશાન, *a.* હેરાન; વ્યાકુલ. Perplexed. ૨. ધૂર્ત; ચતુર. Cunning.
પરેશાની, *n.* મુસીબત; વ્યાકુલતા. Perplexity.
પરોક્ષ, *a.* અપ્રત્યક્ષ; ગેરહાજર. Indirect. Invisible.
પરોઢ, *n.* પ્રભાત. સવાર. Day-break. Dawn.
પરોઢિયું, *n.* મળસકું. Early morning. Dawn.
પરોણાગત,-ચાકરી, *n.* આતિથ્ય; મેહમાનગીરી. Hospitality.
પરોણો; *n.* મહેમાન Guest. 2. આર. A goad.
પરોપકાર.-કૃતિ, *n.* પારકાનું ભલું કરવું તે. Benevolence.
પરોપકારી, *a.* પરોપકાર કરનારૂં. Benevolent. Philanthropist.
પરોવવું, *vt.* સોયમાં દોરો ઘાલવો. To thread a needle. ૨. જોડવું. To connect. લગાડવું. To employ.
પર્ણ, *n.* પાંદડું. Leaf.
પર્ણકુટિ,-ટી, *n.* ઝૂપડી. A hut made of leaves.
પર્દેનશીન,-પોશ, *a.* પડદામાં રહેનારૂં. Veiled.
પર્યટન, *n.* મુસાફરી. Journey. Roaming.
પર્યવસાન, *n.* અંત. End. A termination.
પર્યંત, *ad.* લગી; સુધી. Till. *n.* અંત. End.
પર્યાય, *n.* રીત. Manner, ૨. યુક્તિ. Device. ૩. સમાનાર્થ શબ્દ. Synonym.
પર્વ, *n.* પ્રકરણ; ગ્રંથનો ભાગ. Chapter. ૨. તહેવાર. [A festival.
પર્વત, *n.* પહાડ. Mountain.
પલ,-ક. *n.* ક્ષણ. Moment. A minute.
પલકવું. *vt.* ઝબકવું. To sparkle. To shine.
પલકારો, *n.* *n.* અણસારો. Twinkling of an eye.
પલટણ,-ન. *n.* લશ્કરની ટુકડી. Regiment of soldiers.
પલટવું. *vt.* બદલવું. To change. To turn up.
પલટો, *n.* ઉથલો. ફેરફાર. Change.
પલળવું, *vt.* ભીનું થવું. To be wet. ૨. પીગળવું. To be persuaded.
પલંગ, *n.* મોટો ખાટલો. Big cot. [૨. સવારી. Ride.
પલાણ, *n.* ઘોડાની પીઠ પર નાખવાનો સામાન. Saddle.
પલાણવું. *vt.* સવારી કરવી. To mount. To ride.
પલાયન, *n.* નાસી જવું તે. Flight; Elopement.
પલાળવું, *vt.* ભીંજવવું. To wet. ૨. મન પોચું કરવું, To persuade. [tting.
પલાંઠી, *n.* પગ વાળીને ચપટ બેસવાની એક રીત. Squa-
પલીત, ભૂતપ્રેત. Ghost.
પલીતો, *n.* જામગરી. Priming wick.
પલોટવું,-ળોટવું. *vt.* કેળવવું To train; To break.
પલ્લવ. *n.* કળી; કુંપળ. Budsprouting. ૨, છેડો. A skirt.
પલ્લું; *n.* ત્રાજવાનું કેળીયું. ૨. One of the scales of a balance. ૨. વર તરફથી કન્યાને અપાતું સ્ત્રીધન. Money conferred on the bride by the bridgeroom. [તરંગ Whim.
પવન, *n.* વહેતો વાયુ. Wind; Breaze. ૨. મગજનો
પવનચક્કી, *n.* પવનથી ચાલતી ચક્કી. Windmill.
પવનવેગી. *a.* પવનના જેટલા વેગવાળું. Speedy.
પવાડો, *n.* વીરનું પ્રશસ્તિકાવ્ય. Epic poem.
પવાલી,-લું, *n.* પ્યાલો. Cup. ૨. મોટું વાસણ. Metallic vessel.
પવિત્ર, *a.* પાવન. શુદ્ધ. Pure. Sacred; holy.
પવિત્રતા, *n.* શુદ્ધતા; ચોખ્ખાઈ. Purity; Holiness.
પવૈયો, *n.* હીજડો. Eunuch.
પશમ, *n.* રૂંવાડી; વાળ. Hair.
પશુ, *n.* જાનવર; ચોપગું પ્રાણી Animal. A beast.
પશુવૃત્તિ, *n.* પાશવતા. Beastliness.
પશુવૈદક, *n.* પશુઓ માટેનું વૈદ. Veterinary science.
પશુશાસ્ત્ર, *n.* પ્રાણિશાસ્ત્ર. Zoology.
પશ્ચાત્તાપ, *n.* ખેદ; પસ્તાવો. Repentance. Remorse.
પશ્ચિમ, *n.* આથમણી દિશા. West.
પસ,-લી, *n.* ખોબો; પોશ. Handful,
પસરવું, *vt.* ફેલાવું. To spread. To scatter.
પસંદ, *a.* ગમતું; સ્વીકારેલું. Approved. Chosen.
પસંદગી, *n.* પસંદ કરવું તે. Approval. Choice.
પસાયતું, *n.* બક્ષિસ તરીકેની જમીન. Land of gift.
પસારવું, *vt.* ફેલાવવું To spread. ૨. લંબાવવું. To Lengthen.
પસીનો, *n.* પરસેવો. Perspiratfon.; Sweat. [gthen.
પ્રસ્તાનું, *n.* પ્રસ્થાન. Departure.
પસ્તાવો, *n.* પશ્ચાત્તાપ; ખેદ. Repentance. Penitence.
પસ્તાવું, *vt.* પસ્તાવો કરવો. To repent. To grieve.
પસ્તાળ, *n.* વાણીના પ્રહાર. Shower of scolding.
પસ્તી, *n.* નકામા રદ્દી કાગળ. Refuse of papers.
પહાડ, *n.* પર્વત. Mountain. [Strong.
પહાડી, *a.* પહાડનું. Mountainous. ૨. મજબૂત,
પહાણ,-ણો. *n.* પર્વત. Stone.

પહાણી, *n.* તપાસણી. Survey.
પહેરણ, *n.* કુડતું; અંગરખું. Shirt.
પહેરવું, *vt.* શરીર પર ધારણ કરવું. To wear. To put on.
પહેરવેશ, *n.* પોશાક. Dress. Costume.
પહેરામણી, *n.* બક્ષીસ. Dowry. Marriage portion.
પહેરેગીર, *n.* ચોકીદાર. Guard. Sentry.
પહેરો *n.* જાપતો; ચોકી. Watch; Guard.
પહેલ,*n.* પારો. Inundation. ૨.પ્રારંભ. Beginning.
પહેલવાન, *n.* કુસ્તીબાજ. મલ્લ.Athlete; A wrestler.
પહેલાં *ad.* અગાઉ; પૂર્વે. Formerly.
પહેલું, *a.* પ્રથમ. First. મુખ્ય. Chief.
પહોંચ, *n.* પાવતી; રસીદ. Receipt. ૨. સમજશક્તિ Understanding. ૩. સામર્થ્ય. Capacity.
પહોંચવું, *vt.* જવું; પૂગવું. To reach. ૨. મળવું. To receive. ૩. ટકવું. To withstand.
પહોંચાડવું. *vt.* મોકલવું. To send.
પહોંચેલું, *a.* ધૂર્ત. Cunning. Far-seeing.
પહોર, *n.* પ્રહર; ત્રણ કલાક. Period of three hours.
પહોળાઈ, *n.* પનો; મોકળાશ. Breadth. Width.
પહોળું, *a.* પનાદાર; મોકળું. Broad. Wide.
પહોંચી, *n.* હાથના કાંડાનું એક ઘરેણું. Wristlet.
પહોંચો, *n.* હાથનું કાંડું. Wrist.
પહુઆ, *n.* પૌંઆ. Pounded parched rice.
પળ, *n.* ક્ષણ. Moment. ૨૪ સેકંડ; 24 seconds.
પળવું,*vt.*જવું. To go.૨.પોષણ થવું.To be nourished.
પળિયું, *n.* ધોળો થયેલો વાળ. White or grey hair.
પળી, *n.* ઘી તેલ કાઢવાનું એક લોઢાનું સાધન. Laddle.
પળોટવું, *vt;* કેળવવું. To train. To break.
પંક, *n.* કાદવ. Mud. Mire; Dirt.
પંકજ, *n.* કમળ. Lotus. Waterlily.
પંકાવું *vt.* પ્રખ્યાત થવું; વખણાવું. To be famous.
પંક્તિ, *n.* લીટી, Line. ૨. હાર; પંગત. Row. Rank.
પંખી, *n,* પક્ષી. Bird.
પંખો *n.* વીંઝણો. Fan.
પંગત, *n.* હાર; પંક્તિ. A row. A line; A rank.
પંગુ. -લ, *a,* પાંગળું. Lame. Crippled.
પંચ, *a.* પાંચ. Five. ૨. નિમાયેલા પાંચ માણસો. An assembly of five person. ૩. જ્યુરી. Jury.
પંચક્યાસ, *n.* પંચથી જાહેર તપાસ. A decesion arrived at by a body of arbitrators.
પંચત્વ, *n.* મૃત્યુ. Death,
પંચમુખ,-મુખી-વક્ત્ર,-વદન *n.* મહાદેવ. Shiva.
પંચવર્ણું,*a.*રંગબેરંગી Of various colours.
પંચવાણી,-વાયકા,*n.*લોકવાયકા.General talk of the town.
પંચાત, *n.* પંચ, Arbitration. A jury. ૨, તપાસ. Investigation. ૩. ફેંસલો. Judgment. ૪. ગૂંચવણ; મુશ્કેલી. Difficulty.
પંચાતનામું, *n.* પંચોએ આપેલો ચૂકાદો.Award given by arbitrators.
પંચાતી. *a.* ગૂંચવાડો. Difficulty. A dispute.
પંચાયત, *n.* મંડળ. Board. Arbitration.
પંચાળ,-લ, *n.* લુહાર. Blacksmith.
પંચાંગ *n.* ટીપણું. Almanac. A calender.
પંજેટવું, *vt.* પંજેટીથી એકઠું કરવું. To harrow.
પંજેટી, *n.* ખેતીનું એક ઓજાર; ખંપાળી. Harrow.
પંજો, *n.* પશુનો નહોરવાળો અવયવ. Claw. A paw. ૨.પાંચ આંગળાં અને હથેળીથી બનેલો અવયવ. Hand opened out.
પંડ, *n.* શરીર. Body. ૨. પોતાની જાત. Self.
પંડિત, *n.* વિદ્વાન્; સાક્ષર. Scholar. Learned,
પંડિતાઈ, *n.* વિદ્વતા. Learning.
પંડોપંડ, *ad.* જાતેજ. Personaly.
પંથ, *n.*માર્ગ;રસ્તો. Path. ૨. ધર્મનો સંપ્રદાય. Sect.
પંથક, *n.*મુસાફર. Traveller. ૨. કાસદ. Messenger.
પંથી, *n.* મુસાફર. Traveller.
પંપાળવું, *nt.* વહાલથી હાથ ફેરવવો; લાડ લડાવવાં. To fondle.
પા, *a.&n.* ચોથા ભાગનું. One fourth.
પાઇ, *n.* તાંબાનો એક સિક્કો; પૈસાનો ત્રીજો ભાગ. Pie.
પાક, *a.* પવિત્ર.Holy.૨. પ્રમાણિક.Honest. *n.*નિપજ. Produce. ૨. ખેતીની નિપજ. Harvest. ૩. રસોઇ. Cooked food.
પાકટ,-લ, *a.* પુખ્ત. Mature. ૨. પાકું. Ripe.
પાકવું, *vt.* પરિપકવ થવું. To mature ૨. નિપજવું. To produce; to become. ૩.મુદત થવી. To be due.
પાકશાસ્ત્ર, *n.* રસોઇનું શાસ્ત્ર. Art of cooking.
પાખી, *n.* હડતાળ; પાખી. Non-business day.
પાકીટ, *n.* ચામડાની એક બનાવટ. Leather-bag.
પાકું, *a.* પરિપકવ. Ripe ૨. પુખ્ત. Matured. ૩. પહોંચેલ. Cunning. ૪. અડગ. Firm.
પાખંડ, *n.*ઢોંગ.Hypocracy.False pretence.
પાખંડી, *a.* ઢોંગી. Hypocrite, An imposter.
પાગ,-ડી, *n.* પાઘડું. Turban.
પાગડું,-ડું, *n.* પેંગડું. Stirrup.
પાગરણ, *n.* પથારીનો સામાન.Bedding.
પાગલ, *a,* ઘેલું. Mad.
પાઘ,-ડી, *n.* પાગડી, Turban.
પાચ, *n.* પરૂ. Pus.
પાચક, *a.* પાચનક્રિયાને મદદ કરનારૂં. Digestive.
પાચનશકિત, *n.* ખાધેલું પચાવવાની શક્તિ. Digestive power.
પાછલું, *a.* પાછળનું. Later. ૨. પહેલાનું. Former.
પાછળ, *ad.* & *prep.* પછવાડે. Behind.
પાછું, *ad.* ફરીથી. Back. Again.
પાછોતર,-રૂં, *a.* મોસમના પાછલા ભાગનું. Belonging to the later part of the season.
પાજ, *n.* પાળ; સેતુ. Bridge.
પાજી, *a.* હલકટ. Mean. wicked ૨. કંજૂસ. Miser.
પાટ, *n.* બાજઠ; મોટો પાટલો, Bench, ૨. રાજગાદી

પાટડો, *n.* ભારોટિયું, Large beam. [Throne.
પાટનગર, *n.* રાજધાની. Capital. Metropolis.
પાટલી, *n.* બાંક; સાંકડી પાટ. Bench. ગેડ. Fold of a garment.
પાટલો,*n.* લાકડાનું આસન. Plank. ૨. ગાંસડી. Bale.
પાટવી, *a.* સૌથી મોટું. The eldest.
પાટિયું, *n.* લાકડાની લાંબી પાતળી પટી. Board.
પાટીદાર, *n.* ખેડૂત.A hereditary cultivator.
પાટું, *n.* લાત. Kick.
પાટો, *n.* લુગડાનો ચીરો. Bandage. ૨. જેના પર આગગાડી દોડે છે તે લોઢાનો પાટો. Rail of a railway.
પાઠ,*n.*ભણી જવું તે.Reading.૨.બોધ; શીખ.Lesson.
પાઠવવું, *vt.* મોકલવું. To send.
પાઠશાલા,-ળા, *n.* નિશાળ; શિક્ષણશાળા. Academy.
પાઠું.*n.*પીઠનું ગુંમડું.An anthrax.A fatal tumor.
પાડ, *n.* ઉપકાર. Obligation. Favor,
પાડપાડોશી,-ડાપાડોશી, *n.* પાડા પાડોશમાં રહેનાર.
પાડવું, *vt.* પડે એમ કરવું. To fell. [Neighbour.
પાડાખાર, *vt.* સખ્ત વેર. Bitter enmity.
પાડું,-ડરૂં, *n.* ભેંસનું બચ્ચું. Young of a buffalo.
પાડો, *n.* ભેંસનો નર. Male buffalo.
પાણકોરૂં, *n.* ગજિયું; ખાદી. Rough thick cloth.
પાણિ. *n.* હાથ. Hand.
પાણિગ્રહણ, *n.* લગ્ન. Marriage. Wedding.
પાણી, *n.* જળ. Water. ૨. પ્રવાહી. Liquid.૩. તેજ. Light. ૪, શૂરાતન. Energy. Spirit. Pluck.
પાણીચું.*a.*પાણીથી ભરેલું. Full of water. ૨. બરતરફી Dismissal. [Cocoanut.
પાણીછલ્લું, *a.* શરમિંદું. Humiliated *n.* નાળિયેર.
પાણીદાર, *a.* તેજ. Sharp. Mettled.
પાણીપંથું,*a.*પાણીના જેવી ગતિ વાળું.Swift in going.
પાણીપોચું, *a.* ગદગદું. Viscid.
પાણીફેર,-બદલો,*n.*સ્થાનાંતર, હવાફેર. Change of air.
પાતક, *n.* પાપ. Sin. Wickedness.
પાતકી, *a.* પાપી. Sinful. Guilty. Wicked.
પાતર, *n.* ગણિકા; વેશ્યા. Harlot. A prostitute.
પાતરૂં, *n.* પાંદડું. પતરવેલિયું. Leaf.
પાતળિયો, *n.* પાતળો પણ નિરોગી માણસ. Slender but healthy man.
પાતળું, *a.* જાડું નહિ એવું. Thin. Lean.Slander.
પાતાલ,-ળ, *n.* પૃથ્વીને તળિયે આવેલો પ્રદેશ.Infernal region. ૨, નાગલોક. Abode of snakes.
પાતિવ્રત્ય,*n.*પતિવ્રતાનોધર્મ.Chastity.Moral purity.
પાત્ર, *a.* યોગ્ય. Deserving. Eligible. ૨. લાયક. Worthy. *n.* વાસણ.Vessel. ૨.નાટકમાં વેશ લેનાર, Actor. [ttress.
પાથરણ,-ણું, *n.* શેતરંજી: જાજમ, Carpet. A ma-
પાથરવું, *vt.* ફેલાવવું, બિછાવવું, To spread. To scatter,
પાદ, *n.* વાછૂટ. Breaking of wind.૨.પગ. Foot. ૩. ચોથો ભાગ. Quarter. ૪, કવિતાનું ચરણ, Line of a verse. [village.
પાદર,-ધર, *n.* ભાગોળ આગળનું મેદાન.Confines of a
પાદરી, *n.* ખ્રિસ્તી ધર્મોપદેશક.Christian cleryman.
પાદવું, *vt.* વાછૂટ કરવી. To break wind,
પાદશાહ, *n.* સમ્રાટ. Emperor. A monarch.
પાદશાહી, *a.* પાદશાહનું. Kingly. Royal. *n.* પાદશાહનુંરાજ્ય.Kingdom of an emperor.Royalty.
પાદુકા, *n.* ચાખડી; પાવડી. Wooden shoe.
પાધરૂં, *a.* સીધું. Straight. Direct. *ad.* તરત, Immediately.
પાન, *n.* પીવું તે, Drinking. ૨. પાંદડું. Leaf. ૩. પૃષ્ઠ. Page. ૪. નાગરવેલનું પાંદડું. Betal-leaf.
પાનખર, *n.* જેમાં પાન ખરે છે એ ઋતુ, Autumn.
પાનદાન,-દાની,-દાનિયું, *n.* પાનપેટી. A casket to hold betal-leaves
પાની. *n.* પગનું તળિયું. Heel.
પાનું, *n.* પાંદડું. Leaf.૨. પૃષ્ઠ. Page.૩. ગંજીફાનું પતું. Single card out of a pack. ૩. ચપ્પું કે છરીનું ફળ. Blade of a cutting instrument. ૫. લીલા રંગનું રત્ન, Emerald.
પાનો, *n.*જુસ્સો. Encouragement. વાત્સલ્યથી માની છાતીમાં દૂધ ઉભરાઇ આવવું તે. Filling of milk into a mother's udder. [morality.
પાપ,-પાચરણ. *n.* ધર્મ વિરૂદ્ધ કૃત્ય,Sin. Crime. Im-
પાપડ, *n.* એક ખાવાની વાની. Wafer-cake.
પાપડખાર,-ડિયોખાર, *n.* સંચોરો. Impure carbonate of soda. [Depraved.
પાપી, -પાત્મા. *a.* પાપ કરનારૂં. Sinful. Wicked;
પામર, *a.* કંગાલ; રાંક. Miserable; Wretched.
પામવું, *vt.* પ્રાપ્ત કરવું, To get. ૨.સમજવું;કળી જવું, [To know.
પાય, *n.* પગ. Leg. The foot.
પાયખાનું, *n.* જાજરૂ. Privy. [Stable.
પાયગા,-ઘા, *a.* ઘોડેસ્વાર ટુકડી. Cavalry. ૨. ઘોડાર.
પાયજામો, *n.* સુરવાળ, Trousers. Long drawers.
પાયતખ્ત, *n.* રાજધાની; પાટનગર. Capital; The Metropolice. [diers.
પાયદળ, *n.* પગપાળું લશ્કર. Infantry. Foot sol-
પાયદસ્ત, *n.* પારસીની મરણયાત્રા. Funeral parade
પાયમાલ, *a.* ખુવાર. Ruined. [of the Parsees.
પાયમાલી, *n.* ખુવારી. Ruin. Destruction.
પાયરી, *n.* દરજ્જો. Rank. Dignity. ૨. પગથિયું. Step; Grade.
પાયો, *n.* મૂળ. Foundation. ૨. ટેકો, Support. ૩. પગ. Leg. ૪. ધોકણું. Washing club.
પાર; *n.* અંત. End.૨.સીમા. Limit.૩.કાંઠો. Bank.
પારકું, *a.* બીજાનું. Not one's own. Foreign.
પારખવું, *vt.* પરીક્ષા કરવી. To test. To examine.

પારખું, *n.* પરીક્ષા. Test. Trial. Examination.
પારણું *n.* ઘોડિયું. Cradle. ૨. ઉપવાસ ભાગવાનું ભોજન. Breaking a fast.
પારદર્શક, *a.* જેની આરપાર દેખાય એવું. Transparent.
પારધી, *n.* શિકારી. Hunter. A fowler.
પારલૌકિક, *a.* પરલોકને લગતું. Relating to the next world.
પારસમણિ, *n.* સ્પર્શથી લોઢાને સોનું બનાવનાર પદાર્થ. Philosopher's stone.
પારસી, *n.* જરથુસ્તને માનનાર; પારસદેશનો મૂળ વતની. Zorostrian.
પારંગત, *a.* પ્રવીણ; માહિતગાર. Well-versed.
પારાવાર, *a.* પુષ્કળ. Abundant.
પારાશીશી, *n.* ગરમી માપવાની શીશી. Thermometer.
પારિતોષિક, *n.* ઇનામ. Reward. A present.
પારેખ, *n.* પરીક્ષા કરી જાણનાર. Tester.
પારેવું.-વડું. *n.* કબુતર. Pigeon.
પારો. *n.* એક ખનિજ પ્રવાહી ધાતુ. Mercury. ૨. માળાનો મણકો. Bead. ૩. અવાળુ. Gum.
પાર્થિવ, *a.* પૃથ્વીનું. સંસારી. Earthly. ૨. નશ્વર. Motal *n.* રાજા. King. ૨. માટીના મહાદેવ. પાર્શ્વ. Shiva made of clay.
પાર્શ્વ, *a.* પડખાનું, Of the side of the body.
પાર્ષદ, *n.* દેવનો સેવક. Attendent of a God.
પાલ, -ળ, *a.* પાળનારૂં. Protector. નાનો તંબુ, Tent.
પાલક, *n.* રક્ષક. Protector. A guardian.
પાલખ, *n.* ઉંચે કડિયાકામ માટે બાંધેલ આધાર, Scaffolding.
પાલખી, *n.* સુખપાલ. Palanquin. Litter.
પાલણું,-ળણું, *n.* ઘોડિયું. Cradle.
પાલન, *n.* પાળવું તે. Noursing. Maintenance.
પાલનહાર, *n.* પાલન કરનારો. One who nourishes.
પાલવ, n. પહેરેલા સાલ્લાનો છેડો. Skirt of a garment.
પાલવવું, *vt.* ઉછેરવું. To nourish. ૨. નિભાવવું To maintain. ૩. પરવડવું To afford.
પાલો, *n.* ઢોરને ખાવાનાં પાંદડાં. Leaves.
પાવડી, *n.* ચાખડી. Wooden shoe.
પાવડો, *n.* માટી કે કચરો ઉસરડવાનું કે ભરવાનું એક સાધન. Spade.
પાવતી, *n.* પહોંચ. Receipt.
પાવન, *a.* પવિત્ર. Holy. ૨. શુદ્ધ. Pure.
પાવરધું, *a.* કુશળ. Well-versed. Clever.
પાવલી, *n.* ચારઆની. Four anna piece.
પાવું, *vt.* પિવડાવવું; To give to drink. ૨. જળ સિંચવું. ૨. To water.
પાવો *n.* એક જાતની વાંસળી. Flute. A pipe of flute.
પાશ, *n,* ફાંસો. ગાળો. Noose; A knot.
પાશેર, *n.* શેરનો ચોથો ભાગ. Quarter of a seer.
પાશ્ચાત્ય, *a.* પશ્ચિમનું. Western.
પાષાણ. *n.* પત્થર. Stone. A rock.
પાસ. *a.* ફતેહમંદ. સફળ. Successful. ૨. મંજુર; પસંદ. Approved. *n.* મંજુરીની ચીઠ્ઠી. Passport.
પાસવાન. *n.* હજુરિયો; નોકર. Attendent.
પાસું, *n.* બાજુ; પક્ષ; પડખું. Side.
પાસે, *ad.* નજીક, Near. કબજામાં. In one's possession.
પાસો, *n.* ચોરસ કકડો. Die.
પાળ, *n,* ધાર; કિનાર. Edge. A bank.
પાળવું, *vt.* ઉછેરવું. To nourish. ૨. રક્ષણ કરવું. To protect. ૩. ભરણપોષણ કરવું. To maintain. ૪. -ની પ્રમાણે વર્તવું. To carry out.
પાળિયો, *n*; સ્મરણસ્તંભ. Monument.
પાળી, *n.* છરી. Knife. ૨. વારો. Turn.
પાળું, *a.* પગે ચાલનારૂં. Pedestrian.
પાળો. *n.* પગપાળો મુસાફર. Pedestrian; ૨. પેદળ સિપાઇ. Foot soldier.
પાંઉ, *n.* રોટી. Loaf
પાંખ, *n.* પક્ષિનો ઉડવાનો અવયવ. Wing. ૨. બાજુ. Side. ૩. આશ્રય. Shelter.
પાંખડી, *a.* કળી ખીલતાં છૂટો પડતો ભાગ. Petal.
પાંખડું, *n.* શાખા. Sub-branch.
પાંખિયું, *n.* પક્ષ; તડ. Side. ૨. ડાળી; શાખા. Branch.
પાંખું *a.* છૂટું; અલગ. Separate. *n.* ચપ્પુનું પાનું. Blade of a knife.
પાંગરણ, *n.* ચાદર. Bed-sheet.
પાંગરવું, *vt.* અંકુર ફુટવા. To blossom.
પાંગરૂં,-રો, *n.* લટકતી દોરી. Loose string.
પાંગળું, *a.* પગે અપંગ. Lame. ૨. અશક્ત. Weak. ૩. આધાર વિનાનું. Unsupported.
પાંગોડું, *n.* ખભાનો સાંધો. Arm. Shoulder-joint.
પાંજરું, *n.* પિંજરૂં. Cage.
પાંજરાપોળ, *n.* અશક્ત અને ઘરડાં ઢોરને રાખવાનું ધર્માદાસ્થાન. An asylum for old and unserviceable animals.
પાંડરૂં,-ડુર, *n.* ધોળું, ફિક્કું. White.
પાંડિત્ય, *n.* પંડિતાઇ. Profound scholarship.
પાંડુ, *a.* ફિક્કું. Pale. *n.* પાંડવોનો પિતા. Father of the Pandavas.
પાંતી, *n.* પક્ષ. Side. ૨. રીત. Practice. ૩. ભાગ. Part.
પાંથી, *n.* સેંથી. The straight line left by combing hairs of the head.
પાંદડું *n.* પર્ણ, પાન. Leaf.
પાંપણ, *n.* પોપચાંની કિનારી પરના વાળ. Eyelash.
પાંશરૂં,-સરૂં,-દોર, *a.* સિધું. Straightforward.
પાંસળી,-ળું, *n.* છાતીનું હાડકું. Rib.
પિકદાની *n.* થુંકદાની. Spittoon. A spit-box.
પિગળાવવું, *vt.* પિગળે એમ કરવું. To melt. To fuse.
પિચકારી, *n.* પાણીની સેડ-તે છોડવાનું સાધન Syringe.
પિચોટી, *n.* આંબોઈ. The navel-string.
પિછાણ,-ન, *n.* ઓળખાણ. Familiarity. ૨. માહિતી. Knowledge.
પિછાણવું, *vt.* ઓળખવું. To recognise; To know.
પિછોડી, *n.* પછેડી. Covering for the shoulders.
પિતા,-તુ *n.* બાપ. Father,

પિતામહ, *n.* દાદા. Grandfather.
પિતૃ, *n.* બાપ. Father. ર. પૂર્વજો. Ancestors.
પિતૃઘાત, -હત્યા, *n.* પિતાનો વધ. Parricide.
પિતૃભક્તિ, *n.* પિતા પ્રત્યેનો ભક્તિભાવ. Filial duty.
પિત્ત, *n.* કલેજામાં પેદા થતો રસ. Bile. Choler.
પિત્તળ, *n.* તાંબા અને જસતની મિશ્રધાતુ. Brass.
પિત્તળપાન, *n.* ઝળકો. A brass-foil. [Anger. Rage.
પિત્તો, *n.* ક્રોધની તીવ્ર લાગણી; મિજાજ. Temper.
પિત્રાઈ, *a.* એક પૂર્વજના વંશજ. Born of the same [ancestors.
પિનાક, *n.* શિવનું ધનુષ. Bow of Shiva.
પિપાસા, *n.* તરસ. Thirst. Craving for water.
પિયર, -યેર, *n.* સ્ત્રીનાં માબાપનું ઘર. Paternal house of a married girl.
પિયાવો, *n.* પાણી પાવાનું ખર્ચ. Cost of watering.
પિયુ, *n.* પતિ. Husband. The sweet-heart.
પિરસણ, *n.* પીરસેલું ભાણું. Ready food. ર. પીરસવું તે. Distribution of food.
પિલવું, *vt.* છુંદવું. To crush; To squeeze.
પિલાઇ,-મણ, -ણી, *n.* પીલવાની મહેનતાણું. Charges for crushing. ર. પીલવું તે. Crushing.
પિલાવું, *vt.* પીલાય એમ કરવું. To be crushed.
પિલ્લું, *n.* વીંટીને કરેલો દડો. Small bail of thread.
પિશાચ, *n.* ભૂતપ્રેત. Ghost. A devil.
પિશાચવિદ્યા, *n.* મેલી વિદ્યા. The black art.
પિષ્ટપેષણ, *n.* પુનરૂક્તિ. Repetition.
પિસ્તું, *n.* પસ્તું; એક સુકો મેવો. Dry fruit.
પિસ્તોલ, *n.* નાની બંદૂક; તમંચો. Revolver.
પિંગલ,-ળ, *n.* છંદશાસ્ત્ર. Tretise on prosody.
પિંજર, *n.* પાંજરૂં. Cage.
પીંડ, *n.* ગોળો. Ball. ર. બદન. Body. ભાતનો વાળેલો ગોળો. Ball of cooked rice, [of the leg.
પીંડી, *n.* પગના નળાની પાછળનો માંસનો લોચો. Calf
પીક, *n.* પાક; માલ. Harvest.
પીગળવું, *vi.* આગળવું. પ્રવાહી થવું. To melt. To fuse.
પીછ,-છું, *n.* પીછું. Feather. [Brush.
પીછી, *n.* વાળ પીછાં કે તેવી બીજી વસ્તુઓની બનાવટ.
પીછેહઠ, *n.* પાછા હઠવું તે; હાર. Retreat. Defeat.
પીછો, *n.* કેડો; પૂઠ. Chase. Pursuit.
પીટવું, *vt.* મારવું. To beat. ર. ઠોકવું. To strike.
પીઠ, *n.* વાંસો. Back. ર. બજાર ભાવ. Market rates. ર. બજાર. Market.
પીઠિકા, *n.* બાજઠ. Seat. ર. વંશાવલિ. Lineage. ૩. ૪. પ્રકરણ; ખંડ. Division.
પીઠું, *n.* બજાર. Market. દારૂ તાડીની દુકાન. Liquor [Shop
પીડ, *n.* દુઃખ. Pain. ર. ચૂંક. Ache.
પીડવું, *vt.* પીડા કરવી. To oppress.
પીડાવું, *vi.* પીડાય એમ કરવું. To be oppresed. To be in pain.
પીડા, *n.* દુઃખ. Pain ર. નડતર. Hindrance.
પીડાકારક.-કારી, *a.* પીડા કરનાર. Painful.
પીડિત, *a.* પીડા પામેલું. Oppressed. Tormented.
પીઢ, *a.* મોટી ઉમરનું. ઠરેલ. Venerable.
પીઢિયું, *a.* વળો. Rafter. ર. દાઢનો દાંત. Grinding tooth. ૩. અવાળુ. Gum.
પીત, *n.* પિત્ત. Bile. ર. પાણી પાઇને ઉછેરેલો મોલ. Vegetables grown by irrigation. *a.* પીળું. Yellow. [cloth.
પીતાંબર, *n.* પીળું રેશમી અબોટિયું. Yellow silk loin-
પીધેલ, *n.* છાકટું. Drunk. Besot,
પીપ, *n.* લાકડાનું નળાકાર વાસણ. Barrel.
પીપળ,-ળો, *n.* અશ્વસ્થ. Name of a tree.
પીયુષ, *n.* અમૃત. Nectar. Ambrosia.
પીર, *n.* મુસલમાનોમાં પવિત્ર ગણાતો પુરુષ. Mohmadden saint.
પીરસવું. *vt.* જમવા માટે મૂકવું. To serve meals.
પીરોજ, *n.* શનિ. Saphire. Turcois.
પીરોજી, *a.* આસમાની. Blue. [To torture.
પીલવું, *vt.* કચરવું, દબાવવું. To crush. દુઃખ દેવું.
પીવું, *vt.* પ્રવાહી પેટમાં લેવું. To drink. ધૂમાડો લેવો. To smoke.
પીસવું, *vt.* દળવું. To grind. ર. લસોટવું. To crush.
પીળું, *a.* પીત; હળદરના રંગનું. Yellow.
પીળવું, *vt.* રંગવું; પીળું કરવું. To besmear.
પીળચટું. *a.* આછું પીળું. Yellowish.
પીંખવું, *vt.* વિખેરી નાંખવું; ચૂંટી નાખવું. To scatter.
પીછું,-છ, *n.* પીછું, Feather.
પીંજણ, *n.* પીંજવું તે. Carding. ર. નકામી લાંબી વાત. Unnecessary long talk.
પીંજર, *n.* પાંજરૂં. Cage.
પીંજવું, *vt.* રૂના રેસા જુદા પાડવા. To card. To comb.
પીંજારો, *n.* પીંજવાનું કામ કરનારો. Carder.
પીંઢારો, *n.* લૂંટારો, Robber.
પુકાર, *n.* પોકાર; બુમ. Cry. Uproar.
પુખ્ત, *a.* પાકટ, Mature. ર, પાકેલ. Ripe.
પુગાડવું, *vt.* મોકલવુ. પહોંચાડવું. To send. To deliver.
પુચ્છ, *n.* પુંછડી. Tail.
પુચ્છિયોતારો, *n.* ધૂમકેતુ. Comet.
પુછાવવું, *vt.* તપાસ કરવી. To inquire of.
પુટ, *n.* પડિયો. Cup. ર. ખોબો. Cavity. ર. ઢાંકણુ. Cover.
પુણ્ય, *a.* પવિત્ર. Holy. *n.* પવિત્રતા. સત્કર્મ. Purity.
પુણ્યકર્મ, *n.* સત્કર્મ. Meritorious act.
પુણ્યકાળ. *n.* પવિત્ર સમય. Auspicious time.
પુણ્યદાન, *n.* ધર્મદાન. Charity. Benevolence,
પુણ્યવાન,-શાળી, *a.* ધર્મિષ્ઠ. Religious.
પુણ્યાત્મા, *n.* પવિત્ર મનનો માણસ. Holy person.
પુત્ર, *n.* દીકરો. Son. [Soul.
પુદ્ગલ, *n.* પરમાણુ. Atom. ર. શરીર. Body. ૩. આત્મા.
પુનર્, *ad.* ફરીથી; પુનઃ Again.

પુનરાવર્તન. -વર્ત્તિ, *n.* એકનીએક વાત ફરી કરવી તે. Repetition.
પુનરાવર્તી, *a.* ફરી ફરી આવનારૂં. Repeating.
પુનરૂક્તિ *n.* ફરીફરીને કહેવું તે. Repetition.
પુનરૂત્થાન, *n.* ફરીથી જીવતા થવું તે. Resurrection.
પુનર્જન્મ, *n.* નવો જન્મ. Rebirth. Regeneration.
પુનર્લગ્ન,-ર્વિવાહ, *n.* પુનઃ વિવાહ; વિધવાવિવાહ. [Widow remarriage.
પુનિત, *a.* પવિત્ર. Holy.
પુરજન, *n.* શહેરી; નાગરિક. Citizen.
પુરપતિ, *n.* રાજા. King. A sovereign.
પુરજોર, *a.* પૂરા જોશવાળું, In full bloom.
પુરબહાર, *ad.* પૂરી શોભા સહિત. With full splendour.
પુરવણી, *n.* પરિશિષ્ટ. Appendix; A supplement.
પુરવાર, *a.* સાબીત. Established by evidence.
પુરશ્ચરણ, *n.* અમુક મંત્રનો જપ. Repetition of a mantra.
પુરસીસ. *n.* પૃછપરછ; તપાસ. Iuquiry. Intorrogating.
પુરસ્કર્તા, *n.* આગેવાન. Leader.
પુરસ્કાર, *n.* ઇનામ; બદલો. Reward.
પુરંદર, *n.* ઇન્દ્ર. Indra.
પુરાણ, *a.* પ્રાચીન. Ancient. *n.* પ્રાચીન દેવકથા. Sacred work.
પુરાણી. *n.* પુરાણ,વાંચનાર.One reciting Puranas.
પુરાણું,-તન, *a.* પ્રાચીન.Ancient.Old. Antique.
પુરાતત્વ. *n.* પુરાતન કાળની બાબત.Archeology.
પુરાવિદ્,-તત્વજ્ઞ, *n.* પુરાતત્વનો શોધક.Archeologist.
પુરાવું, *vt.* પુરાવાય એમ કરવું. To be interned.
પુરાવો, *n.* સાબીતી. Evidence. Proof.
પુરાંત, *n.* હાથ પર જમે રકમ. Balance. Stock.
પુરી. *n.* નગર,-રી. City. 2. A cake.
પુરૂષ, *n.* નર. Male.૨.મરદ. Man.૩.વર; પતિ. Husband. ૪. આત્મા. Soul.
પુરૂષત્વ,-ષાતન, *n.* મરદાઈ. Manliness.
પુરુષાર્થ, *n.* માણસથી થઇ શકતી મહેનત. Human effort.
પુરોહિત, *n.* ગોર. Family priest.
પુલ, *n.* સેતુ. Bridge.
પુલકિત, *a.* રોમાંચિત. Thrilled.
પુલાવ, *n.* એક મસાલેદાર મુસલમાની વાની. A sweet dish.
પુલિન, *n.* ભાઠું; નદીનો કાંઠો. Sand-bank. ૨, નદીની વચ્ચે આવેલો રેતીનો બેટ. Islet.
પુષ્કર. *a.*નીલ કમળ.Blue lotus.૨.પાણી.Water.
પુષ્કળ, *a.* ખૂબ; મસ. Much.Abundent;copious.
પુષ્ટ. *n.* જાડું.Fat. ૨. પોષાયેલું, Nourished.
પુષ્ટિ,*n.* પોષણ, Nourishment. ૨.·સમર્થન; ઉત્તેજન. Support. ૩. કૃપા. Favour.
પુષ્ટિકારક, *a.* પૌષ્ટિક. Nutritive.
પુષ્ટિમાર્ગ, *n.* વલ્લભાચાર્યે ચલાવેલો વૈષ્ણવભક્તિમાર્ગ. A religious doctrine.
પુષ્પ, *n.* ફુલ. Flower. ૨. રજસ. The menses,

પુસ્તક, *n.* ચોપડી; ગ્રંથ. Book.
પુસ્તકાલય, *n.* ગ્રંથાલય. Library.
પુસ્તો, *n.* પાણીના ધક્કા ઝીલે તેવું બાંધકામ. Embankment. ૨, ડક્કો, Dock.
પુંકેસર, *n.*ફુલની અંદર નર બીજવાળો રેસો. Stamen.
પુંજ, *n.* ઢગલો. Heap. A pile. A mass.
પુંલિંગ,-લ્લિંગ, *n.* નરજાતિ. Masculine gender.
પૂગવું, *vt.* પહોંચવું. To reach. To arrive at.
પૂછ,-ડું, *n.* પુચ્છ. Tail.
પૂછગાછ,-પૂછ,પરછ,*n.* તપાસ; પૂછવું કરવું તે. Inquiry.
પૂછવું, *n.* સવાલ કરવો. To question.
પૂજનિક,-નિય, *a.* પૂજ્ય. Venerable. Worshipful.
પૂજવું, *vt.* પૂજા કરવી, ભજવું. To worship.
પૂજા,-જન,*n.*આરાધના;ઉપાસના.Worship.Adoring.
પૂજાપો, *n.*પૂજાનો સામાન. Materials for worship.
પૂજારી, *n.* પૂજા કરનારો. Worshipper.
પૂજાવું. *vt.* પૂજા થવી. To be worshipped.
પૂજ્ય, *a.* પૂજનીય. Venerable.*n.* વડીલ. Elderly person.
પૂઠ, *n.* શરીરનો પાછલો ભાગ.Back. ૨. પીછો.Chase.
પૂઠું, *n.* ઢાંકણ. Cover.
પૂણી, *n.* કાંતવા માટે પીંજેલા રૂનો વણીને બનાવેલો.ગોળ આકાર. Roll of cotton reado for spinning.
પૂતળી.*n.* સ્ત્રીના આકારનું રમકડું. Doll. ૨. આંખની કીકી. Pupil of the eye.
પૂતળું, *n.* રમકડું. Toy ૨, મૂર્તિ. Image. ૩. પત્થરની આકૃતિ. Statue,
પૂનમ, *n.* પૂર્ણિમા, Full moon day.
પૂમડું, *n.* રૂનો બહુ નાનો પિંડ. Piece of cotton.
પૂર, *n,* નવા પાણીનું જોસબંધ આવવું તે. Flood. *a.* પૂરેપૂરૂં; સંપૂર્ણ. Complete.
પૂરક,*a.*&*n.*પુરૂં કરનાર.Completing.Complement.
પૂરણપોળી, *n.* વેડમી. Sweet cake.
પૂરત, *n.* પહેરામણી. Dowry. Bride's portion.
પૂરતું, *a.* જોઇએ તેટલું. Enough Sufficient.
પૂરપાટ, *ad.* પૂર વેગથી. Very fast.
પૂરવું. *vt.* ભરવું. To fill up. ૨, ગોંધવું. To inter. ૩. પૂરૂં પાડવું. To supply.
પૂરી,*n.*તળેલી વાની, Bun.
પૂરૂં,-રેપૂરૂં, *a.* પૂર્ણ, Complete whole.
પૂર્ણ, *a.* અધુરૂં નહિ એવું. Perfect. Entire.
પૂર્ણવિરામ, *n.* લખાણમાં વાક્ય પૂરૂં થયાનું સ્થાન બતાવનાર ચિહ્ન. Full point.
પૂર્ણાહુતિ, *n.* સમાપ્તિ. Copletion.
પૂર્ણિમા, *n.* પૂનમ, Full moon day.
પૂર્વ. *a.* ઊગમણું; પૂર્વ દિશાનું. Estern. ૨. આગલું Previous. ૩, પ્રાચીન. Ancient. *n.* સૂર્યને ઊગવાની દિશા, East.
પૂર્વકાલીન, *a.* પ્રાચીન. Ancient.
પૂર્વજ, *n.* વડવો; પિતૃ. Ancestor,

પૂર્વપક્ષ, *n.* અદાલતમાં વાદીએ રજૂ કરેલી વાત. The prima facie view of a question.
પૂર્વરંગ, *n.* નાટકના પ્રારંભની સ્તુતિ, સંગીત વિ. Pro-
પૂર્વવત્, *ad.* પહેલાંની જેમ. As before, [logue.
પૂર્વાપર, *a.&ad.* આગલુંપાછલું; આગળ પાછળ. Preceding and succeeding.
પૂર્વાભિમુખ, *a.&ad.*પૂર્વ તરફના મોંનું. Facing the
પૂર્વાર્ધ, *n.* આગલો અડધો ભાગ. First half. [east.
પૂર્વે, *ad.* પહેલાં. Formerly.
પૂર્વોક્ત,*a.*પહેલાં કહેવાયેલું.Said before.Afore-said.
પૂળો, *n.* ઘાસ કે કડબનું મોટું પૂળિયું; Bundle of grass.
પૂંખ, *n.* છાપરનો બહાર પડતો ભાગ.Wing of a roof.
પૂંખવું, *vt.* વરકન્યાને વધાવવું. To receive cere-
પુછ,-ડું,-ડી, *n.* પુંછડું. Tail. [moniously.
પૂંજ, *n.* મીંડું; અનુસ્વાર. Point.
પૂંજી, *n.* દોલત. Capital.Wealth. Property.
પૂંજો, *n.* કચરો; વાસીદું. Refuse.Sweepings.
પૃચ્છા, *n.* તપાસ; પ્રશ્ન. Inquiry. Quesioning.
પૃથગ્, *ad.* અલગ; છૂટું. Separate. [Analysis,
પૃથક્કરણ,-કકૃતિ, *n.* ઘટક તત્વો છૂટાં પાડવાં તે.
પૃથિવી, *n.* પૃથ્વી. Earth. ૨. જમીન. Land.
પૃથ્વી, *n.* ધરા. Earth.૨. એક છંદ. Metre.
પૃથ્વીનાથ,-પતિ,,-પાલ,-ળ, *n.* રાજા. King.
પૃષ્ઠ, *n.*પીઠ;વાંસો Back.૨.પાનું.Page.૩. સપાટી.Sur-
પેખવું, *vt.* જોવું. To see. To perceive. [face.
પેગંબર,*n.*પયગંબર.Prophet.A heavenly messen-
પેગામ, *n.* સંદેશો. Message. An errand. [ger.
પેચ, *n.* આંટો; વળ. Twist. ૨, સ્ક્રૂ. Screw.૩.યુક્તિ. Device. ૪. ફાંદો, જાળ. Noose.
પેચીલું, *a.* યુક્તિબાજ. Shrewd.Wily.Clever.
પેચોટી, *n.* આંબોઈ. The umbilical cord.
પેટ, *n.* જઠર. Stomach.૨.પેટની બખોલ.Abdomen. ૩. આજીવિકા. Livelihood. ૪. ગર્ભાશય. Womb. ૫. પોતાનાં સંતાનો, Children. ૬. અંતર, Mind.
પેટભરૂ,-ટ્ટુ. *a.* સ્વાર્થી. Selfish.
પેટવવું,-ટાવવું, *vt.* સળગાવવું. To kindle.
પેટવું,-ટાવું, *vt.* સળગવું. To be kindled.
પેટાકલમ, *n.* કલમની અંદર ઉપકલમ. Sub-section.
પેટાજાતિ. *n.* મોટી જાતિનો એક ફાંટો.Sub-caste.
પેટાનિયમ, *n.* ગૌણ નિયમ, Bye-law.
પેટિયું,-યો,*n.*પગાર. Salary૨.રોજનો ખોરાક,Ration.
પેટી, *n.* વસ્તુ મૂકવા માટેની બનાવટ. Trunk.
પેટ્ટું, *n.* પોલો કે ઉપસેલો ભાગ, Hollow of a swollen
પેટે, *ad.* સાટે; બદલામાં. In place of; for. [part.
પેઠ,-ઠે, *ad.* રીતે; માફક,In the same manner as.
પેડું, *n.* દુંટીની નીચેનો પેટનો ભાગ. Lower part of the belly. [પગથિયું. Generation.
પેઢી,*n.*વેપારીનીકોઠી.Mercantile firm,૨.વંશપરંપરાનું

પેઢીઉતાર,*ad.*પેઢી દર પેઢી. Succesively.
પેઢીનામું, *n.* વંશવૃક્ષ, Geneological tree.
પેઢું, *n.* અવાળું. Gum. ૨. પેટની નીચેનો ભાગ. The abdomen.
પેદળ, *n.* પાયદળ.Infantry. ૨.પગપાળો, Pedestrian.
પેદાશ, *n.* ઉત્પન્ન; ઉપજ. Produce. Income.
પેધું, *a.* પેધેલું, Habituated. Accustomed.
પેન, *n.* પથ્થર પેન; Slate-pen.
પેન,-સીલ,-ન્સિલ, *n.* સીસાપેન.Lead-pencil.
પેય,*n.*પીણું. Drink. પીવા યોગ્ય. Worth drinking.
પેર, *n*; પ્રકાર; રીત. Manner.Mode. ૨.તદબીર.Plan. ૩. ખબર. Information. ૫ગ. Fort.
પેરવેશ, *n.* લિબાસ. Dress.Costume.
પેરામણી, *n.* સ્ત્રીધન. A dowry.
પેરેગીર, *n.* ચોકીદાર. A guard. A sentry.
પેરવી, *n.*તજવીજ;ગોઠવણ.Preparation.An effort.
પેરૂ, *n.* જામફળ. Guava.
પેલું, *pro.&a.* સામે આંગળીથી બતાવેલું.That.આગલું.
પેશ, *ad.* આગળ; ઠેઠ. Forward. [Former.
પેશકદમી. *n.* સામે લેવા જવું તે. Fore-running.
પેશકશ,-કશી, *n.* ખંડણી. Tribute.
પેશગી, *n.* બાનું. Earnest money.
પેશાબ, *n.* મૂતર. Urine.
પેશાબખાનું,*n.*મૂતરડી. Urinal. [૨.આગેવાન.Leader.
પેશવા,-શ્વા, *n.* મુખ્ય પ્રધાન. Chief minister.
પેશી, *n.*માંસનો લોચો. Tissue.૨.ફળની કાપલી. Divison of a fruit.
પેશો. *n.* ધંધો. Occupation. A profession.
પેસવું, *vt.* દાખલ થવું. To enter. To penetrate.
પેસાડવું, *vt.* અંદર દાખલ કરવું. To thrust.
પેળ, *n.* વૃષણ. Testicle.
પેંગડું, *n.*ઘોડેસવાર જેમાં પગ મૂકે છે તે કડું. Stirrup.
પેંડો, *n.* દૂધના માવાની એક મીઠાઈ. Sweetmeat.૨.
પૈકી, *a.* માંથી. Out of, માંનું. Of. [લોંદો. Lump.
પૈડું, *n.* ચક્ર; ચાક. Wheel.
પૈસાદાર, *a.* ધનવાન. Wealthy. Rich.
પૈસો, *n.* પાઆનો. Pice. ૨. દોલત. Money.
પોક, *n.* બૂમ પાડીને રડવું તે. Loud cry of sorrow.
પોકળ, *a.* ખોટું. False. ૨. પોલું. Hollow.
પોકાર, *n.* બૂમ.Cry. ૨. ફરિયાદ. Complaint.
પોકારવું,*vt.*બૂમ પાડીને બોલવું.બોલાવવું.To cry aloud.
પોકેપોકે,*ad.* ખૂબ પોકો પાડીને. Lamentingly.
પોખરાજ, *n.* પીળા રંગનું એક રત્ન. Topaz.
પોકળ, *n.* ભોપાળું. Palsity. Emptiness.
પોકરણું, *a.*બીકણ. Cowardly. Effeminate.
પોચું,*a.*નરમ. Soft.નબળું.Weak.૨.બીકણ.Coward.
પોટકી,-લું,-કું,-ઘ *n.* નાની ગાંસડી. Package.
પોટીસ, *n.* ઘઉંના લોટની ગરમ લૂગદી. Poultice,
પોઠ, *n.* વણજાર. Caravan.

પોઢિયો, *n.* બળદ.Bullock. ૨. શીવનો નંદી.Bull of Shiva.
પોઢવું, *vt.* સુવું. To sleep. To slumber.
પોઢાડવું, *vt.* સુવે એમ કરવું. To cause to sleep.
પોત, *n.* વણાટ. Texture.૨.પોતાનુંખરૂસ્વરૂપ.Worth.
પોતું,*n*.ભીંનો કકડો.Small wet piece of cloth.
પોતપોતે, *ad.* દરેક જાતે. Each one.
પોતાપણું, *n.* વ્યક્તિત્વ. Individuality.
પોતીકું, *a.* પોતાનું. Own,
પોતે, *pro.* જાતે. Self. *a.* પંડે. Personally.
પોથી, *n.* લાંબા છુટા પાનાનું પુસ્તક. Book.
પોપચું, *n.* આંખનું પાંપણવાળું ઢાંકણ. Eyelid.
પોપટ, *n.* શુક; લીલા રંગનું એક પક્ષી Parrot.
પોપડો, *n.* ઉપસેલું, ઉખડેલું કે લાગેલું પડ. Crust.
પોપૈયું, *n.* એક ફળ. પપૈયું. Papaya fruit.
પોબાર, *n.* ફતેહ. Victory.
પોબારા ગણવા, *vt.* નાસીજવું.To decamp.To bolt-away.
પોમાવું, *vt.* હરખાવું. To be overjoyed.
પોયણું, *n.* રાતે ખીલતું કમળ. Lily.
પોર, *ad.* ગયે કે આવતે વર્ષે. Last or next year. *n.* શૂરાતન. આનંદ. Bravery. Delight.
પોરિયું,*n*. બાળક. Child.
પોરો,*n*.પાણીનો એક બારીકજીવ.Germ..૨.સમો.Time.
પોલ, *n.* પોલાણ. Cavity. Vacuum. ૨. ગોટાળો. Mismanagement.
પોલકું, *n.* સ્ત્રીઓનું બદન.Female under-garment.
પોલાણ, *n.* પોલો ભાગ. Hollowness. Cavity.
પોલાદ, *n.* ગજવેલ. Steel.
પોલાદી,*a*.પોલાદનું. Made of steel.૨.મજબૂત.Stout.
પોલીસ, *n.* સીપાઇ. Sepoy.
પોલું, *a.* પોલવાળું; ખાલી. Hollow.
પોશ, *n.* ખોબો. Handful.
પોશાક, *n.* પહેરવેશ. Costume. Garments.
પોષણ, *n.* ગુજરાન; નભાવ. Maintainance. Nourishment.
પોષવું, *vt.* ખવરાવી પીવરાવી જતન કરવું. To nourish.
પોષાવું,-સાવું, *vt.* પાલવવું, To suit.
પોળ, *n.* શેરી. Street. A lane.
પોળી. *n.* પાતળીને પોચી રોટલી. Cake. Thin bread.
પોંક,-ખ. *n,* ભૂંજીને કાઢેલા તાજા કણ. Parched grains of fresh corn.
પોંખવું, *vt.* વરકન્યાને વધાવવાં. To welcome bride and bridegroom ceremoniously.
પૌત્ર, *n.* પુત્રનો પુત્ર, Grand-son.
પૌરાણિક, *a.* પુરાણને લગતું. Mythological. *n.* પુરાણી. Mythologist.
પૌરુષ, *a.* પુરુષનું Manly. *n.* પુરુષાતન. Manliness.
પૌષ્ટિક, *a.* પુષ્ટિ આપનાર. Nutritive. Tonic.
પૌંઆ,-વા, *n.* પહુવા, Rice parched and beaten flat.
પ્યાજ, પિઆજ, *n.* ડુંગળી. Onion.
પ્યાદુ, *n.* શેતરંજમાં પેદળ સીપાઇનું મહોરૂં. Pawn at chess. ૨. પેદળ સીપાઈ. Footman.
પ્યાર, *n.* પ્રેમ, Love. Attachment.
પ્યારૂં, *a.* વહાલું. Dear. Beloved.
પ્યાલું,-લો,-લી, *n.* પાણી પીવાનું વાસણ. Cup.
પ્યાસ, *n.* તરસ. Thirst. Longing for water.
પ્યાસુ, *a.* તરસ્યું. Thirsty.
પ્રકટ,-ગટ, *a.* ખુલ્લું. Open. Evident. Clear ૨. જાહેર. Public. *ad.* ખુલ્લી રીતે. Openly.
પ્રકરણ, *n.* વિભાગ. Chapter. ૨. વિષય. Subject.
પ્રકાર,*n*.જાત;ભેદ;રીત. Variety.Kind.Sort. Mode.
પ્રકાશ, *n.* અજવાળું. Light. ૨.પ્રસિદ્ધિ. Celebrity.
પ્રકાશક, *n.* પ્રસિદ્ધ કરનારો. Publisher.
પ્રકીર્ણ *a.* વેરાયેલું. Scattered. ૨. પરચૂરણ. Miscellaneous.
પ્રકૃતિ, *n.* કુદરત. Nature. ૨. સ્વભાવ. Temper. ૩. તબિયત. Temperament.
પ્રકોપ, *n.* ગુસ્સો. Wrath; Anger.
પ્રક્રિયા, *n.* કાર્યપ્રણાલિ; રીત. Process. ૨. વિધિ. Ceremony.
પ્રક્ષાલન. *n.* ધોવું તે. Washing.
પ્રખર, *a.* ઉગ્ર; તીક્ષ્ણ. Vehement. Severe.
પ્રખ્યાત, *a.* પ્રસિદ્ધ. Famous. Celebrated.
પ્રખ્યાતિ. *n.*પ્રસિદ્ધિ. Fame. Celebrity; Renown.
પ્રગટવું, *vt.* સળગવું. To be lighted. સળગાવવું, To light. ૩. જન્મવું. To be born. ૪. પ્રગટ થવું. To be published.
પ્રગતિ, *n.* ઉન્નતિ; આગળ વધવું. Progress.
પ્રગતિશીલ, *a.* પ્રગતિ કરતું. Progressive.
પ્રગલ્ભા, *n.* પ્રૌઢ સ્ત્રી. A matured grave woman.
પ્રચલિત, *a.* ચાલુ; ચાલતું આવેલું. Prevalent.
પ્રચંડ, *a.* કદાવર. Powerful. ૨. ભયંકર, Terrible.
પ્રચાર, *n.* ફેલાવો. Prevalence. ૨, રૂઢિ. Custom.
પ્રચારક,-લક, *n.* પ્રચાર કરનાર; આરંભક. Organiser.
પ્રચ્છન્ન,-ચ્છાછિત,*a*. ઢાંકેલું. Covered. Concealed.
પ્રજનન, *n,* જન્મ આપવો તે. Generating.
પ્રજનનશાસ્ત્ર, *n.* સંતતિનું શાસ્ત્ર. Engenics.
પ્રજળવું, *vt.* સળગવું. To burn. To kindle.
પ્રજા, *n.* લોકો. People. ૨. સંતતિ. Progeny. ૩, જનતા. Nation.
પ્રજાતંત્ર,*n*.પ્રજાસત્તાક રાજતંત્ર. Republic.
પ્રજાપતિ.*n*.બ્રહ્મા. Brahma. ૨. રાજા. King. ૩. કુંભાર. Potter.
પ્રજાશાહી, *n.* લોકશાસન. Democracy.
પ્રજાસત્તાક, *a.* પ્રજાના વહિવટવાળું. Democratic.
પ્રજાળવું, *vt.* સળગાવવું. To kindle. To burn.
પ્રજોત્પાદક, *a.* સંતાન ઉપજાવે એવું. Generative.
પ્રજ્ઞા, *n.* બુદ્ધિ. Intellect. Wisdom.
પ્રજ્વલિત, *a.* પ્રદિપ્ત. Shining. ૨.સળગતું. Kindled.
પ્રણય, *n.* પ્રેમ, Love. Espousing.
પ્રણયી, *n.* પતિ, આશક. Husband.
પ્રણવ, *n.* ૐકાર. The mystic syllable,

પ્રણામ, *n.* નમસ્કાર. Salutation. Obeisance.
પ્રણાલિ,-લિકા, *n.* રૂઢિ; પ્રદ્ધતિ. Custom.
પ્રત, *n.* ગ્રંથની નકલ. Copy. ૨, મૂળ લખાણ;Manuscript.
પ્રતાપ,*n.*પ્રભાવ. Dignity. ૨. તેજ; કાંતિ Grandeur.
પ્રતાપી,-પવાન,-શાળી, *a.* પ્રતાપવાળું. Glorious. Illustrious. Powerful.
પ્રતિ.*ad.*તરફ. Towards.
પ્રતિકાર,-તીકાર, *n.* સામનો; વિરોધ. Resistance. ૨. ઇલાજ; ઉપાય. Remedy.
પ્રતિકૂલ,-ળ, *a.*ઉલટું; વિરૂદ્ધ.Adverse.Contrary.
પ્રતિક્રિયા, *n.* વિરોધી ક્રિયા. Reaction.
પ્રતિક્ષણ, *ad.*દરેક પળે;પળેપળે.At every moment.
પ્રતિગ્રહ, *n.* સ્વીકાર, દાન લેવું તે. Acceptance.
પ્રતિઘોષ, *n.* પડઘો. Echo.
પ્રતિજ્ઞા, *n.* પણ. નિશ્ચય. Resolution. A vow.
પ્રતિદિન,-દિવસ, *ad.* દરરોજ. Daily.
પ્રતિનિધિ, *n.* વકીલ મુખત્યાર. Representative.
પ્રતિપક્ષ, *n.* સામો પક્ષ; હરિફ. Rival.
પ્રતિપદ,-દા, *n.* એકમ; પડવો. First day.
પ્રતિપાદન, *n.* પ્રમાણો આપી પુરવાર કરવું તે.Proving.
પ્રતિબંધ, *n.* વાંધો;વિઘ્ન.Objection. An obstacle.
પ્રતિબિંબ, *n.* પડછાયો. Shadow. A reflexion.
પ્રતિભા,*n.*તેજ;શક્તિ.Luster.Divine illumination.
પ્રતિમા, *n.* મૂર્તિ. Image. A picture.
પ્રતિરોધ, *n.* અટકાવ; રોકાણ. Hindrance.
પ્રતિલોમ, *a.* હલકું. Low. ૨. ઉલટા ક્રમનું. Reverse.
પ્રતિષેધ, *n.* અટકાવ; નિષેધ. Prohibition.
પ્રતિવાદ, *n.* જવાબ. Answer. ૨. ખંડન; વિરોધ. Refutation.
પ્રતિવાદી.*n.* દાવામાં સામા પક્ષનો માણસ. Defendant.
પ્રતિષ્ઠા, *n.* આબરૂ; કીર્તિ. Reputation; Credit. ૨. મૂર્તિની સ્થાપના. Installation.
પ્રતિષ્ઠિત, *a.* પ્રતિષ્ઠાવાળું; આબરૂદાર. Celebrated.
પતિસ્પર્ધા *n.* હરિફાઇ. Rivalry. Emulation.
પ્રતિસ્પર્ધી, *n.* હરિફ. A competitor.
પ્રતિહાર, -તીહાર, *n.* દરવાન. Door-keeper.
પ્રતીક, *n.* મૂર્તિ. Image. ૨. નિશાન; ચિહ્ન. Symbol.
પ્રતીક્ષા, *n.* વાટ જોવી તે. Waiting for.
પ્રતીતિ, *n.* ભરોંસો; વિશ્વાસ. Trust. ૨. ખાતરી. Assurance.
પ્રત્યક્ષ, *a.* ખુલ્લું. Open. ૨. સ્પષ્ટ. Clear.
પ્રત્યય, *n.* વિશ્વાસ; ખાતરી. Trust. ૨. કારણ; હેતું. Cause.
પ્રત્યાઘાત, *n.* સામો આઘાત. Reaction. ૨. પડઘો. Echo.
પ્રત્યારોપ, *n.* સામો આરોપ. Recrimination.
પ્રત્યુત્તર, *n.* સામો જવાબ. Reply. A rejoinder.
પ્રત્યે, *ad.* તરફ. Towards.
પ્રત્યેક, *a.* દરેક, Each.
પ્રથમ, *a.* પહેલું, First. *ad.* પહેલેથી. From the beginning
પ્રથા, *n.* ધારો; રીત. Custom. Practice.
પ્રદક્ષિણા, *n.* કોઈપણ વસ્તુ કે વ્યક્તિને જમણી બાજુ રાખીને આસપાસ ફરવું તે. Circumambulation.
પ્રદર, *n.* સ્ત્રીઓનો એક રોગ. Leucorrhea.
પ્રદર્શન, *n.* હુન્નર, વિદ્યા કળા વગેરેનાં દ્રવ્યોને જાહેરમાં મૂકવાની પ્રાસંગિક યોજના. Exhibition.
પ્રદીપ્ત, *a.* સળગેલું. Kindled. ૨. ઉત્તેજીત. Excited.
પ્રદેશ, *n.* દેશ; મુલક, Region ૨. વિભાગ. District.
પ્રધાન,, *a.* મુખ્ય. Chief.*n.* મુખ્યકારભારી. Premier.
પ્રપંચ, *n.* છળકપટ. Deceit. Fraud.
પ્રપંચી, *a.* કપટી. Deceitful. Fraudulent.
પ્રપાત, *n.* ધોધ. Water-fall. ૨. ભૂસકો. Falling down. A jump.
પ્રફુલ્લ,-લ્લિત, *a.* ખીલેલું. Full blown ૨. આનંદ પામેલું. Gay.
પ્રબલ,-ળ,*a.*બળવાન. Powerful. Mighty. Strong. ૨. અત્યંત. Excessive.
પ્રબંધસમિતિ, *n.* વ્યવસ્થાપક મંડળ, Managing committee.
પ્રભા, *n.* તેજ; કાંતિ. Lustre; Splendour.
પ્રભાકર. *n.* સૂર્ય, Sun.
પ્રભાત, *n.* સવાર. Mornning.Dawn.Day-break.
પ્રભાતિયું, *n.* સવારે ગાવાનું ગીત. Mornning hymn.
પ્રભાવ, *n.* શક્તિ. Power.૨. રૂઆબ. Awe. ૩. અસર. Influence.
પ્રભુ, *n.* પરમેશ્વર. God. ૨. પતિ. Husband. ૩.રાજા. King.
પ્રભુતા, *n.* મહત્તા; ગૌરવ. Greatness.
પ્રમદા, *n.* જુવાન,-સુંદર સ્ત્રી. Young beautiful woman.
પ્રમાણ,*n.*પુરાવો;સાબીતી.Evidence.૨.માપ.Measure.
પ્રમાણપત્ર, *n.* ખાતરી પત્ર. Certificate.
પ્રમાણભૂત, *a.* વિશ્વાસપાત્ર. Authoritative.
પ્રમાણિક, *a.* સાચું; ઇમાનદાર. Honest.Just.
પ્રમાણિકતા, *n.* ઈમાનદારી. Honesty.Integrity.
પ્રમાદ, *n.*ગફલત. Carelessness ૨. આળસ.Idleness.
પ્રમુખ, *n.* સભાપતિ.; અધ્યક્ષ. President.
પ્રમેય, *n.* સિદ્ધાંત. Theorem. *a.* સિદ્ધ કરી શકાય તેવું. Demonstrable.
પ્રમેહ, *n.* એક રોગ-પરમિયો. Gonorehea.
પ્રમોદ, *n.* આનંદ. Joy. Delight.
પ્રયત્ન, *n.* પ્રયાસ; કોશિશ. Effort. An endeavour.
પ્રયાણ, *n.* જવું તે; પ્રસ્થાન,Departure.
પ્રયાસ, *n.* મહેનત; કોશિશ. Labour.Efforts.
પ્રયોગ, *n.* અખતરો.Experiment. ૨. વાપર. Use.
પ્રયોગશાળા,-ળા, *n.* વૈજ્ઞાનિક પ્રયોગો કરવાની જગા. Laboratory
પ્રયોજક, *n.* લેખક; પ્રેરક. Author.
પ્રયોજન, *n.* હેતુ; સબબ. Object.Motive.
પ્રલય,-લે,-લ્લે, *n.* વિનાશ; જગતનો લય. Havoc. Devastation.
પ્રલોભન, *n.* ભારે લાલચ. Temptation.
પ્રવચન, *n.* વ્યાખ્યાન. Exposition. Preaching.
પ્રવર્તક,-ર્ત્તક, *n.&a.* સંસ્થાપક. Promoter.
પ્રવાલ,-ળ, *n.* પરવાળું, Coral.

પ્રવાસ, *n.* મુસાફરી. Journey.
પ્રવાસી, *n,* મુસાફર. Traveller.
પ્રવાહ, *n.* વેહેણ, Current; Course; Flow.
પ્રવાહી, *a.* રેલો ચાલે એવું. Liquid.
પ્રવીણ, *a.* કુશળ. Expert. Adept.
પ્રવૃત્ત, *a.* ચાલુ. Current.૨.પ્રવૃત્તિમાં મચેલું, Active.
પ્રવૃત્તિ, *n,* ઉદ્યોગ; વ્યવસાય. Activity.
પ્રવેશ, *n.* દાખલ થવું તે. Entrance.૨. નાટકના અંકનો પેટા વિભાગ. Scene.
પ્રવેશવું, *vt.* દાખલ થવું. To enter.
પ્રશંસનીય, *a.* વખાણવા યોગ્ય. Commendable.
પ્રશંસા,-શસ્તિ, *n.* વખાણ,Praise.Commendation.
પ્રશાંત, *a.* ખૂબ શાંત, Very calm.
પ્રશ્ન, *n.* સવાલ. Question. ૨, જાણવા વિચારવા કે ચર્ચવાની વસ્તુ. Problem.
પ્રશ્નપત્ર, *n.* સવાલપત્રક. Question paper.
પ્રશ્નમાલા,-ળા, પ્રશ્નાવલિ; *n.* પ્રશ્નોની હાર. Interrogatory.
પ્રશ્નાર્થ, *a,* પ્રશ્નવાચક. Interrogative.
પ્રસન્ન, *a.* ખુશ; આનંદી. સંતુષ્ટ. Pleased with.
પ્રસરવું, *vt.* ફેલાવું. To spread, To extend.
પ્રસવ, *n.* જન્મ, Birth.Production.
પ્રસવવું, *vt.* જન્મ આપવો. To give birth.
પ્રસંગ, *n,*અવસર. Occasion૨. ૨. સહવાસ. Association.
પ્રસંગવશાત;-ોપાત્ત,*ad.* પ્રસંગને લીધે.On occasion.
પ્રસાદ,-દી,*n.*મહેરબાની; કૃપા. Favour.
પસારવું, *vt.* ફેલાવવું. Ta spread.To diffuse.
પ્રસિદ્ધ, *a.*વિખ્યાત;જાહેર.Famous.૨.પ્રકાશિત.Published.
પ્રસિદ્ધિ, *n.* વિખ્યાતિ. Fame. Celebrity.૨. પ્રકાશન. Publishing.
પ્રસિદ્ધિપત્ર, *n.* જાહેરખબર. Advertisement.
પ્રસૂત. *a.* જન્મેલું; જણેલું. Begotten.
પ્રસૂતિ, *n.* સુવાવડ. Delivery.Child-bed.
પ્રસૂતિગૃહ, *n.* સુવાવડખાનું. Maternity home.
પ્રસુતિજ્વર, *n.* સુવાવડીનો તાવ. Puerpural fever.
પ્રસૂતિશાસ્ત્ર, *n.* સુવાવડનું શાસ્ત્ર. Obstetrics.
પ્રસ્તાવના, *n.* ઉપોદ્ઘાત. Introduction. Preface.
પ્રસ્તુત, *a.* કહેવામાં આવેલું. Said.
પ્રસ્થાન, *n.* પ્રયાણ. Departure.
પ્રસ્વેદ, *n.* પરસેવો. Perspiration.
પ્રહર, *n.* પહોર. Period of three hours.
પ્રહસન, *n.* હાસ્યરસપ્રધાન નાટક. Farce
પ્રહાર, *n.* ઘા. Blow; A stroke;A thrust.
પ્રાકટ્ય,-ગટ્ય, *n.* પ્રગટવું તે;અવતાર. Manifestation.
પ્રાકૃત,*a.*મામૂલી.Ordinary.૨.સંસ્કાર વિનાનું.Vulgar.
પ્રાકૃતિક, *a,* સ્વાભાવિક. Natural
પ્રાચી, *n.* પૂર્વ દિશા.The East, The orient
પ્રાચીન, *a.* જુનું. Ancient,
પ્રાચ્ય, *a.* પૂર્વનું. Eastern.

પ્રાણ, *n.* જીવ, Life. ૨. શ્વાસ. Aspiration. ૩. જીવનશક્તિ. Vitality.
પ્રાણઘાતક,-હારક,-હારી, *a.* જીવલેણ. Fatal. Mortal.
પ્રાણવાન, *a.* જીવંત; ચપળ. Active.
પ્રાણવાયુ, *n.* પ્રાણસહાયક એક વાયુ. Oxygen.
પ્રાણવિનિયમ, *n.* જાદુઈ વિદ્યા. Mesmerism.
પ્રાણાયામ, *n.* શ્વાસોશ્વાસની એક ક્રિયા. A system to breathe with the nostrils.
પ્રાણાંત*n.*મૃત્યુ. Death. The dying State,
પ્રાણી, *n.* જીવ. Living creature. ૨. જાનવર. Animal.
પ્રાણિવિદ્યા, *n.* પ્રાણીઓને લગતું શાસ્ત્ર. Zoology.
પ્રાતઃકાળ, *n.* સવાર. Morning. The day-break. The dawn.
પ્રાથમિક, *a.* આરંભનું, Primary.
પ્રાદુર્ભાવ, *n.* ઉત્પત્તિ; પ્રગટ થવું તે. Manifestation.
પ્રાદુર્ભૂત, *a.* પ્રગટેલું. Manifested.
પ્રાધાન્ય, *n.* મુખ્યત્વ. Predominance. Ascendancy.
પ્રાપ્ત, *a.* મેળવેલું. Acquired.
પ્રાપ્તિ, *n.* લાભ. Gain. Profit; Acquisition.
પ્રાબલ્ય, *n.* જોર. Force. Predominance.
પ્રામાણિક, *a.* ઇમાનદાર; સાચું. Honest; Just.
પ્રાયશ્ચિત્ત, *n.* પાપના નિવારણ માટેનું તપ. Penance. Atonement.
પ્રારબ્ધ, *n.* નસીબ. Luck. Destiny. Fate.
પ્રારબ્ધવાદ, *n.* દૈવવાદ. Fatalism.
પ્રારંભ,*n.*શરૂઆત. Beginning. Commencement.
પ્રારંભક, *n.* નવો પ્રારંભ કરનાર. Pioneer.
પ્રાર્થના. *n.* ઇશ્વરસ્તુતિ; અરજ. Prayer. Request.
પ્રાર્થવું, *vt.* પ્રાર્થના કરવી. To pray. To request.
પ્રાવીણ્ય, *n.* કુશળતા. Proficiency. Expertness.
પ્રાસ, *n.* કવિતાની તૂકને અંતે અક્ષર મળતા આવવા તે. Alliteration.
પ્રાસંગિક, *a.* પ્રસંગને અનુકુળ; પ્રસ્તુત. Casual. Occassional.
પ્રાસાદ, *n.* મહેલ, Palace.
પ્રાંત, *n.* દેશનો વિભાગ. Province. ૨. છેડો. Boundary.
પ્રાંતિક,-તીય. *a.* પ્રાંતને લગતું. Provincial.
પ્રિય, *a.* વહાલું. Dear. *n.* પિયુ; કાંત. Husband.
પ્રિયકર,-કારી, *a.* હિતકર. Pleasing. Amiable.
પ્રિયતમ, *a.* સૌથી વધુ વહાલું. Dearest. *n.* પતિ. Husband.
પ્રિયા,-યતમા, *n.* પત્ની; કાંતા. Wife.
પ્રીત,-તિ, *n.* પ્રેમ. Love. Affection.
પ્રેક્ષક, *n.* જોનારો. Spectator.
પ્રેક્ષકવર્ગ, *n.* જોનારાઓનો સમુદાય. Audience.
પ્રેત, *n.* શબ. Corpse. ૨. પિશાચ.Ghost;A sprite.
પ્રેતભૂમિ, *n.* સ્મશાન. Burial ground.
પ્રેમ, *n,* પ્રીતિ. Love. Affection.
પ્રેમદા, *n.* સુંદર સ્ત્રી; Lovely woman.
પ્રેમલ,-ળ, *a.* પ્રેમવાળું. Affectionate. Kind.
પ્રેમશૌર્ય, *n.* પ્રેમ અને શૌર્ય. Chivalry.
પ્રેમી, *a.* પ્રેમ કરનારૂં. Amorous. *n.* આશક. Lover.

પ્રેરક, *n.* -ગતિ કે ઉત્તેજન આપનારૂં. Stimulating.
પ્રેરણા, *n.* પ્રોત્સાહન. Inspiration. Urging.
પ્રેરવું, *vt.* પ્રેરણા કરવી, To inspire. To stir up.
પ્રોત્સાહન, *n.* ખૂબ ઉત્સાહ આપવો તે. Stimulus.
પ્રૌઢ, *a.* પુખ્ત; આધેડ. Full-grown. Matured.
પ્લીહા, બરોળ. Spleen.

'फ'

ફ, ૨૨ મો વ્યંજન. The 22nd consonant of the [Alphabet
ફઇ,-બા, *n.* બાપની બહેન. Aunt.
ફકત, *conj.* કેવળ; માત્ર. Only.
ફકરો, *n.* કંડિકા. Paragraph. A clause. [beggar.
ફકીર, *n.* ત્યાગી: મુસલમાન વેરાગી. Mendicant; A
ફકીરી, *n.* ફકીરપણું. Mendicity; Poverty.
ફક્કડ, *a.* વરણાગિયું;છેલ. Foppish. ૨. બેફિકરૂં. Careless. ૩. સ્વચ્છંદી. Free. Libertine.
ફગવું, *vt.* બોલીને ફરી જવું. To swerve from.
ફગોટવું,-ળવું, *vt.* ઉશેટવું. To throw away.
ફજર, *n.* કાલ સવાર. The morning following.
ફજલ, *a.* સુખી. Happy. *n.* મહેરબાની. Favour ૨. આબાદી. Prosperity.
ફજેત, *a.* બદનામ. Disgraced. Confounded.
ફજેતી,-તો, *n.* બદનામી. Infamy. Ignomy.
ફટ, *n.* તિરસ્કારનો ઉદ્ગાર. Expression showing [contempt.
ફટકડી, *n.* એક જાતનો ખાર. Alum.
ફટકવું, *vt.* ખસવું; ચસકવું. To deviate.૨. રંગનું ઉડી જવું. To lose colonr.
ફટકારવું,-વવું, *vt.* મારવું-ચાબુકથી મારવું. To strike.
ફટકો, *n.* પ્રહાર; ઘા. Stroke. ૨. ખોટ. Loss. [to.
ફટવવું,-ટાવવું, *vt.* બહેકાવવું.To give undue liberty
ફટાકડો,-કિયો,-કો, *n.* ટેટો; દારૂખાનું. Cracker.
ફટાડવું, *vt.* ફટવવું, To give undue liberty.
ફટાણું,*n.* બીભત્સ ગીત. Obscene or abusive song.
ફડક,-કો, *n.* બીક, Fear. Dismay.
ફડચ,-શ,-ડાશિયું, *n.* ચીરી. કકડો. Slice.
ફડચો, *n.* તોડ; નિકાલ. Settlement.Adjustment.
ફડફડવું, *vt.* ફડફડ અવાજ થવો. To flap. ૨. ધ્રુજવું. To tremble. ૩. ગુસ્સામાં બડબડવું. To rail at.
ફડાકો, *n.* ફટાકડો. Cracker. ૨. બીક. Fear.
ફડિયો, *n.* કણિયો. Grain-vendor. ૨. દારૂ ગાળનારો. Distiller
ફણગો, *n.* અંકુર. Sprout; An off-shoot.
ફણસ, *n.* એક ફળ. Fruit. [pent.
ફણા, *n.* સાપની ફેણ. Expanded hood of a ser-
ફણી, *n.* સાપ. Snake. ૨. કાંસકી; સાળવીનું ઓજાર. Comb..
ફતવાખોર, *a.* ઢોંગી. Hypocrite: Pretender.
ફતવો, *n.* ઢોંગ. Pretence. ૨. હુકમ. Decision. ૩. મુસલમાની ધર્મશાસ્ત્રનો હુકમ. Law.
ફતેમારી,-તેહમારી, *n.* એક જાતનું નાનું વહાણ. Small sailing vessel.
ફતેહ,-મંદી, *n.* જીત; જય. Success. Victory.
ફતેહમંદ, *a.* વિજયી. Successful. Triumphant.
ફદફદવું, *vt.* ફોહી જવું. To suppurate.
ફના, *a.* પાયમાલ, Ruined. Extinct.
ફરક, *n.* ફેર; તફાવત. Difference. Variation.
ફરકવું,*vt.*ધડકવું.To throb.૨.ખસવું;ધ્રુજવું.To move.
ફરજ, *n.* કર્તવ્ય. Duty. Obligation.
ફરજિયાત, *a.*ફરજરૂપ.Compulsory.Obligatory.
ફરજંદ,*n.*સંતાન. Offspring. A progeny. [Open.
ફરદ, *n.* જોડમાંનું એક. One out of a pair. *a.* ખુલ્લું,
ફરમાન, *n.*હુકમ.Command.૨. સનદ. Mandate.
ફરમાવવું, *vt.* હુકમ કરવો. To order.
ફરમાશ, *n.* હુકમ.Order.૨.ભલામણ.Charge.Desire.
ફરવું,*vt.*ગોળગોળ ફરવું.To turn.૨.બદલાવું.To change.
ફરશી,-સી, *n.*હથિયાર.Battle-axe.૨.સુતારનું ઓજાર, Chisel.
ફરસબંધી, *n.* પથ્થર બેસાડેલી જમિન. Pavement.
ફરંદું, *a.* કાબેલ. Clever. ૨, હરાયું. Immoral.
ફરાળ, *n.* ઉપવાસનો ખાસ ખોરાક. Repast for a fasting day. [laint. ૨. અરજી. Petition.
ફરિયાદ, *n.* જુલમ કે અન્યાય સાથનો પોકાર. Comp-
ફરિયાદી, *n.* ફરિયાદ કરનારો; વાદી. Complainant.
ફરી,-થી,-ને, *ad.* પુન: બીજીવાર. Again.
ફરેબ,-ફરેબી. *n.* ઠગો; કપટ. Fraud. Deception.
ફરેબી, *a.* દગલબાજ. Deceitful. [Coceit.
ફલ,-ળ. *n.* વનસ્પતિનું ફળ. Fruit ૨.પરિણામ.Result. ૩. ફાયદો. Profit. ૪. પાનું. Blade.
ફલંગ, *n.* ફદકો; ફાળ. Jump. A leap.A spring.
ફલદાયક,-દાયી,-પ્રદ, *a.* ફળ આપનારૂં. Fruitful.
ફલાણું, *a.* અમુક. Certain.
ફલાલીન, *n.* એક જાતનું ઉનનું કાપડ. Flannel.
ફલિત,*n.*પરિણામ.Result.*a.*ફળેલું;નીપજેલું. Fulfiled.
ફલિભૂત,-ળીભૂત, *a.* સાર્થક. ફળવાળું. Fruitful.
ફસ, *n.* નસ; નાડી. Vein. Artery.
ફસકવું,*vt.* છટકવું; નાહિંમત થવુ.To turn away.
ફસલ, *n.* મોસમ. Season. ૨. પાક. Harvest.
ફસવું,-સાવું, *vt.* સપડાવું; ઠગાવુ. To be misled.
ફળ, *n.* ફળ. Fruit.Result.Consequence.
ફળદ્રુપ, *a.* રસાળ. Fertile. Fruitful.

ફળવું, *vt.* ફળ આવવાં. To bear fruit.
ફળાઉ, *a.* ફળ આપતું. Bearing fruit.
ફળિયું, *n.* મહોલ્લો. Street. A lane.
ફંટાવું, *vt.* દિશા બદલાવી; ફંટા પાડવા. To digress.
ફંદ,-દો, *n.* કાવતરૂં; જાળ. Intrigue. A plot.
ફાક,ફાકી, *n.* ભૂકી, Powder. ૨. રાખ. Ashes.
ફાકડો,-કો, *n.* બુકડો. Mouthful.
ફાકવું, *vt.* હથેળીને મોંમાં નાખવું.To toss from the palm into the mouth.
ફાગ, *n.* શૃંગારી ગીત. Amatory song.
ફાચર,*n.*લાકડાનીનાનીચીર.Wedge.૨.નડતર.Obstacle.
ફાજલ, ફુજુલ, *a.* વધેલું; ફાલતુ.Spare. Surplus.
ફાટ,*n.* તરડ. Fracture. ૨. ભેદ; તડ. Disunion.
ફાટફૂટ, *n.* વિરોધ; કુસંપ. General disunion.
ફાટવું, *vt.* ચીરાવું. To tear. ૨. તુટવું, To part.
ફાટેલ, *a.* હરાયું. Immodest. Impudent.
ફાડવું, *vt.* ચીરવું, To tear. To split. To cleave.
ફાતડો, *n.* પવૈયા. Woman of a masculine physique and nature.
ફાનસ, *n.* બત્તી; દીવો. Lamp. A lantern.
ફાની, *a.* નાશવંત. Perishable; Mortal.
ફાયદો, *n.* લાભ. Advantage. Gain. Profit.
ફાયદાકારક,-કારી, *a.* લાભદાયી. Advantageous.
ફારકત્ત્તગ, *a.* છૂટ; મુક્ત; નવરૂ. Freed.
ફારગત,-ગતી, *n.* છુટકારો; મુક્તિ.Freedom.Release.
ફારસ, *n.* પ્રસહન. Farce. ૨. ઇરાન. Iran.
ફાલ, *n.* પાક. Harvest. ૨. અતિશયતા.Abundance.
ફાલતું, *a.* વધારાનું; ફાજલ. Spare. Surplus.
ફાલવું, *vt.* ખીલવું. To bloom. 2. વધવું; પુષ્ટ થવું. To grow fat.
ફાવવું,*vt.* સફળ થવું; અનુકૂળ આવવું. To be successful.
ફાળ, *n.* ફદકો. Jump. ૨. દહેશત. Apprehension.
ફાળકી,-કો, *n.* દોરાની આંટી–તે વીંટવાના ફાળકો.Reel of thread.
ફાળો, *n.* હિસ્સો; વહેંચણી. Proportion. A share.
ફાંકડું, *a.* સુંદર. Nice. 2. ફક્કડ. Foppish.
ફાંકો, *n.* ગર્વ; અભિમાન. Conceit. Presumption.
ફાંટ, *n.* લુગડાના છેડાની ઝોળી.Ends of a garment.
ફાંટો, *n.* શાખા; ડાળ. Branch.
ફાંદ, *n.* પેટનો ઝૂલતો ભાગ; ફૂંદ. Swollen belly.
ફાંદો, *n.* પ્રપંચ; જાળ. Fraud. A snare. A trick.
ફાંફાં, *n.* વલખાં; મિથ્યા પ્રયત્ન. Vain efforts.
ફાંસ, *n.* આડખીલી. Obstacle.૨. ફાચર. Splinter,
ફાંસિયો,-શીગરો,-ખોરો, *n.* જલ્લાદ. Hangman.
ફાંસી, *n.* ફાંસો દઇ મારી નાંખવાનુ સાધન. Gallows.
ફાંસો, *n.* ફાંદો; દોરડાનો ગાળો. Noose. A snare.
ફિકર,-મંદી, *n.* કાળજી; ચિંતા. Care. Anxiety.
ફિક્કું, *a.* નિસ્તેજ. Pale. ૨. નિરસ. Dull.
ફિકાશ, *n.* નિરસતા;ફિક્કાપણું. Paleness, Faintness.
ફિટકાર, *n.* ધિક્કાર; અનાદર. Contempt.
ફિટકારવું, *vt.* અનાદર કરવો. To scorn. [Quarrel.
ફિતૂર, *n.* બળવો; દંગો. Revolt. Sedition. ૨.તોફાન.
ફિદા, *a.* આસક્ત; ખૂબ ખુશ. Enamoured.
ફિરસ્તો, *n.* દેવદૂત; પેગંબર. Angel.
ફિરંગી,*a.*&*n.*પોર્ટુગાલનો વતની. Portuguese.૨.ગોરો. European.
ફિલસૂફ, *n.* તત્વજ્ઞાની. Philosopher.
ફિલસૂફી, *n.* તત્વજ્ઞાન. Philosophy.
ફિશિયારી,-સીયારી, *n.* આડંબર; પતરાજી.Vanity.
ફિસાદ, *n.* ટંટો; બખેડો. Scuffle. Tumult.
ફી, *n.* લવાજમ; મહેનતાણું. Fee.
ફી-કાશ, *n.* મોળાશ. Paleness.
ફીક્કું,-કું, *a.* નિસ્તેજ; મોળું. Pale. Vapid.
ફીટવું, *vt.* નિકાલ આણવો. To be cleared.
ફીણ, *n.* પ્રવાહી પર થતો ધોળો પદાર્થ. Foam.Spray.
ફીણવું, *vt.* પ્રવાહીને ખૂબ ધુમડવું. To crush with the hand.
ફીત, *n.* ગુંથેલી કોર. Embroidered border.
ફીરકી, *n.* ચકરડી; નાની ફાળકી. Reel.
ફુઇ, *n.* ફોઇ. Aunt.
ફુઆ, *n.* ફોઇનો વર. Husband of the aunt.
ફુગાવવું, *vt.* ફુલાવવું. To swell.
ફુટકળ, *a.* પરચુરણ; ફાલતુ. Miscellaneous.Retail.
ફુદીનો, *n.* એક વનસ્પતિ. Mint. MenthaSaliva.
ફુરજો, *n.* બંદરી જકાતનું નાકું. Custom house.
ફુરસદ, *n.* નવરાશ. Leisure. Respite.
ફુલારો,-શ, *n.* પતરાજ; બડાઇ, Vanity; Boasting.
ફુલાવવું, *vt.* ઉપસાવવું. To swell. [To be proud.
ફુલાવું, *vt.* ઉપસવું. To be swelled. ૨. પતરાજી કરવી.
ફુલેકું, *n.* વરઘોડો, Marriage procession.
ફુલેલ, *n.* સુગંધીદાર તેલ. Scented oil.
ફુવારો, પાણી ઉડતું પડે તેવી રચના. Fountain. ૨. ઝરો. Spring.
ફુગ, *n.* ઉબ. Whitish exfoliation. Mould,
ફુટ, *n.* બાર ઇંચનું માપ. Measure of length of twelve inches. ૨. ફાટ; ભંગાણ. Breakage. ૩. કુસંપ. Disunion.
ફુટડું *a.* સુંદર; રૂપાળું. Charming, Attractive.
ફુટવું,*vt.* ઉગવું; પલ્લવિત થવું. To shoot. ૨. તૂટવું. To break. ૩. ફાટવું. To burst. ૪. ખુલવું. To open. ૫. દગા દેવા. To betray. [એક ચિહ્ન. Sign.
ફુદડી, *n.* ગોળગોળ ફરવું તે. Moving in circles. ૨.
ફુદું *n.* પતંગિયું; પાંખોવાળું નાનું જીવડું. Butterfly.
ફુમતું,-તી, *n.* કલગી; છોગું. Tuft.
ફૂર્તિ, *n.* ચપળતા. Briskness. Activity.
ફૂલ, *n.* પુષ્પ. Flower.
ફૂલકો, *n.* નાની ફુલાવેલી રોટલી, Light cake.
ફૂલણજી, *n.* વખાણ કર્યાથી ફૂલાઈ જાય તેવું. Puffed up person.

ફૂલબાગ, *n.* ફૂલનો બાગ. Flower-garden.
ફૂલવવું, *vt.* ફૂલાવવું. To swell.
ફૂલવું, *vt.* ખીલવું. To bloom. ૨. ઉપસવું. To swell.
ફૂલું, *n.* આંખનો એક રોગ. White spot in the eye. [Nebula.
ફૂવડ, *a.* આળસુ. Lazy. ૨. ગંદું. Dirty.
ફૂંક, *n.* મોંથી પવન ફૂંકવો તે. Blowing. A puff.
ફૂંકવું, *vt.* ફૂંક મારવી. To blow. To puff.
ફૂંફવાટો,-ડો, *n.* ફૂંફાડો મારવો તે. Frightening. Hissing. [Punishment.
ફેજ, *n.* પાયમાલી. Ruin. ૨. દશા. State. ૩. સજા.
ફેડવું, *vt.* દૂર કરવું. To remove. ૨. મટાડવું. To claer awry.
ફેણ, *n.* ફણા. Expanded hood of a serpent.
ફેફરી,-રું, *n.* વાઇ. Apoplexy. Epilepsy.
ફેફસું, *n.* શરીરમાંનું હવા લેવા કાઢવાનું યંત્ર. Lung.
ફેર, *n.* તફાવત. Difference. ૨. તમ્મર. Dizziness. ૩. ઘેરાવો. Circumference. *ad.* ફરીથી. Again.
ફેરફાર, *n.* તફાવત, Variation. ૨. સુધારો. Alteration. ૩. બદલી. Shifting.
ફેરબદલી,-લો, *n.* અરસપરસ ફેરફાર. Transfer.
ફેરવવું, *vt.* બદલવું. To change.
ફેરાવો, *n.* ઘેરાવો; ચક્કર. Circuitous turn.
ફેરિયો, *n.* ફેરી કરનાર. Vendor. [Round.
ફેરિ,-રો, *n.* આંટો. Turn. ૨. વખત. Time. ૩. ફરવું તે.
ફેલ, *n.* ઢોંગ. Pretence.
ફેલાવ,-વો, *n.* વિસ્તાર; પ્રસાર. Expansion. ૨. વૃદ્ધિ. Progress.
ફેંસલો, *n.* નિકાલ; તોડ. Decision. Judgment.
ફેંકવું, *vt.* નાખવું. To throw.
ફેંટ, *n.* કમરની આજુબાજુનો લૂગડાનો બંધ. Long strip of cloth tied round the waist.
ફેંદવું, *vt.* ચૂંથવું; વિખેરી નાખવું. To separate.
ફોઈ,-બા, *n.* બાપની બહેન. Aunt.
ફોક, *a.* રદ; બાતલ, Void. Null.
ફોકટ,-ગટ, *ad.* નકામું: વ્યર્થ. In vain. Gratis
ફોજ, *n.* લશ્કર; સેના. Army.
ફોજદાર, *n.* એકપોલીસઅમલદાર. Inspector of police.
ફોજદારી, *a.* શિક્ષાપાત્ર; ગુના સંબંધી. Criminal.
ફોડ, *n.* વિગત. Detail. ૨. ફોડવું તે. Breaking open. ૩. વહેંચણી. Distribution. ૪. નિકાલ. Decision.
ફોડલી,-લો, *n.* ગુંમડું. Boil.
ફોડવું, *vt.* ફૂટે એમ કરવું. To break.
ફોદો, *n.* લોચો. Lump.
ફોરમ, *vt.* સુગંધ. Scent. Odour. Smell.
ફોરવું, *vt.* સુવાસ ફેલાવવી. To smell.
ફોલવું, *vt.* છોડાં વગેરે કાઢી ચોખ્ખું કરવું. To peel.
ફોલ્લી,-લ્લો, *n.* ફોડલી-લો. Boil,
ફોસલામણ,-ણી, *n.* પટામણ; છેતરામણ. Cajoling.
ફોસલાવવું, *vt.* છેતરવું. To coax; To wheedle. To cheat.

'ब'

બ, ૨૩ મો વ્યંજન. The 23rd consonant of Alphabat.
બક,-ગ. *n.* બગલો. Crane.
બકબક,-કાટ,-કારો, *n.* લવારો. Prattling.
બકરી, *n.* બકરાની માદા. She-goat.
બકરો, *n.* બકરીનો નર. Goat.
બકવા,-ટ,-દ, *n.* લવારો. Prattling. Chatter.
બકવું, *vt.* લવારો કરવો. To prattle. To chatter.
બકાત, *a.* વધેલું; બચત. Surplus. Remaining.
બકારી, *n.* ઉબકો; ઉકરાંટો. Belching. Vomiting.
બકાલ,-લી, *n.* કાછિયો. Vegetable vendor.
બકાલું,-લું, *n.* શાકભાજી;લીલોતરી. Fresh vegetable.
બક્ષવું, *n.* ભેટ તરીકે આપવું, To bestow. To confer.
બક્ષીસ,-શ, *n.* ભેટ. Present. A gift,
બખતર,-ખ્તર, *n.* લોઢાનો પોશાક; કવચ. Armour.
બખિયો, *n.* આંટી દઇને ભરેલો દોરાનો ટાંકો. Stitching closely.
બખીલ, *a.* કંજૂસ. Miser. Stingy.
બખેડો, *n.* ટંટો; ઝઘડો. Quarrel. Affray.
બખોલ, *n.* કાણું; બાકું. Hole. A den.
બગડવું, *vi.* ખરાબ થવું. To be spoiled. ૨. ભ્રષ્ટ થવું. To be corrupted.
બગદો, *n.* કચરો; પુંજો. Refuse. Rubbish.
બગધ્યાન, *n.* બગલા જેવું જૂઠું ધ્યાન. Hypocrasy.
બગભગત, *n.* ઢોંગી. જૂઠો ભગત. A religious hypocrite.
બગલ, *n.* ખભાતળેનોહાથનામૂળઆગળનોખાડો, Armpit.
બગલું,-લો, *n.* એક પંખી. Crane. A stork.
બગા,-ઈ. *n.* ઢોર પર બેસતી એક જાતની માંખ. Cattle louse. Dog-louse.
બગાડ,-ડો, *n.* ખરાબી; નુકશાન. Wastage. Injury. Mischief. ૨. ભ્રષ્ટતા. Corruption. [corrupt.
બગાડવું, *vt.* ખરાબ કરવું. To spoil. ૨. ભ્રષ્ટ કરવું. To
બગાસું, *n.* જુંભણ. A yawn. A gape.
બગી, *n.* ઘોડાગાડી. Gig. A sleigh.
બગીચો, *n.* બાગ. Garden. A bower.
બચકી,-કો, *n.* ગાંસડી,-ડો. Bundle.
બચકું, *n.* કરડવું તે; ડાકુ. Bite. ૨. ટુકડો. piece. ૩. પોટકુ. Bundle.
બચત, *n.* વધારો; ઉગારો, Savings.

બચપણુ, *n.* બાળપણુ.Chidhood. Puerility.
બચરવાળ, *a.* વસ્તારી. Having many children.
બચવું, ઉગરવું. To be saved. ૨. વધવું; સિલક રહેવું. To remain unspent. [Saving.
બચાવ, *n.* સંરક્ષણ. Protection. ૨. ઉગારો; બચત.
બચાવપક્ષ, *n.* પ્રતિવાદીનો પક્ષ. The defence.
બચી.-ચ્ચી, *n.* ચુંબન. Kiss.
બચ્ચું, *n.* બાળક, Child. An infant.
બજર, *n.* છીંકણી. Snuff. Tobacco.
બજવણી,-જાવણી. *n.* અમલમાં મૂકવું-મૂકાવવું તે.Execution of an order.
બજવું, *vt.* અમલમાં આવવું. To be executed.
બજાણિયો, *n.* નટ; દોરડાંપર નાચનાર. Rope-dancer.
બજાર, *n.* ચૌટું;હાટ.Market.A mart.૨.ભાવ, Rate.
બઝાડવું, *vt.* માથે નાખવું; ગળે ઓઢાડવું. To force to
બટક, *a.* બરડ.Brittle.૨.તીખું.Acrid. [accept.
બટકબોલું, *a.* ટીખળી.૨.Witty. વિનોદી. Humorous.
બટકું, *a.* બચકું; Mouthful. ટુકડો. Piece.૨. ઠીંગણું.
બટાકો,-ટો, *n.* એક કંદ. Potato. [Short.
બટાવું. *vt.* લાંબો સમય પડી રહેવાથી વાસ મારવી. To be spoiled by being kept for a long time.
બટુક, *n.* છોકરો. Boy. ૨. વામનજી. A dwarf.
બટેરૂં, *n.* રામપાતર. Small earthen pot.
બટ્ટો, *n.* ડાઘ; લાંછન. Stigma. A slur.
બટકું, *n.* છણકો; તરછોડો.Angry look or speech.
બડબડવું, *vt.* બડબડાટ કરવો;To grumble. To rave.
બડબડાટ, *n.* બડબડવું તે. Grumbling.
બડભાગી, *a.* મહાભાગ્યશાળી. Very fortunate.
બડમૂછિયો,-મૂછો, *a.* મૂછો વગરનો. Having no
બડવું,-રડવું, *n.* મિજાગરૂં, Hinge. [moustaches.
બડાઇ, *n.* ફુલાશ.Boast.Brag.૨.મોટાઇ. Greatness.
બડું, *a.* મોટું. Big. ૨. ભારે. Heavy.
બઢોત, *n.* વૃદ્ધિ. Growth. ૨.પગારમાં વધારો. Increment in pay. [૩. હુલ્લડ. Rioting.
બણગું,*n.* રણશિંગું. Trumpet. ૨. ગપગોળો. Gassip.
બણબણ,-ણાટ, *n.*બણબણ અવાજ. Buzz. [To hum.
બણબણવું, *vt.* બણબણાટ કરવો (માખીઓનો). To buzz.
બતક, *n.* એક પક્ષી. Duck. [out.
બતાડવું,-વવું, *vt.* દેખાડવું; To show. To point
બત્તી, *n.* દીવેટ. Wick. ૨. દીવો. Lamp.
બથાવવું, *vt.* પચાવી પડવું. To misappropriate ૨. થકવી નાખવું. To tire.
બદ, *n.* જાંઘના ખૂણામાં થતું ગરમીનું એક દરદ. Venereal bubo. *a.* Bad. ખરાબ.
બદકામ,-ચલન,-ચાલ, *n.* વ્યભિચાર. Adultery. Debauchery. ૨. ખરાબ વર્તણૂંક. Misconduct.
બદગોઈ,-બોઇ, *n.* નિંદા; કુથલી. Slander. Calumny.
બદદાનત,*n.*અપ્રમાણિકતા. Dishonesty. Bad faith.
બદનક્ષી,-નામી, *n.* નામોશી; બટ્ટો. Defamation.
બદનામ, *a.* બદનામી પામેલું. Disgraced, Infamous.
બદન, *n.* શરીર. Body. 2. પહેરણુ. Shirt.
બદનું,-નો, ડબલું; કુલડું. Earthen or tin pot.
બદફેલી, *n.* અનીતિ; દુરાચરણ. Debauchery. Misconduct. Adultery. [tion
બદબો,-ઈ. *n.* દુર્ગંધ. Stench. ૨. બદનામી. Defama-
બદમાશ,-સ. *a.* દુરાચારી. Rascal. Rogue.
બદલ,-લે, *ad.* સાટે; અવેજમાં. In exchange of.
બદલવું, *vt.* ફેરફાર કરવો. To change. To alter.
બદલી,-લો, *n.* ફેરફાર. Change; Exchange.
બદશિકલ,-સિકલ,-સુરત, *a.* કદરૂપું. Ugly.
બદામ, *n.* એક સુકો મેવો. Almond. [nder.
બદી, *n.* દુરાચરણ. Immodesty. Vice. નિંદા. Sla-
બધિર, *a.* બહેરૂં, Deaf. Hard of hearing.
બધું, *a.* સર્વ. All. ૨. સઘળું. Entire.
બધે, *ad.* સર્વત્ર. Everywhere.
બનવું, *vt.* થવું. To happen.૨.મેળ હોવો. To harmonize. ૨. ઠાઠ કરવો. To be dressed finely.
બનાત, *n.* એક જાતનું ઊનનું કપડું. Kind of woolen cloth. [Incident, ૩. મેળ. Harmony.
બનાવ, *n.*ઘટના. Event. An occurence. ૨. પ્રસંગ.
બનાવટ, *n.* ઘડતર; રચના. Composition; Make. ૨. તરકટ. Fabrication. ૩. મશ્કરી. Ridicule.
બનાવટી, *a.* કૃત્રિમ. Artificial. ૨. ખોટું. False.
બનૂસ,-ન્નૂસ, *n.* ઉનનો, જાડો ધાબળો. Blanket.
બપોર, *n.* મધ્યાહ્ન. Noon.
બફારો, *n.* ઘામ; તાપ. Warmth. Sultriness.
બફાવું *vt.* તાપથી અકળાવું. To be suffocated. To be boiled. [tter.
બબડવું, *vt.* બબડાટ કરવો. To grumble. To cha-
બબરચી, *n.* રસોઈયો. Cook. A butler.
બબુચક, *a.* મૂર્ખ. Fool. Stupid.
બમણાટ. *n.* બમણવું તે. Hovering. Buzz; Hum.
બમણું, *a.* બેવડું. Double.
બયાન *n.* વર્ણન. Narration. Description.
બરકત. *n.* ફાયદો; લાભ. Benefit. Advantage. ૨. ફત્તેહ. Success.૩.ભરપૂરતા.Abundance. Plenty.
બરકંદાજ, *n.* બંદુકચી. A gunner. A musketeer.
બરકો, *n.* બૂમ; ઘાંટો. Call. Voice.
બરખાસ્ત, *a.* વિખરાયેલું; વિસર્જિત. Dissolved.
બરછી, *n.* ભાલો. Javelin. A lance.
બરડ. *a.* ઝટ ભાંગી જાય તેવું, Brittle. Fragile.
બરડો, *n.* પીઠ; વાંસો. Back. The back-bone.
બરણી, *n.* એક જાતનું પાત્ર. Jar. A vase.
બરતરફ, *a.* કાઢી મુકેલું. Dismissed. Discharged.
બરતરફી, *n.* રૂખસત આપવી તે. Dismissal. Discharge. [Care.
બરદાશ,-સ,-સ્ત, *n.*સંભાળ; તજવીજ. Treatment.
બરફ, *n.* જામી ગયેલું પાણી, Ice,

બરફી, *n.* એક મીઠાઈ. **Kind of sweetmeat.**
બરબાદ, *a.* પાયમાલ; Ruined. ૨. નકામું. Useless.
બરબાદી, *n.* પાયમાલી. Destruction. Ruin.
બરાગળ, *n.* ઝીણો તાવ. Slight fever.
બરાડ,-ડો, *n.* ત્રાડ; બૂમ. Loud cry. A scream.
બરાડવું, *vt.* ત્રાડ નાંખવી. To utter a loud cry.
બરાત, *n.* વરની જાન; વરઘોડો. Marriage party.
બરાબર,-રોબર, *a.* સરખું. Equal. ૨. સમાન. Alike. ૩. જોઇએ તેવું. Exact. ૪. યોગ્ય. Fit.
બરાબરિયું,-રોબરિયું, *a.* સમોવડિયું. Equal; match.
બરાબરી-બરોબરી, *n.* સમાનતા. Equality.
બરાસ, *n.* ભીમસેની કપૂર. Kind of camphor.
બરૂ, *n.* નેતરની જાતનું ઘાસ. Reed.
બરો, *n.* તોર; ગર્વ. Arrogance. ૨. પતરાજી. Boast.
બરોળ, *n.* પ્લીહા; પેટને ડાબે પડખે આવેલો એક અવયવ. Spleen.
[લશ્કર. Army.
બલ,-ળ, *n.* શક્તિ; જોર. Power; Strength. ૨.
બલકે,-લ્કે. *ad.* એટલુંજ નહિ પણ. Even.
બલગમ,-ખમ, *n.* કફ; શ્લેષ્મ. Phlegm.
બલવંત,-વાન, *a.* મજબૂત, Powerful. Mighty.
બલા, *n.* પીડા. Bother. Pest. ૨. મુસીબત. Calamity.
બલાત્કાર,-ળાત્કાર, *n.* બળજોરી; Foace. ૨. સ્ત્રી પર અત્યાચાર. Rape.
[Oblation.
બલિ, *n.* ભોગ. દેવને માટે કાઢેલો ભાગ. Offering.
બલિદાન, *n.* ભોગ. Sacrifice.
બલિષ્ઠ, *a.* સૌથી બળવાન. Most powerful.
બલિહારી, *n.* ખૂબી, Beauty. *int.* વાહવાહ. Bravo.
બવાસીર, *n.* હરસ-મસા. Piles.
બસ, *ad.* પુરતું. Enough. ૨. થયું. Sufficient.
બસ્તિ, *n.* પેડુ; મુત્રાશય. Sacrum. Pelvis. ૨. ગુદા વાટે પાણી ચડાવવાની પીચકારી. Enema; syringe.
બહાદુર, *a.* શૂરવીર, Brave. Bold. Daring.
બહાદુરી, *n.* પરાક્રમ. Heroism. Bravery.
બહાનું, *n.* મિષ; ખોટું કારણ. Pretext. Pretence.
બહાર, *n.* શોભા; Bloom. ૨. આનંદ. Pleasure. *ad.* અંદર નહિ. Outside.
બહારવટિયો, *n.* લૂંટારો. Outlaw.
બહાલ, *a.* મંજૂર; Confirmed. Permanent.
બહાલી, a. મંજૂરી. Confirmation.
બહિર્ગોળ, *n.* બહાર પડતી ગોળ સપાટીવાળું. Convex.
બહિષ્કાર, *n.* અસ્વીકાર Rejection. ૨. ત્યાગ. Excommunication.
બહિષ્કૃત, *a.* બહિષ્કાર પામેલું. Excommunicated. outcaste.
બહુ, *a.&ad.* ઘણું. Much. Very.
બહુબોલું, *a.* વાચાળ. Loquacious, Garrulous.
બહુમતી, *n.* એક પક્ષ કરતાં બીજાના મતની સંખ્યાની વિશેષતા. Majority.
બહુમૂલું,-મૂલ્ય, *a.* ભારે કિંમતનું, Costly.
બહુવચન, *n.* એકથી વધારેને માટે વપરાતું વચન. **The plural number.**
બહેક, *n.* સુગંધ. Fragrance. Odour.
બહેકવું, *vt.* મઘમઘવું. To spread fragrance. ૨. ફાટી જવું; વંઠી જવું. To go wild.
બહેડું, *a.* એક ફળ. Myrobalan.
બહેતર, *a.* વધારે સારૂ. Better. ૨. ઠીક. Well.
બહેન, *n.* એક માતા પિતાની દીકરી. Sister.
બહેરૂં, *a.* સંભાળી ન શકે તેવું. Deaf.
બહોળું, *a.* મોટું; વિસ્તારવાળું. Extensive.
બળ, *n.* શક્તિ. Vigour. Strength. Power.
બળખો,-લગમ, *n.* ગળફો; કફ. Phlegm. Mucus.
બળજબરાઇ,-જબરી,-જોરી, *n.* જબરજસ્તી. Violence.
બળતણ, *n.* બાળવાનાં લાકડાં. Fire-wood.
બળતરા, *n.* દાઝવાથી થતી પીડા. Burning sensation.
બળતું, *n.* સળગતી વસ્તુ. Flame. *a.* સળગતું. Burning.
બળદ,-દિયો, *n.* બળદ. Bullock. Ox. ૨. મૂર્ખ. Fool.
બળવાખોર, *a.* બંડખોર. Rebel.
બળવું, *vt.* સળગવું. To burn. ૨. ઇર્ષા કરવી. To be jealous. ૩. ઝુરવું. To pine.
બળવો, *n.* બંડ. Rebellion, A mutiny.
બળાપો, *n.* શોક; સંતાપ. Grief. Sorrow.
બળિયું,-ળુંકું, *a.* જોરાવર. Strong. Powerful.
બળિયેલ, *a.* અદેખું. Jealous. Envious Sullen.
બંગ, *n.* સીસાનો એક ક્ષાર-કલાઈ. Sugar of lead. ૨. રીત; તરેહ. Pattern. ૩. તર્ક. Whim
બંગડી, *n.* સ્ત્રીઓનું કાંડાનું ઘરેણું. Bangle.
બંગલો. *n.* એક જાતનું મકાન. Bungalow.
બંડ, *n.* હુલ્લડ. Rebellion. Revolt.
બંડી,-ડિયું, *n.* એક જાતનું પહેરણ. Underwear.
બંદગી, *n.* પ્રાર્થના. Prayer. Obeisance.
બંદર, *n.* દરિયાને કિનારે આવેલું વહાણોની આવજા થઇ શકે તેવું સ્થાન, Harbour. Port.
બંદી,-જન, *n.* કેદી. Captive. A prisoner.
બંદીખાનું, *n.* તુરંગ; કેદ. Prison A dungeon.
બંદૂક,-ધૂક, *n.* દારૂથી ગોળી મારવાનું એક શસ્ત્ર. Gun. A musket.
[Management.
બંદોબસ્ત. *n.* વ્યવસ્થા; તજવીજ. Arrangement.
બંધ, *a.* વાસેલું. Shut. ૨. અટકેલું. Stopped
બંધકોશ,-ષ, *n.* કબજિયાત. Constipation.
બંધણી, *n.* કરાર; પટો. Agreement. Bond.
બંધન, *n.* અટકાવ; પ્રતિબંધ. Restraint Binding.
બંધનકારક,-કારી, *a.* બંધનકર્તા, Binding. [Proper.
બંધબેસતું, *a.* બંધબેસતું. યોગ્ય. Befitting. Fit.
બંધાણ, *n.* ટેવ; વ્યસન. Habit.
બંધાણી, *a.* વ્યસની. Addicted to vice.
બંધારણ, *n.* ધારાધોરણ; રચના. Constitution.
બંધિયાર, *a.* હવા અજવાળા વગરનું. Confined; without air, ૨. સ્થિર. Stagnant,

બંધી, *n.* મના. Prohibition. ૨. પરેજી. Diet. ૩. કરાર. Stipulation. ૩, સંયમન. Abstinence.
બંધુતા,-ત્વ, *n.* ભાઈચારો. Brotherhood.
બંધુવર્ગ, *n.* સગાંવહાલાં. Kinsman.
બંબાખાનું, *n.* આગનો બંબો રાખવાનું સ્થળ. Fire-brigade station.
બંબો, *n.* પાણી કાઢવાનું યંત્ર. Pump. ૨. આગ ઓલવવા માટે પાણી ફેંકવાનું યંત્ર. Fire-engine.
બંસરી,-સી, *n.* વાંસળી. Flute.
બા, *n.* મા, Mother
બાઈ, *n.* A term of respect for females. 2. ચાકરડી. Maind-servant.
બાઈડી,-યડી, *n.* સ્ત્રી, Woman. ૨. પત્ની. Wife.
બાકી, *a.* ખૂટતું. Wanting. ૨. વધેલું. Remaining. *n.* સીલક. Cash on hand. *ad.* નહિ તો. Otherwise.
બાકું,-ખું,-કોરું, *n*, કાણું. Hole.
બાગ, *n.* બગીચો. Garden. An orchard.
બાગવાન, *n.* માળી, Gardner.
બાઘડો, *n.* બીહામણો માણસ. A frightful man.
બાઘું, *a.* મૂઢ. Senseless.
બાચકો, *n.* મુઠી કે કલ્લામાં આવે તેટલું. Handful.
બાજ, *n.* એક શિકારી પક્ષી. Hawk.
બાજઠ,-જોઠ, *n.* એક જાતનું ચારપાયાનું આસન, Seat.
બાજરી, *n.* એક અનાજ Millet.
બાજી, *n.* રમત; દાવ. Game. ૨. યુક્તિ Trick.
બાજીગર, *n.* મદારી. Juggler. A conjurer.
બાજુ,-જૂ, *n.* પક્ષ; Side. Party. ૨. છેડો. Limit.
બાજૂબંધ, *n.* હાથનું ઘરેણું. Ornament.
બાઝવું, *vt.* ટંટો કરવો. To clasp. To quarrel.
બાટલી, *n.* શીશી. Bottle.
બાડું, *a.* ત્રાંસા ડોળા કે નજરવાળું, Squint-eyed.
બાઢમ, *ad.* ભલે; ઠીક. Well. ૨. બંધ, Closed.
બાણ, *n.* તીર. Arrow. ૨. શીવલિંગ, Oblong stone worshipped as Shiva. ૨. હદીઓ. Boundary mark.
બાણાવળી, *n.* બાણ મારવામાં હોંશિયાર યોદ્ધો. Skillful archer.
બાતમી, *n.* સમાચાર. News. ૨. ખબર. Information.
બાતમીદાર, *n.* ખબર આપનાર. Informant.
બાતલ, *n.* નકામું. Useless. કાઢી મૂકેલું. Expelled.
બાથ, *n.* ટક્કર, Opposing. ૨. પકડ. Grip. ૩. આલિંગન. Embrace.
બાદ, *a*; બાતલ; કમી. Deducted. *prep* & *conj*. [પછી. Afterwards.
બાદબાકી, *n.* બાદકરવાની રીત. Subtraction.
બાદલું, *a.* તકલાદી. Not lasting. Counterfeit.
બાદશાહ, *n.* શહેનશાહ. Emperor. Sovereign.
બાદશાહી, *a.* બાદશાહનું. Imperial. Royal. *n.* સામ્રાજ્ય. Empire.
બાદી, *n.* અપચો. Indigestion. Dyspepsia.

બાધ. *n.* અડચણ, હરકત. Objection. ૨. પીડા. Trouble.
બાધક,-કર્તા,-કારક, *a.* અડચણ કર્તા. Objectionable.
બાધા, *n.* માનતા; આખડી. Vow.
બાધું, *a.* બધું; આખું. Whole. Entire.
બાધેભારે, *ad.* Ambiguously.
બાનુ,-નું, *n.* સન્નારી. Lady.
બાનુ, *n.* બહાનુ. Earnest money. મિષ. A pretext.
બાપ,-પા,-પો, *n.* પિતા. Father.
બાપડું, *a.* ગરીબ; રાંક. Poor. Gentle. Pitiable.
બાપદાદા, *n.* પૂર્વજો. Ancestors. Fore-fathers.
બાપીકું, *a.* વારસામાં મળેલું. Patrimonial.
બાપુ, *n.* વડીલ પ્રત્યે માનવાચક ઉદ્ગાર. A term of respect for a male.
બાફ, *n.* બફારો, Warmth. ૨. પરસેવો. Sweat.
બાફવું, *vt.* ઉકાળવું. To boil. ૨. ગોટાળો વાળવો. To confuse.
બાબ, *n.* પ્રકરણ. Chapter. ૨. વિષય. Subject.
બાબત, *n.* વિષય. Subject. ૨. વિગત. Detail.
બાબરાં,-રી, *n.* માથાના છૂટા વાળ. Loose hair.
બાબાગાડી, *n.* નાનાં છોકરાંની ગાડી. Baby-car.
બાબે, *ad.* બાબતમાં; વિષે. Regarding. Concerning.
બામલી, *n.* બગલમાં થતી ગાંઠ. A bubo in the arm pit.
બાયડ, *a.* બહિષ્કૃત. Excommunicated. Outcasted.
બાયલું, *a.* બીકણ; નામર્દ. Coward. Henpecked.
બાર, *n.* બારણું. Door. ૨. આંગણું. Court-yard. ૩. બંદૂકનો અવાજ. Shot. *a.* ૧૨. Twelve.
બારકસ, *n.* માલ લઈ જનાર વહાણ. Trading vessel.
બારખલી,-ળી, *n.* માફી જમિન. Rent-free land.
બારગીર, *n.* ઘોડેસ્વાર; સૈનિક. Mounted soldier.
બારણું, *n.* દ્વાર. Door. દરવાજો. Gate. [તોલ. Tare.
બારદાન, *n.* જેમાં માલ ભર્યો હોય તે ખાલી બાંધણું કે
બારમું, *a.* અગિયાર પછીનું, Twelfth.
બારવટિયો, *n.* વેરવટે નીકળેલો માણસ. An out-law.
બારવટું, *n.* વેરવટું. Outlawry.
બારશાખ, *n.* બારણાનું ચોકઠું. Door-frame.
બારી, *n.* નાનું બારણું. Window. ૨. છટકવાનું બારૂં. Escape.
બારીક, *a.* ઝીણું, Thin. ૨. કટોકટીનું. Critical.
બારૂં, *a.* અંદરમાં પેસવાનો માર્ગ. Entrance of a harbour. ૨. બારણું. Door.
બારોબાર, *ad.* પરભારૂં; લાગલુંજ. Directly.
બાલ, *n.* વાળ. Hair.
બાલ,-ળ, *a*, નાનું. Small. *n.* બાળક. Child.
બાલક,-ળક, *n*, નાનું છોકરૂં. Child.
બાલમ, *n.* આશક. Lover. ૨. પતિ. Husband.
બાલાર્ક, *n.* ઉગતો સૂર્ય. Rising sun.
બાલાશ,-શી, *n.* સંભાળ; બરદાસ્ત. Care.
બાલેંદુ, *n.* બીજનો ચંદ્રમા. Waxing moon,

બાલીશ, *a.* છોકરવાદ; નાદાન. Childish.
બાલ્ય,-લ્યાવસ્થા, *n.* બાળપણ. Childhood. Infancy.
બાવરૂં, *a.* બેબાકળું. Bewildered. Confounded.
બાવલું *n.* પૂતળું. Statue. A puppet. Idol.
બાવળ,-ળિયો, *n.* એક કાંટાવાળું વૃક્ષ. Babul tree.
બાવી,-વણ,*n.*સાધ્વી. Female mendicant, A nun.
બાવું, *n.* કરોળિયાનું જાળું. Cobweb.
બાવો, *n.* સાધુ. Mendicant. ૨. બાપ. Father.
બાષ્પ *n.* વરાળ. Vapour. ૨. ધુમ્મસ. Fog. ૩. આંસું. [Tear.
બાસ, *n.* વાસ. Smell. ૨. દુર્ગંધ. Stench,
બાસુદી,-સૂદી. *n.* ઉકાળીને કરાતી દૂધની એક વાની, Liquid sweetmeat made of milk.
બાહુ, *n.* હાથ. Arm. ૨. બાવડું. Upper arm,
બાહુક, *n.* વાંદરો. Ape, ૨. બિહામણો માણસ. Ugly person.
બાહેર,-હીર, *ad.* બહાર. Outside.
બાહોશ, *a.* ચાલાક; હોશિયાર. Intelligent Clever.
બાહોશી, *n.* ચાલાકી; હોશિયારી. Cleverness.
બાહ્ય, *a.* બહારનું. Outer.
બાળ,-લ, *a.* નાનું. Small, *n.* બાળક. Child.
બાળગોપાળ,-બચ્ચાં, *n.* છોકરાં છૈયાં, Young-ones.
બાળપોથી, *n.* બાળકને વાંચવા શીખવા માટેનું પ્રથમ પુસ્તક. Primer. [પણું. Child-widowhood.
બાળરંડાપો,-વૈધવ્ય, *n.* નાનપણમાં પ્રાપ્ત થયેલું વિધવા-
બાળલગ્ન, *n.* બાળપણમાં થતુ લગ્ન. Early-marriage.
બાળવર્ગ, *n.* બાળકોનો શિક્ષણ વર્ગ. Primary class.
બાળવું, *vt.* બળે એમ કરવું; સળગાવવું. To burn.
બાળહત્યા, *n.* બાળકની હત્યા. Infanticide.
બાંક,-ડો, *n.* બેસવાની પાટલી. Bench.
બાંકું, *a.* સુંદર. Handsome. ૨. સાહસિક.Daring ૩. નાજુક. Delicate. ૪. ફાંકડું. Foppish.
બાંગ, *n.* નમાજનો સમય સૂચવવા મુલ્લાંએ કરેલો પોકાર. Mohmeddan call to prayer.
બાંટ, *n.* સ્ત્રીઓને પહેરવાનું એક રેશમી વસ્ત્ર. Silken વસ્ત્ર. ૨. એક મીઠી વાની. A sweat dish. ૩. કાટલાંનો સટ. Series of weights.
બાંટિયું, *n.* બંડી. Underwear.
બાંડું, *a.* પૂછડી વગરનું. Tail-less.૨. વરવું, Ugly. ૨. ખુલ્લું. Open.
બાંદી, *n.* ગુલામડી, Female slave.
બાંધ, *n.* પુસ્તો. Dam. ૨. પાળ. Embankment.
બાંધકામ, *n.* બાંધવા,-ચણવાનું કામ.Masonary work.
બાંધણી, *n.* બાંધવાની શૈલી.Style of construction. ૨, એક રંગીત વસ્ત્ર. Kind of spotted cloth.
બાંધવું, *vt.* બંધવડે જકડવું. To bind.૨.ઘર વગેરે બનાવવું. To build.
બાંધો, *n.* શરીર. Body. ૨. બંધારણ, Constitution.
બાંય,*n.* હાથને ઢાંકતો કોટ પહેરણ વગેરેનો ભાગ.Sleeve.
બાંહધરી,*n.* જામીનગીરી. Surety. A guarantee,

બિચારૂં, *a.* રાંક; ગરીબ. Poor. Pitiable.
બિછાનું, *n.* પથારી. Bedding. A carpet.
બિછાવવું, *vt.* પાથરવું, To spread. To lay.
બિજોરૂં, *n.* એક ફળ. Fruit.
બિન, *n.* દીકરો. Son.
બિનઅનુભવી, *a.* અનુભવરહિત. Inexperienced.
બિનકાયદેસર, *a.* ગેરકાયદેસર. Illegal.
બિનજરૂરી, *a.* જરૂર વગરનું; નકામું. Unnecessary.
બિનવાકેફ, *a.* અણવાકેફ. Uninformed.
બિનશરતી, *a.* શરત વિનાનું. Unconditional.
બિનસલામત, *a.* સલામતી વગરનુ. Unsafe.
બિયાબારૂં, *n.* અણબનાવ. Discord.
બિયાબાં,-બાન,*n.*જંગલ; પ્રાણી વગરનો પ્રદેશ.Jungle.
બિયું, *n.* બી. Seed.
બિરદ,-રૂદ, *n.* ટેક; પ્રતિજ્ઞા. Vow. ૨. યશ, Fame.
બિરંજ, *n.* કેસરી ભાત. Sweet rice.
બિરાજવું, *vt.* બેસવું. To sit. ૨. શોભવું. To shine.
બિરાજમાન, *a.* બેઠેલું.Seated.૨.શોભિતું. Prominent.
બિરાદર, *n.* ભાઈ. Brother.
બિલકુલ, *ad.* સાવ; સંપૂર્ણતઃ. Wholly.
બિલાડી, *n.*બિલાડાની માદા.Cat.૨. કૂવામાં પડેલું વાસણ કાઢવાનું આંકડાવાળું સાધન.Hook.૩. વહાણનું લંગર. Anchor.
બિલોર, *n.* જાડો પાસાદાર કાચ. Crystal glass.
બિલ્લો, *n.* ચાંદ. Medal ૨. ઉપાધિ. Degree.
બિવડાવવું, *vt.* ડરાવવું. To frighten.
બિસમાર, *a.*વિસ્મૃત. Forgotten. Delapidated.
બિસ્તરો,-સ્ત્રો, *n.* બિછાનું, Bedding. A carpet.
બિસમિલ્લા, *an.* અલ્લાના નામથી. In the name of [God.
બિહામણું, *a.* ભયંકર. Dreadful. Terrible.
બિંદુ,*n.* ટપકું. Dot. ૨. ટીપું. Drop. ૩. મીંડું. Zero.
બિંબ, *n.* સૂર્ય-ચંદ્રનું મંડળ. Disc of the sun or moon. ૨. છાયા. Reflection.
બિંબાકાર, *a.* ગોળ. Round, [પણ. Even.
બી, *n.* બીજ; બિયું. Seed. ૨.મૂળ, Origin. *ad.* વળી;
બીક, *n.* ભય; ડર. Apprehension.Fear.Terror.
બીકણ, *a.* નામર્દ. Coward. Timid.
બીજ, *n.* બી. Seed.૨. વીર્ય.Semen.૩. ઓલાદ.Progeny. ૪.અક્ષર.Letter.૫.સમીકરણનાંબીજ. Root.
બીજગણિત, *n.* અક્ષરગણિત. Algebra.
બીજવર, *n.* બીજીવાર પરણનાર વર. A person marrying second time.
બીજું, *a.* દ્વિતીય. Second. *ad.* વળી. Also.
બીડ, *n.* ચરો. Pasture-land. 2. કાચું ભરતર લોઢું. [Cast Iron.
બીડવું, *vt.* બંધ કરવું. To close.
બીડી, *n.* પાનબીડી. Roll of betel-leaf.૨. તમાકુની બીડી. Cigarette.
બીડો, *n.* કાગળનું મોટું પરબીડિયું. A large packet.
બીન, *n.* એક વાદ્ય. Musical instrument,

બીના,બિના, *n.* બનાવ; હકીકત. Incident.
બીબું, *n.* છાપવાનો સીસાનો અક્ષર. Type. ૨. કોઈ આકૃતિ છાપવાનું ચોકઠું. Mould. ૩. નમૂનો.Copy.
બીભત્સ, *a.* ભૂંડું; કુત્સિત. Obcenc. Disgusting.
બીમાર, *a.* માંદું. Sick. Unwell. Indisposed.
બીમારી, *n.* માંદગી. Sickness. Illness
બીવું, *vt.* ડરવું, To fear. To be afraid.
બુખાર, *n.* તાવ. Fever.
બુઝારું, *n.* પાણીની માટલી પર ઢાંકવાનું ઢાંકણું.Covering for the water pot.
બુઝવવું, *vt.* ઓલવવું. To extinguish.
બુઝાવું, *vt.* ઓલાવું. To be extinguished.
બુઝુર્ગ,-જરગ, *a.*વૃદ્ધ.Old.૨.અનુભવી.Experienced.
બુટ્ટાદાર, *a.* નકશા-ભાતવાળું. Flowery.
બુટ્ટી, *n.* કાનની બુટ. Lower lobe of the ear. ૨, અકસીર ઉપાય. Remedy.
બુટ્ટો, *n.* મનનો તરંગ. Fancy. Whim.
બુઠ્ઠું, *a.* લાગણી વગરનું.Blunt. ૨. ધાર વગરનું Dull-edged.
બુડથલ, *a.* મૂર્ખ. Fool.
બુઢ્ઢું, *a.* વૃદ્ધ. Old. Aged.
બુડવું, *vt.* બુડી જવું, To sink. To be drowned.
બુડવવું, *vt.* ડુબાડવું. To sink. To drown.
બુતપરસ્તી *n.* મૂર્તિપૂજા. Idol-worship.
બુતાન, *n.* બટન; બોરિયું. Button.
બુદબુદ,-દ્બુદ્, *n.* પરપોટો. Bubble.
બુદ્ધ, *a.* જાગેલું. Awakened. ૨. સમજુ. Wise.
બુદ્ધિ, *n.* સમજ; જ્ઞાન. Intelligence.
બુદ્ધિગમ્ય,-ગ્રાહ્ય, *a.* બુદ્ધિથી સમજી શકાય તેવું. Intelligible.
બુદ્ધિપુર:સર,-પૂર્વક, *ad.* જાણીજોઈને. Purposely.
બુદ્ધિબલ,-ળ, *n.* સમજશક્તિ, The power of intelligence.
બુદ્ધિમાન,-શાળી,-સંપન્ન, *a.* અક્કલમંદ. Intelligent.
બુદ્ધિહીન, *a.* મૂર્ખ. Foolish. Senseless.
બુધ, *a.* ડાહ્યું. Wise. *n.* એ નામનો ગ્રહ. Mercury. ૨. એ નામનો વાર. Wednesday.
બુનિયાદ, *a.* ખાનદાન. Highborn. Genteel.
બુમરાણ, *n.* ધાંટાધાંટ, Uproar. Clamour.
બુમાટ,-ટો, *n.* અફવા. Rumour. ૨, પોકાર. Outcry.
બુરખો, *n.* ચહેરો ઢાંકવાનું કપડું. Veil.
બુરજ, *n.* કિલ્લાનો મિનારો. Tower.
બુલબુલ, *n.* એક પક્ષી. Nightangle.
બુલંદ, *a.* ભવ્ય; ઉત્કૃષ્ટ. Sublime. Exalted.
બુંદ, *n.* એક બી જેની, કાફી બને છે. Coffee-berry. ૨. ટીપું. Drop.
બુંબિયો, બૂંગિયો, *n.* મોટું ઢોલ. Big drum.
બૂકડ,-ડો. *n.* કોળિયો. Mouthful.
બૂકવું,*vt.*ફાકવું.To throw in mouth. ૨.ઝટઝટ ખાવું. To eat swiftly.
બૂચિયું, *a.* બેઠેલા નાકનું. Having a flat-nose. ૨. કાન વગરનું. Earless.
બૂજ, *n.* કદર કે સમજ. Appreciation.

બૂજવું, *vt.* કદર કરવી. To appreciate. ૨. સમજવું. To understand.
બૂટ, *n.* પગનો જોડો. Boot. ૨. કાનની બૂટ. Lobe of the ear.
બૂડકી, *n.* ડૂબકી. Dive.
બૂધુ,-ધલું, *n.* જાડો ડંગોરો. Club.
બૂમ, *n.* ઘાંટો; પોકાર. Cry. ૨. અફવા. Rumour.
બૂમાબૂમ, *n.* બૂમરાણ. Clamour. Uproar.
બૂરું, *a.* ખરાબ. Bad. *n.*ધોયેલી ઝીણી ખાંડ. Kind of sugar.
બૃહસ્પતિ, *n.* એક ગ્રહ. Jupiter. દેવનો ગુરુ. Preceptor of the gods.
બૃહસ્પતિવાર,-તવાર, *n.* ગુરુવાર. Thursday.
બે, *n.* ૨. Two.
બેઅક્કલ, *a.* અક્કલ વગરનું. Senseless.
બેઅદબ, *a.* અવિવેકી; અસભ્ય. Impolite. Rude.
બેઆબરૂ,-ઈજ્જત, *a,* આબરૂ વગરનું Disgraced. *n.* અપકીર્તિ. Disgrace. Disrespect.
બેઈન્સાફ, *a.* અન્યાયી. Unjust.
બેઇન્સાફી, *n.*અન્યાય.Injustice.Unfairness.
બેઈલાજ, *a.* લાચાર. Helpless.
બેઇમાન, *a.* વિશ્વાસઘાતી. Faithless; Perfidious.
બેઉ, *a.* બન્ને. Both.
બેકદર, *n.* કદર વગરનું. Unappreciative.
બેકરાર,-ચેન, *a.* અસ્વસ્થ. Restless. Ill.
બેકાર, *a.* કામધંધા વગરનું. Unemployed.
બેકારી,*n.* કામધંધા વિનાની સ્થિતિ. Unemployment.
બેખબર, *a.* અજાણ્યું, Ignorant. Unacquainted.
બેકી,*n.*બેથી ભાગી શકાય તેવી સંખ્યા.Even number. ૨. બેની જોડી. Pair.
બેગમ, *n.* મોટા દરજ્જાની મુસલમાન સ્ત્રી.A Mohmedan lady.
બેગરજ,-જુ,-જાઉ, *a.* ગરજ વિનાનું.Indifferent.
બેગાર, *n.* વેઠ. Forced labour.
બેગારી, *n.* વેઠિયો; મજૂર. Labourer.A porter.
બેગુના,-હ, *a.* નિર્દોષ. Innocent. Inoffensive.
બેજાર, *a.* અકળાયેલું, Fatigued. Tired,
બેજીવવાળી,-સોતી, *a.* સગર્ભા. Pregnant.
બેટ, *n.* ટાપુ; દ્વિપ. Island.
બેટી, *n.* દીકરી. Daughter.
બેટો, *n.* પુત્ર. Son.
બેઠક, *n.* બેસવાની જગા-આસન. Seat. ૨. બેસવું તે. Sitting. ૩. સભા. Meeting. ૪. બેસવા ઉઠવાનો ઓરડો. Sitting-room. ૫. અધિવેશન. Session.
બેડી, *n.* જંઝીર. Fetters. ૨. બંધન. Tie.
બેડોળ, *a.* કદરૂપું. Ugly. Shapeless.
બેઢંગ,-ગું, *a.* કઢંગું; ઢંગ વગરનું.Disorderly;Loose.
બેત, *n.* મનસૂબો. Intention. ૨. યુક્તિ. Scheme. ૩. નેતર. Cane.૪. બે ટૂંકની ફારસી કવિતા.Couplet.
બેદરકાર,-તમા, *a.* દરકાર વગરનું. Careless. Indifferent.
બેદરકારી, *n.* દરકાર ન હોવી તે. Carlessness.
બેદિલ, *a.* મન ઉઠી ગયું હોય એવું.Dissatisfied. Sad.

બેદિલી, *n.* નાખુશી. Discord. Disagreement.
બેડું, *n.* ઇંડું. Egg.
બેધડક, *ad.* ડર વગર; હિંમતભેર. Unhesitatingly.
બેન, *n.* બ્હેન. A sister.
બેનપણી, *n.* સખી. A female friend.
બેનમુન, *a.* અજોડ; સર્વોત્તમ. Unprecedented. Unparalleled. [xed.
બેધ્યાન, *a.* ધ્યાન વગરનું. Heedless. ૨. વ્યગ્ર. Perple-
બેનસીબ, *a.* કમનસીબ. Unlucky. Unfortunate.
બેપરવા, -ફિકર, -રૂં, *a*, બેતમા; સ્વતંત્ર. Careless.
બેફામ, *a.* ગાફેલ, Unconcious. Inwary.
બેબાકળું, *a.* બાવરૂં; ગાભરૂં. Perplexed.
બેભાન, -શુદ્ધ, -હોશ, *a.* ભાન વગરનું; મૂર્છિત. Unconscious.
બેમુનાસબ, -સીબ, *a.* અયોગ્ય. Improper. [scious.
બેરખો, *n.* રૂદ્રાક્ષના મોટા મણકાની માળા. Rosary.
બેરોજગાર, *a.* રોજગાર વગરનું, Unemployed.
બેલ, *n.* બળદ. Ox. Bullock.
બેલગાડી, *n.* બળદગાડી, Bullock-cart.
બેલગામ, *a.* નિરંકુશ. Rash. Impudent.
બેલતેલ, *n.* લાકડાંપરલગાવનાનું તેલ. Oil of turpentine.
બેલાશક, *ad.* જરૂર; સંકોચ રાખ્યા વિના. Certainly.
બેલી, *n.* સહાય. Helper. ૨. મુરબ્બી. Patron.
બેવકુફ, *a.* મૂર્ખ. Foolish. Stupid; Senseless.
બેવકૂફી, *n.* મૂર્ખતા. Stupidity. Folly.
બેવચની, *a.* બોલીને ફરીજનાર, Faithless. Dishonest.
બેવડ, *a.&n.* બેવડેલું હોય એવું. Folded double.
બેવડવું, *vt.* બેવડું કરવું. To double.
બેવડું, *a.* બમણું. Double. Twofold.
બેવફા, *a.* બેઈમાન. Ungrateful. Faithless.
બેવફાઈ, *n.* બેઈમાની. Ungratefulness.
બેશ, *a.* સારૂં; ખાસું. Good. Proper. Suitable.
બેશક, *a.* શક વગર. Doubtless.
બેશરમ, -હયા, *a.* નિર્લજ્જ. Shameless. Immodest.
બેશુદ્ધિ, *n.* મૂર્છા. Unconsciousness.
બેશુમાર, -સુમાર, -સતમ, *a.* સુમાર વગરનું; બેહદ, Excessive. Numerous.
બેસતી, *n* ગાઢ મૈત્રી. Close friendship.
બેસતું, *a.* યોગ્ય. Fitting. ૨. માફકસરનું. Suitable.
બેસમજ, *a.* સમજ વગરનું. Senseless. Injudicious.
બેસવું. *vt.* જમીન પર આસન માંડવું. To sit. ૨. નીચે આવવું. To go down. ૩. બેસતું આવવું. To fit. ૪. શરૂ થવું. To begin.
બેસાડવું, *vt.* બેસે એમ કરવું. To seat. ૨. માફક આવે એમ કરવું. To fit. ૩. જડવું. To set. [Discordent.
બેસૂરૂં, *a.* ખોટા કે ખરાબ સૂરનું. Unmusical.
બેસ્વાદ, *a.* સ્વાદ વગરનું. Tastless.
બેહદ, *a.* હદ વગરનું. Limitless. Endless.
બેહાલ, *a.* ભૂંડી હાલતમાં આવી પડેલું. Ruined.
બેહુદું, *a.* અઘટિત; બાવકૂફી ભરેલું. Improper. Silly.
બેહેસ્ત, *n.* સ્વર્ગ. Heaven. Paradise.
બેહેસ્તનશીન, *a.* સ્વર્ગવાસી. Deceased.
બેહોશ, *a.* મૂર્છિત. Insensible; In swoon.
બૈરી, -રૂં, -ચર, *n.* પત્ની. Wife. સ્ત્રી. Woman.
બો, *n.* ગંધ; વાસ. Smell. Scent. ૨. અભિમાન. Pride.
બોકડો, *n.* બકરો, He-goat.
બોકી, *n.* બચ્ચી. Kiss. A buss. A smack.
બોખ, *n.* મોટો ખાડો. Deep pit. Pond.
બોખલું, *a.* બોખું. Toothless.
બોઘરણું, *n.* પહોળા મોંની વટલોઈ. Metallic pot.
બોઘલું, -ઘું, *d.* ભોળું, Guileless.
બોચી, *n.* ગરદન. Neck. [Status.
બોજ, *n.* ભાર, Load ૨. પોત. Texture ૩. મોભો.
બોજો, *n.* જોખમદારી. Responsibilty.
બોટવું, *vt.* અભડાવવું. To pollute.
બોડ, *n.* ગુફા; બખોલ. Den.
બોડકું, -ડું -ડિયું, *a.* ઉઘાડું; વાળ વગરનું. Bear-headed.
બોડવુ, *vt.* મુડવું. To shave. [બક્ષિસ. Present.
બોણી, *n.* પહેલો વકરો. First sale. ૨. બાસતા વર્ષની
બોતાન, -નું, *n.* ગાળ. Allegation. Accusation.
બોથડ, *a.* જડ; સુસ્ત. Dull. Doltish.
બોદું, -દલું, *a.* ખોખરૂં. Hoarse. ૨. સડી ગયેલું. Rotten.
બોધ, *n.* જ્ઞાન; સમજ. Perception.
બોધક, -દાયક, -દાયી, *a.* બોધ આપતું-આપનારૂં. Giving
બોબડું, *a.* તોતડું. Stammering. Lisping. [advice.
બોયું, *n.* ખરાબાની ચેતવણી આપવા દરિયામાં તરતા
બોર, *n.* એક ફળ, fruit. [રાખેલો લોઢાનો ગોળો. Buoy.
બોરિયું, *n.* બુતાન. Button.
બોરી, *n.* થેલો, Bag.
બોલ, *n.* શબ્દ; વચન. Word. ૨. મહેણું. Taunt.
બોલકણું, વાચાળ, *a.* Loquacious. Fluent.
બોલપટ, *n.* બોલતું ચિત્ર. Talking picture.
બોલબાલા, *n.* ચડતી; ફતેહ. Prosperity. Affluence.
બોલવું, *vt.* ઉચ્ચારવું. To speak. ૨. વાચા કાઢવી. To utter.
બોલંબોલા, -લાબોલ, -ચાલી, *n.* તકરાર, Quarreling.
બોલી, *n.* ભાષા. Tongue. ૨. બોલવાની રીત. Speech.
બોસો, *n.* ચુંબન. Kiss. [૩. કબુલાત. Agreement.
બોળવું, *vt.* પ્રવાહીમાં ડૂબાવવું. To dip. To destroy.
બયાન, *n.* વર્ણન. Narration. Description.
બ્રહ્મ, *n.* સચ્ચિદાનંદ-સ્વરૂપ; જગતનું મૂળતત્વ. Supreme. Beeing. ૨, પરમાત્મા. God.
બ્રહ્મચર્ય, *n.* ઇંદ્રિયનો નિગ્રહ. Celibacy. [Student.
બ્રહ્મચારી, *n.* બ્રહ્મચર્યને પાળનાર પુરુષ. Celibate. વિદ્યાર્થી
બ્રહ્મરાક્ષસ, *n.* ભૂત થયેલો બ્રાહ્મણ. Ghost of a learned Brahaman. [created the world.
બ્રહ્મા, *n.* સૃષ્ટિની ઉત્પતિ કરનાર દેવ. The diety who
બ્રહ્માંડ, *n.* વિશ્વ. Universe, The world.
બ્રાહ્મણ, *n.* ભૂદેવ. Brahaman.

'भ'

ભ, ૨૪. મો વ્યંજન. The 24th consonant of the Alphabet.
ભક્ત, a.જુદું પાડેલું.Separated.૨.આસક્ત.Devout. n. ભક્તિ કરનાર. Devotee. [to devotees.
ભક્તવત્સલ, a. ભક્ત પર પ્રેમ રાખનારૂં. Gracious
ભક્તિ,-ગતાઈ, n. ઇશ્વર સેવા. Devotion. Worship.
ભક્તિકાવ્ય, n. ભક્તિરસનું કાવ્ય. Psalm.
ભક્તિપૂર્વક, ad ભક્તિથી. Devoutly.
ભક્તિભાવ, n. ભક્તિનો ભાવ; આદર; પ્રેમ. Devout feeling. Devoutness.
ભક્ષ, a. ખોરાક, Food. Prey.
ભક્ષક,-ક્ષી, n. ખાનાર. Eater, Devourer.
ભક્ષણ, n. ખાવુ તે. Eating.
ભક્ષણીય,-ક્ષ્ય, a. ખાવાને યોગ્ય. Eatable.
ભગ, n. નસીબ. Luck. ૨. ઐશ્વર્ય. Grandeur.
ભગત, n. ભજન કરનાર. Devotee. A votary.
ભગદળ,-દાળું, n. મોટું બાકોરૂં. Big hole.
ભગરૂં, a.બરડ.Brittle.૨.ચિકાશ વગરનું.Not sticky.
ભગવતી, n, દેવી. Goddess. [to gods' worship.
ભગવત્પરાયણ, n. ઈશ્વરભક્તિમાં પરોવાયેલું. Devoted
ભગવાન, n. પરમેશ્વર, God. The supreme being.
ભગવું, a. ગેરૂવા રંગનું. Of a red-ochre colour.
ભગંદર, n. બાકું. Fistula. Hole.
ભગાડવું,-વવું,-ગવવું, vt. નસાડવું, To cause to run
ભગિની, n. બહેન. Sister. [away.
ભગિરથ, a. મહામુશ્કેલ. Very difficult.
ભગ્ન, a.નાશ પામેલું.Ruined.હારેલું;હતાશ.Defeated.
ભચકાવું, vt, પછાડવું. To dash. [grind.
ભચડવું,,-રડવું, vt. દાબવું. To crush. ૨. ભરડવું. To
ભચડંભચડા,-ડાભચડી,n. સખત ભીડ.Crowd.
ભચોભચ, ad. ઉપરાઉપરી. Successively. ભચભચ. Piercingly.
ભજન, n.ભક્તિ;ભક્તિનું કાવ્ય. Worship. A hymn.
ભજવવું, vt. વેશ કાઢી બતાવવો. To act.
ભજવું, vt. ભક્તિ કરવી. To worship. To adore.
ભજિયું, n. તળિને કરેલી એક ચણાના લોટની વાની. A kind of preparation of gram-flour fried
ભટ, n. યોદ્ધો. Warrior. Scholar, [in oil.
ભટકણુ,-ણું, a. રખડતું. Roaming.
ભટકવું, vt. રખડવું.To roam. To wander.
ભટકાવું, vt.અથડાવું, To collide.૨.લડવું. To quarrel.
ભટ્ટ, n. વિદ્વાન બ્રાહ્મણ;પંડિત.Learned Brahaman.
ભડવું, vt.ધમકાવવું.To scold. ૨.ચિડાવું.To be angry.
ભઠિયારો, n. રસોઇયો. Cook.
ભઠ્ઠી, n.નિભાડો.Kiln. ૨.એક જાતનો ચુલો. Furnace.
ભડ, a. બહાદુર.Brave.n. યોદ્ધો.Warrior.a.શ્રીમંત. [Rich.
ભડક, n. બીક; ચમક. Apprehension.
ભડકણ,-ણું, a. બીકણ. Shy.
ભડકવું, vt. ચમકવું. To startle. ૨. ડરવું. To fear.
ભડકો, n. અગ્નિનો ભભૂકો. ઝાળ. A blaze.
ભડભડવું, vt. સળગવું. To blaze.૨.વગર વિચાર્યું બોલવું. To talk thoughtlessly. [spoken. Frank.
ભડભડિયું, a. ભોળું. મનમાં હોય તેજ બોલનાર. Out-
ભડભાદર, a, મોટું; ભર્યુંભાદર્યું. Influential.
ભડવીર, n. બહાદુર યોદ્ધો. Brave warrior.
ભડવો, n. પોતાની સ્ત્રીના વ્યભિચારપર જીવનાર. Pimp. A pander.
ભડાકો, n. ધડાકો. Crash. ૨. ગપગોળો.Gossip.
ભડાભૂટ, ad. વેરણછેરણ, Being scattered about. n. ધાંધલ. Uproar.
ભડું, n. પાતળી દીવાલ. Thin wall.
ભણકાર,-રો, n, કશાના અવાજની આશંકા. Impression of a humming sound.
ભણતર, n. જ્ઞાન; શિક્ષણ. Knowledge.
ભણવું, vt.શિખવું.To learn. ૨. અભ્યાસ કરવો. To
ભણી, ad. તરફ. Towards. [study.
ભતુ,-થ્થું, n. ખાસ કામ માટે અપાતું મહેનતાણું.Allowance. [Nephew.
ભત્રીજો, n. ભાઈનો કે પતિપત્નીના ભાઈનો દીકરો.
ભત્રીજી, n. ભાઈ કે પત્નીના ભાઇનો દીકરી. Niece.
ભદ્ર, a. કલ્યાણકારી.Auspicious.Happy. n. કલ્યાણ. Welfare.
ભપકો,-ભકો, n. દેખાવ; શણગાર. Show.
ભભક, n. તેજ; ચળકાટ. Lustre. Elegance.
ભભકવું,-ભભૂકવું, vt.તેજ મારવું.To glow. ૨.ગુસ્સે થવું. To be angry. [ous.
ભભકાદાર,-પકાદાર,-કાબંધ, a. ભભકાવાળું. Pomp-
ભભરાવવું, vt. ભૂકો છૂટો છૂટો નાંખવો. To strew.
ભભૂકો, n. ભડકો. A puff of flame.
ભભૂત,-તી, n. ભસ્મ. Ashes.
ભમર, n. ભ્રૂકુટિ; ભવું. Eye-brow. ૨. વમળ. Eddy.
ભમરડો, n. એક રમકડું. Top. [૩. ભમરો, Wash.
ભમરી, n. કરડે એવી એક માખી. Bee ૨. ઘૂમરી.Whirlpool. ૩. ચકરી. Swoon.
ભમરો, n. ભ્રમર. Wasp. ૨. વમળ. Eddy. ૩. વાળનું કુંડાળું. Curling hairs.
ભમવું, vt. રખડવું.To wander. ૨. તમ્મર આવવાં. To
ભય, n. બીક. Dread. Fear. [feel giddy.
ભયભીત, a. ડરેલું. Afraid,
ભયંકર,-યાનક,-યાવહ, a. બીક ઉપજાવે એવું.Terrible.
ભરખવું, vt. ખાવું. To eat. To devous.

ભરડવું, *vt.* અનાજને જાડું જાડું દળવું. To grind coarsely. ૨. ગમે તેમ બોલવું. To speak without consideration.
ભરણપોષણ, *n.* ગુજરાન. Maintenance. Nourishment. [ling. ૩. સંગ્રહ. Collection.
ભરણું, *n.* ભરેલું નાણું. Payment. ૨. ભરવું તે. Filling.
ભરત. *n.* માપ. Measurement. ૨. ગૂંથણકામ. Embroidery. ૩. બીબામાં રસ રેડી ઘાટ બનાવવો તે.
ભરતકામ,*n.*ભરત ભરવું તે. Embroidery. [Casting.
ભરતખંડ,-ભૂમિ, *n.* હિંદુસ્થાન. India.
ભરતાર,-થાર, *n.* પતિ. Husband.
ભરતિયું,*n.* માલની કિંમતની વિગતવાર યાદી. Invoice.
ભરતી, *n.* જુવાળ. Tide. ૨. વધારો, ઉમેરો. Increase.
ભરપટ, *ad.* જોઇએ તેટલું; ખૂબ. Sufficiently.
ભરપાઈ, *n.* સંપૂર્ણ પતાવટ. Receipt in full.
ભરપૂર,*a.*પુષ્કળ. Abundant, *ad.*પૂરેપૂરી રીતે. Fully.
ભરભાંખળું,-ભળભાંખળું, *n.* મસળકું. Dawn. Early morning.
ભરમાવું, *vt.* છેતરાવું; વહેમાવું. To be misled.
ભરવવું, *vt.* લટકાવવું. To hang. ૨. જોડવું. To join.
ભરવાડ,*n.* ઢોર રાખી ગુજરાન ચલાવનારી જાતનો માણસ. Shepherd.
ભરવું, *vt.* ખાલી હોય તેમાં મૂકવું. To fill up ૨. સંઘરવું. To collect. ૩. ભરતકામ કરવું. To embroider. ૪. માપવું. To measure.
ભરાવ,-વો, *n.* જથો; જમાવ. A crowd.
ભરોસા,-રોંસા,-રૂંસા, *n.* વિશ્વાસ; ખાતરી. Trust. Confidence.
ભરોસાદાર,-પાત્ર, *a.* વિશ્વાસપાત્ર; Trustworthy.
ભર્તા, *n.* સ્વામી; પોષણ કરનાર. Master.
ભર્યુંભાદર્યું, *a.* આબાદ; સમૃદ્ધ. Prosperous.
ભલતું,-ળતું, *a.* ગમે તેવું. Of any kind or sort. ૨. અપ્રસ્તુત. Impertiment.
ભલભલું, *a.* મોટું. Great. ૨. ઘણું. Several.
ભલમનસાઈ,-પણું,-સાઈ, *n.* સુજનતા, Goodness; Courtesy.
ભલામણ,-ણી, *n.* સિફારસ. Recommendation.
ભલામણપત્ર, *n.* ભલામણનો પત્ર. Letter of recommendation. [ધાળુ. Kind.
ભલું, *a.* સારૂં. Good. ૨. પ્રમાણિક. Honest. ૩. માભલે, *int.* ઠીક; સારૂ. અસ્તુ. Well.
ભવ, *n.* સંસાર. World. ૨. જન્મ. Birth.
ભવન, *n* રહેઠાણ. Residence. ૨. અસ્તિત્વ. Existance. [Ocean of worldly life.
ભવસાગર,-સિંધુ,-વાબ્ધિ,-વાર્ણવ, *n.* સંસારરૂપી સમુદ્ર.
ભવાઈ, *n.* ફજેતી. Disgrace. ૨. હલકા પ્રકારનું નાટક. Low type of drama.
ભવાડો, *n.* ફજેતો. Disgrace; Calumny.
ભવાયો, -વૈયો, *n.* ભવાઇનો નટ. Actor.
ભવિષ્ય, *n.* નસીબ; આવતો કાળ. Future ૨. દોલત; વારસો. Fortune. [tense.
ભવિષ્યકાળ,-લ, *n.* ક્રિયાપદનો એક કાળ. Future
ભવિષ્યવાણી, *n.* ભવિષ્ય ભાખતી વાણી. Prophesy.
ભવિષ્યવેત્તા,*n.*ભવિષ્ય-જાણનાર; જ્યોતિષી. Astrologer.
ભવું, *n.* ભ્રમર. Eye-brow.
ભવોભવ, *ad.* સદાકાળ; દરેક જન્મમાં. For ever.
ભવ્ય,*a.*પ્રૌઢ; ગૌરવશાળી. Grand.*n.*ભવિષ્ય. Future.
ભવ્યતા, *n.* પ્રૌઢતા; ગૌરવ. Grandeur. Sublimity.
ભસવું, *vt.* કૂતરાનું બોલવું. To bark.
ભસ્મ, *n.* રાખોડી. Ashes.
ભસ્મીભૂત, *a.* ભસ્મ થયેલું. Reduced to ashes.
ભળવું, *vt.* ભેગું મળી જવું. To mix. [care of.
ભળામણ,-ણી; *n.* સોંપણી. Consigning to the
ભળાવવું, *vt.* સોંપવું. To entrust to the care of. ૨. ભલામણ કરવી. To introduce.
ભંગ,-ગાણ, *n.* ભાંગી પડવું તે. Break. ૨. નાશ. Ruin. ૩. વિઘ્ન. Interruption.
ભંગડો,-ગિયા,*n.* શેરી સાફ કરનારો અત્યંજ. Sweeper.
ભંગાર, *n.* ભાંગેલાં વાસણ. Broken vessels.
ભંગુર, *a.* નાશવંત. Mortal. Frail. Fragile.
ભંજન, *n.* નાશ; Breaking. Destroying.
ભંડાર, *n.* ધનધાન્ય ભરી રાખવાની જગા. Store. ૨. ખજાનો. Treasure ૩. દુકાન. Shop.
ભંડારિયું, *n.* નાનું કબાટ અથવા ગોખલો. Recess.
ભંડારી, *n.* ખજાનચી. Treasurer. ૨. કોઠારી. Storekeeper.
ભંડારો, *n.* તમામ માણસોને અપાતું જમણ. General dinner.
ભંડોળ,*n.*એકત્ર કરેલી મૂડી. Capital. Stock;Fund.
ભંભેરવું, *vt.* ઉશ્કેરવું. To instigate. To mislead.
ભંભેરણી, *n.* ખોટી ઉશ્કેરણી. Instigation.
ભાઈ, *n.* માજણ્યો; સહોદર. Brother.
ભાઈચારો,-બંધી, *n.* દોસ્તી. Friendship.
ભાઇબંધ, *n.* મિત્ર. Friend. A companion.
ભાખરી, *n.* જાડી કઠણ રોટલી.. Thick hard cake.
ભાખવું, *vt.* ભવિષ્ય ભાખવું. To foretell. ૨. બોલવું. To speak,
ભાગ,-ગો, *n.* અંશ; હિસ્સો. Part. ૨. ટુકડો. Piece.
ભાગબટાઈ, *n.* મહેસૂલ તરીકે ખેતીની ઉપજનો ભાગ આપવો તે. Payment in kind.
ભાગવું,*vt.* તૂટવું. To break. ૨. દેવાળું કાઢવું. To be insolvent. ૩. ભાગ કરવા. To divide.
ભાગાકાર *n.* ભાગવું કે તેથી આવતી રકમ. Division.
ભાગિયો, -ગીદાર, *n.* હિસ્સેદાર. Partner.
ભાગીદારી, *n.* ભાગીદારપણું. Partnership.
ભાગીરથી, *n.* ગંગા નદી. Ganges.
ભાગોળ. *n.* ગામનું પાદર. Precincts of a village.
ભાગ્ય, *n.* નસીબ. Luck. Destiny; Lot.

ભાગ્યવંત,-વાન,-શાળી, *a.* નસીબદાર. Lucky. Fortunate.
ભાગ્યહીન, *a.* કમનસીબ. Unlucky. Unfortunate.
ભાગ્યે, *ad.* ક્વચિત. Rarely.
ભાજક, *n.* ભાગનાર સંખ્યા. Divisor.
ભાજી, *n.* શાક લાયક કુમળા છોડ. Greens.
ભાજ્ય. *a.* ભાગી શકાય તેવું. Divisible. *n.* ભાગવાની રકમ. Dividend. [strel.
ભાટ, *n.* રાજાઓના ગુણગાન ગાનારો, Bard. A minભાઠું, *n.* ચાંદુ. Ulcer. ૨. નદી કાંઠાની રેતાળ જમીન. sand-bank. [Grain-parcher.
ભાડભૂંજો, *n.* ભઠ્ઠીથી ધાણીચણા શેકવાનો ધંધો કરનારો.
ભાડવાત,-કૂત, *n.* ભાડે રહેનાર. Tenant; Hirer.
ભાડું, *n.* કોઈપણ વસ્તુને વાપર્યા બદલ આપવાનું નાણું. Rent. Hire; Fare. [કરતું. Mercenary.
ભાડૂતી, *a.* ભાડે રાખેલું. Hired. ૨. પૈસા ખાતર કામ
ભાણિયો,-ણેજ,-ણો. *n.* બહેનનો દીકરો. Sister's son.
ભાણું, *n.* પીરસેલી થાળી. Meal.
ભાત, *n.* રાંધેલા ચોખા. Cooked rice. ૨. ડાંગર. Paddy. ૩. જાત. Sort. ૪. રીત; પ્રકાર. Method.
ભાતું,-થું, *n.* મુસાફરીમાં સાથે લીધેલું ખાવાનું, Provision for journey.
ભાથી, *n.* યોદ્ધો. Warrior. A veteran.
ભાથો,-થું, *n.* બાણ રાખવાની કોથળી. Quiver.
ભાન, *n.* શુદ્ધિ; હોશ. Consciousness. ૨. સ્મરણ. Recollection. ૩. અક્કલ. Intellect.
ભાનુ,-ણુ, *n.* સૂર્ય. Sun.
ભાભી, *n.* ભાઇની વહુ. Brother's wife.
ભાભો, *n.* કણબી, Cultivator. ૨. ગામડેલ. Rustic.
ભામટો, *n.* રખડેલ, Tramp. A sly thief.
ભામા,-મિની, *n.* જુવાન રૂપાળી સ્ત્રી.Young beautiful woman.
ભાયડો, *n.* પુરુષ, Male. ૨. પતિ. Husband.
ભાયાત, *n.* પિત્રાઈ. Kinsman. A cadet.
ભાર, *n.* વજન, Weight. ૨. જવાબદારી, Responsibility. ૩. વિસ્તાર. Expanse. ૪. વજન; વટ.
ભારખાનું, *n.* માલગાડી. Goods-train. [Influence.
ભારટિયું,-રોટિયું. ટિયો, *n.* મોભ. પાટડો. Beam.
ભારત,-વર્ષ, *n.* હિંદુસ્થાન. India.
ભારતી. *n.* વાણી. Speech. ૨. સરસ્વતી. Learning. ૩. હિંદુસ્થાન, India. [Importance; Dignity.
ભારબોજ, *n.* વજન. Weight.૨. મહત્વ.પ્રતિષ્ઠા;પ્રભાવ.
ભારી,-રે, *a.* વજનદાર. Heavy. મુશ્કેલ. Difficult. કિંમતી. Costly. *ad.* ખૂબ. Much.
ભારેખમ, *a.*મોભાદાર.Influential. Grave; Sedate.
ભારેવાઇ, *a.* સગર્ભા. Pregnant.
ભારો, *n.* ઘાસનો ભારો. Bundle of grass.
ભાર્યા-રજા, *n.* પત્ની. Wife.
ભાલ, *n.* કપાળ. Forehead. ૨. પાટડો. Beam ૩. કાઠિયાવાડને લગતો એક પ્રદેશ. Name of a country.
ભાલું,-લો, *n.* એક હથિયાર. Spear. A lance.
ભાલોડું, *n.* તીર કે તેનું પાનું. Arrow.
ભાવ, *n.* કિંમત; દર. Rate. ૨. અસ્તિત્વ. Condition of being. ૩. પ્રકૃતિ; સ્વભાવ. One's nature. ૪. ઇરાદો. Intention. ૫. ચેષ્ટા. Gesture. ૬. હેત. Love. ૭. અર્થ; હેતુ. Meaning.
ભાવતું, *a.* યોગ્ય. Suitable. Agreeable
ભાવગીત, *n.* ભાવ વ્યક્ત કરતું ગીત. Lyric.
ભાવવાચક, *a.* ભાવ બતાવનારું. Abstract.
ભાવના, *n.* કલ્પના. ધારણા. Conception. ૨. આસ્થા. Trust. ૩. લાગણી. Feeling. ૪. ચિંતન. Meditating.
ભાવનાપ્રધાન. *a.* લાગણી ભરેલું. Sensitive.
ભાવનાવાદી, *n.* ભાવનાને મહત્વ આપનાર. Idealist.
ભાવવું, *vt.* ગમતું; પસંદ પડવું. To like. To suit; To please.
ભાવાર્થ *n.* મતલબ; તાત્પર્ય. Purport. Meaning.
ભાવિ,-વી. *n.* ભવિષ્ય. Future.
ભાષણ, *n.* વ્યાખ્યાન. Speech. A lecture.
ભાષા, *n.* બોલી. Speech. ૨. વાણી. Language.
ભાષાશાસ્ત્ર, *n.* ભાષાનું શાસ્ત્ર. Philology.
ભાષાંતર, *n.* અનુવાદ. Translation.
ભાષ્ય, *n.* વિસ્તૃત. વિવરણ. Commentary.
ભાસ, *n.* આભાસ; ખ્યાલ. Impression; likeness.
ભાસવું, *vt.* લાગવું. To seem. ૨. દેખાવું.To appear.
ભાળ; *n.* પત્તો; ખબર. Trace. ૨. સંભાળ. Care.
ભાળવવું,*vt.*ભલામણ કરવી; સોંપવું. To recommend.
ભાળવું. *vt.* જોવું. To see. ૨.અવલોકવું. To observe.
ભાંગતોડ,-ફોડ, *n.* ભાંગવું ને તોડવું તે. Breaking.
ભાંગવું,*vt.*તોડવું,કકડા કરવા. To break; To divide.
ભાંજગડ,-ઘડ, *n.* તકરાર; પંચાત. Quarrel. Debate.
ભાંજણી. *n.* વહેંચણી. Dividing. Division.
ભાંડ, *n.* મશ્કરો. Joker. *a.* બીભત્સ. Obscene.
ભાંડવું, *vt.* ગાળ દેવી. To abuse. ૨.બદબોઈ કરવી. To
ભાંડુ*n.*ભાઇ કે બહેન. Brother or sister. [slander.
ભિક્ષા, *n.* ભીખ Alms.
ભિક્ષાવૃત્તિ, *n.* ભિક્ષાથી ચલાવેલું ગુજરાન.Living by
ભિક્ષુક,-ખારી, *n.* માંગણ. સાધુ. Beggar. [begging.
ભિજાવવું, *vt.* પલાળવું. To wet.
ભિડાવું, *vt.* ભિડમાં આવવું; દબાવું. To be pressed.
ભિન્ન, *a.* જુદું; ફેરવાળું. Different. Separate.
ભિલ્લું, *n.* રમતનો સાથી. Pal. A play-mate.
ભિષક,-ગ,-જ, *n.* વૈદ્ય, Physicion. A Doctor.
ભિસ્તી, *n.* પખાલી. Waterc-arrier.
ભિંગડું, ભીંગડું, *n.* છાલ કે ચામડીનું કઠણ છોડું.Hard and dead skin.
ભીખ, *n.* ભીખ માગવી તે. Begging. Alms. [isten.
ભીજવવું, નવવું,*vt.*પલાળવું. To make wet. To mo

ભીજવું, ભીંજાવું, vt. પલળવું. To be wet.
ભીડ, n. ગીરદી. Crowd. ખોળ્પ;તંગી. Scarcity.
ભીત, a. ભય પામેલું. Afraid.
ભીતર, ad. અંદર.Within, n. દિલ. Heart.
ભીતિ, n. બીક. Fear. Dread. Apprehension.
ભીનાશ, n. ભીનાપણું. Moisture.
ભીનું. a. પલળેલું. Wet. Moist.
ભીરૂ, a. બીકણ. Coward. n. સાથી. Pal.
ભીષણ, a. ભયંકર. Terrible.
ભીંત, n. દીવાલ. Wall.
ભીંસ, n. દબાણ. Pressure.
ભીંસવું,vt.દાબવું. To press. ૨.ભેટવું.To embrace.
ભુક્ત, a. ખાધેલું. Eaten. ૨. ભોગવેલું. Enjoyed.
ભુખાળવું. a. ખાઉધરૂં. Hungry. Indigent.
ભુજ, n. હાથ. Hand. ૨. ખભાથી કોણી સુધીનો ભાગ. Arm. ૩. બાજુ. Side.
ભુજબલ,-n. બાહુબળ. Muscular strength.
ભુજંગ, n. સાપ. Snake. A cobra.
ભુજા, n. હાથ. Hand.
ભુલકણું, a. ભૂલી જવાની ટેવવાળું. Forgetful.
ભુલભુલામણી, n. ભૂલા પડી જવાય તેવી અટપટી રચના. Maze. [To beguile.
ભુલાવવું, vt. ભુલે એમ કરવું. To make to forget.
ભુલાવો, n. ભુલવણી; ભ્રમ. Deception.
ભુવન, n. જગત; લોક. World.
ભુસ્કો, n. કૂદકો; ભુસકો. Jump.
ભૂ,-મંડળ,-લ, n. પૃથ્વી. Earth.
ભૂકંપ, n. ધરતીકંપ. Earthquake.
ભૂકી,-કરી,-કો, n. ચૂરો; ચૂર્ણ. Powder.
ભૂખ, n. ક્ષુધા. Hunger. ૨. ઈચ્છા. Desire.
ભૂખરૂં, a. રાખોડી રંગનું. Ash-coloured.
ભૂખ્યું, a. જેને ભૂખ લાગી હોય તેવું. Hungry. લાલચુ. Covetous. [phy.
ભૂગોળ,n,પૃથ્વીનો ગોળો. Globe. ભૂગોળવિદ્યા.Geogra-
ભૂગોળવિદ્યા, n. પૃથ્વીની હકીકતનું શાસ્ત્ર.Geography.
ભૂત, a. થઇ ગયેલું. વિતેલું. Past. n. પ્રેત. Ghost. ૨. પ્રાણી. Living creature.
ભૂતકાલ,-ળ, n. ક્રિયાપદનો ભૂતકાળ. Past tense. ગયેલો વખત. Past time.
ભૂતદયા, n. જીવદયા. Humanity.
ભૂતલ,-ળ, n.પૃથ્વીની સપાટી.Surface of the earth.
ભૂતલવિદ્યા, n. ભૌતિક વિદ્યા. Physiography.
ભૂતાવળ, n. ભૂતોનું ટોળું. Group of goblins etc.
ભૂદેવ, n. બ્રાહ્મણ. Brahamin.
ભૂધર, n. રાજા. King. ૨. પર્વત. Mountain. ૨. નાગ. Snake. ૩, કૃષ્ણ. Krishna. ૪. શીવ. Shiva.
ભૂપ,-તિ,-પાલ, n. રાજા. King.
ભૂમધ્યરેખા,-ષા, n. વિષુવવૃત. Equator.
ભૂમધ્યસમુદ્ર, n. યુરોપ આફ્રિકા વચ્ચેનો સમુદ્ર. Tha Mediterranean sea.
ભૂમિ, n. જમિન;પૃથ્વી. Land. ૨.દેશ. Country.
ભૂમિકા, n. જમિન. Land. ૨, પાયરી. Degree. ૩. મૂળ. Foundation. ૪. પ્રસ્તાવના. Preface.
ભૂમિતિ, n. રેખાગણિત. Geometry. [nted ash.
ભૂરકી, n. વશીકરણ. Spell. ૨. મંત્રેલી રાખોડી. Encha-
ભૂરૂં, a. આસમાની રંગનું. Brown. ૨. ગોરૂં. White.
ભૂલ,-ચૂક,-થાપ, n. ખામી; ગફલત.Error. ૨.ગેરસમજ, Misunderstanding. [an error.
ભૂલવવું, vt. ભૂલમાં નાંખવું. To cause to commit
ભૂલવું, vt. ભૂલ કરવી. To err. To commit a mis-
ભૂલોક, n. મૃત્યુલોક. Mortal world. [take.
ભૂવો, n. ઊંડો ખાડો. Deep-pit. ૨.ભૂત કાઢનાર.Ghost-charmer. [Cape.
ભૂશિર, n. દરિયામાં ગયેલી જમીનની લાંબી પટી,
ભૂષણ. n. શોભા.Decoration. ૨. ઘરેણું.Ornament.
ભૂષિત. a. શણગારેલું. Decorated.
ભૂસ્તરવિદ્યા,-શાસ્ત્ર, n.પૃથ્વીના પડ સંબંધી વિદ્યા.Geo-
ભૂંકવું, vt. ગધેડાનું ભોંભોં કરવું. To bray. [logy.
ભૂંગળ, n. બારણું બંધ રાખવાનો લાંબો આડો દંડ. Door-bar. ૨. એક વાદ્ય. Trumpet.
ભૂંગળી, n. લાંબી નળી. Tube.
ભૂંગળું, n. નળાકાર કોઈપણ ઘાટ. Cylinder.
ભૂંજવું, vt. શેકવું. To roast. To parch.
ભૂંડું, a. ખરાબ. Bad. ૨. બીભત્સ. Obscene.
ભૂંડાળું, n. ગાળ. Abuse. ૨. ગંદી ચેષ્ટા. Indecent
ભૂંસવું, vt. કાઢી નાખવું. To efface. [gestures.
ભૃકુટિ,-ટી, n. ભમ્મર. Eye-brow.
ભેખ,-વટો, n. વેષ. Disguise ૨. સંન્યસ્ત. Ascetism.
ભેખડ, n. ડુંગરના ટેકરીનો ખૂણો; કરાડ. Precipice.
ભેગ, n. મિશ્રણ. Mixture. Adulteration.
ભેગું, a. સાથે; એકઠું. Being together. Joint.
ભેજ n. ભીનાશ. Moisture; Humidity.
ભેજું, n. મગજ. Brain. Intellect. [sent.
ભેટ, n. મુલાકાત. Meeting. Visit. ૨. બક્ષિસ. Pre-
ભેટવું, vt. મુલાકાત થવી. To meet. ૨. આલિંગન દેવું. To embrace. લડવા માટે ભેગા થવું. To encounter.
ભેટો,n.મુલાકાત. Meeting. ૨. આલિંગન. Embrace.
ભેદ, n. તફાવત. Difference, ૨. પ્રકાર. Sort. ૩, ગુપ્ત વાત. Secret. ૪. ચીરો. Cleft. [Guile.
ભેદભાવ, n. જુદાપણું. Differentiation ૨. કપટ.
ભેદુ, n. જાસુસ; છૂપી વાત જાણનાર. Spy.
ભેરવવું, vt. વળગાડવું. To fasten. ૨. ભંભેરવું. To mislead.
ભેરવાવું, vt. ગૂંચવાવું; સંડોવાવું. To be fastened.
ભેરિ,-રી, n. નોબત; નગારૂં. Kind of drum.
ભેરૂ, n. સાથી. Pal. A companion.
ભેલાડ,-ળાડ, n. નુકશાન. Loss. Mischief.
ભેલાડવું. vt. બગાડવું. To spoil. To ruin,

ભેળ, n. મિશ્રણ. Mixture. ૨. બગાડવું તે.Spoiling. ૩. ભંગાણ. Break.
ભેળવણી, n. મિશ્રણ. Mixture.
ભેળવવું,vt.મિશ્ર કરવું.To mix.૨.સામેલ કરવું.To add.
ભેળવું,vt.બગાડવું, To spoil.૨.સામેલ કરવું.To make one join.
ભેંસ, n. ડોબું.Buffalo.
ભૈયો, n. ભાઇ. Brother. ૨. ઉત્તર હિંદનો વતની. A native of Northern India.
ભો, n. ભય. Fear. Dread.
ભોઇ, n. પાલખી ઉપાડવાનો ધંધો કરનાર, Litter-bearer.
ભોકવું,vt.ઘોંચવું.To pierce.To thrusht.
ભોગ, n. ભોગવવું તે. Enjoying. ૨.પ્રસાદ.Offering. ૩. બલિદાન, Sacrifice.
ભોગજોગે, ad. દૈવયોગે. By chance. ૨. સંજોગવશાત. Accidentally.
ભોગવટો, n. ઉપભોગ.Enjoyment.
ભોગવવું, vt ઉપભોગ કરવો. To enjoy.૨. સહન કરવું. To suffer.
ભોજન, n. જમણ. Dinner. Meal.
ભોજનગૃહ,-નાલય,-શાલા,-ળા, n. વીશી. Hotel.
ભોજાઈ, n. ભાભી. Brother's wife.
ભોટ, n. મૂર્ખ. Stupid; A blockhead.
ભોટવો, n. માટીનો ચંબુ. Earthen jug.
ભોથું, n. મૂળિયાંનો ઝૂડો. Knot of roots.
ભોપાળું, n. પોલ; દંભ. Exposure. Emptiness.
ભોમવાર, ભૌમવાર, n. મંગળવાર. Tuesday.
ભોમિયું,-યો,n. જાણકાર માણસ. Guide.
ભોરિંગ, n. મોટો સાપ. Big snake.
ભોળપણ, n. ભોળાપણું. Artlessness. Simplicity,
ભોળવવું, vt. છેતરવું. To deceive. To beguile.
ભોળું, a. કપટમાં ન સમજે તેવું. Artless; Simple.
ભોંઠું, a. શરમાયેલું. Ashamed.
ભોંઠપ. n. શરમ. Shame.
ભોંય, n. જમિન. Land.
ભોંયતળિયું,n. ઘરનો છેક નીચેનો ભાગ.Ground floor.
ભોંયભાડું, n. જમિન. Landed estate.
ભોંયભાડું, n. જમિનનું ભાડું. Land-rent.
ભોંયરૂં, n. ઘરની અંદર કરેલું ઘર. Vault.
ભૌતિક, a. પંચમહાભૂત સંબંધી. Physical.
ભૌતિકશાસ્ત્ર,-વિદ્યા. n. ભૌતિક પદાર્થોને લગતું શાસ્ત્ર. Physics.
ભૌમ, a. પૃથ્વી સંબંધી. Relating to earth. ૨. મંગળનું. Of Mars.
ભ્રમ,-ણા, n. સંદેહ. Doubt. Error. Mistake.
ભ્રમણ, n. ગોળ ફરવું તે. Revolving.
ભ્રમર, n. ભમરો. Wasp. ૨. ભૃકુટિ. Eye-brow.
ભ્રમિત, a. ભ્રમમાં પડેલું. Deluded; Bewildered.
ભ્રષ્ટ, a. પડેલું. Fallen. ૨. અપવિત્ર. Corrupted. ૩. દુરાચારી. Vicious.
ભ્રષ્ટતા,-ષ્ટાચાર. n. દુરાચાર. Life of dissipation.
ભ્રામક, a. ભ્રમમાં નાખે એવું. Misleading.
ભ્રાંતિ, n. વહેમ. Doubt. ૨. ખ્યાલ. Wrong notion.
ભ્રકુટિ,-ટી, n. ભવું. Eye-brow.

'म'

મ, Ths 25th consonant of the Alphabet
મા; નહિ. No.
મકબરો,-રઓ, n. કબરસ્તાન; રોજો. A Mohameddan mosque.
મકર, n. મગર. Crocodile. ૨. છળકપટ. Fraud.
મકરંદ, n. કોકિલ.Cuckoo. ૨. ભમરો. Wasp.૩. ફૂલનું મધ. Honey of a flower.
મકરસંક્રમણ,-સંક્રાંતિ, n. ઉત્તરાયણ. The sun's passage into the the sign of capricornus.
મકસદ,n. મુરાદ; ધારણા. Intent.Purpose. Design.
મકાઈ, n. એક અનાજ. Maize.
મકાન, n. ઘર; ઈમારત. Building. A house.
મક્કમ, a. દૃઢ. Firm. Stable. Stout.
મક્કમતા, n. દૃઢતા. Firmness. Stability.
મક્કર, n. છળ; કપટ. Deceit. Fraud.
મક્ષિકા, -ક્ષીકા, n. માખ. Fly.
મખમલ, n. એક જાતનું રેશમી કાપડ. Velvet.
મખ્ખીચૂસ, a. કંજુસ. Miserly. Stingy.
મગ, n. એક કઠોળ. Kind of green bean.
મગજ,n.ચણાના લોટની એક મીઠાઇ.Kind of sweet-meat made from gram-flour. ૨. ભેજું. Brain, ૩. ફળની મીજ. Pith.
મગતરું, n. મચ્છર; ડાંસ. Gnat.
મગતું, a. મોકળું; પહોળું. Wide.
મગદળ, n.કસરત માટે હાથથી ફેરવવાની લાકડાની બનાવટ. Thick club for excercise.
મગદૂર,-કદૂર, n. તાકાત. Daring. Power. Might. ૨. હિંમત. Courage.
મગફળી, n. તેલી બીની એક જાત. Grount-nut.
મગર, conj. પરન્તુ. Yet. n. મગરમચ્છ. Alligator,
મગરમચ્છ. n. એક જળચર પ્રાણી. Alligator.
મગરી, n. મગરની માદા. Female crocodile.
મગરૂબ,-ર, a. અભિમાની. Proud. Haughty.
મગરૂબી,-રી, n. અભિમાન. Pride. Arrogance.
મગાવવું, મંગાવવું, vt. લેવા મોકલવું. To send for. To order out.
મગ્ન,-ગન, a. તલ્લીન; ગરક થયેલું. Absorded in. ૨. રાજી. Pleased.
મઘમઘવું,vt.મહેકવું.To have a diffusive fragrance.
મઘમઘાટ, n. મગજ તર કરે તેવો બહેકાટ. Fragrance.

મચક, *n.* પાછું હઠવું તે. Retreating.
મચકો, *n.* લટકો; લહેકો. Coquetish gesture.
મચકોડ, *n.* લચક. Sprain.
મચકવું,–મચકોડવું,–મોચડવું, *vt.* આમળવું. To twist. To sprain. [રહેવું. To persevere.
મચવું, *vt.* તલ્લીન થઇ જવું. To be absorded. ૨. મચ્યા
મચ્છ, *n.* માછલું. Fish. ૨. મેઘધનુષ્ય. Rain-bow.
મચ્છર, *n.* ડાંસ. Mosquito. ૨. મત્સર; ગુમાન. Arrogance.
મચ્છરદાની, *n.* મચ્છરને અટકાવવા કરાતી જાળીદાર કપડાની બનાવટ. Mosquito-curtain.
મચ્છી, *n.* માછલી. Fish.
મચ્છીબજાર, *n.* માછલીઓનું બજાર. Fish-market.
મછવો, *n.* હોડી. Boat. [*n.* વર્ણન; હેવાલ. Account.
મજકૂર, *a.* સદર; આગળ જણાવેલું. The above said.
મજદૂર, *n.* મજૂર. Labourer.
મજબૂત; *a.* જબરૂં. Strong. ૨. નક્કર. Solid. ૩. દૃઢ. Firm.
મજબૂતી, *n.* દૃઢતા. Firmness. ૨. જબરાઇ. Strength.
મજમુ,–મૂ, *a.* મજિયારૂં. Common. Joint.
મજમુદાર, *n.* ભાગીદાર. Partner. ૨. હિસબનીસ. Accountant-general.
મજરે, *ad* પેટે; સાટે. In compensation for.
મજલ, *n.* એક દિવસની મુસાફરી જેટલું અંતર; મુકામ. Stage. ૨. મુસાફરી, Journey.
મજલિસ, *n.* મંડળી. Society. An assembly.
મજલો, *n.* માળ; મેડો. An upper storey.
મજહબ, *n.* ધર્મ. Religion. ૨. પંથ. Sect.
મજા,–ઝા, *n.* આનંદ; લહેર, Joy. Gaiety.
મજાનું, *a.* આનંદ પડે એવું; મનોહર, Pleasing.
મજાક, *n.* મશ્કરી. Joke.
મજાગરૂં, *n.* બરડવું. Hinge.
મજિયારૂં, *a.* સહિયારૂં. Joint. *n.* ભાગીદારી. Partnership. [Medder.
મજીઠ, *n.* A plant. ૨. રાતો રંગ. Red dye. Bengal
મજૂર, *n.* રોજિંદો; શ્રમજીવી. Day-labourer.
મજૂરમહાજન,–સંઘ,–મંડળ, *n.* મજૂરોનું મંડળ. Trade-union; Labour union. [Labour.
મજૂરી, *n.* મહેનતાણું. Wages of a labourer. ૨. મહેનત.
મજૂસ, *n.* મોટી પેટી; પટારો. Coffer. A chest.
મજે,–ઝે,–દારી, *n.* મજા. Mirth. Joy.
મજેદાર,–નું, *a.* મનોહર. Pleasing. Fine. Delightful.
મજ્જા, *n.* હાડકામાંનો માવો. Marrow of the bones.
મટકાવવું, *vt.* આંખ મટમટાવવી. To wink.
મટમટાવવું, *vt.* આંખના પલકારા મારવા. To wink.
મટવું, *vt.* દૂરથવું; ટળવું; રોગમુક્ત થવું. To be cured.
મટોડી, *vt.* માટી. Clay. Dust.
મઠ, *n.* એક કઠોળ. Kind of pulse. ૨. સાધુનો આશ્રમ.
મઠાધ્યક્ષ, *n.* મઠનો વડો, Abbot. [Monastery.
મડદું,–મડું, *n.* શબ. Corpse.
મઢવું, *vt.* લપેટી કે આવરીને જડી લેવું. To frame.
મઢી,–ડુલી, *n.* કુટિર; છાપરી. Hut. A cottage.
મણ, *n.* ચાલીસ શેરનું તોલ. Maund.
મણકો, *n.* વેહવાળા ગોળ દાણા; અંકોડો. Bead.
મણા, *n.* ખોટ. ઊણપ. Want.
મણિ, *n.* રત્ન. Gem. A jewel.
મણિધર, *n.* નાગ. A poisonous. Snake.
મણિમહોત્સવ, *n.* હિરક મહોત્સવ. Diamond Jubilee.
મણિયાર, *n.* બંગડીઓ વેચનાર. Bangle-seller.
મત, *n.* અભિપ્રાય. Opinion. ૨. હઠ; મમત. Obstinacy. ૩. અનુમતિ. Vote.
મતદાર, *n.* મત આપવાના અધિકારવાળો. Voter.
મતદારમંડળ, *n.* મતદારોનું મંડળ. Constituency.
મતપત્ર, *n.* મત આપવાનો કાગળ. Voting paper.
મતફેર,–ભેદ,–મતાંતર, *n.* મત ભિન્ન હોવા તે. Difference of opinion.
મતલબ, *n.* હેતુ; સબબ. Motive. Purpose; Object.
મતલબી, *a.* સ્વાર્થી. Selfish. Self-interested.
મતવાલું, *a.* માતેલું. Very strong. Gallant.
મતા, *n.* માલમિલકત. Property; Wealth.
મતાદાર, *n.* ગામમાંથી સરકારને ભરણું ભરાય તેની સહીસાખ કરનારો. A village officer.
મતાધિકાર, *n.* મત આપવાનો અધિકાર. Franchise.
મતિ, *n.* બુદ્ધિ. Intelligence. Intellect.
મતિયું, *a.* જક્કી. Obstinate. Self-willed.
મતું, *n.* સહી. The signature of the party executing a document.
મત્ત, *a.* ગુમાની. Arrogant. Impudent.
મત્સર, *n.* ઇર્ષ્યા. Jealousy. ૨. ગુમાન. Arrogance.
મથક, *n*, મુખ્ય સ્થાન. Principal place. Headquarters.
મથન, *n.* માથાકુટ. Struggle. Exertion. [struggle.
મથવું, *vt.* વલોવવું. To churn. ૨. મહેનત કરવી. To
મથાળું, *n.* ટોચ. Top. ૨. શીર્ષક. Heading.
મથોડું, *n.* માણસની ઊંચાઇ જેટલું ઊંડાણ. Depth to a man's height.
મદ, *n.* કેફ; ખુમારી. Intoxication ૨. ગર્વ. Pride. Arrogance.
મદગળ, *n.* હાથી. Elephant.
મદમત્ત,–માતું,–મસ્ત, *a.* મદથી મસ્ત બનેલું. Intoxicated. ૨. ગર્વિષ્ઠ Proud.
મદદ, *n.* સહાયતા. Help. Assistance.
મદદગાર.–નીશ, *a.* મદદ કરનાર. Helping.
મદન, *n.* કામદેવ. Cupid. ૨. કામ. Sexual passion.
મદાર, *n.* ભરોંસો; આધાર. Reliance. Confidence.
મદારી, *n.* માંકડાં-રીંછ કે સાપ કેળવી ખેલ કરી બતાવનાર. Snake-charmer. [pride.
મદાંધ,–દોન્મત્ત. *a.* ગર્વથી અંધ બનેલું. Blind from
મદિરા,–ધ *n.* દારૂ. Wine. Alcohol.
મદ્યપાન,–ધુપાન *n.* દારૂ પીવો તે. Wine-drinking.

મધ,*n.*મધમાખીઓએ એકઠો કરેલો ફૂલનો રસ. Honey. *ad.* મધ્યમાં; વચ્ચે. In the centre.
મધમાખ,-ધુમક્ષિકા, *n.* મધ બનાવનારી માખી. Bee.
મધપૂડો, *n.* મધમાખીઓનું ઘર. Honey-comb.
મધરાત, *n.* અરધી રાત. Midnight.
મધલાળ, *n.* લાલચ. Eager desire. Enticement.
મધુ,*a.*ગળ્યું. Sweet. *n.* મધ. Honey. ૨. દારૂ.Wine.
મધુકર, *n.* ભમરો. Wasp. ૨. મધમાખ. Bee.
મધુપ્રમેહ, *n.* પેશાબમાં સાકર જવાનો રોગ. Diabetes.
મધુર,-રૂં, *a.* પ્રિય. મિઠું. Sweet. Melodious.Fragrant.
મધ્યામધ, *ad.* વચ્ચોવચ. Betwixt.
મધ્ય, *a.&n.* વચ્ચેનું; વચલો ભાગ, Central.
મધ્યકાલ,-ળ,-યુગ, *n.* મધ્યયુગના જમાના. Middle ages.
મધ્યકાલિન, *a.* મધ્યયુગનું. Of the middle ages.
મધ્યબિંદુ, *n.* કેન્દ્ર. Centre.
મધ્યમ, *a.* વચલું. Central. ૨. સામાન્ય. Ordinary.
મધ્યમા, *n.* વચલી આંગળી. Central finger.
મધ્યમસર, *ad.* મર્યાદિત પ્રમાણમાં. Moderately.
મધ્યરાત્ર,-ત્રિ,-ત્રી, *n.* અરધી રાત. Midnight.
મધ્યરેખા,-ખા, *n.* વિષુવવૃત્ત. The equator.
મધ્યાન,-હ્ન, *n.* બપોર. Mid-day.
મધ્યે,*ad.*મધ્યમાં.In the middle. ૨. અંદર.Within.
મન, *n.* સંકલ્પ વિકલ્પ કરનારી ઇંદ્રિય. Mind. ૨. દિલ. Heart. ૩. ઇચ્છા. Desire.
મનગમતું,-પસંદ, *a.* મનને ગમતું. Pleasing.
મનન,*n.*ચિંતન. Meditation.
મનનીય, *a.* મનન કરવા જેવું. Worthy of being meditated upon.
મનમાનતું,-માન્યું, *a.* પુષ્કળ, Plenty.
મનમોજી. *a.* તરંગી; મનસ્વી. Self-willed.
મનખો,*n.*મનુષ્ય તરીકેની જીંદગી Human life. Life.
મનવવું,-નાવવું, *vt.* માને તેમ કરવું. To persuade.
મનવાર, *n.* લશ્કરી વહાણ. Man-of-war.
મનવેગી, *a.* ખૂબ ત્વરિત. Very swift.
મનસા,-નીખા. *n.* ઈચ્છા. Desire. *ad.* મનથી. With one's mind.
મનસૂબો, *n.* ધારણા; ઇરાદો. Intention. Design. Purpose.
મનસ્વી,-સ્વિની, *a.* તરંગી; સ્વચ્છંદી. *a.* Self-willed.
મનહર, *a.* મનોહર. Pleasing; Charming,
મના,-ઇ, *n.* બંધી; નિષેધ. Prohibition.
મનાઇહુકમ,*n.*મનાઇ કરતો કે જણાવનારો હુકમ. Injunction.
મનુ, *n.* મનુસ્મૃતિના રચનાર આદિ માનવ. The great Hindu law-giver.
મનુકુલ,-મનુષ્યજાતિ, *n.* માનવજાત. Humanity. Mankind.
મનુષ્ય,-જ, *n.* માણસ. Human being.
મનુષ્યલોક, *n.* પૃથ્વી. World.
મનુષ્યાહારી, *a.* મનુષ્યનું ભક્ષણ કરનારૂં. Cannibal.
મને, *pro.* હું નું બીજી કે ચોથી વિભક્તિનું એક વચન. To me.
મનોગત, *a.* મનમાં રહેલું. Internal. *n.* વિચાર Thought.
મનોગમ,-હર,-રંજક, *a.* સુંદર. મનને ગમતું.Pleasing.
મનોબળ, *n.* માનસિક બળ. Firmness of the mind.
મનોજ,-ભવ,-ભૂ, *n.* કામદેવ. Cupid.
મનોભાવ,-રથ,-વાંચ્છા,-વિકાર,-વૃત્તિ, *n.* ધારણા; વિચાર. Intent. Thought. Purpose; Emotion.
મનોયત્ન, *n.* મનની મહેનત. Effort of the mind. ૨. અભ્યાસ પાઠ. Excercise.
મનોરમા, *n.* સુંદર સ્ત્રી. Beautiful woman.
મન્મથ, *n.* કામદેવ. Cupid.
મફત, *aa.* વગર પૈસે Gratis. Free of charge.
મફતિયું, *a.* ફોગટિયું. Free. Gratuitous.
મબલક,-ગ, *a.* પુષ્કળ, Plenty. Very much.
મમત, *n.* હઠ; જીદ Obstinacy. Persistency.
મમતા,-ત્વ, *n.* હેત; સ્નેહ. Affection.Love. ૨. જીદ. Obstinacy.
મમતી,-તીલું, *a.* જીદ્દી. Obstinate. Head-strong.
મમરો, *n.* ચોખાની ધાણીનો દાણો. Parched rice.
મમળાવવું, *vt.* ઓગાળવા માટે મોંમાં આમતેમ ફેરવવું. To turn over and over in the mouth.
મયૂર, *n.* મોર. Peacock.
મરકી, *n.* મહામારી; કોગળિયું. Epidemic disease. A pestilence.
મરઘી, *n.* કૂકડી. Hen.
મરઘો, *n.* કૂકડો. Cock.
મરચું, *n.* મરચીની તીખી શિંગ. Chilli.
મરજ, *n.* રોગ. Disease. A malady.
મરજાદ,-દા, *n.* મર્યાદા. Decency. Decorum.
મરજી, *n.* ઇચ્છા, Desire. Wish. Will. ૨. ખુશી. Willingness.
મરજિયાત, *a.* મરજી પ્રમાણેનું Optional.
મરજીવો,*n.* દરિયામાંથી મોતી કાઢનાર. A pearl-diver. ૨. મરણિયો. Careless person.
મરડવું, *vt.* વાંકું વાળવું. To twist. To turn. To bend.
મરડાવું, *vt.* વંકાવું. To be bent. ૨. રિસાવું. To be ill-humoured.
મરડો, *n.* જેમાં ઝાડા વાટે આમ તથા લોહી પડે તેવો રોગ. Dysentery.
મરણ,-ણુ, *n.* મોત. Death. Demise. ૨.અંત. End.
મરણતાલ, *a.* મરી જાય તેવું. Almost dying.
મરણિયું, *a.* મોતની પરવા વિનાનું. Desperate.
મરતબો, *n.* દરજ્જો; મોભો. Status; Rank.
મરદ,-દં, *a.* બહાદુર. Brave. Bold.
મરદાઇ,-નગી,-મી,*n.*પુરુષાતન. Manliness. ૨. વીરતા. Bravery.
મરદાના,-ની, *a.* મરદને છાજે એવું. Manly. Bold; Brave.
મરવું,*vt.* મરણ પામવું. ૨.To die.અંત આવવો.To end.
મરવો, *n.* નાની કાચી કેરી. Young unripe mango.
મરહૂમ. *a.* મરણ પામેલું; સ્વર્ગસ્થ, Deceased.
મરામત, *n.* સમારકામ; જીર્ણોદ્ધાર. Repairs.
મરી,-રિયું, *n.* એક તેજાનો. Black pepper.
મરૂ,-દેશ,-ભૂમિ,-સ્થલી, *n.* રણ. Desert.

મરો, *n.* મૃત્યું. Death. ૨. હેરાનગતિ. Bad plight.
મરોડ, *n.* વાંક; અક્ષરનો મરોડ. Bent.
મર્કટ, *n.* વાંદરો. Ape.
મર્ત્ય, *a.* નાશવંત. Mortal.
મર્ત્યલોક, *n.* મૃત્યુલોક, World.
મર્દન, *n.* ચોળવું તે, Rubbing. [Essence.
મર્મ,-રમ, *n.* છૂપી વાત. Secret talk. ૨. તાત્પર્ય.
મર્મગ્રાહી,-હ્ય, *a.* રહસ્યનું ગ્રહણ કરનારૂં. Clever.
મર્મભેદી,-વેધક,-વેધી, *a.* મર્મસ્થાનને ભેદનાર.. Piercing the vitals.
મર્મવચન, *n.* મહેણું. Taunt.
મર્યાદા, *n.* હદ.Limit.Boundary. અદબ. ૨. Decorum. Modesty.
મર્યાદાશીલ, *a.* વિનયી. Deferential. Modest.
મલ,-લ્લ, *n.* કુસ્તીબાજ; પહેલવાન. Athlete.
મલ,-ળ, *n.*વિષ્ટા;કચરો. Refuse. Excrement. Dirt.
મલકવું,-કાવું, *vt.* મંદમંદ હસવું. To smile.
મલપતું, *a.* ઉમંગમાં ઠાઠથી ધીમે ધીમે ચાલતું. Sauntering along.
મલમ, *n.* ચોપડવાનું ઔષધ, Ointment.A salve.
મલમપટી-ટો,-ટ્ટી,-ટ્ટા, *n.* મલમવાળી લુગડાની પટી કે પટો. Gum-plaster.
મલમલ, *n.* એક જાતનું બારીક કાપડ. Muslin.
મલાઈ, *n.* દૂધની તર. Cream.
મલાખું, *a.* બાડું. Oblique-looking.
મલાજો, મુલાજો, *n.* માન; મર્યાદા. Deference.
મલિન, *a.* ગંદું. Dirty. Filthy. Foul.
મલીદો, *n.* ચૂરમું. Sweetmeat.
મલ્લયુદ્ધ,-કુસ્તી, *n.* કુસ્તી; બાથંબાથા. Wrestling.
મલ્લવિદ્યા, *n.* કુસ્તીનું શાસ્ત્ર. Art of wrestling.
મવાલી, *n.* ગુંડો; કંગાળ. Wretch.
મશક, *n.* પાણી ભરવાની ચામડાની કોથળી, Leathern water-bag.
મશગુલ, *a.* નિમગ્ન; લીન. Absorbed. Engaged.
મશરૂ, *n.* એક પ્રકારનું કાપડ. Kind of cloth.
મશહૂર, *a.* પ્રખ્યાત. Famous. Renowned.
મશાલ, *n.* લાકડીપર ચીંથરાં વીંટેલો સળગાવવાનો કાકડો, Torch.
મશાલચી,-લી, *n.* મશાલવાળો. Torch-bearer.
મશી,-સી, *n.* કાજળ; મેશ. Soot.
મશ્કરી, *n.* મજાક; ઠઠ્ઠો. Joke. Jest. Fun.
મશ્કરો, *n.* મશ્કરી કરનારો; વિદૂષક.Jester. [Mole.
મસ, *a.* પુષ્કળ. Plenty.*n.*બહાનું.Pretext. ૨. મસો,
મસકો, *n.* ખુશામત. Flattery.૨. માખણ. Butter.
મસલત, *n.* સંતલસ; સલાહ. Deliberation. Advice.
મસળવું, *vt* ચોળવું; ગદડવું. To rub.
મસાણ, *n.* શ્મશાન. Burning ground. Cemetery.
મસાલો, *n.* રસોઇ સ્વાદિષ્ટ કરવા નાખવાનો તેજાનો.
મસાલેદાર, *a.* સ્વાદિષ્ટ, Tasteful. [Spices.

મસીદ,-સ્જિદ, *n.* નિમાજ પડવાનું સ્થળ. Mosque.
મસો, *n.*ચામડીપર બાઝેલી ગોળ ગાંઠ.Mole.૨.હરસ.Piles.
મસોતું, *n.* ચૂલા ઉપરનાં ગરમ વાસણ પકડવા વપરાતું ચીંથરૂં. Rag.
મસ્ત,-સ્તાન, *n.* મદમાતું; ઉન્મત્ત. Intoxicated. Bold. Strong.
મસ્તક,-સ્તિષ્ક, *n.* માથું. Head.
મસ્તિષ્કવિદ્યા, *n.* માથાના ઘાટ ઉપરથી અંતઃકરણની લાગણીઓ પારખવાની વિદ્યા. Phrenology.
મસ્તિ, *n.* તોફાન. Mischief.
મસ્તિખોર, *a.* તોફાની, Mischievous. Riotous.
મહકૂફી, *n.* મોકૂફ રાખવું તે. Suspension.
મહત,-દ, *a.* મોટું. Big. [portance.
મહત્તા,-ત્વ, *n.* મોટાપણું; મહિમા. Magnitude. Im-
મહત્વાકાંક્ષા.-હાકાંક્ષા, *n.* મોટાઇ મેળવવાની ઇચ્છા. Ambition. [tious.
મહત્વાકાંક્ષી, *a.* મોટાઇ મેળવવાની ઇચ્છાવાળું. Ambi-
મહર્ષિ, *n.* મોટો ૠષિ. Great sage.
મહંત, *n.* મઠાધિકારી. Chief of a monastery.
મહા, *a.* મોટું. Big. Great. [dess.
મહાકાલી,-ળી, માય, *n.* ભયંકર સ્વરૂપવાળી દુર્ગા. God-
મહાજન, *n.* મોટા પ્રતિષ્ઠિત માણસ કે તેવાઓનું મંડળ. Community. [minded.
મહાત્મા, *n.* સંત.Saint.*a.*મહાન આત્માવાળું.Noble-
મહાપાતક, *n.* મોટું પાપ. Sin. [tion.
મહાપ્રલય, *n.*સૃષ્ટિનો સમુળો નાશ.Universal destruc-
મહાભારત, *a.* બહુ મોટું અને મુશ્કેલ. Very difficult. એ નામનું એક પ્રસિદ્ધ મહાકાવ્ય. An epic peem.
મહાભૂત, *n.* મૂળતંત્ર. Primary element.
મહામંત્રી, *n.* પ્રધાન મંત્રી. Chief Minister.
મહામાત્ર, *n.* વિદ્યાપીઠનો મંત્રી. Registrar.
મહામારી, *n.* કોગળિયું; પ્લેગ. Epidemic.
મહારથી, *n.* પરાક્રમી લડવૈયો. Mighty warrior.
મહારાજ, *n.* મોટો રાજા. Great king. સંબોધનનો એક પ્રકાર. Term of address.
મહારાજા,-ધિરાજ, *n.* સમ્રાટ. Emperor.
મહારાણી, *n.* વડી રાણી. Chif queen.
મહાલ, *n.* નાનો તાલુકો. Small district.
મહાલય, *n.* મહેલ. Palace. ૨. મંદિર. Temple.
મહાવત, *n.* હાથીનો હાંકનાર. Elephant driver.
મહાવરો, *n.* ટેવ. Habit. ૨. શિરસ્તો. Practice.
મહાવિરામ, *n.* : આવું ચિહ્ન. Colon.
મહાશય, *a.* ઉચ્ચ ભાવનાવાળું. Noble minded. *n.* માનવાચક ઉદ્ગાર. Term of respect.
મહાસભા, *n.* મોટી વિશાળ સભા. Congress.
મહિ-હી, *n.* પૃથ્વી. Earth.
મહિના, *n.* ગર્ભ રહેવો તે. Pregnancy.
મહિનો, *n.* માસ. Month.
મહિમા, *n.* પ્રતાપ, યશ.Dignity.Grandeur.Glory.

મહિયર, *n.* પિયર. House of a married woman's mother.
મહિયારી, *n.* ભરવાડણ; ગોપી. Milk-woman.
મહિલા, *a.* સ્ત્રી. Woman. ૨. રાણી. Queen.
મહિષી, *n.* ભેંસ. Buffalo. ૨. રાણી. Queen.
મહીં, *ad* અંદર. Within.
મહીંમહીં, *ad.* વચ્ચે વચ્ચે. Occassionally.
મહુડો, *n.* એક ઝાડ. Mowra-tree.
મહુરત, *n.* મુહૂર્ત. Auspicious time.
મહેક,-કાટ, *n.* ફોર; સુગંધ. Fragrance. Sweet-scent
મહેકવું, *vt.* ફોરવું. To give out fragrance.
મહેચ્છા, *n.* મહત્વાકાંક્ષા. Ambition.
મહેણું, *n.* મર્મ; ટોણો. Taunt.
મહેતલ, *n.* મુદત; સમય. Time.
મહેતાબ,-હતાબ, *n.* ચંદ્ર. Moon.
મહેનત, *n.* શ્રમ. Labour. Exertion.
મહેનતાણું, *n.* મહેનતનો બદલો; રોજી. Wages.
મહેનતુ, *a.* ઉદ્યમી. Diligent.
મહેફિલ, *n.* મિજલસ; ઉજાણી. Party.
મહેમાન, *n.* પરોણો. Guest.
મહેમાની,-માનગીરી,-દારી, *n.* પરોણાચાકરી. Hospitality.
મહેર,-બાની, *n.* કૃપા; દયા. Favour. Grace. Kindness.
મહેલ,-લાત,-હોલ, *n.* રાજમહેલ. Palace.
મહેલ્લો,-હોલ્લો, *n.* શેરી; ફળિયું. Street.
મહેસૂલ, *n.* જમીન ઉપજનો કર. Land-tax. ૨. રાજ્યની એકંદર આવક. Income.
મહોચ્છવ,-ત્સવ, *n.* મોટો ઉત્સવ. Great festival.
મહોદધિ, *n.* મહાસાગર. Ocean.
મહોબત, *n.* પિછાન; દોસ્તી. Acquaintance ૨. પ્રેમ; પ્યાર. Affection.
મહોર, *n.* ગિની. Guinea. ૨. છાપ, સિક્કો. Seal.
મહોરું, *n.* શેત્રંજનું પ્યાદું. Mate in a chess.
મળ, *n.* વિષ્ટા. Excretion. ૨. કચરો. Refuse.
મળતર, *n.* નફો; લાભ. Gain. Profit. Advantage.
મળતાવડું, *a.* મિલનસાર. Social.
મળવું, *vt.* ભેગા થવું. To meet. ૨. એકઠા થવું. To join. ૩. સંપ કરવો. To unite. ૪. હાથ લાગવું. To get.
મસળકું, *n.* પરોઢિયું. Dawn.
મળી, *n.* પૈડામાં ઊંજેલા દિવેલ તથા ચીથરાનો થતો મેલ. Grease.
મંગળ,-લ, *a.* શુભ. Benefactory. *n.* એ નામનો ગ્રહ. The planet Mars. કલ્યાણ. Welfare આશીર્વાદ. Blessing.
મંગલકારક,-કારી,-મય, *a.* શુભ; કલ્યાણકારી. Auspicious.
મંગલાચરણ,-આચરણ, *n.* ઇશ્વરસ્તુતિ. Benedictory poem. ૨. પ્રારંભ. Beginning.
મંગાવવું, *vt.* લાવવાને કહેવું; મંગાવવું. To order out.
મંછા; *n.* ઈચ્છા; ઉમેદ. Desire.

મંજન *n.* દાંતે ઘસવાનો ભૂકો. Tooth-powder.
મંજરિ,-રી, *n.* ફૂલની કળિઓનું ઝૂમખું. Cluster of flowers. ૨. કુંપળ. Sprout.
મંજીરા, *n.* કાંસીજોડા; કરતાલ. Cymbals.
મંજુ,-લ, *a.* કોમળ; Delicate. Gentle. Soft. ૨. મધુર. Sweet.
મંજુર, *a.* કબૂલ; માન્ય. Granted.
મંજૂરી *n.* બહાલી. Confirmation.
મંડન, *n.* શણગાર. Decoration. ૨. સ્થાપન. Establishing.
મંડપ, *n.* માંડવો. A temporary structure erected on festive occassions.
મંડલ,-ળ, *n.* કુંડાળું; ગોળ ઘેરાવ. Circle. ૨. ટોળું. Assemblage ૩. પ્રાંત. Province.
મંડલાકાર,-ળાકાર, *a.* ગોળ. Circular.
મંડલિક,-લીક,-ળિક,-ળીક, *n.* ખંડિયો રાજા. Tributary chief.
મંડલી,-ળી, *n.* ટોળી. Assembly. A society.
મંડવું, *vt.* ખંતથી વળગવું; લાગવું. To persevere.
મંડાણ,*n.* પ્રારંભ. Beginning. ૨. પાયો. Foundation.
મંડિત, *a.* શણગારેલું. Adorned. Decorated.
મંતરવું. *vt.* મંત્રથી કાબુમાં લેવું. To charm. ૨. ભરમાવવું. To allure.
મંતવ્ય, *n.* મત; અભિપ્રાય. Opinion. *a.* વિચારવા યોગ્ય. Worthy to be considered.
મંત્ર, *n.* કોઇ શક્તિ યા દેવ સાધ્ય કરવાનો ગૂઢ શબ્દ કે શબ્દો. Formula sacred to a deity. ૨. મંત્રણા, Secret consultation.
મંત્રણા, *n.* ખાનગી મસલત. Secret consultation.
મંત્રશાસ્ત્ર, *n.* મંત્રો તથા તેમની વિધિનું શાસ્ત્ર. The system which treats of mystic formulas, spells etc.
મંત્રી, *n.* પ્રધાન. Minister. ૨. કારભારી. Secretary.
મંદ, *a.* ધીમું; ધીર. Slow. ૨. થોડું. Little.
મંદબુદ્ધિ,-મતિ, *a.* મૂર્ખ Foolish.
મંદભાગી *a.* કમનસીબ. Unlucky.
મંદભાગ્ય, *n.* દુર્ભાગ્ય. Unluck.
મંદવાડ, *n.* બીમારી. Sickness. ૨. રોગ. Disease.
મંદાગ્નિ, *n.* પાચનશક્તિની મંદતા. Low appetite.
મંદિર. *n.* દેવાલય, Temple. ૨. ઘર. Residence. ૩. શાળા. School.
મંદી, *n.* ભાવની પડતી. Dull market. ૨. મંદતા. Slowness.
માંચડો, ખેતરમાં બાંધેલો માળો. Elevated seat in a field.
મા, *ad.* ના; નહિ. Not. *n.* માતા. Mother.
માજી, *n.* દાદી. Grandmother.
માકડ,-ણ, *n.* એક જીવડું. Bug.
માક્ષિક,-ક્ષીક, *n.* મધ. Honey. ૨. ઉપધાતુ. A drug.
માખ,-ખી, *n.* એક ઉડતું જીવડું. Fly.
માખણ, *n.* નવનીત. Butter.
માગ, *n.* રસ્તો. Way. ૨. આસન. Seat. ૩. અંતર; મોકળાશ. Space. ૪. માગણી; ખપત; ઉઘરાણી, **Demand.**

માગણ, *n.* ભીખારી. Beggar.
માગણી, *n.* ઉઘરાણી; માગવું તે. Demand.
માગણું, *n.* માગણી. Demand. ૨. લેણું. Claim. ૩. પરદેશમાંથી આરોપી કે ગુનેગારને અદાલતમાં હાજર કરવાની માગણી. Extradition.
માગવું, *vt.* પાછું આપવા કહેવું. To demand.
માગું, *n.* પાણિગ્રહણની માગણી. An offer for betrothal.
માછણ, *n.* માછીની સ્ત્રી. Fisherwoman.
માછલી,-લું, *n.* એક જળચર પ્રાણી. Fish.
માછી,-માર, *n.* માછલાં પકડવાનો ધંધો કરનાર, Fisherman.
માજણ્યું,-જાયું, *a.* સહોદર. Born of the same mother.
માજી, *a.* અગાઉનું. Former. ૨. પૂર્વે થઇ ગયેલું. Past. ૩. મરહૂમ. Deceased.
માઝમ, *a.* મધ્યમ; મધ્ય. Middle.
માઝા, *n.* મર્યાદા. Decorum. ૨. હદ. Limit.
માટલું, *n.* માટીનું એક વાસણ. Earthen pot.
માટી, *a.* જોરાવર. Mighty. *n.* ધણી. Husband. ૨. મટોડી. Earth. ૩. માંસ. Flesh.
માઠું. *a.* ખરાબ. Bad અશુભ. Unauspicious. ૨. બીભત્સ. Obscene.
માડી,-વડી, n. માતા. Mother. ૨. માતા. Goddess.
માણકી, *n.* એક જાતની ઘોડી. A swift-going mare.
માણવું, *vt.* ભોગવવું; મજા કરવી. To enjoy. ૨. અનુભવવું. To experience.
માણસ, *n.* મનુષ્ય. Man.
માણસાઈ, *n.* માણસને યોગ્ય વર્તન; ગુણ. Manliness.
માણિયો, *n.* ઘડો; ગાડવો. Water-pot.
માણિક-(ણિકય, *n.* રાતો મણિ. Red ruby.
માત, *n.* મા. Mother. *a.* હારી ગયેલું. Defeated.
માતપિતા, *n.* માબાપ. Parents.
માતબર, *a.* તાલેવન્ત; શ્રીમંત. Rich. Wealthy.
માતંગ, *n.* હાથી. Elephant.
માતા,-તુ,-તૃ, *n.* જનની. Mother. ૨. દેવી. Goddess.
માતું-તાતું, *a.* માતેલું. Plump.
માતૃક,-દરી. *a.* મા સંબંધી. Maternal.
માતૃઘાત, *n.* માતાનો વધ, Matricide.
માતૃભાષા,-દરજબાં-જબાન, *n.* સ્વભાષા. Mother-tongue.
માતૃભુમિ,-ભૂમિ, *n.* જન્મભૂમિ. Motherland.
માત્ર, *ad.* ફકત; કેવળ. Only. *a.* બધું. Whole.
માત્રા, *n.* બારાખડીમાં વપરાતું આવું ચિહ્ન. A sign. ૨. ધાતુની ભસ્મ. A medicinal preparation. ૩. પ્રમાણ. Measure.
માથાકૂટ,-ઝીક,-તોડ,-ફોડ, *n.* ભાંજઘડ; પંચાત. Bother.
માથાદીઠ, *ad.* જણ દીઠ; Per head.
માથાફરેલ,-લું, *a.* ગર્વિષ્ટ; Arrogant. ૨. ક્રોધી Angry.
માથાવટી, *n.* આબરૂ. Credit.
માથાવેરો, *n.* માથાદીઠ લેવાતો કર. Poll-tax.
માથું *n.* શરીરનો ખોપરીવાળો ભાગ; ડોકું. Head. ૨. ટોચ. Top. ૩. બુદ્ધિ. Intellect.
માદક, *a.* કેફી. Intoxicating.
માદર, *n.* માતા. Mother.
માદરપાટ. *n.* એક જાતનું સુતરાઉ કાપડ. Kind of cloth. Longcloth.
માદળિયું, *n.* તાવિજ. Talisman.
માદા, *n.* સ્ત્રી જાત. Female.
માધુરી,-ધુર્ય, *n.* મિઠાશ. Sweetness.
માધ્યમિક, *a.* વચમાં આવેલું Central.
માન, *n.* આબરૂ; પ્રતિષ્ઠા. Reputation. ૨, અભિમાન. Pride. ૩. તોલ; માપ. Measure.
માનદ, *a.* વેતન લીધા વગર કામ કરનારૂ. Honorary.
માનનીય, *a.* માનને યોગ્ય. Honourable.
માનપત્ર, *n.* વખાણ કે ધન્યવાદનો જાહેર રીતે અર્પણ થતો લેખ. Address.
માનપાન,-મર્યાદા, *n.* માન; આદર. Respect. ૨. આબરૂ. Dignity.
માનભંગ,-હાનિ, *n.* અપમાન, Insult. Humiliation.
માનત,-તા, *n.* આખડી. Vow.
માનવ,-વી, *n.* મનુષ્ય. Man.
માનવજાતિ, *n.* મનુષ્યજાતિ. Humanity.
માનવું, *vt.* કબુલ કરવું. સ્વીકારવું. To accept. ૨. ગણવું. To regard.
માનસ, *a.* મન સંબંધી. Mental. *n.* મન. Mind.
માનસશાસ્ત્ર, *n.* મનની વૃત્તિઓ, તેનું સ્વરૂપ વગેરેનું શાસ્ત્ર. Psychology.
માનસિક, *a.* મન સંબંધી. Mental.
માનિત, *a.* માન પામેલું. Honoured.
માની, *a.* અહંકારી. Arrogant.
માનીતું, *a.* ઘણું વહાલું. Favourite.
માન્ય, *a.* સ્વીકારાયેલું. Accepted. ૨. માનનીય. Venerable.
માન્યતા, *n.* મત; ધારણા. Belief.
માપ, *n.* લંબાઇ, પહોળાઇ. વજન વગેરેનું પ્રમાણ. Measuring. ૨. ગજું. Capacity.
માપકરણ, *n.* ક્ષેત્રમાપ. Mensuration.
માપણી. *n.* માપવું તે. Measuring. ૨. જમીન માપવાનું કામ. Land-survey.
માપવું, *vt.* માપણી કરવી, To survey.
માફ, *a.* ક્ષમા કરેલું. Pardoned. ૨. જવા દીધેલું. Exempted.
માફક, *a.* અનુકુળ; રૂચતું. Suitable. *ad.* પ્રમાણસર. According to.
માફી, *n.* ક્ષમા. Pardon. ૨. જતું કરવું તે. Exemption.
માફીપત્ર, *n.* લેખી ક્ષમાપન. Written apology.
માફો, *n.* રથ. Chariot.
માબાપ, *n*, મા અને બાપ. Parents.
મામલત, *n.* માલમતા; પૂંજી. Property.
મામલતદાર, *n.* તાલુકાની તસલાત સંબંધી કામ કરનાર. અમલદાર. Taluka revenue officer.
મામલો, *n.* બાબત. affair. ૨. કટોકટીનો સમય. Climax.
મામા,-મો, *n.* માનો ભાઈ. Maternal uncle.
મામુલી, *a.* સામાન્ય. Ordinary.
માયકાંકલું,-ગલું, *a.* દુર્બળ. Week.

માયનો, *n.* અર્થ. Meaning.
માયા *n.* ભાંગ. Bhang. ૨. ઇંદ્રજાળ. Illusion ૩. સ્નેહ. Affection. ૪. દોલત. Riches.
માયાળુ. *a.* હેતાળ, Tender.
માર, *n.* મારવું તે; તાડન. Beating. ૨. મરણ. Death. ૩. વિપુલતા. Abundance. ૪. કામદેવ. Cupid.
મારકૂટ,-ઝૂડ,-પીટ,-ફાટ, *n.* મારવું તે. Beating.
મારફત, *ad.* દ્વારા. Through. ૨. દલાલી. Agency.
મારફતિયો, *n.* દલાલ. Agent.
મારવું, *vt.* ઠોકવું. To beat. ૨. ઠાર કરવું. To kill.
મારામારી, *n.* લડાઇ; ધિંગાણું, Affray.
મારુત, *n.* પવન. Wind.
મારૂ, *pro.* 'હું'ની છઠ્ઠી વિભક્તિનું એક વચન. My; mine.
મારો, *n.* જલ્લાદ. Assassin. ૨. હલ્લો. Attack. ૩. વિપુલતા. Abundance.
માર્ગ,-ર્ગ, *n.* રસ્તો. Way. ૨. પંથ. Sect.
માર્ગદર્શક,-માર્ગોપદેશક, *n.* ભોમિયો. Guide.
માર્ગદર્શન, *n.* માર્ગ બતાવવો તે. Guiding.
માર્ગી, *n.* મુસાફર, Way-farer.
માર્જન, *n.* સાફ કરવું તે. Cleaning.
માર્જની, *n.* સાવરણી. Broom.
માર્તંડ, *n.* સૂર્ય Sun.
માર્મિક, *a.* મર્મભેદી, Poignant.
માલ, *n.* સામાન, Goods. ૨. પૂંજી. Property ૩. સત્વ. Essence.
માલગાડી, *n.* ભારખાનું. Goods train.
માલણ,-ણ, *n.* માળીની સ્ત્રી. Flower-girl.
માલદાર, *a.* ધનવાન. Rich. Wealthy.
માલધણી,-ધારી. *n.* માલિક. Owner.
માલમ,-મી, *n.* વહાણને દોરનાર. Pilot.
માલમતા,-મિલકત, *n.* સ્થાવર અને જંગમ મિલકત. Property.
માલિક,-લક,-લેક, *n.* સ્વામી; શેઠ. Owner.
માલીકી,-લકી, *n.* સ્વામીપણું. Ownership.
માલિશ,-સ, *n.* ચોળવું તે. Rubbing.
માલેતુજાર,-જ્જાર, *a.* ખૂબ પૈસાદાર. Very rich.
માવજત, *n.* સંભાળ; બરદાસ. Care.
માવઠું, *n.* કમોસમનો વરસાદ. A shower of rain at an unseasonable time.
માવડીમુખું, *a.* શરમાળ. Shy. ૨.બાયલું. Coward.
માવાદાર, *a.* માવાવાળું. Pulpy.
માવું, *vt.* સમાવું; બરાબર આવી રહેવું. To hold.
માવો, *n.* ગર. Pulp. ૨. દૂધ બાળી કરાતો ઘટ્ટ પદાર્થ. Milk condenced by boiling.
માશી, *n.* માની બહેન. Mother's sister.
માશૂક, *n.* પ્રિયા. Beloved.
માસ,-હ, *n.* મહિનો. Month.
મસાલો, *n.* નમૂનો; ઘાટ. Specimen.
માસિક, *a.*&*n.* દરમાસે બનતું-તેવું પત્ર. Monthly.
માસો, *n.* માસીનો વર. Husband of the maternal aunt. ૨. તોલાનો બારમો ભાગ. One twelfth part of a tola.
મહાત્મ્ય, *n.* મહિમા; મહત્વ. Magnanimity.
માહિત,-ગાર, *a.* વાકેફ. Acquainted. જાણીતું. Known.
માહિતી, *n.* ખબર; જ્ઞાન. Knowledge.
માળ,-ળિયું, *n.* મેડો: મજલો. Storey.
માળી, *n.* ફૂલઝાડ ઉછેરનાર. Gardener.
માળો, *n.* પંખીનું ઘર. Nest. મોટું મકાન. A big residence.
માં, સાતમી વિભક્તિનો પ્રત્યય. Suffix for the locative case.
માંકડ,-ણ, *n.* માકડ. Bug.
માંકડું. *n.* લાલ મોંનું વાંદરું. Red-faced ape.
માંગ, *n.* માગણી. Demand.
માંગલિક,-લિક. *a.* શુભ. Auspicious.
માંજર, *n.* મંજરી; કલગી. Cluster.
માંજરું, *a.* ભૂરી કીકીવાળું. Grey-eyed.
માંજવું, *vt.* ઘસીને સાફ કરવું. To polish.
માંજો, *a.* કાચ પાયેલો દોર. String rubbed with glass-powder.
માંડમાંડ, *ad.* મહા મુશ્કેલીએ. With great difficulty.
માંડલિક,-લિક, *n.* ખંડિયો રાજા; સામંત. Tributary.
માંડવાળ, *n.* માંડી વાળવું તે; સમાધાન. Settlement.
માંડવિયો, *n.* કન્યા પક્ષનો માણસ. Person attending the party of the bride.
માંડવી, *n.* જકાતનું નાકું. Custom-house. ૨. ઉચી બેઠક; ચોતરી, Raised seat. ૩. ચકલું. Small market.
માંડવું, *vt.* શરૂ કરવું. To begin. ૨. ગોઠવવું. To set. ૩. લખવું. To write. ૪. સ્થાપવું. To inaugurate.
માંદગી, *n.* બીમારી. Sickness. Illness.
માંદું, *a.* બીમાર; રોગી. Sick. Ill; unwell.
માંસ, *n.* શરીરની સાત ધાતુમાંની એક. Flesh. Meat.
માંસપેસી, *n.* માંસનો લોચો. Tissue.
માંસલ, *a.* જાડું: ભરાવદાર. Fleshy.
માંહી,-હે,-હ્ય, *ad.* અંદર. Inner.
માંહેલ, *a.* અંદરનું. Within.
માંહેમાંહે,-માંહ્યમાંહ્ય, *ad.* અંદરઅંદર. Mutually.
મિજબાન,-માન, *n.* મહેમાનગીરી કરનાર. Host.
મિજમાની, *n.* ઉજાણી. Feast. ૨. મહેમાની. Hospitality.
મિજલસ, *n.* મેળાવડો. સભા. Party.
મિજાગરૂ, *n.* બારડલું. Hinge.
મિજાજ, *n.* પ્રકૃતિ. Temper. ૨. ક્રોધ. Anger. ૩. અભિમાન, Pride.
મિતવ્યય, *n.* કરકસર. Economy.
મિતાક્ષર, *a.* ટૂંકું. Short.
મિતાહાર, *n.* પ્રમાણસર ખોરાક. Temperance in eating.
મિતિ, *n.* તારીખ; તિથિ. Date.
મિત્ર,-જન, *n.* ભાઇબંધ, Friend.
મિત્રતા,-ભાવ,-ત્રાચાર, *n.* ભાઈબંધી. Friendship.
મિથ્યા, *a.* અસત્ય. False. ૨. ફોગટ. Useless.
મિનાર,-રો, *n.* થાંભલાના આકારનું બાંધકામ. Tower

મિયાન, *n.* તલવારનું ઘર, Sheath.
મિલકત, *a.* પુંજી; દોલત. Property.
મિલનસાર, *n.* મળતાવડું. Social.
મિલાવવું, *vt.* મિશ્રણ કરવું. To mix.
મિશ્ર, *a.* ભેળસેળવાળું. મિશ્રિત. Mixed.
મિશ્રધાતુ, *n.* બે ધાતુઓના મિશ્રણથી બનેલી ધાતુ. Alloy,
મિષ, *n.* બહાનું. Pretext.
મિષ્ઠ, *a.* મધુર. Sweet.
મિષ્ઠાન્ન, *n.* ગળી અને પૌષ્ટિક વાની. Dainty dishes.
મિસર, આફ્રિકાની ઉતરે આવેલો એક પ્રદેશ. Egypt.
મિસરી, *n.* સાકર. Sugar candy.
મિસલ, *n.* રીત; તરેહ. Manner.
મિસાલ, *n.* ઉદાહરણ; દૃષ્ટાંત. Example.
મિસ્ત્રિ, *n.* હોંશિયાર કારિગર. Artisan.
મીચવું, મીંચવું, *vt.* To close. ૨. બંધ કરવું. To shut.
મીજ, *n.* બીમાંનો ગર. Kernel.
મીટ, *n.* દૃષ્ટિ; નજર. Looking. Sight.
મીટડાં, *n.* ઓવારણાં; આલિંગન. Hug.
મીઠાઈ, *n.* ગળી વાની. Sweetmeat.
મીઠાશ, *n.* ગળપણ. Sweetness.
મીઠું, *a.* ગળ્યું; મધુર. Sweet. *n.* લવણ. Salt.
મીંડું. મીડું, *n.* ટપકું. Dot. Zero.
મીઠીઆવળ, *n.* સોનામુખી. Senna. [Wax.
મીણ, *n.* મધપૂડો જેનો બનેલો હોય છે તે ચીકણો પદાર્થ.
મીણબત્તી, *n.* જેમાં વાટ ઘાલેલી હોય તેવી મીણ જેવા પદાર્થની બનાવટ. Candle-stick.
મીન, *n.* માછલું. Fish.
મીનાકારી,-નો, *n.* સોના ચાંદીપર રંગીન કામ. Enamel working.
મીમાંસા, *n.* તપાસ; સમાલોચના. Examination.
મીરાસી, *a.* વારસામાં મળેલું. Hereditary.
મીઢળ, મીંઢળ, *n.* એક ફળ. Emetic nut.
મીંદડી, *n.* બિલાડી. Cat.
મુકટો,-ગટો, *n.* અબોટિયું. Silken cloth.
મુકર્દમો, *n.* દાવો. Suit.
મુકરર,-ર્રર, *a.* નિયત-નક્કી કરેલું. Fixed. Settled.
મુકાદમ, *n.* જમાદાર. Foreman. A headman.
મુકાબલો, *n.* સરખામણી. Comparison. Simile.
મુકામ, *n.* રહેઠાણ. Dwelling. ૨. પડાવ. Camp.
મુકુટ,-ગુટ,-ગટ, *n.* તાજ; પાઘડી. Crown.
મુકુર, *n.* આયનો. Mirror. Looking-glass.
મુક્કી,-ક્કો, *n.* ઠોંસો. Blow, A box.
મુક્કાટવું, *vt.* ઠોંસા મારવા. To give blows with fist.
મુક્ત, *a.* બંધન રહિત; છૂટું. Free Liberated.
મુક્તા,-ફલ, *n.* મોતી. Pearl.
મુક્તાહાર, *n.* મોતીનો હાર. Pearl necklace.
મુક્તિ, *n.* મોક્ષ; છુટકારો. Salvation. Emancipation.
મુક્તિફોજ, *n.* લશ્કરી ઢબે સંગઠિત કરવામાં આવેલું એક ધાર્મિક દળ, Salvation army.

મુખ, *n*, મોં. Mouth. ૨. ચહેરો. Face. ૩, આગલો ભાગ. Front. [nce.
મુખજબાની,-જુબાની, *n.* મોઢાની સાક્ષી. Oral eveide-
મુખપત્ર, *n.* અમુક મંડળનું છાપું. Organ.
મુખપૃષ્ઠ *n.* ગ્રંથ કે સામાયિકનું પહેલું પૃષ્ઠ. Title-page.
મુખમુદ્રા,-ખારવિંદ, *n.* મોં, ચહેરો. Face.
મુખતેસર, *a.* ટૂંકું. Short.
મુખત્યાર, *a.* સ્વતંત્ર. Independent. *n.* વકીલ. Agent.
મુખત્યારનામું, *n.* પોતાના તરફથી કામ કરવાની સત્તા આપનારૂં લખાણ. Power of attorney.
મુખત્યારી, *n.* કુલ સત્તા. Full authority.
મુખી, *n.* આગેવાન. Leader. The headman.
મુખ્ય, *a.* પ્રધાન. Chief. Primary.
મુખ્યત:-ત્વે,-ત્વે કરીને, *ad.* ખાસ કરીને. Chiefly.
મુગ્ધ, *a.* મોહ પામેલું. Infatuated.
મુગ્ધા, *n.* જેને જુવાનીતરતની ફૂટી હોય તેવી સ્ત્રી. Maid.
મુચરકો, *n.* જામીનખત. Recognizance, Bond.
મુજબ, *ad.* પ્રમાણે; પેઠે. According to.
મુજરો, *n.* સલામ. Respects, Salutation.
મુજાવર, *n.* પૂજારી જેવો મસ્જીદનો રખેવાળ. Keeper of a mosque. [Vexation.
મુઝવણ, *n.* અકળામણ; બેચેની. Uneasiness.
મુઝારો, *n.* ત્રિદોષ. Brain-fever.
મુઝાવું, *vt.* અકળાવું. To be uneasy. [Fist.
મુઠ્ઠી,-ઠ્ઠો, *n.* આંગળાં હથેળી સાથે વાળવાથી થતો ઘાટ.
મુઠ્ઠીભર, *a.* મુઠ્ઠીમાં માય તેટલું. Handful.
મુડદાલ, *a.* મૃત. Lifeless. ૨. દુર્બળ. Lean.
મુડદું, *n.* શબ. Corpse. Dead body.
મુતર, *n.* પેશાબ. Urine.
મુતરડી, *n.* પેશાબખાનું. Urinal.
મુત્સદ્દી,-સદ્દી, *n*, રાજદ્વારી પુરુષ. Politician. ખટપટિયો. Diplomat.
મુદત,-દ્દત, *n.* સમય. Period. Limitation.
મુદતિયો તાવ, *n.* અમુક મુદતે ઉતરે એવો તાવ. Typhoid fever.
મુદ્દલ, *n*, મૂલ થાપણ. Principal. ૨, મૂડી. Capital. *ad.* સાવ; તદ્દન. Wholly.
મુદ્દામ, *a.* ચાલુ. Cnrrent. *ad*, ખાસ કરીને. Specially.
મુદ્દામાલ, *n.* મૂળ માલ. Original property.
મુદ્દો, *n.* પુરાવો. Evidence. Proof. ૨. પ્રમાણ. Clue.
મુદ્રક, *n.* છાપનાર. Printer.
મુદ્રણાલય, *n.* છાપખાનું. Printing press.
મુદ્રા, *n.* છાપ; મહોર. Stamp. ૨. વીંટી. Ring. ૩. સિક્કો. Coin. ૪. આકૃતિ. Face.
મુદ્રાલેખ, *n.* આદર્શસૂચક વાક્ય. Motto.
મુનસફ, *n.* દિવાની ન્યાયાધિશ, Civil judge.
મુનસરી, *n.* સત્તા; અધિકાર. Authority.
મુનાસબ,-સિબ, *a.* યોગ્ય; વ્યાજબી. Proper.
મુનિવ્રત, *n.* મૌનવ્રત. Taciturnity. Silence.

મુનીમ, *n.* પેઢીનો મુખ્ય ગુમાસ્તો. Head clerk.
મુફલિસ, *a.* ગરીબ; બેહાલ. Poor. Pauper.
મુફલિસી, *n.* ગરીબી. Poverty. Indigence.
મુફત, *a.* મફત. Free. Wthout any charge.
મુબારક, *a.* ભાગ્યશાળી; ધન્ય, Blessed. Happy. ૨. આબાદ. Prosperous.
મુબારકબાદી, *n.* અભિનંદન. Congratulations.
મુમુક્ષા, *n* મોક્ષની ઈચ્છા. Desire for salvation.
મુમુક્ષુ,*a.*મોક્ષનીઈચ્છાવાળું.Desirous for salvation.
મુરઘી, *n.* મરઘી. Hen.
મુરતિયો, *n.* વરરાજા. Bridegrom.
મુરબ્બી, *a.* વડીલ. Patron. A benefactor.
મુરબ્બો, *n.* ચાસણીમાં રાખેલો કેરી વગેરે ફળનો પાક. Conserve of fruit. jelly.
મુરલી, *n.* વાંસળી; મોરલી. A flute.
મુરલીધર, *n.* કૃષ્ણ. Krishna.
મુરાદ, *n.* ઉમેદ, Ambition. Wish. Desire.
મુલક, n. પ્રદેશ; દેશ. Region. Country.
મુલકી. *a.* દીવાની. Civil. ૨. વસુલાતી. Of revenue department.
મુલતવી, *a.* મોકૂફ. Postponed. Adjourned.
મુલવણી, *n.* કિંમત મૂલવવી તે. Fixing the price.
મુલાકાત, *n.* મેળાપ. Meeting. An interview.
મુલાયમ, *a.* નરમ; સુંવાળું. Delicate.Soft;Tender.
મુલ્કમશહૂર, *a.* જગજાહેર. World-famous.
મુલ્લા-લ્લાં, *n.* મુસલમાનોનો આચાર્ય. Mohmeddan theologian.
મુવાળો, *n.* વાળ. Hair.
મુશળ.-સળ, *n.* સાંબેલું. Wooden pastle.
મુશળધાર, *a.* જાડી ધારમાં જોરથી પડતો. Falling down in great showers.
મુશાયરો,*n.*કવિઓની પરિષદ. Conference of poets.
મુશ્કેલ,-શ્કિલ, *a.* અઘરૂં; કઠણ. Difficult.
મુશ્કેલી, *n.* મુસીબત. Difficulty. Hardship.
મુષ્ટિ; *n.* મુઠ્ઠિ. Fist. Handful.
મુસદ્દો, *n.* કાચો ખરડો. Draft.
મુસલમાન-સ્લિમ,*n.*ઇસ્લામનો અનુયાયી.Mohmadden.
મુસાફર, *n.* વટેમાર્ગુ. A sojourner. Traveller.
મુસાફરખાનું, *n.* ધર્મશાળા. Inn.
મુસાફરી. *n.* પ્રવાસ. Journey. Travel.
મુસાર,-રો. *n.* પગાર. Wages. Pay; Salary.
મુશીબત, *n.* અડચણ; તકલીફ. Difficulty. Hardship.
મુસ્તાક, *a.* આતુર. Eager. ૨. દૃઢ. Firm.
મુહૂર્ત-રત, *n.* શુભ સમય. Auspicious time.
મુંડ, *n.* માથું. Head.
મુંડન, *n.* માથું મૂંડાવવું તે. Shaving.
મૂક, *a.* મૂગું Dumb. Mute.
મૂકવવું, *vt.* છોડાવવું. To relieve.
મૂકવું, *vt.* છોડવું. To leave. ૨. મુક્ત કરવું. To free. ૩. મેલવું. To place.

મૂગું, *a.* બોલી ન શકે એવું. Dumb. ૨. શાંત. Calm.
મૂછ, *n.* ઉપલા હોઠ પર ઊગતા વાળ. Moustache.
મૂજી, *n.* કંજૂસ; Miser. ૨. જડ. Dull.
મૂઠ, *n.* મુઠ્ઠી Fist. ૨. હાથો. Handle.
મૂડી, *n.* પૂંજી; ધન. Capital. Stock.
મૂડીદાર, *n.* મૂડીવાળો. Capitalist.
મૂઢ, *a.* મૂર્ખ; ઠોઠ. Stupid.૨.મોહવશ. Enchanted.
મૂતર,-ત્ર *n.* પેશાબ. Urine.
મૂતરવું.*vt.*પેશાબ કરવો.To urinate.
મૂત્રપિંડ, *n.* શુદ્ધ લોહી તથા મૂત્રને જુદાં પાડનાર અવયવ, The kidneys.
મૂત્રલ,-વર્ધક, *a.* મૂત્ર વધારનારૂં. Duretic.
મૂત્રાશય,*n.*મૂત્રને એકઠું થવાની જગા; ફુક્કો. Bladder.
મૂરત. *n.* મૂર્તિ. Image. Idol.
મૂર્ખ.-રખ. *a.* બેવકૂફ. Foolish. Stupid.
મૂર્ચ્છા-ર્છના.*n.*બેશુદ્ધિ.Unconsciousness. Swoon.
મૂર્ચ્છિત,-ર્ચ્છાગત, *a.* બેશુદ્ધ Unconscious.
મૂર્ત, *a.* મૂર્તિમાન; સાકાર. Incarnate.
મૂર્તિ,-રત, *n.* પ્રતિમા; આકૃતિ. Image. Idol.
મૂર્તિપૂજક, *a.&n.* મૂર્તિને પૂજનાર. Idolatrous.
મૂર્તિપૂજા, *n.* મૂર્તિની પૂજા. Idol-worship.
મૂર્ધા, *n.* માથું. Head.
મૂલ-લ્ય, *n.* કિંમત. Price. Value; Cost.
મૂલ.-ળ, *n.* પાયો. Foundation ૨. વનસ્પતિની જડ. Root. ૩. ઉત્પત્તિસ્થાન. Origin.
મૂલતત્વ, *n.* પાંચ મહાભૂતોમાંનું એક. Element.
મૂલવવું, *n.* કિંમત નક્કી કરવી. To settle the price.
મૂલ્યવાન, *a.* કિંમતી. Costly.
મૂસળી*n.*એક મૂળ. Kind of root.૨.પથ્થર-ઈ. Peatle.
મૂળ. *a.* અસલ; પહેલાંનું. Original. *n.* જડ. Root.
મૂળગું. *ad.* બધું. All.
મૂળાક્ષર, *n.* વર્ણમાળાના મૂળ અક્ષરો. Alphabet.
મૂળાડિયું.-ળાડું-ળિયું, *n.* મૂળ; જડ. Root.
મૂળો. *n.* શાકમાં વપરાતું એક કંદ. Radish.
મૂંગું, *a.* મૂક. Dumb.
મૂંઝવણ-ણી, *n.* અકળામણ; ગભરામણ. Uneasiness.
મૂંઝવવું, *vt.* અકળાવવું. To cause uneasiness.
મૂંઝાવું, *vt.* અકળાવું. To be confused.
મૂંડવું, *vt.* બોડવું. To shave. ૨. છેતરવું. To cheat.
મૂંડાવવું, *vt.* બોડાવવું. To get shaved.
મૃગ, *n.* હરણ. Antelope. A deer.
મૃગજલ,-ળ,-તૃષ્ણા. *n.* ઝાંઝવાનાં જળ. Mirage.
મૃગપતિ,-રાજ,-ગેન્દ્ર, *n.* સિંહ. Lion.
મૃગયા, *n.* શિકાર. Hunting. The Chase.
મૃગી, *n.* હરણી. Doe. A female deer.
મૃત, *a.* મરણ પામેલું. Dead.
મૃતપ્રાય, *a.* લગભગ મૃત. Almost dead.
મૃતસંજીવિની, *n.* મુએલાંને જીવતાં કરવાની વિદ્યા. Art of giving life to the dead.
મૃત્તિકા, *n.* માટી. Earth. Clay; Dust.

મૃત્યુ, *n.* મરણ. Death. Decease.
મૃત્યુદંડ, *n.* મોતની સજા. Capital punishment.
મૃત્યુપત્ર,-લેખ, *n.* વસિયતનામું. Will.
મૃત્યુલોક, *n.* પૃથ્વી. Earth. This world.
મૃત્યુશય્યા, *n.* મરણ પથારી. Death-bed.
મૃદુ,-લ, *a.* કોમળ. Delicate. ૨. મધુર. Sweet.
મેખ, *n.* ખીલી; ફાચર. Peg.
મેખલા-ળા, *n.* કંદોરો. Ornament for the waist.
મેઘ, *n.* વરસાદ. Rain. ૨. વાદળ. Cloud.
મેઘગર્જના,-નાદ, *n.*વાદળાંનો થતો ગડગડાટ. Thunder.
મેઘચાપ,-ધનુષ,-ષ્ય, *n.* ઇંદ્રધનુષ. Rainbow.
મેજ, *n.* ટેબલ. Table.
મેડો-ડી, *n.* માળ. Storey.
મેથી, *n.* એક ભાજી-તેનું બી. Foenugreek.
મેદ, *n.* ચરબી. Fat. [World.
મેદની,-દિની, *n.* ટોળું. Crowd. Multitude, દુનિયા.
મેદાન, *n.* ખુલ્લી સપાટ જમીન. Plain. [flour
મેદો,મેંદો, *n.* ધોયેલા ઘઉંનો લોટ. Fine wheaten
મેધ, *n.* યજ્ઞ. Sacrifice.
મેધા, *n.* બુદ્ધિ. Intellect. ૨. યાદશક્તિ. Memory.
મેધાવી, *a.* બુદ્ધિમાન. Intelligent. *n.* પંડિત Scho-
મેના, *n.* એક પક્ષી. Canary bird. [lar.
મેમાન,મેહેમાન, *n* મિજબાન. Guest.
મેરાઇ, *n.* દરજી Tailor.
મેલ, *n.* ગંદકી; કચરો. Dirt. Filth; Dross.
મેલવું, *vt.* મૂકવું. To place. To put.
મેલી. *n.* ઓર. Placenta. [magic.
મેલી વિદ્યા.. *n.* ભૂતપલિત વશ કરવાની વિદ્યા. Black
મેલું, *a.* ગંદુ. Dirty. ૨. કપટી. Shrewd. ૩. ભૂતપ્રેત
મેવલો,-લિયો, *n.* વરસાદ. Rain. [વગેરે.Evil spirit.
મેવો, *n.* લીલાં કે સુકાં ફળ. Fruits, fresh as well
મેશ,-સ. *n.* કાજળ. Lampblack. [as dried.
મેષ, *n.* ઘેટો. Ram. ૨. મેષરાશિ. Aries.
મેસૂર, *n.* એક મિઠાઈ. Sweetmeat.
મેળ, *n.* બનાવ; સંપ. Harmony. Agreement. ૨. રોજનો આવકખરચનો હિસાબ. Daily Account.
મેળવણ, *n.* મેળવવાની ચીજ. Mixture.
મેળવવું, *vt.* પ્રાપ્ત કરવું. To acquire. ૨. એકઠું કરવું. To collect, ૩. મિશ્ર કરવું. To mix. ૪. સરખાવી જોવું. To compare.
મેળાપ, *n.* મિલન; સમાગમ. Meeting.
મેળાવડો,-વો, *n.* સભા; મિજલસ. Conference.
મેળે, *n.* રાજીખુશીથી. Willingly. [Meeting.
મેળો, *n.*ઘણાં માણસનું એકઠાં થવું તે.Fair. ૨. મેળાપ.
મેંઢો, *n.* ઘેંટો. Ram.
મૈત્રી, *n.* ભાઈબંધી. Friendship.
મૈથુન, *n.* નરમાદાનો સંભોગ. Sexual intercourse.
મૈયત, *n.* મરણ. Death. *a.* મરણ પામેલું. Dead,
મોકલવું. *vt.* રવાના કરવું; પહોંચાડવું. To send.
મોકળું, *a.* ખુલ્લું. Open. ૨.મોકળાશવાળું.Spacious. ૩. ઉદાર. Liberal. [ness.
મોકળાણ,-શ, *n*, જગાની છૂટ. Openness. Roomi-
મોકાણ, *n.* મરણના સમાચાર. News of death.
મોકૂફ. *a.* મુલતવી. Postponed. Adjourned.
મોકફી, *n.* મોકૂફ રાખવું તે. Postponement.
મોકો,મોખ, *n.* પ્રસંગ; લાગ. Opportunity.
મોક્ષ,-પદ, *n.* મુક્તિ; છૂટકારો. Salvation.
મોખરો, *n.* આગળનો ભાગ. Front portion.
મોગરી, *n.*એક શાક.Vegetable.૨.હથોડી જેવું ખાંડવાનું કે ઘંટ વગાડવાનું ઓજાર. Wooden hammer.
મોગરો, *n.* એક પુષ્પ. Jasmine flower.
મોઘમ, *a.* અસ્પષ્ટ; અનિશ્ચિત. Unclear; Vague.
મોંઘું,*a.*વધારે કિંમત આપવી પડે તેવું. Dear; Costly. ૨. અતિ પ્રિય. Very dear.
મોચવવું. *vt.* કરમોડાઇ કે અંબળાઈ જાય તેમ કરવું. To cause to dislocate. [maker.
મોચી, *n.* પગરખાં સીવવાનો ધંધો કરનાર. Shoe-
મોજ, *n.* આનંદ. Delight. ૨, મરજી. Will.
મોજડી,-ડું, *n*, પગરખું. Shoe.
મોજણી, *n.* માપણી. Survey.
મોજમજા,-શોખ, *n.* આનંદ; સુખચેન. Merriment.
મોજવું, *vt.* માપવું. To survey. ૨. સમજવું To com-
મોજી -લું, *a.* આનંદી; લહેરી. Gay. [prehend.
મોજું, *n.* પાણીનો તરંગ. Wave. ૨. હાથપગનું ગૂંથેલું ઢાંકણ. Stocking.
મોજૂદ, *a.* હાજર. Present. ૨. તૈયાર. Ready.
મોટપ,-મ,*n.*મોટાપણું. Gacatness. ૨.આબરૂ. Repu-
મોટું, *a.* નાનાથી ઊલટું. Large. [tation.
મોટેથી, *ad.* મોટે અવાજે. Loudly.
મોટેરું, *a.* વડિલ. Elder.
મોડવું, *vt.* મરડવું. To twist.
મોડું, *a.* Late. [presence.
મોઢામોઢ, *ad.* રૂબરૂ. Face to face. ૨. સમક્ષ. In the
મોઢું. *n.* મોં; મુખ. Mouth. The face.
મોત. *n.* મૃત્યુ. Death.
મોતિયો, *n.* આંખની કીકી ઉપર થતું પડ. Cataract.
મોતી, *n.* છીપમાંથી નીકળતી એક દરિયાઈ પેદાશ. Pearl.
મોદક, *n.* લાડુ. Sweetball. [grocer.
મોદી, *n.* અનાજ ઘી મસાલો વગેરે વેચનાર. Retail
મોબેદ, *n.* પારસીઓના ગોર, Parsee priest.
મોભ,-ભિયું, *n.* છાપરાના ટેકારૂપ મુખ્ય આડું લાકડું.
મોભાદાર, *a.* પ્રતિષ્ઠિત. Respectable. [Beam.
મોભો, *n.* આબરૂ; પ્રતિષ્ઠા. Prestige. Importance.
મોર, *n.*એક પક્ષી; મયૂર. Peacock. *ad.* પૂર્વે. Before.
મોરચંગ,*n.*એક વાદ્ય.Jew's drum.[મોખરે.In front of.
મોરચો, *n.* લશ્કરની મોખરાની વ્યૂહરચના. Fortification, ૨. બુરજ પર જ્યાં તોપ ગોઠવવામાં આવે છે તે ભાગ. Battle-ment.

મોરથુથુ, *n.* એક ઝેરી ઔષધ. Sulphate of copper.
મોરલી, *n.* વાંસળી.Flute. A pipe.
મોરલો, *n.* મોર. Peacock.
મોરિયો, *n.* ઘડો. Earthen pot. ૨. સામા જેવું એક અણખેડયું ધાન. A seed-grain.
મોરી, *n.* ખાળ; પાણીની નીક. Gutter.
મોલ, *n.* પાક. Harvest.
મોલવી, *n.* મુસલમાન વિદ્વાન. A Mohmaddan scholar.
મોવડી, *n.* આગેવાન. Leader.
મોવાળો, *n.* વાળ. Hair.
મોવું, *vt.* કરમોવવું; ચીકટવાળું કરવું. To oil.
મોસમ, *n.* ઋતુ. Season.
મોસમી, *a.* મોસમનું. Seasonal.
મોસંબી, *n.* નારંગી જેવું એક ફળ. Mosambic.
મોસાળ, *n.* માનું પિયર. Maternal grand father's house.
મોસાળિયું, *n.* મોસાળ પક્ષનું માણસ. Relative on the mother's side.
મોહ, *n.* આસક્તિ. Bewitchment. ૨. ભ્રમ. Delusion. ૩. મૂર્છા. Swoon.
મોહક, *a.* મોહ પમાડનારૂં. Bewitching.
મોહજાળ.-ની,-મંત્ર; *n.* કામણ; ભુરકી. Fascination.
મોહતાજ, *a.* લાચાર; ગરીબ. Helpless.
મોહવું, *vt.* મોહ પામવું. To be allured.
મોહિત, *a.* મોહ પામેલું. Allured. Facinated.
મોહિની, *n.* મોહ પમાડે તેવી સ્ત્રી. Fascinating woman.
મોળ,-પ, *n.* શરીરમાં વાયુનું જોર થવાથી મોઢામાં લાળ છૂટે તે. Nausea.
મોળવું, *vt.* શાક સુધારવું. To shred.
મોળું,-મચ, *a.* ફિક્કું. Tasteless. ૨. ઢીલું. Weak.
મોં, *n.* Face. મ્હોંઢું.
મોંમાર, *a.* નીડર. Daring. Bold.
મોંરખું, *a.* વિનયી; શરમાળ. Modest. ૨. પક્ષપાતી. Partial.
મોંસૂઝણું, *n.* પરોઢિયું. Dawn.
મોંઘું, *a.* વધારે કિંમત બેસે એવું. Dear. Costly.
મૌન, *n.* ન બોલવું તે. Silence. Taciturnity.
મૌલા,-ના, *n.* ધણી; માલિક. Lord.
મૌલિક, *a.* મૂળ; મુખ્ય. Original.
મૌલિકતા, *n.* મૂળપણું. Originality.
મ્યાન, *n.* તલવારનું ઘર. A scabbard. A sheath.
મ્યાનો, *n.* પાલખી. Palanquin.
મ્લાનિ. *n.* નિસ્તેજતા; ગ્લાનિ. Dejection.
મ્લેચ્છ, *n.* આર્યોની સંસ્કૃતિથી ભિન્ન સંસ્કૃતિનો માણસ. Barbarian.

‘य’

ય, The 37th Consonant letter of the alphabet. *ad.* વળી. Also.
યકૃત, *n.* કાળજું. Lever.
યક્ષ, *n.* એક દેવયોનિનો કુબેરનો અનુચર. Demigod.
યજન, *n.* યજ્ઞ કરવો તે; પૂજન. Sacrificing.
યજમાન, *n.* યજ્ઞ કરનાર. Sacrificer. ૨. આશ્રય આપનાર. Host.
યજુર,-વેદ. *n.* ચાર વેદમાંનો એક. One of the Vedas.
યજ્ઞ,-યાગ, *n.* એક વેદોક્ત કર્મ. Sacrifice.
યજ્ઞકુંડ, *n.* યજ્ઞની વેદી. Sacrificial altar.
યજ્ઞોપવિત, *n.* જનોઈ. ઉપવિત. Sacred thread.
યતિ, *n.* છંદમાં આવતો વિરામ, Pause in verse.
યતિ, *n.* સંન્યાસી; જૈન સાધુ. Ascetic.
યત્કિંચિત, *ad* જરાપણ. A little.
યત્ન, *n.* પ્રયત્ન; મહેનત. Effort. Endeavour.
યત્ર, *ad.* જ્યાં. Where.
યથા, *ad.* જેવી રીતે; જે પ્રમાણે. According to.
યથાયોગ્ય,-થોચિત, *ad* યોગ્ય હોય તેમ. Properly.
યથાર્થ, *a.* સાચું. True. *ad.* વાસ્તવિક રીતે. Truly.
યથાશક્તિ, *ad.* શક્તિ પ્રમાણે. As far as possible.
યથેચ્છ,-ષ્ટ, *a.* & *ad.* મરજી મુજબ; ઇચ્છા પ્રમાણે. To the heart's content.
યદપિ,-દ્યપિ, *ad.* જોકે. Although.
યદિ, *conj.* જો. If.
યદ્વાતદ્વા, *ad.* ગમે તેમ. એલફેલ. Without any rhyme or reason.
યમ, *n.* નિગ્રહ; સંયમ. Restraint. ૨. મૃત્યુનો દેવ. God of death.
યમક, *n.* પ્રાસ. Rhyme.
યમદૂત, *n.* મોતનો કાસદ. Messenger of death.
યવન, *n.* યુનાનનો વતની. Ionian or Greek. ૨. મલેચ્છ. Barbarian.
યશ, *n.* કીર્તિ; ફતેહ. Glory. Fame. Renown.
યશસ્વિ, *a.* ફતેહમંદ. Successful.
યહૂદી, *n.* મૂસા પયગમ્બરનો અનુયાયી, Jew.
યંત્ર, *n.* સંચો. Machine.
યંત્રજ્ઞ,-શાસ્ત્રી, *n.* યંત્રવિદ્યા જાણનાર. Mechanic.
યંત્રણા, *n.* નિયંત્રણ. Restraint. ૨. વાંધો. Obstruction.
યંત્રરચના, *n.* યંત્રની રચના. Mechanism.
યંત્રવિદ્યા,-શાસ્ત્ર, *n.* યંત્રોની વિદ્યા. Mechanics.
યા, *conj* અથવા; યાને. Or.
યાકૂત, *n.* એક રત્ન. Gem. A ruby.
યાકૂતી, *n.* એક પ્રકારની દવા. A medicinal preparation.
યાગ, *n.* યજ્ઞ. Sacrifice.
યાચક, *n.* માગણ. Beggar.
યાચના, *n.* ભીખ. Begging. ૨. વિનંતિ. Request.
યાચવું, *vt.* ભીખ માગવી. To beg. ૨. યાચના કરવી. To request.
યાતના, *n.* દુખ; પીડા. Pain. Anguish.
યાત્રા. *n.* જાત્રા. Pilgrimage.

યાત્રાળુ, *n.* જાત્રા કરનારો. Pilgrim.
યાદ,*n.*સ્મરણ;યાદી. Recollection.Remembrance.
યાદગાર, *a.* યાદ કરાવે તેવું. Reminding. [nto.
યાદગીરી, *n.* સ્મરણ. Memory. ૨. સંભારણું. Meme-
યાદદાસ્ત,-તી, *n.* સ્મરણશક્તિ. Memory.
યાદી, *n.* ટીપ; ટાંચણ. List. ૨. A roll.
યાર, *n.* આશક; જાર. Paramour. ૨. મિત્ર. Friend.
યાલ,-ળ, *n.* સિંહની ગરદન પરના વાળ. Mane.
યાવચ્ચંદ્રદિવાકરૌ, *ad.* હમેશને માટે. Forever.
યાહોમ, *ad.* ઝંપલાવીને;આંધળિયાં કરીને. Daringly.
યાંત્રિક,*a.*યંત્ર સંબંધી. Pertaining to machinery.
યુક્ત, *a.* જોડાયેલું. Connected. ૨. યોગ્ય. Proper.
યુક્તિ, *n.* તદબીર; કરામત. Plan.
યુગ, *n.* જમાનો. Period.
યુગલ,-ગ્મ,-ગ્મક, *n.* જોડું. Pair. A brace.
યુતિ, *n.* મેળાપ. Meeting. Conjunction.
યુદ્ધ, *n.* લડાઇ; સંગ્રામ. Battle.
યુવક, યુવાન, *n.* જુવાન. Youth.
યુવતિ, *n.* જુવાન સ્ત્રી, Young woman,
યુવરાજ, *n.* પાટવી કુંવર. Crown prince.
યુવાવસ્થા, *n.* જુવાની. Youth.
યુથ, *n.* ટોળું. Crowd. [૩.અવસર. Opportunity.
યોગ, *n.* મેળાપ. Meeting. ૨, ઉપાય. Expedient.
યોગિની, *n.* તાપસી; ઉપદેવી. Female devotee.
યોગી, *n.* તપસ્વી. Ascetic.
યોગ્ય, *a.* છાજતું; લાયક. Fit. Proper. [Merit.
યોગ્યતા, *n.* યોગ્ય હોવું તે. Propriety. Fitness.
યોજન,*n.*ચાર ગાઉ.Distance equal to four miles.
યોજના, *n.* ગોઠવણ; વ્યવસ્થા. Arrangement. Plan.
યોજવું, *vt.*યોજના કરવી.To contrive.To arrange.
યોદ્ધો,-ધ, *n.* લડવૈયો. Warrior. A hero.
યોનિ,-ની, *n.* સ્ત્રીની જનનેંદ્રિય. Female organ of generation.
યૌવન, *n.* જુવાની. Youth. Prime of life.
યૌવના, *n.* જુવાન રૂપાળી સ્ત્રી.. Young beautiful woman.

‘ર’

ર, ૨૭મો વ્યંજન. the 27th consonant of the Alphabet.
રકઝક, *n.* તકરાર; ખેંચાખેંચી, Disputation.
રકમ, *n.* ચીજ. Item. ૨. ઘરેણું. Ornament. ૩. સંખ્યા. Number.
રકાબી, *n.* તાસક. Dish. [Fond of.
રક્ત,*n.*લોહી. Blood. *a.* લાલ. Red. ૨. અનુરાગવાળું.
રક્તકણ, *n.* લોહીમાં સૂક્ષ્મ અણુ. Corpuscle.
રક્તપાત,-સ્રાવ, *n.*લોહીનું વહેવું તે. Blood flowing.
રક્તવાહિની, *n.* રક્ત વહેનારી નસ. Artery.
રક્તાશય, *n.* હ્રદય. Heart.
રક્ષક, *n.* રક્ષણ કરનાર. Protector.
રક્ષણ,-ક્ષા, *n.* બચાવ; પાલન. Protection.
રક્ષવું, *vt.* રક્ષણ કરવું. To protect.
રક્ષિત, *a.* રક્ષાયેલું. Protected.
રખડ,-પટ્ટી, *n.* રખડવું તે. Roaming.
રખડવું, *vt.* રઝળવું. To roam. To wander.
રખડેલ, *a.* રખડતો માણસ. Vagabond.
રખ્યા, *n.* રાખ; ભસ્મ. Ashes.
રખરખ, *n.* બેચેની. Uneasiness.
રખવાળ,-ખેવાળ. *n.* ચોકીદાર. Guard.
રખાવટ, *n.* તરફદારી. Partiality.
રખે-ને,, *n. ad.* કદાચ; કદાપિ. Lest.
રખો,-પિયો, *n.* ચોકિયાત. Watch. [Obstinacy.
રગ, *n.* નસ. Vein. ૨. વલણ. Inclination. ૩. જીદ.
રગડવું, *vt* ચોળવું. To rub. ૨. ઘુંટવું. To pound.
રગડો, *n.* જાડો પ્રવાહી પદાર્થ. કાંપ, Sediment.
રગદોળવું, *vt.* ધૂળમાં ખરડવું. To soil.
રગરગાવવું, *vt.* આશા આપી દુઃખી કરવું. To harass.
રગશિયું, *a.* ધીરૂં. Slow. ૨. મંદ. Dull.
રઘવાટ, *n.* ઉતાવળનો ગભરાટ. Hurry. Confusion.
રચન -ના, *n.*રચવું તે.Composition.Arrangement.
રચનાત્મક, *a.* જેમાં કાંઈ નવું રચાવાનું હોય તેવું. Constructive.
રચવું, *vt.* રચના કરવી. To compose. To compile.
રજ,*a.* થોડું. Little.*n.* ધૂળ. Dust. ૨. અણુ.Atom.
રજકણ, ધૂળનો અણુ. Atom of dust.
રજત, *n.* રૂપુ. Silver.
રજતમહોત્સવ, *n.*પચીસ વર્ષ પુરા થતાં ઉજવાતો ઉત્સવ.
રજનિ,-ની *n.* રાત્રી. Night. [Silver jubilee.
રજવાડું, *n.* દેશી રાજ્ય. Native state.
રજસ્વલા,-ળા, *n.* અટકાવવાળી સ્ત્રી. A woman in her monthly course.
રજા, *n.* પરવાનગી. Permission ૨. છૂટી. Leave.
રજાઈ, *n.* થોડા રૂની ઓઢવાની ગાદડી. Quilt.
રજ઼, *n.* Sand. રેતી.
રજૂ, *a.* હાજર કરેલું. Presented. [senting
રજૂઆત, *n.* હાજર કરવું તે. Presentation. Pre-
રજોગુણી, *a.* તામસી. Passionate.
રજોટી, *n.* ઝીણું ધૂળ. Fine dust.
રજોદર્શન, *n.* પહેલીવાર રજસ્વળા થવું તે. First appearance of menses.

રઝળવું,*vt*.ભટકવું. To roam. To wander. [tition.
રટણ,-ણા,-ન. ના, *n*. ગોખણી. Repeating. Repi-
રટવું, *vt*. વારેવારે યાદ કરવું. To repeat.To utter.
રદ્દણ. *a*. નકામુ. Worthless. Useless.
રડવું, *vt*. રોવું, રૂદન કરવું. To weep. To cry.
રડયુંખડયું, *a*. વેરાયેલું. Scattered. ૨. વિખુટું.Stray.
રઢ, *n*. લગની. Persistence. ૨. જીદ. Obstinacy.
રઢિયાળું, *a*. મોહક, Charming. Pretty.
રણ, *n*. રેતીનુ મેદાન. Desert ૨. યુદ્ધ. Battle. ૩. લડાઇનું મેદાન. Battlefield.
રણક્ષેત્ર,-ભૂમિ,-ણાંગણ,*n*. લડાઇનું મેદાન. Battlefield.
રણકારો,-કો, *n*. ખણણ અવાજ. Tinkling.
રણજિત,*a*.યુદ્ધમાં જીતનાર. Victorious in a battle.
રણશિંગડું,-શિંગું, *n*. યુદ્ધમાં વગાડવાનું તતૂડું. Bugle.
રણવાસ, *n*. અંતઃપુર. Harem. [A war trumpt.
રણસંગ્રામ, *n*. યુદ્ધ. A frightful battle.
રણહાક. *n*. લડાઇની કિકિયારી. War-cry.
રત, *n*. મોસમ. Season. [eye.
રતન, *n*. રત્ન. Gem. ૨. આંખની કીકી. Pupil of the
રતલ, *n*. અંગ્રેજી શેર. English pound in weight.
રતવા, *n*, ચામડીનો એક રોગ. Erysipelas.
રતાશ, *n*. લાલાશ. Redness.
રતાંધળું, *a*. રાતે ન દેખે તેવું. Night-blind.
રતિ, *n*. આસક્તિ. Affection. ૨. આનંદ. Delight. ૩. સંભોગ. Coition. ૪. કામદેવની સ્ત્રી. Wife of
રતિનાથ,-પતિ, *n*. કામદેવ. Cupid. [Cupid.
રતી, *n*. ચણોઠી જેટલું વજન કે કદ.21/2 grain troy.
રતુંબડું,-તુંમડું, *a*. લાલાશ પડતું. Reddish.
રત્ન, *n*. જવાહીર. A gem. Precious stone.
રત્નાકર, *n*. સમુદ્ર. Sea. ૨. રત્નોની ખાણ. Mine of
રથ, *n*. માફો. Chariot. [jewels.
રથી, *n*. મહારથી. Warrior.
રદ,-બાતલ, *a*. નકામું. Void. Cancelled.
રદિયા, *n*. સામો જવાબ. Refutation. Reply.
રદ્દી, *a*. નકામું, Useless. Rejected.
રપેટવું, *vt*. થકવી નાંખવું. To tire.
રફતરફત, *ad*. ધીરે ધીરે. Granduallу.
રફુ, *n*. તુણવાનું કામ. Darning.
રબારી, *n*. ભરવાડ. Shepherd. [The sun.
રબી,-વી, *n*. શિયાળુ પાક. Winter harvest ૨. સૂર્ય.
રમકડું, *n*. નાનાં છોકરાંને રમવાની વસ્તુ Toy.
રમખાણ, *n*. તોફાન; ધાંધલ. Tumult. Havoc.
રમઝટ, *n*. તડામાર. ઝટી. Hurry.
રમણ, *n*. કાંત; પતિ. Husband. ક્રીડા. Sport.
રમણભમણ, *a*. વેરણખેરણ. Scattered.
રમણા,-ણી, *n*. સુંદર સ્ત્રી. Charming woman.
રમણીક,-ય, *a*. સુંદર. Charming. Delightful.
રમત,-ગમત, *n*. ખેલ; ક્રીડા. Sport. Play. ૨. રમવાની રીત. Game.
રમતિયાળ, *a*. રમતમાંજ ચિત્તવાળું. Playful.
રમવું, *vt*. ખેલવું; આનંદ માનવો. To play.
રમા, *n*.સુંદર સ્ત્રી. Beautiful woman.
રમાડવું, *vt*. ખેલવવું.To amuse.૨. છેતરવું.To cheat.
રમૂજ, *n*. મશ્કરી. Jest. ૨. ગમત. Fun.
રમૂજી, *a*. ગમતી; આનંદી. Humorous.
રમ્ય, *a*. રમણીય. Pleasing. Charming. Witty.
રવ, *n*. અવાજ. Sound. Noise.
રવડવું, *vt*. રઝળવું. To wander.
રવાનગી, *n*. વિદાયગીરી. Departure.
રવાના ક૦, *n*. મોકલવું. To despatch.
રવાલ, *n*. ઘોડાની એક ચાલ. Trot.
રવિ, *n*. સૂર્ય. The sun.
રવિવાર. *n*. અઠવાડિયાનો પહેલો દિવસ. Sunday.
રવેશ, *n*. ઝરૂખો, Balcony. ૨. ધારો. Custom.
રવૈયો, *n*. દહીં વલોવવાનો વાંસ. Churning staff.
રવો, *n*.દાણાદાર લોટ, Granulous flour of wheat. ૨. ગોળની ચાકી. Mass of granulous substance.
રસના, *n*, જીભ, Tongue.
રશ્મિ, *n*. કિરણ. Ray.
રસ, *n*, સ્વાદ. Taste. ૨. ફળનો પ્રવાહી પદાર્થ. Juice. ૩. પ્રવાહી. Liquid. ૪. સાર. Essence. ૫. આનંદ. Delight. ૬. પારો. Mercury.
રસકસ, *n*, સાર; સત્વ. Essence. Fertility.
રસબસ.-બોળ,-મય, *a*. રસથી પરિપૂર્ણ. Enraptured.
રસભેર, *a*. હોંશભેર. Zealously.
રસમ, *n*, રિવાજ; ધારો. Usage. Custom.
રસરાજ, *n*. પારો. Mercury. ૨. કામદેવ. Cupid. ૩.
રસવું,*vt*.ઓપ ચડાવવો.To gild. [શૃંગાર રસ.Amour.
રસશાસ્ત્ર. *n*. રસાયનશાસ્ત્ર. Science of alchemy.
રસળવું, *vt*. રઝળવું. To roam. To wander.
રસાકશી,-સી, *n*. સ્પર્ધા. Rivalry.
રસાતળ,-તલ,*n*.પાંચમું પાતાળ.Fifth lower region.
રસાત્મક, *a*. રસદાર, Tasteful. Tasty.
રસાયણ,-ન,-શાસ્ત્ર, *n*. ભૌતિક પદાર્થોનાં તત્વો તથા તેમના પરિવર્તનનાં પરિણામોની ચર્ચા કરતું શાસ્ત્ર. Chemistry. [પરિવાર. Retinue.
રસાલો, *n*. ઘોડેસ્વાર પલટન, Troop of horse. ૨.
રસિક, *a*. ભાવુક Loving. Appreciative.
રસિકતા, *n*. રસ માણવાની શક્તિ. Appreciative
રસિયું. *a*. આતુર, Eager. Merry; jolly. [power.
રસી, *n*. પરૂ, Pus. ૨. રોગના જંતુઓની બનાવેલી દવા. Serum. ૩. દોરડી. Cord,
રસીદ, *n*. પહોંચ; પાવતી. Receipt.
રસીલું, *a*. રસિયું; છબિલું. Pleasing. Elagent.
રસેંદ્રિય, *n*, જીભ. The tongue. [Thick rope.
રસો, *n*. મસાલાવાળો જાડો રસ. Sauce. ૨.જાડું દોરડું,
રસોઈયો, *n*. રસોઇનો ધંધો કરનારો પુરૂષ. Cook.
રસોઈ *n*, રાંધણું, Cookery. ૨. ભોજન. Meals.

રસોડું, *n.* રસોઇ કરવાની જગા. Kitchen.
રસોળી, *n*, શરીરની સપાટી. પર ઉપસી આવેલી ગાંઠ.
રસ્તો, *n.* માર્ગ. Way. [Tumour.
રહસ્ય, *n.* છૂપો ભેદ. Secret. ૨. હેતુ. Object.
રહીશ, *n.* રહેવાશી. Resident.
રહેઠાણ,-વાસ, *n.* રહેવાનું સ્થાન; વાસ. Residence.
રહેણી, *n.* રહેવાની રીત. Mode of living.
રહેણીકરણી, *n.* રીતભાત. Ways and doings.
રહેમ,-મત, *n.* કૃપા. Favour. [Conduct.
રહેવાશી,-સી, *n.* રહેનાર. Dweller. Inhabitant.
રહેવું, *vt.* વાસ કરવો. To reside. ૨. જીવવું. To live upon. ૩. થોભવું. To cease.
રહેંસવું, *vt.* કતલ કરવું. To massacre.
રહ્યુંસહ્યું, *a.* બાકી બચેલું. Remaining.
રળતર, *n.* કમાણી. Income. Earnings.
રળવું, *vt.* કમાવું. To earn. To acquire.
રળિયામણું, *a.* સુંદર. Beautiful. Pleasing.
રંક, *a.* ગરીબ. Poor. Humble; Meek.
રંગ, *n.* લાલ પીળો વગેરે વર્ણ Colour. ૨. પટ. Tint.
રંગબેરંગી, વિવિધ રંગનું. Of diverse colours.
રંગભૂમિ, *n.* નાટક ભૂમિ. Stage.
રંગમહેલ, *n.* સુશોભિત-સુંદર મંદિર-ખંડ. Drawing-room. A saloon.
રંગરેજ,-રંગારો, *n.* કપડાં રંગનાર. Dyer.
રંગવું, *vt.* રંગ ચડાવવો. To dye. To colour.
રંગિત,-ગીન, *a.* રંગેલું. Dyed.
રંગેચંગે, *ad.* વિના તકરારે. Amicably. Plesantly.
રંચ-ક, *a.* થોડું; Little ૨. તુચ્છ. Mean.
રંજ, *n.* દુઃખ; દીલગીરી. Sorrow.
રંજન, *n.* ખુશ કરવું તે. Pleasing. Enrapture.
રંજવું, *vt.* ખુશ કરવું. To please. ૨. પીડવું. To harass.
રંજાડ, *n.* તોફાન. Mischief. ૨. બગાડ. Spoiling.
રંજાડવું, *vt.* હેરાન કરવું. To annoy.
રંડાપો, *n.* વિધવાપણું. Widow-hood.
રંડાવું, *vt.* વિધવા બનવું. To become a widow.
રંડી, *n*, વેશ્યા. Harlot.
રંડીબાજી, *n.* વ્યભિચાર. Debauchery. [Plane.
રંદો,-ધો, *n.* એક સુતારી ઓજાર.A carpenters tool.
રંધ્ર, *n.* છિદ્ર. Hole. ૨. દોષ, Fault. [woman.
રંભા, *n.* અપ્સરા. Fairy. ૨. સુંદર સ્ત્રી. Charming
રાઇ, *n.* એક જાતના મસાલાનાં બી. Mustard.
રાક્ષસ, *n.* દૈત્ય. Demon.
રાક્ષસી, *a.* ગંજાવર. Gigantic. ક્રૂર. Cruel.
રાખ,-ખાડી, *n.* ભસ્મ; રખ્યા. Ash.
રાખડી, *n.* અનિષ્ટથી બચવા કાંડે બાંધવામાં આવતો દોરો. A thread tied round wrist.
રાખરખાપટ, *n.* અન્યોન્ય મદદ. Mutual help.
રાખવું, *vt.* રહેવા દેવું. To keep. ૨, સાચવી રાખવું. To preserve. ૩. પાળવું. To protect.
રાખેલી, *n.* રખાત. Mistress. Concubine.
રાગ, *n.*સૂર, Tune.૨.ગાવાની રીત.Mode of singing. ૩. મોહ; મમતા. Affection. ૪. ગુસ્સો. Wrath.
રાચ, *n.* ઓજાર, Tool. ઘરવખરો. Household furniture.
રાચરચીલું. *n.* ઘરવખરી. Household furniture.
રાચવું, *vt.* ખુશ થવું.To be pleased.શોભવું.To shine.
રાજકન્યા,-કુમારી,-કુંવરી, *n.*રાજાની દીકરી,Princess.
રાજકવિ, *n.* રાજાનો મુખ્ય કવિ. Poet-laureate.
રાજકાજ,-કારભાર, *n.* રાજ્યને લગતું કામકાજ. State-affairs. [૨. રાજ્યને લગતું. Political.
રાજકીય,-દ્વારી,-પ્રકરણી, *a.* રાજાને લગતું. Kingly.
રાજકુંવર,-કુમાર,-પુત્ર, *n.* રાજાનો દિકરો, Prince.
રાજગાદી,-પાટ, *n.* સિંહાસન. Throne. [Insignia.
રાજચિહ્ન, *n.* મુગટ છત્ર વગેરે રાજાના ચિહ્નો. Royal
રાજદૂત, *n.* રાજાના એલચી. Envoy. [tropolis.
રાજધાની,-નગર, *n.* પાટનગર. Capital. The me-
રાજન,-વી, *n.* રાજા. King. Monarch.
રાજબંધારણ, *n.* રાજ્યનું બંધારણ. Constitution of the state.
રાજબીજ, *n.*રાજાનાવંશનાં જન્મેલું.Of royal descent.
રાજભવન,-મહેલ,-મંદિર, *n.* રાજાનો મહેલ. Palace.
રાજમાતા, *n.* રાજાની માતા. Qeeen-dowager.
રાજમાર્ગ, *n.* મુખ્ય રસ્તો, Main road.
રાજમુદ્રા, *n.* રાજાની મુદ્રા. Royal seal.
રાજર્ષિ, *n.* ઋષિના આચારવાળો રાજા. Saintly king.
રાજવંશી, *a.*રાજવંશનું; ખાનદાન.Of royal dynasty.
રાજવૈદ્ય, *n.* રાજાના વૈદ્ય. Royal physician.
રાજશાસન,-શાહી, *n.* રાજાની મરજી મુજબ ચાલતું રાજ્ય. Monarchy.
રાજસભા, *n.* રાજાની સભા. Council of state.
રાજસ્થાન, *n.* દેશી રજવાડું. Native state.
રાજહંસ, *n.* એક જાતનો હંસ. Swan.
રાજા,-રાજ્યકર્તા, *n.* રાજ કરનાર માણસ. King.
રાજાધિરાજ,-જેન્દ્ર,-શ્વર, *n.* શાહેનશાહ. Emperor.
રાજિ,-જી, *n.* હાર; પંક્તિ. Row.
રાજી, *a.* ખુશ; સંમત, Willing. Contented.
રાજીનામું, *n.* નોકરીમાંથી છૂટા થવાનું લખાણ. Resignation.
રાજીપો, *n.*રાજીપણું.Willingness.Consent.
રાજ્ય, *n.* રાજાની હકુમતના પ્રદેશ. Kingdom.
રાજ્યક્રાંતિ, *n.* રાજ્યનો ફેરફાર. Revolution.
રાજ્યનીતિ, *n.* રાજ્ય ચલાવવાની વિદ્યા. Politics.
રાજ્યભ્રષ્ટ, *a.* રાજગાદી પરથી ઉઠાડી મૂકેલું.Dethroned.
રાજ્યાભિષેક,-રોહણ, *n.* રાજગાદીપર બેસાડવાની વિધિ. Coronation. [૩. કજિયો. Quarrel.
રાડ, *n.* ચીસ; બૂમ. Cry. ૨. ફરિયાદ. Complaint.
રાણી. *n.* રાજાની સ્ત્રી. Queen.
રાત, *n.* હજામ. Barber. ૨.રાત્રિ. Night.

રાતદહાડો,-દિવસ, *ad.* હંમેશા. Always.
રાતું, *a.* લાલ. Red.
રાતુંમાતું, *a.*હૃષ્ટપુષ્ટ અને આનંદતું. Stout and heal-
રાત્રિ,-ત્રી, *n.* રાત. Night. [thy.
રાન, *n.* જંગલ. Forest. ૨. ઉજ્જડ પ્રદેશ. Waste.
રાની, *a.* જંગલી. Rustic. Wild; savage.
રાફ,-ડો, *n.* સાપનું દર. Hole of a snake. ૨. કીડીનું
રાબ, *n.* ઘેંશ; ભરડકું. Gruel. [દર. Ant-hill.
રાબેતો, *n.* ધારો; રિવાજ. Custom. Practise.
રામ, *n.* આત્મા; જીવ. Soul. ૨. દમ; શક્તિ. Pluck.
રામજણી,-ની,*n.*નાચનારી.Dancing girl.[Courage.
રામપાત્ર,-તર, *n.* બરૈયું; શકોરું.An earthen vessel.
રામબાણ, *a.* અમોઘ. Infallible, Unfailing.
રામરામ, *n.* નમસ્કારનો પ્રકાર. Salutation.
રામા, *n.* સ્ત્રી. Woman. A charming woman.
રામી, *n.* માળી. Gardener.
રામોશી,-સી, *n.* ચોકિયાત; પટાવાળો. Watchman.
રાયકો, *n.* રબારી. Shepherd.
રાયજાદી, *n.* રાજકુંવરી. Princess.
રાયણ, *n.* એક ફળ. Fruit.
રાવ, *n.* રાજા. King. ૨. ફરિયાદ. Complaint. ૩.
ચાડી. Slander. [Terrace.
રાવટી,-ઠી, *n.* નાનો તંબુ. Small tent. ૨. ગોળ છજું.
રાવણિયો, *n.* ગામનો ચોકીદાર. Village watchman.
રાવત, *n.* ઘોડાવાળો. Groom. A horse man.
રાશ, *n.* દોરડું. Cord. ૨. લગામ. Rein. ૩. ભાગીદારી.
Partnership. ૪. સરાસરી. Average ૫. ઢગલો.
Heap. [૬. નક્ષત્ર. Sign of the zodiac.
રાશિ, ઢગલો.Heap.૨. ગણિતનો આંકડો. Quantity.
રાશિચક્ર, *n.* રાશિમંડળ. Zodiac.
રાશી, *a.* ખરાબ, Bad. Indifferent.
રાષ્ટ્ર, *n.* દેશ. Country. ૨. રાજ્ય Kingdom.
રાષ્ટ્રસંઘ, *n.* રાષ્ટ્રોનો સંઘ. League of Nations.
રાષ્ટ્રિય,-ષ્ટ્રીય, *a.* રાષ્ટ્રનું-તેને લગતું. National.
રાસ, *n.* એક નૃત્ય. Dance.
રાસભ, *n.* ગધેડો. Ass. A donkey.
રાસ્ત, *a.* વાજબી; યોગ્ય. True. Just.
રાહ,*n.*માર્ગ.Way.૨.રીત.Mode.૩.પ્રતીક્ષા.Waiting,
રાહદારી, *n.* મુસાફર. Traveller.
રાહત, *n.* નિરાંત; આરામ. Ease.
રાળ, *n.*ઝટ સળગી ઉઠે એવો એક પદાર્થ. Resin.
રાંક, *a.* ગરીબ; લાચાર. Humble. Poor.
રાંટ, *n.* વાંક; વલણ. Curve. ૨. અણબનાવ, Dis-
રાંટું, *a.* વાંકું, Curved. Bent. [agreement.
રાંડ, *n.* વિધવા. Widow. ૨. વેશ્યા. Harlot.
રાંડવું, *vi.* વિધવા થવું, To become a widow. *a.*
બાયલું. Coward. Impotent.
રાંઢવું, *n.* દોરડું. Rope.
રાંધવું, *vt.* ખોરાક પકવવો. To cook.

રાંપડી,*n.*નકામું ઘાસ કાઢી નાખવાનું ખેતીનું એક ઓજાર.
Weeding plough.
રાંપી, *n.* મોચીનું એક ઓજાર. A cobbler's tool.
રિઝવવું, *vt.* ખુશ કરવું. To please.
રિઝાવું, રીઝવું, *vi.* ખુશ થવું. To be pleased.
રિદ્ધિ,-સિદ્ધિ, *n.* સમૃદ્ધિ. Prosperity.
રિપુ, *n.* દુશ્મન. Enemy. A foe.
રિબાવવું, *vt.* હેરાન કરવું; પીડવું. To torment.
રિબાવું, *vi.* હેરાન થવું. To be tormented. To be
રિયાસત, *n.* રાજ્ય; જાગીર. State. [groaning.
રિવાજ, *n.* ધારો; ચાલ. Custom. Usage.
રિસામણું, *a.* રિસાળ. Taking offence.
રિસાવું, *vi.* ક્રોધથી નારાજ થવું. To take offence.
રિસાળ, *a.* રિસાય એવું. Taking offence.
રીઝવવું, *n.* ખુશ કરવું, To please. To satisfy.
રીડ, *n.* બુમ; પોકાર, Cry. Clamour.
રીઢું, *a.* વપરાઈને મજબૂત થયેલું; અનુભવી. Hard;
Durable. Experienced.
રીત,-તિ, *n.* તરેહ; પદ્ધતિ. Manner. ૨. શૈલી. Mode.
રીતભાત, *n.* વર્તણુંક. Manners. Ways.
રીતસર, *ad.* રીત પ્રમાણે. Regularly.
રીબવું, *vt.* ખૂબ દુઃખ આપવું. To torment.
રીસ, *n.* ગુસ્સો. Irritation. Anger.
રીંગણ,-ણું, *n.* એક શાક. Brinjal.
રીંછ, *n.* એક રાની હિંસક પ્રાણી. Bear.
રુઆબ, *n.* રોફ. Pomp.
રુક્કો, *n.* ટૂંકી ચિઠ્ઠી. Short note.
રુખ, *n.* ચહેરો. Face.૨. ભાવ.Price.
રુખસત,-દ,*n.*બરતરફી; રજા.Dismissal. Discharge.
રુગ્ણાલય, *n.* દવાખાનું. Hospital.
રુચવું, *vt.* ગમવું. To like. To relish.
રુચિ, *n.* ઈચ્છા, Desire. Liking.
રુચિકર, *a.* ગમે તેવું; સુંદર. Pleasing. Delightful.
રુઝાવું, *vi.* ઘા પુરાઈ ઉપર નવી ચામડી આવવી. To be
રુદન, *n.* રડવું તે. Weeping. Crying [healed.
રુદ્ર, *n.* મહાદેવ. Shiva. *a.* ભયાનક. Dreadful.
રુધિર, *n.* લોહી. Blood.
રુવાંટી, *n.* કુમળા અને ઝીણા વાળ. Hair.
રુશનાઈ, *n.* શાહી. Ink. ૨. પ્રકાશ. Light.
રુશવત, *n.* લાંચ. Bribe.
રૂ,-ત, *n.* બી કાઢી લીધેલો કપાસ. Cotton.
રૂએ, *prep.* પ્રમાણે;-ને આધારે. According.
રૂખ, *n.* વલણ. Inclination. ૨. વિચાર. Opinion.
૩. મોખ. Opportunity..
રૂઝવું, *vi.* રૂઝાવું. To be healed.
રૂઠવું,*vi.* ક્રોધે ભરાવું. To be angry. To be displea-
રૂડું, *a.* સારૂં. Good. ૨. સુંદર. Beautiful. [sed.
રૂઢ, *a.* ઘણા કાળથી વપરાશમાં હોવાથી દ્રઢ થયેલું. Cus-
tomary. Established by custom,

રૂઢિ, *n.* રિવાજ; ધારો. Custom.
રૂપ, *n.* આકાર. Shape. ૨. સૌંદર્ય.Beauty.*a.*સરખું. [Like.
રૂપક, *n.* અર્થાલંકાર. Metaphor.
રૂપરેખા, *n.* આછો ખ્યાલ. Outline.
રૂપવતી,–વાળી,–વાળું, *a.* સુંદર. Beautifui. Comely.
રૂપાંતર, *n.* રૂપમાં ફેરફાર;અન્ય રૂપ. Transformation.
રૂપિયો,*n.*સોળ આનાની કિંમતનો રૂપાનો સિક્કો. Rupee.
રૂપું, *n.* એક ધાતુ. Silver.
રૂપેરી, *a.* રૂપા જેવું. Silvery.
રૂબરૂ, *ad.* સમક્ષ. In the presence of.
રૂમાલ, *n.* હાથમાં રાખવાનો લૂગડાનો કકડો. Handkerchief.
રૂવું, રૂવું, *n.* રુવાડું. Hair.
રૂસણું, *n.* રિસાવું તે. Taking offence.
રૂંધવું,*n.*રોકવું.To hinder.૨.ગુંગળાવવું.To suffocate.
રેખા,–ષા, *n.* લીટી; આંકો. Line. A streak.
રેખાચિત્ર, *n.* ટૂંકું નિરૂપણ. Sketch.
રેખાંશ, *n.* ઉત્તર અને દક્ષિણ ધ્રુવમાંથી પસાર થતી પૃથ્વીના ગોળા પરની લીટી. Longitude.
રેચ, *n.* જુલાબ. Purgative.
રેચક, *a.* જુલાબ કરે એવું. Laxative. Cathartic.
રેજો, *n.* કાંચળીમાં વપરાતો રેશમી લૂગડાનો કકડો.Piece of siken cloth.
રેડવું, *vt.* પ્રવાહીની ધાર કરવી. To pour.
રેઢીયાળ, *a.* નકામું. Good-for-nothing. Useless.
રેઢું, *a.* સંભાળ વિનાનું.Uncared for.૨,ગાઢું.Dense.
રેણવું, *vt.* ધાતુના વાસણને સાંધવું.To cement metallic articles.
રેણું, *n.* ધૂળ. Dust. ૨. રજ.Atom.
રેત, *n.* વીર્ય. Semen. ૨. ઝીણી રેતી. Sand.
રેતાળ, *a.* રેતીવાળું. Sandy.
રેતી, *n.* વાલુકા; પત્થરનો ઝીણો ભૂકો. Sand.
રેફ, *n.* અક્ષર ઉપર કાઢવાનું ર્ આવું ચિહ્ન. Mark.
રેલ, *n.* પૂર. Flood. ૨. પુષ્કળતા. Abundance.
રેલમછેલ, *n.* રેલીને છલકાઈ જવું તે. Overflowing.
રેલવું, *vt.* રેલ આવવી; જોસથી વહેવું. To flow. ૨. રેડવું. To pour.
રેલાવું, *vt.* ઢોળાવું. To be poured. ૨.રેલો આવવો.To spread.
રેલો, *n.* નાનો પ્રવાહ. Stream.
રેવડી. *n.* ફજેતી. Disgrace. ૨. એક ખાવાની બનાવટ. Sweetmeat.
રેવંચી, *n.* એક ઓષધિ, Rhubarb.
રેવાલ,–ળ, *n.* ઘોડાની ચાલ. Trotting.
રેશમ, *n.* કોશેટા કીડાની લાળમાંથી બનતું કાપડ, Silk.
રેશમી, *a.* રેશમનું. Silken.
રેસાદાર, *a.* રેસાવાળું. Fibrous.
રેસો *n.* તંતુ. Fiber.
રેંજીપેંજી,*a.*નમાલું;ઉત્સાહ વગરનું.Timid.Cowardly.
રેંટ, *n.* કૂવામાંથી પાણી કાઢવાની ઢોચકાવાળી ચક્રની યોજના. Water-wheel.

રેંટિયો, *n.* હાથે સૂતર કાંતવાનું ચક્રનું એક સાધન. Spinning-wheel.
રૈયત, *n.* પ્રજા. Subjects.
રોકકળ, *n.* રડારોળ. Bewailing.
રોકડ, *n.* રોકડા પૈસા, Cash.
રોકડું, *a.&n.* ઉધાર ન રાખેલું. Cash.
રોકવું. *vt.* અટકાવવું. To stop. ૨. કામે વળગાડવું. To engage.
રોકાણ, *n.* અટકાયત. Hindrance.
રોગ, *n.* વ્યાધિ; શરીરનો વિકાર. Disease.
રોગાન, *n.* તેલ, મીણ, લાખ વગેરેનું એક જાતનું મિશ્રણ. Varnish.
રોગિષ્ઠ,–ગી, *a.* માંદું, Sickly.
રોજ, *n.* દિવસ. Day. ૨. એક દિવસની મજૂરી. Daily wages. *ad.* હંમેશ. Daily.
રોજગાર,–રી, *n.* કામધંધો. Occupation. Employment.
રોજનીશી, *n.* દરરોજના કામની નોંધપોથી. Diary.
રોજમેળ, *n.* રોજનો હિસાબ લખવાનો ચોપડો.Day-book.
રોજરોજ,–જંદા, *ad* હંમેશા. Daily.
રોજિંદુ, *a.* રોજનું. Daily.
રોજો. *n.* કબર. Tomb ૨. મુસલમાનોનો ઉપવાસનો દિવસ. Fast.
રોટલી.–ટી, *n.* ઝીણી પાતળી ઘઉંના લોટની એક વાની. Thin flat cake.
રોટલો, *n.* જાડી રોટલી. Thick cake. ૨. આજીવિકા. Livelihood.
રોડું, *n.* ઇંટનો કકડો. Brickbat.
રોતડ,–લ, *a.* ઝટ રોઈ પડે એવું. Habituted to cry.
રોદડું,–ણું, *n.* વિતકકથા. Tale of sorrow.
રોધક, *a.* અટકાવતું. Stopping. Obstructive.
રોધવું, *vt.* અટકાવવું. To stop.
રોનક, *n.* તેજ; ભપકો. Splendour. Lustre.
રોનકદાર, *a.* રોનકવાળું. Splendid. Beautiful.
રોપ,–પો, *n.* છોડ. Plant. A plantlet.
રોપાણ,–ણી, *n.* વાવણી. Planting. Sowing.
રોપવું, *vt.* વાવવું. To plant. To sow.
રોફ,–બ, *n.* ગર્વ. Vanity. ૨. ભભકો. Pomp.
રોમ. *n.* રૂંવાટું. Hair.
રોમાંચ, *n.* શરીરપરનાં રૂવાં ઉભાં થવાં તે. Thrill.
રોમાંચિત, *a.* રોમાંચ થયો હોય એવું. Thrilled.
રોલું, *a.* બાઘું; જડ. Dull.
રોવું, *vt.* રડવું. To weep. To cry.
રોશનાઈ, *n.* પ્રકાશ, Light. ૨. શાહી. Ink.
રોષ, *n.* ગુસ્સો. Wrath. Anger. Ire.
રોષિત, *a.* રોષવાળું. Angry. Wrathful.
રોળ, *n.* મરકી. Plague. ૨. શોરબકોર. Tumult. ૩. પાયમાલી. Ruin. ૪. મોટો જથ્થો. Large quantity.
રોળવું, *vt.* મસળવું. To crush. To press.
રોંચું, *a.* ગામડિયું. Rustic. Clownish.
રોંચો, *n.* રાભો; જડસો, Villager. A clown.
રૌંઢો, *n.* ત્રીજા પહોરનું જમણ. Afternoon meal.
રૌદ્ર, *a.&n.* ભયંકર, Dreadful. ૨, કડક. Severe.

'ल'

લ, *n.* મૂળાક્ષરોનો અઠ્ઠાવીસમો વ્યંજન. Twenty eighth consonant ef the Gujarati Alphabet.
લકડધકડ,-ક્ડધક્ડ, *ad.* ઝપાટાબંધ. Speedily.
લકવો, *n.* પક્ષઘાત. Paralysis. Palsy.
લક્ડ, *n.* લાકડું. Wood. [કામ. Wood-work.
લક્ડકામ, *n.* સુતારીકામ. Carpentery. ૨. લાકડાનું
લક્ડખોદ, *n.* એક પક્ષી. Wood-pecker.
લક્ષ, *a.* લાખ. Hundred thousand. *n.* ધ્યાન. Attention. ૨. નિશાન. Aim.
લક્ષણ,-ખ્ખણ, *n.* ચિહ્ન. Symptom. ૨. ગુણ. Quality. ૩. વર્તન. Conduct. ૪. વ્યાખ્યા. Definition.
લક્ષાધિપતિ,-ખપતિ,-ખેશરી, *n.* લાખ રૂપિયાની પૂંજી-વાળો. Millionaire. Riches.
લક્ષ્મી, *n.* ધનની દેવી. Goddess of wealth. ૨. દોલત,
લક્ષ્મીવંત,-વંતુ,-વાન, *a.* શ્રીમંત. Rich.
લક્ષ્ય, *a.* લક્ષ આપવા જેવું. Worthy of attention. *n.* નિશાન. Aim. ૨. હેતુ. Object.
લખત, *a.* કરાર. Agreement. A bond.
લખલખાટ,-ટો, *n.* બેચેની. Uneasiness. ૨. ચળકાટ, Brilliance.
લખલૂટ, *a.* પુષ્કળ. બેશુમાર. Abundant. Unlimited.
લખવું, *vt.* લખાણ કરવું. To write. To pen.
લખાઈ,-મણ,-ણી, *n.* લખવાનું મહેનતાણું. Wages for writing.
લખારો, *n.* નકામો કટકટાટ. Idle and useless talk.
લખાણ. *n.* લખવું કે લખેલું તે. Writing.
લખોટી,-ટો, *n.* કાચ કે પત્થરની નાની ગોળી. Marble.
લખોટો, *n.* કાગળોનો સીલબંધ બીડો. Sealed cover.
લગડી, *n.* સોના કે ચાંદીની પાટ. Bar of gold or silver.
લગત, *a.* નજીકનું. Near. *ad.* સાથે; જોડે. With.
લગતું, *a.* લાગુ પડતું; સંબંધી. Pertaining to. ૨. નજીકનું.
લગન, *n.* See. લગ્ન. [Near.
લગનગાળો,-સરા, *n.* લગનની મોસમ. Marriage season.
લગન, લગની, *n.* રઢ; લત. Attachment. [close to.
લગભગ, *ad.* આશરે. Almost. અડોઅડ, Being
લગાડવું,-વવું, *vt.* ચોપડવું, To apply. ૨. વળગાડવું. To fix. ૩, સળગાવવું. To kindle. ૪. કામે લગાડવું. To engage.
લગામ, *n.* ઘોડાના મોંનું લોઢાનું ચોકડું-દોરી. Rein.
લગાર,-રેક,-ગરીક, *a.* થોડું. Little. *ad.* થોડા વખત માટે. For a while.
લગી,-ગણ, *ad* સુધી. Till. [Being close to.
લગોલગ, *ad.* લગભગ. Almost. છેક પાસે; અડીને.
લગ્ન, *a.* વળગેલું; લીન. Attached to. ૨. પરણવાનું મુહૂર્ત, Time for marriage. ૩. વિવાહ. Marrige.
લઘુ, *a.* નાનું, Small. ૨. હલકું. Light. ૩. સહેલું. Easy. ૪. ટૂંકું. Short. ૫. હ્રસ્વ; એક માત્રાનું. Of short
લઘુકોણ, *n.* નાનો ખૂણો. Acute angle. [vowel.
લઘુતમ, *a.* સૌથી નાનું. Least. *n.* સૌથી નાનામાંનાની રકમ. Least common multiple.
લઘુતા,-ઇ,-ત્વ, *a.* લઘુપણું. Smallness.
લઘુશંકા, *n.* પેશાબની હાજત. Passing of urine.
લચક, *n.* ચાલ; મચકોડ. Gait.
લચકવું, *vt.* કરમોડાવું. To receive a sprain.
લચકો, *n.* લોચો. Lump. [તેમ. Being viscid.
લચપચ, *ad.* પ્રવાહીથી તરબોળ અને લોચા જેવું હોય
લચવું, *vt.* ભારથી નમી જવું. To sink under pressure.
લજવવું, *vt.* લાજે એમ કરવું. To put to shame.
લજામણી. *n.* એક છોડ. The sensitive plant.
લજામણું, *a.* લાજ આવે તેવું. Shameful.
લજ્જા. *n.* શરમ. Shame. ૨. અપકીર્તિ. Disgrace.
લજ્જાન્વિત, લજાશીલ, *a.* શરમાળ. Bashful.
લજ્જિત, *a.* શરમાયેલં. Ashamed. Bashful.
લટ, *n.* થોડા વાળની સેર. Lock of hair. ૨. મોતીની સેર. String of pearls.
લટક,-કું,-કો, *n.* મચકો; લટકો. Gait. ૨. છટા. Air.
લટકણ,--ણીયું, *a.* ઝૂલતું. Hanging. [supportless.
લટકવું, *vt.* ઝૂલવું. To hang. ૨. ટંગાવું. To remain
લટકોમટકો, *n.* આંખ અને શરીરનો ચાળો; નખરું. Graceful gesture of the eyes and the body.
લટાર, *n.* આંટો; ફેરો. Round.
લટ્ટ, *a.* સ્તબ્ધ. Still. Engrossed.
લઠ,-ઠ્ઠ, *a.* મજબૂત. Stout. ૨. ડંગોરો. Stick.
લડત, *n.* લડાઈ. Fight. Battle. Contest.
લડવાડ, *n.* ટંટો; ઝઘડો. Quarrel.
લડવું. *vt.* લડાઇ કરવી. To fight. To quarrel.
લડવૈયો, *n.* યોદ્ધો. Warrior. Combatant.
લડાઇ. *n.* લડવું તે. Fight. ૨. યુદ્ધ. Battle.
લડાઈખોર, *a.* લડવાના સ્વભાવવાળું. Quarrelsome.
લડાયક, *a.* લડી શકે તેવું. Warlike; belligerent.
લડાવવું, *vt.* લડે એમ કરવું, To set to quarrel, ૨. લાડ લડાવવાં. To fondle.
લઢણ, *n.* ટેવ. Habit. ૨. રીત. Style.
લણણી, *n.* લણવાની ક્રિયા. Reaping. Gathering.
લણવું, *vt.* પાક ઉતારવો. Reap. ૨. ફળ મેળવવું. To gain.
લત, *n.* ટેવ; વ્યસન. Habit. ૨. લગની. Craving for.
લતા,-તિકા, *n.* વેલ. Creeping plant.
લતાકુંજ,-ગૃહ,-મંડપ, *n.* વેલનો માંડવો. Arbour.
લત્તો, *n.* શહેરનો ભાગ; મહોલ્લો. Ward.
લથડવું,-ડથડવું, *vt.* ઠોકરથી ગોથું ખાવું. To stumble. ૨, બોલતા અચકાવું. To stammer.
લથડિયું, *n.* ગોથું; અડબડિયું. Stumble.
લદબદ, *ad.* પ્રવાહીથી ભરપૂરપણે. Being soaked in.

લદાવું, *vt.* લદાવાય એમ કરવું. To be loaded with [burden.
લપ, *n.* પીડા; લફ્રૂ. Pest. Botheration.
લપછપ,-પ્પનછપ્પન, *n.* ધાલમેલ; કાવતરૂં. Fradulent complicity.
લપટાવું, *vt.* ફસાવું.To be ensnared.To be entrapped.
લપડાક,-પાટ, *n.* તમાચો; થપ્પડ. Slap.
લપલપ,-પાટ, *n.* બડબડ લવારો. Prattling. Bustle.
લપવું,-પાવું, *vt.* સંતાવું. To be hidden.
લપસાણું, *a.* લપસી જાય એવું. Slippery.
લપસવું, *vt.* ખસી પડવું;સરી પડવું.To slip.To slide.
લપેટવું, *vt.* વીંટવું. To enwrap. ૨. સંડોવવું. To implicate.
લપેડવું, *vt.* ચોપડવું. ખરડવું. To besmear. To bedaub.
લપેડો,લપરડો.*n.*જાડો લેપ.Besmearing.A coating.
લફ્રૂ, *n.* ઉપાધિ, Pest. A bore.
લફંગું.*a.*વ્યભિચારી.Debauch.૨.નિર્લજ્જ. Shameless.
લબડધકકે, *ad.* બળાત્કારે; દમથી. High-handedly.
લબડવું, *vt.* લટકવું. To hang. To swing.
લબદાવું,*vt.* પ્રવાહીથી તરબોળ થવું.To be soaked in. ૨. સંડોવાવું. To be implicated.[fold clothes etc.
લબાચો, *n.* મેલાં ફાટેલાં લુગડાંનો જથો Collection of
લબાડ,-ડી. *a.* જૂઠું બોલવાની ટેવવાળું. False.
લબ્ધ, *n.* મેળવેલું, Acquired.
લબ્ધિ, *n.* પ્રાપ્તિ, Gain. ૨. પરિણામ; જવાબ.Result.
લભ્ય, *a.* મળી શકે તેવું. Obtainable.
લમણું,-ણો, *n.* ગાલની ઉપરનો કાન આગળનો માથાનો ભાગ. Temple.
લય, *n.* નાશ. Destruction.૨.લીનતા. Absorption, [૩. વિરામ. Pause.
લયાનત. *n.* શરમ; નામોશી Ignominy. Disgrace.
લલકારવું.*vt.*લાંબે સ્વરે ગાવું.To sing aloud.To roar.
લલચાવવું, *vt.* લલચાય એમ કરવું. To allure.
લલચાવું, *vt.* લાલચમાં ફસાવું. To be allured or [enticed.
લલના, *n.* સુંદર સ્ત્રી. Beautiful woman.
લલાટ, *n.* કપાળ. Forehead. ૨, ભાગ્ય. Destiny.
લલિત, *a.* મનોહર; પ્રિય.Lovely.૨.નાજુક.Delicate.
લવ, *a.* થોડું. Little. *n.* અંશ. Particle.
લવણ, *n.* મીઠું, Salt. [Loquacity.
લવરી,-વારો,-લવ,-લવાટ,-રો, *n.* લવારો. Prattle.
લવવું, *vt.* લવલવાટ કરવો. To prattle. To chatter.
લવલેશ, *ad.* જરાપણ; તલમાત્ર. A little.
લવાજમ, *n.* અમુક મુદ્દતે આપવાની રકમ. Fee.
લવાદ, *n.* પંચ. Arbitration. ૨. પંચાતિયો. Arbitrator
લવિંગ,-વંગ, *n.* એક તેજાનો. Clove.
લશ્કર, *n.* સૈન્ય, Army. A force.
લશ્કરી, *a.* લશ્કરનું-તેને લગતું. Millitary. Martial.
લસણ. *n.* એક કંદ. Garlic.
લસરકો, *n,* ઉઝરડો; ઘસરકો. Scratch, A cut.
લસલસવું, *vt.* પ્રકાશવું. To shine. ઘી તેલથી તરબોળ થવું. To spread and flow like fluid.

લસોટવું, *vt.* ઘુંટવું; વાટવું. To grind.
લહરિ,-રી, *n.* તરંગ. Fancy. ૨. મોજું, Wave.
લહાણ. *n.* નફો. Profit. Advantage.
લહાણી,-ણું, *n.* ભેટની વહેંચણી. Distribution of things as gifts. [of a pleasure.
લહાવો,-વ,*n.*આનંદનો ઉપભોગ;ઓરતો. Enjoyment
લહિયો. *n.* લખવાનું કામ કરનારો માણસ. Writer.
લહેકો, *n.* શરીરનો મોહક ચાળો કે મરડાટ. Gait.
લહેજત, *n.* લજ્જત-મજા.Relish. ૨. સ્વાદ. Taste.
લહેજતદાર. *a.* સ્વાદિષ્ટ. Tasteful.
લહેર,*n.*તરંગ; મોજું. Wave. ૨. ઉંઘનું ઝોકું. Sleepiness.
લહેરી.*a.* આનંદી.Gay.૨.ઉડાઉ.Spendthrift.
લળકવું, *vt.* ચળકવું. To shine. લાલસા કરવી. To have an eagar desire for.
લળવું, *vt.* નમવું. To bend.
લંક, *n.* મરડાટ, Twist.
લંગડ,-ડું, *vt.* લલ્લું; પાંગળું. Lame.
લંગડાવું, *vt.* લંગડા ચાલવું. To limp. To hobble.
લંગર, *n.* વહાણ થોભાવી રાખવાનું આંકડાવાળું એક સાધન. Anchor. [anchor. To moor,
લંગરવું,-ગરવું, *vt.* લંગર નાખી વહાણ થોભાવવું. To
લંગાર.*n.*લાંબી હાર. Long row. ૨. સાંકળ. Chain.
લંગોટિયો, *n.* ભાઇબંધ. Friend. ૨. બાવો. Ascetic.
લંગોટી, *n.*કમરે બાંધવાની લુગડાની પટી.Small covering for loins.
લંઘન. *n.* લાંઘણ; ઉપવાસ. Fasting. Abstinence.
લંપટ, *a.* વ્યભિચારી. Debauch. Dissolute.
લંબ. *n.*લાંબી આકૃતિ.Perpendicular.*a.*લાંબુ.Long.
લંબગોળ,-વર્તુલ-લ,-વૃત. *a.* અંડાકાર. Ellipsoid.
લંબચોરસ, *n.* લાંબ અને ચોરસ આકૃતિ. Oblong.
લંબન, *n.* લટકવું તે. Hanging down. ૨. આશ્રય. Dependence.
લંબાઇ,-ણ, *n.* લાંબાપણું. Length. Extension.
લંબાવવું,*vt.*લાંબા કરવું.To lengthen.To prolong.
લંબાવું, *vt.* લાંબા થવું; લાંબો વખત ચાલવું. To be lenghthened.
લંબૂશ,-સ, *a.* ઘણું ઊંચું. Lanky and lean.
લાકડી, *n.* સોટી. Stick.
લાકડું, *n.* ઝાડનાં સૂકાં થડ ડાળ વગેરે. Wood.
લાક્ષણિક, *a.* આખા વર્ગનું સૂચક. Typical.
લાખ, *a.* સો હજાર. Huudred thousand *n.* કેટલાંક ઝાડપર કીડાઓએ બનાવેલોએક પદાર્થ.Sealing wax.
લાખું,*n.* ચામડીપર જન્મથી પડેલું ચાઠું. Natural spot on the skin.
લાખેણું. *a.* કિંમતી. Priceless. ૨. પ્રતિષ્ઠિત. Honest.
લાગ, *n.* તક;દાવ.Opportunity. ૨. ટેકણ. Support. ૩.યુક્તિ. Device.
લાગટ,-લાગટ, *ad.* સતત; ચાલુ. Continually.
લાગણી, *n.* મનની વૃત્તિ કે ભાવ.Feeling.૨. દયા.Pity.

લાગત, *n.* મૂળ કિંમત. Cost price. ૨. દાણ. જકાત. [Duty.
લાગલું, *ad.* તરતજ. Immediately.
લાગવગ, *n.* વગવસીલો. Influence.
લાગવું, *vt.* સંબંધ કે સ્પર્શ થવો. To come into contact with. ૨. અથડાવું. To be hit. ૩. અડકવું. To touch. ૪. ભાસવું. To seem. ૫. મચ્યા રહેવું. To stick to. ૬. કિમ્મત પડવી. To cost. ૭. લાગુ પડવું. To fit. ૮. અસર થવી. To feel. ૯. સળગવું. To be kindled. To burn.
લાગુ, *a.* બંધ બેસતું. Agreeable. સંબંધ હોવું તે. Connected with. *ad.* ચાલુ. Continually.
લાગો, *n.* કર; વેરો. Tax. ૨. હકસાઈ; હાપું. Lien.
લાચાર, *x.* નિરૂપાય, વિવશ. Helpless. ૨. ગરીબ. Poor
લાચારી, *n.* વિવશતા. Helplessness.
લાજ, *n.* લજ્જા. Shame. Bashfulness. Modesty. ૨. મલાજો. Deference.
લાજવું, *vt.* શરમાવું. To be ashamed.
લાજીમ,-જમ, *a.* ઘટિત; છાજે એવું. Proper.
લાટી, *n.* લાકડાનું પીઠું. Timber-market.
લાઠી, *n.* ડાંગ; લાકડી. Cudgel.
લાડ, *n.* હસાવી બોલાવી રાજી રાખવું તે-તેવું વર્તન. Caressing. Fondling. [Dear.
લાડકવાયું,-કું,-લું,-ડીલું, *a.* વહાલું; લાડમાં ઉછરેલું.
લાડવો,-ડુ,-ડુ, *n.* મોદક. Sweet ball. પિંડો; ગોળો. [Round ball.
લાડી, *n.* નવી પરણેલી વહુ. Bride.
લાડો, *n.* વર. Bridegroom.
લાણી, *n.* Same as. લહાણી.
લાત,-ત્તા, *n.* પાટુ; પગથી કરેલો આઘાત. Kick.
લાતી, *n.* બંદર ઉપરની વખાર. Warehouse near a [port.
લાદ, *n.* ઘોડા ગધેડાનું છાણ. Dung.
લાદવું, *vt.* સામાન ભરવો. To load. ૨. ખડકવું. To pile [upon.
લાદી, *n.* ફરસબંધી. Pavement.
લાપટ,-પોટ, *n.* તમાચો. Slap.
લાપશી,-સી, *a.* કંસાર; ઘઉંની મીઠી વાની. A sweet.
લાફો, *n.* થાપોટ. Slap. ૨. ભૂંગળ. Strengthening-bar. ૩. ઉડાઉ માણસ. Extravagant person.
લાભ, *n.* ફાયદો. Profit. ૨. Gain. Lucre. [table.
લાભકર,-કર્તા-કારી,-કારક, *a.* લાભ આપે એવું. Profi-
લાભદાયી,-પ્રદ, *a.* લાભ આપનારું. Profitable.
લાભાલાભ, *n.* લાભ અને નુકશાન. Profit and loss.
લાય, *n.* આગ. Fire. બળતરા. Burning sensation,
લાયક, *a.* યોગ્ય. Fit. ૨. અનુકુળ. Suitable.
લાયકાત, *n.* યોગ્યતા, Fithness. Worth.
લાયરી. *n.* ડંફાસ; પતરાજી. Boasting.
લાર, *n.* લાંબીહાર, Row. A line.
લારી, *n.* માલ વહી જવાની ગાડી. Lorry.
લાલ, *a.&n.* રાતું. Red. *n.* પુત્ર. Son. ૨. માણેક. Ruby. ૩. છેલ. Fop.
લાલચ, *n.* લાલસા; લોભ. Temptation. Avarice.
લાલચુ, *a.* લોભી. Greedy. Covetous.
લાલન,-પાલન, *n.* લાડ લડાવવાં તે. Fondling.
લાલસા, *n.* ઉત્કટ ઇચ્છા; તૃષ્ણા. Eager desire.
લાલા,-જી,-લો, *n.* છેલ. Fop. A beau.
લાલાશ,-લિમા,-લી, *n.* રતાશ. Redness.
લાલિત્ય. *n.* લલિતપણું. Elegance. Beauty.
લાવણી, *n.* લલકારાય તેવી કવિતા. Ballad.
લાવણ્ય, *n.* સૌંદર્ય. Beauty. Loveliness.
લાવણ્યમય,-મયી, *a.* સુંદર. Beautiful.
લાવવું, *vt.* લઈ આવવું; આણવું. To bring.
લાવા, *n.* જ્વાળામુખીમાંથી નીકળતો ગરમ રસ. Thick liquid thrown by a volcano.
લાશ,-સ, *n.* મડદું. Corpse. *a.* પાયમાલ. Ruined.
લાસરિયું, *a.* ઠામઠકાણા વિનાનું, Dilatory. Fickle.
લાહી, *n.* ઘઉંના લોટની ખેળ. Paste.
લાળ. *n.* મોઢાનો ચીકણો પ્રવાહી પદાર્થ. Saliva.
લાળો, *n.* અંગારા. Burning coal.
લાંગરવું. *vt.* લંગર નાખવું. To anchor.
લાંઘ,-ણ, *n.* ઉપવાસ. Fasting.
લાંઘવું, *vt.* ઉપવાસ કરવો. To fast.
લાંચ, *n.* અમલદાર વગેરેને અપાતી છૂપી અઘટિત રકમ. [Bribe.
લાંચખાઉ,-ચિયું, *a.* લાંચ લેનારૂં. Corrupt.
લાંછન, *n.* ડાઘ; કલંક. Stigma. ૨. ચિહ્ન. Mark.
લાંઠ,-ઠિયું, *a.* ખુંધું. શઠ. Cunning. Roguish.
લાંબુ, *a.* લંબાઇમાં વધારે. Long. [Documentory.
લિખિત, *a.* લખેલું, Written. ૨. કાગળ પર લખાયેલું.
લિજત, Same as. લેહેજત.
લિપિ,-પી, *n.* ભાષાના વર્ણો લખવાની રીત. Writing [alphabet.
લિબાસ, *n.* પોશાક. Dress.
લિલાઉ,-મ, *n.* હરાજી. Auction.
લિસોટો, *n.* ઉઝરડો. Scratch. ૨. લીટી. Line.
લિંગ, *n.* ચિહ્ન. Sign. ૨. જાતિ. Gender. ૩. પુરુષની ઇન્દ્રી. Male organ.
લિંબુ, *n.* એક ખાટું ફળ. Lemon.
લીખ, *n.* જૂ નામના જંતુનાં ઇંડાં. Louse.
લીટી, *n.* પહોળાઈ વગરની રેખા. Line. ૨. હાર. Row.
લીટો. *n.* જાડી લીટી. Thick line. ૨. છેકો. Stroke.
લીદ, *n.* લાદ. Dung.
લીધે, *prep.* તેથી તેટલા માટે. On account of.
લીન. *a.* તલ્લીન; ગરક. Absorbed in.
લીપણ, *n.* જમીન પરનો છાણ માટીનો લેપ. Plastering.
લીપવું; *vt.* છાણ માટીની ગારનો લેપ કરવો. To smear over.
લીલ, *n.* બંધિયાર પાણી પર વળતો લીલો ચીકણો [પદાર્થ. Moss.
લીલમ, *n.* લીલા રંગનું એક રત્ન. Emerald.
લીલા, *n.* ક્રીડા; ખેલ. Sport. Play.
લીલાગર, *n.* ભાંગ. Hemp.
લીલાલહેર, *n.* આબાદી. Prosperity. ૨. આનંદ. Joy.
લીલાશ, *n.* લીલાપણું. Greenness. ૨. ભીનાશ, Wetness.

લીલીસૂકી,n.ચડતીપડતી.Prosperity and adversity.
લીલું. a. કાચી કેરીના રંગ જેવું. Green, ૨. ભીનું Wet. ૩. રસદાર. Juicy. ૪. તાજું. Fresh.
લીલોતરી, n. શાકભાજી. ભાજીપાલો. Vegetables. ૨. તાજી લીલી વનસ્પતિ. Greens.
લીસુ, a. સુંવાળુ. Smooth. ૨. સરકણુ. Slippery.
લીટ, n. નાકનો ચીકણો મળ. Nasal mucus.
લીંડીપીપર, n. એક તેજાનો. Pepper.
લુચ્ચું, a. કપટી; ખુંધું. Cunning. Roguish.
લુટારૂ,-રો,n.લૂટનારો,ધાડપાડુ.Robber. A plunderer.
લુંટાવવું. vt. લુટાવાય એમ કરવું, To get robbed.
લુટાવું, vt. હરિ લેવાવું. To be robbed.
લુબ્ધ, a. લોભિયું Greedy. ૨. મોહિત. Enraptured.
લુહાર, n. લોઢું ઘડવાનો ધંધો કરનાર.Blacksmith.
લુંગી, n. કાછડી વાળ્યા વગરનું કેડે વીંટવાનું વસ્ત્ર. Piece of cloth. [થતો રોગ. Sunstrok.
લૂ,-ક, n. ઉનાળાનો ગરમ પવન. Hot wind. ૨. તેથી
લૂખસ, n. ખૂજલી. Itch. [Empty.
લૂખું, a. ચીકટ વિનાનું. રસ વિનાનું. Dry. 2. ખાલી.
લૂગડું, n. કપડું.Cloth.૨. સાલ્લો.Female garment.
લૂગદી, n. પ્રવાહી સાથે ઘુંટીને બનાવેલો લોંદો, Ball of sticky substance. [rubbing.
લૂછવું, vt. લોહવું; લૂગડું ઘસી સાફ કરવું.To clean by
લૂટ,-લૂટ,n.લૂંટવું તે. Plunder.૨.લૂંટેલો માલ.Booty.
લૂંટફાટ, n. લૂંટવું તે, Plundering. Pillage.
લૂંટવું, vt. બળાત્કારે હરી લેવું. To plunder.
લૂણ, n. મીઠું. Salt.
લૂણહરામ, a. નિમકહરામ. Faithless. Ungrateful.
લૂણહલાલ, a. નિમકહલાલ. Faithful.
લૂમ,-ખું,-ખો, n. ફળનું ઝુમખું. Bunch of fruits.
લૂલી, n. જીભ. Tongue.
લૂલું. a. લંગડું, Lame. ૨. અશક્ત. Weak.
લૂંડી, n. ગુલામડી. Female slave.
લૂંડો, n. ગુલામ; દાસ. Male slave.
લૂંબ, n. લુમ. A bunch.
લેકિન, *prep.* પણ. Still. ૨. તથાપિ. Yet.
લેખ, n. લખાણ. Writing. ૨. કરાર, Deed. ૩. ટૂંકો નિબંધ. Short essay.
લેખક, n. લહિયો; ગ્રંથ કે લેખ લખનાર. Writer.
લેખણ,-ણી,-ની,-ખિની, n. કલમ. Pen.
લેખવું,-વવું, vt. ગણવું; હિસાબમાં લેવું. To regard.
લેખિત, a. લખેલું. Written.
લેખું, n. મોંએ ગણાય એવો ટૂંકો સહેલો હિસાબ. An excercise in mental arithmetic.
લેખે, ad. હિસાબે; પ્રમાણે, At the rate of.
લેણદાર,-ણિયાત, n. લેણાવાળો, Creditor.
લેણદેણ,n.લેવડદેવડનો સંબંધ.Business relations.
લેણું, n. આપેલું પાછું લેવાનું તે.Outstanding debt.
લેપ, n. ખરડ. Liniment.
લેપવું, vt. ચોપડવું. To coat with. ૨. વળગવું. To stick to. ૩. ઢાંકવું. To cover.
લેબાસ, n. પોશાક. Dress. Costume.
લેભાગુ, n. લઇને નાશી જનાર. Runaway. ૨. ઉપરચોટિયા જ્ઞાનવાળો. A smatterer.
લેલું,-લો, n. કડિયાનું એક ઓજાર, Trowel.
લેવડદેવડ,-વાદેવા, n. લેણદેણ. Pecuniary dealings.
લેવાલી, n. ખરીદી. Buying.
લેવાવું, vt. લેવાય એમ કરવું, To be taken. ૨.સુકાવું. To go thin. ૩. શરમાવું. To be ashamed.
લેવું, vt. ગ્રહણ કરવું. To take. ૨. સ્વીકારવું. To accept. ૩. ખરીદવું. To buy.
લેહેકો, n. ચાલવાની મરોડ. Gait; Motion.
લેહેજત, n. રસ; મઝા. Delight.
લેહેર, n. પવનની લહરી.A breeze.૨.ગમત.Pleasure.
લેશ, a. જરાક. Little. n. અણું. Atom.
લેશમાત્ર, a. થોડુંક. Little. *ad.* જરાક. A little.
લેંઘો, n. ચોરણો. Trousers. [૩. વર્ગ Class.
લોક, n. જનતા. People. ૨. જનસમૂહ. Mankind.
લોકકથા,-વાર્તા, n. લોકોમાં પ્રચલિત વાત; દંતકથા. [Folklore.
લોકનાયક, n. આગેવાન. n. Leader.
લોકપ્રિય, a. લોકોમાં પ્રિય.Popular.
લોકમત, n. લોકોનો મત.Public opinion.[rumour.
લોકવાયકા, n. લોકોમાં ચાલતી વાત; અફવા. Public
લોકશાસન,-શાહી, n. પ્રજાસત્તાક રાજ્ય.Democracy.
લોકસત્તાક, n, પ્રજાસત્તાક. Republic.
લોકસત્તાવાદ, n. લોકશાસનનો વાદ. Democracy.
લોકસેવા, n. જાહેર જનતાની સેવા. Public service.
લોકહિત, n, લોકોનું હિત. General welfare.
લોકાચાર, n. લોકમાં ચાલતો વ્યવહાર, Public usage.
લોકાપવાદ, n. જાહેરમાં વગોણું. Popular censure. Accusation by public.
લોકાંતર, n. પરલોક. Other world.
લૌકિક, કીક,n,લૌકિક;ખરખરો.Visit of condolence.
લોકોપકાર, n. સાર્વજનિક કલ્યાણ. Public good.
લોખંડ,-ડું, n. લોહ; એક ધાતુ. Iron.
લોખંડી, a, ખૂબ મજબૂત. Very strong.૨. લોખંડનું બનાવેલું. Made of iron.
લોચન, n. આંખ. Eye. ૨. છીનવી લેવું તે. Robbing.
લોચના, n. ઝંખના; તલસાટ. Craving.
લોચો, n. લોંદો. Lump. ૨. ડુચો. Rag. ૩. ગોટાળો. Confusion. ૪. તકરાર. Dispute.
લોટ, n. આટો. Flour.
લોટો, n, કળશિયો. Drinking pot.
લોઢ, n. હિંડોળો, Swing. ૨. પાણીનું મોટું મોજું. Wave. ૩. માટીનો ગઠ્ઠો. Lump of clay.
લોઢવું, vt. કપાસને ચરખાથી પીલવું. To seperate cotton seeds.
લોઢી, n. લોઢાની તવી. Iron pan.

લોથ, *n.* મડદું; શબ, Corpse. ૨. પીડા. Pest. *a.* થાકી ગએલું. Tired. ૨. મૂર્ખ. Stupid. ૩. નકામું. Useless.
લોથપોથ,-ટપોટ, *a.* સાવ થાકી ગએલું. Utterly tired.
લોથવું,-ધવું, *vt.* બેચેનીમાં આળોટવું; લોથવું. To roll in uneasiness.
લોપવું, *vt.* ન માનવું. To disobey.
લોબાન, *n.* એક વૃક્ષનો ગુંદર. ધૂપમાં વપરાય છે તે. Benzoin.
લોભાવું, *vt.* લલચાવું; લોભમાં પડવું. To be allured.
લોભિયું,-ભી, *a.* લોભવાળું. Greedy.
લોલક, *n.* લટકતી અને ઝૂલતી વસ્તુ. Pendulum. 2. કાનનું ઘરેણું. Ear-drop.
લોલવું, *vt.* હાલવું. To move. શોભવું. To shine.
લોલુપ, *a.* લલુપતાવાળું; તૃષ્ણાતુર. Covetous.
લોહ, *n.* લોઢું. Iron.
લોહકાટ, *n.* લોઢાનો કાટ. Oxide of iron.
લોહચુંબક, *n.* લોઢાને આકર્ષવાના ગુણવાળું એક દ્રવ્ય. Magnet.
લોહવું, *vt.* લુછવું. To rub off.
લોહીયાળ,-ળું, *a.* લોહીવાળું. Stained with blood.
લોહી, *n.* રૂધિર; રક્ત. Blood.
લોહીલુહાણ,-લોહાણ, *a.* લોહીના રેલાથી ખરડાએલું. Stained with blood.
લોંકડી, *n.* શિયાળ. Fox.
લોંદો, *a.* ચીકણા નરમ પદાર્થનો લોચો. Clammy lump.
લૌકિક, *a.* લોકોમાં ચાલતું. General. Popular.
લૌવો, *n.* વિદૂષક. Buffoon.
લ્યાનત, *n.* શરમ; ફિટકાર. Disgrace.

'व'

વ, ઓગણત્રીસમો વ્યંજન; ચોથો અર્ધસ્વર. The twenty ninth consonant of the Gujarati Alphabat. *ad.* અને. And.
વકફ, *a.* સાર્વજનિક. Public.
વકરવું, *vt.* સામું થવું; બહેકવું. To oppose.
વકરો, *n.* વેચાણ. Sale.
વકાલત,-કીલાત, *n.* વકીલનું કામ. Pleadership.
વકી, *n.* સંભવ. Possibility. ૨. આશા. Prospect.
વકીલ, *n.* કાયદાશાસ્ત્રી. Pleader. ૨. પ્રતિનિધિ. Agent.
વકીલાતનામું, *n.* અસીલ તરફથી વકીલાત કરવાનો લેખ. The power of attorney.
વકુફ, *n.* અક્કલ; સમજ. Sense. Understanding.
વક્કર, *n.* મોભો. Reputation. ૨. વજન. Weight. ૩. લાયકી. Dignity.
વક્તા, *n.* ભાષણ કરનાર. Speaker. Orator.
વક્તૃતા,-તૃત્વ, *n.* બોલવાની છટા. Eloquence.
વક્ર, *a.* વાંકું. Curved.
વક્રદૃષ્ટિ, *n.* અદેખાઈ. Jealousy.
વક્રોક્તિ, *n.* કટાક્ષનું વચન; વાંકો બોલ. Sarcasm.
વક્ષ,-સ્થલ,-ક્ષઃસ્થળ, *n.* છાતી. Chest.
વખ, *n.* વિષ. Poison.
વખત, *n.* સમય. Time. ૨. કાળ. Period. ૩. તક. Opportunity. ૪. નવરાશ. Ease.
વખતસર, *ad.* યોગ્ય વખતે. Timely.
વખતે, *ad.* કદાચ; સંભવત: It is possible that.
વખતો વખત, *ad.* વારંવાર. Frequently. Often.
વખવખાટ-ખો, *n.* વખવખવું તે. Restlessness.
વખાણ, *n.* પ્રશંસા. Praise.
વખાણવું, *vt.* વખાણ કરવાં. To praise.
વખાર, *n.* કોઠાર. Storehouse.
વખો, *n.* સંકટ. Calamity. ૨. ભૂખમરાનું સંકટ. State of starvation.
વખોડવું, *vt.* ખોડ કાઢવી. To find fault with.
વગ, *n.* મોટાની સાથેનો સંબંધ. Influence. ૨. સવડ. Accomodation. ૩. તક. Circumstance.
વગડાઉ, *a.* જંગલી. Wild.
વગડો, *n.* જંગલ. Forest.
વગદાં, *n.* ફાંફાં. Vain efforts.
વગર, *ad.* વિના. without.
વગવસીલો,-સગ, *n.* મોટાની સાથેનો સંબંધ તથા તેની ઓથ. Influence.
વગળ, *n.* ભેગ. Mixture.
વગાડવું,-જાડવું, *vt.* બજાવવું. To sound.
વગેર, *ad.* અને બીજા ઈત્યાદિ. Et cetra.
વગોણું,-વણું,-વણા, *n.* નિંદા. Slander.
વગોવવું, *vt.* નિંદા કરવી. To slander.
વઘાર, *n.* દાળ કઢીને તેલ મરચાં ઈત્યાદિથી છમકારવી તે. Seasoning.
વઘારવું, *vt.* વઘાર કરવો. To season.
વચગાળો, *n.* વચ્ચેનો ભાગ. Interval.
વચન, *n.* કથન. વેણ. Speech. ૨. કોલ. Promise. ૩. સંખ્યા. Number.
વચની, *a.* વચન પાળનારૂં. Faithful.
વચમાં,-ચ્ચે, *ad.* દરમિયાન. During.
વચલું,-ચેટ, *a.* મધ્યનું. Middle.
વચ્ચોવચ, *ad.* બરાબર વચમાં. Exactly in the middle.
વચ્છનાગ-છનાગ. *n.* એક ઝેરી કંદ, Aconite.
વછિયાત, *n.* આડતિયા. Agent.
વછુટવું, *vt.* છૂટવું; જુદા પડવું. To be seperated.
વછેરી, *n.* નાની ઘોડી. Young mare.
વછેરો, *n.* નાનો ઘોડો. Colt.
વછોડવું, *vt.* જુદું પાડવું. To seperate. ૨. મુક્ત કરવું. To discharge.
વજન, *n.* ભાર. Weight. ૨. તોલ. Standard of weight. ૩. દબાણ. Pressure. ૪. મોભો. Dignity.
વજનદાર, *a.* વજનવાળું. Weighty. ૨. મોભાદાર. Influential.
વજીફદાર, *n.* જાગીરદાર. Landlord.
વજીફો, *n.* જાગીર; ઇનામમાં મળેલી જમીન. Estate.

વઝીર, *n.* પ્રધાન. Minister.
વજુદ, *n.* ખરાપણું; વાસ્તવિકતા. Truth.
વજે,*n.*પાકેલા અનાજમાં-હિસ્સો પાડીને લેવાતી મહેસૂલ. Payment in kind. [૨. વિજળી,Lightning.
વજ,-જ્જર,*n.*ઇંદ્રનું આયુધ,Thunderbolt of Indra.
વજ્રલેપ, *n.* કદી ઉખડે નહિ તેવો લેપ, Very strong cement. *a.* સજડ. Irremovable.
વટ, *n.* વડ.Banyan tree.૨. ટેક. Self-respect. ૩. આબરૂ. Reputation.૪. ધીરધાર થતી હોય તે બજાર. Shroff bazar. *a.* મુખ્ય. Chief.
વટલવું,-લાવું, *vt.* પરધર્મમાં જવું. To be a convert. into another religion.
વટલોઇ, *n.* તાંબડી. Brass water-pot.
વટવું, *vt.* ઓળંગવું, To cross. ૨. પસાર થઈ જવું. To pass away. ૩. પાછા હઠવું. To recede. 4. નાસી જવું. To disappear.
વટહુકમ, *n.* સર્વને લાગુ પડતો હુકમ. A general order applicable to all.
વટાણા, *n.* એક કઠોળ. Field-pea.
વટાવ, *n.* વળતર; છૂટ. Discount.
વટાવવું, *vt.* નાણા કરવાં. To exchange. ૨. પરચુરણ નાણું લેવું.To cash.
વટાળ,-ળો,*n.*ભ્રષ્ટતા.Pollution.
વટાળવું,-ટલાવવું, *vt.* ભ્રષ્ટ કરવું, To pollute.
વટીક, *ad.* સુદ્ધાં, પણ. Also.
વટેમાર્ગુ, *n.* મુસાફર. Traveller.
વડ, *n.* એક ઝાડ. Banyan tree. *a.* મોટું. Elder.
વડપણ,-ણું, *a.* મોટાપણું. Greatness.
વડવા, *n.* ઘોડી. Mare.
વડવાઘોળ,-વાગોળ; *n.*વાગોળ.Wild bat;flying fox.
વડવાગ્નિ,-વાનલ, *n.* સમુદ્રમાં રહેલો અગ્નિ. Sub-marine fire.
વડવો, *n.*પૂર્વજ,Ancestor.૨. મા અથવા બાપનો બાપ. Grand-father.
વડાઇ, *n.* મોટાઈ. Greatness. ૨. પતરાજ Vanity.
વડારણ, *n.* ગોલી; ખવાસણ. Maid-servant.
વડિયાઇ, *n.* મા અથવા બાપની મા. Grandmother.
વડીલ, *a.&n.* મોટું મુરબ્બી. Elder.
વડીલોપાર્જીત, *a.*બાપદાદાએ રળેલું. Ancestral.
વડું, *a.* અડદની દાળનીએકવાની,Kind of fried dish.
વડે,-તે, *prep.* થી; વતી. By; With.
વઢકણ,-ણું,-કારૂં,-વાડિયું,*a.*કજિયાખોર.Quarrelsome.
વઢવાડ,-વઢ, *n.* તકરાર; કજિયો. Quarrel.
વઢવું, *vt.* કજિયો કરવો. To quarrel. ૨. મારામારી કરવી. To fight. 3. ઠપકો આપવો. To scold.
વણ, *ad.* વિના. Without.
વણકર, *n.* વણવાનો ધંધો કરનાર. Weaver.
વણજ,*n.*વેપારનીવસ્તુ. Commodity. ૨. વેપાર. Business.
વણજાર, *n.* પોઠ કે કાફલો, Caravan.
વણજારો, *n.* બળદોની પીઠ પર માલ ભરી પરદેશમાં લઇ જનાર વેપારી. Travelling merchant.
વણવું, *vt.* સાળ વડે કપડું બનાવવું, To weave. ૨. રોટલી કરવી. To roll. ૩.આમળવું,.To interwine.
વણસવું, *vt.* બગડવું; ખરાબ થવું. To be spoiled.
વણાટ, *n.* પોત; કુમાશ. Texture.
વણિક, *n.* વેપારી; વાણિયો. Merchant.
વણિયર, *n.* એક નાનું ચોપગું પ્રાણી. A carnivorous animal.
વતન, *n.* મૂળ ગામ કે દેશ. Native place. ૨. ઈનામ દાખલ મળેલી જાગીર. Estate.
વતની, *n.* રહીશ. Resident.
વતરણું, *n.* કલમ. Pen.
વતાવવું, *vt.* છેડવું, To tease. ૨. બતાવવું.To point. out. ૩. પજવવું. To harass.
વતી, *prep.* બદલું. Instead of. વડે.For.પ્રત્યય જેમકે; લાવણ્યવતી. suffix.
વતેસર, *a.&n.* લાંબુ. Lengthy.
વતું, *a.* વધારે. More.
વત્સ, *n.* બાળક. Child. વાછરડું, Calf.
વત્સર, *n.* વર્ષ. Year.
વત્સલ, *a.* માયાળુ; સ્નેહાળ. Kind.
વદ,-ધ,-દિ, *n.* કૃષ્ણપક્ષ; અંધારિયું. Dark half of the Hindu Lunar month.
વદતોવ્યાઘાત, *n.* પોતે બોલેલી વાતથી વિરૂદ્ધ બોલવું તે. Contradiction.
વદન, *n.* મોં. Face.
વદવું, *vt.* બોલવું. To speak.
વદાડ,-ર,*n.* વાયદો, A stipulated time
વધ, *n.* કાપી નાખવું તે. Slaughter. ૨. વધારો, Increase.
વધઘટ, *n.* વતુ ઓછું થવું તે.Increase or decrease.
વધરાવળ; *n.* વૃષણનો એક રોગ, Hydrocele.
વધવું, *vt.* વધારો થવો; મોટા થવું. To increase. ૨. બાકી રહેવું, To have a remainder. ૩. આગળ જવું. To advance.
વધાઈ,-મણી, *n.* શુભ સમાચાર. Good news.
વધારવું, *vt.* વધારો કરવો. To increase. વિસ્તારવું. To expand.
વધારે પડતું, *ad.* જોઇએ તે કરતાં વધારે. More than necessary.
વધારો, *n.* નફો; બાકી, વૃદ્ધિ, Surplus. ૨. પુરવણી. Appendix.
વધાવવું, *vt.* હર્ષભેર આવકાર આપવો. To welcome ceromoniously.
વધુ,-ધારે, *a.* વધારે. More.
વધૂ, *n.* પત્ની. Bride ૨.. છોકરાની વહુ. Son's wife.
વધેરવું, *vt.* બલિદાન આપવું.To sacrifice.૨. ભાંગવું; ફોડવું. To crush.
વન, *n.* જંગલ. Forest.
વનરાજ, *n.* સિંહ. Lion.
વનરાજી,-જિ,-ઇ, *n.* ઝાડોની લાંબી હાર. Woods.
વનવાસ, *n.* વનમાં વસવું તે. Dwelling in a forest.
વનસ્પતિ, *n.* ઝાડ છોડ વિગેરે. Vegetables. Greens.
વનસ્પતિવિદ્યા,-શાસ્ત્ર,*n.*વનસ્પતિને લગતુંશાસ્ત્ર.Botany.
વનિતા, *n.* સ્ત્રી. Woman.
વપરાટ,-શ, *n.* ઉપયોગ; વાપર. Use.
વપરાવું, *vt.* વપરાય એમ કરવું. To be used,

વપુ, *n.* શરીર, Body.
વફા,-ઈ,-કારી. *n.* પ્રમાણિકપણું;શ્રદ્ધા. Fidelity,
વફાદાર, *a.* વિશ્વાસુ; સ્વામીભક્ત, Loyal.
વમન, *n.* ઉલટી. Vomitting.
વમળ, *n.* વહેતાપાણીમાંથતુંકૂંડાળું-ભમરો. Whirlpool.
વય *n.* ઉમ્મર. Age.
વર,*a.* ઉત્તમ.Best. *n.* વરરાજા. Bridegroom. ૨.પતિ. Husband. ૩. વરદાન. Boon.
વરક,-ખ. *n.* સોના કે ચાંદીનું છેક પાતળું પતરું. Silver or gold leaf.
વરઘોડો, *n.* પરણવા જતા વરની સવારી. Marriage. [procession.
વરજોગ, *a.* પરણવા લાયક. Marriageable.
વરજોળો, *n.* ઉચાટ; ચિંતા. Anxiety.
વરણાગિયું, *a.* ટાપટીપ કરનારું. Foppish.
વરણી,-રણી, *n.* પસંદગી. Selection. ૨. લેખુ. Esteem.
વરતવું,*vt.*વર્તવું;ચાલવું.To act.૨.થવું. To happen. ૩. ઓળખવું,To rocognise.૪. પ્રાપ્ત થવું.To gain.
વરતારો, *n.* ભવિષ્યકથન. Foretelling.
વરદાન, *n.* દેવદેવીએ આપેલું વચન. Boon.
વરદી, *n.* ખબર. Information. ૨, હુકમ. Order.
વરમ, *n.* સોજો. Inflammation.
વરમાળ,-ળા, *n.* પરણતી વખતે વરકન્યાના કંઠમા નંખાતી સૂતરની માળા. Nuptial garland.
વરરાજા, *n.* વર. Bridegroom.
વરવધૂ,-વહુ, *n.* પતિપત્ની. Husband and wife.
વરવું, *vt.* લગ્ન કરવાં. To marry. ૨.વપરાવું. To be used. *a.* કદરૂપું; બેડોળ. Ugly.
વરશી, સી, *n.* મરનારની વાર્ષિક તિથિ. Anniversary of the dead.
વરસ, *n.* વર્ષ. Year.
વરસગાઠ, *n.* જન્મગાંઠ. Birth-date.
વરસવું, *vt.* વરસાદ પડવો. To rain.
વરસાદ, *n.* વાદળામાંથી પાણીનું પડવું તે. Rain.
વરસોવરસ, *ad.* દરવર્ષે. Every year.
વરંડો, *n.* ઓસરી; પડાળી. Verandah.
વરાડું,-રેડું, *n,* દોરડું. Rope.
વરાધ, *n.*બાળકને થતો એક રોગ.Whooping cough.
વરાહ, *n.* ડુક્કર. સૂવર. Boar.
વરાળ, *n.* પાણી ગરમ થતાં તેનું વાયુ રૂપે થતું રૂપાંતર. Steam.
વરાળયંત્ર, *n.* વરાળથી ચાલતું યંત્ર. Steam-engine.
વરિયાળી, *n.* મુખવાસ તરીકે વપરાતું એક બી. Indian sweet fennel seed.
વરિષ્ટ, *a.* સર્વોત્તમ. Highest.
વરુ, *n.* ચોપગું પ્રાણી. Wolf.
વરુણ, *n.* પાણીનો અધિષ્ઠાતા દેવ. Deity of water. ૨. એક ગ્રહ. Neptune.
વરેણ્ય, *a.* પસંદ કરવા યોગ્ય.Eligible.ઉત્તમ. Excellent.
વરો, *n.* જમણ. Dinner party.
વર્ગ, *n.* મોટા સમુદાયનો એક ભાગ. Class. ૨. શ્રેણી. Series. ૩. વિભાગ. Division. ૪.જાત, Category.
વર્ગમૂલ,-ળ, *n.* Square root,
વર્ગવારી,-ર્ગીકરણ, *n,* જાતવારગોઠવણી. Classification.
વર્ચસ, *n.* તેજ;દીપ્તિ. Lustre. બળ,પરાક્રમ.Vigour,
વર્ચસ્વી, *a.* તેજસ્વી. Lustrous.
વર્જવું, *vt.* તજવું. To renounce,
વર્જિત, *a.* છોડી દીધેલું, Forbidden.
વર્જ્ય-ર્જનિય, *a.* તજવા યોગ્ય. Fit to be avoided.
વર્ણ, *n.* રંગ. Colour. ૨. અક્ષર. Letter. ૩. રૂપ. Complexion.
વર્ણન, *n.* બયાન. Description, પ્રશંસા. Praise.
વર્ણમાલા,-ળા, *n.* ભાષાના મૂળાક્ષરો. Alphabet.
વર્ણવવું,-વું, *vt.* વર્ણન કરવું. To describe.
વર્ણસંકર, *n.&a.* ભિન્ન વર્ણનાં સ્ત્રી પુરુષથી ઉત્પન્ન થયેલું. Hybrid.
વર્ણાંતર, *a.&n.* ભિન્ન ભિન્ન વર્ણનું. Endogamous,
વર્ણ્ય,-ર્ણનીય, *a.* વર્ણવા યોગ્ય. Describable.
વર્તણૂક,-તાવ,*n.*વર્તવાની રીત; ચાલચલગત. Conduct.
વર્તન,*n.*આચરણ. Behaviour.
વર્તમાન, *a.* ચાલુ. Current. ૨. આધુનિક. Modern, *n.* સમાચાર. News.
વર્તમાનકાળ, *n.* ચાલુ સમય. Present tense.
વર્તમાનપત્ર, *n.* છાપુ. Newspaper.
વર્તવું, *vt.* આચરણ કરવું. To act.૨. થવું. To be. ૩. પારખવું. To make out.
વર્તુલ-ળ,*n.*ગોળ કૂંડાળું. Circle.
વર્તુલાકાર, *a.&n.* ગોળ. Round.
વર્ધન, *n.* વધવું તે. Augmentation. ૨. આબાદાની. Prosperity.
વર્ધમાન, *a.* વધતું.Advancing. ૨.આબાદ થતું.Prosperous.
વર્ય, *a.* ઉત્તમ. Best. પ્રત્યય છે. જેમ-: પંડિતવર્ય, Suffix.
વર્ષ, *n.* બાર માસનો સમય. Year.
વર્ષા,-ઋતુ, *n.* વરસાદની ૠતુ. Monsoon.
વર્ષાસન,*n.*ગુજરાન માટે મળતી વાર્ષિક રકમ.Annuity.
વલખાં, *n.* ફાંફાં. Vain efforts.
વલણ,-ળણ, *n.* વૃત્તિ; મનનું વળવું તે, Inclination. ૨. વાંક. Curve. ૩. મરોડ. Specimen. ૪. નફાતોટાની પતાવટ. Settlement.
વલવલવું,*vt.*વલખાંમારવાં.To be restless.૨.બોલબોલ કરવું To prattle.
વલવલાટ, *n.* વલખાં મારવાં તે. Restlessness.
વલંદો, *n.* હોલેન્ડનો વતની. Dutch.
વલુર, *n.* ખજવાળ; ચળ. Itch.
વલુરવું, *vt.* ખજવાળવું. To itch. To scratch.
વલે, *n.* હાલત; સ્થિતિ.Conditicn.૨.ઉપાય.Remedy. ૩. ખરાબ દશા. Wretched state. staff.
વલોણું,*n.*વલોવવું તે. Churning.૨.રવાઇ. Churning staff. ૩. Churning vessel.
વલોપાત, *n.* આક્રંદ; કલ્પાંત. Weeping.
વલોવવું, *vt.* માખણ દહીંને વાંસવડે ઘુમડવું.To churn.
વલ્કલ, *n.* ઝાડની છાલનું વસ્ત્ર. Bark-garment.
વલ્લભ, *a.* પ્રિય. Dear. *n.* પતિ. Husband.
વલ્લભા, *n.* પત્ની. Beloved. Wife.

વવડાવવું,-રાવવું. *vt.* વાવે એમ કરવુ, To get planted.
વવળાટ. *n.* ચળ, ખજવાળ. Itch. ૨. સળવળાટ. Sensation. [૨. મુગ્ધ. Enchanted.
વશ. *a.* તાબે; શરણે. Subjected. Obedient.
વશવર્તી, *a.* તાબે રહેનારૂં, Submissive.
વશીકરણ, *n.* જાદૂ. Spell.
વસતિ,-તી. *n.* લોકસંખ્યા. Population. ૨. રહેઠાણ. Abode. ૩. વસેલી જગા. Populated place,
વસતિપત્રક, *n.* વસ્તિની ગણતરી. Census.
વસમુ. *a.* મુશ્કેલ. Difficult. ૨. માઠું. Evil.
વસવસો, *n.* વહેમ; અંદેશો. Doubt.
વસવાટ, *n.* વસવું તે. Habitation.
વસવાયુ. -યો, *n.* ગામ તરફથી પસાયતાં આપી વસાવેલા કુંભાર મોચી ઘાંચીવગેરે. Individual of the artisan class.
વસવું, *vt.* વસવાટ કરવો. To dwell. ૨. મનમાં ઉતરવું. To be impressed with.
વસંત, *n.* ફાગણ ચૈત્ર માસની ઋતુ: ઋતુરાજ. Spring.
વસાણું. *n.* ઔષધિઓ નાખી બનાવેલો પાક. An ectuary prepated from several drugs.
વસાવવું. *vt.* માણસોને લાવી રહેઠાણ કરાવવું, To colonize.
વસાહત, *n.* સંસ્થાન. Colony.
વસિયત,-નામું, *n.* વારસા સંબંધી લખાણ. Will.
વસીલો *n.* વગવગ. Influence.
વસુ, *n.* સોનું. Gold. ૨. ધન. Wealth. ૩. સૂર્ય. Sun.
વસુધા,-મતી,-સુંધરા. *n.* પૃથ્વી. Earth.
વસુકવું, *vt.* દૂધ દેતાં બંધ થવું. To stop giving millk.
વસુલ,-લાત. *n.* મહેસુલ. Revenue. ૨. આમદાની. Income.
વસો, *n.* સોમો ભાગ. A hundreth part. ૨. વીઘાનો વીસમો ભાગ. Twentieth part of a vigha. ૩. આબરૂ. Credit.
વસ્તારી, *a.* બહોળા કુંટુંબવાળુ. Having a large family.
વસ્તુ, *n.* ચીજ. Thing. ૨. સત્ય સાર. Truth. *ad.* નાટક કે કથાનો વિષય. Plot.
વસ્તુત: ખરૂં જોતાં. Really.
વસ્ત્ર, *n.* કપડું. Dress. Cloth
વસ્લ, *n.* મેળાપ. Meeting. ૨. સંબંધ. Connection.
વહન, *n.* વહેવું તે. Flowing. ૨. વાહન. Conveyance. ૩. ઉચકીને લઈ જવું તે. Carrying.
વહવું, *vt.* વહન કરવું. To carry. ૨. વહેવું, To flow.
વહાણ, *n.* મોટો મછવો. Boat.
વહાણવટી. *n.* વહાણ હંકારનાર. Sailor. ૨. દરિયાઇવેપારી. Marine merchant.
વહાણવટું, *n.* દરિયામાં વહાણ ફેરવવાં તે. Sea-faring.
વહાણું, *n.* પ્રભાત. Dawn.
વહાર, *n.* મદદ. Help. Aid. Assistance.
વહાલ,-પ,-પણ, *n.* પ્રીતિ. Affection.
વહાલમ,-લો, *n.* પિયું; કાંત. Husband.
વહાલસોયું. *a.* લાડકવાયું, Favourite.
વહાલું. *a.* પ્રિય. Dear.
વહાલી. *n.* પ્રિયા, Beloved,
વહી, *n.* નામાનો ચોપડો. Account book.
વહીવટ, *n.* કારભાર. Management. ૨. પદ્ધતિ. System. ૩. સંબંધ. Intercourse.
વહીવટદાર, *n.* કરભારી. Manager.
વહીવંચો, *n.* પેઢીનામું રાખનાર ભાટ. Family bard.
વહુ, *n.* પત્ની. Wife, ૨. છોકરાની વહુ, Son's wife.
વહેણ, *n.* પ્રવાહ. Flow.
વહેમ, *n.* શંકા. Doubt. ૨. ભ્રમ. Illusion.
વહેમાવું, *vt.* શંકા આવવી. To doubt.
વહેમી,-લું, *a.* વહેમથી ભરેલું. Suspicious.
વહેરવું, *vt.* કરવતથી કાપવું. To cut. To saw.
વહેરો,-આંતરો,-વંચો, *n.* ભેદભાવ, તફાવત. Difference.
વહેલ, *a.* રથ. Chariot.
વહેલું, *a.* જલદી. Early. ૨. ઉતાવળું. Fast.
વહેવાર, *n.* સંબંધ; ઘરવટ. Intercourse. ૨. ધીરધાર. Dealings. ૩. આચરણ; વર્તન. Social conduct. ૪. રૂઢિ. Usage.
વહેવું, *vt.* ઉચકવું. ખમવું. To bear. ૨. સરવું. To glide. ૩. વીતવું. To pass away.
વહેળો,-હેળીયું, *n.* નાનો પ્રવાહ. Rivulet.
વહેંચણ,-ણી, *n.* ભાગ કરવા તે. Distribution. હિસ્સો. Dividend.
વહેંચવું, *vt.* ભાગ પાડવા. To divide.
વહોરવું, *vt.* ખરીદવું. To buy. ૨. માથે લેવું. To undertake.
વહોરો, *n.* શિયા મુસલમાનનીજાતનોએકમાણસ, A Bora.
વળ, *n.* આમળો. આંટો. Twist. ૨. યુક્તિ. Device. ૨. અંટસ. Spite. [3. ટંટો કરવો. To wrangle.
વળગવું, *vt.* બાઝવું. To cling. ૨. લપેટાવું To embrace.
વળગાડ. *n.* ભૂતપ્રેતની ઝપટ. Evil spirit.
વળગાડવું, *vt.* સંધાડવું. To attach to ૨. માથે નાંખવું. To force upon.
વળતર. *n.* બદલા તરીકે કાંઈ મજરે આપવાનું હોય તે. Compensation.
વળવું, *vt.* વાંકા થવું. To bend. પાછા ફરવું, ૨. To return.
વળાવવું. *vt.* મોકલવું. To send. ૨. વિદાય કરવું. To see off.
વળાવિયો,-વો, *n.* ભોમિયો. Guide.
વળી, *ad.* વધારામાં; ઉપરાંત. Again. *n.* પાતળો સોટો. Round thin rafter.
વંકાવું, *vt.* રિસાવું. To take to offence. ૨. વાંકા વળવું. To bend.
વંચાવવું, *vt.* વંચાય એમ કરવું. To get read.
વંચાવું, *vt.* વાંચે એમ થવું. To be read. ૨. નિંદા થવી. To be talked about.
વંચિત, *a.* છેતરાયેલું; વિમુખ; હીન. Deceived. Devoid of.
વંઝા, *n.* વાંઝણી સ્ત્રી Childless woman.
વંટોળ,-ળિયો, *n.* કૂંડાળાં કરતો જોરમાં વાતો પવન. Whirlwind.
વંઠવું, *vt.* ફાટવું; હાથથી જવું. To be insolent.
વંડી,-ડો, *n.* ખુલ્લીજમીનની નાની ભીંત. Compound wall.
વંતરી, *n.* ભૂતડી. Witch.
વંતાક, *n.* રીંગણું, Brinjal.
વંદન,-ના, *n.* નમસ્કાર, Obeisance.
વંદનીય, *a*, વંદન કરવા યોગ્ય. Fit to be respected,

વંદવું, *vt.* પ્રણામ કરવા. To pay homage to.
વંદો, *n.* એક જીવડું. Beetle.
વંધ્ય, *a.* વાંઝિયું. Barren.
વંધ્યા, *n.* વાંઝણી. A barren wooman.
વંશ, *n.* પુત્રપૌત્રાદિકનો ક્રમ; કુળ. Lineage. ૨. વાંસ Bamboo. વાંસળી. Pipe.
વંશજ, *a.* & *n.* સંતાન વારસદાર. Descendent.
વંશપરંપરા. *n.* પેઢીનો ક્રમ. Heredity.
વંશવૃક્ષ,–શાવળિ, *n.* પેઢીનામું. Geneological tree.
વા, *conj.* યા; અથવા. Or. *n.* પવન. Wind. ૨. સાંધા રહી જવાનો રોગ. Rheumatism. ૩. તરંગ. Fancy. ૪. વાઈ, *n.* મૃગી; ફેફરૂં. Hysteria. [Expert.
વાકેફગાર. *a.* જાણીતું. Acquainted with. પ્રવીણ.
વાક્ચાતુરી,–ચર્ય–પટુતા, *n.* બોલવાની ચાતુરી. Elocution.
વાક્પટુ. *a.* બોલવામા ચતુર. Eloquent.
વાક્ય, *n.* પૂર્ણ અર્થ બતાવવો. શબ્દસમૂહ. Sentence. ૨. વચન. Promise.
વાક્યરચના,વિચાર,વિન્યાસ, *n.* વાક્યનીરચના. Syntax.
વાખરો, *n.* ઘરગથુ સામાન. Household articles.
વાગવું, *vt.* અવાજ નિકળવો. To sound. ૨. ઈજા થવી. To be injured. ૩. કલાક વાગવા. To strike.
વાગિંદ્રિય, *n.* જીભ. Tongue.
વાગોલ,–ળ,–ળું, *n.* વડવાગોળ. Bat.
વાગોળવું, *vt.* ખાધેલુંમોંમાં લાવી ફરી ચાવવું. To chew.
વાગ્દાન, *n.* સગાઈ. Betrothal.
વાગ્બાણ, *n.* મહેણું, Taunt.
વાઘ, *n.* એક હિંસ્ર પ્રાણી. Tiger.
વાઘણ, *n.* વાઘની માદા. Tigress.
વાઘા, *n.* પોશાક. Dress of honour.
વાઙ્મય, *n.* સાહિત્ય. Literature.
વાચ,–ચા, *n.* વાણી. Speech. ૨. બોલી. Dialect.
વાચક, *a.* બોલતું. Speaking. ૨. દર્શક. Declaratory. *n.* વાંચનાર. Reader.
વાચકવર્ગ, *n.* વાંચનારાઓનોવર્ગ. The reading public.
વાચન, *n.* વાંચવું તે. Reading. ૨. અભ્યાસ. Study.
વાચનમાળા. *n.* વર્ગોમાં ચલાવવા તૈયાર કરેલી ચોપડીઓની શ્રેણી. Series of reading books.
વાંચનાલય, *n.* લાયબ્રેરી. Reding room. [meaning.
વાચ્યાર્થ, *n.* શબ્દ વાંચતાં નિકળતો અર્થ, Literal
વાછટિયું, *n.* વાછંટ અટકાવવા કરેલું છજું. Weather board.
વાછડી,–રડી, *n.* ગાયનું માદા બચ્ચું, Heifer. [board.
વાછડું,–ડો, *n.* ગાયનું નર બચ્ચું, Calf. [wind.
વાછૂટ, *n.* ગુદા વાટે પવન નીકળવો તે. Breaking of
વાજ, *n.* પીડા; Trouble. ૨. ઉપદેશ. Preaching. ૩. યજ્ઞ. Sacrifice. ૪. સંગ્રામ. Battle. ૫. બાણનું વાપીછું. Feather of an arrow. ૬. બળ. Vigour,
વાજબી, *a.* યોગ્ય, Proper. [*a.* કંટાળેલું. Tired.
વાજિત્ર, -જિંત્ર, *n.* વાદ્ય; વાજું. Musical instrument.
વાજી, *n.* ઘોડો. Horse. ૨. બાણ. Arrow,

વાજીકરણ, *n.* વીર્યવર્ધક ઔષધ. Stimulating. Medicine.
વાજું, *n.* વાજિંત્ર. વાદ્ય. Musical instrument. [cine.
વાટ, *n.* માર્ગ. Way. ૨. પ્રતીક્ષા, રાહ. A waiting. ૩. દિવેટ. Wick. ૪. પૈડા પરનો લોઢાનો પાટો. Tyre.
વાટખરચ,–ચી, *n.* મુસાફરીખર્ચ. Travelling expenses.
વાટકી,–ડકી,–ટી, *n.* છાલી. Brass or copper cup.
વાટવું, *vt.* ભૂકો કરવો; લસોટવું. To pound.
વાટવો, *n.* હાથથેલી. Purse.
વાટાઘાટ, *n.* પંચાત; ભાંજગડ. Discussion.
વાટિકા, *n.* બગિચો; વાડી. Garden.
વાટો, *n.* ગોળ લાબો વીંટો. Corrugation.
વાડ, *n.* જમીનની ચારે બાજુએ કરેલી આડ. Fence.
વાડી, *n.* બાગ. Garden ૨. ફૂલ ગૂંથીને કરેલો શણગાર. Network of flowers.
વાડો, *n.* પછવાડે આંતરેલી ખુલ્લી જગા. Enclosure. ૨. સંડાસ. Privy. ૩. મહોલ્લો. Ward. ૪. તડ; પક્ષ. Party. [sugarcane. ૩. કાપણી. Reaping.
વાઢ, *n.* કાપ; જખમ. Cut. ૨. શેરડીનુંખેતર. Field of
વાઢકાપ, *n.* ડાક્તરે શરીરને ચીરવું કે કાપવું તે. Surgical
વાઢવું, *vt.* કાપવું. To cut. [operation.
વાણી, *n.* કથન. Speech. ૨. બોલી. Utterance. ૩. સ્વર. Voice.
વાણો, *n.* વણતાં નંખાતા આડા દોરા. Woof.
વાણોતર, *n.* ગુમાસ્તો. Clerk.
વાત, *n.* પવન. Air. ૨. શરીરની ત્રણ ધાતુઓમાંનીએક. One of the three humours of the body.
વાતચિત. Talk. ૪. કથા. Story. ૫. હકીકત. History.
વાતચીત, *n.* સંભાષણ. Conversation. [tory.
વાતાવરણ, *n.* પૃથ્વીને વીંટળાઈને રહેલું વાયુનું આવરણ. Atmosphere. ૨. પરિસ્થિતિ. Circumstance.
વાતોડિયું,–ડુ, *a.* વાતો કરવાની ટેવવાળું. Talkative.
વાત્સલ્ય, *n.* મમતા; પ્રેમ. Affection.
વાદ, *n.* ચર્ચા. Debate. ૨. તકરાર. Controversy. ૩, ચડસાચડસી. Rivalry. કોઈ વિષય કાઢેલું અનુમાન
વાદાસ્પદ, *a.* ચર્ચાસ્પદ. Disputed, [Theory.
વાદવિવાદ, *n.* ચર્ચા. Debate. ૨. તકરાર. Dispute.
વાદળ,–ળું, *n.* આકાશમાં એકઠો થયેલો વરાળનો સમૂહ. Cloud.
વાદળી, *a.* વાદળી રંગનું નીલવર્ણું. Blue. *n.* ૨. નાનું વાદળ. Small cloud. ૩. પાણી ચૂસી શકે તેવી એક બનાવટ. Sponge. [૩. મદારી. Conjurer,
વાદી, *n.* ફરિયાદી. Plainitiff. ૨. બોલનાર. Speaker.
વાદ્ય, *n.* વાજિંત્ર. Musical instrument.
વાધણ,–ણી, *n.* હેડકી, Hiccough.
વાધર,–રી, *n.* ચામડાની સાંકડી પટ્ટી. Leather strap.
વાન, *n.* રંગ; વર્ણ. Colour. શરીરનો બાંધો. Physique.
વાનગી, *n.* નમુનો. Specimen. નવાઇની ચીજ. Novelty.
વાનપ્રસ્થ, *a.* છૂટું થયેલું નિવૃત. Retired,
વાનર, *n.* વાંદરો; કપિ, Monkey,

વાની, *n.* જાત; જણસ. Sort. ૨. મડદાની રાખ. Ashes of a dead body.
વાનું, *n.* વસ્તુ; ચીજ. Article.
વાપર, *n.* વપરાશ. Use. [To spend.
વાપરવું, *vt.* વપરાશમાં લેવું. To use. વાપરી નાખવું
વામ, *n.* હાથ જેટલું માપ. Fathom. *a.* સુંદર. Beautiful. ૨. ડાબું. Left. ૩. પ્રતિકૂળ. Adverse.
વામન, *a.* ઠીંગણું. Short. *n.* ઠીંગણો. Dwarf.
વામવું, *vt.* ફેંકી દેવું. To throw overboard. ઓછું કરવું. To lessen. તજવું. To abandon.
વાયકા, *n.* ઉડતી વાત. Rumour.
વાયડું, *a.* પેટમાં વાયુ ઉત્પન્ન કરતું. Flatulent હઠીલું. [Obstinate.
વાયદાસર, *ad.* મુદતસર. Timely.
વાયદો, *n.* વચન. Promise.૨.મુદત; અવધિ.Stipulated time.
વાયરો, *n.* પવન. Wind.
વાયલ,-લી. *a.* તરંગી, Whimsical. [west corner.
વાયવ્ય,-ખૂણો, *n.* & *a.* ઉત્તર-પશ્ચિમ ખૂણો. North
વાયુ, *n.* પવન. Wind. ૨. બાફી. Gas.
વાયુચક્ર,-મંડલ,*n.*વાયુમંડળ;વાતાવરણ.Atmosphere.
વાયુચક્રશાસ્ત્ર, *n.* વાતાવરણમાં થનારા ફેરફારો જાણવાનું શાસ્ત્ર. Meteorology.
વાયુવેગી, *a.* પવનવેગી. Swift as wind.
વાર, *n.* ત્રણ ફૂટ જેટલું માપ, Yard. ૨. અવાડિયાનો દિવસ. Day of the week. ૩. સમય. Time.૪.ફેરો. Turn. ૫. ઢીલ; વિલંબ. Delay.
વારવું, *vt.* To મના કરવી. To forbid.
વારસ, *n.* મરનારની મિલકતનો હકદાર. Heir.
વારસનામું, *n.* વસિયતનામું. Will.
વારસાગત, *a.* વારસામાં ઉતરેલું. Hereditary.
વારસો,સાઇ,*n.*વારસનેમળેલીમરનારનીમિલકત.Legacy.
વારંવાર. *ad.* ફરીફરીને; વારેઘડીએ. Frequently.
વારાફરતી, *ad.* વારા પ્રમાણે. One after another.
વારાંગના.*n.*ગણિકા.Courtezan.૨.વેશ્યા. Prostitute.
વારિ,-વારૂણ, *n.* પાણી; નીર, Water.
વારિધિ, *n.* સમુદ્ર. Sea.
વારી, *n.* ઘોડો. Horse. ૨. વારો. Turn. ૩. બદલો લેવાનો અવસર. Occasion.
વારુ, *ad.* ઠીક.Well. *a.*સારૂ. Good.સુંદર.Charming.
વારેઘડીએ -વારે, *ad.* વારંવાર. Often.
વારો, *n.* ક્રમ; પાળી. Turn. ૨. અણુંજે પાકી. Cessation of work.
વાર્તા,-ર્તા, *n.* કથા. Story. ૨, સમાચાર. Tidings.
વાર્ષિક, *a.* & *n.* દર વર્ષે બનતું. Yearly.
વાલ, *n.* એક કઠોળ. Bean.ત્રણ રતી જેટલું તોલ.1/32. part of a tola.
વાલી, *n.* રક્ષક; પાલક.Guardian.
વાવ, *n.* પગથિયાં વાળો કુવો. Well with steps.
વાવટો, *n.* ધજા. Flag.
વાવડ. *n.* સમાચાર.Tidings.૨.રોગનુંફેલાવું તે.Spread.
વાવણી, *n.* વાવવું તે. Sowing.
વાવરવું, *vt.* વાપરવું. To use. [To sow.
વાવવું, *vt.* ઉગાડવા માટે જમીનમાં બી કે ગોટા નાખવા.
વાવટોળ,-વાઝોડું, *n.* વંટોળિયાનું તોફાન.Hurricane.
વાવું, *vt.* ફૂંકાવું. To blow. [tion.
વાવેતર,*n.*વાવવું,-વાવેલું. તે; વાવેલી જમીન.Cultivation.
વાસ, *n.* વસવાટ Residence. ૨. પોળ. Street. ૩. ગંધ. Smell.
વાસણ, *n.* પાત્ર, ઠામ. Vessal.
વાસણકૂસણ, *n.* રાંધવાનાં વાસણ. Culinary utensils.
વાસના, *n.* કામના, ઈચ્છા. Wish.૨. વાસ. Scent.
વાસર, *n.* દિવસ: વાર. Day.
વાસવું, *vt.* બંધ કરવું. To close. To shut.
વાસંતિક, *a.*વસંત ઋતુનું.Vernal.*n.*વિદૂષક.Buffoon. ૨. નટ. Actor.
વાસી, *a*, આગલા દિવસનું. Not fresh.
વાસીદું,*n.* પૂંજો; છાણ. મુતર વિગેરે. Sweepings.
વાસો, *n.* વાસ કરવો તે. Lodging. [proper.
વાસ્તવ,-વિક્તા, *n.* વાજબીપણું; સાચી હકીકત, Being
વાસ્તવિક. *a.* ખરૂં; વાજબી. Real.
વાસ્તુ, *n.* નવા ઘરમાં રહેવા જતાં કરાતી ક્રિયા, Ceremoney at entering a new house.
વાસ્તે, *an.* તેથી. Therefore. કારણ, For.
વાહ, *inter.* શાબાશ.Bravo! ૨. સરસ! Wall!
વાહન, *n.* જમીન પર આવજામાટે વપરાતું સાધન. Conveyance. ૨. માધ્યમ. Medium.
વાહવાહ, *n.* વખાણ, Praise.
વાહિયાત, *a.* નકામું, Useless.
વાળ, *n.* કેશ. Hair.
વાળણ, *n.* ઉતાર. Anti-dote.
વાળવું, *vt.* વાંકકરવું. ૨. નમાવવું. To bend. ૩.વાળીને આકાર કરવો.To fold.પાછા ફેરવવું. To send back.
વાળંદ, *n.* હજામ. Barber. [કચરો કાઢવોTo sweep.
વાળી, *n.* નથ; કડી. Nose-ring.
વાળુ, *n.* રાત્રિભોજન. Dinner. રેતી, Sand.
વાળો. *n.* એક રોગ. Guinea-worm. ૨. ધાતુનો તાર, Metal thread. [Curve.
વાંક. *n.* અપરાધ; ખામી, Fault. રસ્તાનો વાં.
વાંકું. *a.*સીધુ નહિ એવું. Crooked. ૨. વક્ર. Oblique ૩.ખોટું. False. ૪. સામું થયેલું Hostile.
વાંકુચૂકું, *a.* આડુઅવળું. Zigzag.
વાંચન, *n.* વાંચવું તે. Reading.
વાંચવું, *vt.* લખેલું ઉકેલવું. To read.
વાંછવું, *vt.* ઇચ્છવું. To desire. To wish.
વાંછિત, *a.* ઇચ્છેલું. Desired. Wished for.
વાંઝણી, *a.*&*n.* સંતતી ન થતી હોય તેવું. Barren.
વાંટવું, *vt.* વહેંચવું. To divide.
વાંટો, *n.* ગરાસ કે નરવાની જમીનનો ટૂકડો. Land held in fee simple.
વાંઢો, *n.* નહિ પરણેલો. A bachelor.
વાંદ,-રૂં,-રો, *n.* કપિ. Ape.
વાંદરચેષ્ટા,-નકલ,-વેડા, *n.* અડપલું. Mimicry,

વાંદો, *n.* વંદો; એક જીવડું. Insect.
વાંધો, *n.* વિરોધ; હરકત. Objection.
વાંસ,-ડો, *n.* એક ઝાડ-તેનો સોટો. Bamboo.
વાંસકપુર, *n.* વાંસમાંથી નીકળતું કપુર. Silicious concretion found inside a bamboo.
વાંસલો. *n.* સુથારનું એક ઓજાર. Adze.
વાંસળી.-લડી, *n.* બંસી. Flute.
વાંસે, *ad.* પછવાડે. Behind.
વાંસો, *n.* પીઠ; બરડો. Back.
વિકટ, *a.* મુશ્કેલ; દુર્ગમ. Difficult. ૨. વિકરાળ. Frightful.
વિકરાલ,-ળ *a.* ડરામણું; ભયાનક.Dreadful.
વિકલ,-ળ, *a.* વિહ્વળ;વ્યાકુળ.Perplexed.Restless.
વિકલ્પ, *n.* તર્કવિતર્ક, Indecision. ૨. આ કે તે. Alternative.
વિકસવું, *vt.* ખીલવું. To develop.
વિકસાવવું, *vt.* ખીલવવું. To expand.
વિકાર,-કૃતિ,-ક્રિયા, *n.* ફેરફાર; પરિવર્તન. Change. ૨. તફાવત. Variation. ૩. બગાડ. Disorder.
વિકાસવું, *vt.* ખીલવું. To bloom. ૨. પહોળું થવું. To expand.
વિકાસ, *n.* ઉત્ક્રાંતિ. Evolution. ખીલવું તે. Expanding.
વિકૃત, *a.* વિકાર પામેલું. Spoiled.
વિક્રમ, *n.* પરાક્રમ. Heroism. પગલું. Step.
વિક્રમસંવત, *n.* વિક્રમ રાજાથી ચાલેલો સંવત્સર, Era of Vikrama.
વિક્રય *n.* વેચાણ, Sale.
વિક્ષેપ, *n.* અડચણ; હરકત. Hindrance. 2. વિલંબ. Delay.
વિખ, *n.* ઝેર. Poison.
વિખવાદ, *n.* કજિયો; તકરાર. Quarrel.
વિખૂટું, *a.* છૂટું પડી ગયેલું. Seperated.
વિખેરવું, *vt.* જુદું પાડવું. To seperate.૨.વેરી નાખવું. To scatter,
વિખ્યાત, *a.* પ્રસિદ્ધ. Famous.
વિખ્યાતી, *n,* પ્રસિદ્ધ. Fame.
વિગત, *a.* ગત. Departed. મૃત. Dead. *n.* બીના. Details.
વિગતવાર, *ad.* વિસ્તારપુર્વક. In details.
વિગ્રહ, *n.* યુદ્ધ. Battle. ૨. શરીર, Dody. ૩. સમાસના અવયેવો છૂટા પાડવા તે. Dissolution of a compound.
વિઘાતક, *a.* વિઘાત કરનારૂં. Destructive.
વિઘોટી, *n.* જમીનની સરકારને ભરવાની મહેસૂલ. Land revenue.
વિઘ્ન, *n.* હરકત; સંકટ. Obstacle. 2. મુશ્કેલી. Difflculty.
વિચક્ષણ, *a.* ચતુર. Clever ૨. વિદ્વાન. Wise.
વિચરવું, *vt.* જવું; પ્રવાસ કરવો. To go.
વિચલ,-ળ,-લિત, *a.* અસ્થિર; હાલતું. Unsteady.
વિચાર, *n.* મનન કરવું તે. Reflection. ૨. અભિપ્રાય. Opinion. ૩. કલ્પના; મનસુબો, Thought. ૪. ચિંતન. Deliberation.
વિચારક, *n.&a.* ચિંતનશીલ પુરૂષ. Thinker.
વિચારવંત,-વાન,-શીલ, *a.* વિચાર કરનારૂં. Considerate.
વિચારવું, *vt.* મનન કરવું. To deliberate.
વિચારશ્રેણી,-સરણી, *n.* વિચારોની પરંપરા. Line of thought.
વિચિત્ર, *a.* તરેહવાર.Diverse. ૨. વિલક્ષણ. Strange. ૩. અદ્ભૂત. Marvellous.
વિચિત્રતા, *n.* વિલક્ષણતા. Strangeness.
વિજન, *a.,&n,* માણસના અવરજવર વિનાનું, Solitary.
વિજયસ્થંભ, *n.* વિજયની યાદગીરી માટે ઉભો કરેલો સ્તંભ. Victory memorial,
વિજયા,*n.*પાર્વતી.GoddessParvati.૨.ભાંગ,Bhanga.
વિજયી, *a.* ફતેહમંદ. Triumphant.
વિજાતિ,-ય, *a.* ભિન્ન જાતિનું. Heterogenous.
વિજિગીષા, *n.* જીતવાની ઇચ્છા. Desire to win.
વિજેતા, *n.* જીત મેળવનાર, Victor.
વિજોગ, *n.* વિયોગ. Seperation.
વિજ્ઞપ્તિ, *n.* વિનંતિ. Request.
વિજ્ઞાત, *a.* સારી રીતે જાણેલું. Well-known.
વિજ્ઞાન, *n.* શાસ્ત્રીય જ્ઞાન. Science. 2. અનુભવ જ્ઞાન.
વિજ્ઞાપન,-ના, *n.* નિવેદન, Announcement.
વિટપ, *n.* ડાળી, Branch.
વિટંબ,-ણા, *x.* મુશ્કેલી; ઉપાધી. Difficulty.
વિટંબણા, *n.* મુશ્કેલી Difficulty.
વિણ, *ad.* વિના. Without.
વિતર્ક, *n.* સંદેહ. Doubt. Bad conjecture.
વિતંડા,-વાદ, *n.* ખોટો બકવાદ. Idle carping.
વિતાડવું,-વવુ., *vt.* પજવવું; દુઃખ દેવું. To harass.
વિતાડવું, *vt.* પસાર કરવું. To pass through.
વિત્ત, *n.* દ્રવ્ય. Money. ૨. શક્તિ. Power. ૩, સાર. Esssence.
વિદગ્ધ, *a.* બળીને ભસ્મ થયેલું. Burnt. ૨. પરિપકવ. Ripe. ૩. વિદ્વાન. Learned. ૪. ચતુર. Clever.
વિદાય, *n.* પ્રસ્થાન. Departure.
વિદાયગીરી, *n.* રજા આપવી તે, Send off.
વિદારવું, *vt.* ચીરવું. To tear.૨.મારી નાખવું, To kill.
વિદિત, *a.* જાણવામાં આવેલું. Known.
વિદુષી, *n.* પંડિતા. Learned woman.
વિદૂષક, *n.* મશ્કરો; રંગલો. Buffoon.
વિદેશ, *n.* પરદેશ. Foreign contry.
વિદેશી, *a.* & *n.* પરદેશી. Foreign.
વિદેહે, *h.* મૃત; માયાપાશમાંથી મુકત થયેલું. Dead.
વિદ્યમાન, *a.* હયાત હાજર. Existing.
વિદ્યા, *n.* જ્ઞાન. Knowledge. ૨. તેનું શાસ્ત્ર કે કળા, Science.
વિદ્યાનીધિ, *n.* વિદ્યાનો ભંડાર.Treasure of learning.
વિદ્યાપીઠ, *n.* વિદ્યાનું ધામ. University.
વિદ્યાભ્યાસ, *n.* ભણતર. Study.કેળવણી, Education.
વિદ્યાર્થી, *n.* ભણનાર. Student.
વિદ્યાલય, *n.* શાળા. School.
વિદ્યુત, *a.* વિજળી. Lightning; electricity.
વિદ્વતા, *n.* પંડિતાઇ: જ્ઞાન. Learning.
વિદ્વાન,-સજ્જન, *n.* પંડિત; જ્ઞાની. Scholar,

વિધવા, *n.* જેનો પતિ મરી ગયો હોય તેવી સ્ત્રી, Widow.
વિવધ,-વિધ, *a.* બહુ પ્રકારનું. Diverse.
વિધાતા, *n.* બ્રહ્મા, Cteator.
વિધાત્રી, *n.* પ્રારબ્ધની દેવી. Goddess of destiny.
વિધાન, *n.* રીત. Rite. ૨. શાસ્ત્રાજ્ઞા, Ordinance. ૩. ક્રિયા. Ceremony. ૪. ઉપાય. Expedient.
વિધાયક, *a.* & *n.* રચનાત્મક. Constructing.
વિધિ, *n.* બ્રહ્મા. Brahma. ૨. નસીબ, Fate. ૩. આજ્ઞા. Command.
વિધુ, *n.* ચંદ્રમા. Moon.
વિધુર, *n.* જેની પત્ની મરીગઇહોય એવો પુરૂષ. Widower.
વિધેય, *a.* કર-વા યોગ્ય. Fit to be done. *n.* વાક્યમાં ઉદ્દેશને વિષે જે કાંઈ કહ્યું હોય તે. Predicate.
વિનયી, *a.* નમ્ર. Humble. ૨. નમી ગયેલું. Bent,
વિનય, *n.* નમ્રતા; સભ્યતા. Modesty.
વિનયમંદીર, *n.* માધ્યમિક કેળવણી આપનારી શાળા, High school.
વિનવણી, *n,* વિનવવું તે. Request.
વિનંતી,-તી,-નતી, *n.* આજીજી, Request. 2. અરજી. Petition.
વિના,-ન, *ad.* સિવાય. Without.
વિનાયક, *n.* ગણપતિ. God Ganapati.
વિનાશ,-ધ્વંશ, *n.* નાશ. Ruin.
વિનાશક, *a.* નાશ કરનારૂં. Destructive.
વિનાશી, *a.* નાશ પામે તેવું. Mortal.
વિનિપાત, *n.* પડતી. Fall.
વિનિમય, *n.* બદલો. Exchange.
વિનીત, *a.* સૌમ્ય; વિવેકી. Meek. ૨. સુશિક્ષિત. Cultured.
વિનોદ, *n.* મોજ; આનંદ. Merriment. મજાક. Jest.
વિપત,-દ,-તી, *n.* આફત; પીડા, Calamity.
વિપરીત, *a.* ઉલટું. Reverse ૨. વિરોધી. Hostile.
વિપર્યય,-ર્યાસ, *n,* ઉલટપુલટ થઇ જવું તે, Inversion.
વિપાક, *n.* પરિપક્વતા. Maturity. પરિણામ. Result.
વિપુલ, *a.* વિશાળ. Broad ૨. પુષ્કળ. Abundant. ૩. ગાઢ. Dense.
વિપ્ર, *n.* બ્રાહ્મણ. Brahman.
વિપ્લવ, *n.* બળવો. Revolution. ૨. નાશ. Destruction.
વિફળ, *a.* નિષ્ફળ. Fruitless.
વિબુધ, *n.* જ્ઞાની. Learned.
વિભક્ત, *a.* જુદું પાડેલું. Divided.
વિભક્તિ, *n.* નામનો ક્રિયા સાગે સંબંધદેખાડનાર. Case.
વિભાકર, *n.* સૂર્ય. Sun.
વિભાગ, *n.* ભાગ. Division. ૨. હિસ્સો. Part.
વિભાજ્ય, *a.* ભાગી શકાય કે ભાગવા જેવું. Divisible.
વિભાવરી, *n.* રાત્રી. Night.
વિભિન્ન, *a.* પૃથક; જુદું. Different.
વિભિષીકા, *a.* ડર, ભય. Apprehension.
વિભુ, *a.* સર્વ શ્રેષ્ઠ, Supreme. ૨. સર્વવ્યાપી. Omnipresent.
વિભૂતિ, *n.* ભસ્મ. Ashes. ૨. મહત્તા. Greatness. ૩. સામર્થ્ય. Power; ૪. એશ્વર્ય. Splendour. ૫. સંપતિ. Prosperity.
વિભૂષિત, *a.* શણગારેલું. Adorned.
વિભ્રમ, *n.* શંકા. Doubt. ૨. ભ્રાંતિ. Illusion. ૩. ગભરાટ. Confusion.
વિભ્રાંતિ, *n.* ગૂંચવણ. Perplexion.
વિમલ,-ળ, *a.* નિર્મળ, Pure.
વિમાન, *n.* આકાશમાં ફરી શકે તેવું વાહન. Baloon. ૨. હવાઇ જહાજ. Aeroplane.
વિમાસણ, *n.* પસ્તાવો. Repentance. ૨. ચિંતન, Deliberation.
વિમુખ, *a.* મોં ફેરવી લીધું હોય તેવું. That has turned. its face away. ૨. પ્રતિકૂળ. Adverse.
વિમોચન, *n.* છૂટકારો. Liberation.
વિયાવું, *vt.* પ્રસવ થવો. To give birth to.
વિયોગ, *n.* વિરહ; જુદા પડવું તે. Seperation.
વિરક્ત, *a.* અનુરાગ કે સ્પૃહા વિનાનું. Indifferent.
વિરચિત, *a.* રચેલું. Composed.
વિરમવું, *vt.* અટકવું. To stop. ૨. થોભવું. To cease.
વિરલ,-લું, *a,* દુર્લભ. Rare.
વિરહ, *n.* પ્રિયજનનો વિયોગ. Seperation.
વિરંચી, *n.* બ્રહ્મા. Brahma.
વિરાગ, વૈરાગ્ય. Sany as.
વિરાગી, *n.* સાધુ; સંન્યાસી. Ascetic.
વિરાજવું, *vt.* પ્રકાશવું. To shine.
વિરાટ, *a.* વિશાળ; ભવ્ય. Great.
વિરામ, *n.* આરામ. Pause. ૨. અવશાન. Death.
વિરામવું, *vt.* થોભવું. To cease. 2. અટકવું, બંધ પડવું. Terminate.
વિરૂદ્ધ *u.* પ્રતિકુળ. Adverse.
વિરૂપ, *a.* કદરૂપુ. Ugly. Ill-looking.
વિરોધ, *n.* વિરૂદ્ધતા. Opposition. ૨. શત્રુતા. Enmity. ૩. કજીયો. Quarrel.
વિરોધાભાસ, *n.* માત્ર દેખીતો વિરોધ. Paradox.
વિરોધી, *n.* વેરી; શત્રુ. Opponent.
વિલક્ષણ, *a.* વિચિત્ર. Strange. ૨. અસાધારણ. Uncommon.
વિલય,-ન, *n.* નાશ. Dissolution.
વિલસિત, *a.* ઝળકતું. Shining.
વિલંબ, *n.* વાર; ઢીલ. Delay.
વિલંબિત, *a.* લટકતું. Hanging. ૨. મંદ. વિલાસ. Dull.
વિલાપ, *n.* રૂદન. આક્રંદ. Lamentation.
વિલાયત, *n.* વતન, Motherland. ઇંગ્લાંડ. England.
વિલાવું, *vt.* પીગળવું. To wither. Melt.
વિલાસ, *n.* ખેલ; ક્રીડા. Sport. Merriment. ૨. શૃંગારચેષ્ટા. Amorous dalliance.
વિલાસવું, *vt.* વિલાસ કરવો. To sport.
વિલાસી, *a.* ચેનબાજી ઉડાવનાર. Sportive, ૨. વિષયી. Debauch.
વિલીન, *a.* નાશ પામેલું. ૨. લય પામેલું, Dissoldved.
વિલોકવું,-વવું, *vt.* જોવું. See. ૨. તપાસવું. To Examine.
વિલોચન. *n.* આંખ Eye. જોવું તે. Seeing.
વિલોમ, *a.* પ્રતિકૂળ ઉલટું. Adverse.
વિવર, *n.* દર, Hole. ૨. ગુફા. Cave. ૩. ઉપાય. Remedy.
વિવરણ, *n.* વિવેચન. Exposition.
વિવર્ણ, *n.* કદરૂપું. Pale. Ugly.

વિવર્ત-ન, *n.* રૂપાંતર. Change in form. ૨. ભ્રમ. Illusion. ૩. ચક્રાકારે ફરવું તે. Revolving.
વિવશ, *a.* પરાધીન.Dependent.૨.વ્યાકુળ. Agitated.
વિવાદ, *n.* ચર્ચા. Debate. ૨. ઝઘડો. Quarrel. ૩. મતભેદ. Controversy,
વિવાહ, *n.* વેવિશાળ. Betrothal. લગ્ન. Marriage.
વિવાહિત, *a.* પરણેલું. Married.
વિવિધ, *a.* અનેક પ્રકારનું. Diverse.
વિવિધતા, *n.* વિવિધ હોવાપણું. Diversity.૨. વિચિત્રપણું. Strangeness.
વિવેક, *n.*સભ્યતા,Etiquette.૨, કરકસર.Economy.
વિવેકી, *a.* વિચારવાન; જ્ઞાની. Discreet.
વિવેચન,-ના. *n.* સ્પષ્ટીકરણ; ટીકા. Commentary.
વિશારદ, *a.* નિપુણ. Proficient in, ૨. ચતુર.Clever. ૩. જ્ઞાની. Learned.
વિશાલ,-ળ,-ળું, *a.* મોટું.Large.૨.વિસ્તીર્ણ. Extensive.
વિશિષ્ટ,*a.* અસાધારણ. Uncommon. ૨.વિશેષતાવાળું. Distinct.
વિશુદ્ધિ, *n.* પવિત્રતા. સ્વચ્છતા. Purity.Cleanliness.
વિશે,-ષે, *ad.* સંબંધી. About.
વિશેષ, *a.* વધારે. More. ૨. ખાસ. Special *n.* ૩. તફાવત. Difference.
વિશેષણ, *n.* ગુણ કે સંખ્યા બતાવનાર, શબ્દ. Adjective.
વિશેષનામ, *n.* વસ્તુ માણસ આદીનું ખાસ નામ તે. Proper noun.
વિશેષ્ય, *n.* વિશેષણથી જેનો ગુણ કે વધારો બતાવાયો હોય તે શબ્દ. A word qualified by an adjective.
વિશ્રામ,-શ્રાંતિ *n.* આરામ. Repose. ૨. વિશ્રામ લેવાનું સ્થાન. Place of repose.
વિશ્રાંત, *a,* થાકી ગયેલું. Tired.
વિશ્રુત. *a.* પ્રખ્યાત, Famous. ૨. જાણેલું. Known.
વિશ્વ. *n.* જગત. World. *a.* સમગ્ર. Whole.
વિશ્વકર્મા, *n.* દેવોનો શીલ્પશાસ્ત્રી, ૨. ઇશ્વર. God. ૩, સુતાર, Carpenter.
વિશ્વજીત, *a.* વિશ્વને જીતનારૂં. Conquering the world.
વિશ્વરૂપ, *a.* સર્વવ્યાપી. Omnipresent.
વિશ્વવ્યાપી,*a.* સર્વવ્યાપી. Pervading through the whole world. *n.* ઇશ્વર. God.
વિશ્વસનીય,-સ્ત, વિશ્વાસ કરવા લાયક.Trustworthy.
વિશ્વાસ, *n.* ભરોંસો; ખાતરી. Trust.
વિશ્વાસઘાત, *n.* દગલબાજી. Breach of trust.
વિશ્વાસપાત્ર,-સુ. *a.* વિશ્વસનીય. Trustworthy.
વિષ, *n.* ઝેર. Poison.
વિષમ, *a.* અસમાન. Unequal. મુશ્કેલ. Difficult. પ્રતિકૂળ. Adverse.
વિષય, *n.* પદાર્થ. Subject. હેતુ. Object. મજકૂર. Matter. કામભોગ. Sexual enjoyment.
વિષયલંપટ,-ાસક્ત,-ાંધ,-ી.*a.*વ્યભિચારી.Debauch.
વિષયાંતર, *n.* પ્રસ્તુત વિષયમાંથી અન્ય વિષયમાં ઉતરી જવું તે. Digression.
વિષાદ,*n.*ખેદ; દિલગીરી. Grief. નિરાશા. Dejection.
વિષુવવૃત્ત, *n,* પૃથ્વીની ધરીની મધ્યમાં કાટખૂણે કલ્પેલું વર્તુળ. Equator.
વિષે, *ad.* સંબંધમાં. About.
વિષ્ટા, *n.* મળ; કચરો. Refuse. Excrement.
વિષ્ટિ,*n.*સમાધાનીની વાટાઘાટ.Negotiations for peace.
વિસરાવવું,*vt.*ભૂલીજાયએમકરવું.To Make to forget.
વિસર્ગ, *n.* દાન. Gift. ૨. ત્યાગ. Abandonment. ૩. હકાર જેવા ઉચ્ચાર કરવાનું (:) આવું ચિહ્ન. Soft aspirate.
વિસર્જન,*n.*છોડીદેવું તે. Dissolutiou.૨.સમાપ્તિ.End.
વિસંવાદ, *n.* અસંગતિ; વિરોધ. Incongruity.
વિસાત, *n.* કિંમત. Price. ૨. મહત્વ. Importance. ૩. લેખું. Esteem.
વિસામો, *n.* થાક. Rest. થાકખાવાની જગા.Place for resting.
વિસારવું, *vt.* ભૂલી જવું. To forget.
વિસ્ખલન, *n.* ભૂલ. Error.
વિસ્તાર, *n.* ફેલાવો. Expanse.Extent. ૨.વિશાળતા. Amplitude.
વિસ્તરપૂર્વક, *ad.* લંબાણથી. In details,
વિસ્તારવું, *vt.* વિસ્તાર કરવો. To expand.
વિસ્તીર્ણ,-સ્તૃત, *a.* વિસ્તારવાળું. Extensive.
વિસ્મય, *n.* આશ્ચર્ય; અચંબો. Wonder.
વિસ્મયકારક,-કારી, *a.*આશ્ચર્ય પમાડે તેવું.Wonderful.
વિસ્મરણ,-સ્મૃતિ, *n.* ભૂલી જવું તે. Forgetfulness.
વિસ્મૃત, *a.* ભૂલી જવું તે. Forgotten.
વિહગ,-હંગ, *n.* પક્ષી. Bird.
વિહંગાવલોકન,*n.*ઉપલક. નીરીક્ષણ.Bird's eye-view.
વિહાર, *n.* ક્રીડા. Sport. ૨. ભ્રમણ. Roaming.
વિહિત, *a.* ફરમાવેલું. Prescribed.
વિહીન,-હોણું, *a.* વિનાનું. Being without.
વિહ્વલ,-ળ, *a.* વ્યાકુળ; બાવરૂ. Agitated. Eager.
વીખરવું, *vt.*વરાઇજવું;છુટાપડી જવું.To be scattered.
વીઘું,-ઘો, *n.*જમીનનુ અકમાપ.A measure of land.
વીછળવું, *vt.*પાણી રેડી હલાવી સાફ કરવું.To cleanse.
વીંછી,-છું, વીંછી, *n.* વૃષિક. Scorpion.
વીજ,-જળી, *n.* વિદ્યુત. Lightning; eletricity.
વીંજણો, *n.* પંખો Fan.
વીણવું, *vt.* ચૂંટવું. To pluck.પસંદ કરવું.To select, ૬. ઉપાડી લઇ દૂર કરવું. Pick up and seperate.
વીણા, *n.* એક તંતુવાદ્ય. Musical instrument.
વીતક, *n.* સંકટ. Misery; sufferings.
વીતરાગ,-ગી,*a.*આસક્તિવિનાનું.Free from passions
વીતવું, *vt.* ગુજરવું. To happen. ૨, પસાર થઈ જવું. Pass away. ૩. સહેવું, To suffer.
વીનવવું, *vt.* વીનવણી કરવી. To beseech.
વીમો, *n.* વસ્તુ કે જીંદગીને નુકશાન પહોંચતા તે બદલ પૈસાથી થતી ભરપાઇ. Insurance.
વીર, *a.* શૂર; પાકમી. Brave. *n.* ભાઇ. Brother,
વીરતા, *n.* પરાક્રમ. Heroism,

વીરહાક, *n.* યુદ્ધ પ્રસંગે યોદ્ધાઓની ભયંકર ચીસ. Battle-cry.
વીરો, *n.* ભાઈ. Brother.
વીર્ય. *n.* શુક્ર ધાતુ. Semen. ર. પરાક્રમ. Valour.
વીર્યવંત,-વાન, *a.* પરાક્રમી. Brave.
વીર્યહીન, *a.* બાયલું; નામર્દ. Coward.
વીલું,*a.*શરમીંદું;ભોંઠું.Abashed.ર.ગયલું; છૂટું. Stray.
વીશી,-સી, *n.* નાણાં આપવાથી રસોઈ મળે તે જગા. Hotel; lodge.
વીસમવું,- શમવું, *vt.* ઠંડું થવું. To cool down.
વી સરવું, *vt.* ભૂલી જવું. To forget.
વીંખવું, *vt.* પીંખવું. To tear and scatter.
વીંઝવું, *vt.* હવામાં જોરથી ઘુમાવવું. To whirl round in the air.
વીંટવું,-ટાળવું, *vt.* લપેટવું, To enwrap.
વીંટી, *n.* આંગળી પર પહેરવાનું ગોળ ઘરેણું Ring.
વીંધવું,*vt.*કાણું પાડવું. To bore. ર. કોચવું.To pierce.
વીંધાવું. *vt.* કોચાવું. To be pierced.
વૃક્ષ, *n.* ઝાડ. Tree.
વૃત, *n.* વર્તુળ. Circle. ર. સમાચાર. News. ૩. વર્તન. Conduct. ૪. અક્ષરમેળ છંદ. Metre.
વૃત્તપત્ર, *n.* છાપું. Newspaper.
વૃતાકાર, *a.* ગોળ-ગોળાકાર,
વૃત્તાર્ધ, *n.* અર્ધગોળ. Semi-circle.
વૃતાંત, *n.* સમાચાર. News. ર. વર્ણન. Narrative.
વૃતિ, *n.* મનનું વલણ. Inclination. ર. સ્વભાવ. Temperament. ૩. વર્તન. Behaviour.
વૃથા, *ad.* ફોગટ; નકામું. In vain.
વૃદ્ધ, *a.* ઘરડું. Old. ર. વડીલ, Elder.
વૃદ્ધાવસ્થા, *n.* ઘડપણ. Old age.
વૃદ્ધિ, *n.* વધારો. Increase.ર. આબાદી. Prosperity.
વૃશ્ચિક, *n.* વીંછી. Scorpion. આઠમી રાશી. Sign of Zodiac.
વૃષ,-ભ, *n.* આખલો. Bull.
વૃષણ, *n.* અંડ; ગોળી. Testicless.
વૃષ્ટિ, *n.* વરસાદ. Rain.
વૃંદ. *n.* ટોળું. Crowd.
વૃંદા, *n.* તુલસી. Holy basil.
વેગ, *n.* ગતિ; ઝડપ. Speed. ર. જોશ. Impetus. ૩. તાપ. Violence.
વેગળું, *a.* અલગ. Separate. ર. દૂર. Distant.
વેગળે, *ad.* આઘે. Far off.
વેચવું, *vt.* કિંમત લઈને આપવું. To sell.
વેચાઉ, *a.* વેચવાની હોય એવું. Saleable.
વેચાણ, *n.* વેચવું વેચાવું તે. Sale.
વેચાણખત, *n.* વેચાતું આપ્યાનું લખાણ. Sale deed.
વેજા, *n.* નિશાન. Aim. ઉપાધિ. Affliction.
વેઠ, *n.* ફરજિયાત વૈતરું. Forced labour.
વેઠવું, *n.* સહન કરવું; નિભાવવું. To bear.
વેઠિયા, *n.* વગર પૈસાના નોકર. Unpaid labourer.
વેડફવું, *vt.* નકામું ખરચી નાખવું. To waste.
વેડમી; *n.* પૂરણપોળી. Sweet cake.
વેડવું, *vt.* ફળ ઈત્યાદિ વેડાવવું. To pluck.
વેઢ, *n.* આંગળાની વીંટી. Finger-ring. વેઢા.*n.*Finger-joint. આંગળી ઉપર સાંધા આગળનો કાપો.
વેણ, *n.* વચન, Word. ર. કપાસનો છોડ. Cotton plant. ૩. પ્રસૂતિની પીડા. Labour-pain. ૪.વાંસળી A flute.
વેણિ;-ણી, *n.* ગૂંથેલા વાળની લટ. અંબોડે બાંધવાનો ફૂલોનો ગજરો. Braid of hair.
વેત, *n.* માપ; ઘાટ. Proper opportunity. ર. ત્રેવડ; તજવીજ. accomodation.
વેતન,*n.*પગાર. Salary.
વેતર, *n.* એક એક વારનું જણતર. Brood.
વેતરણ, *n.* ગોઠવણ. Arrangement.
વેતરવું, *vt.* માપ પ્રમાણે લુગડું કાપવું. To cut out according to measure.
વેત્તા. *n.* જાણનાર. Knowing.
વેત્ર, *n.* નેતર, Cane ર. છડી, Mace.
વેદ,*n.*જ્ઞાન. Knowledge. ર. શાસ્ત્રીયજ્ઞાન. Science. ૩. આર્યોનું સૌથી પ્રાચીન ધર્મપુસ્તક. Most ancient Hindu sacred writing.
વેદના, *n.* પીડા. Pain. Trouble.
વેદવચન,-વાક્ય.*n.* વેદનું વચન, Vedic text. વેદ જેટલું પ્રમાણભૂત વચન. A word as sure and certain as the Vedas.
વેદાંત, *a.* ઉપનિષદ.Particular system of Hindu philosophy.
વેદિ,-કા,-દી, *n.* હોમ માટેના કુંડ. Altar.
વેધ,*n.*છિદ્ર; વેહ. Hole. ર. ઘાવ. Defect, ૩. જખમ. Wound.
વેધવું,*vt.*છિદ્રપાડવું.કોચવું. To pierce.To penerate.
વેધશાળા,-ળા, *n.* ગ્રહાદિકની ગતિ વગેરે નીરખવાનું સ્થાન. Observatory.
વેન, *n.* વહન. Current, ર, વાહન. Conveyance.
વેપાર, *n.* માલ વેચવા સાટવાનો ધંધો, Trade.
વેપારી, *n.* વેપાર કરનાર. Trader.
વેર,*ad.*શત્રુવટ.Til. *n.* Enmity. ર. દ્વેષ, Spite.
વેરભાવ, *n.* શત્રુવટ, Enmity.
વેરણ-ખેરણ,-છેરણ, *a.* અસ્તવ્યસ્ત, Scattered.
વેરવું, *vt.* છૂટું છૂટું પડે એમ કરવું. To scatter.
વેરાગી, *n.* સાધુ. Ascetic.
વેરાન, *a.* ઉજ્જડ. Barren. Desolate.
વેરી, *a.* વેર રાખનારું. Hostile. *n.* શત્રુ. Enemy.
વેરે, *prep.* સાથે. With. પેઠે. Like.
વેરો, *n.* કર; જકાત. Tax. Atoll.
વેલ,-લી,-લો, *n.* લતા. Creeping plant.
વેલણ, *n.* રોટલી વણવાનો દંડકો.Roller for making bread.
વેલુ,-ળુ, *n.* રેતી. Sand.
વેવલું, *a.* ઢાધારંગું; ઢંગધડા વગરનું. Stupid.
વેવાં,-જાં, *n.* ફાંફાં વલખાં. Vain efforts.
વેવિશાળ, *n.* વિવાહ. Betrothal.
વેશ,-ષ, *n.* પહેરવેશ. Dress. રૂપ; સ્વાંગ, Guise.
વેશધારી, *n.* ઠગ; લુચ્ચું. Imposter.

વેશ્યા. *n.* ગણિકા. વારાંગના. Harlot.
વેષ્ટન. *n.* ઢાંકણ વીંટેલું તે. Covering.
વેહ. *n.* શાર; કાણું. દર. Hole.
વેળ, *n.* તાણ; આચકી. Fit. ૨. મનનો તરંગ. Whim, ૩. સમય; વખત. Time.
વેળા, *n.* વખત; સમય. Time. ૨. વાર. Delay. ૩. પ્રસંગ. Occasion. ૪. આપત્તિને પ્રસંગ. Time of difficulty.
વેંગણ, *n.* રીંગણ. Brinjal.
વેંત, *n.* અંગુઠાની છેલ્લી આગળી સુધીનું અંતર. Distance from thumb to little finger.
વેંતિયું, *a*, વેંત જેવડું. Dwarfish.
વેકલ, *a*, મર્ખ; ઘેલું. Stupid.
વૈકુંઠ, *n.* વિષ્ણુનું ધામ. Abode of Vishnu.
વૈકુંઠવાસ, *n.* મૃત્યું. Death.
વૈકુંઠગામી, *a.* મત. Dead.
વૈચિત્ર્ય, *n.* વિચિત્રતા. Strangeness.
વૈજ્ઞાનિક, *n.* વિજ્ઞાનશાસ્ત્રી. Scientist. વિજ્ઞાનને લગતું. Relating to scince.
વૈતરૂં, *n.* વેઠ, Forced labour. મહેનતાણું. Wages.
વૈતરો, *n.* મજૂર; વૈતરૂં કરનારો. Labourer.
વૈતાલ,–ળ, એક પ્રકારનું ભૂત. Ghost.
વૈદ,–ધ,–રાજ, *n.* દવા કરનાર. Physician.
વૈદક, *n.* રોગનાં નિદાન. ચિકિત્સા વગેરેનું શાસ્ત્ર. Science of medicine.
વૈદિક, *a.* વેદોને લગતું. Relating to the Vedas.
વૈદું, *n.* વૈદનો ધંધો. Profession of a physician.
વૈદ્યુત. *a.* વિદ્યુતને લગતું. Electrical.
વૈધવ્ય, *n.* વિધવાપણું; રંડાપો. Widowhood.
વૈભવ, *n.* વૈભવ. Splendour. Grandeur.
વૈમાનિક, *n.* વિમાન ચલાવનારો. Aeronaut, *a.* વીમાનને લગતું. Of baloons.
વૈયક્તિક. *a.* વ્યક્તિને લગતું. Of an individual.
વૈયાકરણી,–ણી, *a*, વ્યાકરણ સંબંધી. Relating to grammar. વ્યાકરણ શાસ્ત્રી. Grammarian.
વૈરભાવ, *n.* વેર. Enmity. Revenge.
વૈરાગ,–ગી. *n.* બાવા; સાધુ. Ascetic.
વૈરાટ, *a.* વિશાળ; વિસ્તૃત, Vast;
વૈવાહિક, *a.* લગ્ન સંબંધી. Relating to merriage.
વૈશ્ય, *n.* વેપાર કરનાર વર્ગનો માણસ. Individual of the mercantile class. [of a Vaishya.
વૈશ્યકર્મ,–વૃત્તિ, *n.* વૈશ્યનું કર્મ કે ધંધો. Occupation
વૈશ્વાનર,*n.* અગ્નિ. Fire. જઠરાગ્નિ.Fire of digestion.
વૈષમ્ય, *n.* વિષમતા, અસમાનતા. Inequality.
વૈષ્ણવ. *n.&a* વિષ્ણુંનીઉપાસના કરનારૂં. Worshipper.
વોંકળો, વોકળો, *a* વહેળો. Streamlet.
વ્યક્ત, *a.* સ્પષ્ટ; ખુલ્લું. Clear.
વ્યક્તિ, *n.* કોઈપણ વર્ગમાનું એક માણસ, Individual.
વ્યક્તિગત, *a.* અંગત. Personal. વ્યક્તિને લગતું. Individualistic.

વ્યગ્ર, *a.* વ્યાકુળ; અસ્થિર. Perplexed.
વ્યતિક્રમ,*n.* ઉલ્લંઘન કરવું તે; વિપર્યાસ.Contrariety.
વ્યતિરિક્ત.*a.*સિવાય. Excepted.૨.ભિન્ન.Different.
વ્યતિત, *a*, વીતી ગયેલું. Elapsed.
વ્યતિપાત. *n.* ઉત્પાત કે ઉપદ્રવ. Trouble.
વ્યભિચાર, *n.* પર સ્ત્રીપુરૂષનો આડો વ્યવહાર. Adultery. ૨. કર્તવ્ય ભ્રષ્ટતા Faithlessness.
વ્યભિચારી, *a.* વ્યભિચાર કરનારૂં. Adulterous.
વ્યય, *n.* ખરચ; વેપાર. Expense.
વ્યર્થ, *a.* નકામું ફોગટ. Fruitless.
વ્યવસાય, *n.* ધંધો. Occupation. [ment.
વ્યવસ્થા, *n.* બંદોબસ્ત. Order. ૨. ગોઠવણ.Arrange-
વ્યવસ્થાપક, *n.* વ્યવસ્થા કરનાર. Director.
વ્યવસ્થિત. *a.* બરાબર ગોઠવેલું.Regular.Arranged.
વ્યવહાર, *n.* સંબંધ. Intercourse.૨.ધંધો.Dealing. ૩. લોકરીતિ. Social conuct.
વ્યવહારકુશળ,–દક્ષ, *a.* વ્યવહારૂ. Practical. ૨. ચતુર. Clever. [ટેવ. Vice.
વ્યસન. *n.* ટેવ; લત. Habit. 2. માદક પદાર્થ લેવાની
વ્યસની, *a.* વ્યસનવાળું. Habitulated.
વ્યંગ, *a.* ઓદ અંગ વિનાનું. Mutilated.
વ્યંગ્ય. *n.* કટાક્ષ; વક્રોક્તિ, Irony. આડકતરૂ સૂચન. Insinuation.
વ્યંગ્યાર્થ, *n.* ગૂઢ અર્થ. Suggested. meaning.
વ્યંજક, *a.* સ્પષ્ટ કરનારૂં. Manifesting.
વ્યંજન, *n.* સ્વરની મદદ વિના ઉચ્ચાર થઈ ન શકે તેવો અક્ષર. Consonant.
વ્યંજના, *n.* વક્રોક્તિ. Sarcasm.
વ્યંઢલ,–ળ, *n.* નપુંસક. Eunuch.
વ્યાકરણ. *n.* ભાષાના શુદ્ધ પ્રયોગો,નિયમો વિગેરેનું શાસ્ત્ર. Grammar.
વ્યાકુલ,–ળ, *a.* વિહવળ; ગભરૂં. Agitated.
વ્યાકૃત. *a.* પૃથક્કરણ કરી સ્પષ્ટ કરેલું. Analysed.
વ્યાખ્યા, *n.* વસ્તુનું પૂરતું વર્ણન. Definition.
વ્યાખ્યાતા, *n.* વ્યાખ્યાન કરનાર. Lecturer.
વ્યાખ્યાન, *n.* ભાષણ. Speech.
વ્યાઘ્ર, *n.* વાઘ. Tiger.
વ્યાજ. *n* નાણાં વાપરવા બદલ મુળ રકમપર આપવોપડતો વધારો. Interest. ૨. બહાનું. Excuse.
વ્યાજખાઉ,–ખોર, *n.* વ્યાજ ખાનાર. Usurer.
વ્યાજવટું, *n.* વ્યાજ અને વટાવનો ધંધો. Usuary.
વ્યાધિ, *n.* રોગ. Disease. Malady.
વ્યાધિગ્રસ્ત. *a.* માંદું. Sick. Ill.
વ્યાપક,–પી,*a.*વિશાળ.Comprehensive.Pervading.
વ્યાપવું, *vi.* ફેલાવું. To spread. [Operation.
વ્યાપાર,*n.*ધંધો;વેપાર.Business.૨.પ્રાણીકેપદાર્થની ક્રિયા,
વ્યામોહ, *n.* મોહ; ભ્રાંતિ. Illusion.
વ્યાયામ, *n.* કસરત. Exercise.
વ્યાયામમંદિર,–શાળા, *n.* કસરતશાળા. Gymnasium.

વ્યાલ,-ળ, *n.* સાપ. Snake. ૨. ચિત્તો, Panther.
વ્યાસ, *n.* વર્તુળના મધ્ય બિંદુમાંથી પસાર થઈને તેના પરીધને બે બાજુ અડતી લીટી. Diameter. ૨. જાડાઈ. Width.
વ્યાસપીઠ, *n.* કથાકારને બેસવાનું ઊંચું સ્થાન. Dais.
વ્યુત્ક્રમ, *n.* ઊલટો ક્રમ. Inverted order. ૨. અવ્યવસ્થા. Confusion.
વ્યુત્ક્રાંતિ, *n.* ઉથલપાથલ; મોટી ક્રાંતિ. Revolution.
વ્યુત્પત્તિ, *n.* શબ્દની મૂળ ઉત્પત્તિ. Derivation.
વ્યૂહ, *n.* સૈન્ય. An array.
વ્યુહરચના, *n.* લશ્કરની યુદ્ધમેદાન પર ગોઠવણી. Battle-array.
વ્યોમ, *n.* આકાશ. Sky.
વ્યોમગંગા, *n.* આકાશગંગા. Milky-way.
વ્યોમચર, *n.* પક્ષી. Bird.
વ્રણ, *n.* ઘા. Wound. ૨. નારૂ. Sore.
વ્રત, *n.* નિયમપૂર્વક આચરવાનું પુણ્યકામ. Vow.
વ્રતચર્યા, *n.* વ્રત કરવું કે પાળવુ તે. Taking or observing a vow.
વ્રેહ, *n.* વિરહ. Seperation.

' श '

શ, ત્રીસમો ગુજરાતી વ્યંજન: ચાર ઉષ્માક્ષરોમાંનો એક. The thirtieth consonant of the Gujarati
શક, *n.* વહેમ. શંકા. Doubt. ૨. સંવત. Era. ૩. એક જાતના લોક. A war-tribe.
શકટ, *n.* Cart.
શકટવ્યૂહ, *n.* શકટાકારે સૈન્યની રચના. The cart-form arrangement of troops in an army.
શકદાર, *a.&n.* જેના પર શક જતો હોય એવું. One under suspicion.
શકમંદ, *a.* શંકાસ્પદ. Doubtful.
શકરો, *n.* બાજ પક્ષી. Falcon.
શકવર્તી, *n.* શક વર્તાવે એવું. Epoch-making.
શકવું, *vt.* શક્તિમાન થવું. To be able.
શકુન, *n.* ભાવિ શુભાશુભસૂચક. ચિહ્ન; શુકન. Omen.
શકુની, *n.* Bird. ૨. ગીધ. Vulture.
શકુંત, *n.* મોર. Peacock. ૨. પક્ષી, Bird.
શકે, *conj.* જાણે કે. I think; possibly.
શકોરૂં, *n.* બટેરૂં. Earthen vessel.
શક્તિ, *n.* સામર્થ્ય; બળ. Ability. ૨. દેવી. Goddess. ૩. એક અસ્ત્ર. Spear.
શક્ય, *a.* કરી શકાય તેવું. Possible.
શક્યતા, *n.* સંભવ. Possibility.
શક્ર, *n.* ઇંદ્ર. Indra.
શખસ, *n.* માણસ. Man.
શગડી, *n.* કોલસા બાળવાનુ એક સાધન. Fire-pan.
શચિ,-ચી, *n.* ઇંદ્રાણી. Wife of Indra.
શઠ, *a.&n.* લુચ્ચું; ધૂર્ત. Cunning. Rogue.
શઠતા, *n.* લુચ્ચાઇ. Cunningness. Roguery.
શણ, *n.* એક છોડ. Hemp. Linen.
શણગાર, *n.* વસ્ત્ર ઘરેણાં પહેરાવવાં તે. Adoring.
શણગારવું, *vt.* વસ્ત્રઘરેણાં પહેરાવવાં. To adorn.
શત, *a.* સો. Hundred.
શતક, *n.* સોનો સમુદાય. Canto. Century.
શતપદ,-દી, *n.* કાન ખજુરો, Centipede.
શતમી, *n.* વહાણમાં ચડાવેલા માલની રસીદ, Bill of lading.
શતાબ્દિ, *n.* સો વર્ષનો ઉત્સવ. Centinary.
શત્ર, *n.* દુશ્મન, Enemy.
શત્રુતા,-ત્વ,-વટ, *n.* દુશ્મનાઇ. Enmity.
શનિ, *n.* એ નામનો ગ્રહ. Planet Saturn. ૨. નીલમ. Saphire.
શનિવાર, *n.* અઠવાડિયાનો સાતમો વાર. Saturday.
શનિશ્ચર, *n.* શનિ. Saturn. ૨. ખાર. Jealousy. 3. ઝેરીલો માણસ. Malignant person.
શબ, *n.* મડદું. Corpse.
શબ્દ, *n.* અવાજ. Sound. ૨. લબ્ઝ. Word.
શબ્દકોશ, *n.* ફરજંગ. Dictionary.
શબ્દવિચાર, *n.* વર્ણો વિષે વ્યાકરણની દૃષ્ટિએ વિચાર. Orthography.
શબ્દશાસ્ત્ર, *n.* શબ્દનું શાસ્ત્ર. Etymology.
શમ,-તા, *n.* શાંતિ, Tranquility. Patience.
શમન, *n.* શાંત પડવું તે. Tranquilizing.
શમવવું, *vt.* શાંત પાડવું તે. To tranqnilize.
શમવું, *vt.* શાંત પડવું. To be cooled down. નાશ પામવો. To disappear.
શમશેર, *n.* તરવાર. Sword.
શમિયાનો, *n.* તંબુ. Tent.
શમ્શુલઉલમા, વિદ્વાનોમાં સૂર્ય જેવો. Sun among the learned.
શયતાન, *n.* સેતાન. ફિરસ્તો; બદમાસ. Satan.
શયતાનિયત, *n.* બદમાસી. Croookedness.
શયન, *n.* સૂવું તે, Sleeping. પથારી. Couch.
શયનગૃહ, *n.* સૂવામાટેનોઓરડો. Sleeping apartment.
શય્યા, *n* પથારી. Bed.
શર, *n.* બાણ. Arrow. ૨. નિયમ. Law.
શરણ,-ણુ, *n.* આશ્રય. Protection. ૨. રક્ષણ; ઓથ. Shelter.
શરણાગત, *a.* શરણે આવેલું, Fugitive.
શરણાઇ, *n.* ફુંકીને વગાડવાનું વાજું. Blow-pipe.
શરત, *n.* હોડ; બોલી. Condition.
શરતી, *a.* શરત કરી હોય તેવું. Conditional.
શરદી, *n.* ભેજ; ઠંડી. Damp. ૨. સળેખમ, Cold.
શરબત, *n.* ફળના રસનું ઠંડુ પાણી. Syrup.
શરમ, *n.* લજ્જા. Shame. ૨. આબરૂ. Reputation. ૩. સ્યાનત. Disgrace.
શરમાવવું, *vt.* શરમાય એમ કરવું, To put to shame.
શરમાવું, *vt.* શરમ આવવી, To be ashamed.

શરમાળ, *a.* શરમવાળું. Bashful.
શરમિંદું, *a.* શરમથી અંખવાણું પડી ગયેલું. Ashamed.
શરાફ, *n.* નાણાવટી, Banker.
શરાફી, *n.* નાણાવટ. Banking. *a.* શરાફને લગતું. Of banking. ચોક્કસ. Precise.
શરાબ, *n.* દારૂ. Wine. Liqour.
શરાબી, *n.* કેફ. Intoxication.
શરિયત, *n.* ધાર્મિક નિયમો. Religious laws.
શરિક, *a.* સામેલ; સાથી. Concerned.
શરીફ, *a.* ઉંચા કુળનું. High born.૨.પ્રતિષ્ઠિત.Noble.
શરીર, *n.* દેહ. Body.
શરીરરચના, *n.* શરીરની રચના. Anatomy.
શરીરસંપતિ, *n.* આરોગ્ય, Health. શારિરીક શક્તિ. [Bodily vigour.
શરૂઆત, *n.* પ્રારંભ. Beginning.
શર્કરા,-ક્કર, *n.* ખાંડ; સાકર. Sugar.
શલાકા, *n.* સળી; પીંછી. Stick.
શલ્યા, *n.* શિલા, પત્થરની છાંટ. Stone-slab.
શશ,-ક, *n.* સસલું. Hare.
શશધર,-શાંક, *n.* ચંદ્રમા. Moon.
શસ્ત્ર, *n.* હથિયાર. Weapon.
શસ્ત્રધારી, *a.* શસ્ત્ર ધારણ કરનારું. Armed. *n.* યોદ્ધો.
શસ્ત્રપ્રયોગ, *n.* વાઢકાપ. Operation.
શસ્ત્રાસ્ત્ર, *n.* મારવાનાં તેમજ ફેંકવાનાં હથિયાર. Arms [and missiles.
શહીદી, *n.* શહીદપણું. Martyrdom.
શહેનશાહ, *n.* સમ્રાટ; રાજાઓનો રાજા. Emperor.
શહેર, *n.* નગર; મોટું ગામ. City.[તે સંબંધી. Civil.
શહેરી, *n.* શહેરમાં વસનાર. Citizen. *a.* શહેરનું કે
શંકર,-ભુ, *n.* મહાદેવ. Shiva. [giving.
શંકા, *n.* શક; સદેહ. Suspicion.૨.કલ્પિત ભય, Mis-
શંકાસ્પદ,-શીલ, *a.* વહેમી, વહેમ ભરેલું, Doubtful.
શંકિત, *a.* શંકાવાળું. Doubting.
શંકુ, *n.* ઉપર જતા ગોળ થતી ઘન આકૃતિ. Cone. ૨. ટોચ. Top. ૩. હજાર અબજ. Ten billions.
શંખ, *n.* એક જાતના દરિયાઇ પ્રાણીનુંકોટલું-જે ફૂંકવાથી અવાજ થાય છે, Conch-shell. ૨.ઠોઠ.Blockhead.
શંખજીરૂં, *n.* એક ઔષધિ. Silicate of magnesia.
શંખબારથી, *n.* મૂર્ખ શિરોમણી. Stupid fellow.
શંખણી, *n.* કર્કશા. Quarrelsome woman.
શંઢ, *n.* નપુંસક. Eunuch.
શાક, *n.* ખાઇ શકાય તેવાં કંદ, ફળ,ભાજી. Vegetable.
શાકપીઠ, *n.* શાકબજાર. Vegetable market.
શાકત, *a.* & *n.* શક્તિપૂજક. Worshipper of a female deity. [૩.સહી કરવી તે. Attestation.
શાખ, *n.* આબરૂ.Reputation.૨.સાક્ષી.Testimony.
શાખા, *n.* ડાળી. Branch. વિભાગ. Division.
શાગરીત,-દ,-ગિર્દ. *n.* શિષ્ય;ચેલો. Disciple. ૨. મદદ-[ગાર.Partisan.
શાણું, *a.* ડાહ્યું; ચતુર. Wise.
શાણપ.-પણ, *n.* ડહાપણ; ચતુરાઈ. Wisdom.
શાદી, *n.* લગ્ન; વિવાહ, Marriage.

શાપ, *n.* બદદુવા. Curse.
શાપવું, *vt.* શાપ દેવો. To curse.
શાપિત, *a.* શાપ પામેલું. Cursed.
શાબાશ, *inter.* ધન્ય; વાહ. Bravo.
શાબાશી, *n.* ધન્યવાદ વખાણ. Applause.
શામક, *a.* શાંતિકારક. Sedative.
શામળું, *a.* કાળું, Black.
શામિયાનો, *n.* તંબુ. Tent.
શાયર,-ર, *n.* કવિ. Poet. Bard.૨.વિદ્વાન.Scholar.
શાર, *n.* છિદ્ર. Hole. [for boring.
શારડી, *n.*શાર પાડવાનું અણીદાર ઓજાર. Instrument
શારદા, *n.* સરસ્વતી. Goddess of learning.
શારદાપીઠ.*n.* વિદ્યાપીઠ. University. [To taunt.
શારવું *vt.* કાણું પાડવું. To bore. ૨. મહેણાં મારવાં.
શારીરિક, *a.* શરીર સંબંધી. Bodily.
શાર્દૂલ, *n.* વાઘ. Tiger.
શાલા,-ળા, *n.* નિશાળ. School. ૨. મકાન; ઘર.Residence. ૩. સંપ્રદાય. Sect.
શાશ્વત, *a.* નિત્ય. Permanent. [Punisher.
શાસક, *n.* હાકેમ; રાજા. Ruler. ૨. સજા કરનાર.
શાસન, *n.* શિક્ષા. Punishment. ૨. અમલ. Rule. ૩. હુકમ. Command. ૪. ઉપદેશ. Sermon.
શાસનપદ્ધતિ, *n.* રાજ્ય ચલાવવાની પદ્ધતિ. System of governing.
શાસ્ત્ર, *n.* કોઈપણ વિષયનું તાત્વિક તેમજ વ્યવસ્થિતજ્ઞાન. Science. ૨. ધર્મગ્રંથ. Scriptures.
શાસ્ત્રવિરૂદ્ધ, *a.* અશાસ્ત્રીય. Illegal.
શાહ, *n.* મુસલમાન રાજા, King. ૨. શરાફ. Banker.
શાહજાદી, *n.* રાજકુંવરી. Princess.
શાહજાદો, *n.* રાજકુંવર. Prince.
શાહજોગ,-ગી. *a.* લાવનારને નાણાં આપવા પડે એવી. Payable to the holder. ૨. કાયદાસર. Lawful.
શાહમૃગ, *n.* આફ્રિકાનું એક પક્ષી, Ostrich.
શાહવટ, *n.* પ્રમાણિકપણું. Honesty.
શાહી, *a.* શાહ સંબંધી. Royal. સામ્રાજ્યને લગતું. Relating to the govt. *n.* લખવામાં વપરાતો રંગીન પ્રવાહી પદાર્થ. Ink. [-paper.
શાહીચૂસ, *n.* શાહીને ચૂસી લે તેવો કાગળ. Blotting-
શાહુકાર, *n.* શરાફ. Banker.
શાહુકારી, *n.* પ્રમાણિકતા. Honesty.
શાહુડી, *n.* એક પ્રાણી. Porcupine.
શાહેદ, *n.* સાક્ષિ. Witness.
શાહેદી, *n.* પુરાવો. Evidence.
શાંત, *a.* શાંતિ ધારણ કરેલું. Calm. Quiet.
શાંતિ, *n.* ક્ષોભ કે ક્રિયાનો અભાવ. Quiet.૨. આરામ. Ease. [mission.
શિકરામણ, *n.*સ્વીકારવુંતે. Acceptanceવટાવ. Com-
શિકલ,-ક્લ, *n.*ચહેરો.Face. ૨. દેખાવ.Appearance.
શિકસ્ત, *n.* હાર. Defeat.

શિકાર, *n*, મૃગયા. Hunting.
શિકારવું, *vt*. સ્વીકારવું. To accept,
શિકારી, *n*. શિકાર કરનાર. Hunter.
શિક્ષક. *n*. શિક્ષણ આપનાર. Teacher.
શિક્ષણ, *n*. કેળવણી. Teaching.૨.બોધ,Insuruction.
શિક્ષણ પદ્ધતિ, *n*. શીખવાની રીત. System of Education. શિક્ષણ પદ્ધતિ.
શિક્ષા,*n*.જ્ઞાનબોધ.Instruction.૨.સજા.Punishment.
શિક્ષિત, *a*. શિક્ષણ પામેલું. Educated.
શિખર, *n*. પર્વતનું મથાળું. Peak. ૨. ટોચ, Top.
શિખવણી, *n*. ભંભેરણી. Instigation.
શિખવાડવું,-આડવું. *vt*. ભણાવવું. To educate. ભંભેરવું. To instigate. [૩. જ્યોત. Flame.
શિખા. *n*. ચોટલી, Lock of hair. 5. છોગું. Plume.
શિખાઉ, *a*. & *n*. શીખતું. Probationary.
શિખામણ, *n*. બોધ. Instruction. સલાહ. Advice.
સિગરામ, *n*. વાહન. Conveyance.
શિથિલ, *a*. નરમ; ઢીલું. Weak.
શિયાળ,-વું,-ળિયું, *n*. કૂતરાના વર્ગનું એક પ્રાણી, Fov.
શિયાળું, *a*. શિયાળામાં થતું. Of winter.
શિયાળો, *n*. ઠંડીની મોસમ. Winter.
શિર, *n*. માથું. Head. ૨,ટોચ, Top.
શિરછત્ર, *n*. વડીલ: પાલક. Elder.
શિરચ્છેદ, *n*. માથું કાપી નાખવું તે. Beheading.
શિરતાજ, *n*. તાજ. Crown. વડીલ. Elder.
શિરપેચ, *n*. પાઘડી કે ફેંટા પરનું છોગું. An ornament worn in the turban.
શિરસ્તેદાર, *n*. મુખ્ય કારકુન. Head clerk.
શિરસ્તો, *n*. ધારો; રિવાજ. Custom.
શિરા, *n*. રક્તવાહિની: નસ. Blood-vessel.
શિરામણ, *n*. નાસ્તો. Breakfast.
શિરાવવું, *vt*. નાસ્તો કરવો. To take breakfast.
શિરોબિંદુ, *n*. ઊંચામાં ઊંચું બિંદુ. Vertex.
શિરોમણી, *n*. ચુડામણી. Best of the kind.૨. નાયક. [leader.
શિલા, *n*. પથ્થરની છાટ. Stone.
શિલાછાપ. *n*. શિલાપર કોતરીને કરેલું છાપકામ, Lithographography, [Bitumen.
શિલાજીત, *n*, ડુંગરનો રસ મનાતી એક પૌષ્ટિક ઔષધિ.
શિલ્પ,-વિદ્યા, શાસ્ત્ર, *n*. બાંધ કામની કળા, Science of architecture.
શિલ્પકાર,-શાસ્ત્રો, *n*. કારીગર; બાંધકામમાં પ્રવીણ માણસ, Architect. શાસ્ત્રી. Architect.
શિલ્પી, *a*, શિલ્પને લગતું. Architectural.*n*. શિલ્પ-
શિવ, *n*. કલ્યાણ. Welfare. ૨.મહાદેવ. Lord Shiva. *a*. શુભ, Ominous. [to Shiva.
શિવનિર્માલ્ય, *a*. શિવને અર્પણ કરેલું. Dedicated
શિવાલય, *n*. શિવનું મંદિર. Temple of Shiva.
શિશિર, *n*. પોષ અનેમાઘનીઠંડીઋતુ.Coldest season.
શિશુ, *n*. બાળક. Infant,
શિશુડો, *n*. સિસોટી; પીસવો Whistle.
શિષ્ટ, *a*. શિક્ષિત. Civil.
શિષ્ટાચાર, *n*. સભ્ય રીતભાત. Formality.
શિષ્ય, *n*. ચેલો. Disciple.
શિષ્યવૃત્તિ, *n*. શિષ્ય તેના ખરચપેટે મળતી મદદ. Scholarship. [Proper.
શિસ્ત, *a*. નિયમબંધ વર્તન. Discipline. *a*. લાયક.
શિંગ, *n*. કઠોળની કેતેના જેવી બીવાળી પાપડી. Pod,
શિંગડું, *n*. પશુના માથા પરનો અવયવ. Horn. ૨. એવા આકારનું વાદ્ય. Trumpet.
શીકું, *n*. ખાવાનું અદ્ધર લટકાવવા માટેની ઝોળી.Sling.
શીકે,-ખે, *an*. સુદ્ધાં. Together with.
શીખવવું, *vt*. ભણાવવું. To teach.
શીખવું, *vt*. ભણવું. To learn.
શીઘ્ર, *a*. સત્વર; Quick. *ad*. જલદી. Quickly.
શીઘ્રકવિ,*n*.શીઘ્રકવિતા બનાવે તેવો કવિ. Extempore
શિઘ્રતા, *n*. ઝડપ; ઉતાવળ. Quickness. [poet.
શીત,-લ,-ળ,-ળું, *a*. ઠંડું, ટાઢું. Cold. *n*. શરીર ઠંડું પડી જવું તે. Perspiration. [Frigid zone.
શીતકટિબંધ, *n*. ધ્રુવ આસપાસનો શીતળકટિબંધ પ્રકાશ,
શીતજ્વર, *n*. ટાઢિયો તાવ. Malaria; ague.
શિતલા,-ળા, *n*. બળિયા. Small-pox.
શીતોષ્ણ, *a*. કોકરવરણું. Tepid.
શીધું, *n*. કાચી સામગ્રી. Uncooked food.
શીશ,-ષ, *n*. માથું. Head. [Heading.
શીર્ષક, *n*.માથું.Head. ૨. ખોપરી, Skull. ૩. મથાળું.
શીલ,-ળ, *n*, સ્વભાવ. Nature. ૨. વર્તન. Conduct. ૩. ચારિત્ર્ય. Character. પ્રત્યય છે, જેમકે દાનશીલ.
શીશી,-શો, *n*. બાટલી-લો, Bottle. [Suffix.
શુકન, *n*. શુભાશુભ, Omen.
શુક્ર,*n*.એ નામનો ગ્રહ.Planet Venus,૨;વીર્ય.Semen.
શુક્રવાર, *a*. અઠવાડિયાંનો છઠ્ઠો દિવસ. Friday.
શુક્લ, *a*. સફેદ. White. [month.
શુક્લપક્ષ, *n*. અજવાળિયું, Bright half of a lunar
શુદ્ધ, *a*. સ્વચ્છ, Clean. ૨. પવિત્ર; Pure. ૩.દોષરહિત, Stainless. *n*. શુદ્ધી, Consciousness.
શુદ્ધી, *n*. પવિત્રતા, Purity. ૨ જાગૃતિ. Consciousness. ૩. પ્રાયશ્ચીત કરી પવિત્ર થઇ પાછા આવવું તે. Expiation.
શુદ્ધીપત્રક, *n*. ભૂલોના સુધારાની યાદી.List of errata.
શુભ, *a*. કલ્યાણ. Auspicious; Welfare.
શુભચિંતક;-ભેચ્છક,-ભેચ્છુ,*n*. હિતસ્વી.Well-wisher
શુમાર, *n*.સુમાર અડસટ્ટો.Guess.ગણતરી. Counting.
શુશ્રૂષા, *n*. સેવાચાકરી Service.
શુષ્ક, *a*. સૂકું રસ વગરનું. Dry.
શું, *prep*. વસ્તુવાચક પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ, What *n*. આશ્ચર્ય કે પ્રશ્નાર્થસૂચક. *ad*. With.
શુંડ,-ડા, *n*. સૂંઢ. Trunk.
શુંઢમૂઢ, *a*. ગભરાટથી શૂનસૂન જેવું. Bewildered.

શૂદ્ર, *n.* સૌથી હલકી વર્ણનો માણસ. Individual of the lowest class.
શૂધબૂધ, *n.* ભાન; જાગ્રતિ. Consciousness. ૨. અક્કલ; સમજ. Sense, [ખાલી.Empty. રહિત. Without.
શૂન,-ન્ય, *n.* મીંડું. Dot. ૨. અભાવ. Emptiness. *a.*
શૂર, *a.* બહાદૂર. Brave. *n.* યોદ્ધા, Hero.૨. શૂરવીરતા,
શૂરવીર, *a.&n.* બહાદુર. Brave. [Bravery.
શૂરાતન, *n.* શૌર્ય. Bravery.
શૂલ,-ળ, *n.* કાંટો. Prick. ૨. કાંટો ભોંકાયા જેવું દરદ.
શૂળી,*n.*પ્રાણ લેવાનું એક સાધન. Gallows. [Colic.
શૃંખલા, *n.* બેડી; સાંકળ. Fetters. [Decoration.
શૃંગાર, *n.* વિલાસ; રતિ. Love affairs. ૨. શણગાર.
શૃંગારી, *a.* કામી. શૃંગાર સંબંધી. Voluptuous.
શેક, *n.* શેકવું તે. Fomenfation.
શેકવું, *vt.* શેક કરવો. To foment. દેવતાપર નાખી ચડવવું. To bake.
શેખચલ્લી,-સલ્લી, *n.* તરંગી માણસ. Boaster.
શેખી, *a.&n.* પતરાજી. Boasting.
શેઠ,-ઠિયો, *n.* ધણી; માલિક, Master. ૨. વેપારી;શાહુ-
શેડ. *n.* ધારા; ધાર. Jet of water.[કાર.Merchant.
શેઢો, *n.* ખેતરની ચોમેર ખેડયા વિનાની છેડાની પટ્ટી.
શેતરંજ, *n.* એક રમત. Chess. [Boundary.
શેતરંજી, *n.* એક રંગીન પથરણું. Carpet.
શેતાન, *n.* શયતાન. Devil.
શેતૂર, *n.* એક ફળ. Mulberry
શેર. *n.* ચાળીસ તોલાનું માપ, મણનો ચાળીસમો ભાગ. Pound; weight of 40 tolas. ૨. સિંહ. Lion. ૩. વાઘ. Tiger. ૪. કડી. Couplet.
શેરડી,-લડી, *n.* સાંઠો. Sugar-cane.
n. પગવાટ, Footpath. લોહી તરી આવવાથી મોં પર પડતા લિસોટા. Blush.
શેરિયો,-રીકો, *n.* શેર વજનનું કાટલું. Measure containing one pound in weight.
શેરો, *n.* અરજી વગેરે પર અધિકારીએ કરેલું ટુંકું ટિપ્પણ. Endorsemeut.
શેવાલ,-ળ, *n.* લીલ. Moss. ૨. વરાળ. Vapour.
શેશ, *a.* બાકી વધેલું. Remaining. *n.* ભાગાકારમાં વધતી રકમ. Remainder. ૨. પ્રસાદ. Remainder of presentsmade to a God.
શેહ, *n.* દાબ; છાપ.Check. ૨. દબાવવું તે. Pressing.
શૈથિલ્ય, *n.* મંદતા. Laxity.
શૈલ, *n.* પર્વત, Mountain.
શૈલી, *n.* ઢબ; રીત. Mode. ૨. લખાણની રીત. Style.
શૈશવ, *n.* બાળપણ. Childhood.
શોક, *n.* ખેદ; દીલગીરી. Grief, [rowful.
શોકકારક,-કારી,-જનક, *a.*શોક ઉત્પન્ન કરાવે એવું.Sor-
શોકાતુર,-કાર્ત, *a.* શોકથી પીડીત. Aggrieved.
શોક, *n.* પતિની બીજી સ્ત્રી. Co-wife.
શોખ, *n.* ઈચ્છા, Liking. હોંશ. Desire.
શોખીન,-કીન, ખીલું, *a.* શોખ મારનારું. Pleasure
શોચ,-ના,*n.*શોક; ફિકર,પસ્તાવો.Regret. [seeking.
શોચનીય,-ચ્ય, *a.* શોચ કરવા યોગ્ય. Regretable.
શોચવું,*vt.* શોચકરવો,To lament.વિચારવું.To think.
શોધ, *n.* શોધવું તે. ખોળ; તપાસ. Search.૨. શોધેલી વસ્તુ. Discovery.
શોધક, *n.* શોધ કરનાર. Discoverer.
શોધખોળ, *n.* શોધ કરવી તે. Investigation.
શોધન,-ના, *n.* શુદ્ધિ. Purification. પરિક્ષા. Examination. ૨. શોધવું તે. Searching.
શોધવું,*vt.* ખોળવું.To search.તપાસવું. To examine. ૩. શુદ્ધ કરવું. To purify. ૪. નવી શોધ કરવી. To discover.
શોધિત, *a.* શુદ્ધ કરેલું સુધારો કરેલું. Refined.
શોભવું, *vt.* સુંદર દેખાવું; છાજવું, To shine.
શોભા, *n.* સૌંદર્ય. Beauty.૨.આબરૂ, Reputation.
શોભાયમાન,-ભિત,-ભીતું, *a.* શોભાવાળું. Elegent,
શોર,-બકોર, *n*, કોલાહલ; ઘોંઘાટ. Uproar.
શોષ, *n.* તરસ; પ્યાસ. Thirst. [dry.
શોષવું, *vt.* ચૂસી લેવું, To absorb. સૂકું કરી નાખવું.To
શૌચ, *n.* સ્વચ્છતા; પવિત્રતા. Purity. ૨. મળોત્સર્ગ.
શૌર્ય, *n.* વીરતા; પરાક્રમ. Bravery.
શૌહર, *n*, ધણિ; પતિ. Husband.
શ્મશાન,-ભૂમિ, *n*, મડદાં બાળવાનુ સ્થાન. Cemetry.
શ્યામ,-મલ, *a&n*, કાળું; Black,[Burial ground,
શ્રદ્ધા, *n*, આસ્થા; વિશ્વાસ. Faith.
શ્રદ્ધાલુ,-ળુ, *a,&n*, શ્રદ્ધાવાળું. Believing.
શ્રમ, *n*, મહેનત, Labour,
શ્રમજીવી, *n*, શારીરિક શ્રમ કરી ગુજરાન મેળવનાર.
શ્રમિત, *a*, થાકેલું. Tired. [Labour.
શ્રવણેંદ્રિય, *n.* કાન. Ear.
શ્રાદ્ધ, *n.* પિતૃઓની તૃપ્તિમાટે શ્રદ્ધાથી કરાતી તર્પણક્રિયા.
શ્રાપ, *n.* બદદુવા. Curse. [Obsequies.
શ્રાવ્ય, *a.* સાંભળવા યોગ્ય. Audible;to be heard.
શ્રાંત, *a.* થાકેલું. Tired.
શ્રી, *n.* લખાણના પ્રારંભમાંલખાતો મંગળશબ્દ.Sacred word to be written at the beginning of every writing. ૨, લક્ષ્મી. Wealth. ૩. સૌંદર્ય, Beauty.
શ્રીપતિ, *n.* ધનવાન માણસ, Rich,
શ્રીફળ, *n.* નાળિયેર. Coco-nut.
શ્રીમંત, *a.* ધનવાન. Rich. Fortunate.
શ્રીમાન, *a.* ધનવાન. Rich. *n.*નામની આગળ વપરાતો આદરસૂચક શબ્દ. Term of respect.
શ્રુત, *n.* સાંભળેલું. Heard.
શ્રેણિ,-ણી, *n.* હાર પંક્તિ. Series.
શ્રેય, *n.* મોક્ષ. Absolution. ૨, કલ્યાણ. Welfare.
શ્રેયસ્કાર,-રી, *a*, શ્રેય કરવું તે. Fayourable,
શ્રેષ્ઠ, *n.* ઉત્તમ. Best.

શ્રેષ્ઠી, *n.* શેઠ. મહાજનનો આગેવાન. Head of a
શ્રોતા, *n.* સાંભળનાનાર. Hearer. [mercantileclass.
શ્રોતાજન,-વર્ગ, *n.* સાંભળનારાઓનોસમુદાય, Audience.
શ્લાઘા, *n.* પ્રશંસા. Praise.
શ્લેષ્મ, *n.* કફ. Cough.
શ્લોક, *n.* ચાર ચરણનું પદ. Stanza.
શ્વસુર, *n.* સસરો. Father-in-law.
શ્વાન, *n.* કુતરો. Dog.
શ્વાસ, *n.* નાકથી વાયુ લેવો; મૂકવો. Breath. ૨. હાંફ. Panting. [Wind-pipe.
શ્વાસનળી, *n.* જે દ્વારા ફેફસાંમાં શ્વાસ લેવાય છે તે નળી.
શ્વાસપ્રશ્વાસ,-સોચ્છ્વાસ,-સોશ્વાસ. *n.* શ્વાસ લેવો અને મૂકવો તે. Respiration.
શ્વેત, *a.* સફેદ. White.
શ્વેતાંબર, *a.&n.* સફેદ વસ્ત્રવાળો. Having white garment. એક જૈન વિભાગ. A Jain sect.

‘ष’

ષ, ચાર ઉષ્માક્ષરો માંનો બીજો-એકત્રીસમો વ્યંજન. The thirty first consonant of the Gujarati Alphabet of the lingual class.
ષટ, *a.* છ, Six.
ષટકોણ,-ણાકૃતિ, *n.* છ ખૂણાવાળી આકૃતિ, Hexagon.
ષટપપદ, *a.* છ પગવાળું. Six legged. ભમરો. Wasp.
ષડયંત્ર, *n.* કાવત્રું, Conspiracy.
ષંઢ, *n.* નપુંસક, Impotent man.
ષોડસ, *x.* સોળ. Sixteen.

‘स’

સ, ચાર ઉષ્માક્ષરોમાંનો ત્રીજો; પણ વ્યંજનનો ૩૩ મો અક્ષર. The thirty sccond consonant of the Gujarati Alphabat, of the lingual class. *prep.* સાથે; સહિત. With.
સઇ, *n.* દરજી, Tailor.
સહિયર, *n.* સખી. A female flrind.
સકર્મક, *a.* જેને કર્મ હોય એવું. Transitive.
સકર્મી, *a.* ભાગ્યસાળી, Lucky.
સકલ,-ળ, *a.* બધું, તમામ. Entire.
સકંચો,-જો, *n.* કાબુ. Grip. સખત પકડવાનું યંત્ર. Pressing machine.
સકુટુંબ. *a.* કુટુંબ સહિત. With family.
સક્રિય, *a.* ક્રિયાયુક્ત. Active.
સખણું, *a*, તોફાની નહી એવું. Well-behaved.
સખ,-ખ્ત, *v.* કઠણ. Hard. ૨. મજબૂત. Firm. ૩. મુશ્કેલ. Difficult,
સખા, *n.* મિત્ર. Friend.
સખાવત, *n.* દાન. Charity. ૨. ઉદારતા. Generosity.
સખી, *a.* ઉદાર. Generous, *n.* સહિયર; સાહેલી. Female friend.
સખેદ, *ad.* ખેદ સાથે. With regret.
સગડ,-ઘ, *n.* સમાચાર. News. ખબર. Information.
સગપણ, *n.* સગાઈ; સંબંધ. Relation. ૨. વિવાહ. [Betrothal.
સગર્ભા, *n.* ગર્ભવતી. Pregnant.
સગવટ, *n.* જોગવાઈ. Convenience.
સગવડિયું, *a.* સગવડવાળું. Convenient.
સગીર, *a.* કાચી ઉંમરનું. Minor.
સગું, *a.&n.* એક લોહીથી કે લગ્ન સંબંધથી જોડાયેલું-માણસ. Relative.
સગુંવહાલું,-સંબંધી, *n.* સગું. Relative.
સગોત્ર, *a.* એકજ ગોત્રનું. Of the same race.
સઘળું, *a.* બધુ; તમામ. Whole.
સચરાચર, *a*, સ્થાવર; જંગમ બધું. Including movable and immovable things. *ad.* સર્વત્ર. Every[where.
સચિત્ર, *a.* ચિત્રોવાળું, Illustrated.
સચીવ, *n.* પ્રધાન, Minister.
સચોટ, *a.&ad.* અચૂક; નિષ્ફળ ન જાય એવું, Firmly.
સચ્ચાઇ, *n.* પ્રમાણિકતા. Honesty. સાચાપણું. Truth[fulsnes
સચ્ચિદાનંદ, *n.* પરમાત્મા. Supreme Being,
સજડ,-જ્જડ, *v.* મજબૂત; દ્રઢ. Tight.
સજની, *n.* પ્રિયા. Sweetheart. ૨. સખી. Female friend. [of tears
સજલ,-ળ, *a.* જળવાળું. Watery. આંસુથી ભરેલું. Ful
સજવું, *vt.* ધારણ કરવું. To equip. શણગારવું. To de[corate
સજા, *n.* શિક્ષા; દંડ. Punishment.
સજાત, *a.* કુલીન; ખાનદાન. Of good birth.
સજાતિ,-તીય, *a.* એક જાતિ વર્ગનું. Homogeneous.
સજાવટ. *n.* સજવું કે તેની ઢબછબ, રીત. Decoration.
સજીવ, *a.* જીવતું; જીવવાળું. Animate.
સજીવારોપણ, *n.* નિર્જીવમાં સજીવ પણાનો આરોપ કરવે તે. Personification.
સજોડે, *ad.* પતિકે પત્ની સાથે. Both together.

સજ્જ,-જ્જ,-જ્જિત, *a.* Prepared.
સજ્જન. *n.* સદ્‌ગૃહસ્થ; સભ્ય. Gentleman.
સજ્જા, *n.* બખતર. Bed. Armour. પોશાક, Dress
સટકવું, *vt.* નાસી જવું, To run nway.
સટરપટર,-પથર, *a.* વેરણછેરણ. Scattered.
સટીક, *a.* ટીકાસહિત. Annotated.
સટોડિયો,-રિયો, *n,* સટ્ટો કરનારો. Gambler.
સટોસટ,-ડાસટ, *ad.* ઉપરાઉપરી. Successively.
સટ્ટો, *n.* લાભનું લેખું માંડીને કરેલું સોદાહું સાહસ.Speculation. [સ્તબ્ધ, Motionless.
સડક, *n.* મુખ્ય રસ્તો, Main rcad. *a.* તંગ.Stiff. ૨.
સડવું, *vt.* કોહી જવું. To rot.
સડસડાટ,-ડેટાટ, *ad.* સપાટાબંધ. Swiftly.Nimbly.
સડો, *n.* કોહવાટ. Rot. ૨. ભ્રષ્ટતા. Corruption.
સઢ. *n.* પવન ભરાઈને વહાણને ગતિ મળે તે માટે વહાણના થાંભલાને બાંધવામાંઆવતુંકપડું.Sail of a ship.
સણકો, *n.* ઘણ ભોંકાતી હોય તેવું દરદ.Shooting pain.
સત, *a.* સાચું; યથાર્થ. True, *n.* અસ્તિત્વ. Existence. ૨. સાર. Essence. સત્ય. Truth.
સતત, *a.&ad.* હંમેશ; ચાલુ. Continually.
સતામણી, *n.* પજવણી. arassment.
સતાવવું, *vt,* પજવવું. Harass.
સતી, *n.* પતિવ્રતા. Chaste and virtuous wife.
સતીત્વ, *n.* પાતિવ્રત્ય. Chastity.
સતેજ, *a.*પ્રકાશયુક્ત. Bright. Awakened.
સત્કર્મ,-કાર્ય, *n.* સારું કાર્ય. Virtuous action.
સત્કાર, *n.* સ્વાગત. Reception.
સત્કારવું, *vt.* સત્કાર કરવો. To welcome,
સત્તા, *n.* અધિકાર. Authority.૨. માલકી. Ownership. ૩. બળ. Power.૪. અસ્તિત્વ. Existence.
સત્તાવાર, *n,* સાત્તાયુક્ત; પ્રમાણિત. Authorised.
સત્વ, *n.* અસ્તિત્વ.Existence.૨.અંત;કરણ.Heart, ૩. સાર. Essence. ૪. સદ્‌ગુણ. Virtue. Valour.
સત્ય, *a.* સાચું. True. *n.* સાચી વાત, Truth.
સત્ય,-પરાયણ, *a.*સાચનેજ વળગી રહેનારૂં, Truthful.
સત્યયુગ,-જુગ, *n.* ચાર યુગમાંનો પ્રથમ, Golden age.
સત્યવકતા,-વાદી, *n.*સત્ય બોલનાર. Truth-speaking.
સત્યાગ્રહ, *n.* સત્યપાલનનો આગ્રહ. Fight for the truth.
સત્યાનાશ.*n.* પાયમાલી;નખ્ખોદ.Utter destruction.
સત્ર, *n.* સમય; ગાળો. Term. યજ્ઞ. Sacrifice.સદાવ્રત. A place where food is distributed free.
સત્વર, *a.&ad.* જલદી, Quick.
સત્સંગ, *n.* સંત કે સજ્જનની સોબત.Good society.
સદડું, *a.* પ્રવાહી અને જાડું-ઘટ્ટ.Liquid and thick.
સદરઅદાલત. *n.* વડી કચેરી. High;court.
સદરઅમીન. *n.* જડજથી ઉતરતો વડો દેશી અમલદાર. Native civil subordinate jndge.
સદરહુ, *a.* આગળ જણાવેલું પૂર્વોકત. Aforesaid.
સદરો, *n.* ટૂંકી બાંયનું ખુલતું પહેરણ. Short-sleeved
સદંતર, *ad.* સદાને માટે. Forever.૨.સર્વથા.Always.
સદા,-કાળ,-સર્વ, *ad.* સદાને માટે, Always.
સદાચરણ, *n.* સારો આચાર;સદ્વર્તન. Good conduct.
સદાચાર, *n.* સારૂં આચરણ. Good behaviour.
સદાવ્રત, *n.* અન્નક્ષેત્ર,દીન. Alimondy.
સદી, *n.* સૈકો. Century.
સદૃશ, *a.* સમાન. Similar.
સદેહે, *ad.* દેહ સામે, Bodily.
સદૈવ,-દોહિત, *ad.* હંમેશાં. Always,
સદ્‌ગત, *a.* મૃત. Dead.
સદ્‌ગતિ, *n.* ઉત્તમ લોકની પ્રાપ્તિ. Salvation.
સદ્‌ગુણ, *n.* સારો ગુણ. Virtue.
સદ્‌ગુણી, *a.* સારા ગુણવાળું. Virtuous.
સદ્‌ગૃહસ્થ, *n.* સજ્જન; પ્રતિષ્ઠિત માણસ. Centleman.
સદ્‌બુદ્ધિ, *n.* સારી બુદ્ધિ. Good understanding.
સદ્‌ભાવ, *n.* સ્નેહની લાગણી. Affection,
સદ્ય, *ad.* તરતજ. Immediately.
સધર્મચારિણી, *n.* પત્ની. Legal wife.
સધવા, *n.* સૌભાગ્યવતી. Whose husband is living.
સધ્ધર, *a.* શક્તીમાન. Able. Solvent.
સન, *n.* શક; સંવત. Era.
સનદ,-નંદ, *n.* પરવાનો-નગી. Royal mandate; permission. Grant.
સનદી, *a.* સનંદ ધરાવતું. Commissioned.
સનસનાટી, *n.* આશ્ચર્ય કે હેબકની અસર. Sensation,
સનેપાત,-ન્નિપાત, *n.* ત્રિદોષા મુઝારો.Delirium.
સનાન, *n.* સગાસંબંધીના મરણથી કરાતું સ્નાન. Bathing for the death of a relative.
સન્માન, *n.* સત્કાર. Respect. ૨. પ્રતિષ્ઠા. Aonour.
સન્માર્ગ, *n.* નીતિનો માર્ગ. Right course.
સપડાવું, ટાવું, *vt.* ફસાવું.To be caught. જકડાવું. To be entrapped.
સપનું,-મણું, *n.* સ્વપ્ન. Dream.
સપરમું, *a.* મંગલકારી, શુભ. Auspicious.
સપરિવાર, *a.* & *ad.* કુટુંબ સહિત. With family.
સપાટ, *a.* ખાડા ટેકરા વિનાનું. Flat. એક સરખું.Even.
સપાટી, *n.* કોઈપણ વસ્તુનો ઉપરનો સપાટભાગ. Level; surface.
સપાટો, *n.* ઝડપ. Quickness. તમાચો. Slap. ચાબુકનો પ્રહાર. Whipping. ગપાટો. Gossip.
સપાટાબંધ,-સપ. *ad.* ઝડપભેર; તરત. Quickly.
સપાડું, *n.* આભાર; પાડ. Obligation.
સપુચ્ચ, *a.* સપુચ્છ. બધું. Entire Whole.
સપિંડ,*a.&n.*એકજ લોહીનું. Of the same blood.
સપૂત, *n.* સારોપુત્ર. Dutiful son.
સપ્ત, *a.* સાત. Seven.
સપ્તપદી, *n.* વિવાહ વિધિમાં વરકન્યાને સાત પગલાં સાથે તે. ફરવુંતેના મંત્રો.The seven steps at a Hindu marriage ceremony; its hymns,

સપ્તાહ, n. અઠવાડિયું. Week.
સપ્રેમ, ad. પ્રેમ સહિત, With love.
સફર, n. મુસાફરી. Journey.
સફરજન, n. એક ફળ. Pear.
સફરી, a. સફર કરનારું. See-going:n:ખલાસી.Sailor.
સફલ,-ળ. a. સિદ્ધ; ફળવાળું. Success.
સફાઈ, n. સ્વચ્છતા. Cleanliness.
સફીલ, n. વગોલગ અડેલી. Adjoining land.
સફીલદાર, n. પડોશી. Neighbour.
સફેદ, a. શ્વેત; ધોળું. White.
સફેદો, n.ચોળાભૂકો.White powder. Chalk.
સબડકો,n.પ્રવાહી પદાર્થ ચુસતાં થતો અવાજ: Smack.
સબડવું, vt.વાસી પડી રહેવાથી બગડી જવું સડવું.To rot.
સબબ, n. હેતુ. Object. ૨. કારણ: Reason.
સબરસ, n. મીઠું. Salt.
સબલ,-ળ, a. બળવાન. Vigorous.
સબૂર,-રી,-બર, n. ધીરજ; સહનશક્તિ. Patience.
સભા, n. મેળાવડો, પરિષદ. Conference. ૨, મંડળી. Association.
સભાપતિ, n. પ્રમુખ. Chairman.
સભાસદ, n, સભ્ય. Member.
સભ્ય, n. સભાસદ. Member. Polite.
સભ્યતા, n, સભ્યપણું.; સંસ્કૃતિ. Courtesy.
સમ, n. સરખું. Like.
સમકાલિન, n. એક કાળમાં સાથે વિદ્યમાન. Contemporary.
સમક્ષ, a. રૂબરૂ નજર સામે. In the presence of.
સમગ્ર, a. બધું; તમામ. Whole.
સમચરી,-છરી, n.સવત્સરી; દર વર્ષે આવતી મરણતિથી–તે દિવસની ક્રિયા. Anniversary.
સમચોરસ, n. ચાર ખૂણા અને ચાર બાજુએ સરખી હોય તેવી આકૃતિ. Square. [denominator.
સમચ્છેદ, n. અનેક અપૂર્ણાંકનો સમચ્છેદ. Common.
સમજ,-ણ, n. અક્કલ; જ્ઞાન. Understanding.
સમજણું,-દાર,-જુ, a. સમજે એવું; સમજણવાળું. Prudent. [tand
સમજવું, vt. જાણવું અર્થ ગ્રહણ કરવો, To unders-
સમઝુત,-તી, n. ખુલાસો, વિવેચન. Explanation.
સમડી,-ળી, n. એક પક્ષી. Kite. શમીવૃક્ષ. Tree.
સમતલ, n. સરખો સપાટી. Plane.
સમતા,-ત્વ, n. સમાનતા. Equality.
સમતોલ, a. સરખાવજનનું સરખું.Of equal weight.
સમદર્શિ, -દ્રષ્ટિ, બુદ્ધિ, a. નિષ્પક્ષપાતી. Impartial.
સમન્વય, n. એક સરખો વ્યસ્થિત ક્રમ. Regular succession.
સમભાગ, n. સરખો ભાગ. Equal share.
સમભાવ, n. સમાનતાની બુદ્ધિ–ભાવ. Equality.
સમય, n. વખત. Time ૨. કાળ. Period. ૩. મોસમ. Season. ૪. લાગ. Opportunity.

સમયપત્રક, n. સમયની ફાળવણીનીનોંધ.Time-table.
સમયસૂચકતા, n. સમયને યોગ્ય તત્કાળ. કાર્ય કરવાની બુદ્ધિ. Presence of mind. [ding to time.
સમયાનુસાર,-યોચિત, a. & ad. સમય પ્રમાણે.Accor-
સમયાનુસારી, a. સમયને અનુસરીને વર્તનારું. Time-
સમર,-ભૂમિ,-રાંગણ, n. યુદ્ધ. Battle. [serving.
સમરાવવું, vt. દુરસ્ત કરાવવું, To repair.
સમર્થ, a. બળવાન. Powerful.
સમર્થન, n. ટેકો આપવો તે; સાબીતિ. Supporting.
સમર્પણ, n. અર્પણ કરવું. Dedication.
સમર્પવું, vt. સમર્પણ કરવું. To dedicate.
સમવયસ્ક,-વયી, n. સરખી ઉમરનું.Of the same age.
સમવાયતંત્ર, n. અમુક સ્વયત્ત સમૂહોનું એકત્ર સમયતંત્ર. Federation.
સમશીતોષ્ણ, a. સરખી ગરમી અને ગરમીવાળું.Temperate.
સમષ્ટિ, n. સમસ્ત; સમુદાય. Tota lity. [perate.
સમસ્ત, a.&n. બધું, તમામ. Entire.
સમસ્યા. n. કોયડો. Puzzle. ૨. સંકેત. Hint.
સમાગમ, n. મેળાપ. Meeting. ૨. સોબત.Company.
સમાચાર, n. ખબર. News.
સમાચારપત્ર, n. વર્તમાનપત્ર, Newspaper.
સમાજ, n. એકજ ધર્મ કે આચારવાળો જન સમુદાય. Society. ૨. સભા. Assembly.
સમાજવાદ, n. સમાજની સત્તાનો વાદ. Socialism.
સમાજિક, n. પ્રેક્ષક. Spectator. ૨. સભ્ય. Member.
સમાધાન,-ની, n. નિકાલ. Settlement. ૨. તૃપ્તિ. Satisfaction.
સમાધિ,-ધ, n. Deep contemplation. ૨. સાધુ સંતને દાટ્યા હોય તે જગા પર કરેલી દેરી. Saint's
સમાન, a. સરખું. Equal. [grave.
સમાપ્ત, a. પૂર્ણ. Complete.
સમાપ્તિ-પ્તા, n. અંત; છેવટ. End.
સમારકામ, n. દુરસ્ત કરવું તે. Repairs.
સમારવું, vt. દુરસ્ત કરવું. To repair. કાપવું. To cut.
સમારંભ, n. ઠાઠમાઠથીકરેલા આરંભ-ઉત્સવ. Celebration.
સમાવવું. vt. સમાય એમ કરવું. To include. [tion.
સમાવું, vt.અંદર માવુંઆવીજવું,To be contained in.
સમાવેશ, n. સમાવું તે. Inclusion. ૨, સમાસ. Accomodation.
સમાસ, n. સમાવેશ. See above. બે કે વધારે શબ્દોના સંયોગથી થયેલો શબ્દ. Compound word ૨. સંક્ષેપ Contraction.
સમાંતર, a. સમાન અંતરવાળું. Parallel.
સમિતિ, n. મંડળી સભા. Committee.
સમિધ, n. યજ્ઞોપયોગી ઇન્ધન Fuel for a sacrifice.
સમીકરણ, n. સરખું કરવું તે. Equation.
સમીક્ષા, n. બારીકતપાસ;સમાલોચના. Investigation.
સમીપ, a. નજીક, નીકટ. Near.
સમુચ્ચય, n. સંગ્રહ સમૂહ. Collection.

સમુદાય, *n.* ટોળું. Mass.
સમુદ્ર, *n.* દરિયો. Sea.
સમુદ્રકાંઠો, *n.* દરિઆ કિનારો. Sea shore.
સમુદ્રફીણ, *n.* એક ઔષધિ. Cuttle fish;bone.
સમું. *a.* જેવું;સરખું. Similar. ૨. યથાર્થ. Rsght. *ad.* સહિત, With.
સમૂળ,-ળ,-ળું. *a.* મૂળ સહિત. With root.
સમૂહ, *n.* ટોળું. Multitude.
સમૂળગું. *a.* સમૂ. Entire.
સમૃદ્ધ, *n.* આબાદ. Prosperous.
સમૃદ્ધી, *n.* આબાદી. Prosp-rity. ૨.સંપતિ. Riches.
સમેટવું, *vt.* આટોપવું; એકઠું કરવું. To wind up.
સમેત, *a.&.ad.* સુદ્ધાં; સહિત. Accompanied.
સમો. *n.* સમય, વખત. Time,
સમોવડ,-ડું,-ડિયું, *a.* પ્રતિસ્પર્ધી. Rival.
સમ્રાટ, *n.* રાજાધિરાજ. Emperor.
સરકટ, *n.* બરૂ જેવો એક છોડ. Coarse reed.
સરકણું, *a.* સરકી જાય એવું. Slippery.
સરકવું. *vt.* લપસવું, ખસવું. To slip. છટકવું,To sneak away.
સરકાર, *n.* પ્રજાનું શાસન કરનારી સત્તા. Government.
સરકારી, *a.* સરકારનું સંબંધી. Governmental.
સરકો, *n.*ધણોજ ખાટો રસ. Vinegar.
સરખામણી, *n.* તુલના; મુકાબલો. Comparison.
સરખાવવું, *vt.* મેળવી જોવું. Compare.
સરખું.-રીખું, *a.* સમાન. Equal. ૨. સમાન. Flat. ૩. વ્યવસ્થિત, Orderly. ૪. છાજતું. Proper.
સરઘસ, *n.* વરઘોડા જેવો સમુદાય. Procession.
સરજત,-ન, *n.* સરજેલી વસ્તુ. Creation.
સરજનહાર, *n.* સરજન કરનાર. Creator.
સરત, *n.* ધ્યાન.Attention. ૨. સ્મૃતિ. Memory.
સરતચૂક, *n.* નજરચૂક. Oversight.
સરદાર. *n.* આગેવાન; નાયક. Leader. ૨. ઉમરાવ, Nobleman.
સરદારી, *n.* & *a.* આગેવાની. Leadership.
સરનશીલ, *n.* પ્રમુખ. President,
સરનામું, *n.* નામઠામ વગેરે. Address.
સરપંચ, *n.* પંચનો વડો. Head juror.
સરપાવ, *n.* શાબાશી બદલ આપવામાં આવતો પોશાક. Reward.
સરભર, *a.* સરખેસરખું. Equal.
સરભરા, *n.* આદરસત્કાર સેવાચાકરી. Hospitality.
સરમુખત્યારી, *n.* કુલ સત્તા, Full power.
સરલ,-ળ, *a.* સીધું. Straight. ૨. મુશ્કેલ નહિ એવું. Not difficult, ૩. નિખાલસ. Simple.
સરવાળો, *n.* સંખ્યાઓ ભેગી ઉમેરવી તે-તેથી થતી રકમ. Total.
સરવૈયું, *n.* આખા વરસના હિસાબનું તારણ. Balance-sheet.
સરવું, *vt.* સરકવું, To slip. પાર પડવું.To be accomplished. *a.* ઝટ સાંભળે તેવું. Keen in hearing.
સરસ, *a.* ઉતમ, Excellent. સુંદર. Beautiful.
સરસમાચાર,-સન્દેશા, *n.* ખબર અંતર. Tidings.
સરસવ, *n.* એક જાતનું તેલી બી. Rape seed.
સરસાઇ,-સરસી, *n.* હરિફાઇ. Competition.
સરસામાન, *n.* બધબધુ સામાન. All things.
સરસૂબો, *n.* વડો સૂબો. Chief governor. પરગણાનો હાકેમ. District cfficer.
સરસ્વતી,*n*,વિદ્યાની દેવી;શારદા.Goddess of learning.
સરહદ, *n.* સીમા. Boundary. સીમાડો. Frontier.
સરંજામ, *n.* જોઇતી સામગ્રી. Materials.
સરાઇ, *n.* ધર્મશાળા. Inn. પોળ. Street.
સરાણ, *n.* ધાર કાઢવાનું યંત્ર. Grind-stone.
સરાવવું, *vt.* શ્રાદ્ધ કરવું. To offer funeral cakes.
સરિત,-તા, *n.* નદી. River.
સરિયામ, *a.* જાહેર.Public.મુખ્ય.Chief.સીધું. Plain.
સરેરાશ,-રાસર,-રી, *n.*નાની મોટી રકમનો વચલો કરી કાઢેલું માન. Average.
સરેશ,-સ. *n.* એક ચીકણો પદાર્થ. Glue.
સરૈયો,*n.*સુગંધીદાર વસ્તુઓ વેચનાર.Purfume vendcr
સરોજિની, *n.* કમળની વેલ. Lotus plant.
સરોવર,-રવર, *n.* મોટું તળાવ. Lake.
સર્ગ, *n.*ઉત્પત્તિ; સૃષ્ટિ. Creation. અધ્યાય.Chapter.
સર્જક,-નહાર, *n.* સર્જનાર. Creator.
સર્જન, *n.* સર્જવું તે; કૃતિ; સૃષ્ટિ. Creating.
સર્જનજૂનું, *a.*સૃષ્ટિની શરૂઆતથી ચાલતું આવેલું. Frcmn times immemorial.
સર્જનસક્તિ,*n.*નવું રચવાની શક્તિ. Creative power.
સર્જવું, *vt.* નવું રચવું. To create.
સર્પ, *n.* સાપ. Snake.
સર્વ, *v.* બધું; તમામ. All.
સર્વકાલિન, *a.* બધો વખત ટકી રહેનાર. Perpetual.
સર્વજ્ઞ, *a.* બધું જાણનાર. Onniscient,
સર્વત્ર, *ad.* દરેક સ્થળે. Everywhere.
સર્વદા. *ad.* હમેશાં. Always.
સર્વનામ, *n.* નામને બદલે આવતો શબ્દ. Pronoun.
સર્વભક્ષી, *a.* બધું ભક્ષણ કરે, Omnivorous
સર્વમાન્ય,*a.*બધાને માન્ય.Universally accepted.
સર્વશક્તિમાન, *a.* સર્વ પ્રકારની શક્તિવાળું. Omnipotent.
સર્વશ્રેષ્ઠ,-ત્તમ,-પરી, *a.* સર્વમાં ઉત્તમ, Best among all.
સર્વાનુમત, *a.* બધાને કબુલ. Unanimous.
સર્વોપયોગી, *a.* સર્વને ઉપયોગી, Useful to all.
સર્વોપરીપણું, *n.* શ્રેષ્ઠત્વ. Supremacy.
સલવાવું, *vt.* ગુંચવાવું. To be entangled.
સલાટ, *n.* પથ્થર ઘડનારો, Stone-mason.
સલામ, *n.* નમસ્કારનો એક પ્રકાર. Salutation.
સલામત, *a.* સુરક્ષિત. Safe.
સલામતી, *n.* સુરક્ષિતતા. Safety.૨. આરોગ્ય.Health.
સલામી, *n.* સલામ દાખલ અપાતું મહેસુલ કે ભાડું, Quit-rent.

સલાહ, n. શીખામણ. Advice.૨.અભિપ્રાય. Opinion. [૩.સુલેહ. Peace.
સલૂકાઇ, n. સભ્યતા. Civility.
સલૂણું, a. મનોહર; રસથી ભરેલું. Fine.
સલેપાટ, n. રેલના પાટા નીચેગોઠવાતો પાટડો. Sleeper.
સલ્તનત, n.સામ્રાજ્ય, પાદશાહત, Empire.
સવળું,-ળ, a. સૂલટું; અવળાથી ઉલટું. Proper.
સવા, a. ૧¼. One ann quarted. એક બીજ. Plant seeds. a. પાધરું Agreeable.
સવાઇ, n. વધારેપણું. Excess.ચડિયાતાપણું. Superio- [rity.
સવાણ. n. આરામ. Relief from pain.
સવાયું, a. સવાગણું. More by 25 p. c. ૨. ચડિયાતું. Surpassing. [૩. ઘોડેસ્વાર. Rider.
સવાર, n. વહાણું, Morning. ૨. પ્રાત:કાળ. Dawn.
સવારી, n. વરઘોડો Procession. ૨. સવાર થવું તે. Riding.૩.ઉતારૂ. Passenger.૪.મુસાફરી, Journey.
સવાલ, n. પ્રશ્ન. Question. ૨. અરજ. Request.
સવિનય; a.&ad. વિનયયુક્ત. Humble,
સવિનયભંગ, n.વિનયપૂર્વકભંગ. Civll disobedience.
સવિસ્તર, a.&ad. વિસ્તર પૂર્વક, In detail.
સવેળા, ad. વખતસર આગળથી. In proper time.
સશક્ત, a. શક્તિવાળું. Poweful.
સશસ્ત્ર, a. શસ્ત્રસજ્જ; શસ્ત્ર સાથે. Armed.
સસણી, n. બાળકનો એક રોગ. Whooping cough.
સસરો, n. વહુ કે વરનો બાપ. Father-in-law.
સસલો,-સો, n. એક નાનું ચોપગું પ્રાણી. Rabbit.
સસ્તુ, a. સોંઘું. Cheap.
સહ,-હિત, ad. સાથે. With.
સહકાર,-યોગ, n. એક બીજાને મદદગાર થવું તે. Co--operation [society.
સહકારીમંડળ,n.સહકારથીચાલતુંમંડળ,Co-operative.
સહગમન, n. સાથે જવું તે.સતીથવુંતે.Accompanying.
સહગામી, a. સહગમન કરનારૂં. Con-current.
સહચાર, n. સાથ; સોબત. Accompanying. ૨.સુસંગતપણું. Aarmony. [Wife.
સહચારિણી,-રી,-ધર્મચારિણી,-ધર્મિણી, n. પત્ની.
સહજ, a. કુદરતી; સ્વાભાવિક. Natural. સાથે જન્મેલું. Born with. ad. Easily.
સહજબુદ્ધિ, n. કુદરતી કે પ્રેરણા. Instinct.
સહન, n. સહેવું તે. Bearing. Endurance.
સહનશક્તિ.-શીલતા, n.સહન કરવાની શક્તિ.Forbea- [rance.
સહનશીલ, a. શાંત. Patient.
સહવાસ, n. સાથે વસવું તે. Dwelling with. સોબત; સંબંધ. Aquaintance. ૩. મહાવરો. Practice.
સહશિક્ષણ, n. છોકરા-છોકરીઓને સાથે શિક્ષણ આપવું તે. Co-education.
સહસા, ad. ઉતાવળે. Rashly.૨.અચિંતુ.Suddenly. ૩, વિચાર કર્યા વિના. Indiscreetly.
સહસ્ર, a. હજાર. Thousand.
સહાધ્યાયી,-હપાઠી,n.સાથેભણનારો.Fellow-student.
સહાનુભાવ,-ભૂતિ, n. સમભાવ;દિલસોજી. Sympathy.
સહાય,-તા, n. મદદ. Help.
સહાયક, a.&n. મદદગાર. Helping.
સહાયભૂત, a. મદદગાર થયેલું. Helping.
સહિયર, n. સખી, સાહેલી. Female friend.
સહિયારૂં, a.&n.ભેગું;પંતિયાળું. Held in common.
સહી, n. દસ્કત; મતું, નીચે પોતાનું નામ લખવું તે. Signature. a. સાચું. Right. ad. કબૂલ; નક્કી. Acce- [pted.
સહીસલામત, a. સુરક્ષિત. Safe.
સહીસલામતી. n. સુરક્ષિતતા, Safety.
સહુ, a. સર્વ; સર્વ.All.
સહેજ,-સાજ, a.&ad. થોડું. Little.
સહેજે, ad. સહેલાઈથી. Easily.
સહેલ, a. સહેલું. Easy. n. મોજમજા. Merriment.
સહેલગાહ, n. મોજમજા માણવાની જગા. Place of [amusement.
સહેલસપાટા,n.મોજમજા.Merriment.
સહેલું,-સટ, a. મુશ્કેલ નહિ એવું. Easy.
સહેવું, vt. સહન કરવું. ખમવું. To bear.
સહોદર, a.&n. એકજ પેટે જન્મેલું.Co-uterine. ભાઈ.
સહ્ય, a. સહી સકાય એવું. Bearable.
સહ્યભેદ, n. કર્મણી પ્રયોગ. Potential mood.
સળ, n. ગેટ; આંકો. Fold.
સળગવું, vt. બળવું. To burn.
સળવળવું, vt. હાલવું, To move. કશું કરવા તત્પર થવું. To stir.
સળવળાટ, n. અંપો; સળગવું તે. Restlessness.
સળંગ, a.&ad. આખું. Whole. To the end.
સળિયો, n. ધાતુનો લાંબો કકડો. Bar.
સળેખમ, n. શરદી; એક રોગ. Cold.
સળો, n. સળવું તે. Rottenness.
સંકટ, n. દુ:ખ આફત. Calamity.
સંકડામણ,-ડાશ, n. જગાની તંગાશ; ભીડ. Closeness. Trouble. [આવવું. To be in difficulty.
સંકડાવું. vt. ભચડાવું, To be crowded. મુશ્કેલમાં
સંકલન,-ના, n. એકઠું કરવું તે; સંગ્રહ, Act of collecting.
સંકલ્પ, n. નિશ્ચય,મનસૂબો.Resolve. ૨.તરંગ.Fancy. ૩. નિશ્ચય લેવો, Solemn declaration.
સંકલ્પવિકલ્પ, n. તર્કવિતર્ક. Hesitation.
સંકીર્તન, n. સ્તુતિ. Worship.
સંકુચિત, a. સંકોચ પામેલું. Contracted. ૨. સાંકડું. Narrow.
સંકેત, n. ઇશારો. Hint. ૨. અગાઉથી કરેલી છૂપી ગોઠવણ. Prearranged secret a rrangement.
સંકેતસ્થાન, n. સંકેત પ્રમાણે મળવાની જગા, Rendezvous. [gather.
સંકેલવું, vt. સમેટીલેવું.To wind up. એકઠું કરવું. To
સંકોચ, n. તંગી. Want. ૨. ખચકાવું તે.Hesitation. ૩. લજ્જા. Modesty. ૪. બીડાવું તે.Contraction.

સંકોચવું,-ડવું, *vt.* બીડી દેવું. To close. To draw.
સંકોચાવું, *vt.* સંકોચાવાય એમ કરવું-થવું. To ge
સંકોરવું, *n.* પ્રજ્વલિત કરવું. To stir.
સંક્રાંતિ, *n.* સૂર્ય યા ગ્રહનું એક રાશિમાંથી બીજી રાશિમાં જવું તે. Passing of sun or other planets from one sign of the Zodiac into into another.
સંક્ષિપ્ત, *a.* ટૂંકું. Short; concise.
સંક્ષેપ, *n.* ટૂંકાણ. Conciseness ૨. સાર.Summary.
સંક્ષોભ, *n.* ખળભળાટ; ગભરાટ. Commotion.
સંખ્યા, *n.* આંકડો.Number.૨.ગણતરી.Calculation.
સંખ્યાત્મક,-વાચક, *a.* સંખ્યાને લગતું. Numerical.
સંગ, *n.* સંયોગ. Association.૨.સોબત.Company.
સંભોગ. Coition. ૪. સ્પર્શ, Touch.
સંગઠન,-ના,-ઘટન,-ના, *n.* એકત્રિત કરવું તે.Bringing together.
સંગઠિત, *a.* સંગઠનવાળું;એકત્ર,Brought together
સંગત, *a.* સંબત, Accompanying. ૨. સુસંગત. Harmonious. ૩. પ્રમાણસર. Symmetrical.
સગતિ,*n.*સોબત. Company.પ્રમાણપણું.Symmetry.
સંગમ, *n.* મેળાપ. Union. Junction.૩. બે નદીઓનું મિલન-તે સ્થાન, Confluence.
સંગાથ,-ઘાત, *n.* સાથ; સોબત. Company.
સંગાથી,-ગી,-ઘાતી, *n.&a.* સોબતી. Companion.
સંગીત, *n.* વાદન. Music. ગાયન. Singing.
સંગીન, *a.* મજબુત. Hard. *a.* બંદૂકની નળીને છેડે ઘાલવામાં આવતું ભાલા જેવું અણીદાર પાનું,Bayonet.
સંગેમરમર, *n.*આરસપહાણ. Marble.
સંગ્રહ,-ઘરો, *n.* એકઠું કરવું તે. Gathering. ૨. સંઘરેલો જથો. Collection.
સંગ્રહણી,-ઘરણી, *n.* એક રોગ. Dysentery.
સંગ્રહસ્થાન, *n.* જાણવા જોગ વસ્તુઓનો સંગ્રહ-તેરથાન. Musuem,
સંગ્રામ, *n.* યુદ્ધ. Battle.
સંઘ, *n.* ટોળું.Multitude,૨. સમુદાય,Mass.
સંઘરવું-ગ્રહવું, *vt.* એકઠું કરવું. To hoard.જમા કરવું.
સંઘર્ષ,-ણ, *n.* બે વસ્તુઓનું ઘસાવું કે અથડાવું તે, Friction. સ્પર્ધા. Rivalry. [Lathe.
સંઘાડો, *n.* હાથીદાંત, લાકડું વગેરેનો ઘાટ ઉતારવાનું યંત્ર.
સંઘાતક. *n.* નાશ કરનારૂં. Destructive.
સંચ, *n.* ગુપ્તકરામત;પેટીકે પટારામા ગુપ્તખાનું. Secret
સંચય, *n.* સંગ્રહ, જમાવ, Accumalation.
સંચરવું,*vt.*દાખલથવું.Go.Enter.સંચયકરવો.Collect.
સંચલન, *n.* ડોલવું-હાલવું તે. Moving.કંપ Tremor. હિલચાલ. Agitation.
સંચવુ, *vt.* એકઠું કરવું. Collect. ઢગલો કરવો. Heap.
સંચળ, *n.* એક ક્ષાર. Chloride of sodium.
સંચાર,-ચર, *u.* ફેલાવો, Spread. માં થઇને જવું તે. Penetration. [tiles of a roof. રેડવું.Pour.
સંચારવું, *n.* નળિયાં ફેરવીને ઠીકઠાક કરવાં Turn the
સંચાલક. *n.* ચલાવનાર. Director.
સંચાલન, *n.* વ્યવસ્થા કરવી તે. Directing.
સંચો, *n.* યંત્ર. Machine.
સંજવારી, *n.* કચરો; પૂંજો, Dust.
સંજીવત, *n.* મરેલું જીવતું કરવું તે. Reanimation.
સંજીવની. *n.* મરેલાંને જીવતાં કરવાની વિદ્યા કે દવા.
સંજોગ, *n.* સંયોગ; ભેટો. Coincidence. પરિસ્થતિ. Circumstande. ૩. દૈવયોગ. Accident.
સંજ્ઞા, *n.* ભાન; ચેતના. Conciousness. ૨. જ્ઞાન; સમજ. Understanding. ૩. સાન. Gesture. ૪. નામ. Name.
સંડાસ, *n.* જાજરૂ. Privy.
સંડોવવું, *vt.* સપડાવું; સામે કરવું. To Implicate.
સંત *a.&n.* સાધુ પુરૂષ. Saint.
સંતતિ, *n.* બાલબચ્ચા. Progeny.
સંતતિનિયમન, *n.* સંતતિ વધતી કે થતી અટકાવવી તે. Birth-control.
સંતરૂ, *n.* એક ફળ. Citron.
સંતલસ, *n.* ખાનગી મસલત. Artifice.
સંતાકૂકડી, *n.* એક રમત. Game of hide and seek.
સંતાડવું, *vt.* છુપાવવું. To hidel
સંતાન, *n.* સંતતિ. Progeny. ઓલાદ. Issue.
સંતાપ, *n.* દુ;ખ ઉદ્વેગ. Affliction,
સતાપવું,-તારવું,, *vt.* પીડવું. To harass.
સંતાવું, *vt.* છુપાવું. ગુપ્ત રહેવું. To be concealed.
સંતુષ્ટ,-તોષી, *a.* સંતોષ. Gratified.
સંતોલો, *n.* બારદાન સહિત કુલ વજન. Tare.
સંતોષ, *n.* તૃપ્તિ; પામેલું. Satisfaction.
સંતોષકારક, *a.* સંતોષ આપે એવું. Satisfactory.
સંત્રી, *n.* પહેરેગીર. Guard.
સંદર્ભ, *n.* ગૂંથવું તે; જોડવાવું તે. Weaving to gether.આગળ પાછળના અર્થનો સંબંધ. Connection of a writing with another.રચના.Context.
સંદિગ્ધ, *a.* અસ્પષ્ટ, સંદેહ યુક્ત. Dubious.
સંદેશ,-શો, *n.* કહેણ; ખબર. Message, સમાચાર.
સંદેહ, *n.* વહેમ. શંકા. Doubt.
સંધાડવુ, *vt.* જોડવુ; સાંધવું. To unite.
સંધાણ,-ન, *n.*જોડાણ; સાંધણ. Joint.૨, નિશાન.Aim. ૩. લાગ. Opportunity.
સંધવું, *vt.* સંધાય એમ કરવું. To be sewn.
સંધિ, *n.* જોડણી; સંયોજન. Union. ૨. સાંધો Joint. ૩, સુલેહ. Acace. ૪. અણિનો વખત. Climax. બે યુગો વચ્ચેનો સમય. Transtion period.
સંધિવા,*n.*સાંધા અકડાઇ જવાનો રોગ.Rheumatism.
સંધ્યા,-કાલ,-ળ-સમય, *n.* સાંજ. Evening.
સંનિધ, *ad.* નજીક; પાસેનું. Near.
સંનિપાત,-નેપાત, *n.* ત્રિદોષ, મુંઝારો. Delirium. ૨. ઢગલો. Heap.
સંન્યસ્ત, *a.&n.* સન્યાસી થવું તે. Asceticism.

સંન્યાસી,n.જેણે સન્યાસદીક્ષાહોય તેવો સાધુ. Ascetic.
સંપ. n. એકતા મેળ. Unity.
સંપત,-દ,-દા, n. સંપતિ. Wealth.
સંપતિ, n. ધન. Riches. ૨. આબાદી, Prosperity.
સંપન્ન, n. વૈભવશાળી, Rich. સહિત. With.
સંપર્ક, n. સંગ, સબંધ. Contact.
સંપવું, vt. સંપ કરવો. To unite.
સંપાદન, n. મેળવવું તે. To obtaining.
સંપાદક,n. મેળવનાર, One who obtains. Editor.
સંપી,-લું, n. સંપવાળું, Harmonious.
સંપુટ, n. હાથના પંજા જોડી કરેલો ઘાટ. Cavity.
સંપૂર્ણ,a. પરિપૂર્ણ.Complete.૨.સમાપ્ત. Finisked. ૩. વધું. All.
સંપૂર્ણતા, n. પરિપૂર્ણતા. Completion.
સંપેતરૂં, n. સોંપાયેલુ વસ્તુ. Thing entrusted.
સંપ્રદાન, n. આપવું તે. Giving. ૨. દાન. Gift.
સંપ્રદાય, n. Sect. પંથ. Doctrine.
સંબંધ, n. જોડાણ. સગાઈ. Relation. ૨. વિવાહ.Betrothal. ૩. પરિચય. Acquaintance.
સંબંધી, n. સગું. Relative. a. સંબંધવાળું. Related. a. બાબતે, Regarding.
સંબોધવું, vt. બોલાવવું. To address. ૨.સમજાવવું.To explaitn. [૩. ઉત્પતિ. Production.
સસંભ, n. યકયતા, Possibility. ૨. મૂળ. Origin.
સંભવનિય,-વિત, a. શકય. Possible.
સંભવવું, vt. સંભવ હોવો. To be likely. ૨. ઉત્પન્ન થવું. To originate. ૩. બનવું. To happen.
સંભારણું, n. યાદગીરી-તેવી વસ્તુ. Keep-sake.
સંભારવું. vt. યાદ કરવું. To remember.
સંભાવના, n. શક્યતા. Possibility.૨.કલ્પના.Fancy. ૩. આદરસત્કાર. Reception. ૪. ઈજ્જત. Credit.
સંભાવિત, a. પ્રતિષ્ઠિત. Respectable.
સંભાષણ, n. વાતચિત, Discourse.
સંભાળ, n. તપાસ; કાળજી. Care.
સંભાળવું, vt. સંભાળ રાખવી. To take care.
સંભોગ, n. મૈથુન. Sexual intercourse. ૨. ઉપભોગ. Enjoyment.
સંભ્રમ, n. ગભરાટ. Confusion. ભૂલ. Error.
સંમત,a.સંમતિવાળું.Agreed to.૨.માન્ય.Accepted.
સંમતિ, n. અનુમતિ. Approval. ૨. કબુલાત. Agreement.
સંમાન, n. સન્માન. Respect. ૨. પ્રતિષ્ઠા. Credit.
સંમિશ્ર,a. મિશ્રિત. Intermixed.
સંમુખ, a. સામે મુખવાળું. Confrontidg. ad. રૂબરૂ; સામે. Face to face.
સમેલન, n. મેળાવડો. Gathering.
સંમોહ, n. મૂર્છા. Unconsiousness. ૨. ભ્રાંતિ, Illusion. ૩. મોહ, Fascination.
સમ.-ન,n.નિગ્રહ.Restraint.૨.દાબી રાખવું તે.Check,
સંયુકત, a. યુક્ત. Joint.
સંયોગ,-યોજન, n. જોડાવું કે ભેગા થવું તે. Union. ૨. સંબંધ. Connection. ૩. મેળવણી. Mixture. ૪. પરિસ્થતિ, Circumstance.
સંયોગભૂમિ;-મી, n. જમના બે મોટા પ્રદેશોને જોડનારી સાંકડી જમીનની પટ્ટી. Isthmus.
સંરક્ષણ, n. રક્ષણ. Protectiou.
સંરક્ષિત, a. રક્ષિત. Protected.
સંલગ્ન, a. ચોટેલું; વળગેલું. Attached.
સંવત, n. વિક્રમ સંવત. Era of Vikrama.
સંવત્સર, n, વર્ષ. Year.
સંવત્સરી, n. વાર્ષિક મરણ તિથિ. Anniversary.
સંવનન, n. પ્રેમ કરવો તે. Courtship.
સંવર્ધન, n. લધવું તે.Growth. ઉછેરવું તે.Breeding.
સંવાદ,n.ચર્ચા.Dialogue.૨.વાતચિત.Conversation.
સવાહક, a. વહન કરનારૂં.Conducting.
સંવિધાન,n. અયોજના.Performance.ગોઠવણી.Plan.
સંવૃદ્ધિ, n. આબાદી. Prosperity.
સંશય, n. વહેમ. Doubt. દહેશત. Fear.
સંશયાત્મક, a. વહેમ ભરેલું. Doubtful,
સંશોધક, n. શુદ્ધ કરનારૂં. Purifying, તંત્રી.Editor.
સંશોધન, n. Research. Purification.
સંશદ, n. સભા. Sociery.
સંસર્ગ, n. સંબંધ.Contact. ૨.સોબત.Association.
સંસાર, n. જગત. Universe. ૨. માયા. Illusion. ૩. ગૃહસંસાર. Affairs of life.
સંસારવ્યવહાર, n. દુનિયાદારીનું જીવન. Worldy life.
સંસારસુખ, n. સંસારરસ ભોગનું સુખ.Worldly bliss.
સંસારસુધારો, n. સમાજીક બાબતોમાં સુધારો. Social. reform.
સંસિદ્ધિ, u. સફળતા; પ્રાપ્તિ. Accomplishment.
સંસ્કાર, n. શુધ કરવું તે. Purificaticn. ૨. શણગારવુ તે. Adorning. ૩. કેળવણી. Education.
સંસ્કારી, a. સારી કેળવણી પામેલું. Polished.
સંસ્કૃત, a, સંસ્કાર પામેલું. Cultured, ૨. શણગારેલું Dadorned. n.ગીવાર્ણ ભાષા.Sanskrit language.
સંસ્કૃતિ, n. સામાજીક પ્રગતિ. Civilisation.
સંસ્થા, n. મંડળ; સ્થાપિત વ્યવસ્થા. Institution.
સંસ્તાન, n. વસાહત, Colony. ૨. રજવાડું. State.
સંસ્મરણ,-સ્મૃતિ, n. પૂર્વસ્મરણ. Reminisciences.
સંહિત, n.સમુદાય.Multitude. ૨,સંગઠન;સંપ.Union.
સંહાર, n. કત્લ નાશ. Massacre.
સંહારવું,-હરવું, vt. સંહાર કરવો. To massacre.
સંહિતા, n. સમુચ્ચય. Collection.૨.વ્યવસ્થિત સંગ્રહ. [Digest.
સાઈસ, n. ઘોડાવાળો; રાવત. Syce.
સાકર, n. ખાંડના પાસાદાર ગાંગડા. Sugar-candy.
સાકરવું, vt. બોલાવવું. To call.
સાસ, n. વિદ્વાન; પંડિત. Scholar.
સાક્ષાત, ad. જાત, In person. ૨. નજરોનજર. Be-

fore the eyes of.
સાક્ષાત્કાર, *n.* નજરોનજર જોવું તે. Manifestation.
સાક્ષી, *n.* સીહેદી. Witness. સાખ. Evidence.
સાખ. *n.* સાક્ષી, Attestation. ૨. આબરૂ. Credit. ૩. ઝાડ ઉપર જ પાકેલું ફળ. Ripe fruit. ૪. બારણું. Door. [of short poem.
સાખી, *n.* બે ચરણનો એક પ્રકારનો દોહરો કે પદ, Kind
સાખોસાખ, *ad.* લગોલગ. Very near.
સાગ,-વાન, *n.* જેમાં ઇમારતી લાકડાં બને છે તે ઝાડ. Teak-wood.
સાગર, *n.* દરિયો. Sea. Ocean.
સાગરિત,-દ, *n.* ચેલો: શિષ્ય. Disciple.
સાગોળ,*n.*ચાળેલોબારીક ચૂનો.Fine chunam powder.
સાચ. *n.* સત્ય. Truth.
સાચ,-કલું, *a.* સાચાબોલું. Truthful.
સાચવણ,-ણી,-ટ, *n.* સંભાળ. Carei
સાચવવું. *vt* સભાળ રાખવી. To take care of. ૨, જતન કરવુ. To preserve.
સાચું, *a.* ખરૂં, સત્ય. True. ૨. એક વચની. Truthful.
સાચુંજૂઠું, *n.* ભંભેરણી. Instigation.
સાચે, *ad.* ખરેખર. Indeed.
સાચેસાચું, *a.&n.* ખરેખર. Truly.
સાજન,-મહાજન, *n.*વરઘોડા સાથે રહેલું પ્રતિષ્ઠિત લોકોનું મંડળ. Bridegroom's retinue.
સાજીખાર, *n.* એક ક્ષાર. Carbonate of soda.
સાજું, *a.* તંદુરસ્ત. Healthy. ભાગેલું નહિ એવું, Unbroken. [hearty.
સાજુંતાજું,-સમું. *a.* તાજું અને નિરોગી. Hale and
સાટકો, *n.* ચાબુક; કોરડો. Larh.
સાટું, *n.* સોદો; કબાલો. Bargain. ૨. કરાર. Contract. ૩, બદલો. Return. [the contrary.
સાટે, *ad.* ના બદલામાં. In return for. ૨.બદલે. On
સાડલો,-લ્લો, *n.* સ્ત્રીઓનું વસ્ત્ર. Female garment.
સાડી, *n.* કિંમતી સાલ્લો. Costly female garment.
સાઢું,-ઢું, *n.* સાળીના વર. Husband of one's wife's sister.
સાણશી-સી, *n.* પકડ જેવું એ સાધન.Kind of tongs.
સાત્વિક, *a.* સદ્‌ગુણી. Virtuous.૨. પ્રમાણિક,Honest. ૩. નરમ. Mild. [ation. *ad.* સાથ. With.
સાથે. *n.* સોબત. Company. ૨. સહકાર. Co-oper-
સાથરો, *n.* ઘાસનું; પરાળની શય્યા. Grass-bed,
સાથવો,-તવો,-તુ, *n.* શેકેલો અનાજનો લોટ. Flour of
સાથળ, *n,* જાંઘ. Thigh. [parched grain.
સાથિયો, *n.* સ આવી મંગળસૂચક આકૃતિ. An auspicious mark,
સાથી, *n.* સોબતી; મદદગાર. Companicn.
સાથે, *ad.* જોડે; સંગાથે. With.
સાદ. *n,* અવાજ, ઘાંટો. Voice. ૨.બુમ. Cry.
સાદડી, *n.* ચટાઈ. Mat.
સાદાઇ, *n.* સાદાપણું Simplicity.
સાદું, *a.* ભપકા કે આડંબર વિનાનું. Simple. ૨. સીધું. Plain. ૪. કોરૂં. Neat.
સાદૃશ્ય, *n.* સમાનતા. Similarity.
સાદ્યંત, *a.&n.* સંપૂર્ણ. Entirely.
સાધક, *a,&n.* સાધના કરનાર. Worshipper.
સાધન, *n.* ઉપાય. Means. સામગ્રી. Materials,
સાધનાભૂત, *a.* સાધનારૂપ બનેલું, Instrumental.
સાધના, *n.* સાધવાની ક્રિયા. Worship.
સાધવું, *vt.* પાર પાડવું, To aocomplish. ૨. સાબિત કરવું. To prove. ૩, ધાધના કરવી. To worship. ૪, લાભ ઉઠાવવો. To avail.
સાધારણ, *a,* સામાન્ય બધાંને લાગુ પડેતેવું. Common. ખાસ નહિ એવું. General.
સાધુ, *n.* ત્યાગી; બાવો, Sage, *a.* પવિત્ર. Holy. ૨. સારૂં. Good. ૩. યોગ્ય. Fit.
સાધુતા,-વૃતિ, *n.* પવિત્રતા; સદાચાર. Purity.
સાધ્ય, *a.* સાધી શકાય તેવું. Attainable. *n.* સિધ કરવાનું તે. That which is to be proved.
સાન. *n.* ઈશારો; સંકેત. Hint,૨.આંખ મચકારો. Wink ૩. અક્કલ. Sense. ૪. સવેજ ગીરો મૂકવું તે. Pawnu
સાનગીરો, *a.*સાનમાં મૂકવું તે. Mortgaged.
સાનંદાશ્ચર્ય, *n.* આનંદયુક્ત આશ્ચર્ય. Admiration filled with joy. [Helping.
સનુકૂલ,-ળ, *a.* અનુકૂળ. Favouvable. ૨. મદદગાર.
સાપ, *n.* સર્પ. Snake.
સાપરાધ, *a.* અપરાધી. Guilty.
સાપોલિયું,*n.*સાનુંબચ્ચું. Young one of a suanke.
સપ્તાહિક. *a.&n.* અઠવાડિય. Weekly.
સાફ, *a.* સ્પષ્ટ; સ્વાચ્છ. Clean. ૨. સપાટ. Plain. ૩. નિષ્કપટી. Atless.
સાફસાફ, *ad.* સ્પષ્ટ રીતે. Cleary.
સાફસૂફ, *n.* સ્વચ્છતા. ચોખવટ. Cleanliness.
સાફી, *a.* ચોકખું; સળતર વિનાનું. Net.
સાબદું, *a.* તમામ, Entire,૨.તૈયાર. Ready. ૩.સાજું. Healthy.
સાબર, *n.* શિગડાવાળું હરણ જેવું એક પ્રાણી. Stag.
સાબરશિંગું,-શીંગુ, *n.* સાબરનું શિગડું. Stag-horn.
સાબાશ, *vt.* શાબાશ, Brave.
સાબિત, *a.* સિદ્ધ; પુરવાર. Proved.
સાબિતી, *n,* પુરાવો; ખાતરી. Proof.
સાબુ,-સ, *n.* મેલ કાપે તેવો પદાર્થ. Soap.
સાબુચોખા,-ગુચોખા, *n.* તાડ જેવા થડના ગરના બનોવેલા દૂધિશા કણ. Sago.
સાબુત, *a.* આખું. Uninjured. સંગીન. Sound.
સાબુતી, *n.*સુરક્ષિતતા.Safety.૨.મજબુત.Durability.
સામગ્રી, *n.* ઉપયોગી સામાન. Materials.
સાટું, *a.* એકીસાથે. Wholesale.
સામનેનો, *n,* સામે થવું તે, વિરોધ, Opposition.

સામયિક, *a.* સમયોચિત. Timely. *n.*નિયત સમયે પ્રગટ થતું છાપું. Newspaper.
સામર્થ્ય, *n.* બળ; શક્તિ. Strength.
સામસામું, *ad.* બરાબર સામુ. Face to face.
સામંત, *n.* ખંડિયો રાજા. Petty chief. ૨. યોદ્ધો. Warrior. ૩. સરદાર. Leader.
સામાજીક. *a.* સમાજ સંબંધી. Social.
સમાન, *n.* સાહિત્ય. Goods. ૨.રાચરચીલુ.Furniture.
સામાન્ય, *a.* ખાસ નહિ એવું. Common. ૨. સાધારણ. General. [Common noun.
સામાન્યનામ, *n.* કોઈ એક આખા વર્ગને લાગું પડતું નામ.
સામાવાળુ,-ળિયું,*a.*સામાપક્ષનું.Of the opposite side.
સામાવાળો, *n.* હરિફ. Rival.
સામુદ્રધુની, *n.* બે મોટા સમુદ્રને જોડનારી ખાડી. Strait.
સામુદ્રિક, *n,* હસ્તરેખા વિજ્ઞાનશાસ્ત્ર. Palmistry.
સામું, *a,* સામે આવેલું. Opposite,૨.વિરૂદ્ધ.Gontrary.
સામે, *ad.* રૂબરૂ. Face to face. વિરૂદ્ધમાં. On the contrary.
સામેલ. *a.* સામેલું. Sinbioined.
સામૈયું, *n.* વાજતે ગાજતે સામે લેવા જવું સરઘસ. Ceremonial reception.
સામ્ય, *n.* સમાનતા. Equality.
સામ્યવાદ, *n.* માલમતા વગેરે સામાજીક માલિકીનાં ગણી. દરેકનું સામ્ય સ્થાપનારો વાદ. Communism.
સામ્રાજ્ય, *n.* એક હકૂમત નીચે આવેલાં અનેક રાષ્ટ્રોનો સમૂહ. Empire.
સાયંકાલ. ળ, *n.* સાંજEvening.
સાર, *a.* ઉત્તમ. Best. *n.*કસ; સત્વ.Essence.૨.સારાંશ. Summary. ૩. લાભ. Profit.
સારક, *a.* રેચક. Purgative.
સારણગાંઠ, *n.* પેઢામાં થતી એક જાતની ગાંઠ. Hernia.
સારથિ. *n.* રથ હાંકનાર. Charioteer.
સારવાન, *n.* ઊંટવાળો રાયકો. Camel-driver.
સારવાર, *n.* સેવા ચાકરી; બરદાસ. Nursing.
સારવું, *vt.* કાણું પાડવું. To bore. 2. પાર પાડવું. To serve the purpose.૩, શ્રાધ્ધ કરવું.Offer funeral
સારસ, *n.* એક પક્ષી. Indian crane. [cakes.
સારંગ, *n.* વહાણના કપ્તાનનો મદદનીશ. First mat of the ship. ૨. રાગ. Tune. ૩. મૃગ. Antelope.
સારંગી, *n.* એક તતુવાદ્ય. Fiddle.
સારાસાર, *n.* સારૂ અને ખોટુ. Meritand Demerit.
સારાસારી, *n.* સારો મેળ કે સંબંધ. Harmony.
સારાંશ, *n.* ભાવાર્થ મતલબ. Substance. તાત્પર્ય. Es-
સારીકા, *n.* મેના. Canary bird. [sence,
સારૂ, *ad.* ને માટે; વાસ્તે. For.
સારૂં. *a.* શુભ. Good. ૨. સુંદર. Beautiful. *Int.* ભલે.
સાર્થ, *a.* અર્થયુક્ત. Significant.
સાર્વજનીક,-નીન,-લૌકિક, *a.* જાહેર. Public. ૨.સર્વ લોકોનું. Commou.
સાર્વત્રિક, *a.* સર્વવ્યાપી. Universal.
સાર્વભૌમ, *n.* ચક્રવર્તી રાજા. Emperor. *a.* આખી પૃથ્વીનું. Universal.
સાલ. *n.* નડતર, Hindrance. ૨, વર્ષ. Year. ૩. બંધબેસતો સાંધો. Joint that fits a socket.
સાલગરેહ,-ગીરી, *n.* જન્મગાંઠ. Bith-date.
સાલવાર, *ad.* વરસવાર. Chronologically.
સાલવારી, *n.* બનાવોનીસાલવારગોઠવણી.Cetonology.
સાલવવું, *vt.* પંચાત ઉભી કરવી. To entangle. ૨. સાલ બેસાડવાં. To make joints.
સાલવી, *n,* સુથાર. Carpenter.
સાલવું, *vt.* ખટકવું. To pinch. દુઃખ થવું. To ache.
સાલસ, *a.* નરમ સ્વભાવનું. Mild.
સાવાર, *a.* આગેવાન; મુખ્ય. Chief.
સાલિયાણું, *n.* વર્ષાસન. Annuity.
સાવ, *ad.* તદ્દન. Wholly.
સાવકું, *a.* ઓરમાયું;અપરમાનું.Related to a different mother. [Vigilant.
સાવચેત,-ધ,-ધાન, *a.* હોંશીયાર.Careful.૨,સચેતન.
સાવજ, *n.* વાઘ. Tiger.
સાવચેતી,-ધાની, *n.* જાગૃતિ. Vigilance. ૨. ચેતવણી.
સાવરણી, *n.* પૂંજો વાળવાનું સાધન. Broom.
સાશ્ચર્ય, *a.*&*ad.*અચંબા સાથે.With astonishment.
સાષ્ટાંગ, *a.* શરીરના આઠે અંગ સહિત. Made with eight members of the body.
સાસ, *n.* શ્વાસ. Breath. ૨. જીવ. Life.
સાસરવાસો, *a.* સાસરે જતી દીકરીને અપાતી વસ્તુઓ. Things given to a daughter when she goes to her husband's house. [paternal house.
સાસરૂં, *n.* સાસરાનું ઘર. Husband's or wife's
સાસુ, *n.* વર કે વહુની મા. Mother-in-law.
સાહજિક, *a.* કુદરતી; સ્વાભાવિક. Natural.
સાહવું, *vt.* પકડવું; ઝાલવું. Hold.
સાહસ, *n.* જોખમભરેલું કામ.Adventure.૨. અવિચારી કામ. Rash act. ૩, હિમ્મત. Boldness.
સાહસિક,-સી, *a.* સાહસ કરનારૂં. Enterprising.
સાહચ્ય,-હ્ય, *n.* મદદ. Help. Assistance.
સાહિત્ય, *n.* સાધન; સામગ્રી. Implement.૨. વાઙમય, Literature.
સાહિત્યકાર, *n.* સાહિત્ય રચનાર. Literary man.
સાહિત્યપરિષદ, *n.* સાહિત્ય. ચર્ચા કરનારી પરિષદ.Lite-
સાહી, *n.* શાહી. Ink. [rary conference.
શાહુકાર, *n.* વેપારી. Banker. A shroff.
સાહેબ, *n.* ધણી. Owner. ૨. મોટા માણસ.Big man. ૩. ટોપીવાળો. European. ૪, ઈશ્વર. God.
સાહેબા, *n.* શેઠાણી; પ્રતિષ્ઠિત સ્ત્રી. Lady.
સાહેબી, *n.* જાહોજલાલી. Grandeur. આબાદી,Pros-
સાહેબો, *n.* વર. Husband. [perity.
સાહેલી, *n.* સખી. Female friend.

સાળ, *n.* કપડાં વણવાનું ઓજાર. Loom.
સાળવી, *n.* કપડાં વણનાર; વણકરે. Weaver.
સાળી, *n.* વહુની બહેન. Sister-in-law.
સાળુ, *n.* સ્ત્રીઓને પહેરવાનું ઝીણું રંગીન વસ્ત્ર.Female garment.
સાળો, *n.* વહુનો ભાઇ. Brother-in-law.
સાંઇ, *n.* ફકીર. God. ફકીર. Mendicant. A Fakir.
સાંકડું, *a.* પહોળાઈમાં ઓછું. Narrow.
સકળ,-ળી, *n.* કડીયો કે આંકડા જેવી બનાવેલી હાર. Chain.
સાંકળિયું, *n.* અનુક્રમ. Index.
સાંકેતિક, *a.* પારિભાષિક. Technical. ૨. સંકેતવાળું. Symbolic.
સાંખવું, *vt.* સહન કરવું. To bear. ક્ષમા કરવી.To tolerate.
સાંગોપાંગ, *ad.* સમસ્ત. Completely.
સાંચરવું, *vt.* જવું. To go. વિદાય કરવું. To retire.
સાંચો, *n.* સંચો; યંત્ર. Machine. ૨. બીબું. Muold.
સાંચાકામ, *n.* યંત્રો. Machinery. ૨. યંત્રની રચના વગેરે. Mechanism.
સાંજ,-ઝ, *n.* સંધ્યાકાળ. Evening.
સાંઠી,-ઠો, *n.* જુવાર શેરડી વગેરેના દાંડો. Stalk.
સાંઢ,-ઢિયો, *n.* આખલો;ગોધો.Bull.૨.નર ઊંટ.Camel.
સાંતળવું, *n.*ઘી કે તેલમાંતળવું.To fry in ghee or oil.
સાંતિ, *n.* હળ. Plough.
સાંત્વન,-ના, *n.* આશ્વાસન; શાંતિ. Consolation.
સાથ, *n.* ગણોત. Rent of land.
સાંથવું, *vt.* સાથે આપવું. To rent of land.
સાંધણ, *n.* પરિશિષ્ટ. Appendix. ૨. સાંધો. Joint. ૩. અનુસંધાન. Continuation.
સાંધવું. *vt.* સીવવું. To sew. જોડવું. To unite.
સાંધો, *n.* થીગડું. Patch. ૨. સાંધણ. Seam.
સાંપડવું,*vt.*મળવું.To be found.જ-મવું.To be born.
સાંપ્રત, *a.* હાલનું, Present *ad.* તરત. At once.
સાંપ્રદાયિક, *a.* શાસ્ત્રયું આવતું. Traditional. ૨. સંપ્રદાયનું. Of the sect.
સાંબ, *n.* સાંબેલાની નીચલી લોઢાની ખોળી. Iron ring fixed at the end of a stick.
સાંબેલું, *n.* ખાંડવાનું એક સાધન. Wooden pestle for beating rice etc.
સાંભર,-ણ, *n.* સ્મરણ; યાદ. Memory.
સાંભરવું, *vt.* યાદ કરવું. To recollect. એકઠું કરવું To collect.
સાંભળવું, *vt.* શ્રવણ કરવું. To hear. ધ્યાન પર લેવું. To mind.
સાંસતું, *a.* ધીમું. Slow. Acting with patience.
સાંસાં, *n.* તંગી. Want. મુશ્કેલી. Difficulty.
સાંસો. *n.* સંચય. Doubt. Hesitation.
સાંસારિક, *n.* સંસાર બંધી. Worldly.
સાંસ્થાનિક, *a.&n.* સંસ્થાન સબંધી, Colonial.
સિકલ,-ક્લ, *n.* ચહેરો, Face. Features.
સિક્કો, *n.* છાપ; મહોર.Seal.૨.ચલણી નાણું.Currency.
સિક્કાદાર,*a.*સુંદરદેખાવનું.Of beautiful appearance.
સિગરામ, *n.* શિગરામ એક વાહન, Chariot.
સિતમ, *n.* જુલમ. Oppression.
સિતમગર,-ગાર, *n.* જુલમગાર, Tyrant.
સિતાર, *n.* એક તંતુવાદ્ય. Musical instrument.
સિધ, *a.* સફળ; પ્રાપ્ત. Accomblished. ૨. નિશ્ચિત. Certain. ૩. નિષ્ણાત. Proficient in. ૪. મુક્ત. Free. *n.* મુક્ત પુરૂષ. Sage.
સિદ્ધહસ્ત, *a.&n.* નિષ્ણાત. Expert.
સિધાંત, *n.* નિશ્ચય. Resolution. ૨. ઉપપત્તિયુક્ત. મત. Tneory.
પ્રાપ્તિ. Fulfilment.
સિદ્ધિ, *n.* પરિપૂર્ણ થવું તે. Accomplishment.૨.ફળની
સિધાવવું,-વવું, *vt.* ચાલતી પકડવી. To retire.
સિપાઇ,-હી, *n.* સૈનિક. Soldier. ૨. પટાવાળો. Peon. ૬. પોલીસ. Policeman.
સિફત,*n.*વિશેષતા.Peculiar quality.૨.ચાલાકી.Tact.
સિફારસ, *n.* ભલામણ. Recommandation.
સર, *n.* માથું. Head.
સિરજોરી, *n.* જબરજસ્તી; તુમાખી. Overbearing conduct
સિરતાજ, *n.* મુગટ. Crown. ૨. મુરબ્બી, Elder. ૩. અગ્રણી. Leader.
સિરસ્તો, *n.* ધારો; રિવાજ. Custom.
સિલક, *n.* ખર્ચ જતાં બાકી વધેલી રકમ. Balance.
સિલાઈ, *n.*સીવામણી.Mode or wages for sewing
સીવડાવવું, *vt.* સિવાય એમ કરવું. To get sewn.
સિવાય, *ad.* વિના. Without. ૨. વગર. Except.
સિવાવું, *vt.* સિવાય એમ કરવું. To be sewn.
સિસોટી, *n.* એક સીટી. Whistle.
સિંગાળિયું, *n.* સાહુડિના પીંછાં જેવા સળિયો. Quill of a porcupine.
સિંગ, *n.* શીંગ. Pod.
સિંચવું,*vt.*છાંટવું.To sprinkle.પાણીપાવું.To water.
સિંદૂર, *n.* પારો સીસું તથા ગંધકની મેળવણીના લાલ ભુકો. Vermilion.
સિંધવ, *n.*એક ખનીજ ક્ષાર.Rocksalt.૨.ઘોડો.Horse.
સિંધુ, *n.* સમુદ્ર. Sea. એ નામની નદી. Indus.
સિંહ, *n.* એક રાની હિંસક પ્રાણી. શેર. Lion.
સિંહણ,-ણી, *n.* સિંહની માદા. Lioness.
સિંહદ્વાર, *n.* મુખ્ય દ્વાર. Main entrance.
સિંહલ,-દ્વિપ, *n.* સીલોણ; લંકા. Ceylon.
સિંહાવલોકન, *n.* સિંહની પેઠેઆગળ વધતાં પહેલાં પાછળનું ફરીથી જોઈ લેવું તે. Survey; retrospective glance.
સિંહાસન, *n.* સિંહની આકૃતિવાળું ઊંચું આસન. Throne.
સીઝવવું, *vt.* બરાબર સીઝે એમ કરવું. To make-well cooked.
સીઝવું,*vt.*ધીમે તાપે બરાબર બફાવું.To be well cooked.
સીટી, *n.* સિસોટી; પવન ફુંકીને કઢાતો તીખો અવાજ. Whistle
સીડી, *n.* નીસરણી. Ladder.
સિદી,-દ્દી, *n.* હબસી. Negro.
સીધું, *a.* વાંકું નહી તેવું. Straight, ૨.પાધરૂં.Direct ૩. સરળ. Artless. *n.* કાચું અનાજ. Uncooked

સીધેસીધું-બ્રૂસક, a. એકદમ સીધૂં. Straight· [food
સીનો, n. છાતીના ફેલાવો. Breast.
સીપ, n, શીપ. Oyster-shell.
સીમ, n. ખેતર કે ગામની હદ. Border.
સીમંત, n. અધરણી. Pregnanacy.
સીમંતિની, a.&n. સગર્ભા. Pregnant.
સીમા,-ડો, n. હદ. Limit.
સીમાચિહ્ન,-માંત,n.સીમા બતાવનારી નીશાની.Boundary-line.
સ્રલ,n.છાપ;મહોર.Seal.a.છાપ.Stamp.
સીવણ, n. સીવવાનું કામ-તે જગ; Sewing.
સીવણકા .-ણી, n. સીવવાનું કામ. Sewing.
સીવવું, vt.ટાંકા મારી જોડવું.To sew. સાંધવું.To knit.
સીસપેન,-સાપેન, n. પેનસીલ. Lead pencil.
સીસી,-સો. n. બાટલી. Bottle.
સીસું. n, એક ધાતુ. Lead.
સીંગ, n. ફળી. Pod.
સુકર, a. સહેલું. Easy. ૨.હાથનું પ્રવીણ.Practicable.
સુકલકડી, a. લાકડી જેવું સૂકું દૂબળું. Lean.
સુકવણી, n, સૂકવેલી વસ્તુ. Thing dried.
સુકાન, n. જેસ મરડવાથી વહાણ દિશા બદલે છે તે ભાગ. Helm. [માર્ગદર્શક.Director.
સુકાનચી,-ની, n. સુકાન ફેરવનાર ખલાસી.Helmsman,
સુકાવુ, vt. ભેજ કે પ્રવાહી ઉડી જઈ શુષ્ક થવું. To be dried up. ૨. નબળા પડવુ. To weaken.
સુકાળ, n.પુષ્કળતા; સારા પાકનો વખત. Abundance.
સુકીર્તિ, n. સારી કીર્તિ. Good name.
સુકુમાર,-કોમળ, a, નાજુક; ઘણું કોમળ. Delicate.
સુકૃત,-ત્ય,-તિ, n. સારૂંકામ; પુણ્ય. Good deed.
સુખ. n. તનમનને ગમે તેવો અનુભવ. Happiness. આરામ. Comfort, [happiness.
સુખકર,-કારક,-કારી,-ખાવહ. a. સુખ કરનારૂં. Giving.
સુખચેન, n. આરામ. Tranquility.
સુખડ, n. ચંદનના ઝાડનું સુગંધીદાર લાકડું. Sandal-wood.
સુખડિયો, n. કંદાઇ. Confectioner. [wood.
સુખડી, n. મીઠાઇ. Kind of sweetmeat. બક્ષિસ. Bonus. [table. Happy.
સુખદ,-દાયક;-દદાયી.-દેણ, a. સુખ કરનારૂં. Comfortable.
સુખપાલ;ખાસન, n. એક પાલખી. Palanquin.
સુખરૂપ, a.સ હીસલામત. Safely.
સુખશાતા-શાંતિ, n. નિરાંત. Comfort.
સુખાકારી. n. તંદુરસ્તી. Health.
સુખી,-ખાળું, n. દુ:ખ વિનાનું. Happy,
સુગમ,-તરૂં, a. સહેલું. Easy. Plain. Simple.
સુગરી,-ઘરી. n. એક પક્ષી. Bottle bird.
સુગંધ,-ધી, n. ખુશબો. Fragrance. Perfume.
સુગંધિદા, a. સુગંધીવાળું. Fragrant.Perfumed.
સુગાવુ, vt. સૂગ ચડવી. To dislike. [disgust at.
સુગાળવુ-, a. જેને ઝટ સૂગ ચડે એવું. Eeeling.
સુઘડ, a. સ્વચ્છ.Clean.Neat.વિવેકી. Having good
સુઘડતા, n. સ્વચ્છતા. Neat-ness. Cleanliness.
સુજનતા, n. ભલાઈ. Goodness.
સુજાણ,-જ્ઞ, a. જ્ઞાની; ચતુર. Intelligent.
સુજાત, a. ખાનદાન. Noble. ઘાટીલું, Lovely.
સુઝવું, vt. સમજાવું. Tc seem. To appear.
સુઝાડવુ, ધ્યાનપર લાવવુ. To suggest.
સુણવુ, vt. સાંભળવુ. To hear.
સુણાવવું, vt. સાંભળે એમ કરવું. To cause to hear.
સુત, n. પુત્ર. Son. [ખબર આપવી. To inform.
સુતરાઉ, a. સૂતરનુ બનેલું. Made of cotton.
સુતા, n. પુત્રી. Daughter.
સુતાર,-થાર, n. લાકડાં ઘડનાર કારીગર. Carpenter.
સુદ.-દિ, ad.&n. શુક્લપક્ષ. Bright half of a lunar month. [વિષ્ણુનું ચક્ર. Disc of Vishnu.
સુદર્શન, a. સારા દેખાવવાળું. Good-looking. n.
સુદર્શના, n. સુંદર સ્ત્રી. Beautiful woman.
સુદિન, n. શુભ દિવસ. Auspicious day.
સુદૃઢ, a. ઘણું દૃઢ. Very firm.
સુધરવું, vt. સારા થવું. To reform. To improve.
સુધરાઇ, n. સુધારો. Improvement. ૨. સ્થાનિક સ્વરાજ્ય. Municipality.
સુધા,-રસ, n. અમૃત. Nectar.
સુધાકર,ધાંશુ, n. ચંદ્ર. Moon.
સુધારક, n. & a. સુધારનાર. Reformer.
સુધારો, n.સારી સ્થિતિ. Reformation. ૨. સંસ્કૃતિ. Civilization.
સુધી, ad. લગી; પર્યંત. Till.
સુધાં,-ત, ad. પણ. Also.
સુનાવણી. n.ન્યાયા ધિશો ફરિયાદ સાંભળવીને, Hearing.
સુપડું, n. અન્ન માટકવાયુની વસ્તુ.A winnowing fan.
સુપથ, n. સારો નીતિનો માર્ગ. Good course.
સુપરત. n. સોંપણુ. Aanding over a charge of.
સુપાત્ર, a. યોગ્ય; લાયક. Worthy.
સુપુત્ર, n. સપૂત. Dutiful son.
સુપ્રતિષ્ઠિત, a. આબરૂદાર. Reputed. સુસ્થિર. Firm.
સુપ્રિયાણું, a. સુંદર. Grand and beautiful.
સુબુદ્ધિ, n. સારી બુદ્ધિ. Wisdom. [a province.
સુબો, n. મુખ્ય હાકેમ (પ્રગણાનો) The Governor of
સુબોધ, n. સારી શિખામણ. Good counsel.
સુભગ, a. રમણીય. Charming. સુભાગી.Fortunate,
સુભટ, n. બહાદુર લડવૈયો. Brave warrior.
સુભાગી, a. ભાગ્યશાળી. Lucky.
સુભાષિત, a.&n. સુંદર રીતે કહેલું. Eloquent. Well-spoken.
સુમતિ, n. સદ્બુદ્ધિ. Wisdom. [spoken.
સુમન, n. પુષ્પ. Flower.
સુમાર, n. અંદાજ, અડસટ્ટો. Estimate,
સુયાની, n. દાઈ, પ્રસવ કરાવનારી સ્ત્રી. Mid-wife.
સુયોગ, n. સારો અવસર. Good opportunity.
સુર, n. દેવ. God.
સુરક્ષિત, a.સારી રીતે રચાયેલું.Properly protected

સુરખી, *n.* લાલી. Redness.
સુરગંગા, *n.* આકાશગંગા.Milky way.[-Brahspati.
સુરગુરૂ, *n.*દેવોના ગુરૂ બ્રહસ્પતિ.Preceptor of Gods.
સુરજફુલ, *n.* સુરજમુખી ફુલ. The sun-flower.
સુરત, *n.* કામક્રિડા, Coition. Coantenunce.
સુરતા, *n.* લગની; ધ્યાન Being engrossed in. 2. યાદ. Recollection.
સુરનદી, *n.* ગંગા. Ganges. [-Indra.
સુરપતિ,-રાધિશ;-રેશ, *n.* ઇન્દ્રરાજા, Lord of Gods-
સુરમો, *n.* આંખનું આંજણ. Sulphide of zinc Antinrorey.
સુરલોક,-સદન, *n.* સ્વર્ગ. Heaven.
સુરવાલ,-ળ, *n.* પાયજામો; ચોરણો. Trousers.
સુરંગ, *n.* જમીનમાં કરેલું ભોંયરૂં. Underground
સુરા, *n.* દારૂ. Wine.
સુરાપાન, *n.* દારૂ પીવો તે. Wine drinking.
સુરાંગના, *n.* દેવાંગના; અપ્સરા. Celestial nymph.
સુરીલું.-રેલ, *a.* મધુર સૂરવાળું. Of good tune.
સુરૂપ,-પી, *a.* સુંદર રૂપવાળું. Well-formed.
સુરેખ, *a.* ઘાટીલું. Well-proportioned.
સુરેખાર, *n.* એકક્ષાર. Saltpete.
સુલક્ષણ. *a.* સારા લક્ષણવાળું. Virtuous.
સુલટાવવું, *vt.* સૂલટું કરવું.Turn to the right side.
સુલતાન, *n.* બાદશાહ. Monarch.
સુલભ, *a.* સહેલાઇથી મળે એવું. Easily attainable.
સુલેહ, *n.* શાંતિ. Peace, સમાધિ. Truce.
સુવડાવવું,-વાડવું, *vt.* સૂવે એમ કરવું. To make to sleep. [colours.
સુવર્ણ, *n.* સોનું, Gold.*n.*સુંદર રંગનું. Of beautiful.
સુવર્ણતક, *n.* ઉત્તમ તક. Golden opportunity.
સુવર્ણયુગ, *n.* સત્યયુગ. Golden age.
સુવા, *n.* એક વનસ્પતિ-તેનાં બીજ. Dill seeds.
સુવાણ, *n*, આરામ. [disease.
સુવારોગ, *n.* સ્ત્રીઓનો એક સુવાવડનો રોગ.A female
સુવાવડ,*n.*બાળકને જન્મ આપવાનો અનંત પછીનો સમય. Confinement.
સુવાવડખાનું. *n.* પ્રસુતિગૃહ. Maternity home.
સુવાસ, *n.* ખુશબો. Fragrance.
સુવાસણ,-ણી,-સિણી,-ની, *n.* સૌભાગ્યવંતી સ્ત્રી. A woman whose husband is alive.
સુવાસિત, *a.* ખુશબોદાર. Fragrant.
સુશિક્ષિત, *a.* સારી રીતે શિક્ષિત. Well-educated.
સુશીલ, *a.* સચ્ચરિત, વિવેકી. Amiable.
સુશોભિત, *a.* ઘણું શોભીતું. Decorated.
સુષુપ્તિ, *n.* ગાઢ નિંદ્રા. Deep sleep. [of wind.
સુસવાટ,-ટો, *n.* જોરથી વહેતા પવનનો અવાજ. Blast
સુસ્ત, *n.* આળસુ. Idle. મંદ. Slow.
સુસ્તી. *n.* આળસ. Laziness.
સુહાગણ, *n.* સુવાસણ. A woman whose husband is alive.
સુહૃદ. *n.* મિત્ર. Friend.
સુંદર, *a.* રૂપાળું; મનોહર. Handsome. Beautiful.
સુંદરતા, *n.* સૌંદર્ય. Beauty. Handsomeness.
સુંદરી, *n.* રૂપાળી સ્ત્રી. Beautiful woman. [cake.
સુંવાળી, *n.* પુરી જેવી એક વાની. Small thin fried
સુંવાળું, *a.* લીસું અને નરમ. Smooth.
સૂકવવું, *vt.* સૂકાય એમ કરવું. To get dried.
સૂકું, *a.* ભીનાશ વિનાનું. Dry. કૃશ. Lean.
સૂકો, *n.* તમાકુનો ભૂકો. Tobacco.
સૂક્ત, *a.* સારી રીતે કહેવાયેલું. Well-spoken.
n. વેદમંત્રોનોસંગ્રહ.Collection ofVedic verses.
સૂક્ષ્મ, *a.* ઝીણું, બારીક. Minute.
સૂક્ષ્મદર્શકયંત્ર, *n.* બારીક વસ્તુમોટી દેખાડનારૂં એક યંત્ર, Miscroscope.
સૂગ, *n.* અણગમો. ચીતરી. Disgust.
સૂચક, *a.* સૂચવે એવું ગર્ભિત. Indicative.
સૂચન, *n.* સૂચવવુ તે. Indicating A hint.
સૂચના, *n.* ઈશારો; ચેતવણી. Suggetion.
સૂચવવું, *vt.* સૂચના કરવી. To suggest.
સૂચિ.-ચી, *n.* સાંકળિયું. Index. યાદી. List.
સૂચીપત્રક, *n.* ક્રમાનુંસાર ટીપ. Catalogue.
સૂજવું-ણવું, *vt.* સોજો ચડવો; ફૂલવું. To swell.
સૂઝ, *n.* ગમ; સમજ. Understanding.
સૂઝવું, *vt.* નજરે પડવું. To appear. 2. ગમ પડવી. To
સૂડી, *n.* સોપારી કાતરવાનુ સાધન, Nut-cracker.
સૂડો, *n.* એક જાતનો પોપટ. Kind of parrot. 2.મોટી સૂડી. Large nut-cracker.
સૂત, *n.* સારથિ. Charioteer.
સૂતર, *n.* રૂ કાંતીને કાઢેલો તાર, Cotton yarn.
સૂતરફેણી, *n.* એક મીઠાઈ. Sweetmeat.
સૂતળી, *n.* શણની પાતળી દોરી. String.
સૂતિકા, *n.* સુવાવડી સ્ત્રી.Woman in confinement.
સૂતિકાગૃહ, *n.* સુવાવડખાનું. Maternity home.
સૂત્ર, *n.* દોરો. તાંતણો.Thread.2.સૂતર.Cotton yarn. 3. નિયમ Rule. ૩. ધ્યેય તરીકે સ્વીકારેલું ટુંકું વાકય. A short sentence. expressing a rule.
સૂત્રધાર, *n.*નાટકમાં પ્રધાન નટ;જે નાંદી તમજ પ્રસ્તાવના ભજવે છે. Chief interlocular in the prologue.
સૂનું, *a.* ઉજ્જડ, એકલું. Lonely.
સૂપડું, *n.* અનાજ ઝાટકવાનું સાધન.Winnowing fan.
સૂફી, *a.*ઉનનું. Woolen.પવિત્ર.Pure.સૂફી મત સંબંધી, Of sufism.
સૂફીમત,-વાદ, ઇસ્લામના એક સંપ્રદાય. A doctrine.
સૂબાગીરી, *n.* સૂબાનું પદ. Governorship.
સૂબેદાર, *n.* નાની ટુકડીનો અમલદાર. Captain.
સૂબો, *n.* ઈલાકાનો કે પ્રાંતનો હાકેમ. Governor.
સૂમસામ, *a.&n*, શૂન્યકાર, Dead silence.
સૂર, *n.* સ્વર. Note in music. કંઠ; અવાજ. Sound.
સૂરત, *n.* ચ્હેરો. Face. 2. મુખાકૃતિ, Countenance.

સુરોખાર, *n.* એક ક્ષાર. Saltpetre.
સૂર્ય,-રજ, *n.* સવિતા. Sun. [Solar eclipse.
સૂર્યગ્રહણ, *n.* ચંદ્રને આડે આવવાથીસૂર્યબિંબહેં ઢંકાવું.
સૂર્યબિંબ, *n.* સૂર્યમાળા, Orb of the sun.
સૂર્યમાળા.-ળા, *n.*સૂર્ય અને તેની આસપાસ ફરતા ગ્રહોનો સમુહ. Solar system.
સૂર્યમુખી, *n.* એક પુષ્પ-વેનો છોડ. Sunflower.
સૂર્યવંશ,*n.*ક્ષત્રિઓનો એક પ્રધાન વંશ.Solar dynasty.
સૂર્યાસ્ત, *n.* સૂરજનું આથમવું તે સાંજ. Sunset.
સૂર્યોદય, *n.* સૂરજનું ઉગવું તે; પ્રભાત, Sunrise.
સૂલટ.-ટું, *a.* ચતું. Flat. 2.સવળું, Right.
સૂવર, *n.* ભુંડ. Pig.
સૂવું, *vt.* આડા પડવું. To lie down. ઊંઘવું.To sleep.
સૂંઘણી, *n.* છીંકણી. Snuff.
સૂંઘવું, *vt.* વાસ લેવી. To smell.
સૂંઘાડવું, *vt.* સૂંઘે એમ કરવું, To cause to inhale.
સૂંઠ, *n.* સૂકવેલું આદું.Dry ginger.
સૂંડલો.-ડો, *n.* ટોપલો. Basket. [the elephant.
સૂંઢ, *n.* હાથીનો લાંબો નાકવાળા અવયવ. Trunk of
સૂંથણું, *n.* લેંઘો. Pyjamas.
સૃજન, *n.* સરજન; સૃષ્ટિ. Creation.
સૃષ્ટિકર્તા,-કર્ત્તા,*n.*પરમેશ્વર. God. રચનાર, Creator.
સૃષ્ટિસૌંદર્ય, *n.* કુદરતી સૌંદર્ય.Beauty of nature.
સેજ, *n.* પથારી. Bed.
સેતુ, *n.* પુલ. Bridge.
સેતુબંધ, *n.* પુલ બાંધવો તે. Forming of a bridge.
સેનાધિપતિ,-તિ,-ની, *n.* સેનાનો વડો. Commander.
સેબ,-ફળ, *n.* સફરજન. Fruit.
સેર, *n.* માળા. String. ધારા. Jet. નસ. Vein.
ખસેડવુ, To move. સેરવવું. To cause to slide.
સેવ, *n.* શેવ. Service. Macaroni.
સેવક, *n.* ચાકર. Servant. ભક્ત, Devotee.
સેવના, *n.* સેવા કરવી તે.
સેવવું, *vt.* સેવા કરવી. To serve. 2. ઉપયોગમાં લેવું. To take into use. હૂંફ આપવી. To hatch.
સેવા, *n.* ચાકરી. Service, પૂજા. Devotion. સારવાર. attendance. [Moss.
સેવાળ, *n.* સ્થિર પાણી પર બાઝેલી લીલી વનસ્પતિ.
સેવિકા, *n.* સ્ત્રી; સેવક. Female servant.
સેંકડો,*n.*સોનો સમુહ,Aggregate of one hundred. 2. સૈકા, Century.
સેંથી, *n.* માથાના વાળને બે ભાગમાં ઓળતાં વચ્ચે પડતી લીટી. Line that parts the hair of the head.
સૈકું.-કો, *n.* સો વર્ષનો સમય. Centry.
સૈનિક, *a.* સૈનિકને લગતુ, Military.સીપાહી.Soldier.
સૈન્ય, *n.* ફોજ, લશ્કર. Army. A force.
સૈયડ,-ઢ, *n.* બળિયા શીતળા. Small-pox.
સૈયદ, *n.* મહંમદ પયગંબરનો વંશજ. A descendent of the Prophet Mohmed.
સેંધવ, *n.* સિંધવ. Rock-salt.
સોઈ, *n.* સગવડ; વ્યવસ્થા. Convenience.
સોકટી,-ગટી,-કઠી-ટું,-ડું, *n.* સોકટા બાજીનું મહોરૂં. Piece. [of chess.
સોકટાબાજી, *n.* સોકટાં વડે રમવાની એક બાજી. Game
સોગન,-ગંદ, *n.* કસમ; શપથ; સમ. Oath.
સોગનનામું, *n.* સોગન પર કરેલો એકરાર. Affidavit.
સોગાત, *n.* નજરાણાની ચીજ. Gift.
સોજી, *n.* મેંદો. Fine flour of wheat.
સોજું, *a.* સરસ, સારૂં, Lovely. 2.સ્વચ્છ. Clean.
સોજો, *n.* લોહીનો જમાવ થઇ ચામડી ઉપર આવવી તે.
સોટી, *n.* નેતરની પાતળી લાકડી. Cane. [Swelling.
સોટો, *n.* ડંગોરો. Cudgel.
સોડ, *n.* પાસુ; બાજુ. Side of the body. 2. ઓઢવાના વસ્ત્ર નીચે રખાતું સુંવાળું વસ્ત્ર. Undercover.3. વાસ, બદબો. Smell.
સોડમ,-રમ, *n.* ખુશબો. Fragrance.
સોડવું, *vt.* સૂંઘવું. To smell. ગંધાવું. To stink.
સોડાવું, *vt.* વાસ આવવી. To smell.
સોણું,-ણલું, *n.* સ્વપ્નું, Dream,
સોત,-તું, *ad.* સુદ્ધાં. Including.
સોદાગર, *n.* મોટો વેપારી. Trader.
સોદું, *a* લુચ્ચું.Cunning.વ્યભિચારી. Adulterous.
સોદો, *n.* કબાલો. Bargain. માલ. Merchandise.
સોનું, *n.* સુવર્ણ, પીળા રંગની એક કીમતી ધાતુ. Gold.
સોનાર,-ની, *n.* સોના રૂપાના ઘાટ ઘડવાનું કામ કરનાર,
સોનૈયો, *n.* સોનાનો સિક્કો. Fold coin.[Goldsmith.
સોપાન, *n.* સીડી. Ladder. પગથિયું. Step.
સોપારી, *n.* ફોફળ, મુખવાસમાં વપરાતું એક સુકું ફળ.Betelnut.
સોબત, *n.* સાંથ; મૈત્રી. Company.
સોબતી, *n.* સાથી; મિત્ર. Companion.
સોમ, *n.* ચંદ્ર. Moon. 2. એ નામનો વાર. Monday. 3. સોમવલ્લી. Ambrosi
સોમલ. *n.* એક અત્યંત ઝેરી પદાર્થ. Arsenic.
સોમવાર, *n.* અઠવાડિયાનો બીજો દિવસ. Monday.
સોય, *n.* સીવવાનું સાધન. Needle.
સોયો, *n.* મોટી સોય. Big needle.
સોરટી, *n.* રકમ ભેગી કરી ઇનામ આપવું તે, Lottery.
સોરવું,-સુરટવું, *vt.* ઉઝરડી કે આખું તોલી સાફ કરવું.To scrape. 2. ઝુરવું. To pine.
સો વસા, *ad.* લગભગ નક્કી. Almost certain.
સોસ,-ના, *n.* અતિશય તરસ. Strong thirst.
સોસાવવું;-સાવું, *vt.* રસનું સુકાઈ જવું. To be dried. up. શરીરનું સુકાવું. To be come lean.
સોસવું,*vt.*સહન કરવું.To suffer.ચૂસી લેવું. To suck.
સોહણી.-હા, *n.* શોભા. Beauty.
સોહાગણ.-જુઓ. 'સૌભાગ્યવંતી.'
સોહાગની,-ગી,-વંતું, *a.* સુશોભિત. Shining.
સોળ, *n.* મારથી શરીર પર પડતો આંકો. Scratch,

સોંગ, *n.* નાટકમાંનો વેશ.સિન દેખાવ. Guise. 2.સ્વાંગ.
સોંઘ,-વારી, *n.* સસ્તાપણુ. Cheapness.
સોંઘું, *n.* સસ્તુ, Cheap,
સોંપણ,-રત. *a.*સુપરત, ભાળવણી. Handing.
સોંપવું,*vt.* ભાળવવું; કબજામાં આપવું, To entrust.
સોસરવું,-સરૂં, *ad* આરપાર Across.
સૌ, *a.* સહુ; સર્વ. All. સઘળું. Entire.
સૌખ્ય, *n.* સુખ. Happiness. ૨. આરોગ્ય. Health.
સૌરાજ્ય, *n.* સુજનતા; ભલાઇ. Courtesy.
સૌદામની,-મિની, *n.* વિજળી. Lightning,
સૌભાગ્ય, *n.* સારૂ ભાગ. Good luck. ૨. આનંદ.Delight. ૩. ઐશ્વર્ય. Properity. ૪. સૌંદર્ય. Beauty. દોલત. Riches.
સૌભાગ્યવતી,-વંતી, *a.* સધવા, Whose husband is living.
સૌમ્ય, *a.* શાંત; સુશીલ. Gentle. ૨. મનોહર. Charming.
સૌર, *a.* સૂર્ય સંબંધી. About sun.
સૌરભ, *n.* સુગંધ. Odour,
સૌંદર્ય, *n.* સુંદરતા. Beauty.
સ્ખલન, *n.* ભૂલ; ચૂક. Error. ૨. ઝરવું તે Trickling. ૪. સન્માર્ગથી ચ્યુત થવું તે. Deviating from the right path.
સ્તન, *n.* થાવ; ધાન. Female breast.
સ્તનપાન, *n.* ધાવવું તે. Sucking of the breast.
સ્તબ્ધ, *a.*આશ્ચર્યચકિત.Stupefied.જડ. Motionless.
સ્તવ,-ન, *vt.* સ્તુતિ. Praise.
સ્તવવું, *vt.* સ્તુતિ કરવી. To praise.
સ્તંભ, *n.* થાંભલો. Pillar,
સ્તંભન, *n.* અટકાવવું તે.Stopping.૨.ટેકો. Support.
સ્તુતિ, *n.* તારીફ; ગુણગાન. Praise. પ્રાર્થના.Praying.
સ્તુતિપાત્ર,-ત્ય, *a.* સ્તુતિ કરવા યોગ.Praiseworthy.
સ્વીપ,*n.* ઢગલો. Heap.ઘુમ્મટ જેવું બાંધકામ.Buddihstic monument.
સ્તોત્ર, *n.* છંદોબદ્ધ સ્તુતિ. Hymn.
સ્ત્રી, *n.* બૈરી. Woman. ૨. પત્ની. Wife.
સ્ત્રીકેસર, *n.* ફૂલનો માદાબીજવાળો રેસો. Pistil.
સ્ત્રીકેળવણી,-શિક્ષણ, *n.* સ્ત્રીઓની કેળવણી, Female education.
સ્ત્રીચરિત.-ત્ર, *n.* સ્ત્રીની ચતુરઈ. Feats and exploits of woman.
સ્ત્રીજાતિ, *n.* આખો સ્ત્રી વર્ગ. Female.
સ્ત્રીત્વ, *n.* નારીપણું. Womanhood.
સ્ત્રીધર્મ, *n,* સ્ત્રીનો ધર્મ. Duty of a woman. ૨. રજોદર્શન. Menstruation.
સ્ત્રીબહુમાન,-દક્ષિણ્ય, *n.* સ્ત્રી તરફ માનભરી વર્તણૂંક. Chivalry.
સ્ત્રીહઠ,*n.*સ્ત્રીની હઠ.Natural obstinacy of woman.
સ્થલ,-ળ, *n.* સ્થાન, જગા. Place. ૨. જમીન. Land.
સ્થળચર,*a.&n.*જમીનપરફરનારૂં કેરહેનારૂં.Terrestrial.

સ્થલાંતર, *n.* જગ્યા બદલી. Change of place. ૨. અન્ય સ્થળ. Another place.
સ્થાન, *n.* જગા. Place. ૨. રહેઠાણ. Dwelling. 3. પદ; પદવી. Status.
સ્થાનભ્રષ્ટ, *a.* પોતાના સ્થાનપરથી ઉતરેલો. Deposed.
સ્થાનક, *n.* રહેઠાણ. Dwelling. ૨. આસન. Seat. ૩. દરજ્જો. Status.
સ્થાનિક, *a.* અમુક સ્થાનનું. Local.
સ્થાનિકસ્વરાજ્ય, *n.* લોકો પોતે તંત્ર રચીને ચલાવે તેવી વ્યવસ્થા. Local self-govetment.
સ્થાપક, *n.* સ્થાપના કરનાર. Founder.
સ્થાપત્ય, *n.* શિલ્પશાસ્ત્ર. Architecture.
સ્થાપન,-ના, *n.* સ્થાપના કરવી તે. Establishing.
સ્થાપવું, *vt.* સ્થાપના કરવી તે. To establish.૨.સાબિત કરવું. To prove. ૩, મુકરર કરવું. To Fix.
સ્થાયી, *a.* ઘણીવાર ટકે તેવું. Duable. 2. ટકાઉ. Lasting.
સ્થાવર, *a.* અચલ; સ્થિર. Immovable. *n.* પર્વત. Mountain.
સ્થિતિ, *n.* અવસ્થા. Condition. ૨. નિવાસ. Residence. ૩.પદ.Status.૪.મર્યાદા.Limit.
સ્થિતિચુસ્ત, *a.* પોતાનાજ મતને પકડી રહેનારૂં. Conservative.
સ્થિતિ સ્થાપક. *a.* અસલ સ્થિતિને વળગી રહેનારૂં. Elastic.
સ્થિર, *a.* હાલતું ચાલતું ન હોય એવું. Still. દૃઢ Firm. નિશ્ચિત. Settled. ૪. ટાઢું. Dense.
સ્થુલ,-ળ,*a.*મોટું.Large.૨.જાડું,Fat.૩.મૂર્ખ.Stupid.
સ્નાતક, *n.* વિદ્યાપીઠ પદવીવાળો. Graduate.
સ્નાન, *n.* નાવણ. Bath.
સ્નાયુ, *n.* માંસનો તંતુ. Muscle.
સ્નેહ, *n.* પ્રેમ; વહાલ. Affection.
સ્નેહલગ્ન, *n.* પ્રેમલગ્ન. Love-marriage.
સ્નેહસંમેલન,*n.*સ્નેહીઓનોમેળાવડો.Social gathering.
સ્નેહાધિન,-હાળ, *a,* સ્નેહને આધિન. Affectionate.
સ્નેહી, *a.* પ્રેમી. Loving. મિત્ર. Friend.
સ્પર્ધા, *n.* હરિફાઇ. Competition. Rivalry. ૨.ઈર્ષા. Jealousy.
સ્પર્શ, *n.* અડવું તે. સંસર્ગ. Touch.
સ્પર્શવું, *vt.* અડવું. To touch.
સ્પર્શેન્દ્રિય, *n.* ચામડી; ત્વચા. Skin.
સ્પષ્ટ, *a.* ખુલ્લું જોઇ કે સમજી શકાય તેવું. Clear.
સ્પષ્ટવક્તા, *n.* ખરા બોલો માણસ. Plain-speaking person.
સ્પષ્ટીકરણ, *n.* ખુલાસો. Explanation.
સ્પૃશ્ય, *a.* અડકી શકાય તેવું. Touchable.
સ્પૃહા, *n.* ઈચ્છા. Desire. Congong.૨.પરવા. Care.
સ્ફટિક, *n.* એક પ્રકારનો સફેદ કીમતી પત્થર,Crystal.
સ્ફુટ,-ટિત, *a.* ખુલ્લું; ઉઘડેલું. Apparent.
સ્ફુરણા, *n.* સ્ફુરવું તે;સ્ફુર્તિ. Stirring.
સ્ફુરવું, *vt.* અંતરજ્ઞાન થવું. To be manifest.
સ્ફર્તિ-ર્ત્તિ, *n.* તેજી; ચંચળતા. Activity.
સ્મર, *n.* કામદેવ. Cupid. The God of the Love.
સ્મરણ, *n.* યાદ; સ્મૃતિ. Memory.
સ્મરણચિહ્ન, *n.* યાદગીરીનું ચિહ્ન. Memorial.
સ્મરણશક્તિ,*n.*યાદદાસ્ત.Power of rememberance.

સ્મરવું, vt. યાદ કરવું, To remember.
સ્મરણીય, a. યાદ કરવા-જેવું. Memorable.
સ્મશાનભૂમિ,n.મડદાંબાળવાનીજગા. Burial ground.
સ્મારક, a.&n. સંભારણું. Memorial.
સ્મિત, n. મંદ હાસ્ય. Smile. Gentle langh.
સ્મૃતિ, n. યાદ, Memory.૨.હિંદુઓના ધર્મશાસ્ત્રમાંનું દરેક. Code of laws.
સ્મૃતિદોષ, n. સ્મરણનો દોષ. Slip of memory.
સ્રવવું, nt. છરવું; ટપકવું. To ooze. To drop.
સ્રષ્ટા, n. રચનાર. Creator.
સ્રાવ, n. ટપકવું તે. Oozing. Flowing. Disaharge.
સ્રોત, n. ઝરો. Stream. ૨. પ્રવાહ, Flow.
સ્રોતસ્વતિ,-સ્વિની, n. નદી. River.
સ્વ, n. પોતાનું પોતીકું. One's own.
સ્વકીય,a.પોતાના કુટુંબનું. Of one's own family.
સ્વકીયા, n. પોતાની પત્ની, One's own wife.
સ્વગત, ad. મનમાં. Aside.
સ્વચ્છ, a. ચોકખું; સાફ, Clean. Spotless. [ness.
સ્વચ્છંદતા, n. પોતાની મરજી મુજબ વર્તવું તે.Wanton-
સ્વચ્છંદી, a. પોતાની મરજી મુજબ વર્તનારૂં. Wanton.
સ્વજન, a. સગું; સંબંધી. Relative. [accord.
સ્વતઃ, ad. પોતાની મેળે આપોઆપ. Of one's own
સ્વતંત્ર,a. કોઈના તાબામાં નહી એવું. Independent.
સ્વદેશ, n. જન્મભૂમિ. Mcther-land.
સ્વદેશાભિમાન, n. સ્વદેશનું અભિમાન. Patriotism.
સ્વદેશાભીમાની, a. સ્વદેશાભિમાનવાળું. Patriotism.
n. સ્વદેશભક્ત. Patriot.
સ્વદેશી,a.પોતાના દેશનું.Born, produced or made in one's own country. n. દેશભાઇ. Country-man. [or duty.
સ્વધર્મ, n. પોતાનો ધર્મ કે ફરજ.One's own religion
સ્વધર્મી,a.&n.પોતાના ધર્મનું માણસ.Co-religionist.
સ્વધામ, n. પોતાનું ધામ. One's own abode. સ્વર્ગ,
સ્વપક્ષ, n. પોતાનોપક્ષ.One's own side. [Heaven.
સ્વપ્ન, n. ઊંઘમાં ભાસતો દેખાવ. Dream. Vision.
સ્વપ્નવત, a. સ્વપ્ન જેવું. Illusory.
સ્વપ્નદ્રષ્ટા, n. સ્વપ્ન જોનાર. Dreamer.
સ્વભાવ, n.પ્રકૃતિ.Nature.Disposition.ટેવ.Habit.
સ્વભાવજન્ય, a. સ્વાભાવિક. Natural.
સ્વાભાવસિદ્ધ, a. સહજ; કુદરતી. Inborn.
સ્વભાષા, n. માતૃભાષા. Mother-tongue.
સ્વમાન, n. પોતાની ઇજ્જત. Self-repect,
સ્વયં, ad. પોતાની મેળે. Of one's own accord.
સ્વયંભૂ, a.પોતાની મેળેજ ઉત્પન્ન થયેલું, Self-created. n. ઇશ્વર. God. [સમારંભ. Choice marriage.
સ્વયંવર, n. કન્યાએ પોતે વર પસંદ કરવો-તે માટેનો
સ્વયંસેવક, n. પોતાની મેળે કરવા તૈયાર થયેલો માણસ. Volunteer.

સ્વર, n. અવાજ. Sound. ૨. સૂર. Tune. ૩.જેનો પૂર્ણ ઉચ્ચાર કોઇની મદદ વિના થઈ શકે તેવો વર્ણ. Vowel.
સ્વરક્ષણ, n. પોતાનું રક્ષણ. Self-protection.
સ્વરાજ્ય,-જ્ય, n. સ્વતંત્ર રાજ્ય.Self-government,
સ્વરૂપ, n. આકૃતિ; ઘાટ. Figure. ૨. દેખાવ. Appearance. ૩. સુંદરતા. Beauty. ૪. લક્ષણ. Quality.
સ્વરૂપવાન, a. સુંદર. Beautiful.
સ્વર્ગ-લોક, n. દેવોનો લોક. Heaven.
સ્વર્ગવાસ, n. મૃત્યું; સ્વર્ગમાં વાસ. Death.
સ્વર્વાસી, a. મૃત. Dead.
સ્વર્ગીય, n. સ્વર્ગનું. Heavenly. અલૌકિક. Divine.
સ્વલ્પ, a. થોડું; અલ્પ. Little.
સ્વસત્તાક, a. સ્વાધીન, સ્વતંત્ર. Independent.
સ્વસ્તિ, n. કલ્યાણ થઓ એવો આશીર્વાદાત્મક ઉદગાર. An exclamaion of benediction. [figure.
સ્વસ્તિક, n. એવી આકૃતિ; સાથિયો. A mystical
સ્વસ્થ, a. અચલ. Steady. ૨. શાંત. Calm.૩. નિરોગી.
સ્વાગત,-તા, n. આવકાર. Welcome. [Healthy.
સ્વાતંત્ર્ય, n. સ્વતંત્રતા. Independence. Liberty.
સ્વાદ,n. ચાખવું તે. Taste. ૨.મજા. Delight.૩.મોહ.
સ્વાદિષ્ટ,-દુ, a. સ્વાદવાળું Delicious. [Liking.
સ્વાધીન, a. પોતે પોતાને નિયમમાં રાખનાર. That is snbject to itself. ૨. સ્વતંત્ર. Free.
સ્વાનુભવ, n. પોતાનો અનુભવ. Self-experience.
સ્વાભાવિક, a. કુદરતી. Natural. ૨. અકૃતિમ. Inborn.
સ્વાભિમાન, n. સ્વમાન. Self-repspect.
સ્વામિતા,-ત્વ, n. માલિકી. Sovereignty.
સ્વામી, n. પતિ. Husband. ૨. માલિક. Owner. ૩. રાજા. King. ૪. સંન્યાસી. Ascetic.
સ્વાયત, a. સ્વાધીન. Self-dependent.
સ્વાર્થ, n. પોતાની મતલબ. Self-interest.Selfishness. [મતલબી.Selfish.
સ્વાર્થપટુ,-પરાયણ,-સાધક,-સાધુ,-થી,-થીલું,a.આપ-
સ્વાવલંબન,-શ્રય,n.પોતાની પર આધાર રાખવો તે.Self-
સ્વાંગ, n. બનાવટી વેશ. Disguise. [reliance.
સ્વીકાર,-કૃતિ, n. સ્વીકારવું તે. Acceptance.
સ્વીકારવું, vt. અંગીકાર કરવો;માન્ય રાખવું.To accept.
સ્વીકૃત, a. સ્વીકારેલું, Accepted.
સ્વેચ્છા, n. પોતાની ઇચ્છા. One's own desire.
સ્વેચ્છાચાર, n. સ્વચ્છંદતા. Wantonness.
સ્વેદ, n. પરસેવો. Perspiration.
સ્વેદજ, a.&n.પરસેવામાંથી જન્મેલું.Born from perspiration, [Diaphoratic medicine.
સ્વેદન, n. પરશેવો. Perspiration.સ્વેદ લાવે તેવી દવા.
સ્વૈચ્છિક, a. મરજિયાત, Optional.
સ્વૈરિણી, n. વ્યભિચારિણી. Loose woman. [red.
સ્વોપાર્જિત, a. પોતે જાતે રળેલું મેળવેલું. Self-acqui-

'ह'

હ, ચોથો કંઠ્યાક્ષર અને તેત્રીસમો વ્યંજન. The thirty third consonant of the Gujarati Alphabet, of the guttural class.
હક,-ક્ક, *n.* દાવો. Claim. માલિકી. Ownership. દસ્તૂરી, Fee. *a.* વાજબી. Right.
હકદાર, *a.* હક ધરાવનારૂં; વાજબી. Rightful.
હકસાઇ, *n.* લાગો; દસ્તૂરી. Fee.
હકારવું, *vt.* હા પાડવી. Assent. હાકલ કરીને બોલવું. [Beckon.
હકારૂં, *n.* તેડું. Call.
હકીકત, *n.* બાતમી. ખબર. Narration. સત્ય. Truth.
હકીમ, *n.* યુનાની વૈદું કરનારો મુસલમાન વૈદ્ય. Mohmeddan physician.
હકૂમત, *n.* અધિકાર. Jurisdiction. સત્તા. Authority.
હચમચવું, *vi.* ડગમગવું. To be loose.
હચમચાવવું, *vt.* ડગમગાવવું. To make loose.
હજ, *n.* જાત્રા. Pilgrimage.
હજમ, *a.* પચેલું. Digested. ૨, ઉચાપત કરેલું. Misappropriated.
હજરત, *n.* માનવાચક શબ્દ. Term of respect.
હજામ, *n.* વાળંદ. Barber.
હજામત, *n.* મુંડન. Shaving.
હજી,-જુ, *ad.* અત્યારલગી. Still. હવે પણ. Now.
હજૂર, *n.* હાજરી; તહેનાત. Presence. 'આપ' અર્થનો ઉદ્ગાર. His Highness.
હજૂરીયો, *n.* તહેનાતમાં રહેનારો નોકર. Attendant.
હટ, *int.* 'દૂર ખસ' એ અર્થનો ઉદ્ગાર. Be gone.
હટાણું, *n.* ખરીદ કામ, Shopping. [Persistency.
હઠ,-ઠીલાઈ, *n.* જીદ; ખોટો આગ્રહ. Obstinacy.
હઠયોગ, *n.* યોગનો એક પ્રકાર. Ascetic practices.
હઠવું, *vi.* હઠ કરવી. To be obstinate. પાછા ખસવું.
હઠીલું, *a.* જીદ્દી. Obstinate, stubborn. [To retreat.
હડકવા,-કું,-ખું, *n.* કૂતરાને એક રોગ. Hydrophobia.
હડતાલ,-ળ, *n.* કામધંધો બંધ કરવો તે. Strike.
હડતાલિયો,-ળિયો, *n.* હડતાળમાં બનેલો. Striker.
હડપચી, *n.* જ્યાં દાઢી ઉગે છે તે નીચલા જડબાનો ભાગ. [Chin.
હડફટ,-ફેટ, *n.* ઠોકર: ઠેસ; ધક્કો. Stumble.
હડબડવું,-રડબડવું, *vi.* ગભરાવું. નાહિમ્મત થઇ જવું. To be perplexed.
હડબડાટ,-રબડાટ, *n.* ગભરાટ, Agitation.
હડસેલવું, *vt.* ધકેલવું. To push. [ing.
હડહડતું, *a.* ચુસ્ત; પાકું. Staunch. ઉકળતું. Boil-
હડી, *n.* દોટ. Fast running.
હણવું,-તવું, *vt.* મારી નાખવું. To kill. નાશ કરવો. To ruin. [To neigh.
હણહણવું, *vi.* ઘોડો નાકમાંથી અવાજ કરે છે તે. To
હત, *int.* પશુ વગેરેને હાંકી કાઢતા બોલાતો ઉદ્ગાર. Be Off. *a.* હણાયેલું. Slain. ૨. હલકું. Weak.
હતભાગી, *a.* કમનસીબ. Unlucky, Unfortunate.
હતભાગ્ય, *n.* દુર્ભાગ્ય. Ill-luck. Misfortune.
હતવીર્ય, *a.* શક્તિહીન. Weak.
હતાશ, *a.* નાસીપાસ. Disappointed.
હત્યા, *n.* ઘાત. વધ. Assassination. ૨. પ્રાણીને મારવાથી લાગતો દોષ. Sin of killing.
હત્યાકાંડ, *n.* ભારે હત્યાનો બનાવ. Massacre.
હથિયાર, *n.* અસ્ત્ર. Weapon. ૨. ઓજાર, Implement.
હથિયારબંધ, *a.* સશસ્ત્ર. Armed. [of arms.
હથિયારબંધી, *n.* હથિયાર રાખવાની મના. Prohibition
હથેલી,-ળી, *n.* છતાં પંજાનો સપાટ ભાગ. Palm of the [hand.
હથોટી, *n.* આવડત; ટેવ. Knack.
હથોડો,-ડી, *n.* ટીપવાનું મોગરી જેવું સાધન. Hammer,
હદ, *n.* મર્યાદા; સીમા. Limit. અંત. End.
હદનિશાન, *n.* હદ બતાવનારૂં નિશાન. Boundary mark.
હદપાર, *ad.* અતિશય મર્યાદાવિના. Beyond limits.
હદપારી, *n.* હદપાર કરવું કે થવું તે. Externment.
હનુમાન કૂદકો, *n.* લાંબો કૂદકો, Long jump.
હપ્તો,-ફ્તો, *n.* અઠવાડિયું, Week. ૨, ફેરવેલી મુદતે ભરવાની રકમ. Instalment.
હબકવું, *vi.* ફાળ પડવી. To be terrified.
હબશી,-સી, *n.* આફ્રિકાનો વતની. Negro.
હમણાં,-વણાં, *ad.* આ વખતે; હાલ. Now; presently.
હમદર્દી, *n.* દિલસોજી; સમભાવ. Sympathy.
હમામ,-ખાનું, *n.* નાહવાની જગા. Bathing-place.
હમાલ, *n.* મજૂર. Coolie. Porter.
હમેલ, *n.* ગર્ભ. Pregnancy. Conception.
હમેશ,-શાં, *ad.* નિત્ય; રોજ. Daily. Always.
હય, *n.* ઘોડો. Horse.
હયદળ, *n.* ઘોડેસ્વાર લશ્કર. Cavalry.
હયાત, *a.* જીવતું; વિદ્યમાન, Existing. Living.
હયાતી, *n.* અસ્તિત્વ. Existence. ૨. જિંદગી. Life.
હર. *n.* મહાદેવ. Shiva. *a.* પ્રત્યેક. Each.
હરકત, *n.* અડચણ; વાંધો. Obstruction. Hindrance.
હરકોઈ, *a.* દરેક; કોઇપણ. Anyone.
હરખ, *n.* હર્ષ; આનંદ. Joy. Pleasure.
હરખપદુડું, *n.* અતિ હરખથી મગજનું સમતોલપણું ગુમાવવું તે. Madness caused by sudden joy.
હરખાવું,-ખાવું, *vi.* ખુશ થવું. To be delighted.
હરગિજ,-સ, *ad* કદી પણ નહીં; બિલકુલ. Never.
હરઘડી,-દમ,-નિશ,-રોજ, *a.* દરેક પળ. Every moment. ૨. નિરંતર, Daily.
હરડે, *n.* એક ફળ; હરિતકી, Myrabolan.

હરણ, *n.* મૃગ. Dear. હરી જવું તે. Abduction,, [of arsenic.
હરણી, *n.* મૃગલી. Doe.
હરતાળ,-રિતાળ. *n.* એક ધાતુ. Yellow sulphuret,
હરતુંફરતું, *a.* હાલીચાલી શકે એવું, Convalescent.
હરફ, *n.* અક્ષર. Word. Letter.
હરવખત, *ad.* દરવખત. Everytime.
હરવવું,-રાવવું, *vt.* હારે એમ કરવું. To defeat.
હરવું, *a.* લીલું. Green. ૨ તાજું. Fresh. *vt.* હરણ કરવું. To abduct. પરાણે લઇ લેવું. To seize.
હરવુંફરવું, *vt.*આમતેમ મોજથી ફરવું.To move about.
હરસ, *n.* મસા. Piles.
હરસાલ, *ad.* દરેક વર્ષે. Every year,
હરાજ, *a.* હરાજીથી વેચેલું. Sold by auction,
હરાજી, *n.* લિલામ. Auction. Auction-sale.
હરામ, *a.* મના કરેલું. Forbidden. Unlawful.
હરામખોર, *n.* લુચ્ચો. Rogue. A villain.
હરામી, *n.* લુચ્ચું. Roguish. Cunning.
હરિ, *n.* કૃષ્ણ. Krishna. ૨. ઘોડો. Horse. ૩. સિંહ. Lion. ૪, વાંદરો. Monkey. ૫. ચંદ્ર. Moon.
હરિકીર્તન, *n.* હરિભજન. Song of devotion.
હરિજન, *n.* હરિનો ભકત. Devotee of God અંત્યજ. [Untouchable.
હરિયાળી, *n.*લિલોતરી, Verdure.
હરીફાઇ,-રી, *n.* સ્પર્ધા. Rivalry. Competition.
હરેક, *a,* પ્રત્યેક; દરેક. Each.
હરોલ,-ળ, *n.* હાર; ઓળ. Row. ૨. લશ્કરનો પાછલો ભાગ. Rear of an army. ૩. બરાબરી;જોડ.Equal.
હર્મ્ય, *n.* મહેલ; મોટું મકાન. Palace.
હર્ષ, *n.* હરખ; આનંદ. Joy. Hilarity.
હર્ષઘેલું, *a.* હર્ષથી ઘેલું. Mad with joy.
હર્ષાશ્રુ, *n.* હર્ષનાં આંસુ. Tears of joy.
હલ,-ળ, *n.* જમીન ખેડવાનું ઓજાર. Plough.
હલક, *n.* કંઠ;સૂર.Tone.૨. શોભા; રોનક. Splendour.
હલકટ, *a.* અધમ. Mean. Base.
હલકાઇ, *n.* અધમતા. Meanness. Basenesr.
હલકારો, *n.* ખેપિયો; કાસદ. Messenge.
હલકું, *a.* ઓછા વજનનું. Light. ૨. ઓછી કિંમતનું. Cheap. ૩. ઝટ પચે એવું. Digestible. ૪. ઉતરતી કોટીનું Inferior. ૫. નીચું; ખરાબ. Low.
હલવાઇ, *n.* સુખડિયો; કંદોઈ. Confectioner.
હલવો. *n.* મીઠાઈ, Sweetmeat.
હલાલ, *a.* કાયદેસર, ધર્મમાં જેની રજા છે એવું, Permittted.
હલાલખોર, *n.* ભંગિયો. Scavanger. ખાટકી. Butcher.
હલાલી, *n.* વફાદારી. Loyalty.
હલાવવું, *vt.* હાલે એમ કરવું. To shake.
હલાહળ,-ળાહળ, *a.* અતિ તીવ્ર,Very stong.*n.* કાળકૂટ. વિષ. Strong poison,
હલેતું. *a.* અણવાકેફ. Unexperienced. ૨.મંદ.Dull.
હલેસું, *n.* હોડી ચલાવવાનો ચાટવો. Oar.
હલ્લો, *n.* હુમલો. Assault.
હવડાં,-ડે,-ણાં,-વાં, *ad.* હમણાં. Presently.
હવન, *n.* યજ્ઞ. હોમ. Sacrifice.
હવસ,*n.*કામના;વાસના.Passion.૨.લોભ. Greed.
હવા, *n.* વાયુ.Air. વાતાવરણ. Atmoshpere. ૩. ભેજ.
હવાઇ *a.* હવાને લગતું-હવામાં ઉડનારૂં. Aerial. કાલ્પનિક. Imaginary.
હવાઈજહાજ, *n,* વિમાન. Aeroplane.
હવાફેર, *n.* તબિયતને કારણે સ્થળ બદલવું તે. Change of air.
હવાડો,-વેડો,*n.*ઢોરને પાણીપીવાનો કુંડ.Trough near [a well for watering cattle.
હવાતિયું, *n.* વલખું ફાંફાં. Vain effort.
હવાલ, *n.* હાલત. Condition.
હવાલદાર, *n.* પટાવાળો. Peon.
હવાલો, *n.* કબજો, Custody. ૨. સુપરત. Ccange. ઝીણી ચાળણી. Cribble.
હવિ, *n.* બળિ હોમવાનું તે. Oblation.
હવે, *ad.* અત્યારે. Now.૨. અત્યાર પછી, After that ૩. પછી. Then.
હવેથી, *ad.* અત્યાર પછીથી. Henceforth.
હવેલી, *n.* મોટું ને સુંદર બાંધણીનું મકાન. Mansion.
હવ્ય, *a.* હોમવા યોગ્ય. Fit for oblation.
હસમુખું, *a.* હસતા મુખવાળું. Pleasant.
હસવું, *vt.* દાંત કાઢવા.To laugh.મશ્કરી કરવી.To jest.
હસ્ત, *n.* હાથ. Hand.
હસ્તક, *prep.* હાથે. Through મારફતે, By.
હસ્તકલા,-ળા, *n.* હાથની કારીગરી, Handicraft.
હસ્તકૌશલ્ય, *n.* હાથની કુશળતા. Dexterity.
હસ્તગત, *a.* હાથમાં આવેલું; પ્રાપ્ત. Obtained.
હસ્તદોષ, *n.* લખાણનો દોષ. Slip of the pen. ૨. હાથે કરેલો વીર્યપાત. Masturbation.
હસ્તધૂનન, *a,* મળતી વખતે હાથ મિલાવીને હસવાનો અંગ્રેજી ચાલ. Hand-shake.
હસ્તમેળાપ,-મેળો, *n.* લગ્ન. Marriage.
હસ્તાક્ષર, *n.* હાથે લખેલા અક્ષર. One's own hand writing. ૨, સહી. Signature.
હસ્તિની, *n.* હાથણી. Female elephant. [phant.
હસ્તી, *a.* હયાતી; અસ્તિત્વ. Existence.૨,હાથી. Ele-
હસ્તીદંત, *n.* હાથીદાંત. Ivory.
હળ, *n.* હલ. A plough. [Tumeric.
હળદ,-ર, *n.* રસોઇમાં વપરાતું એક ગાંઠદાર મૂળ.
હળવાશ, *n.* હલકાપણું, Lightness.
હળવું,*a.*હલકું.Light.૨. ધીમું. Slow. ૩. નરમ. Sof t. *vt.*ગમી જવું.To suit. ફળવું. Bear fruit.
હળવે, *ad.* ધીમેથી. Slowly.
હંકારવું, *vt.* હાંકવું.To drive. ચલાવવું. To sail.
હંગામ, *n.* તક; અવસર. Occasion.
હંગામી, *a.* કામચલાઉ; મોસમ. પૂરતું. Temperory.
હુંગામો, *n.* ધમાલ. Tumult. તોફાન, Riot.

હંતા, *n*, હણનાર;ખૂની. Killer.
હંફાવવું, *vt*. હાંફે એમ કરવું. To make tired.
હંમેશ,-શાં, *ad*. રોજ. Daily.
હંસ, *n*. એક પક્ષી. Swan. ૨. જીવ. Soul.
હંસગતિ, *n*. હંસના જેવી ધીમી મોહક ચાલ.Graceful. movements of a swan.
હા, સંમતિ સૂચક ઉદ્દગાર. A participle expressing consent. *n*. સ્વિકાર. Acceptance. [Awe.
હાક,-કોટો, *n*. હોકારો; બૂમ.Loud cry.૨.દોર; પ્રતાપ.
હાકલ, *n*. હાંક. Call.
હાકલવું, *vt*. હાંક મારીને બોલાવવું. To call loudly.
હાકેમ. *n*. સૂબો. Governor.
હાજત, *n*. જરૂરિયાત. Necessity. ૨, ટેવ. Habit. ૩. ઝાડા પેશાબની શંકા. Inclination to go for
હાજર. *a*. સમક્ષ. Present. [call of nature.
હાજરજવાબ,-બી, *a*.&*n*.સમયાનુસાર યોગ્ય જવાબ તરત આપી શકે તેવું. Ready-witted.
હાજરી, *n*. હાજર હોવું તે.Presence. ૨. નાસ્તો.Breakfast.
હાજરીપત્રક, *n*. હાજરી નોંધવાનું પત્રક. Muster-roll.
હાજી, *n*. હજ કરી આવેલો મુસલમાન. One who has performed the pilgrimage to Mecca. જી *int*. હા; હા સાહેબ. Yes sir.
હાજીહા, *n*. ખુશામત. Flattery.
હાટ, *n*. દુકાન, Shop. ૨. બજાર; ગુજરી. Bazar.
હાટક, *a*.&*n*. સોનું. Gold.
હાટિયું, *n*, ભીંતમાંથી બારણાવાળું તાકું. Recess in a wall. [છેક્જ; ઘણુંજ. Extremely.
હાડ, *n*. હાડકું.Bone. ૨. બાંધો, કાઠું. Structure.*ad*.
હાડકું, *n*. અસ્થ, Bone.
હાડજવર, *a*. ઝીણો તાવ. Slow fever.
હાડપિંજર. *n*. શરીરનુ હાડકાનુ ખોખું. Skeleton.
હાડવેર, *n*. પાકું વેર. Bitter enmity. [setter.
હાડવૈદ,-દ, *n*. હાડકાં બેસાડનારા કે જોડનારો વૈદ્ય. Bone
હાડમારી, *n*. હેરાનગતિ. Trouble.
હાડિયો,-ડો. *n*. કાગડો. Crow.
હાથ, *n*. હસ્ત. Hand, ૨. કોણીથી વચલી આંગળીસુધીનું માપ. Cubit. ૩, હાથનો કસબ. Skill.
હાથકડી,-બેડી, *n*. હાથની બેડી. Handcuffs.
હાથકારીગરી. *n*. લામની કારીગરી. Dexterity.
હાથચાલાકી, *n*. જાદુ. Sleight of hand.
હાથપ્રત, *n*. મૂલપ્રત, Manuscript.
હાથરૂમાલ, *n*. હાથનો રૂમાલ, Handkerchief.
હાસાળ, *n*. હાથે ચલાવવાની સાળ. Hand-loom.
હાથણી,-થિણી, *n*. હાથીની માદા,Female elephant.
હાથી, *n*. હસ્તિ;ગજ. Elephant. [2. પુસ્તો. Dam.
હાથીદાંત, *n*. હાથીનો દંતૂશળ. Ivory.[elephantisis.
હાથીપગું, *a*. રોગથી ફૂલેલા પગવાળું.Suffering from
હાથેવાળો, *n*. વરકન્યાનો હસ્ત મેળાપ. Marriage.

હાથો, *n*. મૂઠ કે દસ્તો. Handle. સહાય.Help. પક્ષ. Side. [દથી. With mutual helh.
હાથોહાથ, *ad*. જાતોજાત. Personally.એકબીજાની મદ-
હાના. *n*. આનાકાની. Hesitation.
હાનિ,-ણ, *n*. નુકશાન. Harm. ૨. નાશ. Ruin.
હાનિકર,કત.-કારક, *a*.નુકશાનકારક. Harmful.
હામ, *n*. હિંમત. Courage. Fortitude.
હામી, *n*. જામીન; બાયધરી. Security.
હાય, *int*. દુ:ખ ત્રાસ કે અફસોસ નો ઉદગાર. Expression. of pain or sorrow. *n*. શાપ. Curse.
હાયપિટારો,-પીટ, *n*. રોકુટ. Bemoaning.
હાયવોય,-હાય, *n*. શોક. Grief.
હાર, *n*. ફૂલની માળા. Garland.૨.ગળાનું ઘરેણું.Necklace. ૩. પરાજય. Defeat. પંક્તિ. Row.
હારબંધ,-બંધ,-દાર,-સદોર,*ad*,એક હારમા.In a line.
હારજીત, *n*. હાર અને જીત. Defeat and victory.
હારવું, *vt*. પરાજિત થવું.To be defeated. થાકવું. To be tired. ગુમાવવું. To lose.
હારે, *ad*. સાથે જોડે. With.
હાર્દ, *n*. હૃદય. Heart. ૨. રહસ્ય. Secret.
હાર્દિક, *a*. ખરા અંતરનું. Sincere.
હાલ. *n*. દશા. Condition. ૨. પડતી. Ruin.*ad*.હમણાં. Now. [ભાત. Manners.
હાલચાલ, *n*. હરવું તે. Moving about.૨. રીત
હાલત, *n*. સ્થિતિ. Condition, ૨. ટેવ. Habit.
હાલરડું,-રૂં,-લેડું, *n*. બાળકને ઝુલાવતાં ગાવાનું ગીત. Lullaby. [To walk જવું. To go.
હાલવું, *vt*. ખસવું. To move.ડોલવું.To shakeચાલવું.
હાલહવાલ, *n*. દુર્દશા; ખરાબી. Plight.
હાલીમવાલી, *n*. હલકા દરજ્જાના માણસ. Person of no importonce. [Passion.
હાવ, *n*. શૃંગારચેષ્ટા, Amorous display, ૨. હવસ.
હાવભાવ, *n*. નખરાં. Coquetry.
હાવાં,-વે, *ad*. હવે; હમણાં. Now.
હાશ, *int*. સંતોષનો ઉદ્ગાર. Expression displaying satisfaction.
હાસ.-સ્ય, *a*. હસવું તે; હાસ્ય. Laughter.
હાસ્યજનક.-હાસ્યાસ્પદ, *n*. હાંકાકારક, Ridiculous.
હાહાકાર, *n*. શોક અને ત્રાસની લાગણીરેલાઇ જવી તે.
હાહાહીહી, *n*. ઠઠ્ઠા મશ્કરી. Jesting.[Lamentation.
હાં, *int*. હ. Yes.
હાંક, *n*. બોલાવવા માટેની બૂમ. Shout
હાંકવું, *vt*. પશુ વગેરેને ઈચ્છિત માર્ગે ચલાવવું.To drive.
હાંડલું,-લ્લી,*n*.પહોળા મોંનુંમાટીનુંવાસણ.Earthen pot.
હાંડી, *n*. લટકતો દિવો મૂકવાનું કાચનું વાસણ.Hanging globe lamp. ૨. હાંલ્લી. Earlhen pot.
હાંફ,-ણ, *n*. ઉતાવળા શ્વાસ ચાલવો તે Panting.૨.દમ.
હાંફળુંફાંફળુ, *a*. બાવરું, ગભરાયેલું. Perplexed.
હાંસડી, *n*. ગળા આગળનું એક હાડકું. Collar-bone.

૨. ગળાનું એક ઘરેણું. Necklace.
હાસલ,-સિલ, *a.* મળેલું પ્રાપ્ત. Acquired. *n.* જકાત; દાણ. Toll. ૨. ફાયદો. Profit, ૩. પેદાશ. Produce. ૪. પરિણામ. Result.
હાંશિયા, *n.*કાગળની કોરી રખાતી ડાબા હાથ પરની પટ્ટી. Margin.
હાંસી, *n.* ઠઠ્ઠો; મશ્કરી, Jest. ૨. ફજેતી. Ridicule.
હિકમત, *n.* યુક્તિ; કરામત. Device.
હિકરાણ, *n.* કકળાણ; ઘોંઘાટ, Clamour.
હિચકારૂં. *a.* અધમ. Nean. બાયલું, Coward.
હિજડો, *n.* ફાતડો. A eunech, A coward.
હિજરત, *n.* વતનથી છૂટા પડવું તે. Leaving the mother-land.
હીઝરાવું, *vt.* ઝુરવું. To pine.
હિજરી, *n.* ઈસલામી સંવત. Mohmeddan era.
હિણપત, *n.* નામોશી. Disgrace, Shame.
હિત, *n.* કલ્યાણ. Welfare. ૨. લાભ. Profit.
હિતકર,-કારક,-કારી,-તાવહ,*a.*હિત કરે તેવું. Beneficial.
હિતકર્તા, *n.* હિત કરનાર. Benefactor.
હિતચિંતક,-તાર્થી.-તેચ્છુ,-તૈષી,*n.* હિત ઇચ્છનાર.Well-wisher.
હિતોપદેશ, *n.* હિતની શિખામણ. Good counsel.
હિના,-નો, *n.* મેંદી. A plant.
હિમ, *n.*બરફ.Ice. ૨. અતિશય ઠંડી, Extreme cold.
હિમગિરિ,-માચલ,-ળો, *n.* હિમાલય, Himalaya.
હિમાયત, *n.* પક્ષ લેવો તે; Advocacy.
હિમાવું, *vt.* હિમથી બળી જવું. Te be withered by frost. સુકાવું, Be lean.
હિમાંશુ, *n.* ચંદ્ર. Moon.
હિરણ્મય, *a.* સૂવર્ણમય. Golden.
હિરણ્ય, *n.* સોનું. Gold.
હિલચાલ, *n.* હાલવું ચાલવું તે; પ્રવૃત્તિ; ચળવળ. Movement.
હિલોળવું, *vt.* ખૂબ હીંચોળવું. To swing.
હિલોળી, *n.* તરંગનો ઉછાળો. Merriment.૨. હીચવાનો લાંબો ઝોલો. Swing.
હિસાબ, *n.* આવક ખર્ચની ગણતરી.Account,૨.દાખલો. Example. 3. ગણતરી. Calculation.
હિસાબકિતાબ, *n.*લેણદેણનાહિસાબ-ચોપડા.Accounts.
હિસાબનીશ,-સ, *n.* હિસાબ રાખનાર.Accountant.
હિસાબી,*a.*હિસાબને લગતું.Pertaning to accounts.
હિસ્સો, *n.* ભાગ; ફાળો. Part. [ચોક્કસ. Correct.
હિસ્સેદાર, *n.* ભાગીદાર. Partner.
હિંગ, *n.* વઘારણી. Assafoetida. [Vermmillion.
હિંગળો,-ક,*n.*ગંધક અને પારાની મેળવણીનો લાલ પદાર્થ.
હિંડોલ,-ળ,-દોલ, *n.* હીંચકો. Swing.
હિંડોળાખાટ, *n.* ખાટલાનો હિંડોળો. Swinging cot.
હિંદ.-દુસતાન, *n.* ભારતવર્ષ. India.
હિંમત, *n.* બહાદૂરી. Courage. Boldness.
હિંમતબાજ,-વાન,*a.* બહાદુર. Courageous. Bold.
હિંસક, *a.* હિંસા કરનારૂં. Killing. Daring.
હિંસા, *n.* જીવને હણવો તે, Slaughter.
હીક, *n.* હેડકી. Hiccouph. ૨. સણકો. Shooting pain. ૩. ઉતાવળ. Haste. ૪. દમ. Asthma.
હીચવું, *vt.* હિંડોળા ખાવા. To swing.
હીજડો, *n.* નપુંસક. રાંડવો. Eunuch.
હીણ,-ણુ, *a.* અધમ. Mean. ૨. ઊતરતું. Inferior. ૩. ભેગવાળું. Mixed. ૪. ઓછું. Less.
હીણકમાઉ, *a.* નિરૂદ્યમી, Idle.
હીણપત.-દ, *n.* હલકાઇ; લાંછન. Shame.
હીણભાગી,-ભાગ્ય, *a.* કમનસીબ. Unlucky.
હીન, *a.* તજી દીધેલું.Abandoned.૨.વગરનું.Without.
હીબકું, *n.* ડૂસકું. Sob.
હીમજ, *n.* નાની હરડે. Small myrabelan.
હીર, *n.* રેશમ. Silk. ૨. તેજ. Lustre. ૩, પ્રેમ.Affection. ૪. દૈવત. Substance. ૫, હિંમત.Daring.
હીરકમહોત્સવ,*n.* ૬૦ વર્ષ પૂરાં કર્યાની ખુશાલીનો ઉત્સવ. Diamond Jubilee.
હીરાકણી *n.* હીરાની કણી-ફાચર. Diamond facet.
હીરાકશી,-સી, *n.* શાહી થતા રંગમાં વપરાતો એક પદાર્થ. Green vitriol; sulphate of iron.
હીરાબોળ, *n.* એક ગુંદર. Myrrh.
હીરો. *n.* ધોળા રંગનું રત્ન. Diamond.
હીહી, *ad.* હસવાનો અવાજ. Sound of laughing.
હીચકવું,-ચવું, *vt.* હીંચકો ખાવો. To Swing.
હીંચકો, *n.* હીંચવા માટે ટાંગાવેલું સાધન.Swing.
હીંડછા, *n.* ચાલ. Walking gait.
હીંડવું, *vt.* ચાલવું. To walk.
હુકમ, *n.*ફરમાન.Command. સરનું પાનું. Trump.
હુકમનામું, *n.* કોર્ટનો લેખી ચુકાદો. Decree.
હુક્કો,*n*,તમાકુપીવાનુંએકસાધન*a*.Smoking apparatus.
હુજ્જત. *n.* જીદ; હઠ. Obstinacy.
હુતાશ.-ન, *n.* અગ્નિ. Fire
હુતાશની, *n.* હોળી. A festival.
હુન્નર, *n.* કારીગરી; કરામત. Craft.
હુન્નરશાળા, *n.* કળાભવન. Technical school.
હુન્નરી, *a.* કસબી; કરામતી. Ingenious.
હુમલો. *n.* આક્રમણ; ધસારો. Assault.
હુરિયો. *n.* ફજેતી; ભવાડો. Public disgrace.
હુલ્લડ, *n.* તોફાન;ધાંધલ. Tumult. બંડ. Riot.
હું, *pro.* પ્રથમ પુરૂષ એક વચન. I.
હુંપણું.-પદ, *n.* અહંતા. Self-conceit.
હુંસાતુંશ.-શી-,સી. *n.* સ્પર્ધા. રકઝક. Rivalry.
હૂબહૂ, *a.* તાદૃશ. આબેહૂબ. Exact.
હૂરી, *n.* અપ્સરા. Fairy. [exchange.
હૂંડિયામણ, *n.* હૂંડીના વટાવનો દર. Rate of
હૂંડી, *n.* શાહુકારી ચીઠ્ઠી. Bill of exchange.
હૂંફ. *n.* ગરમાવો. Warmth. ૨. સહાય. Help.
હૂંફ, *vt.* હૂંફ વળવી. To be warm.
હૃદય, *n.* દિલ, Heart. ૨. છાતી, Chest.

હૃદયકંપ, હૃદયનો કંપ, થડકારો. Palpitation.
હૃદયપલટો,*n.* આંતરિક લાગણીઓનું બદલાવું તે.Change of heart. [Heart-rending.
હૃદયભેદક,-દી,-વેધક,-ધી, *a.* હૃદયને ભેદી નાખે એવું.
હૃદયવિહીન,-શૂન્ય, *a.* લાગણી વિનાનું, Heartless.
હૃદયસ્પર્શી, *a.* હૃદયને સ્પર્શ કરતું. Touching the
હૃદરોગ, *a*· હૃદયનો રોગ. Heart disease. [heart.
હૃષ્ટ, *a.* ખુશ; પ્રસન્ન. Pleased.
હૃષ્ટપૂષ્ટ, *a.* નિરોગી. Healthy. ૨. જાડું. માતેલું. Fat.
હેઠ,-ળ,-ઠે, *an.* નીચે. Below.
હેઠલું, *a.* તળેનું, Situated below.
હેડ, *n.* ગુનેગારના પગ જકડી રાખવાને કરેલું શાટું ભારે લાકડું, Fetters. Stocks. ૨. કેદ. Jail.
હેડકી, *n.* વાધણી, Belching.
હેત, *n.* પ્રીતી; સ્નેહ. Affection.
હેતપ્રીત, *n.* કૃપા; વહાલ. Kindness.
હેતસ્વી, *a.* શુભેચ્છક. Well-wishing.
હેતાળ, *a.* માયાળુ. Loving.
હેતુ, *n.* કારણ. Reason. સબબ. Object.
હેબક,-ત, *n.* ધાસ્તી. Fright.
હેમ, *n,* સોડે. Cold.
હેમક્ષેમ,-ખેમ, *a.* સહીસલામત, Safe and sound.
હેમંત, *n.* માગશર અને પોષની ઋતુ. Cold season.
હેરત, *n.* નવાઇ; આશ્ચર્ય. Wonder.
હેરફેર, *a.* બદલેલું. Changed. *n.* તફાવત.Difference.
હેરાન,*a.*હેરાનગતિ પામેલું,Harassed.૨.કંટાળેલું.Tired.
હેરાનગતિ, *n.* મુશ્કલી; પીડા. Harassment.
હેરાફેરા,*n.*આટોફેરો જવું આવવું તે.Occasional visit.
હેલ, *n.* બોજો. Burden. ૨. ભાર. Load.
હેલકરી, *n.* વેઠિયો. Coolie.
હેલી, *n.* સતત વરસાદ. Continuous rain.
હેવા, *n.* ટેવ; આફત. Habit. ૨. સહવાસ; પરિચય. Experience.
હેવાતણ,-ન,*n.*સૌભાગ્યવસ્થા.Happy state of wife-
હેવાન, *n.* ઢોર; પશુ. Beast.
હેવાનિયત, *n.* નાદાનિયત; પાશવતા. Senselessness.
હેવાયું, *a,* ટેવાયેલું. Habituated.
હેવાલ, *n.* વૃતાંત્ત. Description.
હેળવવું,*vt.*કેળવવું.To domesticate.પાળવું.To tame.
હેં, *int.*વિસ્મયનો ઉદગાર.Expression os surprise.
હૈડિયો, *n.* ગળાની ઘાંટી. Prominent bone of the
હૈયું,-ડું, *n.* હૃદય. Heart. [throat.
હૈયાફૂટ,-ચોળો, *n.* મોટી ચિંતા. Great anxiety.
હૈયાધારણ, *n.* સંતોષ. Contentment.૨.ખાતરી. Cer-
હૈયાફાટ,*ad.*છાતી ફાટી જાય એમ. Bitterly. [tainty.
હૈયાફૂટું,-સૂનું, *a.* મૂઢ; બેવકુફ. Senseless.
હો,*int.*સંમતિદર્શક ઉદગાર. Expression of assent,
હોકા,-યંત્ર, *n.* દરિયામાં દિશા જાણવાનું સાધન. Mariner's compass.
હોકારો,-ક્કારો,-હોબકારો,*n.*બુવાટો;બરાડો.Loud noise.
હોકો, *n.* હુક્કો. Hubble-bubiele.
હોજ, *n.* પાણીનો કુંડ. Water basin.
હોજરી, *n.* જઠર; પેટ. Stomach.
હોઠ, *n.* ઓષ્ઠ. Lip.
હોડ, *n.* શરત. Wager.
હોડી, *n.* મછવો. Boat.
હોતા,*n.*યજ્ઞમાં આહુતિ આપનાર. Sacrificer.
હોત્ર-મકુંડ. *n.* હવનનો કુંડ. Sacrificial altar.
હોદ્દો, *n.* પદવી; દરજ્જો. Status. ૨. અંબાડી.Sedan placed on the back of an elephant.
હોનારત, *n.* અકસ્માત. Accident. 2. બનનાર બનાવ. The thing that is destined to happen.
હોબાળો, *n.* લોકોમાં જાહેરાત. Public talk.
હોમ, *n.* યજ્ઞ; હવન. Sacrifice.
હોમવું, *vt.* યજ્ઞમાં આહુતિ આપવી. To sacrifice.
હોરા, *n.* કલાક; અઢી ઘડી.Hour,જન્મ કુંડળી.Astrological birth-chart.
હોલવવું, *vt.* બુઝવવું. To extinguish.
હોલિકા,—લી,—ળી, *n.* હોળી, Festival.
હોલો, *n.* એક પક્ષી. Dove,
હોવું, *vi.* બનવું. To become. થવું. To be.
હોવે. *ad.* હા. Yes. [Energy.
હોશ—કોશ, *n,* ભાન. શુદ્ધિ.Consciousness.૨.શક્તિ.
હોશિયાર, *a.* ચતુર. Clever. ૨. સાવધ. Careful.
હોહા, *n.* ઘોંઘાટ; ધમાલ. Clamour. ૨. ઉશ્કેરાટ. Excitement. ૩. ગભરાટ. Agitation.
હોળવું, *vt.* વાળ ઓળવા. To comb.
હોંશ-સ, *n.* ઉમંગ; ઉત્સાહ. Zeal.
હોંશીલું, *a.* હોંશવાળું. Zealous.
હોંશાતોશી,-સાતોસી, *n.* રકઝક.Controversy. Dis-
હ્રદ, *n.* ધરો; પાણીનો ઊંડો ખાડો.Deep pit. [pute.
હ્રસ્વ. *a.* લઘુ. Small.
હ્રાસ, *n,* ક્ષય; ઘટાડો. Decay.

'ળ'

ળ, ચોત્રીસમો અને છલ્લો ગુજરાતી વ્યંજન. એનાથી શરૂ થતો એકપણ શબ્દ નથી. ઘણા શબ્દોમાં 'લ' ના વિકલ્પ તરીકે 'ળ' વપરાય છે. The thirty fourth consonant of the Gujarati Alphabet. There is no word in Gujarati which begins with.

List of Garmmatical abbreviations used in the Section.

N — Noun.

A — Adjective.

adv — Adverb.

vt — Verb transitive.

vi — Verb intransitive.

p.p.r — Present Participal adjective.

p.p.d — Past Participal adjective.

p.r.o — Pronoun.

Conj — Conjection.

Inter — Interjection.

SOLE DISTRIBUTERS OF THI'S

Eddition,

Ahmedabad the Khadayta Book **Depot.**

Gandhi Road, **Ahmedabad.**

Bomby, N. M. Tripathi & Co, Bookseller.

Princess Street, **Bombay.**

B. **J. Karani & Sons.** Parsi Bazar Street, B**ombay..**